

ԺԱՄԱԿԱՐԳՈՒԹԻՒՆ

281.6

ԵԿԵՂԵՑԻ ԱՅ

D

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԱՅ

ՀԱՅ ՎԱՐԴԵՒԹՈՒԹԵԱՆ

ՍՐԲՈՅ ԹԱՐԳՄԱՆ ՀԱՅ

ԵՒ ԱՅԼՈՅ

ՍՐԲՈՅ ՀԱՅ ՄԵՐՈՅ

Ի ՇԱՄԱՅԻ ԱՅ ՋԱՐԱՐ ՅԱՐՈՒԹԵԱՆ ՄԻՆՉԵՒ Ի ՇԱՄԱՅ ԶԿԱՅ

ՎՐԱՅ ՎԱՅԱՐԻՆ

Ի ՎԱՅԱՐԻՆ

Ի ՄԻՒԹԵՐԵԱՆ ՏՎԱՐԱՆԻ

1862 ԹԵԶԱՆ

Illustration from *The Pilgrim's Progress*

ԿԵՐԴԸ ԵՒՈՐՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՍԱՐԱԿԱՑ ԱՂՋՄԻՑ

ՀԵՅՏԱՏԵԽԵՑՅԱ ԵԿԵՂԵՑԻՈՅ

ՈՐ ԿԵՏԱՐԻ Ի ՄԻՋ ԳԻՇԵՐԻ

Ի ԴԵՄՍ ՀՕՐ ԱՍՏՈՒՃՈՅ

ՕՐՀՆԵԿԱԼ ՏԵՐ մԵՐ Եւ ՓՐԿԻՀ Յիսուս Քրիստոս ամէն :

❖ ԱՅՅՐ մԵՐ, ոՐ յԵՐԿԻՆՍ ԵՍ, սուրբ Եղիցի անուն քո . եկեսցէ արքայութիւն քո . Եղիցին կամք քո օրպէս յԵրկինս եւ յԵրկրի : ԶՀաց մԵՐ հանապալորդ տուր մԵզ այսօր, եւ թողլ մԵզ զպարտիս մԵՐ, որպէս եւ միք թողումք մԵրոց պարտապանաց . եւ մի տանիր զմեզ ի փորձութիւն . այլ փրկեա զմեզ ի չարէ : Զի քո է արքայութիւն եւ զօրութիւն եւ փառք յաւիտեանս . ամէն :

ՏԵՐ, եթէ զշրթունս իմ բանաս, բԵրան իմ երգեսցէ զօրհնութիւնս քո :

ՏԵՐ, եթէ զշրթունս իմ բանաս, բԵրան իմ երգեսցէ զօրհնութիւնս քո :

(ՕՐՀՆԵԿԱԼ համագոյ եւ միասնական անբաժանելի սուրբ Երրորդութիւնն՝ Հայր եւ Որդի եւ Հոգի սուրբ . այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից . ամէն :

ՏԵՐ, զի՞ բաղում եղեն նեղիչք իմ, եւ բաղումք յարեան ի վերայ իմ :

Հաղումք ասէին զանձնէ իմմէ, թէ չիք փրկութիւն սորա առ Աստուած իւր :

Ե. Ա. Պու ՏԵՐ օգնական իմ ես, փառք իմ եւ բարձրացուցիչ զլիսց իմոյ :

Չայնիւ իմով ես առ Տէր կարդացի . եւ լուաւ ինձ
ի լեռնէ սրբոյ իւրմէ :

Ես ննջեցի եւ ի քուն եղէ . զարթեայ , եւ Տէր
ընդունօղ իմ է :

Ոչ երկեայց ես ի բիւրուց զօրաց նոցա . Սք շուր-
ջանակի պատեալ պաշարեալ պահէին զիս :

Վրի Տէր եւ փրկեա զիս Աստուած իմ . զի դու
հարեր զամենեսեան՝ Սք էին ընդ իս թշնամու-
թեամբ ի տարապարտուց . եւ զատամաւնս մեղաւո-
րաց փշրեսցես :

Տեաւնդ է փրկութիւն ի վերայ ժողովրդեան քո-
օրհնութիւն քո :

Տէր Աստուած փրկութեան իմոյ , ի տուէ կարդա-
ցի եւ գիշերի առաջի քո :

Ուտցեն աղօթք իմ առաջի քո Տէր . Խոնարհեսցի
ունկն քո ի խնդրուածս իմ :

Օ ի լցաւ չարչարանօք անձն իմ . եւ կեանք իմ ի
դժոխս մերձեցան , եւ համարեցայ ես ընդ այնոսիկ՝
որք իջանեն ի դուք :

Եղէ ես որպէս մարդ առանց օգնականի եւ ի մե-
ռեալս աղատ :

Որպէս վիրաւորս ոլք ննջեն ի գերեզմանի :

Օ որս դու ոչ յիշեցեր , նոքա ի ձեռանէ քումէ
մերժեցան :

Եղին զիս ի գրի ներքնումն ի խաւարի , եւ ի
ստուերս մահու :

Հիս հաստատեցաւ սրտմասութիւն քո . զամենացն
զրօսանս քո ածեր ի վերայ իմ :

Հեռի արարեր յինէն զծանօթս իմ . եւ եղին զիս
նշաւակ իւրեանց :

Ուտնեցայ եւ ոչ ելանէի . աչք իմ տկարացան
յաղբատութենէ :

Վղաղակեցի առ Տէր զօրհանապաղ . եւ համբարձի
առ քեզ զծեռս իմ :

Ո՞ի թէ մեռելոց առնիցես զսքանչելիս քո . կամ

բժիշկք յարուցանիցեն եւ խոստովան առնիցեն առ
քեզ:

Ո՞ի թէ պատմեսցէ՞ ոք երբեք ի գերեզմանի զո-
ղորմութիւնս քո . կամ զՃշմարտութիւնս քո ի կո-
րսութեան:

Ո՞ի թէ ճանաչիցին ի խաւարի սքանչելիք քո .
կամ արդարութիւն քո յերկիր մոռացեալ:

Ես առ քեզ Տէր աղաղակեցի առաւօտու աղօթք
իմ ժամանեսցեն առ քեզ:

Ենդէր Տէր մերժես զանձն իմ . կամ դարձուցա-
նես զերեսս քո յինէն:

Տնանկ եւ վաստակաւոր եմ ես ի մանկութենէ
իմմէ . ի բարձրութենէ խոնարհեցայ եւ ապշեցայ :

Հիս հաստատեցաւ բարկութիւն քո . արհաւիրք
քո խոռվեցուցին զիս :

Շըցեցան զինեւ որպէս ջուր . զօր ամենայն պաշա-
րեցին զիս ի միասին :

Հեռի արարեր յինէն զբարեկամն իմ . եւ զծա-
նօթս իմ վասն թշուառութեան իմոյ :

Օրհնեա անձն իմ զջէր , եւ ամենայն ոսկերք իմ
զանուն սուրբ նորա :

Օրհնեա անձն իմ զջէր , եւ մի մոռանար զամե-
նայն առերժ նորա :

Ո քաւէ զմեզս քո . բժշկէ զամենայն հիւանդու-
թիւնն . քո :

Ո լու ի բարութենէ զցանկութիւն քո . նորոգես-
ցի որպէս արծուոյ մանկութիւն քո :

Եռնէ ողորմութիւնս Տէր . եւ իրաւունս ամենայն
զրկելոց :

Եցոյց Տէր զՃանապարհս իւր Մովսիսի . եւ որդւոցն
Խորայելի զկամն իւր :

Դմած ողորմած է Տէր . երկայնամիտ եւ բաղում-
ողորմ :

Այս իսպառ բարկանայ մեղ Տէր . եւ ոչ յաւիտեան պահէ ոխս :

Այս ըստ մեղաց մերոց արար մեղ Տէր . եւ ոչ ըստ անօրէնութեան մերում հատոց մեղ :

Այս որպէս բարձր են երկինք յերկրէ , այնպէս զօրացոց Տէր զողորմութիւն իւր ի վերայ երկիւղածաց իւրոց :

Արչափ հեռի են արեւելք յարեւմտից , այնչափ հեռի արար ի մէնջ զանօրէնութիւնս մեր :

Արպէս գթայ հայր ի վերայ որդւոց իւրոց , այնպէս գթասցի Տէր յերկիւղածս իւր :

Օի նա գիտաց զստեղծուածս մեր , եւ յիշեաց թէ հող եմք :

Վարդոց որպէս խոտոց են աւուրք իւր . որպէս ծաղիկ վայրի՝ այնպէս ծաղկի :

Հնչէ ի նմա հողմ , եւ ոչ է , եւ ոչ եւս երեւի տեղի նորա :

Պայց ողորմութիւն Տեառն յաւիտեանս յաւիտենից ի վերայ երկիւղածաց իւրոց , եւ արդարութիւն նորա յորդւոց մինչեւ յորդիս :

Այս պահեն զուխտս նորա . յիշեն ղպատուիրանս նորա եւ առնեն զնա :

Տէր յերկինս պատրաստեաց զաթոռ իւր . արքայութիւն նորա ամենեցուն տիրէ :

(Օրհնեցէք զՏէր ամենայն հրեշտակք նորա . հզօրք զօրութեամբ , որք առնէք զբան նորա ի լսել ձայնի պատգամաց նորա :

(Օրհնեցէք զՏէր ամենայն զօրութիւնք նորա . պաշտօնեայք նորա , եւ արարօղք կամաց նորա :

(Օրհնեցէք զՏէր ամենայն գործք նորա . ընդ ամենայն տեղիս է տէրութիւն նորա . օրհնեա անձն իմ զՏէր :

Տէր լուր աղօթից իմոց . ունկն գիր խնդրուածաց իմոց ճշմարտութեամբ քով :

Ուր ինձ արդարութեամբ քով . եւ մի մոաներ ի

դատաստան ընդ ծառայի քում. զի ոչ արդարանայ առաջի քո ամենայն կենդանի :

Հալածեաց թշնամին զանձն իմ. խոնարհ արար յերկիր զկեանս իմ, եւ նստոց զիս ի խաւարի որպէս մեռեալ յաւիտենից :

Հանձրացաւ յիս հոգի իմ. եւ սիրտ իմ խռովեցաւ յիս :

Հիշեցի զաւուրսն զառաջինս. խորհեցայ յամենայն գործս քո. յարարածս ձեռաց քոց խորհեցայ, եւ համբարձի առ քեզ զձեռս իմ:

Վնձն իմ որպէս երկիր ծարաւի է առ քեզ. վաղվազկի լուր ինձ Տէր. զի նուազեցաւ յինէն հոգի իմ:

Ո՞հ դարձուցաներ զերեսս քո յինէն. նմանիցիմ այնոցիկ՝ օք իշանեն ի գուբ :

Լսելի արա ինձ առաւօտուց զողորմութիւնս քո. զի ես ի քեզ Տէր յուսացայ :

Հոյց ինձ ճանապարհ յոր գնացից. զի առ քեզ Տէր համբարձի զանձն իմ:

Փրկեա զիս ի թշնամեաց իմոց Տէր. զի զքեզ ապաւէն ինձ արարի :

Ուսո՞ինձ առնել զկամս քո. զի դու ես Աստուած իմ:

Հոգի. քո բարի առաջնորդեսցէ ինձ ի յերկիր ուղիղ :

Ո ասն անուան քո Տէր կեցուսցես զիս, արդարութեամբ քով հանցես ի նեղութենէ զանձն իմ:

Ողորմութեամբ քով սատակեսցես. զթշնամիս իմ. եւ կորուսցես զամենայն նեղիչս անձին իմոյ. զի ես ծառայ քո եմ:

Փառք Հօր եւ Որդւոյ եւ Հոգւոյն սրբոյ. Այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանըս յաւիտենից. ամէն:

Երբ Տէռն ներուսէ Հոյոյ Անդուռընսէ :

Յիշեցուք ի գիշերի զանուն քո Տէր :

Եղիշեցեն սիրտք մեր զբան բարի. եւ լեզուք մեր պատմեսցեն զդործս երկնաւոր թագաւորիդ :

Կ' մէջ գիշերի յարուցեալ խոստովանեսցուք
ըզքեղ Տէր:

Օաղօթս մեր տացուք քեղ Տէր ի գաւիթըս
քո ի մէջ նոր Երուսաղէմի:

Կ' գիշերի համբարձցուք ըզձեռըս մեր սըրբու-
թեամբ առ քեղ Տէր:

Կ' ձայն գոհութեան ամենայն հոգիք օրհնեցէք
զՏէր:

Փ. Օարթի՞՞ք փառք իմ, զարթիք.
Եւ Ես զարթեայց առաւօտուց . ալէ լուիա:

Օարթի՞՞ք ընդ զըւարթունս,
Մանկունք վերինըն Սիովիսի. ալէ լուիա:

Օարթի՞՞ք որդիք լուսոյ
Ի յօրհնութիւն Հօրըն լուսոյ . ալէ լուիա:

Օարթի՞՞ք փրկեալք արեամք,
Եւ տուք ըզփառըս փրկողին . ալէ լուիա:

Օարթի՞ք նոր ժողովուրդք,
Նոր երգս առեալ նորոգողին . ալէ լուիա:

Օարթի՞՞ք հարսունք հոգւով,
Ապասեալք գալոյ սուրբ փեսային . ալէ լուիա:

Օարթի՞՞ք վառեալք լուսով
Ըստ իմաստուն սուրբ կուսանաց . ալէ լուիա:

Օարթի՞՞ք պատրաստեցէք
Իւղ լապտերաց ջերմ արտասուս . ալէ լուիա:

Օարթի՞՞ք եւ մի նընդէք
Նըման յիմար կուսից նիրհէք . ալէ լուիա:

Օարթի՞՞ք երկիր պազցուք
Եւ արտասուօք զայս ասասցուք . ալէ լուիա:

Փ. Օարթիր ընդէր նընչես . Տէր մի մերժեր
ըզմեղ ի սպան :

Վարի Տէր օգնեամեզ . տացուք անուանը քում
ըղփառս :

Եյժմ եւ յաւետա Հօր եւ Որդւոյ եւ սուրբ Հո-
գւոյն . ամէն :

Փ . Օարթուցեալքս ի զբաղմանէ . զիշերային
հանգըստենէ :

Ընորհեցէ մեզ մարդասէր Տէր . մսիթարու-
թիւն եւ ի սփոփանս եկեղեցւոյ :

Եհիւ եւ դողութեամբ կացցուք ի յաղօթս :

Եկեալ խոստովանեցուք ըզյանցանս :

Եւ գըտցուք ի Քրիստոսէ զքաւութիւն եւ ըզ-
մեծ զողորմութիւն :

Կ8 . Ենբաժանելի՞ եւ ը համագոյն Երթորդո՞
յալթեանդ համաձայնեալ ընդ ըզո՞ւս երկընից
փա՞յլը մատուցանեմք :

Փամա՞յլ ու քեզ քեզ : Ո՞ր յանարուեստ յաթո՞ն
բարձրացեալ հանգչիս սո՞ւրբ Աստղւած հրզո՞ր
եւ սբանչելադո՞րծ :

Փամա՞յլ ու քեզ քեզ : Ո՞ր յանէից գյացուցե՞ր
զամենայն արարածս սո՞ւրբ Աստղւած անձի՞առ
Հօր անեղ Ո՞րդի :

Փամա՞յլ ու քեզ քեզ : Ո՞ր տեսչութեամբ խնամե՞ս
զամենայն արարածս սո՞ւրբ Աստղւած բըղիսո՞ւմն
անըսպառ աղբեր :

Տէ՞ր , ժողովըրդապետք եկեղեցւոյ՝ ի քէն հայ-
ցեն ասելով . հովիւ բարի՝ ողջըրմեա՞ր բանաւոր
հօտի : Եմէն . ալէլուիա . ալէլուիա . ալէ : Եմէն .
ալէլուիա . ալէլուիա . ալէ :

•Ք-բող:

Օարթուցեալքս ամենեքեան ի հանգըստենէ քնոյ .
զօր շնորհեաց մեզ մարդասէրն Աստղւած ի մսիթա-

րութիւն եւ ի սփոփանս տկարութեան մերում։ Այ
եկեալքս միաբան հոգեւոր երգով ի փառաբանու-
թիւն եւ ի պատիւ ամենասուրբ անուան Տեառն մե-
րոյ եւ փրկչին Յիսուսի Քրիստոսի։ Ահիւ եւ դո-
ղութեամբ կացցուք յաղօթս առաջի նորա։ Եւ դո-
հացարուք զնմանէ ի գիշերային ժամուս յայսմիկ
վասն իրաւանց եւ արդարութեան նորա։ Որ ըն-
տրեաց զմեզ ողորմութեամբն իւրով։ Եւ շնորհեաց
մեղ բերել զնմանութիւն երկնային հրեշտակացն
փառաբանիչս Տեառն Աստուծոյ ամենեցուն եւ մեղ
լինել։ Այ մեք այսուհետեւ սրբելով զանձինս մեր
ի խղճէ եւ ի չար գործոց։ Համբարձուք զձեռս
մեր ի սրբութիւն առանց բարկութեան եւ երկմտու-
թեան։ Հաւատով ինդրեսցուք ի նմանէ զքաւու-
թիւն եւ զթողութիւն յանցանաց մերոց։ Խոստո-
վան լինելով զգաղանիս սրտից մերոց ծածկագիտին
Աստուծոց։ Որպէս զի ընդունելով զպաղատանս մեր
աղօթիւք եւ բարեխօսութեամբ ամենայն սրբոց։
Հնորհեսցէ մեղ մարդասէրն Աստուած կեալ առա-
քինութեամբ եւ անարատ վարուք ըստ կամաց նորա
յայսմ աշխարհիս։ Այ արժանաւոր լինելով յաւի-
տենական եւ երկնային խորանացն։ Օոր խոստացաւ
սիրելեաց իւրոց ճշմարիտն Աստուած Յիսուս Քրիս-
տոս Տէր մեր։ Կեցո եւ ողորմեա՛ կեցո Տէր։

Օ մնացուած գիշերիս խաղաղութեամբ անցուցանել՝
հաւատով ի Տեառնէ ինդրեսցուք։ Հնորհեա՞ Տէր։
Օ հրեշտակ խաղաղութեան պահապան անձանց մե-
րոց ի Տեառնէ խնդ։

Օ քաւութիւն եւ զթողութիւն յանցանաց մերոց ի
Տեառնէ խնդ։

Օ որբոյ խաչին մեծ եւ կարող զօրութիւն յօդնու-
թիւն անձանց մերոց ի Տեառնէ խնդ։

Այ եւս եւ վասն միաբանութեան ճշմարիտ եւ սուրբ
հաւատոյս մերոյ զՏէր աղաչեսցուք։

Տէր ողորմեա՛։

Օանձինս մե՞ր եւ զմիմեանս Տեառն Աստուծոյ ա-
մենակալին յանձն արասցուք :

• Քեղ Տեառնդ յանձն եղիցուք :

Ողբմեաց մեղ Տէր Աստուած մեր՝ ըստ մեծի ողբր-
մութեան քում, ասասցուք ամենեքեան միաբանու-
թեամբ : Եւ առ էրեւ Տէր ողբրմեա :

Նորին Տեառն Ներուիսի Հայոց կունուղիսուի Երբ աշ-
նական է դեմ արբոյ Երբորդունեան . Նաև իւրածունուր-
դիւն Երբորդունեանն առանցնուի :

Դուաւօս լուսոյ,
Երեգակն արդար,
Առ իս լոյս ծագեա :
Տղիսումիհօրէ եւ յորդւց
Բղիսեան ի հոգւցոյս
Բան քեղ ի հաճոյս :
Պանձիդ ողբրմութեան,
Գանձիդ ծած կելոյ
Գըտող զիս արա :
Դառռն ողբրմութեան,
Դաւանողիս բաց .
Դասեցն վերնոցն :
Երբեակ միութիւն,
Եղելոց խնամօղ,
Եւ ինձ ողբրմեա :
Օարթիր Տէր յօդնել .
Զարթն ըզթըմիեալս,
Զուարթնոց նըմանել :
Եշտ Հայու անըսկիզբն .
Էակից Արդի ,
Է միշտ սուրբ Հոգի .
Էնկալ զիս գըթած ,
Էնկալ ողբրմած .
Էնկալ մարդասէր :

Ծամպաւոր փառաց ,
Թողութեանց տըւող ,
Թողի ինձ ըզյանցանս :
Ժողովող բարեաց ,
Ժողովեա եւ զիս
Ժողովս անդրանկաց :
Եքն Տէր հայցեմ
Ե մարդասիրէդ
Ինձ բըժըշկութիւն :
Ե եր կեանք մեռելոյս ,
Լոյս խաւարելոյս ,
Լուծանօղ ցաւոյս :
Խորհըրդոց գիտօղ ,
Խաւարիս շնորհեա
Խորհուրդ լուսաւոր :
Ծոլնունդ Հօր ծոցյ ,
Ծած կելոյս ստուերաւ
Ծագեա լոյս փառաց :
Աենարար փըրկիչ ,
Աեցն ըզմեռեալս ,
Աանգնեա զգըլորեալս :
Հաստեա Հաւատով ,
Հաստատեա յուսով ,
Հիմնեցն սիրով :

Զայնիւս աղաչեմ,
Զեռօքս պաղատիմ,
Զիրբարեաց շնորհեամ:
Դ ամբարամբ լուսոյ,
Ղեկավար ճարտար,
Ղօղեալս ամրացու:
Ճ'առագայթ փառաց,
Ճանապարհ ինձ ցոյց
Ճեպել ի յերկինս:
Ո'խածինըդ Հօր,
Մշնդ զիս յառագաստ
Մաքուր հարսանեացդ:
Յորժամ գաս փառօք
Յահագին աւուրն,
Յիշեա զիս Քրիստոս:
Կորոգող հնութեանց,
Կորոգեան եւ զիս,
Կորոգ զարդարեա:

Ընորհատու բարեաց,
Ընորհեա զքաւութեամբ
Ընորհեա զթողութիւն:
Խւրախացու Տէր,
Ոգւսոյս փրկութեամբ,
Ոյր վասն եմ ի սուդ:

Չար մըշակողին
Չար սերմանց նորին
Չորացու զպրտուղն:
Պարգեւիչ բարեաց,
Պարգեւեան իմոց
Պարտեացս թողութիւն:

Աստուածածնին բարեխօսութեամբ,
Եւ ողորմեա:

ԶԲԵ ԶԵ ԶԵՐԻ+:

Օքէն զոհանամբ Տէր Աստուած մեր որ շնորհեցեր
մեղ հանգիստ քնոյ խաղաղութեամբ: Եւ զարժու-

ջ ուր շնորհեա աշացս,
Զերմ հեղուլ զարտօսր,
Զընջել ըզյանցանս:
Ուետինըդ քաղցու,
Ռամ հոգւսոյս արբո՛,
Ռամ ցըց ինձ լուսոյ:
Ուէր անուն Յիսուս,
Սիրով քով ճմեա
Սիրտ իմ քարեղէն:
Ո ասըն դըմութեան,
Վասն ողորմութեան,
Վերլստին կեցու:

Տենչալի տեսլեամբ
Տուր ինձ յագենալ,
Տէր Յիսուս Քրիստոս,
Ռաբունդ երկնաւոր,
Ռոտեա զաշակերտս
Ռամից երկնայնոց:

Յօղ արեան քոյ Տէր,
Յօղեա ի հոգիս.
Յնձասցէ անձն իմ:
Խիւծեալըս մեղօք
Խիւծեալ աղաչեմ
Խիւսել ի բարիս:

Փըրկիչ բոլորից,
Փութա զիս փըրկել
Փորձութեանց մեղաց:
Կաւիչ յանցանաց,
Քաւեան զօրհնարանս
Քարտեացս թողութիւն:

Քեզ երգել ըզփառս:
Քեզ երգել ըզփառս:

ցեալ ժամանեցուցեր զմեղ կանխիսել յերկրպագութիւն աշաւոր եւ փառաւորեալ անուանդ քում սրբոյ : Տուր մեղ Տէր աղաչեմք զքեղ զմնացուած գիշերիս խաղաղութեամբ անցուցանել . եւ զամենայն ժամանակս կենաց պանդխտութեան մերոյ երկիւղիւդ քո ամրացն եւ պահեա : Որպէս զի զգուշութեամբ եւ անարատ վարուք կրօնաւորեալք յայսմ աշխարհիա՝ ժամանեցուք յանքոյթ եւ ի խաղաղ նաւահանգիստ յաւիտենական ի կեանսդ, շնորհօք եւ մարդասիրութեամբ Տեառն մերոյ եւ փրկչին Յիսուսի Քրիստոսի . ընդ որում քեզ Հօր եւ Հոգւցոյ սրբոյ վայելէ փառք, իշխանութիւն եւ պատիւ այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից . ամէն :

Խաղաղութիւն ամենեցուն :

Վստուծոյ երկրպագեացուք :

Այեաց Տէր բարերար ողորմութեամբ քով յերկրպագուս եւ ի փառաբանիչս անուանդ քում սրբոյ : Տէր զօրութեանց, խաղաղացն զանձինս մեր յամենայն սատանայական խռովութեանց եւ յաշխարհական զրօսանաց : Օ Հրեշտակ խաղաղութեան քոյ առաքեա առ մեղ, որ եկեալ պահեսցէ զմեղ անխռովս ի տուէ եւ ի գիշերի, յարթնութեան եւ ի հանգստեան մերում : Որպէս զի բարեպաշտութեամբ եւ արժանաւորապէս քեզ Տեառնդ ծառայելով ի կեանս յայսոսիկ, ժամանեցուք յաւիտենական երկնից արքայութեան քոյ՝ զոր պատրաստեցեր ի սկզբանէ աշխարհի սրբոց քոց : Եւ ընդ նոսին գոհանալու փառաւորեսցուք զշայր եւ զնրդի եւ զսուրբ Հոգիդ . այժմ եւ միշտ :

(Օրհնեալ Տէր մեր Յիսուս Քրիստոս . ամէն :

Առ առ ըստ յայնին, եւ շնչ առաջնին առ
ըստ յայնին իւնանդէլուի :

Առանձնաբար է ի այս ժամանակ :

Ա.2

ԱՎԵԼՈՒԻԱ · ԱԼԵԼՈՒԻԱ :

Դատեա Տէր զայնոսիկ, ոյք դատեն զիս, ալէ Հըւիա · մարտիր ընդ այնոսիկ որք մարտընչին ընդ իս, ալէ Հըւիա :

Ա՛ռ զգէն եւ զասպար քո, եւ արի յօգնել ինձ · հան զսուրքո ընդդէմ հալածչաց իմոց, արգել զնոսա եւ ասա դու ցանձն իմ, թէ փրկութիւն քո ես եմ, ալէ Հըւիա :

Ամաչեսցեն եւ յամօթ լիցին ոյք խնդրեն զանձն իմ, դարձցին յետս եւ ամաչեսցեն ոյք խորհիմին ինձ չար :

Եղիցին նոքա որպէս փոշի առաջի հողմոյ · եւ հրեշտակ Տեառն նեղեսցէ զնոսա :

Եղիցին ճանապարհք նոցա ի խաւար եւ ի դայթակղութիւն · եւ հրեշտակ Աստուծոյ հալածեսցէ զնոսա :

Ի նանիր թագուցին ինձ զորոգայթ յապականութեան իւրեանց, եւ ի նանիր նախատեցին զանձն իմ:

Փ · Տէր յերկինս է ողորմութիւն քո, ճշմարտութիւն քո մինչեւ յամաս · ալէ Հըւիա, ալէ Հըւիա :

Արդարութիւն քո որպէս լերինք Աստուած · իրաւունք քո որպէս խորք բազումք · զմարդիկ եւ զանասուն կեցուցանես դու Տէր :

Որպէսզի բազում արարեր զողորմութիւն քո Աստուած · այլ որդիք մարդկան ի հովանի թեւոց քոց յուսացին :

Արբեսցին նոքա ի պար սրտութենէ տան քո · եւ զուղնս փափկութեան քո տացես ըմպել նոցա :

Ի քէն է Տէր աղբիւր կենաց · եւ լուսով երեսաց քոց տեսանեմք զլցյս :

Օագեա զողորմութիւնս քո՝ ոյք ճանաչեն զքեղ,
զարդարութիւնս քո՝ ոյք ուղիղ են սրտիւք :

Ո՞ի եկեսցենի վերայ մեր ոտք ամբարտաւանից . եւ
ձեռք մեղաւորաց մի գողացուսցեն զմեղ :

Անդ անկցին ամենեքեան՝ ոյք գործեն զանօրէնու-
թիւն . մերժեսցին, եւ այլ մի կարասցեն հաստատել :

Փառք Հօր եւ Որդւց եւ Հոգւցն սրբոյ . այժմ եւ
միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից . ամէն . ալէ-
լուիա ։ ալէ լուիա ։

ԱԿ

Ասս' անզգամն ի սրտի իւրում թէ ոչ գոյ
Աստըւած . ալէ ձլուիա . ապականեցան եւ պղծե-
ցան յանօրէնութեան իւրեանց . եւ ոչ է որ առ-
նէ զքաղցրութիւն . ալէ ձլուիա :

Աստուած յերկնից նայեցաւ յամենայն որդիս
մարդկան . տեսանել թէ իցէ ոք իմաստուն որ
խնդրիցէ զլաստուած . ալէ ձլուիա :

Ամենեքեան խոտորեցան ի միասին եւ անպի-
տանացան :

Աչ ոք է՝ որ առնէ զքարի . եւ չէ ոք մինչեւ ի մի:
Արպէս ոչ ծանիցեն ամենեքեան . ոքք գործեն
զանօրէնութիւն :

Այք ուտեն զժողովուրդ իմ որպէս կերակուր
հացի . եւ առ Աստուած ոչ կարդացին . ալէ ձլուիա :

Փ. Օ ի ո՛չ զոյր նոցա փոխանակ . եւ ոչ երկեան
յԱստուածոյ . ալէ մ'լուիա . ամմլէ մ'լուիա :

Զգեաց զձեռն իւր ի համուցանել նոցա . եւ նոքա
պղծեցին զօրէնս նորա . ալէ լուիա :

Բաժանեցան ի սրտմտութենէ երեսաց նորա . եւ
եհաս ի սիրտս նոցա :

Աւակուղ էին բանք նոցա քան զձեթ . եւ ինքեանք
որպէս սլաք :

Ինկեա ի Տէր զհոգս քո . եւ նա կերակրէ զքեղ .
եւ ոչ տոյ յաւիտեան զսասանութիւն արդարոյ :

Դու Ըստուած իջուսցես զնոսա ի գուր ապակա-
նութեան . արք արիւնահեղք եւ նենգաւորք մի հա-
սարակեսցեն զաւուրս իւրեանց . այլ ես ի քեզ Տէր
յուսացայ . ալէ՛ լուիա :

Փառք . ամմէ՛ լէ՛ մը լուիա . ամմէ՛ մը հի լուիա :

Բ.2

Ե՛ քեզ Տէր յուսացայ , մի ամաչեցից յաւիտեան .
ալէ՛ լուիա . յարդարութեան քում փրկեա եւ
ապրեցո զիս . ալէ՛ լուիա :

Խոնարհեցո առ իս զունկն քո . եւ կեցո զիս :

Լ եր իմ Ըստուած ապաւէն եւ տեղի ամուր կե-
ցուցանել զիս . զի հաստատութիւն իմ եւ ապաւէն
իմ գու ես :

Ըստուած իմ փրկեա զիս ի ձեռաց մեղաւորի , ի
ձեռաց անօրինի եւ անիրաւի :

Դու ես համբերութիւն իմ Տէր . Տէր յսս իմ ի
մանկութենէ իմմէ :

Ե՛ քեզ հաստատեցայ ես յարդանդէ . յորովայնէ
մօր իմոյ՝ գու ես ապաւէն իմ . եւ առ ի քէն է օգ-
նութիւն իմ յամենայն ժամ :

Փ . Եշրկիր պագցեն նմա ամենայն թագաւորք
երկրի . եւ ամենայն ազգք ծառայեսցեն նմա . ալէ՛ լու-
իա . ամէ՛ մամահանչօ՛ լուիա :

Օ ի փրկեաց զաղքատն ի ձեռաց հզօրի , զաղքատն
եւ զտնանկն՝ որոյ ոչ է օգնական :

Ընխայեսցէ նա յաղքատն եւ ի տնանկն . եւ զան-
ձինս տնանկաց կեցուսցէ . ի վաշխից շաբաց փրկես-
ցէ զանձինս նոցա :

Պատուական է անուն նորա առաջի նոցա . կեցցէ
եւ տացի նմա յոսկւոյն արարացւոց :

Հաղօթս կացցեն առ նա յամենայն ժամ . եւ զօր-
հանապաղ օրհնեսցեն զիս :

Եշրկիր հաստատութիւն ընդ ամենայն երկիր , եւ ի
վելոյ դիմոց լերանց :

Իւարձրասցի քան զլիբանան պտուղ նորա . ծաղկեսցի ի քաղաքի Տեառն որպէս խոտ երկրի :

Եղիցի անուն Տեառն օրհնեալ յաւիտեան . զի յառաջ քան զարեւ է անուն նորա :

Խնա օրհնեսցին ամենայն ազդք երկրի . եւ ամենայն ազինք երանեսցեն նմա :

(Օրհնեալ Տէր Աստուած Խորայէլի , որ առնէ սքանչելիս միայն . եւ օրհնեալ է անուն սուրբ փառաց նորա յաւիտեան . լցցի փառօք նորա ամենայն երկր . եղիցի . եղիցի :

Փառք Հօր . ալէ՞լուիա . ալէ՞լո՞նի՞ո՞թ' ւիա՞:

Բ-Ա

Օ՞ղորմութիւնը քո Տէր յաւիտեան օ՞րհնեցից . ալէ՞լո՞նիա . յազդէ յազդ պատմեցից զՃշմարտութիւնս քո բերանով իմով . ալէ՞լո՞նի՞ուիա :

Ասացեր թէ աշխարհս ողորմութեամբ շինեսցի . յերկինս պատրաստ եղիցի Ճշմարտութիւն քո :

Եղի ուխտ ընտրելոց իմոց . երդուայ Պաւթի ծառայի իմոյ :

Հաւիտեան հաստատեցից զզաւակ քո . եւ շինեցից յազդէ յազդ զամոռ քո :

Խոստովան եղիցին երկինք սքանչելեաց քոց Տէր . եւ Ճշմարտութիւն քո յեկեղեցիս սրբոց :

Ո՞ւ է յամաս որ հաւասարեսցի քեզ . կամ ով նմանիցի Տեառն յորդիս Աստուծոյ :

Փ . Կարձուցեր զօգնութիւն ի սրոյ նորա . եւ ոչ ընկալար զնա ի պատերազմի . ալէ՞լուիա . ալէ՞լո՞նի՞ուիա :

Ենարդեցեր զսրբութիւն նորա . եւ զամոռ նորա յերկիր կործանեցեր :

Եռազ արարեր զաւուրս ժամանակաց նորա . եւ հեղեր զնովաւ զամօթ :

Ո՞ւնչեւ յերբ զարձուցանես զերեսս քո ի սպառ . բորբոքեսցի որպէս հուր բարկութիւն քո :

Խոկ արդ՝ յիշեաւ եւ տես թէ ով է իմ հանգիստ .
միթէ ի զուր ինչ ստեղծեր զամենայն որդիս մարդ-
կան :

Ով է մարդ՝ որ կեցցէ , եւ ոչ տեսցէ զմահ . կամ
փրկեսցէ զանձն իւր ի ձեռաց գժոխոց :

Ուր են ողորմութիւնք քո Տէր առաջինք . զոր եր-
դուար Դաւթի ճշմարտութեամբ քով :

Յիշեաւ զնախատինս ծառայի քո . զոր ընկալայ ի
ծոց իմ յազգաց բազմաց :

Օզր նախատեցին թշնամիք քո Տէր . նախատեցին
փոխանակ օծելոյ քո :

Օրհնեալ Տէր Աստուած յաւիտեանս յաւիտենից .
եղիցի , եղիցի :

Փառք Հօր . ալէլուիա : ալէլուիա :

Գ.2

Խոնսովան եղերուք Տեառն , զի՞ քաղցր է . ալէ-
լուիա . զի յաւիտեան է ողորմութիւն նորա . ա-
լէլուիա :

Երանի ոյք սկահեն զիրաւունս . եւ առնեն զար-
դարութիւն յամենայն ժամ :

Յիշեաւ զմեղ Տէր ընդ հաճոյս ժողովրդեան քո .
եւ այց արա մեղ ի փրկութեան քում :

Տեսցուք մեք զքաղցրութիւն ընտրելոց քոց . ու-
րախ եղիցուք մեք յուրախութիւն ազգի քո . եւ
դովիցուք մեք ի ժառանգութեան քում :

Ուղաք մեք ընդ հարս մեր . անօրինեցաք եւ յան-
ցեաք :

Փ . Ուառնեաց զնոսա ի ձեռս հեթանոսաց . աի-
րեցին նոցա ատելիք իւրեանց . եւ թշնամիք իւրեանց
նեղեցին զնոսա . եւ խոնարհ եղեն ի ներքոյ ձեռաց
նոցա . ալէլուիա . ալէլուիա . ալէլուիա :

Բազում անգամ փրկեաց զնոսա . եւ նոքա դառ-
նացուցին զնա ի խորհուրդս իւրեանց . եւ կորա-
ցան յանօրէնութեան իւրեանց :

A 2245

Հայեցաւ Տէր ի նեղութիւն նոցա . ի լսել ձայնի
աղօթից նոցա :

Էկիշեաց զուխտ իւր . եւ զղջացաւ ըստ բազում ո-
զորմութեան իւրում , եւ ետ զնոսա ի գթութիւնս
առաջի ամենայն գերչաց նոցա :

Փրկեա զմեղ Տէր Աստուած մեր , եւ ժողովեա
զմեղ ի հեթանոսաց :

Խոստովան եղիցուք անուան քում սրբոյ , եւ պար-
ծեսցուք յօրհնութիւնս քո :

(Օրհնեալ Տէր Աստուած Խորայէլի յաւիտեանս
յաւիտենից :

Եշ ասասցէ ամենայն ժողովուրդն եղիցի եղիցի :
Փառք . ալէլուիամ "մթնօշնու" . ալէլուիա :

Գ. Ա.

Երարի իրաւունս եւ արդարութիւն . ալէլուիա .
մի մատներ զիս ի ձեռս նեղաց իմոց . ալէլուիա :

Ենկալ զծառայս քո ի բարի . զի մի ամբարտա-
ւանք զզուեսցեն զիս :

Ապասեցին աշք իմ փրկութեան քում Տէր . եւ
բանից արդարութեան քո :

Երա լնդ ծառայի քում Տէր ըստ ողորմութեան
քում . զարդարութիւնս քո ուսո՞ ինձ :

(Օտապայ քո եմ ես , իմաստուն արա զիս . եւ ծա-
նեայց զվկայութիւնս քո :

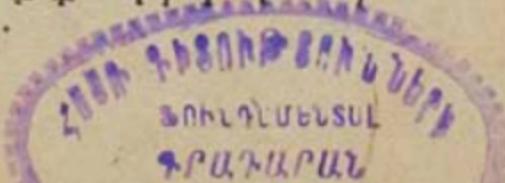
Ժամ է պաշտել զՏէր . խափանեցին զօրէնս քո :

Փ . Աերձեսցին խնդրուածք իմ առաջի քո Տէր .
ըստ բանի քում իմաստուն արա զիս . ալէլուիա .
ալէլուիա :

Ատցեն աղօթք իմ առաջի քո Տէր . եւ բանիւ քով
փրկեա զիս :

Եղանակցեն շրթունք իմ զօրհնութիւնս քո . յոր-
ժամ ուսուսցես ինձ զարդարութիւնս քո :

Խոսեսցի լեզու իմ զբանս քո . զի ամենայն պա-
տուիրանք քո արդարութեամբ են :

Եղիցի ձեռն քո ի կեցուցանել զիս . զի զպատուիրանս քո ընտրեցի :

Հանկացայ փրկութեան քում Տէր . եւ օրէնք քո խօսք իմ էին :

Եիցցէ անձն իմ , օրհնեսցէ զքեղ . եւ իրաւունք քո օգնեսցեն ինձ :

Ո՞ղորեցայ ես որպէս զոչխար կորուսեալ , խնդրեազծաւայս քո . զի զպատուիրանս քո ես ոչ մոռացայ :

Փառք Հօր եւ . ալէ լուիա՞ , ալէ լուիա՞ :

Դ2

(Օ) Օրհնեա՞ անձն իմ ըզՏէր . օրհնեցից ըզՏէր ի կեանս ի՞մ . ալէ օլո՞ւիա՞ . սաղմոս ասացից Աստուծոյ իմց՝ մինչեւ եմ ես . ալէ օլո՞ւիա՞ :

Ո՞ի յուսայք յիշխանս , եւ մի յորդիս մարդկան . զի ոչ դոյ փրկութիւն ի նոսա :

Ելցէ հոգի ի նոցանէ , եւ դարձցին անդրէն ի հող . եւ յայնմ աւուր կորիցեն ամենայն խորհուրդք նոցա :

Երանի ազգի՝ որոյ Տէր Աստուած Յակոբայ օգնական է նմա . եւ յոյս նորա ի Տէր Աստուած է :

Ո արար զերկինս եւ զերկիր . զծով եւ զամենայն որ է ի նոսա :

Ո պահէ զծշմարտութիւն յաւիտեան . եւ առնէ իրաւունս զրկելոց :

Փ . Կավեա՞ Երուսաղէմ ըզՏէ՞ր . ալէ օթօման ալո՞ւիա՞ : Եւ օրհնեա՞ ղլստուած քո Սիոն . ալէ լուիա՞ :

Օի զօրացցց զնիգս դրանց քոց . եւ օրհնեաց զորդիս քո ի քեղ :

Ո եղ զսահմանս քո ի խաղաղութիւն պարարտութեամի ցորենց լցոց զքեղ :

Վոաքէ զբան իւր յերկիր . վաղվաղ ընթանան պատգամք նորա :

Դնէ զծիւն որպէս զասր . եւ զմէգ որպէս փոշ ցանեաց :

Վրկանէ զսառն որպէս պատառս, առաջի ցրտոյ
նորա ո՞ կարէ կեալ:

Վոաքէ զբան իւր եւ հալէ զնոսա. շնչեցեն
հողմք՝ եւ գնասցեն ջուրք:

Պատմէ զբան իւր Յակորայ, զարդարութիւն եւ
զիրաւունս խրայէլի:

Այս այսպէս արար ամենայն ազգաց Տէր, եւ զդա-
տաստանս իւր ոչ յայտնեաց նոցա:

Փառք Հօր, ալէ: մաս ամայի լուսակա:

ԴԿ

Ոիրեցից լզքեղ Տէր զօրծւթիւն իմ. ալէ: լուսակա:
Փառք Հօր, ալէ: մաս ամայի լուսակա:

Վստուած օգնական իմ, եւ ես յուսամ ի նա, ա-
պաւէն իմ, եղիւր փրկութեան իմց ընդունելի իմ է:

Օրհնելով կարդացից առ Տէր, եւ ի թշնամեաց
իմց ապրեցաց:

Ըուրջ եղեն զինեւ երկունք մահու. եւ ուղիսք
անօրէնութեան խոռվեցուցին զիս:

Ա իշտք դժոխոց պաշարեցին զիս, եւ ժամանեցին
ինձ որոգայթք մահու:

Ա նեղութեան իմում ես առ Տէր կարդացի, եւ
առ Աստուած իմ աղաղակեցի:

Փ. Օց Եցուցեր ինձ զզօրութիւն ի պատերազմի.
Պյարուցեալսն ի վերայ իմ ներքոյ իմ արարեր. ա-
լէլութիա. ալէ: լուսակա:

Օթշնամիսն իմ հալածականս արարեր, եւ զա-
տելիսն իմ սատակեցեր:

Վաղակեցին, եւ ոչ ոք էր որ փրկէր զնոսա.
կարդացին առ Տէր, եւ ոչ լուաւ նոցա:

Վանիեցից զնոսա որպէս փոշի առաջի հողմց. եւ
որպէս կաւ գռեհաց կոխեցից զնոսա:

Փրկեցէ զիս Տէր ի հակառակութենէ ժողովը-
դոց. եւ կացուցէ զիս զլուի հեթանոսաց:

Ճաղովուրդ զոր ոչ գիտեի ծառայեաց ինձ, եւ ի լուր ականջաց լոււաւ ինձ:

Որդիք օտարաց ստեցին ինձ, որդիք օտարաց մաշեցան եւ կաղացան ի շաւղաց իւրեանց:

Աննդանի է Տէր, եւ օրհնեալ է Աստուած, եւ բարձր եղիցի Աստուած փրկութեան իմց:

Աստուած է օր խնդրէ զմբէժ իմ, եւ հնազանդ առնէ զժողովուրդս ընդ ինեւ:

Փրկիչ իմ ի թշնամեաց իմոց բարկացողաց, յայնցանէ, որք յարուցեալ են ի վերայ իմ՝ բարձր արարեր զիս, եւ յառնէ անիրաւէ փրկեցեր զիս:

Ա ասն այսորիկ խոստովան եղէց քեզ ի հեթանոս, եւ անուան քում սազմաս ասացից:

Ո՞եծ արարեր զիրկութիւն թագաւորի նորա, առնել ողորմութիւն ընդ օծելոյ նորա Դաւթի, եւ ընդ զաւակի նորա յազգէ մինչեւ յազգ:

Վառք Հօր եւ, աշխելուիա, ալէ:

Երեւ իտնանահլունին ընդ առշաբն առէ՝ յետին քութիւն որ է այլոց մարդուրէից եսս առէ: Իսկ երեւ ու առէ ընդ առշաբն որոյէս է առշաբնիւն ամուս: Չինէ իտնանահլուիւն առէ: Եւ եւս խազաղութեան, Օրհնեութիւն եւ վառք: Եւ ապա դաշտոն առնէ ըստ յայնին. Եւ զինէ հանդուրեան անետորոն ընկերութեալ լինէ: Իսկ երեւ հանդիւնէ օր լինէ, իսմ իտչի ուս լինէ եւ իտչի ուս լինէ աղմացոցին. Այսօր անձառ առէ: Եւ իտչութեան անետորոն ընկերութեալ լինէ: Զինէ անետորոնին. Կորոգօղ տիեզերաց, եւ աման+ իցորդէն Զարհուրեցան. ապա Հոգւոց հանգուցելոց:

Ի՞սոյ յորժում պաշտամոն շրաբնան հանդուրեան առնէ, զինէ շրաբնանցն առէ առշաբն ըստ յայնին. Եւ ընկերութեալ լինէ անետորոն ըստ յայնին. Եւ զինէ առետորոնին առէ յԱստուածանեղին իւնի մի: Եւ աման+ ընդ Աստուածանեղին իցորդէն զի առնէ ի յԱրարիչ եւ մարդաւէրէն. Եւ իտչ ի ես ասացին: իտճ+ ու եւ ապա Հոգւոց հանգուց, Քրիստոս որդի, եւ Հայր մեր:

ՔԱՂՈՒԱԾ

ՀԵԿՊՈՏԵՎԵ ՇԵՐԵԿԵՎԵՑ

Ա.2

Քեզ վայելէ՝ Աստուած օրհնութիւն . որ յարութիւնդ ես ձայնիւ յաւիտենից նընջեցելոց . թագաւոր եւ իշխան վերօրհնեմք ըղբեկ : Խ միւսանդամ գալըստեանըն քո Քրիստոս փառաց թագաւոր . ի ձայն փողոյ նորոգին հոգիք նընջեցելոցն . եւ յառնեն ի մեռելոց անապական մարմնով : Ա ասն որոյ եւ մք ըզբեզ աղաչեմբք հայր Երկնանաւոր . դասաւորեա ըզնընջեցեալսըն մեր ի վերինըդ քո Երուսաղէմ . ի ժողովս անդրանկաց գրելոց ի յերկինս :

Զայն արկեալ կենարարին աստուածային բարբառով . ասէ եկայք օրհնեալըք Հօր իմց . ժառանդեցէք պատրաստեալ ձեզ ըզկեանսն ի հանդերձեալ երկրին : Ինդ առաջ ելանել քեզ հաւատով ի յօդըս վերինս . աստուածազգեաց լուսով պայծառացեալ ի դասս անմարմնոցն ի լըսել ըզձայն երանաւէտ կոչմանն : Ինդ աջմէ՝ քումմէ կացո ընդ իմաստուն սուրբ՝ կուսանսն . ի լուսեղէն առագաստին պայծառացեալ ի դասս անմարմնոցն , ի ժողովս անդրանկաց գրելոց ի յերկինս :

Զ հոգիս ծառայից քոց Քրիստոս . ընկալ ի դասս անդրանկաց գրելոց ի յերկինս : Ինկազ վասըն սոնցա ըզբանաւոր պատարագսի մէնջ . եւ շնորհեան նոցա ըզթողութիւն գտանել յաւորըն յետնում :

Ա. ԿԻՐ. Ողոքամեա ինձ Ասլաւած: Ո՞ր զառաջինն ո՞չ պահելով ըզպատուիրանըն մեռաք. շնորհեցե՞ր քեւ օրինակ մեղ պատուիրան կենաց. զի պահելով կենդանասցուք. ողոքամեա ինձ Աստըւած: Ո՞ր ի խորհուրդ քո կամաւոր մահուանն եկեղեցի քո Քրիստոս մեռանելով օրինաց մեղաց. զի յարուցեալ ընդ քեզ նորոգեսցի ի փառս. ողոքամեա ինձ Աստըւած:

ԱՊ. Հայր բազումողորմ. խոստովանիմ առ քեզ որպէս զանառակ որդին. թող ինձ ըզմեղս ի՞մ եւ ողոքամեա: Տէր որ գլխաւցար ի կինըն քանանացի. գլխաւ եւ յիս ի մեղաւորս եւ ողոքամեա: Տէր որ դարձուցե՞ր ըզմաքսաւո՞րն ի դիտութիւն ճշմարտութեան. դարձու եւ զիս ըզմոլորեալս եւ ողոքամեա:

ԴԶ. Վ.յսօր գոլով ի բեթանիա քո ամենազօր հրամանաւըդ. ձայնեցե՞ր Պաղարու եւ դողացաւմահ. դժողով պարտեցաւ ապականութիւն լուծաւ, կենդանարապէ Քրիստոս կեցով ըզմեղ: Վ.յսօր գոլով ի բեթանիա զքո զաշխարհակեցոյց սուրբ Պայտութիւնդ յառաջագոյն ծանուցեր անապականաբար կոչմամբ զըորեքօրեայն ի թաղմանէ. կենդանարապէ Քրիստոս կեցով ըզմեղ: Վ.յսօր գոլով ի բեթանիա երբայնեցւոց մանկունքն ըսքանչացեալ ասէին. զՄարիամուշ զեղբայրն ի թաղմանէ յարուցեալ որդւոյն Մարիամու. կենդանարապէ Քրիստոս կեցով ըզմեղ:

ՅՒ. Վ.նճառելի Հօր Էակից. ի' խաչ ելեր կամաւ Հօր ողոքամեա: Վ.նմահութեանց տըւօղ Քրիստոս ի' գերեզման իջեր որպէս մարդդ. ողոքամեա: Վ.ն

յերբորդ աւուր յանեար յոյս յարութեան ցու-
ցար մեղ ողորմեա:

ՀԳ. Ո՞ր յամենայնի ես աստուածութիւն, եւ ի
ձայն հընչման իջեր յերկնից սուրբ Հոգի, ողորմեա
մեղ: Ո՞ր զամենայն լընուս զօրութեամբ, քո Եւ ի գասս
առայքելոցն իջեր բընակել սուրբ Հոգի, ողորմեա
մեղ: Ո՞ր անբաժանելի ես յաստուածութեան Եւ
ի հրեղէն լեզուս բաժանեալ հանգեար յառա-
քեալսըն սուրբ Հոգի, ողորմեա մեղ:

ՄՌ. Ո՞ր զաւետիս Հոգւոյն ի հրեղէն ի հրեշ-
տակէն ընկալար ուրախ լեր, բերկրեալդ Տէր ընդ
քեղ Մարիամ ամէնօրհնեալ: Անըսկիզբըն բա-
նըն հաճեցաւ առնուլ մարդեղութեամբն ըսկիզբն
ի կուսէդ, Քրիստոս Աստրւած թագաւորն յաւի-
տենից: Ազաշեմք ըզքեղ սուրբ Աստուածածին
առ Քրիստոս բարեխօսեա իբրկել զժողովուրդս իւր
զըր գնեաց արեամբն իւրով:

Խ2. Նրաշակերտ եւ զօրեղ փայտ խաչի քո Քրիս-
տոս, գաւազան զօրութեան ի յերկրի երեւեալ.
Եկայք ժողովուրդք Երկրպագեսցուք: Օքը հրէի-
ցըն ծածկեալ զանթաքչելի ըզգանձըն, փայտագ-
մամբ թագուհոյն փայտ կենաց յայտնեցաւ. Ե-
կայք ժողովուրդք Երկրպագեսցուք: Փառք Հօր:
Աա է զէն յաղթութեան հաւատացելոց, ախոյ-
եան եւ կնիք յաղթօղ ընդդէմ թըշնամւոյն. Ե-
կայք ժողովուրդք Երկրպագեսցուք:

Այժմ եւ միշտ: Նաշտեա ի ձեռըն սուրբ
մարմնոյ եւ արեան քո Տէր, եւ պարգեւեա նոցա-
դասիւ յաջակողմեանըն քո:

ԱԿ

Չեռլք քո՞ արարին . եւ ըստեղծին զիս ի հո-
ղո՞յ ի յօրհնել ըզքեղ Ա'ստրւած յաւիտեան :
Խոկ պատրանօք բանսարկուին խափանեցայ յան-
ձառ լուսո՞յ յն եւ դարձայ անդրէն ի հող յորմէ
ստեղծաց : Ո՞լիսիթարիչ սուրբ հոգի լուսաւորեա
զմբ նլնջեցեա՞լսն . եւ հանգո՞ զհոգիս նոցա լնդ
սուրբըս քո՞ :

Հայր անոխանակալ եւ բարեգութ . մաղթելով հայ-
ցեմք ի քէն վասըն մեր նընջեցելոցն արժանաւո-
րել հանգըստեան օմելանի սրբոցն : Ե՛նձառ ծը-
նունդ Հօր Արտիք . որ մահկանացուացս կեանքդ ես .
զհոգիս նընջեցելոց մեր ընկալ . եւ արժանաւորեա
հանգըստեան օմելանի սրբոցն : Ե՛ւ նորոգող
սուրբ Հոգի յորժամ նորոգենս զապականեալսն
յայնժամ շնորհեա եւ մեր նընջեցելոցն արժանա-
ւորել հանգըստեան օմելանի սրբոցն :

Հորժամ յերկնից գոշէ միողն աղդեցութիւն
առնելով տիեզերացի դատաստան ահաւոր . յայնմ
աւուր յահեղին յիշեա Տէհօքը եւ ըզմեր ըզնըն-
ջեցեալսն . եւ հանգո ընդ սուրբըս քո՞ : Հորժամ
ճառագայթք աստուածութեանըդ փայլեն ի յա-
րեւելից . եւ դըպրութիւնը հրաշիցըն բանին
յայնմ աւո՞ւր յահեղին յիշեա Տէհօքը եւ ըզմեր
ըզնընջեցեալսն . եւ հանգո ընդ սուրբըս քո՞ :

Ո . ԿԻՐ . Ո՞ր առաքեցար ի հայրական ծոցոյ ծած-
կեալ խորհուրդ ընդ Հօր յաւիտեան . եւ առեւր
մարմին զմեղնցելը նախաստեղծին յանապական
կուսէն անձառ մի՛ութեամբ . վասըն մերոյ փըր-

կութեան ողո՞րմեա: Ար փոխանակ ճաշակացըն դառնութեան մահաբեր պլաղոյն . անճաշակ լինելով քո՞ քառասնօրեայ քաղցրացուցեր յուսով ըզլուծ նոր քո օրինաց . վասրեն մերոյ փըրկութեան ողո՞րմեա: Ար աջակողմ աւաղակին բացեր ըզդուռ ուն գրախտին կենաց . բաց եւ մեզ մեղաւորացս ողորմութեամբ որբ ընդ նըմին զբեղ դաւանեմբ Տէր եւ թագաւոր . աղաչեմբ ըզքեղ ողո՞րմեա:

ԱՊ. Օ՞ով կենցաղոյս հանապանզ զիս ալէկոծէ: Վշըրկեալ ալիք թըշնամին ինձ յարուցանէ: Եաւապետ բարի լնը անձին իմոյ ապաւէն:

Դ. Այսօր կարդեցաւ օրինակ խոնարհութեան ի յուղութիւն՝ վարժուց մերոց: Այսօր Տէրըն մեր լըւանայր զոտս աշակերտացն եւ պատուիրէր զայս ասելով: Վի ոմն ի ձէնց եղբարք մատնելոց է զիս ի մահ եւ որոշի յաշակերտացդ: Օայն լըւեալ ուետրոսի ակնարկէր առ Յովլաննէս հարցանել թէ ով իցէ: Իանըն զո՞ր ասաց Յիսուս: Մըրտմեցցց զիւր զաշակերտսն եւ խոնվեցան ամենեքեան:

ՅՐ. Վշեր յերկնից Ո՞րդի Աստուծոյ եւ մարմնացար ի սըրբոյ կուսէն, ո՞ր անմեկնելիդ ես ի Հօրէ. ողորմեա: Ե՞կիր ի չարշարանըս կամաւորապէս Աստըւած Եւ խաչեցար վասն ազգի մարդկան. Եւ ի գերեզման իշեր անապական, ողորմեա: Օմահ լուծեր եւ զաշխարհս ազատեցեր կարողապէս Տէր, եւ ի մեռելոց յարեար իշխանութեամբ . ողորմեա:

ՀԳ. Ար առաքեցար ի Հօրէ Հոգիդ անեղ Եւ համագոյ. աղաչանօք տնօրինաբար քում Է ակցին. լինել մըսիթարիչ սուրբ առաքելոցն . աղաչեմբ

ըղքեղ ողոնիմեա: Ո՞ր իջեր տիրաբար յերկնից
սանստիկ հողմոյ նըման լստուած յայտնապէս՝ եւ
ի հրեղէն լեզուս բաժանեալ հանգեար ի դասսաւ
ուաքելոցն. աղաչնմք ըղքեղ ողոնիմեա: Ո՞ր ար-
բուցեր երկնաւոր գինեաւն իմաստութեան զհոգիս
սըրբոց քոց առաքելոցն. որք արբուցին տըրտմեցե-
լոց որդւոց Ադամայ ըղբաժակն ուրախարար յայ-
գւցն եդեմայ. աղաչնմք ըղքեղ ողոնիմեա:

ՄԾ. ԱՎ գերահրաշ ծաղիկ բուրեալ յեղեմայ
հոտ անմահութեան ծնընդոցս Եւայի յորմէ սփռե-
ցաւ մահ ընդ տիեզերս. օրհնութեամբ ըղքեղ մե-
ծացուցանեմք: Դու լուծիչ երկանց բարձօղ անի-
ծից. ծագումն արեւու լուսոյն ճըշմարտի որով
հերքեաւ խաւարն առաջին. օրհնութեամբ ըղքեղ
մեծացուցանեմք: Եղքեղ ունիմըք բարեխօս կըս
ամէնօրհնեալ. մայր անարատ կմմանու Էլի տաճար
բանին Հօրն երկնաւորի. օրհնութեամբ ըղքեղ
մեծացուցանեմք:

Խ2. Անդան քո Տէր զօրութեանց հաւատով
կանգնեցաւ ի խորանի քում. Եկայ.ք ժողովուրդք
երկըրապակեսցուք: Ա Էմ պատուական ի խորանի
քում հիմնեցաւ այսօր. Եկայ.ք ժողովուրդք եր-
կըրապակեսցուք: Փառք Հօր: Ա սմա մատուցաւ
ճըշմարիտ պատարագ եւ զենումն անապական. Ե-
կայ.ք ժողովուրդք երկըրապակեսցուք:

Ա. Եմ եւ միշտ: Օ արհուդուեալ դողան արարածք
ի ձայնէ սրովքէագոչ փողցն. յորժամ հարկանէ
հրեշտակապետն եւ կոչէ ի դատաստան ղաղգս
որդւոց մարդկան. յայնմ աւուր յահեղին յիշեա

ՏԵՇՅԻ Եւ զմեր լըղնընջեցեալսն . Եւ հանգո ընդ
սուրբը քո :

Բ2

Նրեշտակային ձայնիւն օրչնեսցուք զամենա-
սուրբ զերբորդութիւնըն . փառաւորելով ըզչայլ . որ
վերակոշեաց զամենեսեան ի մահուանէ յանմահու-
թիւն : Արգեցէք Տեառն Երգ նոր Եկեղեցիք սրբ-
բեցելոց . Քրիստոսի Երկրապագելով . որ վերա-
կոշեաց զամենեսեան ի մահուանէ յանմահու-
թիւն : Արքասաց ձայնիւն օրչնեսցուք . Հոգեւո-
րական հընչմամբ գովելուցուք . սուրբ զշոգին փա-
ռաւորելով . որ վերահանգոյց զամենեսեան ի մա-
հուանէ յանմահութիւն :

Ե՛ ձայն փողոյ գալըստեան քո Տէ՛ր ամենայն հո-
գիք զարթիցեն կալ ի դատաստանի քում Քրիս-
տոս Աստրւած մեր : Հորժամ հընչէ բարբառն ա-
հագին . Եւ հարկանի փող յարութեան մերոյ , Եւ մեք
գոշելով ասեմըք փառըք գալըստեան քո Տէ՛ր :
Հորժամ առնես հատուցումըն Տէ՛ր Եւ սուրբըք
քո պարծեսցին ի քեզ Եւ մեզ շնորհեսցես փրր-
կիւ կալ ի յաջմէ քումմէ :

Թագաւոր անմահ արարիւ յաւիտենից . մարդա-
սիրութեամբըդ քո Խընայեա յանձինըս մեր . ստեղ-
ծիւ կենդանեաց Եւ հանգուցիւ նընջեցելոց : Ե՛
խաչին բեւեռեցար . զմահու լուծեր զիշխանութիւն .
յաւիտենից ըզնընջեցեալսըն վերածեր յանմահ ի
կեանս . ստեղծիւ կենդանեաց Եւ հանգուցիւ նըն-
ջեցելոց :

ԱՊ. ԿԻՒ. ԱՌԱ աւետեաց մարդարէին, որ առ
փրբկեալքս արեամբ գառինդ, ցընծամք եւ մեք ծառք
անտառի, ընդ գալուստ Տեառնըդ կըրկնակին. շնոր-
հեա մեղ Տէր ընդ արդարոցն ընդ առ ի քէն տըն-
կեալ ծառոցն. ա՞յժմ յուսով ըզուարձանալ
եւ յերկրորդին ընդ քեզ ցընծալ: Աըմին նըման
տայ աւետիս Զաքարիաս նոր Սիովեի. Եթէ ուրախ
լեր աշաւ գայ առ քեզ խոնարհ եւ հեղ արքայ.
Նըստեալ ի յէշ եւ յաւանակ, կըթկին աղանց գոլ
օրինակ. Նըստեալդ յաթոռ քերովը էից, նիստ
գըմութեամբ ի մեր հոգիս: Օաշեղ փառաց քոց
Երեւումն որ լինելոց է յերկրորդումն. ետես Դա-
վիթ յառաջագոյն, ծանոյց կանխաւ աղդմամբ Հո-
գւոյն. Թէ յայտնապէս Աստուած գայցէ հուր ա-
ռաջի իւր բորբոքէ. յայնժամ Յիսուս ի մեղ
խնայեա, գըմա Քրիստոս եւ ողորմեա: Աստուա-
ծածին ամէնօրհնեալ, յերկրէ Երկնից հարսն ըն-
ծայեալ. յորժամ բաղմիս լուսոյ նըման քո միածնիդ
յաջակողման. յայնժամ մաղթեա ընդ մեր ըզ-
նոյն, փրբկել ըզմեղ յաշեղ բոցոյն. համարա-
սիլ ընդ արդարոցն, երդել ըզփառս ընդ Երկնայ-
նոցն:

ԱՊ. Դարձո զցանումըն քո ի մէնջ յաղաղակել
հողեղինացս. բաղմագութ Տէր Խընայեա եւ մի
կորուսաներ: Կանգնեա զանկեալս ի գլորմանէ զվե-
րաւորեալս ի թըշնամնոյն. որ բըժիշկդ եւ հիւանդաց
բըժըշկեալ զիմ զիւանդութիւնս: Ա յանցանաց
իմոց թախծեալ անձն իմ գոչեմ որպէս ըզմաքսա-
ւորն. Աստըւած քաւեալ զիս ըզմեղաւորս:

Դ. Հաստուածային ձայնէ գոչմանըն սարսեցին դողալով կարապետըք դըժոխոցն . Եւ մեռեալն եկն արտաքս անապական : Կացեալ ի դուրս այրին եւ ձայնէր աղդ արարով բարբառովին ի գերեզմանն . Պաղարէ եկ արտաքս անապական : Ալեալ ի դերեզմանէն երիզապինդ պատանօքըն մեռեալն . Հրամայեաց լուծանել ի կեանալն յաւիտենից :

Յ. Խջեր յերկնից Որդի Աստուծոյ ազատեցեր զարարածս . անկանիմք առաջի քո ողօրմեալ ինձ Աստըւած : Խ խաչին բեւեռեցար Աստըւած եւ ըղմարդն ի կապանաց մահու արձակեցեր . Եւ զիս մի անտես առներ որ մեղքս եմ մեռեալ : Կագումըն Հօր յանմատոյց լուսոյն որ իջեր ի գերեզման . կենդանացուցեր զարարածըս քո , Եւ զիս մի անտես առներ՝ քանզի քեզ միայնոյ մեղայ:

ՀԳ. Խարսափելի հողմոյ նըման , ահեղագու սաստիկ հընչմամբ . Երեւեցար ի վերնատանն Հոգիդդասուն երկոտասան . որք առ ի քէն մըկըրտեցան որպէս զոսկի հրով մաքրեցան . մաքրեա ի մէնջ ըղմէդ մեղաց՝ Եւ ըղգեցո ըզլոյս փառաց : Խկիր յերկիր աստուածաբար դատել զաշխարհս իշխանաբար , ընդ արդարութեան եւ ընդ մեղաց եւ ընդ շարին դատաստանաց . բացեր ըզգանձդ անհիւթական , պարգեւս ետուր որդւոց մարդկան . մաքրեա ի մէնջ ըղմէդ մեղաց Եւ ըղգեցո ըզլոյս փառաց : Խէրն ի սիրոյ զակրդ առաքեաց , յինքըն զանդամն իւր քեւ յօդեաց . զեկեղեցի իւր զոր շինեաց , եօթըն սեամբ քո հաստատեաց . տընտես ի նմա եդ զառաքեալսն . եօթնեակ շնորհօք քո զարդարեաց

մաքրեաւ ի մէնց ըզմէդ մեղած եւ ըզգեցն ըզլոյս
փառաց :

ԾՆ. Խոնարհեցար ի բարձանց եւ մարմնացար
ի կուսէն . որ նըստէիրդ ի քրովը և արարիչդ
արարածոց : Երկինք չէին բաւական փառաց ան-
մահ անեղիդ արդանդ կուսին ժուժկալեալ ըն-
դունել ըզգանձդ երկնային : Ենթմէ սարսեալ սե-
րովը քն ոչ իշխէին մերձենալ . ի խանձարուրս
պատեցալ ը եւ եղար ի մըսուր յանբանից :

Խ2. Եսօր խընդրի պատուական փայտ խաշին
աւանդեալն ի գողգոթայ ի ձեռն աստուածանսէր
դըշնոյին . Եկայք հաւատացեալք երկըրպագենցուք
աստուածային սուրբ նըշանիս : Եսօր ընծայէ գող-
գոթայ ըզծածկեալն ի յերկրի . վերաբերեալ ա-
նուշահոտ խընկովք . ի ձեռն երանելոյն չուդայի .
Եկայք հաւատացեալք երկըրպագենցուք աստուա-
ծային սուրբ նըշանիս : Փառք Հօր : Եսօր ի ձեռըն
փրկական սուրբ խաշին կենագործի պատանին
մեռեալ . եւ ողբայ սաւտանայ ըզկործանումն իւր .
իսկ մեք Քրիստոսի հաւատացեալք երկըրպագենս-
ցուք աստուածային սուրբ նըշանիս :

Եսժժմ եւ միշտ : Երժանաւորաց քոց աղօթիսք
յիշեալ ըզմեր ըզնընջեցեալմն յորժամ դայցենս ան-
ձառ փառօք հասուցանել մարդկան ըստ գործս . եւ
մեր նընջեցելոցն շնորհեալ դասիլ ընդ սուրբըս քո :

զերնջեցեալսըն յանուն քո ընկալ յերկնային քո
սուրբ յառադաստ . որ միա շնդ եւ մարդասէր :
Ո՞րունիս իշխանութիւն մահու եւ կենաց . յիշեա
զհոգիս նընջեցելոց մերոց . եւ հանգո ընդ սուրբըս
քո ի խորան քում սիրողաց . որ միա շնդ եւ մարդասէր : Ո՞ր յամենայնի ես օրհնեալ Տէր .
արժանի արա ըզծառայս քո վերըստին նորոգ-
ման . ի լըսել ըզձայն աստուածային փողոյն . ընդ
առաջ ելանել քոց փառացդ . որ միա շնդ եւ մարդասէր :

Խմագաւոր խաղաղութեան որ քաղցրութեամբ
խնամես զքո զարարածս . յիշեալ Տէր զհոգիս
նընջեցելոցն ընդ սուրբըս քո . եւ զասաւորեալ ի
յաւուրն այցելութեան : Ո՞ր կոչեցեր ի դրաց մա-
հու ըզսիրելին քո զկանարոս . եւ ծանուցեր զաս-
տուածութիւնդ ընդհանուր տիեզերաց . լուսաւո-
րեալ Տէր զհոգիս նընջեցելոցն ընդ սուրբըս քո .
եւ զասաւորեալ ի յաւուրն այցելութեան : Կ տա-
ճարի քում սրբութեան մասուցանեմք քեզ պա-
ղատանս արտասուալից . պայծառացու Տէր զհո-
գիս նընջեցելոցն ընդ սուրբըս քո . եւ զասաւո-
րեալ ի յաւուրն այցելութեան :

Կ գիշերաց կանխեալ սաղմոսիւք եւ արտասուօք
հայցեմք ի քէն . Քրիստոս յիշեա զնընջեցեալսն
ի սուրբ անունըդ քո . եւ հանգո զհոգիս նոցա ընդ
սուրբըս քո : Ո՞ր յանմարմնոց վերօրհնիս . առ քեզ
կարգամք եւ պաղատիմք . Քրիստոս յիշեա զնըն-
ջեցեալսն ի սուրբ անունըդ քո . եւ հանգո զհոգիս
նոցա ընդ սուրբըս քո :

ԱՊ. ԿԻՄ. Ո՞ր պատուիրան ճըշմարտութեան աւանդեցեր եկեղեցւոյ քո՞ Քրիստոս անսահման ժամանակահայութեան աղօթել միշտ առ Աստուած հոգւո՞վ եւ մըտօք: Ո՞ր ըլլբան քո՞ օրինաց հաստատեցեր գործով մեղ օրինակ, հանելով ըզդիշերն ի գլուխ յաղօթսն Աստուծոյոյ. բնութեամբ մերով անօրինաբար որում կըրկնի ծո՞ւնք ամենայն: Ա ասն որոյ եւ մեք պաղամասեսցուք առ քեզ Քրիստոս. շնորհեա մեղ յամենայն ժամ լինել քեզ յանդիմահայն մաքուր աղօթիւք ըստ անմարմանոցն որ յերկինս: Վղաչանօք Աստուածածնին անապական քում ծընողին. զիմանալի աշնս սրտից մերոց. բացցես ողորմութեամբ հայել ի լոյս քո՞ Քրիստոս:

ԱՊ. Համենայն ժամ աղաչանք իմ այս երաշն ի մեղաց իմոց սուրբ արա զիս Տէր: Հանցանաց իմոց զարհուրի սիրտ իշտ աղաչեւմ ըզքեղ թող ինձ Տէր: Արտասուաց իմոց մի լուեր Տէր զի պանդուխտ եմ ես յանցաւոր երկրի:

ՎԶ. Խմաստուն կուսանքը պատրաստեալ իւղ լապտերաց. ելին ընդ առաջ երկնաւոր փեսային վանեամալ լապտերօք: Խսկ յիմարաց կուսիցն ունայնացեալք ի յիշղոյն. անապատրաստ դըտան դալըստեան փեսային շիշեամալ լապտերօք: Ա ասն որոյ եւ մեք պատրաստեսցուք իւղ հոգեւոր. զի մըտցուք ի յառագահաստ անմահ փեսային վանեամալ լապտերօք:

ՅՅ. Ո՞ղորմեա ինձ Աստըւած իմ ողութէրմեա: Ո՞ր ի յերկնեց իշեր բանդ Աստըւած եւ վասըն մեր

մարմնացար ի սըրբոյ կուսէն. ողորմեա ինձ Աստըւած իմ ողո՞րմեա: Որ ի խաչին տարածեցեր զանարատ բազուկը քո. եւ վասըն մե՞ր հեղեր զարիւն քո սուրբ. ողորմեա ինձ Աստըւած իմ ողո՞րմեա: Որ ի գերեզմանի եդար անապական եւ յարուցեալ նորոգեցեր զաշխարհս. ողորմեա ինձ Աստըւած իմ ողո՞րմեա: Որ ի յերկինը համբարձար ամենակարող. եւ ընդ աշմէ Հօր նըստար յամուռ փառաց. ողորմեա ինձ Աստըւած իմ ողո՞րմեա:

ՀԳ. Ի՞ջե՞ր Տէ՛ր ողորմութեամբ քո յաշխարհ եւ ըզմեռեալ բընութիւնս ի կեա՞նս վերափոխեցեր: Ե՞լե՞ր Տէ՛ր առ Հայր փառօք ի յերկինս. եւ մըխիթարիչ առաքելոցն առաքեցեր սուրբ զշոգիդ: Ի՞ացե՞ր Տէ՛ր այսօր ըզգանձդ Երկնային եւ բաշխեցեր առատապէս պարզե՞ւս աղքան բընութեանս:

ԾՆ. Ո՞ր ողորմեցար ի մեղքս ծնեալ մարդկան Հայր Երկնաւոր ըստ մարգարեին եւ Ետուր բնութեանս այսօր պարգեւ ըզկոյսըն սուրբ ըզծնող Որդւոյդ միածնի. մաղթանօք սորա՞ն Տէր մեղ ողորմեա: Ո՞ր ցօղեցե՞ր ի մեղ յամպոյ օրինաց Որդիդ այսօր զկոյսըն Մարիամ, Սորմէ ծընար մարմնով եւ բարձեր նովաւ ըզմեղս նախաստեղծին Ադամայ. մաղթանօք սորա՞ն Տէր մեղ ողորմեա: Ո՞ր մաքրեցեր Հոգիդ սուրբ ըզսիրտ եւ զարգանդ մօր քո փառակցին. այսօր ամուլ ծնողաց նորին Ետուր ըզմայր Բանին զօրհնիչն Եւայի. մաղթանօք սորա՞ն Տէր մեղ ողորմեա:

Խ2. Ճառագայթ փառաց Հօր Ո՛րդիդ միածին
որ ըզլցուդ անվայրափակ մարմնով պարագրեալ.
այսօր ի Թաքրօ՞ր փառօք փայլեցեր : Ո՞ր աննիւթ
սրովբէից անհաս ի վեր քան ըզլցուն . ծառայի
կերպիւ պարածածկեալ ըզլցուդ անըստուեր . այս-
օր ի Թաքրօ՞ր փառօք փայլեցեր : Փառք Հօր : Ո՞ր
հրեղինացն անմերձնալի հուր աստուածութեանդ
ի հողեղէնս խոնարհեալ լոյսդ արփիական . այսօր ի
Թաքրօ՞ր փառօք փայլեցեր :

Այժմ եւ միշտ : Ո՞ր մարմնացար վասըն մեր ա-
ղաշանօք Աստուածածնին Քրիստոս յիշեա զնըն-
ցեցեալսն ի սուրբ անունըդ քո . եւ հանդո՞ զչո-
շիս նոցա ընդ սուրբըս քո :

Գ2

Ե ձայն մեծի զուարթնոյն եւ ի հընչումըն հրա-
շալի փողըն . ուր հողացեալ մարմինըք մարդկան
նորո՞դին . յայնմ աւուր յահեղին յիշեա Տէմմ՞ր
եւ ըզմեր ըզնընցեցեալսն . եւ հանդո՞ ընդ սուրբըս
քո : Յորժամ նըշան տէրունեան ճառագայթթիք
փայլէ . եւ թագաւորըդ թադաւորաց փառօք տե-
սանիս . յայնմ աւուր յահեղին յիշեա Տէմմ՞ր եւ
ըզմեր ըզնընցեցեալսն . եւ հանդո՞ ընդ սուրբըս քո :
Յորժամ ատեան դատաւստանին դընի եւ զըպ-
րութիւնըք հրաշիցըն բանին . յայնմ աւուր յա-
հեղին յիշեա Տէմմ՞ր եւ ըզմեր ըզնընցեցեալսն .
եւ հանդո՞ ընդ սուրբըս քո .

Ո՞րկայնամբուդ ե՞ս Տէր . քաղցր եւ անոխա-
կալ . հանդո՞ զչոդի քո ծառայից . զի՞ մի դարձի

անանկ ամաչեցեալ՝ յաւուրն աչեղ ատենին։ Օյիշատակ հրաժարելոցն ի հաճաս քեզ ընկալցիս. եւ զուխտըս մեր ընկալ որպէս զվարէլին զնոյին եւ զվարահամուն. զի մի դարձի տնանկ ամաչեցեալ յաւուրն աչեղ ատենին։ Ի խօրան քում սիրողաց հանգուսցես ըղթառայս քո. Եւ զհողիս նոցա դասեսցես ընդ սուրբըս քո. զի մի դարձի տնանկ ամաչեցեալ յաւուրն աչեղ ատենին։

Որ խոնարհեցար յերկնից բահնդ Աստըւած եւ առեր մարմին ի սըրբոյ կուսէն. յիշեա ըզնըն ջեցեալսըն ըմեր յորժամ գայցես անձառ փառօք. զի դու ես Տէմմէ՛ր ամենայն Երկրի։ Որ ունիս իշխանութիւն մահո՞ւ եւ կենաց. եւ խոչիւրդ քո լուծեր զերկունըս մահու. յիշեա ըզնըն ցեալսըն ըմեր յորժամ գայցես անձառ փառօք. զի դու ես Տէմմէ՛ր ամենայն Երկրի։

Աղ. Կիր. Որ ալարեր զօրութեամբ զիմանալեացն աշխարհ վերին. Եւ ի նման հաստատեցեր տընտես ըզպետըս հրեղինաց. օրհնե՞մք զանհասանելի զօրութիւնդ։ Որ տիրապէս մեծատունդ ստեղծեր երկրորդ աշխարհ սգալի. Եւ ի դրախտն որ յադենի տընտես եղեալ զմարդն առաջին. օրհնե՞մք զանհասանելի զօրութիւնդ։ Որ շինեցեր բարձրադցն զեկեղեցի քո խօրհրդեամբ. Եւ ի սման կարդեալ տընտես զքարով բանին ճշշմարտութեան. օրհնե՞մք զանհասանելի զօրութիւնդ։ Անտանելոցն տաղաւար բարձող էիցըս բարձողին. որ ծընար զվատուած մարմնով զանմարմնաբար ծընուե-

դըն Հօր, բարեխօսեա՛ վասըն մեր Ա՛ստուածածին
Մարիամ:

ԱՊ. ՕԵ՛րծո զիս յորոգայթէ ո՞րսո՞ղին. Եւ
յամենացն վըտանգից ապրե՞ցն. Եւ ողո՞րմեա՛:
Յաներեւոյթ թըշնամւոյն եւ ի գաղտնի նետից
բանսարկուին պա՞հեան. Եւ ողո՞րմեա՛: Փը՛ր-
կեա՛ զիս ի յանցանաց մեղաց բնոց. Եւ նորո-
դեա՛ զիս հոգւով զիտո՞ւթեան եւ ողո՞րմեա՛:

ԴԶ. Ա՛րկօղդ ըզլոյս ո՞րպէս զօ՞թոց այսօր ան-
ձառ խոնարհութեամբ ի վերնանատունըն խորհըրդոյ. ըզգեստ ծառայի ըստիածանիլ յանձն առեր. օրհ-
նե՞մք զեկեալդ ի կամաւոր չարչարանս: Ո՞րում
երկըրպագեն դասք հրեշտակաց խոնարհեցար ի
լուանալ զոտըս հողեղէնս. բլժըշկել սոքօք ըղ-
գարշապա՞րս նախահօրն բըժըշկեա՞ զհոգւոյ իմոյ
զինւանդութիւն: Ո՞ր ի խորհուրդըս փըթկականս
եկե՞ղեցւոյ բաշխեցե՞ր աշակերտացն զմարմինըդ
քո՞նորոդելով ըզմահացեալսն ի ճաշակմանէ. հա-
ղո՞րդս այսմ ընկալ ըղմե՞զ միայն մարդասէր:

ՅՅ. Համենայնի բաղումողո՞րմ Աստըւած նայեա
յիս գըթութեամբ եւ խնայեա՞ զի դու միայն ես
մարդասէր: Եշւ խաչիւըդ քո կենարարան պա-
հեան. եւ յարութեամբըդ քո փըթկեա՞ եւ ապրեցո՞.
զի դու միայն ես մարդասէր: Եշւ ի միւսանդամ ի
գալըստեան քո՞ Տէր. վերըստին զիս նորոդեա՞ եւ
ապրեցո՞ զի դու միայն ես մարդասէր:

ՀԳ. Ո՞ր համագոյդ ե՞ս Հօր եւ Որդւոյ. անձանա-
բար բըղիսումն ի միշտ էէն. ա՞յսօր բըղիսնցե՞ր ջուր
կենդանի յերուսա՞ղէմ. Հոգի՞ Աստուծոյ ողո՞րմ-

մեա։ Ո՞ր արարչակից ես Հօր եւ Որդւոյ։ ո՞րով
կենդանածնեալք ի ջուրս արարածք։ ա՞յսօր
որդիս Աստուծոյ ծնանիս ի՞ ջուրց։ Հոգի Աս-
տուծոյ ո՞ղո՞րմեա։ Ո՞ր փառակիցդ ես Հօր եւ
Որդւոյ։ եւ քըննես ըզիսո՞րս Աստուծոյ ։ ա՞յսօր։
Խորագէտս իմաստից զյիմարս աշխարհի արա՞-
րեր։ Հոգի Աստուծոյ ո՞ղո՞րմեա։

ԾԱ. Դասք անմարմականք երկնաւոր զօրացն
ի մէ՞ջ հովուացն օրհնեին ըզծագումըն լուսոյ։
մէծին ի Հօրէ՞ մեզ ի փըրկութիւն։ Եւ մոծդղքն
աստեղք նրանաւ Եկի՞ն ի բեթղէցէ՞մ Երկիր
պաղին Տեառն։ եւ ի յայրին մատուցին զընծայս
Խորհըրդայ։ Եւ հովիժէցքն Երգեն ընդ հրեշտակս
փա՞ռք ի բարձո՞ւմ մէծիդ Աստուծոյ ։ որ եկիր
եւ փըրկեցեր ըզտիեզերս քոյով յայտնութեամբդ։

Խ2. Վեզ Քրիստոսի կաթուղիկէ եկեղեցւոյ
շնորհողի ։ զյաղթական ըզպատուական զաստուած-
ընկալ սուրբ նրանս մատուցանեմք զօրհներդու-
թիւն միշտ ի բարձունս։ Աա կամաւ քո՞ Քրիստոս
եւ թեւօք ամենազօր սուրբ Հոգւոյն։ Եւ դասուք
հրեշտակաց թռուցեալ Եկաւորի ։ ի լեաւըն վա-
րագայ բընակիլ ի նմա։ Փառք Հօր ։ Եկայմք ժողո-
վուրդք Երկիր պագենսցուք աստուածային սուրբ
նրանիս ։ Համբարձէք միաբան ըզձեռըս ձե՞ր ի
սըրբութիւն ։ Եւ ըզընակեալըն ի սմա մի՞շտ փա-
ռաւորեսցուք։

Եյժմ եւ միշտ ։ Կ նըստել քո յատենի դա-
տանոր ահեղ ։ աղաչանօք սուրբ Աստուածածնին
յիշեալ ըզնընջեցեալսըն ըմեր ։ յորժամ գայցես

անձառ փառոք . քանզի քո՞ են փակած՝ ոք յա՛ւի-
տեանս ամեն :

Գ.Կ

Լցու ի լուսով զմեղ լուսաւորեա . որ փառոք Հօր
հանդերձեալ ես գալ ի գանտել զերկի՞ր . արժա-
նաւորեա եւ ըզմեր ըզնընջեցեալսն անձառ խոստ-
մանց քոց ընդ սուրբըս քո՞ : Հօր եւ Հոգւով հա-
մագոյակից . ի տիեզերական աշեղ ատենին . ար-
ժանաւորեա եւ ըզմեր ըզնընջեցեալսն անձառ
խոստմանց քոց ընդ սուրբըս քո՞ : Երկնի եւ Երկրի
արդար դատաւոր յորժամ հատուցանես ըստ գոր-
ծոց խրաքանչիւրոց . արժանաւորեա եւ ըզմեր
ըզնընջեցեալսն անձառ խոստմանց քոց ընդ սուր-
բըս քո՞ :

Որ սպարիչդ ես Տրեղինաց եւ հողեղինաց . եւ
մըշտընջենաւոր փառաքանիս ի բանաւոր պաշտօ-
նէիցս . ի քէն հայցե՞՞մըք թողնւթիւն շնոր-
շեաւ նընջեցելոց մերոց : Որ ի յերկրի երեւեցար
եւ ընդ մարդկան բընակեցար . եւ անմահութիւն
պարգևեցեր մեղ մահացելոցս . ի քէն հայ-
ցե՞՞մըք թողնւթիւն շնորշեաւ նընջեցելոց մե-
րոց : Հորժամ նըստիս յանթու փառաց դատողա-
կան իշխանութեամբ . եւ փառաւորես առ ի քէն
փառոք ըզդինս արեան քո՞ Տէր . ի քէն հայ-
ցե՞՞մըք թողնւթիւն շնորշեաւ նընջեցելոց մերոց :

Որ սեբան քո՞ մարդա՞սիրութեամդ գըմացաք
յազգըս մարդկան . ծընա՞ր ի կուսէն . ըզծը-
նեա՞լս սուրբ աւազա՞նաւն ըզնընջեցեալսըն ը-

մեր ընդ սուրբքս քո՞ հա՞ նգո՞ թագաւոր յաւիտենից։ Ո՞ր ի վերայ խաչին զենամ՞ր օրպէս գանոն եւ զմալումին եւ զարիւնըդ քո՞ բաշխեցեր ի փրկութիւն աշխարհի . զհաղորդեա՞լ լս մարմնոյ քո՞ եւ արեան . ըզնընջեցեալսըն ըմեր ընդ սուրբքս քո՞ հա՞նգո՞ թագաւոր յաւիտենից։

ԱՊ. ԿԻՒ. (Կ'րհնեմք ըզքեզ անըսկիզըըն Հայր Արդւոյդ միածնի . զօր առաքեցեր ի զարձումըն մոլորեալ ուխարին . դարձո՞ւմ եւ զմեզ ի մեղաց Արդւոյ քո՞ շարչարանո՞ք : Կովեմք ըզքեզ բան եւ լցո որ զտիրական քո՞ պատկեր . լուսով ճրագի քո՞ դըտեալ վերականգնեցեր . կանգնեա՞լ զանկեալքըս մեզօք քոյին սուրբ շարչարանո՞ք : Խարեւանեմք զիանակիցըդ հօր զչոդիդ ճըշմարիտ . որ նորոգեցեր ըզհնացեալքս մեզօք հընոյն Եղամայ . նորոգեա՞լ եւ զմեզ ի մեղաց նորոգութեամք քո՞ շնորհա՞ց : Վերախացիր Բարձրելցյն հովանացեալ զօրութեամք . եւ բնակարան սուրբ Հոգւոյն որով ծընար զբանն Աստուած . բարե՞ս խօսեա վասըն մեր Աստուածածին Մարիա՞մ :

ԱՊ. ԿԲ. Բիստոս Աստըւած Աստուծոց . ողո՞շո՞րմեա : Անօրէնութեամք ի մեղս երկնեաց զիս մայրի իմ . ազաւեմ փրբկիչ ողո՞շո՞րմեա : Ա իրաւուրեալ մեզօք անկանիմ առ քեզ փրբկիչ . մի անտես առներ , ողո՞շո՞րմեա :

Կ.Զ. Շնորհեա մեզ Տէր ընդ աղքատաց օրինակին Վաղարուժութեկալութիւն . զի կամաւոր աղքատութեամք արքայութեանդ երկնից ընդ նըմին լիցուք արժանի լուր մեզ եւ ողորմեա՝ Քրիստոն

Աստղւած : Ո՞ր փոխանակ հայցին կարօտութեան զշացն անմահութեան նըման շնորհեցնը եւ ընդ մեծատանն անգըթութեան ի գոգն Աբրահամու ըղնա ընկալար . լուր մեղ եւ ողորմեա Քրիստոս
Աստղւած : Լուսաւորեա զաջըս սըրտից ստանալ մեղ ողորմութեամբ ի քէն Տէր զողորմութիւն . զի մի ընդ մեծատանըն հայցեսցուք ի բոց հնոցին ծագիւ մատին ջուր ի զովացումն . լուր մեղ եւ ողորմեա Քրիստոս Աստղւած :

Յթ . Ո՞ր տըրտմահաղորդ քո չարչարանօք խաչին աղատեցնը ըղմարդն ի տըրտմազգեաց փայտէն եւ ի մեղսաճաշակ պլոտղոյն . Քրիստոս Աստղւած եւ մեղ ողորմեա : Ո՞ր մահուամբ քո կենդանի եւ մեռելութեամբըն յերկրի . նորոգեցնը դարձեալ զաշխարհս եւ ըզչողացեալ բնութիւնս . Քրիստոս Աստղւած եւ մեղ ողորմեա : Ո՞ր Երեքօրեայ յարութեամբ քո եւ համբարձմամբըդ յերկինս . վերածնը ըզմարդն առ կենաց փայտն եւ անմահական ձաշակն . Քրիստոս Աստղւած եւ մեղ ողորմեա :

ՀԳ . Օանըսկըզբենաբար բըղևումն ի Հօրէ եւ յԱրդւոյ զՀոգին ճըմարիտ . որ հընչմամբ ձայնի Էջ ի վերնատունն այսօր նըման սաստիկ հողմոյ . զոր փառաւորեմք հոգեւոր երգով : Օ Համագոյակիցըն Հօր եւ Որդւոյ զբաշխօղըն շնորհաց . որ ի հրեղէն լեզուս բաժանեալ զբանն ընտրութեան լեզուաց շնորհեաց սուրբ առաքելոցն . զոր փառաւորեմք հոգեւոր երգով : Օ աղբերն խմաստութեան ըղկատարեալն անձնաւորութեամբ . որ խօ-

սեցաւ յօրէնս եւ ի մարգարէս եւ յանետարանս .
զոր փառաւորեմք հոգեւոր երգով :

ՄՌ. Ե՛ստուածածին խորան լուսոյ անվայրա-
փակ արփոյն կենաց . որ եղե՞՞ր արեւելք արեգ-
ական արդարութեան . եւ նըստելոցս ի խաւարի
լոյս ծագեցե՞ր . վասն որոյ ամենեքեան ըզքեզ
միշտ մեծացուցանեմք : Ե՛նապական տաճար եւ
մորենի անկիբելի . որ զանչէ՞չ հուր աստուածու-
թեան ի քեզ տարեալ կրեցե՞ր . որով բնութեանս
կիզեալ շիզաւ կրից բոց . վասն որոյ ամենեքեան
ըզքեզ միշտ մեծացուցանեմք : Կենդանի տապա-
նակ կտակարանաց նորոյ ուխտիս . որով ե՞՞լք
յերկիր աւետեաց հորդեալ . հոգւով ի քեզ տը-
պաւորեալ բանին . վասն որոյ ամենեքեան ըզքեզ
միշտ մեծացուցանեմք :

Խ2. Ով պահապան ո՞ր ծագեցար յեղեմայ .
նըշան յաղթութեամոն ընդդէմ աներեւոյթ թըշ-
նամնոյն : Դռւ փակելոյ դրախտին բացօղ եւ՝ ա-
ռաջնորդ աւաղակին . որ զբոցեղէն սուրբն կապ-
տեաց անեղին հրամանաւ : Փառք Հօր : ՎԵւ
ցընծան ըստորայինքս ամենայն ի միւսանգամ քո
գալըստեան . եւ յաւէժ ըզուարձանա՞ն դապ
անմարմնոցն առելից :

Ա.ԺԺՄ. եւ միշտ : Ո՞ր ըստ նմանութեան մահու
քո տընկակից արարեր . եւ երկնից արքայու-
թեանըդ ժառանգորդ լինե՞լ խոստացար . զհաւա-
տացեամուս դալըստեան քո Տէր . ըզնընչեցեալսըն
ըմեր ընդ սուրբըս քո հանգո՞մ թագաւոր
յանխտենից :

Դ2

Վանդի զքեղ օրհնեն իշխանութիւնք երկնից
թագաւոր փառակ. ամենակալ ամենակարող թող
ըղմեղը մեր նընջեցելըցն. եւ հանգո՞ ի խորանի
քում ի յարքայական ի՞ հանդըստեան: Որ ի
նախնումն ըղմարդարէն Մովսէս լուսաւորեցեր
աստուածային փառօք տեսլեամբ աստուածութեաւ-
նըդ քո՞ . լուսաւորեա՞ եւ ըղմե՞ր ըղնընջեցեալն եւ
հանգո՞ ի խորանի քում ի յարքայական ի՞ հան-
դըստեան: Հարեխօսութեամբ սուրբ Աստուա-
ծածնի ծընողի եւ մօր քո՞ յիշեա՞ զգինս արեան
քո՞ Տէր. եւ գասաւորեա՞ յերանաւէտ յանթա-
ռամ եւ յանտրըտում ի կետնսդ. ի յարքայական
ի՞ հանդըստեան:

Փառըք քեղ Հայր. ո՞ր կենարարդ ես մարմնոց
եւ գյացուցիչ հոգւոց. ընկա՞լ զօրհնաբանող
հոգիս յանմահական քո՞ հանգիստդ: Վարդասիրի
Հօր Արդի. ո՞ր պատկերակից եղեր հողեղինացս եւ
խաչեցար. ընկա՞լ զօրհնաբանող հոգիս յանմա-
հական քո՞ հանգիստդ: Ամենազօր սուրբ Հոգի ո՞ր
անդորրիչ ես նեղելոց եւ մըխիթարիչ հոգւոց.
ընկա՞լ զօրհնաբանող հոգիս յանմահական քո՞
հանգիստդ:

Ի հանգիստ քո՞ Տէր ուր ամենայն սուրբք քո՞
հանգչին. հանգո՞ զհոգիս ծառայից քոց ընդ
սուրբը քո՞ մարդամմսէր: Կու Աստըւած. ո՞ր
իշե՞ր ի դժոխս. զերկունըս մահու լուծե՞ր ըղկա-
պեալն արձակեցե՞ր. եւ ըզհոգիս ծառայից քոց
հանգո՞ ընդ սուրբը քո՞ մարդամմսէր:

Աղ. Կիր. Ո՞ր զօրէնըս սըրբութեան պահչոց նախ
ի դրախտին աւանդեցեր. զոր ո՛չ պահելով նա-
խանստեզծիցըն ճաշակմամբ պըտղյին ճաշակեցին
ըզդառնութիւն մեղաց եւ մահու. վասն որո՞յ
շնորհեաւ մեղ Տէ՛ր ճաշակել ըզդաղցրութի՞ւն քոց
պատուիրանաց : Ո՞ր զանազան վիրօք մեղաց հա-
րաք յոդին ի թընամոյն . եւ ի բազմապատիկ
հիւանդութիւնս . կարօտանցաք մարդասիրիդ բառ-
նալը ըզցաւըս մեր. վասն որո՞յ բըժըշկեաւ ըզմեղ
Քրիստո՞ս որպէս մարդամէր : Ո՞ր Եկիր ի փըր-
կութիւն մարդկան ծնընդեամբ կուսի՞ն Մարիամու .
Եւ կենդանարար քո յարութեամբըդ . հրանիրե-
ցեր ըզմահացեալքս ի յարութիւն անմահութեան
վասն որո՞յ աղաչսնօք մօր քո կեցո զմեղ փըրկիչ :

Աղ. Համբառնամ առ քեզ Տէ՛ր զաչս իմ նայ-
եաւ յիս գըթութեամբըդ քո Եւ ողո՞րմեա : Դու-
ես յօյս եւ ապաւէն իմ . զերծո՞ղիս յորոգայթէ
մեղաց . եւ ողո՞րմեա : Ապրեցուցիչ իմ եւ փըր-
կիչ իմ . ապրեցո՞ղիս յորոգայթէ մեղաց . եւ ո-
ղո՞րմեա :

Պ.Զ. Օքալուստ քո՞ Քրիստոս այսօր յերուսա-
լէմ նոր եկեղեցին սուրբ . յաղթանկան երդով
բարեբանեմք . օրհնեալ եկեալ անուամբ Տեառն :
Ո՞ր վասըն մերոյ փըրկութեան յաւանակի նըստել
յանձն առեր . ընդ մանկունսըն բարեբանեմք .
օրհնեալ եկեալ անուամբ Տեառն : Խապաւոր
երկնաւոր . զեկեղեցի քո անշարժ պահեա . եւ
զերկըրպագուս անուանըդ . քում պահեա՞ ի խա-
զաղութեա՞ն :

ՅԲ. Օյարութիւն Ա'ստուածորդւշյն հրեշտակապետն այսօր աւետէր կանանցն ասելով. յարուցեալ է Տէ՛րն ի գերեզմանէն: Ա'նթաղեալ կանանցըն Խընդութեամբ պատմէին աշակերտացն ասելով. յարուցեալ է Տէ՛րն ի գերեզմանէն: Ա ասն որոյ եւ մեք ընդ հրեշտակին գոչեսցուք զյարութիւնըն Քրիստոսի. որ փրբկեացն ըզմե՛զ ի ձեռաց մահու:

ՀԳ. Կենդանարար Ա'ստըւահ' մարդասէր Հոգի. ըզժողովեալսըն միաբանական սիրով լուսաւորեցե՛ի հրեզինօք լիզուօ՛ք. վասն որոյ եւ մեք այսօր տօնե՛միք ըզգալուստ քո սուրբ: Օռուարձացան քո գաղըստեահ' միքն սուրբ առաքեալքն. կոշելով ի միասին ըզջրուեալսն ի միմեահ' նց բազմաձայն լիզուօ՛ք. վասն որոյ եւ մեք այսօր տօնե՛միք ըզգալուստ քո սուրբ: Հոգենորակահ' սուրբ մըկըրտութեամբ զարդարեցեր նոքօք ըզտինզերս. ի զգեստը լուսափահ' յլ եւ նորափետուրս, վասն որոյ եւ մեք այսօր տօնե՛միք ըզգալուստ քո սուրբ:

ՄԾ. Օյարումըն հրաշակի որ անյայտ էր ի մէնջ. եւ բանըն հայրական անըմբըսնելի. հուրփայլակնացեալ եւ ի մարմնի բնակեցաւ. անվընաս սպահելով զարարածս ամենայն: Օյարումըն հրաշագործ որ ի կուսէն ծագեցաւ. ճառագայթելով զարարածս ամենայն. երկինըք ցընծային եւ երկիրս ուրախանայր. եւ Քրիստոս Աստըւածըկդ մարդկան շըրջեցաւ: Առ քեզ ապաւինիմք ամենասըրբուհի. գերազայն եւ հրաշակի եւ բար:

խօղ բարութեանց . աղբեւր ես ծարաւեաց եւ
հանգիստ աշխատելոց . եւ եղեր վերընկալ աս-
տուածային բանին :

Խ2. Օօրութիւն սուրբ խաչի քո Քրիստոս որ
կանդնեցեր ի փրկութիւն աշխարհի . սա՞՞՞ պա-
հեսցէ ըզմեղ յամենայն փորձութենէ : Վանզի ի
սմա բարձրացա՞ր Աստղւած . եւ ի սմա հեղեր ըզ-
պատուական սուրբ զարիւնըդ . սա՞՞՞ պահեսցէ
ըզմեղ յամենայն փորձութենէ : Փառք Հօր : Եւ
ըզքո միւսանգամ ըզգալուստըդ . նըշանաւ խաչի
քո ցուցեր աշխարհի . սա՞՞՞ պահեսցէ ըզմեղ
յամենայն փորձութենէ :

Ե.ՍԺՄ եւ միշտ : Ինդ հոգւոցն արդա՞րոց կա-
տարելոց ըզշողիս ծառայից քոց հանգո ընդ սուր-
բըս քո մարդամմուէր :

ԴԿ

Հայր անըսկիզբըն բարեխնամ մարդասէր . որ
ստեղծիշդ ես հոգւոց եւ մարմնոց . յիշեա զնըն-
ջեցեալսըն մեր . եւ հանգո ընդ սուրբըս քո : Որ-
դիդ միածին . որ գըթածդ ես առ ամենեսեան .
եւ խաչիւ եւ արեամբ գնեցեր ըզքո ժողովուրդս .
յիշեա զգինս արեան քո Տէր . եւ հանգո ընդ
սուրբըս քո : Հոգիդ ճըշմարիտ . որ աղբերդ ես
անըսպառելի . եւ լըցուցիչ ամենայն բարութեանց .
յիշեա զնընջեցեալսըն մեր . եւ հանգո ընդ սուր-
բըս քո :

Խընդիմք ի քէն թագաւոր վառաց փառա-
ւորեալդ ի զուարթնոց . ըզնընջեալսըն մեր ըն-

կալ մարդասէր Տէր, եւ հանգո ընդ սուրբըս քո:
 Հորժամ դաս փառօք Հօր դատել զերկիր արդա-
 րութեան արեգակն. ըզնընջնցեալսըն մեր ընկալ
 մարդասէր Տէր, եւ հանգո ընդ սուրբըս քո: Կ
 նստել քո յատենի դատաւոր ահեղ Քրիստոս
 Փըրկիչ մեր եւ յոյս. ըզնընջնցեալսըն մեր ընկալ
 մարդասէր Տէր, եւ հանգո ընդ սուրբըս քո:

Ո՞ր արարիշդ ես արարածոց հանգուցեալդ ի
 հրեղեն կառս. յիշեա՞մ զհոգիս նընջեցելոց մե-
 րոց. եւ հանգո ընդ սուրբըս քո: Ո՞ր երկայնա-
 մի տղ ես առ ամենեւեա՞ն. եւ ներող յանցանաց
 մերոց. յիշեա՞մ զհոգիս նընջեցելոց մերոց. եւ
 հանգո ընդ սուրբըս քո:

Աղ. Կիր. Խանն որ ընդ Հօր յէութեան եւ հա-
 մագոյ սուրբ Հոգւոյն. ըզպատկերն իւրական խառ-
 նեալ ընդ հողանիւթ բընութեանս. զօր զարդա-
 րեալ փառօք եդ ի գրախտին փափիկութեան: Հո-
 րում ցընծայր զուարձացեալ անտըխրական խըն-
 դութեամբ. քանզի զւստուած տեսաներ միշտ
 խօնարհեալ ի գրախտին. յորմէ զլուսոյն ճա-
 սաւգայթ տըպաւորէր ի յիշեան: Ա անն որոյ
 աշաւեա մայր Աստուծոյ Մարիամ զմիածին քո
 զՄրդին զի շնորհեսցէ ստաւաղակին. ժառանգել
 վերըստին մեզ ըզգրախտին վայելըութիւն:

Աղ. Քրիստոս Աստւած յոյս ապաշխարողաց.
 շնորհեա զթողութիւն բազում յանցանաց իմոց:
 Առ քեզ բազմագութ ապաւինեալ կարդամըք
 մի մերժեր ըզմեզ յոդորմութենէ. քումմէ: Ո՞ր-

պէս զաւաղակն աղաղակեմ առ քեզ յիշեա եւ զիս Տէր ի քում յարքայութեանդ :

ԴԶ. Հիսո՞ւս միածինն անմահութեանց պարգևատուն երեւեցաւ ըմբոցից լ. խափանեաց զզօրութիւն մահու : Արդիսման մը պատասուաց Մարիամու եւ Մարթայի անկեալ առ ոտուն Տեացուն . Խընդրէին զնորութումն եղբօրն : Խանիւ բանն Աստուած կենացդործեաց ըզգաղարոս ի թաղմանէու եւ Եկեալ արտափս անապական :

ՅՅ. Հո՞րժամ եկին ի գերեզմանն ի՞ւղարենը կանայքն եւ բերին ըզլսունկս ի խընկել զանապական մարմինն : Հայցնժամ հրեշտակն աւետարանէր յարեաւ Քրիստոս . պատմեցէք աշակերտացն զյարդութիւնըն Տեանոն : Խոկ նոցա զարհուրեալ վասն ահագին տեսլեանն . պատմէին աշակերտացն զահագին տեսսիլն :

ՀԳ. Խամբառանալ բանին յերկինս եւ ի նըստել ընդ աշմէ Հօր . զուարձացեալ առափելոցն երկըրպագէին . օրհնելով ըզգայր զառաքող Հոգւոյն : Համահաւաքեալ զունդըք սրբոցն ի վերնատունըն խորհրդոյ համբարձմանիք անչաց սպասէին Հոգւոյն . օրհնելով ըզգայր զառաքող Հոգւոյն : Հանկարծահաս հընչմանիք հեղեալ կենդանարար աղբեր լուսոյ . անմահական կենաց լուսով զարդարեալ . որք օրհնէին ըզգայր զառաքող Հոգւոյն :

ՄԾ. Աստուածածին մայր եւ կոյս . ծագօղ արեգականն արդարութեան . որ լուսանորեացն ըզգեզ . հողեւոր երդով զքեզ բարեբանեմք եւ

փառաւորեմքը ըզմիածին քո՞ զԱրդին։ | ; Ծցծ զօրէ-
նըս բընութեան մարդկան։ Հրաշափառ քո՞ ծընունդ
եւ զէութիւն բնութեանն ամբողջ պահեալ։ Եւ
կուսութեանըդ քո՞ ոչ խախտեցան կընիք։ Հո-
գեւոր Երգով զքենդ բարեբանեմք։ Եւ փառաւորեմք
ըզմիածին քո՞ զԱրդին։ Օքե՞զ մօրենի անկէզ։
Եառըն վիմածին։ դուռըն փակեալ եւ աղբեր
կընքեալ։ Նաև խատեսացըն գուշակեալ մայր եւ
կոյս։ Հոգեւոր Երգով զքենդ բարեբանեմք։ Եւ փա-
ռաւորեմք ըզմիածին քո՞ զԱրդին։

Խ2. Խաչի քո Քրիստոս Երկրապատեն արարածք
ամենայն։ որ ի փըրկութիւն մեզ կանգնեցաւ։
սա՞ Եղիցի մեզ պահապան յաղթող։ ապրեցու-
ցանել ըզմեզ ի պատրանաց բանսարկուին։ Ի
սմա բարձրացար բարձօղդ անիծից։ որ փառաւո-
րեալդ ես ընդ Հօր։ ժողովել ըզէեւացեալըն
կենսարեր փայտիւն։ ապրեցուցանել ըզմեզ ի պա-
տրանաց բանսարկուին։ Փառք Հօր։ Ովակ լու-
սաւորեցան արարածք ամենայն։ սմա՞ սպասէին
արդելեալքն ի մեղսամէր բանտին որ աղատեաց
ըզմեզ ի պատրանաց բանսարկուին։

Վ. Ժմ եւ միշտ։ Ո՞ր միւսանգամ դալոց ես հայ-
րենի փառօք նորոգել զնախասատեղծին ծընունդ։
յիշեալ զհոգիս նընջեցելոց մըրոց։ Եւ հանգո-
ընդ սուրբըս քո՞։

Սաւունդ ըստ յայնիցն նուի ուն շառերաբանն հանդունեն :

Ա2

Տէր, մի սրտմտութեամբ քով յանդիմաներ զիս .
եւ մի բարկութեամբ քով խրատեր զիս :

Ողորմեաց ինձ Տէր, զի հիւանդ եմ ես . բժշկեա
զանձն իմ, զի խոռվեցան ոսկերք իմ:

Վնձն իմ յոյժ խռովեցաւ . եւ դու Տէր մինչեւ
յերբ :

Դարձ Տէր եւ փրկեա զանձն իմ . կեցո զիս Տէր
ըստ ողորմութեան քում:

Օի ոչ ոք է, ոք ի մահու յիշէ զքեղ . կամ ի
դժոխս խոստովան առնիցի առ քեղ :

Ա աստակեցայ ես ի հեծութեան իմում . լուացի
զամենայն գիշեր զմահիճն իմ . եւ արտասուօք իմովք
զանկողինս իմ թացի :

Խռովեցաւ ի սրտմտութենէ ակն իմ . եւ մաշեցայ
ես ի վերայ ամենայն թշնամեաց իմոց :

Ե բաց կացէք յինէն ամենեքեան, ոյք դործէք
զանօրէնութիւն :

Լուաւ Տէր ձայնի լալց իմց . լուաւ Տէր աղօթից
իմոց . եւ Տէր զիսնդրուածս իմ ընկալաւ :

Վմաշեսցեն, եւ խռովեսցին յոյժ ամենայն թշնա-
միք իմ . դարձցին յետս եւ ամաշեսցեն յոյժ . վաղ-
վաղակի եւ խռովեսցին :

Ա3

Դարձր առնեմ զքեղ Տէր . զի ընկալար զիս . եւ
ոչ ուրախ արարեր զթշնամիս իմ յիս :

Տէր Աստուած իմ կարդացի առ քեղ, եւ բժըշ-
կեցեր զիս . Տէր հաներ ի դժոխոց զանձն իմ . եւ
փրկեցեր զիս յայնցանէ որք իջանեն ի դուք :

Աաղմոս ասացէք Տեառն սուրբք նորա . խոստո-
վան եղերուք յիշատակի սրբութեան նորա :

Արտմտութիւն է ի բարկութեան նորա . եւ կեանք
են ի կամաց նորա :

Ի՞նդ երեկոյս հանդիցեն լալիք . առաւօտուց եղի-
ցի ուրախութիւն :

Ես ասացի ի բարեկենդանութեան իմում, թէ ոչ
սասանեցայց յաւիտեան :

Տէր ի կամ քո ետուր գեղց իմց զօրութիւն .
դարձուցեր զերեսս քո յինէն՝ եւ ես եղէ խոսվեալ :

Առ քեզ Տէր կարդացի, եւ առ Աստուածդ իմ
աղաղակեցի, զի՞նչ օգուտ է քեզ յարենէ իմմէ .
թէ իջանեմ ես յապականութիւն :

Ո՞ի թէ հող խոստովան առնիցի առ քեզ . կամ
պատմեսցէ զՃշմարտութիւնս քո :

Լուաւ ինձ Տէր, եւ ողորմեցաւ . եւ Տէր եղեւ ինձ
օգնական :

Դարձոց զսուգ իմ յուրախութիւն . եղերծ յի-
նէն զքուրծ, եւ ինձ զգեցոց զուրախութիւն :

Որպէս սաղմոս ասասցեն քեզ փառք իմ . եւ այլ
մի եւս զղացայց, Տէր Աստուած իմ . յաւիտեան
խոստովան եղէց քեզ :

Բ2

Աստուած յանուան քում կեցն զիս . եւ ի զօրու-
թեան քում իրաւ արա ինձ :

Աստուած լուր աղօթից իմոց . ունկն դիր բանից
բերանոյ իմց :

(Կ)տարք յալեան ի վերայ իմ, եւ հզօրք խնդրե-
ցին զանձն իմ . եւ ոչ համարեցան զքեզ Աստուած
առաջի իւրեանց :

Ահա Աստուած օգնական իմ . եւ Տէր ընդունող
հոգւց իմց :

Ի դարձուցանել զւարն ի թշնամիսն իմ, Ճշմար-
տութեամբ քով սատակեա զնոսա :

Ես կամք իմովք պատարագս մատուցից քեզ . եւ
խոստովան եղէց անուան քում Տէր, զի բարի է :

Համենայն նեղութենէ իմմէ փրկեցեր զիս . եւ ի
թշնամիս իմ ետես ակն իմ :

ԲԿ

Աստուած ողորմեաց մեզ եւ օրհնեա զմեզ . երեւեց զերեսս քո ի մեզ , եւ ողորմեաց մեզ :

Ճանաչել յերկրի զճանապարհ քո . յաղինս ամենայն դիրիկութիւնս քո :

Խոստովան եղիցին առ քեզ ժողովուրդք Աստուած . խոստովան եղիցին առ քեզ ժողովուրդք ամենայն :

Ուրախ եղիցին , եւ ցնծասցեն ազինք . զի դու դատես զժողովուրդս յուղղութեան , եւ ազգաց երկրի դու առաջնորդես :

Խոստովան եղիցին առ քեզ ժողովուրդք Աստուած . գոհասցին զքէն ժողովուրդք ամենայն :

Երկիր ետ զպտուղ իւր . եւ օրհնեաց զմեզ Աստուած . Աստուած մեր :

Աստուած մեր օրհնեացէ զմեզ . եւ ի նմանէ երկիցեն ամենայն ծագք երկրի :

Գ2

Հաճեցար Տէր ընդ երկիր քո . եւ գարձուցեր զգերութիւն Յակոբայ :

Խողեր զանիրաւութիւն ժողովրդեան քո . եւ ծածկեցեր զամենայն մեզս նոցա :

Խոեցուցեր զամենայն սրտմառութիւնս քո . գարձար ի բարկութենէ սրտմառութեան քո :

Դարձ առ մեզ Աստուած փրկիչ մեր . յ եւ գարձու զսրտմառութիւնս քո ի մէնջ :

Ա՞ի յաւիտեան բարկանար մեզ Տէր . եւ մի ձգեր զբարկութիւն քո յազգէ մինչեւ յազգ :

Աստուած դու գարձեալ կեցուսցես զմեզ . եւ ժողովուրդ քո ուրախ եղիցի ի քեզ :

Հոյց մեզ Տէր զողորմութիւնս քո . եւ զփրկութիւնս քո տուր մեզ :

Լուաք զինչ խօսի Տէր Աստուած մեր . խօսեսցի զխաղաղութիւն ժողովրդեան իւրոյ առ սուրբս իւր . եւ առ այնոսիկ , որք գարձեալ են առ նա սրտիք :

Աակայն մերձ է առ երկիւղածս իւր փրկութիւն նորա . բնակել փառաց նորա յերկրի մերում :

Ողորմութիւն եւ խաղաղութիւն պատահեսցին . արդարութիւն եւ խաղաղութիւն համբուրեսցին :

Ճշմարտութիւն յերկրէ բուսաւ . արդարութիւն յերկնից երեւեցաւ :

Տէր տացէ զքաղցրութիւն . եւ երկիր մեր տացէ զպտուղ իւր . արդարութիւն առաջի նորա գնասցէ . դիցէ ի ճանապարհի զդնացս իւր :

ԳԿ

Տէր լուր աղօթից իմնց . եւ աղաղակիմ առ քեզ եկեսցէ . մի գարձուցաներ զերեսս քո յինէն :

Հաւուր նեղութեան իմց խոնարհեցու առ իս զունին քո . յորում աւուր կարդամ առ քեզ՝ վաղվաղակի լուր ինձ :

Վպառեցան որպէս ծուխ աւուրք իմ . եւ ոսկերք իմ որպէս խոխ չորացան :

Հարայ ես որպէս խոտ . եւ ցամաքեցաւ սիրտ իմ . մոռացայ ուտել զհաց իմ ի ձայնէ հեծութեան իմց :

Կցեցաւ ոսկը իմ ի մարմին իմ . նմանեցայ ես հաւալսան անապատի :

Եղէ ես որպէս բու . յաւերակի . տքնեցայ , եւ եղէ ես որպէս ճնճղուկ միայն ի տանիս :

Կախատեցին զիս թշնամիք իմ զօրհանապաղ . եւ գովիչք իմ ինեւ երդնուին :

Օժոխիր որպէս զհաց կերոյ . եւ զըմպելին իմ արտասուօք խառնեցի :

Հերեսաց բարկութեան սրտմտութեան քո . զի դու բարձրացուցեր եւ խոնարհեցուցեր զիս :

Վւուրք իմ որպէս հովանի անցին . եւ ես որպէս խոտ ցամաքեցայ :

Դու Տէր յաւիտեան կաս . եւ յիշատակ քո յաղգէ մինչեւ յաղդ :

Դու յարուցեալ գթասցիս ի վերայ Սիովնի . ժամանակ գթալոյ նորա հասեալ է ժամ :

Դ2

Ո՞երձեսցին խնդրուածք իմ առաջի քո Տէր , ըստ բանի քում իմաստուն արա զիս :

Ո՞ացեն աղօթք իմ առաջի քո Տէր . եւ բանիւ քո փրկեա զիս :

Տաղիսեսցեն շրթունք իմ զօրհնութիւնս քո . յորժամ ուսուցես ինձ զարգարութիւնս քո :

Խօսեսցի լեզու իմ զբանս քո . զի ամենայն պատուիրանք քո արդարութեամբ են :

Եղիցի ձեռն քո ի կեցուցանել զիս . զի զպատուիրանս քո ընտրեցի :

Հանկացայ փրկութեան քում Տէր . եւ օրէնք քո խօսք իմ էին :

Կեցցէ անձն իմ , օրհնեսցէ զքեզ . եւ իրաւունք քո օգնեսցեն ինձ :

Ո՞ոլորեցայ ես որպէս զոչխար կորուսեալ . խնդրեա զծառայս քո . զի զպատուիրանս քո ես ոչ մոռացայ :

Դ3

Տէր լուր աղօթից իմոց . ունկն գիր խնդրուածաց իմոց ճշմարտութեամբ քով :

Լուր ինձ արդարութեամբ քով . եւ մի մտաներ ի դատաստան ընդ ծառայի քում . զի ոչ արդարանայ առաջի քո ամենայն կենդանի :

Հալածեաց թշնամին զանձն իմ . խոնարհ արար յերկիր զկեանս իմ , եւ նստոյց զիս ի խաւարի որպէս մեռեալ յաւիտենից :

Զանձրացաւ յիս հոգի իմ . եւ սիրտ իմ խռովեցաւ յիս :

Հիշեցի զաւուրսն զառաջինս . խորհեցայ յամենայն գործս քո . յարալածս ձեռաց քոց խորհեցայ , եւ համբարձի առ քեզ զձեռս իմ :

Վնձն իմ որպէս երկիր ծարաւի է առ քեզ . վաղ-

վաղակի լուր ինձ Տէր . զի նուաղեցաւ յինէն հոգի իմ :

Ո՞ի դարձուցաներ զերեսս քո յինէն . նմանիցիմ այնոցիկ՝ շրջ իջանեն ի գուբ :

Լուելին արա ինձ առաւօտուց զողորմութիւնս քո . զի ես ի քեզ Տէր յուսացայ :

Հայոց ինձ ճանապարհ յոր գնացից . զի առ քեզ Տէր համբարձի զանձն իմ :

Փրկեա զիս ի թշնամեաց իմոց Տէր . զի զքեզ ապաւէն ինձ արարի :

Ուսու ինձ առնել զկամն քո . զի գու ես Աստուած իմ :

Հոգի քո բարի առաջնորդեսցէ ինձ ի յերկիր ուղիղ :

Ո ասն անուան քո Տէր կեցուսցես զիս , արդարութեամբ քով հանցես ի նեղութենէ զանձն իմ :

Ողորմութեամբ քով սատակեսցես զթշնամիս իմ . եւ կորուսցես զամենայն նեղիչս անձին իմոյ . զի ես ծառայ քո եմ :

Ա Խ Ե Տ Ա Ր Ա Ն Ք Հ Ա Ն Գ Ս Տ Ե Ա Ն

Ա-Ե-Պ-Ա-Ր-Ա-Ն ըստ Մ-Ա-Ր-Ա-Կ-Ա-Ն : ԺԳ. 36:

Դկ Բկ

Տեառն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի .

Այնժամ թողեալ զժողովուրդսն , եկն ի տուն . մատեան առ նա աշակերտքն նորա եւ ասեն . մեկնեալ մեզ զառակ որոմանցն ագարակին : « Ա, ապատասխանի ետ եւ ասէ ցնոսա . որ սերմանէ զսերմն բարի , է որդի մարդոյ . եւ ագարակն աշխարհս է : Աերմն բարի նորա են , որ որդիքն արքայութեան են . իսկ որոմն որդիք չարին են . եւ թշնամին որ վարեաց զայն՝ սատանայ է . եւ հունձքն կատարած աշխարհիս է . եւ հնձօղքն հրեշտակք են : Որպէս ժողովի որոմն եւ ի հուր այրի , այնպէս եղիցի ի կատարածի աշխարհիս : Առաքեսցէ որդի մարդոյ

զիրեշտակս իւր . եւ ժողովեսցեն յարքայութենէ նորա զամենայն գայթագութիւնս , եւ զայնոսիկ՝ յբ դործեն զանօրէնութիւն . եւ արկցեն զնոսա ի հնոց հրց . անդ եղիցի լալ եւ կրծել ատամանց : Հայնժամ արդարքն ծագեսցին իբրեւ զարեգակն յարքայութեան երկնից . որ ունիցի ականջս լսելց՝ լուիցէ : ‘Իւարձեալ՝ նման է արքայութիւն երկնից գանձի ծածկելց յագարակի , զոր գտեալ մարդոյ թաքցյ . եւ ի խնդութենէ անտի երթայ վաճառէ զամենայն ինչ զոր ունի , եւ դնէ զագարակն զայն : ‘Իւարձեալ՝ նման է արքայութիւն երկնից առն վաճառականի , որ խնդրիցէ մարդարիտ գեղեցիկս . եւ գտեալ մի պատուական մարդարիտ՝ երթեալ վաճառեաց զամենայն զոր ինչ ունէր , եւ դնեաց զայն մարդարիտ : ‘Իւարձեալ՝ նման է արքայութիւն երկնից ուսկանի արկելց ի ծով , եւ յամենայն աղդաց ժողովելց : Զոր՝ իբրեւ լցաւ , հանեալ ի ցամաք՝ եւ նստեալ ժողովեցին զբարի բարին յամանս , եւ զխուանն ի բաց ընկեցին : Այսպէս եղիցի ի կատարածի աշխարհիս . ելցեն հրեշտակք եւ մեկնեսցեն զշարս ի միջոյ արդարոց , եւ արկցեն զնոսա ի հնոց հրցն . անդ եղիցի լալ եւ կրծել ատամանց : Ասէ ցնոսա Յիսուս . իմացարսէք զայս ամենայն . ասեն ցնա , այս Տէր : Այս նա ասէ ցնոսա . վասն այսորիկ ամենայն դպիր աշակերտեալ արքայութեան երկնից , նման է առն տանուտեառն , որ հանէ ի գանձէ իւրմէ զնոր եւ զին :

Ա-Ե-Պ-Ա-Ր-Ա-Ն Հ-Ո-Դ Մ-Ա-Ր-Ի-Ռ-Ո-Ւ-Ք : Դ . 26 :

Բ2 Դ2

Տէրն մեր Յիսուս Քրիստոս ասէ .

Այսպէս է արքայութիւն Աստուծոյ , որպէս զի այր մի արկանիցէ սերմանիս յերկիր , եւ ննջիցէ եւ յառնիցէ զցայգ եւ զցերեկ . եւ սերմանիքն բուսանիցին եւ աճիցեն . եւ նա ոչ գիտէ՝ թէ երկիրն

ինքնին բերէ զպտուղ . Նախ զլսուտն եւ ապա զհասկն ,
ապա զցորեանն ատոք ի հասկին : Եւ յորժամ տայ-
ցէ զպտուղն , վաղվաղակի առաքի մանգաղ , զի հա-
սեալ են հունձք : Եւ ասէր . ում նմանեցուցուք
դարբայութիւնն Աստուծոյ , կամ որով առակաւ
առակեսցուք զնա : Որպէս հատն մանանխոյ՝ որ
յորժամ սերմանիցի յերկրի , փոքրագոյն է քան
զամենայն սերմանիս , որ են յերկրի . եւ յորժամ
սերմանիցի , բուսանի եւ լինի մեծ քան զամենայն
բանջար , եւ արձակէ ոստոս մեծամեծս , մինչեւ բա-
ւական լինել ընդ հովանեաւ նորա թռչնոց երկնից
բնակել : Եւ այնպիսի առակօք խօսէր ընդ նոսա
զբանն , որպէս կարօղ լինէին լսել : Եւ առանց ա-
ռակի ոչ ինչ խօսէր ընդ նոսա , բայց առանձինն
աշակերտացն խրոց մեկնէր զամենայն :

Տէրն մեր Յիսուս Քրիստոս ասէ.

Այս երկնչիք հօտ փոքրիկ, զի հաճեցաւ հայր ձեր
տալ ձեզ զարքայութիւն: Ա աճառեցէք զինչս ձեր,
եւ տուք ողօրմութիւն. եւ արարէք ձեզ քսակս
առանց հնանալոյ, գանձ անպակաս յերկինս. ուր
ոչ գող մերձենայ, եւ ոչ ցեց ապականէ: Օի ուր
գանձն ձեր է, անդ եւ սիրտք ձեր եղիցին: Եղի-
ցին գօտիք ձեր պնդեալ ընդ մէջս. եւ ճրագունք
լուցեալք: Եւ դուք նմանողք մարդկան, որ ակն
ունիցին տեառն իւրեանց, թէ երբ գառնայցէ ի
հարսանեաց. զի յորժամ գայցէ եւ բախիցէ, վաղ-
վաղակի բանայցեն նմա: Երանի իցէ ծառայիցն այ-
նոցիկ՝ զորս եկեալ տէրն դտցէ արթունս: Վ.մէն
ասեմ ձեզ. զի գօտի ընդ մէջ ածցէ եւ բազմե-
ցուսցէ զնոսա, եւ անցեալ պաշտիցէ զնոսա: Եւ
եթէ յերկրորդ կամ յերրորդ պահու եկեսցէ եւ
դտցէ այնպէս, երանելի են ծառայցն այնոքիկ:
Հայց զայն դիտասջիք, եթէ գիտէր տանուտէրն

յորում ժամու գող գայ, հսկէր եւ չտայր թոյլ
ական հատանել ի տան իւրում: Եւ դուք եղերուք
պատրաստք . զի յորում ժամու ոչ կարծիցէք, գայ
որդի մարդոյ: Ասէ ուետրոս. Տէր, առ մեղ ասա-
ցեր զառակդ զայդ, եթէ առ ամենեսեան: Եւ ասէ
Տէր. ով իցէ հաւատարիմ տնտես եւ իմաստուն,
զոր կացոյց տէր իւր ի վերայ գերդաստանի իւրոյ՝
տալ ի ժամու զկերակուրս: Երանի իցէ ծառային
այնմիկ՝ զոր եկեալ տէր իւր գտանիցէ արարեալ
այնպէս: Արդարեւ ասեմ ձեղ՝ զի ի վերայ ամենայն
ընչից իւրոց կացուսցէ զնա: Ապա եթէ ասիցէ ծա-
ռայն այն ի սրտի իւրում. յամէ տէր իմ ի դալ.
եւ սկսանիցի հարկանել զծառայսն եւ զաղախնայս,
ուտել եւ ըմկել եւ արբենալ: Եկեսցէ տէր ծա-
ռային այնորիկ յաւուր՝ յորում ակն ոչ ունիցի,
եւ ի ժամու՝ յորում ոչ գիտիցէ. ընդ մէջ կտրես-
ցէ զնա, եւ զմասն նորա ընդ անհաւատս դիցէ: Եւ
ծառայ՝ որ գիտիցէ զկամս տեառն իւրոյ, եւ ոչ պա-
տրաստեսցէ ըստ կամաց նորա, արբցէ գանբազում:
Եւ որ ոչն գիտիցէ, եւ արժանի գանի ինչ գործի-
ցէ, արբցէ գան սակաւ: Ամենայնի՝ որում շատ
տուաւ, շատ խնդրեսցի ի նմանէ. եւ որում բա-
զում աւանդեցաւ, առաւել եւս պահանջեսցեն ի
նմանէ:

Ա-Ե-Պ-Ր-Ա-Ն Հ-Դ-Ա-Ն-Ն-Ն- : Ե. 19 :

Ա2 Գ2

Տէրն մեր Յիսուս Քրիստոս.

Պատասխանի ետ եւ ասէ ցնոսա: Ամէն ամէն ա-
սեմ ձեղ. ոչ կարէ որդի մարդոյ առնել յանձնէ-
եւ ոչ ինչ, եթէ ոչ տեսանիցէ զշայրն զի առնէ:
Օի զոր նայն առնէ՝ զնոյն եւ Որդին նմին նման
գործէ. զի Հայր սիրէ զմրդի, եւ զամենայն ինչ
ցուցանէ նմա՝ զոր ինքն առնէ, եւ մեծամեծս եւս
քան զսոյնս ցուցանէ նմա զգործս, ընդ որս դուքդ
զարմանայք: Օի որպէս Հայր յարուցանէ զմե-

ուեալս եւ կենդանի առնէ, նոյնպէս եւ Որդի՝ զորս
կամի կենդանի առնէ: Եւ ոչ եթէ Հայր դատի
զօք. այլ զամենայն դատաստան ետ Որդւոյ իւրոյ.
զի ամենեքեան պատուեսցեն զՈրդի՝ որպէս պա-
տուեն զՀայր: Որ ոչ պատուէ զՈրդին՝ ոչ պատուէ
զՀայր զառաքին նորա: Վմէն ամէն ասեմ ձեզ.
զի որ զբանն իմ լսէ, եւ հաւատայ այնմ՝ որ առա-
քեացն զիս, ընդունի զկեանսն յաւիտենականս. եւ
ի դատաստան ոչ մտանէ, այլ փոխեցաւ ի մահուա-
նէ ի կեանս: Վմէն ամէն ասեմ ձեզ. զի դայ ժա-
մանակ, եւ արդէն իսկ է, յորժամ մեռեալք լսի-
ցեն ձայնի Որդւոյն Աստուծոյ. եւ որք լսիցեն՝ կեց-
ցեն: Օի որպէս Հայր ունի կեանս յանձին իւրում,
նոյնպէս ետ եւ Որդւոյ ունել կեանս յանձին իւ-
րում: Եւ իշխանութիւն ետ նմա դատաստան առ-
նել. եւ զի որդի մարդոյ է՝ ընդ այն զի զարմանայք:
Օի եկեսցէ ժամանակ՝ յորում ամենեքեան որ ի
գերեզմանս կայցեն, լուիցեն ձայնի նորա, եւ եկես-
ցեն արտաքս: Որոց բարիս գործեալ իցէ՝ ի յարու-
թիւն կենաց. եւ որոց զշար արարեալ՝ ի յարու-
թիւն դատաստանաց: Ոչ կարեմ ես յանձնէ առ-
նել եւ ոչինչ. այլ որպէս լսեմ՝ դատիմ, եւ դա-
տաստանն իմ արդար է: Օի ոչ խնդրեմ զկամն
իմ, այլ զկամն այնորիկ՝ որ առաքեացն զիս:

Ա Տ Ե Տ Ա Ր Ա Ն Ք Տ Ա Ճ Ա Ր Ի

Ա Ն Ե Պ Ա Ր Ա Ն Հ Ա Ր Ա Ր Ա Ր Ա Ն Ք Տ Ա Ճ Ա Ր Ի :

Դ Կ Բ Ա

Տ է լ բ ն մ ե ր Յ ի ս ո ւ ս Ք ր ի ս տ ո ւ ս .

Աւ ելեալ արտաքս (Յիսուս) ի տաճարէն գնայր.
եւ մատեան աշակերտքն ցուցանել նմա զշինուածս
տաճարին: Եւ նա պատասխանի ետ եւ ասէ ցնոսս.
տեսանէք զայդ ամենայն, ամէն ասեմ ձեզ. ոչ
մնասցէ այդր քար ի քարի վերայ՝ որ ոչ քակտեսցի:

Եշ մինչդեռ նստէր ի լերինն ձիթենեաց, մատեան
առ նա աշակերտքն առ անձինն եւ ասեն. ասաւ մեզ՝
Երբ լինիցի այդ. եւ կամ զինչ նշան իցէ քսոց
գալստեանն, եւ վախճանի աշխարհիս: Պատաս-
խանի ետ Յիսուս՝ եւ ասէ ցնոսա. զգոյշ լերուք՝
գուցէ ոք զձեղ խարիցէ: Օի բազումք գայցեն յա-
նուն իմ, եւ ասիցեն՝ թէ ես եմ Քրիստոսն. եւ
զբազումն մոլորեցուցանիցեն: Ասելոց էք պատերազ-
մունս եւ համբաւս պատերազմաց. զգոյշ լերուք՝ մի
խռովեսջիք, զի պարտ է լինել այնմ ամենայնի, այլ
չեւ է կատարած: Հարիցէ ազգ յազգի վերայ, եւ
թագաւորութիւն ի թագաւորութեան վերայ. եւ
եղիցին սովոք եւ սրածութիւնք եւ սասանութիւնք
ի տեղիս տեղիս: Աակայն եւ այն ամենայն սկիզբն
է երկանց: Հայնժամ մատնեսցեն զձեղ ի նեղու-
թիւնս, եւ սպանանիցեն զձեղ. եւ եղիջիք ատե-
ցեալք յամենայն ազգաց վասն անուան իմայ: Եւ
յայնժամ գայթակղեսցեն բազումք, եւ զմիմեանս
մատնեսցեն, եւ ատեսցեն զմիմեանս: Եշ բազում
սուտ մարդարէք յարիցեն, եւ զբազումն մոլորե-
ցուսցեն: Եշ վասն բազմանալոյ անօրէնութեանն,
ցամաքեսցի սէր բազմաց: Ի՞այց որ համբերեացն
իսպառ, նա կեցցէ: Եշ քարոզեսցի աւետարանս
արքայութեան ընդ ամենայն տիեզերս ի վկայութիւն
ամենայն հեթանոսաց, եւ ապա եկեսցէ կատարած,
Արդ՝ յորժամ տեսանիցէք զպղծութիւն աւերա-
ծոյն, որ ասացեալն է ի ձեռն Դանիէլի մարդարէի.
զի կայցէ ի տեղւոջն սրբութեան. որ ընթեռնուն՝ ի
միտ առցէ: Հայնժամ որ ի Հրէաստանի իցեն՝ փա-
խիցեն ի լերինս. եւ որ ի տանիս կայցէ, մի իցէ առ-
նուլ ինչ ի տանէ իւրմէ. եւ որ յանդի իցէ, մի դարձցի
յետու առնուլ զձորձս իւր: Ի՞այց վայ իցէ յղեաց
եւ ստնտուաց յաւուրսն յայնոսիկ: Հաղօթս կա-
ցէք՝ զի մի լինիցի փախուստն ձեր ձմերանի, եւ մի
ի շաբաթու: Օի եղիցի յայնժամ նեղութիւն մեծ

որպիսի ոչ եղեւ ի սկզբանէ արարածոց աշխարհի մինչեւ ցայժմ, եւ ոչ այլ լիցի: Այւ եթէ ոչ կարձէին աւուրբն այնոքիկ, ոչ ապրէր ամենայն մարմին. բայց վասն ընտրելոցն կարճեսցին աւուրբն այնոքիկ: «Ճայնժամ թէ ոք ասիցէ ձեզ՝ ահաւասիկ աստ է Քրիստոսն կամ անդ, մի հաւատայցէք: Օի յարիցեն սուտ քրիստոսք եւ սուտ մարդարէք. եւ տացեն նշանս մեծամեծս եւ արուեստս, մինչեւ մոլորեցուցանել՝ թէ հնարինչ իցէ եւ զընտրեալսն: Ահա յառաջագոյն ասացի ձեզ: Ապա եթէ ասիցեն ձեզ. ահաւանիկ յանապատի է, մի ելանիցէք: Եւ թէ ահա յշտեմարանս է, մի հաւատայցէք: Օի որպէս փայլակն՝ որ ելանէ յարեւելից եւ երեւի մինչեւ յարեւմուտս, այնպէս եղիցի գալուստն որդւոյ մարդոյ: Օի ուր գէշն իցէ, անդը ժողովեսցին արծուիք: Ա աղվաղակի յետ նեղութեան աւուրցն այնոցիկ՝ արեգակն խաւարեսցի, եւ լուսին ոչ տացէ զլցս իւր, եւ աստեղք անկցին յերկնից. եւ զօրութիւնք երկնից շարժեսցին: Այւ ապա երեւեսցի նշան որդւոյ մարդոյ յերկինս, եւ յայնժամ կոծեսցին ամենայն ազգք. եւ տեսցեն զորդի մարդոյ եկեալ ի վերայ ամնոց երկնից զօրութեամբ եւ փառօք բազմօք: Այւ առաքեսցէ զհրեշտակս իւր փողով մեծաւ. եւ ժողովեսցեն զընտրեալս նորա ի չորից հողմոց՝ ի ծագաց երկնից մինչեւ ի ծագս նոցա: Ա թզենւոյ անտի ուսարուք զառակն. զի յորժամ նորա ոստքն կակղասցին եւ տերեւն ցցուիցի, գիտէք թէ մերձ է ամառն: Այնպէս եւ դուք յորժամ տեսանիցէք զայս ամենայն, գիտասջիք թէ մերձ է ի դուրս: Ամէն ասեմ ձեզ՝ եթէ ոչ անցցէ ազգս այս՝ մինչեւ այս ամենայն եղիցի: Արկինք եւ երկիր անցցեն, եւ բանք իմ մի անցցեն: Ի՞այց վասն աւուրբն այնորիկ եւ ժամու, ոչ ոք գիտէ՝ ոչ հրեշտակք երկնից, եւ ոչ Որդի բայց միայն Հայր: Այլ որպէս աւուրբն նոյի, այնպէս եղիցի գալուստն

որդւոյ մարդոյ : Օի որպէս էին յաւուրսն՝ որ յառաջ քան զջրհեղեղն, ուտէին եւ ըմպէին, կանայս առնէին եւ արանց լինէին, մինչեւ յօրն՝ յորում եմուտ ։ Սոյ ի տապանն . եւ ոչ գիտացին՝ մինչեւ եկն ջրհեղեղն եւ երարձ զամենեսին, այնպէս եղիցի եւ գալուստն որդւոյ մարդոյ : Հայնժամ թէ իցեն երկու յագարակի, մին առցի եւ միւսն թողցի : Եւ եթէ երկու աղայցեն ի մի երկանս, մին առցի եւ միւսն թողցի : Վրթուն կացէք՝ զի ոչ գիտէք յորում ժամու Տէրն ձեր գայ : Օսյն գիտասջիք, եթէ գիտէր տանուտէրն՝ յորում պահու դող գայ, սկէր՝ եւ ոչ տայր ական հասանել զտան իւրոյ : Ա ասն այսորիկ եւ գուք եղերուք պատրաստք, զի յորում ժամու ոչ ակն ունիցիք՝ գայ որդի մարդոյ : Խսկ ով իցէ հաւատարիմ ծառայ եւ իմաստուն, զոր կացոյց տէր իւր ի վերայ ծառայից իւրոց՝ տալ նոցա կերակուր ի ժամու : Լըրանի է ծառային այնմիկ՝ զոր եկեալ տէրն գտանիցէ արարեալ այնպէս : Վմէն ասեմ ձեզ, զի ի վերայ ամենայն ընչից իւրոց կացուցէ զնա : Վակա թէ ասիցէ ծառայն չար ի սրտի իւրում, տէր իմ յամէ զգալ . եւ սկսանիցի հարկանել զծառայակիցս իւր, ուտիցէ եւ ըմպիցէ ընդ արբեցօղս : Կայցէ տէր ծառային այնորիկ՝ յաւուր յորում ոչ ակն ունիցի, եւ ի ժամու յորում ոչ գիտիցէ . եւ կտրեսցէ զնա ընդ մէջ, եւ զբաժին նորա ընդ կեղծաւորս գիցէ . անդ եղիցի լալ եւ կըճել ատամանց :

Ա-Ե-Պ-Ա-Ր-Ա-Ն ը-ո-դ Մ-Ա-Ր-Հ-Ո-Ւ-Ք : Ժ-Գ-Ա- 1:

Բ-2 Դ-2

Տեառն մերց Յիսուսի Քրիստոսի .

Եւ յելանելն նորա ի տաճարէ անտի, ասէ ցնա մի յաշակերտացն նորա . վարդապետ, տես որպիսի են քարինքս, եւ որպիսի շինուածք : Պատասխանի ետ նմա Յիսուս եւ ասէ . տեսանե՞ս զայդ ամենայն շինուածս, ամէն ասեմ ձեզ՝ եթէ ոչ թողցի պայդր

քար ի քարի վերայ որ ոչ քակտեսցի: Եւ մինչ
նստէրնա ի լերինն ձիթենեաց յանդիման տաճարին,
հարցանէին ցնա առանձինն՝ պետրոս եւ Յակոբոս եւ
Յովհաննէս եւ Անդրէաս: Վասա մեզ՝ Երբ լինիցի
այդ. եւ զի՞նչ նշան է՝ յորժամ կատարելոց իցէ
այդ ամենայն. Պատասխանի ետ Յիսուս, եւ ասէ
ցնոսա. զգայշ կացէք, մի որ զձեղ խարեսցէ: Օի
բազումք եկեսցեն յանուն իմ, եւ ասիցեն՝ թէ ես
եմ Քրիստոսն. եւ զբաղումս մոլորեցուացեն: Վայլ
յորժամ լիցէք պատերազմունս եւ համբաւս պա-
տերազմաց՝ մի խռովիցիք, զի պարտ է լինել. բայց
չեւ է կատարածն: Օի յարիցէ ազգ յազդի վերայ,
եւ թագաւորութիւն ի թագաւորութեան վերայ.
եւ եղիցին շարժմունք ի տեղիս տեղիս, սովոր եւ
սրածութիւնք եւ խռովութիւնք. այլ այն ամենայն
սկիզբն է երկանց: Եւ զձեղ իսկ մատնեսցեն
յատեսնս, եւ ի ժողովուրդս տանջիցիք եւ ա-
ռաջի գատաւորաց եւ թագաւորաց կոյցէք վասն
իմ ի վկայութիւն նոցա, եւ ամենայն հեթա-
նոսաց. բայց նախ պարտ է աւետարանիս քարոզել:
Վայլ յորժամ տանիցին զձեղ մատնել, մի յա-
ռաջադոյն հոգայցէք, եւ մի զմաւ ածիցէք՝ թէ
զինչ խօսիցիք, այլ որ ինչ տացի ձեղ ի ժամուն
յայնմիկ՝ զայն խօսիցիք. զի ոչ դուք էք՝ որ խօսի-
ցիքն, այլ Հոգին սուրբ: Պատնեսցէ եղբայր զեղ-
րայր ի մահ, եւ հայր զորդի. եւ յարիցեն որդիք ի
վերայ հարց, եւ սպանանիցեն զնոսա: Եւ եղիցիք
ատեցեալք յամենեցունց վասն անուան իմոյ. այլ որ
համբերեսցէն իսպառ՝ նա կեցցէ: Եւ յորժամ տե-
սանիցէք զպղծութիւն աւերածին, զի կոյցէ ի տե-
ղւով ուր չիցէ արժան. որ ընթեռնուն ի միտ առցէ:
Հայնժամ որ ի Հրէաստանի իցեն՝ փախիցեն ի
լերինս. եւ որ ի վերայ տանեացն իցէ՝ մի իցէ ի
տուն, եւ մի մացէ բառնալ ինչ ի տանէ իւրմէ. եւ
որ յագարակին իցէ՝ մի դարձցի յետս՝ առնուլ

զձորձս իւր : Ի՞այց վայ իցէ յղեաց եւ ստնտուաց յաւուրսն յայնոսիկ : Հաղօթս կացէք՝ զի մի ձմերանի լինիցի այն : Եղիցին աւուրքն այնոքիկ նեղութեանց՝ որպիսի ոչ եղեն երբեք այնպիսիք ի սկզբանէ արարածոց մինչեւ ցայժմ, եւ մի այլ լիցի : Եւ եթէ ոչ էր կարճեալ Աստուծոյ զաւուրսն զայնոսիկ վասն ընտրելոց իւրոց, ոչ ապրէր ամենայն մարմին, այլ վասն ընտրելոցն զորս ընտրեաց՝ կարճեաց զաւուրսն զայնոսիկ : Հայնժամամ եթէ ոք ասիցէ ձեզ, եթէ ահաւասիկ է Քրիստոսն կամ աւանիկ, մի հաւատայցէք : Ոի յարիցեն սուտ քրիստոսք եւ սուտ մարդարէք, եւ տացեն նշանս եւ արուեստս՝ առ ի մոլորեցուցանելց եթէ հնար ինչ իցէ եւ զընտրեալսըն : Ի՞այց դուք զգնց լերուք, ահաւասիկ յառաջացոյն ասացի ձեզ զամենայն : Ա.ՅԼ յաւուրսն յայնոսիկ յետ նեղութեանն այնորիկ արեգակն խաւարեսցի . եւ լուսին ոչ տացէ զլոյս իւր : Եւ աստեղք յերկնից թօթափեսցին, եւ զօրութիւնք յերկինս շարժեսցին : Եւ յայնժամ տեսցեն զօրդի մարդոց եկեալ ամպովք՝ զօրութեամք եւ փառօք բաղմօք : Եւ յայնժամ առաքեսցէ զհրեշտակս իւր, եւ ժողովեսցէ զընտրեալս իւր ի չորից հողմոց՝ ի ծագաց երկրի մինչեւ ի ծագս երկնից : Ի՞այց դուք ի թղենւոյ անտի ուսջիք զառակն . յորժամ տակաւոստքն նորա կակղանայցեն եւ տերեւ արձակիցի ի նմա, գիտէք թէ մերձ է ամառն . նոյնպէս եւ դուք՝ յորժամ տեսանիցէք զայս ամենոյն եղեալ, գիտաւջիք թէ մերձ է առ դուրս : Ա.մէն ասեմ ձեզ, թէ ոչ անցցէ ազգս այս՝ մինչեւ այս ամենայն եղիցի : Երկինք եւ երկիր անցցեն, եւ բանք իմ ոչ անցանիցեն : Ա.ՅԼ վասն աւուրն այնորիկ եւ ժամու՝ ոչ ոք գիտէ՝ ոչ հրեշտակք յերկինս եւ ոչ Որդի, բայց Հայր միայն : Զգնց եղերուք, սկեցէք եւ կացէք յաղօթս, զի ոչ գիտէք երբ ժամանակն իցէ : Որպէս այր մի զնացեալ ի տար աշխարհ՝ թողուցու զտուն

իւր . եւ տայցէ . ծառայից իւրոց իշխանութիւն , եւ
իւրաքանչիւր զգործս իւր . եւ գոնապանին պատու-
էր տայցէ , զի արթուն լինիցի : Արդ արթուն կա-
ցէք , զի ոչ գիտէք երբ տէր տանն դայցէ , յերե-
կորեայ՝ եթէ ի մէջ գիշերի՝ եթէ ի հաւախօսի՝ եթէ
ընդ առաւօտս : Գուցէ եկեալ յանկարծակի՝ գտա-
նիցէ զձեզ ի քուն : Այց զոր ձեզդ ասեմ ամենե-
ցուն ասեմ՝ արթուն կացէք :

Ակ գ.կ

Տերն մեր Յիսուս Քրիստոս .

Եւ յասել ոմանց զտաճարէն, թէ գեղեցիկ վիճօք
եւ աշտարակօք զարդարեալ է, ասէ: Օ այդ ամենայն
դոր տեսանէք, եկեսցեն աւուրք՝ յորս ոչ թողցի
այդր քարի վերայ, որ ոչ քակտեսցի: Հար-
ցին ցնա եւ ասեն. վարդապետ, երբ լինիցի այդ, եւ
զի՞նչ նշան իցէ՝ յորժամ այդ լինելոց իցէ: Եւ նա
ասէ. զգոյշ կացէք, մի խարիցիք. զի բազումք
դայցեն յանուն իմ եւ ասիցեն՝ թէ ես եմ. եւ մեր-
ձեցաւ ժամանակ, մի երթայցէք զկնի նոցա: Եւ
յորժամ լիցէք պատերազմունս եւ խռովութիւնս՝
մի զարհուրիցիք, զի պարտ է նախ այնմ լինել. այլ
ոչ առժամայն կատարած: Հայնժամ ասէ ցնոսա.
յարիցէ ազդ յազգի վերայ, եւ թագաւորութիւնի
թագաւորութեան վերայ: Եւ շարժմունք մեծամեծք.
եւ ի տեղիս տեղիս սով եւ սրածութիւնք, եղիցին
արհաւիրք եւ նշանք մեծամեծք յերկնից: Ի՞սոց
յառաջ քան զայս ամենայն, մինեսցեն զձեռս իւր-
եանց ի ձեզ եւ հալածեսցեն. մատնեսցեն ի ժողո-
վուրդս եւ ի բանտս, եւ տանիցին առաջի դատա-
ւորաց եւ թագաւորաց վասն անուան իմը. եւ լինիցի
ձեզ այն ի վկայութիւն: Արդ՝ դիք ի սիրտս ձեր՝ մի
յառաջադցյն կրթել տալոյ պատասխանի: Օ ի ես
տաց ձեզ բերան եւ իմաստութիւն, որում ոչ կա-
րիցեն կալ հակառակ՝ կամ տալ որպատասխանի ամե-

Նայն հակառակորդքն ձեր : Այստես սջիք եւ ի ծնողաց եւ յեղբարց եւ յազգականաց եւ ի բարեկամաց, եւ սպանանիցեն ի ձէնջ . եւ եղիջիք ատեցեալք յամենեցունց վասն անուան իմոյ, եւ մազ մի ի գլխոյ ձերմէ ոչ կորիցէ . եւ համբերութեամբ ձերով ստասջիք զոդիս ձեր : Այլ յորժամ տեսանիցէք շուրջ պատեալ զօրօք զերուսաղէմ, յայնժամ գիտասջիք թէ մերձ է աւեր նորա : Քայնժամ՝ որ ի Հրեաստանի իցեն՝ փախիցեն ի լերինս, եւ որ ի միջի նորա իցեն՝ խուսեսցեն, եւ որ ի գաւառուն իցեն՝ մի մացեն ի նա . զի աւուրք վրէժինդրութեան են այնոքին՝ առ ի կատարելոյ ամենայն գրելոց : Բայց վայ իցէ յղեաց եւ ստնտուաց յաւուրսն յայնոսիկ . զի եղիցի տագնապ մեծ ի վերայ երկրի, եւ բարկութիւն ժողովրդեանն այնմիկ : Եւ անկցին ի սուր սուսերի, եւ գերեսցին յամենայն հեթանոսս . եւ Երուսաղէմ եղիցի կոխան յազգաց՝ մինչեւ կատարեսցին ժամանակք հեթանոսաց : Եւ եղիցին նշանք յարեգակն եւ ի լուսին եւ յաստեղս . եւ յերկրի տագնապ հեթանոսաց . յահեղ բարբառոյ իրբեւ ծովու եւ խօսվութեան, ի յելանելոյ ոդւոց մարդկան յերկիւղէ եւ ի կարծեաց եկելոց ի վերայ տիեզերաց, զի զօրութիւնք երկնից շարժեսցին : Եւ յայնժամ տեսցեն զորդի մարդոյ եկեալ՝ ամսովք զօրութեամբ եւ փառօք բազմօք : Եւ յորժամ սկսանիցի այս լինել, ամբարձջիք եւ բարձրացուսջիք զգլուխս ձեր, զի մերձ է փրկութիւն ձեր : Եւ ասաց առակ մի նոցա . տեսէք զթղենիդ եւ զամենայն ծառ . յորժամ ցուցանիցեն զպտուղ իւրեանց, տեսանէք եւ ի նոցանէ ճանաչէք եթէ մերձ է ամառն : Կայնապէս եւ դուք՝ յորժամ տեսանիցէք զայս ամենայն եղեալ՝ դիտասջիք թէ մերձ է արքայութիւնն Աստուծոյ : Ամեն ասեմ ձեզ . թէ ոչ անցցէ ազդուայս, մինչեւ այս ամենայն լինիցի : Երկինք եւ երկիր անցցեն, եւ բանք իմ ոչ անցանիցեն : Օգոյշ

լերուք անձանց, գուցէ ծանրանսցցեն սիրտք ձեր
շուայտութեամբ եւ արբեցութեամբ եւ հոգովք
աշխարհականօք, եւ յանկարծակի հասանիցէ ի
վերայ ձեր օրն այն. զի իբրեւ զորոգայթ հասա-
նիցէ ի վերայ ամենեցուն, որ բնակեալ են ընդ-
ամենայն երեսս երկրի: Աքթուն կացէք այսուհե-
տեւ, յամենայն ժամ աղօթս արարէք. զի ար-
ժանի լինիցիք զերծանել յայնմ յամենայնէ որ լի-
նելոց է, եւ կալ առաջի որդւոյ մարդոյ: Եւ ի
տուէ ի տաճարին ուսուցանէր, եւ զգիշերս երեալ
ագանէր ի լերին՝ որ կոչէր ձիթենեաց: Եւ ա-
մենայն ժողովուրդն կանխէր ընդ առաւօտս առ նա
ի տաճարն լին ի նմանէ:

U-19-22 22-3-222222 : d. 22 :

11.2 9.2

Տէրն մեր Յիսուս Քրիստոս .

Հղեն յայնժամ նաւակատիքն յերուսաղէմ, եւ
ձմռոն էր: Եւ ըրջէր Յիսուս ի տաճարին՝ ի սրահին
Առղօմնինի: Ըստրջ եղեն զնովաւ Հրեայքն եւ ասեն,
մինչեւ յերբ թափես զողիս մեր, եթէ դու ես
Քրիստոսն՝ ասա մեզ Համարձակ: Պատասխանի ետ
նոցա Յիսուս եւ ասէ. ասացի ձեզ եւ ոչ Հաւատայք
ինձ. զգործմն զոր ես գործեմ յանուն Հօրիմյ՝ Նոքին
իոկ Վկայեն վասն իմ: Այլ դուք ոչ Հաւատայք,
զի շէք յոշխարաց անտի իմոց: Ոչխարք իմ՝ ձայնի
իմում լսեն, եւ ես ճանաչեմ զնոսա, եւ զկնի իմ
դան. եւ ես տամ նոցա զկեանսն յաւիտենականս.
եւ մի կորիցեն յաւիտեան. եւ մի ոք յափշտա-
կեսցէ զնոսա ի ձեռաց իմոց: Հայրն իմ՝ որ ետ
ինձ զնոսա, մեծ է քան զամենայն, եւ ոչ ոք
կարէ յափշտակելի ձեռաց Հօր իմոց: Ես եւ Հայր
իմ մի եմք: Ա էմս առին Հրեայքն՝ զի քարկոծ
արասցեն զնա: Պատասխանի ետ նոցա Յիսուս.
բազում գործո բարիս ցուցի ձեզ ի Հօրէ իմու. ։
վասն որոյ գործոյ ի նոցանէ քարկոծ առնեք դիս:

Պատասխանի ետուն նմա Հրեայքն . վասն բարւց գործոյ ոչ առնեմք զբեզ քարկոծ , այլ վասն հայհյութեան . եւ զի դու մարդ ես , եւ զանձնքո Աստուած առնես : Պատասխանի ետ նոցա Յիսուս . ոչ յօրէնս ձեր գրեալ է . ես ասացի թէ աստուածք իցէք : Իսկ եթէ զնոսա աստուածս ասէ , առ որս բանն Աստուծոյ եղեւ . եւ չէ մարիթ եղծանել գրցն . իսկ զոր Հայր սրբեաց եւ առաքեաց յաշխարհ . դուք ասէք՝ թէ հայհյես . զի ասացի՝ թէ որդի Աստուծոյ եմ : Եթէ ոչ գործեմ զգործս Հօր իմայ , մի հաւատայք ինձ : Վպա թէ գործեմ . թէ եւ ինձ ոչ հաւատայք , սակայն գործոցն հաւատացէք . զի գիտասնիք եւ ծանիչիք՝ եթէ Հայր յիս եւ ես ի Հայր : ‘Իարձեալ խնդրէին զնա ունել , եւ ել ի ձեռաց նոցա : Եւ գնաց միւսանգամ յայն կոյս Յորդանանու՝ ի տեղին , ուր էր Յովհաննէս զառաջինն եւ մլրտէր . եւ անդ լինէր : Եկին բազումք առ նա՝ եւ ասեն . զի Յովհաննէս նշան ինչ ոչ արար : Իայց զամենայն , զոր ասաց Յովհաննէս վասն նորա , ճշմարիտէր . եւ բազումք հաւատացին ի նա անդ :

‘Կորին Տեսան Ներսիսի երի՝ ստորեւ վասն ու ի
Քրիստոս Անդրեալոց :

ԲԱ ԳԱ

Աստուած անեղ անժամանակ Հայր անըսկիզբն եւ անքանանկ . Որդւոյ սկիզբն ծնընդեամբ անձառ . Հոգւոյ բըզիսումն *) աղբերաբար . աղաճնմք ըզքենզ զըթած երկայնամիտ եւ ողորմանծ . ողորմեաքո ստեղծուածոցս ի քեզ յուսով նընջեցելոյս : Իանդ որի ծոց Հօր միածին եւ կիրապարան սկըզ-

*) Այս է Արդւուզ :

բնատըպին . որով երկինըք գյացան աշխարհըս լրիւ հաստատեցան . հայցեմք ի քէն Տէր եւ փըրկիչ ամենողըրմ եւ կեցուցիչ . ողորմեա . քո ստեղծուածոյս ի քեզ յուսով նընջեցելըյս :

Վերադշն շնորհաց բաշխօղ երկնաւորաց եւ երկրայնոցս . կեանք եւ կենաց տըւօղ Հօդի Հօր եւ Որդւց արարչակից . Խընդրեմք ի քէն աղբեր բարեաց արբուցանողըր ծարաւեաց . ողորմեա . քո ստեղծուածոյս ի քեզ յուսով նընջեցելըյս :

Դանաւանեմք ընդ սրովքելից զկենդանարարըր համայնից . երեքսըրբեան մին Տէրութիւն Հայր եւ Որդի եւ սուրբ Հոգի . յոր հանգուցեալըս մըկըրտեալ եւ հաւաստով խոստովանեալ . ողորմեա . քո ստեղծուածոյս ի քեզ յուսով նընջեցելըյս :

Երրակի թիւ կաւարեալ յերիս անձինըս բաժանեալ . անտուածութեամիւ միաւորեալ միով բնութեամք հաւասարեալ . յորմէ կապեալք եւ արձակիմք եւ վճրըստին անլոյծ կապիմք . ողորմեա . քո ստեղծուածոյս ի քեզ յուսով նընջեցելըյս :

Օքակիցըր Հօր զնորդի փառաւորեմք անլըռելի . որ իջեր յարդանդ կուսին զադամնինն առեր մարմին . աղաչանօք Աստուածածնին անաւպական քում ծընողին . ողորմեա . քո ստեղծուածոյս ի քեզ յուսով նընջեցելըյս :

Երեւեցար մարմնով յերկրի որ ի Հօրէ անմեկնելի . ընդ հողեղէնըս բնակեցար ի հրեղինաց երկըրպագեալդ . պաղաստանօք երկնաւորաց փառաբանիչ . քոց հրեշտակաց . ողորմեա . քո ստեղծուածոյս ի քեզ յուսով նընջեցելըյս :

Ի՞ստ օրինացըն Մռվաե՞սի ընծայեցար ի տաճարին . զի ըզբնութիւնըս մարդկային ընծայեցես Հօր ի յերկինս . խընդըրուածովք սուրբ ծերունոյն քեւ ի կապից արձակելոյն . ողորմեա քո ստեղծուածոյս ի քեզ յուսով նընչեցելոյս :

Ուագաւորըդ հրեղինաց որ ընդ մարդկան հողեղինաց . շըրջեցար տնօրինաբար կրեցեր ըզկիրըս մարդկաբար . որ վասըն մեր զայս ամենայն ի յանձն առեր խոնարհութեամբ . ողորմեա քո ստեղծուածոյս ի քեզ յուսով նընչեցելոյս :

Բ2 Դ2

Ճանդովեալքս ի հրաժարումըն ծառայի քո յաշխարհէ . հայցեմք ի քէն արտաստուե ով եւ պաշատիմք զայս ասելով . ճանապարհ ընդ քեզ ելից հանգուցելոյս լեր ուղեկից . ի յօթեւանս Հօր քո լուսոյ ըզնընչեցեալըս մեր հանգու :

Կ ուրկութեան մերոյ սկըզբան մըկըրտեցար ի Յորդանան . զոր շնորհեցեր նոր աւազան ի մաքրութիւն մեղաց մարդկան . հայցմանմք կըրկին կարապետին մեծին ի ծնունդըս մըկըրտչն . ի յօթեւանս Հօր քո լուսոյ ըզնընչեցեալըս մեր հանգու :

Լ ուսաւոր ձայնիւ յերկնից զքեզ դաւանեաց Հայորէակից . աղաւնակերպ Հոգին իջեալ առ համագոյդ իւր հանդուցեալ . ըզմըկըրտեալս նովին Հոգւով յորդէգրութիւն Հօր հաւատով . ի յօթեւանս Հօր քո լուսոյ ըզնընչեցեալըս մեր հանգու :

Խանարմեղաց հալածեցաւ լոյս գիտութեան քեւ ծագեցաւ . խայթուած օձին բըժըշկեցաւ հիւանդութիւն մեր ողջացաւ . կենդանարարդդ մեռելոց

եւ լուսամտուդ խաւարելոց . ի յօթեւանս Հօր քո
լուսոյ ըղնընջեցեալըս մեր հանգո՞ :

Նօանգումն անուն առ ի Հօրէ՝ որ ընտրեցեր ի
յաշխարհէ . լուսաւորիչ տիեզերաց ըղդասս ըն-
տրեալ աշակերտաց . աղաչանօք առաքելոցն փող
յարութեան մեր եղելոց . ի յօթեւանս Հօր քու-
սոյ ըղնընջեցեալըս մեր հանգո՞ :

Կեանք ի կենաց լոյս ի լուսոյ որ ըստեղծեր զմեզ
ի հողոյ . նորոգեցեր դարձեալ կըթկին ծնընդեամբ
սըրբոյ աւազանին . զոր կեցուցեր շնորհիւ քոյին ի
մահուանէն այն առաջին . ի յօթեւանս Հօր քո
լուսոյ ըղնընջեցեալըս մեր հանգո՞ :

Հոգւով լոցեր զմարդն առաջին զոր կորուսեալ
խաբմամբ չարին . ըղնոյն Հոգի բանիւ քոյին հեղեր
յոգիս մեր վերըստին . նովին Հոգւով սուրբ եւ
բարի առաջնորդեա հոգւոյ սորին . ի յօթեւանս
Հօր քու լուսոյ ըղնընջեցեալըս մեր հանգո՞ :

Զայնեցեր առ Ղաղաքուս որով ետուր մեռելոց
յոյս . կենդանութեամբ չորեքօրեայն կենդանա-
ցան որբ յԱդամայն . կենաց ձայնիւ վերջին փողոյ
կոչեա ըղսա յայսըմ հողոյ . ի յօթեւանս Հօր քո
լուսոյ ըղնընջեցեալըս մեր հանգո՞ :

Դօղեալ սարսեաց պահակ մահու ի կենարաք
ձայնին լըրոյ . արագապէս զցոյդ ընդ բանին ետ
զմեռեալն ըստ հրամանին . իշխանք օդոյս այս
սարսեսցն զհոգի սորա մի արգելցեն . ի յօթե-
ւանս Հօր քու լուսոյ ըղնընջեցեալըս մեր հանգո՞ :

ԱԿ ԳԿ

Դանապարհ մոլորելոց եւ Ճառագայթ խաւա-

րելոց . հրաւիրեցեր զօրդին լուսոյ ի յերկնային հարսանիս . քո՞ . ընդ զուարձալից անդ ժողովոց արժանացո ըզսա դասուց . լի լապտերօք մոյծ յառագաստ ընդ իմաստուն սուրբ կուսանացն :

Ո՞նչ բով բնութեամբ զոր ըզգեցար ի փայտ խաշին բեւեռեցար . լուծանելով զմեզ ի մեղաց ի նախահօրըն կապանաց . լոյծ եւ ըզսա ի յանցանաց վասըն քո՞ սուրբ շարչարանաց . լի լապտերօք մոյծ յառագաստ ընդ իմաստուն սուրբ կուսանացն :

Հետ կամաւոր մահու խաչի եղար ի նոր գերեզմանի . երեքօրեայ թաղմամբ յերկրի նոր ըստեղծեր զմեզ կենդանի . զիջեալս ընդ քեզ ի հող մահու վերակոչեա ձայնիւ փողոյ . լի լապտերօք մոյծ յառագաստ ընդ իմաստուն սուրբ կուսանացն :

Աըստեալ կանանցն իւղաբերից եւ ողբային արտասուալից . իբր ըզմեռեալ անյոււսալից ըզկենդանիդ յաւիտենից . վասըն նոցին սուրբ արտասուաց մաքրեա ըզսա ի յանցանաց . լի լապտերօք մոյծ յառագաստ ընդ իմաստուն սուրբ կուսանացն :

Ծարժեալ հիմանցըն գլժժոխոց ի տեսանել ըզքեզ ներքնոց . հաներ զհոգիսն որ ի բանդին կապեալ զիշխանըն մահածին՝ ընդ հանդուցեալ հոգիս սըրբոց հանդո՞ զհոգիս նընցեցելոյս . լի լապտերօք մոյծ յառագաստ ընդ իմաստուն սուրբ կուսանացն :

Ուրախութեամբ զօրք երկնային յերկնից յերկիր իջանէին . յորժամ յարեար ի մեռելոց լցոս ծագեցար արարածոց . սուրբ յարութեամբ քո կենարար յարո՞ ըզսա ի կեանս անմահ . լի լապտերօք մոյծ յառագաստ ընդ իմաստուն սուրբ կուսանացն :

Չըհանդուրժեալ պահապահացն ի յերկիւղէ երկնաւորացն . որք աւետիս տային կանանց թէ մահ լուծաւ մահկանացուաց . սա որ մահու քո տընկակից լիցի կենացդ հաղորդակից . լի լապտերօք մոյծ յառագաստ ընդ իմաստուն սուրբ կուսանացն :

Պարակցեալ անմարմնականքն առ կենսատու սուրբ գերեզմանն , տան աւետիս աղջի մարդկան վասրն կենացն յաւեժական . դասաւորեաւ պարուց նոցին ըզնընցեցեալս յօրըն վերջին . լի լապտերօք մոյծ յառագաստ ընդ իմաստուն սուրբ կուսանացն :

Ճահաւորեալ նրան խաչին յարեւելից փայլեալ ծագի . հաւատացեալքն ի քեզ բերկրին եւ ուրացողքըն կոծեսցին . զերկըրպագուս սըրբոյ խաչին պայծառացո լուսով նորին . լի լապտերօք մոյծ յառագաստ ընդ իմաստուն սուրբ կուսանացն :

Ա2 Գ2

Ուահ գործեալ երկնաւորաց գան առաջի քո նախընթաց . զընտրեալս քո ժողովելով քեզ ընդ առաջ բերեն ամպով . ընդ աղաւնեացն օդապարից խառնեա ըզսաւ սուրբ երամից . դասաւորեա ըզսաւ վերնոցն երգել ըզփառս ընդ զըւարթնոցն :

Այսաւափին տարելք երկրի յորժամ փառօք գաս հայրենի . արեդական լցու խաւարի լուսինն աստեղըքըն նըւաղին . ըզսաւ յաւուրն աներեկի լուսաւորեա լուսով քոյին . դասաւորեա ըզսաւ վերնոցն երգել ըզփառս ընդ զըւարթնոցն :

Ա Երնական զօրացըն պետ փողէ բարբառ աւետաբեր . արիք մեռեալք որլք յԱդամայ քանզի

ահա եկըն փեսայ. ընդ հարսնացեալ մաքուր հոգւոց կարգեած ըզսա ի թիւ սըրբոց դասաւորեա ըզսա վերնոցն երգել ըզփառս ընդ զըւարթնոցն :

Տիրական յաթօռ նըստիս յարարածոց երկրպագիս. արդարութեամի զաշխարհ դատես վարձո ըստ գործոց հատուցաննես. յայնժամ շնորհեա ողորմութիւն նընջեցելոյս մեր թողութիւն. դասաւորեա ըզսա վերնոցն երգել ըզփառս ընդ զըւարթնոցն :

Իամեալ մարդկան ազգ ժողովին որբ յև դամայ ծընեալ լինին. եւ հրեղինաց դասք երկնային համանգամայն վայրաբերին. ի յայնմ ահեղ հրապարակին յիշեած ըզսա յօրն ահագին. դասաւորեա ըզսա վերնոցն երգել ըզփառս ընդ զըւարթնոցն :

Հնուցանին դաղտնիք մարդկան իւրաքանչիւր որ գործեցան. բարեաց գործօղքըն պըսակին չարեացն ի հուրն անշեղ մատնին. յայնժամ յիշեած զորաքարին գործըք մեղացըն ջընջեսցին. դասաւորեա ըզսա վերնոցն երգել ըզփառս ընդ զըւարթնոցն :

Իմւսին պըսակիք զանազանեալք եւ պատմուճանք լուսափայլեալք. սուրբ վըկայիցն ի գլուխ եղեալ եւ արդարոցըն զարդարեալ. հաղորդս արա հայցմամի նոցին ըզսա լուսոյ փառաց նոցին. դասաւորեա ըզսա վերնոցն երգել ըզփառս ընդ զըւարթնոցն :

Փառաց ի փառըս բարձրանան աջակողմեանքըն վերանան. յորժամ լըսեն վերանական ձայն օրհնութեան ի քէն կոչման. նընջեցելոյս մեր լըսեցն զաստուածային բարբառըդ քո. դասաւորեա ըզսա վերնոցն երգել ըզփառս ընդ զըւարթնոցն :

Իամհանայք եւ ժողովուրդ հայցեմք ի քէն Տէր

բարեգութ . ընդ նընջեցեալըս հաւատով ընկալ ըղ-
մեզ նովին յուսով . յերուսաղէմ քաղաք վերին
յորում արդարքըն ժողովին , փառըս երգել միշտ
ընդ նոսին Երրորդութեանդ երրեակ անձին :

Դ2

Երարի . եւ մարդասէ՞ր անոխակալ եւ բարե-
գութ որ գովի՞սդ ի սրով վրէի՞ց Տէր դատաւոր
արդարութեան . ընդ սըրբոց առաքելո՞ց Տէր
պըսակեա զմեր նընջեցեալսն . ողորմած Տէր ո՞-
զորմեա՞չ հոգւոցըն մեր նընջեցելոց :

Հօրժամ գրեալքըն կատարի՞ն որ զայնմ աւուր
մեզ պատմեցին մարդարէից բանքըն յարգի՞ն
առաքելոցըն վըճարին . ողորմած Տէր ո՞ղորմեա՞չ
հոգւոցըն մեր նընջեցելոց :

Խ վերի՞նն Երս ևաղէ՞մ ի բնակարանըս հրեշտակաց ուր Ենով վք եւ Եղիա՞ս կան ծերացեալ
աղաւնակերպ ի դրախտի՞ն Եղեմակա՞ն պայ-
ծառացեալ արժանապէս . ողորմած Տէր ո՞ղոր-
մեա՞չ հոգւոցըն մեր նընջեցելոց :

Խաղաւո՞ր փառաց Քրիստո՞ս որ ժամանեալ
դաս ի՞ւ յերկնից ի վերայ թեւոց հողմո՞ց քո
հայրենի կերպարանօք . Եւ առնե՞ս հրափորձու-
թեամբ ըզքըննութիւն որդւոց մարդկան . ողոր-
մած Տէր ո՞ղորմեա՞չ հոգւոցըն մեր նընջեցելոց :

Խ դնել բեմի՞ն բաղմի՞ փեսա՞յն Եւ առաղաս-
տըն զարդարի . գարբիելեա՞ն փողըն գոչէ՞
սուրբք ամենայն անդ հաւաքին . արդարոց դաս-
քըն բերկրի՞ն իսկ մեղսասէրքըն թախանձին .

ողորման՝ ծ Տէր ո՞ղորմեա՞՝ հոգւոցըն մեր նընջե՞ցելոց :

Յորժամ հնչիւն փողոյն լինի՞՝ եւ զեւտակա՞ն գիրը՝ յայտնի ճառագայթ սըբսոյ խաչի՞՝ յարեւելից փայլեա՞լ ծագի. հրեշտակա՞ց գունդք ծաւալի՞՝ հրեշտակապետք պարունակին. ողորման՝ ծ Տէր ո՞ղորմեա՞՝ հոգւոցըն մեր նընջեցելոց :

Ա հեղ խորհուրդ քահա՞նայի՞՝ բաղկատարած կայ ի բեմին առաջի սուրբ սեղանո՞յն հուր շիջանի խաւա՞ր մերժի. տըրտմեալ հոգի՞քն ուրա՞խանա՞ն զի թողութիւն մեղաց լինի. ողորման՝ ծ Տէր ո՞ղորմեա՞՝ հոգւոցըն մեր նընջեցելոց :

Ո ովսէ՞ս աստուածախօ՞ս եւ Ահարոն ըդե՞ւտացին մարգարէ՞քն Խարայէլի՞՝ եւ քահանայք հին օրինին յառաջադոյն մեզ ծանուցի՞ն ըդդալուստ սուրբ միածնին ի փրեկութի՞ւն մեզ յայտնեցի՞ն յանապատի կերա՞կրէին. ողորման՝ ծ Տէր ո՞ղորմեա՞՝ հոգւոցըն մեր նընջեցելոց :

Տըրտմահաղորդ չարչա՞րանօ՞ք. ի յանձն առեր ըզմա՞չ խաչին. եւ փայտին բարձօղ եղե՞քը վասն Ադամայ նախասութեղծին. ողորման՝ ծ Տէր ո՞ղորմեա՞՝ հոգւոցըն մեր նընջեցելոց :

Օ արհուրեցա՞ն զօրք երկնայի՞նք յորժամ տեսին զՏէլն ի խաչին. արեգակա՞ն լսո քո՞ղարկեա՞լ եւ լսո լուսնին նըւա՞ղեցաւ. յահեղ փառաց Աստուածորդւոյն խաւար եղեւ ընդ տի՞ւեղերս. ողորման՝ ծ Տէր ո՞ղորմեա՞՝ հոգւոցըն մեր նընջեցելոց :

Ուրախացան ազգը՝ք մարդկանց յորժամ լըւան զքո՞յ յա՞րութիւնդ . նորափետո՞ւր զարդա՞րեցա՞ն ի յարութեան սուրբ մի՞ածնիդ . ողորմա՞ծ Տէր ո՞ղորմեա՞ն հոգւոցըն մեր նընջե՞ցելոց :

Այլաշանօ՞ք սըրբո՞յ խաչի՞ն եւ անբարբառ բարե՞խօսին . եւ սըրբո՞յ Աստուածածնի՞ն եւ Յովչաննու կարա՞պետին . եւ սըրբո՞յն Ստեփա՞նոսի՞ն եւ առաջին մարտի՞րոսին . եւ սըրբո՞յ Լուսաւորչի՞ն Հայաստանեայց հայրապետին եւ սըրբո՞ց առա՞քելո՞ց . եւ համօրէն մարտի՞րոսաց . ողորմա՞ծ Տէր ո՞ղորմեա՞ն հոգւոցըն մեր նընջե՞ցելոց :

Ես ասացի՞՞մ ի վերանալ յինէն աւուրց իմոց . յո՞՞վ երթայցեմ եւ ես այսօր յառաջի՞ն օժե՞վանին զոր ոչ գիտէի . օդնեա՞՞մ եւ ինձ Քրիստոս այսօր . յառաջի՞ն ճանապարհին . եւ ի միւսանգամ գալըստեանըն քո՞ օգնեա՞մմ՞ինձ :

Եկին Եհաննս օր վախճանի իմոյ . լալո՞ւմն ողբումն եւ աշխարումն . սի՞՞րտ իմ խոռվեցալ յիս եւ ոսկելք իմ ցամաքեցան . օգնեա՞մ եւ ինձ Քրիստոս այսօր . յառաջի՞ն ճանապարհին . եւ ի միւսանգամ գալըստեանըն քո՞ օգնեա՞մմ՞ինձ :

Կ մահի՞մաս իմ զարթուցի՞ն զիս պահանջօ՞մ զք հոգւոյ իմոյ . տանեի՞մաս զիս ճանապարհ հեռաւոր . զոր ոչ գիտէի . օդնեա՞մ եւ ինձ Քրիստոս այսօր . յառաջի՞ն ճանապարհին . եւ ի միւսանգամ գալըստեանըն քո՞ օգնեա՞մմ՞ինձ :

Կայեցա՞յ եւ ոչ ոք էր որ օգնէր ինձ . ապաւինեցա՞յ Աստուած փրկութեան իմոյ . ցըն-

ծասցէ՞՞՞ հոգի իմ յարքայութեան քում. օգնեա՞՞՞ եւ ինձ Քրիստոս այսօր. յառաջի՞ն ճանապարհի՞ն. եւ ի՞ միւսանդամ գալըստեանըն քո՞ օգնեա՞մմ՞ ի՞նձ :

Պարեցա՞՞՞ եսի՞ գիր կենդանութեան. եւ մէկնեցա՞՞՞ երթալ առ արարի՞ն երկնի եւ երկրի. օգնեա՞՞՞ եւ ինձ Քրիստոս այսօր. յառաջի՞ն ճանապարհի՞ն. եւ ի՞ միւսանդամ գալըստեանըն քո՞ օգնեա՞մմ՞ ի՞նձ :

ՀՅանըստուե՞՞՞ բ եւ յանե՞ղ լուսոյն. հեռացա՞՞՞ խարմամբ խաւարային. Ճաշակեցի՞՞՞ ըղմահառիթ պըտուղն. հողանա՞՞՞ պատկեր բարերած ստեղծողիդ. օգնեա՞՞՞ եւ ինձ Քրիստոս այսօր. յառաջի՞ն ճանապարհի՞ն. եւ ի՞ միւսանդամ գալըստեանըն քո՞ օգնեա՞մմ՞ ի՞նձ :

ՀՅանջանտմա՞՞՞ հոգւոյս ի մարմնոյս. ի քակտե՞՞՞ գեղեցիկ շինուածոյս. զարհուրի՞՞՞ մ ի սպառնալեաց թագաւորի՞ն. լեէ պահանջէ՞՞՞ յինէն զտաղանդ պատուիրա՞նին. օգնեա՞՞՞ եւ ինձ Քրիստոս այսօր. յառաջի՞ն ճանապարհի՞ն. եւ ի՞ միւսանդամ գալըստեանըն քո՞ օգնեա՞մմ՞ ի՞նձ :

Առևածի՞՞՞ մարդացեալ Ատուած իմ Յիսուս. յայնմ աւո՞՞՞ ւր աչե՞ղ ատե՞նին. ըզգի՞նս արեա՞՞՞ քո՞ մի գատապարտե՞ր. օգնեա՞՞՞ եւ ինձ Քրիստոս այսօր. յառաջի՞ն ճանապարհի՞ն. եւ ի՞ միւսանդամ գալըստեանըն քո՞ օգնեա՞մմ՞ ի՞նձ :

Առսկալի՞՞՞ է օր վախճա՞նին. եւ աչե՞՞՞ զ է օր դատապանին. յայնմ աւո՞՞՞ ւր աչե՞ղ ատե՞նին. ըզգի՞նս արեա՞՞՞ քո՞ մի անտես առներ. զի պատ-

կերպ եմ բարերած ստեղծողիդ . օգնեամ եւ
ինձ Քրիստոս այսօր . յառաջին ճանապարհին . եւ
ի միւսանդամ գալըստեանըն քո օգնեամմ ինձ :

Օ աշաւո՞ր գատաստան դատաւորին տեսի . եւ
զարհուրեցա՞յ զի անպատրաստ եղիտ զիս ի հրա-
մանա՞ց քոց թագաւո՞ր յաւիտենից . օգնեամ եւ
ինձ Քրիստոս այսօր . յառաջին ճանապարհին . եւ
ի միւսանդամ գալըստեանըն քո օգնեամմ ինձ :

Աստուածածի՞ն անարատ մայր Տեառն եւ կըս
սուրբ . բարեխօսեա՞մ առ Որդին քո միածին . զի
փրկեցէ՞մ ըզմեղ ի սպառնալեաց գեհենոյն եւ
պարդեւեցէ՞մ մեղ զերկնից արքայութիւն . եւ
հանգուցէ՞մ զչոգիս մերնընջեցելոցն . օգնեամ եւ
ինձ Քրիստոս այսօր . յառաջին ճանապարհին . եւ
ի միւսանդամ գալըստեանըն քո օգնեամմ ինձ :

Առան:

Հոգւոցն հանգուցելոց Քրիստոս Աստուած արա-
հանդիստ եւ ողորմութիւն , եւ մեղ մեղաւորացս
շնորհեաւ զթողութիւն յանցանաց :

Քարոզ:

Եւ եւս խաղաղութեան զՏէր աղաչեսցուք :
Ա ամս հոգւոցն հանգուցելոց աղաչեսցուք զփրկիչն
մեր Քրիստոս . զի զնոսա ընդ արդարսն գասեսցէ . եւ
զմեղ կեցուցէ շնորհիւ ողորմութեան իւրոյ : Ամե-
նակալ Տէր Աստուած մեր կեցն եւ ողորմեա : Տէր
ողորմեա : Երեց :

Առան:

Քրիստոս Որդի Աստուծոյ անօխակալ եւ բարե-
գութ, գթա քո արարչական սիրովդ ի հոգիս հան-
գուցեալ ծառայից քոց : Հիշեա յաւուր մեծի գա-
լըստեան արքայութեան քո . արա արժանի ողորմու-
թեան, քաւութեան եւ թողութեան մեղաց : Կա-

սաւորեալ պայծառացո՞ ընդ սուրբս քո յաջակողմեան դասուն։ Օի գու ես Տէր եւ արարիչ ամենեցուն, դատաւոր կենդանեաց եւ մեռելոց։ Եւ քեզ վայելէ փառք իշխանութիւն եւ պատիւ, այժմ եւ միշտ եւ յաւիտ։

Քրիստոս Աստուած մեր, ողորմեա համօրէն հաւատացեալ ննջեցելոց հոգւոցն։

Եւ առա առի օրնուանիւն ըստ պատրիարքի առարկն, իւր ի յայնէն. Եւ շինի՝ մաշնունքն եւ ժարողն եւ աղջիքն։
Մաշնունք ուերանական ուժից։

Փառք հրաշափառ յարութեան քո Տէր. զօրհնեալ եւ զփառաւորեալ զհրաշալի եւ զյազմող զյարութիւն քո օրհնեմք եւ փառաւորեմք։

Ուարդասէր Տէր, վասն սրբուհւոյ անարատ մօր քո եւ կուսի. եւ վասն խաչի քո պատուականի՝ ընկալ զաղաշանս մեր, եւ կեցն զմեղ։

Սոյնուհես առա եւ յամինայն ուժն ուերանական ըստ պատրիարքի առարկն, նե քալուեան, նե իւլունեան, նե նոշն, նե յարունեան, նե համբացնան, եւ նե քալուեան Հաբեայն սրբոյ։

Քարու երանեալ, եւ իբրեւ իւնանացն։

Դի Բի

Ա ասն ի վերուստ խաղաղութեան եւ փրկութեան անձանց մերոց. զՏէր աղաչեսցուք։

Ա ասն լսելի լինելոյ Տեառն Աստուծոյ ձայնի աղաշանաց մերոց. զՏէր աղա։

Ա ասն քաւիչ եւ ներօղ լինելոյ Աստուծոյ ի վերայ մեղաց մերոց. զՏէր աղա։

Ա ասն թողլոյ մեղ զամենացն յանցանս մեր զկամաց եւ զակամաց. զՏէր աղա։

Ա ասն զի մի ընդ խօսանս դտանիցիմք յաւուրն պատասխանատուութեան. զՏէր աղա։

Ա ասն հոգւոցն հանգուցելոց որք ճշմարիտ եւ ուղիղ հաւատովի ի Քրիստոս ննջեցին. զՏէր աղա։

Եւ եւս եւ վասն միաբանութեան ճշմարիտ եւ սուրբ հաւատոցս մերոյ . զՏէր աղա :

Օ անձինս մեր եւ զմիմեանս Տեառն Աստուծոյ ամենակալին յանձն արասցուք :

Աղօրմեաց մեզ Տէր Աստուած մեր՝ ըստ մեծի ողօրմութեան քում . ասասցուք ամենեքեան միաբանութեամբ . Տէր ող . Տէր ող . Տէր ող :

Աղջիւ :

Տէր տուլնջեան եւ գոյացուցիչ գիշերոյ , որ արաբեր զտիւ ի զբօսանս բարեգործութեան ի փրկութիւն անձանց մերոց . եւ զդիշեր ի հանգիստ քնոյ տկարացեալ բնութեանս մերոյ : Խսկ այժմ զարթուցեալ բացեր զբերանս մեր յօրհնաբանութիւն ահաւոր եւ փառաւորեալ անուանդ քում սրբոյ : Ընկալ եւ այժմ զաղացանս մեր . եւ յաջողեան մեզ ուղիղ հաւատով եւ առաքինասէր վարուք ի նոյն պաշտօն քո կանխել միշտ : Եւ նովին կանոնիւս անդադար փառաւորել զհայր եւ զՈրդի եւ զսուրբ Հոգիդ , այժմ եւ :

Խաղաղութիւն ամենեցուն :

Օքեզ , որ յամենայնի գթած եւ մարդասէր Տէրդ ես , աղաչեմք հանապաղ . զի զօրացուսցես զմեզ օր ըստ օրէ կալ ի կարգի կրօնաւորութեան մերում : Թեթեւացն Տէր զբաղցր լուծ քո՝ զոր եգեր ի վերայ մեր . զի կարասցուք կալ ի պատուիրանի քում , եւ զհաճցյսն առնել առաջի քո յամենայն ժամ ի տուէ եւ ի զիշերի : Հրեշտակային երգակցութեամբ զքեզ օրհնել , զքեզ գովել եւ քեզ գոհութիւնս եւ փառս մատուցանել ամենազօր տէրութեանդ . այժմ եւ միշտ :

Աաղմօսիւք եւ օրհնութեամբ եւ երգօք հոգեւորօք անդադար փառաւորեմք զհայր եւ զՈրդի եւ զսուրբ Հոգին , այժմ եւ միշտ եւ :

Օրհնեալ Տէր մեր Յիսուս Քրիստոս ամէն :

Հայր մեր որ յերկինս :

Ք-ը-շ Երկինք պատմեն, և Տէր ապաւէն ի-ն-ն-ցն :

Ա. Պ. 2

Ա ասն ի գիշերի եւ ի տուընչեան եւ յամենայն ժամու խօսել մեզ զբան Տեառն . զՏէր աղաչեսցուք :

Ա ասն չանկանելց մեզ ի փորձութիւն, որում ոչ կարեմք հանգուրժել . զՏէր աղաչեսցուք :

Ա ասն անբիծ եւ անդատապարտ կալ մեզ առաջի աչեղ ատենին Քրիստոսի . զՏէր աղա :

Ա ասն առաջնորդելց մեզ ի նաւահանգիստն կենաց անվախճանից . զՏէր աղա :

Ա ասն արժանի լինելց մեզ վերին կոչմանն եւ երկնից արքայութեան . զՏէր աղա :

Ա ասն հոգւոցն : Եւ եւս եւ վասն միաբ : Օ անձինս մեր : Աղորմեաց :

Ա. Պ. 3

Ա գիշերի եւ ի տուընչեան եւ յամենայն ժամու զքեզ աղաչեմք եւ ի քէն խնդրեմք մարդասէր Տէր : Ե՞ւր մեզ Աստուած փրկիչ մեր . խոնարհեսցի ունկնքո ի խնդրուածս մեր . զի մի ունայն լիցին վաստակք ծառայից քոց : Այլ համարեա զաշխատութիւնս մեր ի գործ արդարութեան եւ ի պտուղ աստուածապաշտութեան : Վնկալ Տէր զաղօթս եւ զերկրապագութիւնս մեր . եւ հատու մեզ զողորմութիւն . քո առատապէս : Օ ածկեա զմեզ ընդ հովանեաւ ամենազօր աջոց քո : Օ օրացու զմեզ Տէր զօրութեամբ սուրբ Հոգւոցդ : Պահեա զմեզ որպէս բիբ ական եւ արա առ մեզ նշան բարի ի գովեստ եւ ի փառաբանութիւն անուանդ քում սրբոց : Օ ի ի քո փառակատարի ամենայն արարածոց մշտնջենաւոր փառաբանութիւն ի բարձունս Հօր եւ Որդւոյ եւ Հոգւոցդ սրբոց , այժմ եւ միշտ :

Խաղաղութիւն ամենեցուն :

Հովիւ քաջ, հովիւ բարի եւ յաւիտենական, նայ-
եաց եւ այց արա բանաւոր հօտի քո, զոր ժողովե-
ցեր առ քեզ գթութեամբ քով : Օի քո առաջի
կամք Տէր . եւ առ ի քէն ողորմութեանցդ եւ գթու-
թեանցդ ակն ունիմք : Օ ամենեսեան օրհնեա . զա-
մենեսեան իմաստնացը . զամենեսեան լուսաւորեա .
եւ ամենեցուն պարգեւեա զերկնից արքայութիւնդ :
Ա ասն զի գու ես Տէր կենաց, եւ Աստուած ողոր-
մութեանց . եւ քեզ վայելէ փառք, իշխանութիւն
եւ պատիւ, այժմ եւ :

Ի գիշերի եւ ի տուընջեան, եւ յամենայն ժամու
անդադար փառաւորեմք զշայր եւ զնրդի եւ զսուրբ
չոգին, այժմ եւ միշտ :

Ք-րու Մի՛ նախանձիր եւ Խոստովան իւնանացն :

ԱԿ ԳԿ

Ա ասն ուղղելց զգնացս մեր ի ճանապարհս խա-
ղաղութեան . զՏէր աղաչեսցուք :

Ա ասն ցրելց ի մէնջ զամենայն խորհուրդս չա-
րին . զՏէր :

Ա ասն պարգեւելց մեզ առողջ խորհուրդս եւ ա-
ռաքինի վարս . զՏէր աղա :

Ա ասն պահելց զմեզ ընդ հովանեաւ ամենազօր
աջոյն իւրոյ . զՏէր աղա :

Ա ասն խորտակելց զհակառակորդն վաղվաղակի
ընդ ոտիւք մերովք . զՏէր աղա :

Ա ասն հոգւոցն : Եւ եւս եւ վասն միա : Օ անձիսս
մեր : Ողորմեաց :

Աղօն+ :

Տէր երկնի եւ երկրի արարիչ ամենայն արարա-
ծոց՝ երեւելեաց եւ աներեւութից : Վո քեզ կար-
դամք յամենայն ժամ, զի ընդ ամենայն տեղիս է
տէրութիւն քո . եւ արքայութիւն քո ամենեցուն

տիրէ : Շնորհեամ մեզ երկիւղիւ ի պաշտօն քո
կանխել հանապազ . սիրել զքեղ ի բոլոր սրտէ եւ
ի բովանդակ մտաց , եւ յամենայն զօրութենէ մեր-
մէ պահէլ զպատուիրանս քո . համբառալ առ քեզ
զձեռս մեր ի սրբութիւն առանց բարկութեան եւ
երկմոռութեան , եւ գտանել ի քէն զշնորհս եւ զո-
զորմութիւն , եւ զառաքինասէր գործոցն յաջողու-
թիւն : Ա ասն զի դու ես Տէր կենաց եւ Աստուած
ողորմութեանց . եւ քեզ վայելեն փառք , իշխանու-
թիւն եւ պատիւ , այժմ եւ միշտ եւ :

Խաղաղութիւն ամենեցուն :

ՎՌՈՒՄ ամենազօր եւ յաղթող տէրութեանդ կրկնի
ամենայն ծունը յերկրպագութիւն . եւ փառաւորի
յամենեցունց թագաւորութիւն . քո : Ա, այեամ յեր-
կրպագութիւնս մեր . եւ ուսո՞ մեզ առնել զարդա-
րութիւն ճշմարտութեան : Ա ասն զի դու ես Աս-
տուած խաղաղութեան , որ բարձեր զթշնամու-
թիւն ի միջյ , եւ արարեր խաղաղութիւն յերկինս
եւ յերկրի : Եռաւորաց եւ մերձաւորաց աւետա-
րանեցեր զնոր պարգեւս քշյին բարեացդ : Որում
եւ զմեզ մեծի շնորհացդ արժանաւորս արասցես՝
դասելով ընդ ճշմարիտ երկրպագուս քո . Աստուած
մեր եւ Տէր եւ փրկիչ Յիսուս Քրիստոս : Որ ես օր-
հնեալ ընդ Հօր եւ ընդ սրբոյ Հոգւոյն , այժմ եւ :
Հերգս օրհնութեան եւ ի ձայն սաղմոսաց անդա-
դար փառաւորեմք զշայր եւ զՄրդի եւ զսուրբ Հո-
գին , այժմ :

Ք-Է-Ռ-Ն ԱՂՈՐՄԵԱ , Է- Ի ՆԵՂՈՒԹԵԱՆ Հ-Ա-Ն-Ն-Ե-Յ-Ն :

Բ2 Դ2

Ա ասն գտանելոյ մեզ զշնորհս եւ զողորմութիւն ի
բարերար Տեառնէ մերմէ . զՏէր աղաւեսցուք :

Ա ասն փրկելոյ զմեզ ի զըպարտութենէ մարդկան ,
եւ յորոգայթից սատանայի . զՏէր աղա :

Ա ասն ամենայն անձանց քրիստոնէից եւ տանց հաւատացելոց . զՏէր աղա :

Ա ասն որք ի լերինս , յայրս եւ ի փապարս բնակեալ են սուրբ հարքն մեր . զՏէր աղա :

Ա ասն որք սաղմոսիւք եւ օրհնութեամբ կատարեն զամենայն ժամանակս կենաց իւրեանց . զՏէր աղա :

Ա ասն հոգւոցն : Եւ եւս եւ վասն միաբ : Օ անձինս մեր : Աղորմեաց :

Աղջիւ :

Վոհանամք զքէն Տէր Աստուած մեր , որ զարթուցեր զմեղ ի հանդստենէ քնոյ շնորհիւ ողորմութեան քո : Օ արթո զմիտս մեր արդարութեամք առ քեզ Տէր Աստուած մեր . զի տեսցեն աչք մեր զիրկութիւն քո : Եկեսցէ եւ բնակեսցի առ մեզ աստուածութիւն քո . եւ ողորմութիւն քո հովանի եւ պահապան լիցի ի վերայ պաշտօնէից քոց : Եւ զմեղ զծառայս քո արժանի արա ի տուէ եւ ի դիշերի , եւ յամենայն ժամու միշտ խորհնել ի սէր պատուիրանաց քոց . եւ գոհանալով փառաւորել զՀայր եւ զՈրդի եւ զսուրբ Հոգիդ , այժմ եւ :

Խաղաղութիւն ամենեցուն :

Կենդանարար զօրութիւն եւ աղբիւր անմահութեան գու ես Քրիստոս Աստուած փրկիչ մեր , որ շնորհեցեր մեզ ի մէջ գիշերի յառնել եւ խոստովան լինել առ քեզ վասն իրաւանց եւ արդարութեան քո : Եւ այժմ աղաչեմք զքէղ Տէր Աստուած մեր . արա զմեղ արթունս եւ պատրաստսի ժամ առաւօտու ընդ սուրբս քո : Եւ ընդ նոսին գոհանալով փառաւորել զքեզ ընդ Հօր եւ ընդ Հոգւցդ սրբոյ , այժմ եւ :

Վոհութեամք եւ ճշմարիտ խոստովանութեամք անդադար փառաւորեմք զՀայր եւ զՈրդի եւ զսուրբ Հոգին , այժմ :

Աւելաց + Յորս-Բնեանն Քըի-որուի :

Ա.2

Վլէլուիա . ալէլուիա . ալէլուիա :
Ողորմութեամբ Տեառն լի եղեւ երկիր . եւ բանիւ
Տեառն երկինք հաստատեցան :

Եւ հոգւով բերանոյ նորա ամենայն զօրութիւնք
նոցա :

Փ . Վլէլուիա . ալէլուիա . ալէլուիա :
Յարեաւ Աստուած , եւ ցրուեցան ամենայն թըշ-
նամիք նորա :

Փախեա՞ն ատելիք նորա յերեսաց նորա :
Փառք եւ երկրպագութիւն Հօր եւ Որդւոյ եւ Հո-
գւոյն սրբոյ . այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանըս յաւի-
տենից . ամէն :

Զի՞ անոյն ուերանուիւն ունի՝ ո՞ւ Ա.2 լի՞ .
զԴասքն ո՞ւ :

Դա՞ք հրեշտակաց օրհնեն զքեզ Քրիստոս , ա-
լէլուիա . մարդկա՞ն ազգ սաղմոսեն քեզ , ալէլուիա :

Ա.4

Դա՞մ հարկ ամենայն հեթանոսք . աղաղա-
կեցէք առ Աստուած ի ձայն ցընծութեան :

Տէր բարձրեալ եւ ահարկու , թագաւոր մեծ ի
վերայ ամենայն երկրի :

Փ . Հաճեցար Տէր ընդ երկիր քո . եւ դարձուցեր
զգերութիւն Յակոբայ :

Խօսղեր զանիրաւութիւն ժողովրդեան քո . եւ ծած-
կեցեր զամենայն մեղըն նոցա :

Փա՞մ եւ երկրպագութիւն Հօր եւ Որդւոյ եւ Հո-
գւոյն սրբոյ . այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանըս յաւի-
տենից . ամէն : Վլէլուիա . ալէլուիա . ալէլուիա :

Բ.2

Հարեան Աստուած, եւ յըրուեցան ամենայն թըշ-
նամիք նորա :

Փախեան ատելիք նորա յերեսաց նորա :

Փ. Տէր թագաւորեաց, վայելըութիւն ըզգեցաւ :

Օգեցաւ Տէր զօրութիւն ընդ մէջ իւր ածաւ :

Փառք եւ. այժմ եւ. ալէլուիա :

Բ.4

Հաճեցար Տէր ընդ երկիր քո, եւ դարձուցեր
զգերութիւն Յակորայ :

Խողեր զանիրաւութիւն ժողովրդեան քու եւ ծած-
կեցեր զամենայն մեղքս նոցա :

Փ. (Օ)րհնեցէք մանկունք զՏէր, եւ օրհնեցէք զա-
նունըն Տեառն :

Եղիցի անուն Տեառն օրհնեալ, յայսմ հետէ մին-
չեւ յաւիտեան :

Փառք եւ. այժմ եւ. ալէլուիա :

Գ.2

Տէր թագաւորեաց, վայելըութիւն ըզգեցաւ :

Օգեցաւ Տէր զօրութիւն ընդ մէջ իւր ածաւ :

Փ. Կովեա Երուսաղէմ զՏէր, եւ օրհնեա զԱս-
տուած քո Սիօվի:

Օօրացոյց զնիկս դրանց քոց, եւ օրհնեաց զորդիս
քո ի քեզ:

Փառք եւ. այժմ եւ. ալէլուիա :

Գ.4

(Օ)րհնեցէք մանկունք զՏէր, եւ օրհնեցէք զա-
նունըն Տեառն :

Եղիցի անուն Տեառն օրհնեալ, յայսմ հետէ մին-
չեւ յաւիտեան :

Փ. Աենդանի՛ է Տէր, եւ օրհնեալ է Աստուած,
եւ բարձր եղիցի Աստուած փրկութեան իմյ :

Աստուած է, որ խնդրէ զվրէժ իմ. եւ հնաղանդ
առնէ զժողովուրդս ընդ ինեւ :

Փա՛ռք եւ, այժմ եւ, ալէլուիա :

Դ2

Վաղեա Երուսաղէմ զՏէր. եւ օրհնեա զԱս-
տուած քո՞ Սիովն :

Օօրացնց զնիդս դրանց քոց. եւ օրհնեաց զորդիս
քո՞ ի քեզ :

Փ. Աղօրմութեամբ Տեառն լի Եղեւ Երկիր. եւ բա-
նիւ Տեառն Երկինք հաստատեցան :

Եւ հոգւով բերանց նորա ամենայն զօրութիւնք
նոցա :

Փա՛ռք եւ, այժմ եւ, ալէլուիա :

Դ3

Աենդանի՛ է Տէր, եւ օրհնեալ է Աստուած. եւ
բարձր եղիցի Աստուած փրկութեան իմյ :

Աստուած է, որ խնդրէ զվրէժ իմ եւ հնաղանդ
առնէ զժողովուրդս ընդ ինեւ :

Փ. Օ՞ա՞իս հարէք ամենայն հեթանոսք. աղաղա-
կեցէք առ Աստուած ի ձայն ցընծութեան :

Տէր բարձրեալ եւ ահարկու, թագաւոր մեծ ի
վերայ ամենայն Երկիրի :

Փա՛ռք եւ, այժմ եւ, ալէլուիա :

ԿԵՐՊԵԼԻՈՐԱՒԹԻՒՆ ՀԵՍՈՒՍԿԵՑ ԵԳՈԹՒՑ

ԱԹԱԽՈՏՈՒ ԺԱՄՈՒՆ

ՈՐ ԿԵՏԱՐԻ Ի ԴՔՄՍ

ՈՐԴԻՌՅՆ ԱՍՏՈՒՇՈՅ

ՈՐ ԵՐԵՒԵՑԸ ԻՎՂԸՑԵՐԻՑՆ

Լ առաւօտու ողորմութեամբ քով. ցնծացաք
եւ ուրախ եղաք զամենայն աւուրս կենաց մերոց :

Ուրախ եղաք փոխանակ աւուրցն, յորս խոնարհ
արարեր զմեզ. եւ ամացն, յորս տեսաք զարչարանս :
Նայեաց Տէր ի ծառայս քո. եւ ի գործս ձեռաց
քոց. եւ առաջնորդեա որդւոց նոցա. եղիցի լցո
Տեառն Աստուծոյ ի վերայ մեր :

Օգործս ձեռաց մերոց ուղիղ արա ի մեզ Տէր .
եւ զգործս ձեռաց մերոց յաջողեա մեզ :

Փառք Հօր եւ Որդւոյ եւ Հոգ :

Եշ եւս խաղաղութեան զՏէր աղաչեսցուք . ընկալ
կեցն եւ ողորմեա :

(Օրհնեութիւն եւ փառք Հօր եւ Որդւոյ եւ Հո-
գւոյն սրբոյ, այժմ եւ :

Օրհնութիւն երեց հանիւնցն դանիւլ :

(Օրհնեալ ես Տէր Աստուած Հարցն մերոց . օր-
հնեալ փառաւորեալ անուն քո յաւիտեան :

Հիրաւունս անցուցեր զայս ամենայն ընդ մեզ . ար-
դար ես դու Տէր, եւ ամենայն գործք քո ճշմարիտ են :
Ճանապարհք քո ուղիղ են . եւ ամենայն դատաս-
տանք քո արդար են :

Դատաստան արդարութեան ածեր ի վերայ մեր
ըստ ամենայնի . եւ զոր ինչ ածեր ի վերայ մեր եւ
քաղաքի սրբոյ հարցն մերոց Երուսաղէմի :

Արդարութեամբ եւ յիրաւի ածեր զայս ամենայն ի վերայ մեր վասն մեղաց մերոց :

Ենօրինեցաք եւ յանցեաք ապստամբ լինել ի քէն . մեղաք յամենայնի եւ պատուիրանաց քոց մեք ոչ անսացաք :

Ոչ պահեցաք եւ ոչ արարաք՝ որպէս պատուիրեցեր գու մեղ . զի զըարիս գտցուք մեք ի քէն :

Արդ զամենայն զոր արարեր, եւ զոր ինչ ածեր ի վերայ մեր . արդար դատաստանաւ արարեր :

Մատնեցեր զմեղ ի ձեռու թշնամեաց մերոց անօրինաց, խստաց եւ ապստամբողաց :

Ի ձեռու թագաւորի անօրինի եւ շարի քան զամենայն երկիր՝ մատնեցեր զմեղ :

Եւ արդ ոչ գոյ մեղ ժամ բանալ զբերանս մեր . զի յամօթ եւ նախատինք եղաք ծառայից քոց եւ պաշտօնէից :

Այլ մի մատներ զմեղ ի սպառ վասն անուան քո . մի ցրեր զուխտս քո, եւ մի ի բացեայ առներ զողորմութիւնս քո ի մէնջ :

Ո ասն Աբրահամու սիրելոյ քո, Խսահակայ ծառայի քո, եւ Խսրայէլի սրբոյ քո :

Խոստացար նոցա եւ ասացեր, բազմացուցից զզաւակ ձեր որպէս զաստեզս երկնից բազմութեամբ . եւ որպէս զաւազ առ եզր ծովու :

Եւ արդ Տէրնուաղեցաք մեք քան զամենայն ազգս . եւ եմք տառապեալք յամենայն երկրի այսօր վասն մեղաց մերոց :

Ոչ գոյ ի ժամանակիս յայսմիկ իշխան, մարդարէ եւ առաջնորդ . ոչ ողջակէղք պատարագաց, եւ ոչ խունկք օրինաց, եւ ոչ տեղի պատարագս մատուցանելոյ առաջի քո եւ զողորմութիւն գտանել ի քէն :

Այլ անձամբ խոնարհեալ, եւ հոգւով տառապանաց ընդունելի լիցուք մեք որպէս զողջակէզս խոյոց եւ զուարակաց, եւ որպէս բիւրաւորս գառանց պարարտաց :

Վայնպէս ընդունելի լիցին պատարագք մեր այսօր առաջի քո, զի կատարեալ գտցուք զկնի քո. եւ չիք ամօթ յուսացելոցս ի քեզ:

Եւ արդ գամք զհետ քո ամենայն սրտիւք մերովք. երկնչնիք ի քէն, եւ խնդրենիք զերեսս քո Տէր. մի յամօթ առներ զմեզ:

Վ. Արա առ մեղ ըստ հեղութեան քում. եւ ըստ բազում ողորմութեան քում, փրկեա զմեղ վասն սքանչելեաց քոց Տէր. եւ փառաւորեսցիանուն քո յաւիտեան:

Համօթ լիցին ամենեքեան, որք չարշարեն զծառայս քո. ամաչեցեալ լիցին բռնութիւնք նոցա. եւ ամենայն զօրութիւնք նոցա խորտակեսցին:

Եւ ծանիցեն, զի դու ես Տէր Աստուած միայն՝ որ փառաւորեալդ ես ի վերայ ամենայն տիեզերաց:

(Օրհնեալ ես դու Տէր Աստուած հարցն մերոց. գովեալ եւ առաւել բարձրացեալ յաւիտեան:

Եւ օրհնեալ է անուն սուրբ փառաց քոց. գովեալ եւ առաւել բար:

(Օրհնեալ ես ի տաճարի փառաց սրբութեան քո. գովեալ:

(Օրհնեալ ես ի վերայ աթոռոց արքայութեան քո. գովեալ:

- (Օրհնեալ ես որ նստիս ի քրովքէս, եւ հայիս յանդունդս. գովեալ:

(Օրհնեալ ես ի վերայ հաստատութեան երկնից. գովեալ:

(Օրհնեցէք ամենայն գործք Տեառն զՏէր. օրհնեցէք եւ բարձր արարէք զնա յաւիտեան:

(Օրհնեցէք երկինք զՏէր. օրհնեցէք:

(Օրհնեցէք հրեշտակք Տեառն, եւ ջուրք՝ որ ի վերոյ երկնից զՏէր. օրհնե:

(Օրհնեցէք զօրութիւնք Տեառն՝ արեգակն եւ լուսին զՏէր. օրհնե:

(Օրհնեցէք աստեղք երկնից, անձրեւք եւ ցողք զՏէր. օրհնեւ:

(Օրհնեցէք ամենայն հողմք, հուր եւ ջեր զՏէր. օրհնեւ:

(Օրհնեցէք ցուրտ եւ տօթ, ցող եւ ձիւնաբեր զՏէր. օրհնեւ:

(Օրհնեցէք սառն եւ պարդ, եղեամն եւ ձիւն զՏէր. օրհնեւ:

(Օրհնեցէք տիւք եւ գիշերք, լցու եւ խաւար զՏէր. օրհնեւ:

(Օրհնեցէք ամպք եւ փայլատակունք եւ երկիր զՏէր. օրհնեւ:

(Օրհնեցէք լերինք, բլուրք եւ ամենայն բՍպք երկի զՏէր. օրհնեւ:

(Օրհնեցէք աղբիւրք, ծովք եւ գետք զՏէր. օրհնեւ:

(Օրհնեցէք կէտք եւ ամենայն կայտառք որք ի ջուրս, եւ թռչունք երկնից զՏէր. օրհնեւ:

(Օրհնեցէք գաղանք եւ անասունք, եւ որդիք մարդկան զՏէր. օրհնեւ:

(Օրհնեցէ խրայէլ զՏէր, օրհնեցէ եւ բարձր արասցէ զնա յաւիտեան:

(Օրհնեցէք քահանայք զՏէր. օրհնեցէք:

(Օրհնեցէք ծառայք Տեառն զՏէր. օրհնեւ:

(Օրհնեցէք անձինք եւ շունչք արդարոց զՏէր. օրհնեւ:

(Օրհնեցէք սուրբք եւ խոնարհք սրտիւք զՏէր. օրհնեւ:

(Օրհնեցէք Անանիա, Աղարիա եւ Միսայէլ զՏէր. օրհնեւ:

Փառք Հօր. այժմ եւ:

Մ-Ա-Ր-Ա-Ն-Ի-:

(Օրհնեցէք զարարիչն արարածոց, զՏէրն տերանց, զթագաւորն թագաւորաց, զԱստուածն աստուծոց:

(Օրհնեցէք, գովեցէք, բարեբանեցէք. զի քաղցր է, զի յաւիտեան է ողորմութիւն նորա:

Եւ առա առն զհորցն ըստ դադշնին :
Քարոշ շնի հորցին :

Եկեղեց ամենեքեան ի սուրբ կաթուղիկէ եւ առաքելական եկեղեցի, աղաչեսցուք զմիածին Արդին Աստուծոյ, զՏէրն մեր եւ զփրկիչն Յիսուս Քրիստոս : Որ էջ փառօք Հօր ի մէջ հնոցին . եւ փրկեաց զերիս մանկունսն ի քաղղէացւոց անտի : Ուսաւոր եւ սուրբ պահեսցէ զմիտու մեր . զի մի՛ երբէք խարեսցուք մեք ի մեղաց եւ ի ցանկութենէ աշխարհի : Եւ արժանի եղիցուք պահել զպատուիրանս նորա . առնուլ զպսակն լուսոյ եւ կենաց ի յանձինս մեր : Օոր խոստացաւ սիրելեաց իւրոց ճշմարիտն Աստուած Յիսուս Քրիստոս Տէր մեր, կեցն եւ ողորմեա :

Տէր ողորմեա : Երիշ :

Մանաւ + է վերաբէք եւ յայլ աէրանական ուժու :
Հզօր, յազթօղ, սքանչելագործ, սուրբ, մեծի
(յարութեանն) Քրիստոսի Աստուծոյ մերոց վայելէ
փառք իշխանութիւն եւ պատիւ . այժմ եւ միշտ եւ :

Երի Մարիամ Աստուծուցնին :

Եւծացուցէ անձն իմ զՏէր . եւ յնծասցէ հոգի
իմ Աստուծով փրկչաւ իմով :

Եւյց արար ի վերայ խոնարհութեան աղախնոյ
իւրոց . եւ արար զզօրութիւն բաղկաւ իւրով :

Երար ընդ իս մեծամեծս հզօրն . եւ սուրբ է անուն
նորա :

Ողորմութիւն արար յազգաց յազգս երկիւղածաց
իւրոց . եւ արար զզօրութիւն բաղկաւ իւրով :

Յիսուեաց զամբարտաւանս ի մտաց սրտից, եւ
քակեաց զհզօրս յաթուոց :

Օյսոնարհս բարձրացոյց . զկարօտս ելից բարու-
թեամբ . եւ զմեծատունս արձակեաց ունայնս :

Պաշտպանեաց Խորայէլի ծառայի իւրոց, յիշելով
զողորմութիւն իւր :

Որպէս խօսեցաւ առ հարս մեր . ընդ Աբրահամու ,
եւ զաւակի նորա յաւիտեան :

Օքնութեան օքութեայի հօրն Յովաննու միտւնի :

(Օրհնեալ Տէր Աստուած Խորայէլի , որ յասց ել ,
եւ արար փրկութիւն ժողովրդեան իւրոյ :

Հարոյց մեզ զեղջիւր փրկութեան ի տանէ դաւթի
ծառայի իւրոյ . որպէս խօսեցաւ բերանովք սրբոցն՝
որք յաւիտենից մարգարէքն էին :

Փրկութիւն ի թշնամեաց մերոց . եւ ի ձեռաց
ամենայն ատելեաց մերոց :

Վոնել ողորմութիւն առ հարսն մեր . եւ յիշել
զկտակարանս սրբութեան իւրոյ :

Օքրդումն զօր երդուաւ Աբրահամու հօր մերոց .
առալ մեզ առանց երկիւղի զփրկութիւն ի թշնա-
մեաց մերոց :

Պաշտել զնա սրբութեամբ եւ արդարութեամբ
առաջի նորա զամենայն աւուրս կենաց մերոց :

Եւ դու մանուկ , մարգարէ բարձրելցյն կոչեսջիր .
գնացես առաջի Տեառն պատրաստել զճանապարհո
նորա :

Տալ զգիտութիւն փրկութեան ժողովրդեան
իւրոյ , ի թողութիւն ամենայն մեղաց մերոց :

Ա ասն գլոյ ողորմութեան Տեառն Աստուծոյ մե-
րոյ , որով երեւեցաւ մեզ արեգակն ի բարձանց
լուսաւոր առնել զխաւար մեր :

՝Օագել զլոյս ի վերայ այսոցիկ՝ որք նստէաք ի
խաւարի եւ ի ստուերս մահու . ուղղել զոտս մեր ի
ճանապարհու խաղաղութեան :

Աղջիւ ժերունոյն Ակնեւնի :

Արդ՝ արձակես զծառայս քո Տէր ըստ բանի
քում ի խաղաղութիւն , զի տեսին աչք իմ զփրկու-
թիւն քո . զոր պատրաստեցեր առաջի ամենայն ժո-
ղովրդոց :

Լ ոյս ի յայտնութիւն հեթանոսաց . եւ փառք ժողովրդեան քում խօրայէլի :
Փառք Հօր . այժմ եւ :

Ե - առ առ ՄԵԴ-Ե-Ա-Յ-Ի-Ն ըստ պատրշաճի :
Ք-Ր-Ռ-Ն Ն-Ի-Ն ՄԵԴ-Ե-Ա-Յ-Ի-Ն :

Առարբ զԱստուածածինն եւ զամենայն սուրբս բարեխօս արասցոք առ Հայր յերկինս , զի կամեցեալ ողորմեսցի , եւ դժացեալ կեցուսցէ զարարածս իւր . ամենակալ Տէր Աստուած մեր , կեցն եւ ողորմեա :

Առջն + (Տ-Ր-Դ-Ե-Ա-Յ-Ի-Ն Ե - Պ-Ա-Հ-Ա-Յ-Ի-Ն :)

Ի՞նկալ Տէր զաղաչանս մեր բարեխօսութեամբ սուրբ Աստուածածնին՝ անարատ ծնողի միածնի Որդւց քո . եւ աղաչանօք ամենայն սրբոց քոց (եւ որոց այսօր է յիշատակ): Ա ուր մեզ Տէր եւ ողորմեա , ներեա , քաւեա եւ թագաղ զմեղս մեր : Ա բժանաւորեա գոհութեամբ փառաւորել զքեզ ընդ Ուդւց ընդ սրբոյ Հոգւոյդ . այժմ եւ :

Ք-Ր-Ռ-Ն Ն-Ի-Ն ՄԵԴ-Ե-Ա-Յ-Ի-Ն Ա-Յ-Ի-Ն Ե-Ա-Յ-Ի-Ն :
Եւ ես խաղաղութեա՞ն զՏէր աղաչիսցոնք :
Ա ասն սո՞՞ւրբ տեղւոյս շինութեան , եւ բարեկարգութեան զՏէր աղաչնսցոնք :
Ա ասն ժողովրդեա՞նս որբ մըտանե՞ն ընդ դրունս սըրբոյ եկեղեցւոյ . զՏէր աղաչնսցոնք :
Ա ասն ընդունելո՞յ զպաղատանըս սոցա ըստ մէծի ողորմութեան իւրում . զՏէր աղաչնսցոնք :
Եւ ե՞ւս եւ վասն միաբանութեան :
Օ անձինս մե՞ր եւ զմիմեանս : Ա զորմեա՞ց մեզ :
Տէր ողորմեա . Տէր ողորմեա . Տէ՞՞՞ր ողո՞րմեա :

Առջն + :

Դառ ես թագաւոր յաւիտեանս յաւիտենից Քրիստոս Աստուած մեր : Եւ քեզ ընդ Հօր եւ Հոգւոյդ

սրբոյ վայելէ փառք, իշխանութիւն եւ պատիւ.
այժմ եւ միշտ եւ:

ԵՐԻ Ք-Ն-ԲԵՐԵՒՆ Ա-Ե-Մ-Ա-Ն-Ի-Ն :

Եղիցի առ նունըն Տերաւհանոն օքանեալ ի յայ-
սըմքնատէմ մասնաւ մի նմաւ ի յահանիսկի
տեաւդը բարձր հասկանաւ:

Օրչնեցէք մանկունք լզէէք . Եւ օրչնեցէք զա-
նո՞ւ՞մն և Տիմոն :

Եղիցի անուն Տեսոն օրհնեալ յայսըմհետէ
մինչեւ ի յաջմուտեան :

Յարեւելից մինչ ի մօւսս արեւու օրհնեա՞լ է
անհիւն Տեառն ի յայսըմշետէ մինչեւ ի յա՞
միտեա՞ն :

Փառք եւ երկըրպագութիւն Հօր Ե՞՞ւ Ո՞րդւոյ
Եւ սըրբոթի՞յ Հոգւո՞յն . եւ այժմ Եւ մի՛շտ եւ յա-
փտեանըս յաւիտե՞նի՞ց ա՞՞մէն . ի յայսըմ-
չետէ մի՞նչեւ ի յա՞մ՞ի փտեա՞ն :

Արի Տէր օգնեա՞յլ մե՞նո՞վ Եւ փըսկեա՞լ զմե՞ն
ածո՞ւմ յա՞ց զա՞րդ պասն անուա՞ն քո՞ւմ մը :

Վարի եւ մի մերժե՞նքը զմեզ ի սպառ վասն աշ-
նուա՞նքն քո՞մէջէ՞յլ:

Up. (Órðh:

ՔՀ. Խաղաղութիւն ամենեցուն :

Դայ: Եւ ըստ Հոգևորի բնում:

¶ 5: || բառ աւետարանիս որ բառ Մատթէոսի :

Ταχ: Φωτιάς Βέργας Σεΐρηνος Αγριαναστασίδης Μήτρης

Արք. Պատմիութեան:

Դպր. Վահ Աշըւա՛ր Շնչար:

Առեւուրան ըստ Մատթեոսի: Իբ. 1:

Դկ ԲԿ

Վասն յարութեան Տեառն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի:
 Եւ յերեկոյի շաբաթուն՝ յորում լուսանայր միա-
 շաբաթին, եկն Մարիամ մագդաղենացի, եւ միւս
 Մարիամն տեսանել զդերեզմանն: Եւ ահա շարժութեան
 մեծ եղեւ, զի հրեշտակ Տեառն իջեալ յերկնից՝
 մատուցեալ ի բաց թաւալեցոյց զվեմն ի դրանց
 անտի. եւ նստէր ի վերայ նորա: Եւ էր տեսիլ
 նորա իբրեւ զփայլակն, եւ հանդ երձ նորա սպի-
 տակ իբրեւ զձիւն: Եւ յահէ անտի նորա խոռվեցան
 պահապանքն, եւ եղեն իբրեւ զմեռեալս: Ալատաս-
 խանի ետ հրեշտակն եւ ասէ ցկանայսն. մի՛ երկըն-
 չիք դուք, գիտեմ զի զՅիսուս զխաշելեալն խնդրէք.
 չէ աստ. քանզի յարեաւ որպէս ասացն. եկայք
 եւ տեսէք զտեղին ուր կայր: Եւ վաղվաղակի եր-
 թայք ասացէք աշակերտացն նորա թե յարեաւէ. եւ
 ահա յառաջանայ քան զձեղ ի գալիլեա. անդ
 տեսանիցէք զնա. ահա ասացի ձեղ: Եւ ելեալ
 վաղվաղակի ի գերեզմանէ անտի ահիւ եւ խնդու-
 թեամբ բազմաւ, ընթանային պատմել աշակերտացն:
 Եւ ահա պատահեաց նոցա Յիսուս եւ ասէ. ողջ էք:
 Եւ նոքա մատուցեալ կալան զոտս նորա, եւ երկիր
 պագին նմա: Հայնժամ ասէ ցնոսա Յիսուս. մի՛
 երկնչիք, երթայք ասացէք եղբարցն իմոց, զի եր-
 թիցեն ի գալիլեա, եւ անդ տեսցեն զիս: Իբրեւ
 նոքա գնացին, ահա ոմանք ի զօրականացն եկին ի
 քաղաքն եւ պատմեցին քահանայապետիցն զամե-
 նայն որ ինչ եղեւն: Եւ նոքա ժողովեալ հանդերձ
 ծերովքն խորհուրդ առեալ, արծաթ յոյժ ետուն
 զօրականացն, եւ ասեն. ասասջիք, եթէ աշակերտքն
 նորա եկեալ դիշերի դողացան զնա՝ մինչ մեք ի քուն

էաք: Եւ եթէ լուր լիցի այդ առ դատաւորն, մեք հաճեսցուք զնա եւ զձեղ անհոգս արասցուք: Եւ նոցա առեալ զարծաթն, արարին որպէս ուսանն: Եւ ել համբաւս այս ի հրէից մինչեւ ցայսօր:

Իսկ մետասան աշակերտքն գնացին ի Գալիլեա՝ ի լեռնն՝ ուր ժամադիր եղեւ նոցա Յիսուս: Իբրեւ տեսին զնա՝ երկիր պագին նմա. եւ ումանք երկուացան: Եւ մատուցեալ Յիսուս խօսեցաւ ընդ նոսա եւ ասէ. տուաւ ինձ ամենայն իշխանութիւն, յերկինս եւ յերկրի: Որպէս առաքեաց զիս Հայր. եւ ես առաքեմ զձեղ: Կաացէք այսուհետեւ, աշակերտեցէք զամենայն հեթանոսս. մկրտեցէք զնոսա յանուն Հօր եւ Որդւոյ եւ Հոգւոյն սրբոյ: Ուսուցէք նոցա պահել զամենայն, զոր ինչ պատուիրեցի ձեղ. եւ ահաւասիկ ես ընդ ձեղ եմ զամենայն աւուրս մինչեւ ի կատարած աշխարհի:

Ա-Ե-Ր-Ա-Ն Հ-Դ Մ-Ր-Ի-Ռ-Ի: Ժ.Զ. 2:

Բ.2 Դ.2

Վասն յարութեան Ցեառն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի:

Եւ ընդ առաւօտս միաշաբաթուն գան ի գերեզմանն ընդ արեւագալն, եւ ասեն ցմիմեանս. ով թաւալեցուսցէ մեղ զվէմն ի դրանց գերեզմանին: Եւ հայեցեալ տեսին, զի թաւալեցուցեալ էր զվէմն ի գերեզմանէն. քանզի էր մեծ յշժ: Եւ մտեալ ի ներքս ի գերեզմանն, տեսին երիտասարդ մի, զի նստէր ընդ աշմէ կողմանէ զդեցեալ պատմուման սպիտակ, եւ զարհուրեցան: Եւ նա ասէ ցնոսա. մի երկնչելք՝ զՅիսուս խնդրէք, զնազովեցի զիսաչելեալն, յարեաւ, չէ աստ. ահաւագիկ տեղին, ուր եղին զնա: Ի.Ա. երթայք ասացէք ցաշակերտուն նորա եւ ցղետրոս. թէ ահա յառաջագոյն երթայք քան զձեղ ի Գալիլեա, անդ տեսանիցէք զնա. որպէս ասացն ձեղ: Եւ իբրեւ լուան, ելին եւ փա-

խեան ի գերեզմանէն . քանզի զահի հարեալ էին ,
եւ ոչ ուժեք ինչ ասացին . զի երկնչէին :

Ա-Ե-Պ-Պ-Ր-Ա-Ն Ը-Կ-Դ-Ա-Կ-Ա-Ն : ԻԳ. 50 :

ԱԿ ԳԿ

Վասն թաղման եւ յարութեան Տեառն
մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի :

Եւ ահա այր մի , անուն Յովսէփի , որ էր նախա-
րար , այր բարեգործ եւ արդար : Աա չէր միաբանեալ
ընդ խորհուրդս եւ ընդ գործս նոցա , յԱրիմաթեայ
քաղաքէ հրէից , որ եւ ինքնիսկ ակն ունէր արքայ-
ութեանն Ըստուծոյ : Աա մատուցեալ առ Պիղատոս՝
խնդրեաց զմարմինն Յիսուսի : Եւ իջուցեալ զնա՝
պատեաց պաստառակալաւ . եւ եղ ի կռածոյ գե-
րեզմանին , ուր չէր բնաւ զօք եղեալ : Եւ օրն էր
ուրբաթ , եւ շաբաթ լուսանայր . եւ երթային զշետ
նորա կանայք՝ որք եկեալ էին ընդ նմա ի Գալի-
լիէ . տեսին զգերեզմանն , եւ որպէս եղաւ մարմինն
նորա : Կարձան եւ պատրաստեցին խունկս եւ իւղս .
եւ ի շաբաթուն հանդարտեցին վասն պատուիրանին :

Իսայց ի միաշաբաթուն վաղ քաջ ընդ առաւօտն
եկին ի գերեզմանն , բերին զիսունկսն , զոր պատ-
րաստեցին . եւ այլ կանայք ընդ նոսա : Եւ գտին
զվեմն թաւալեցուցեալ ի գերեզմանէ անտի . եւ
մտեալ ի ներքս՝ ոչ գտին զմարմին Տեառն Յիսուսի :
Եւ եղեւ ընդ հիանալն նոցա վասն այնորիկ , եւ
ահա արք երկու հասին առ նոսա ի հանդերձս լու-
սաւորս : Եւ իբրեւ զահի հարան եւ խոնարհեցու-
ցին զերեսս իւրեանց յերկիր , ասեն ցնոսա . զի
խնդրէք զկենդանին ընդ մեռեալս . չէ աստ , այլ
յարեաւ : Հիշեցէք որպէս խօսեցաւն ընդ ձեզ մինչ
էրն ի Գալիլեա . եւ ասէր , թէ պարտ է որդւոյ մար-
դոյ մատնել ի ձեռս մարդոց մեղաւորաց , եւ ի խաչ
ելանել , եւ յերբորդ աւուր յառնել : Եւ յիշեցին

զբանսն նորա , եւ գարձան պատմեցին զայս ամենայն մետասանիցն եւ այլոցն ամենեցուն : Եւ էին Մարիամ մագդաղենացի , եւ Յովհաննա , եւ Մարիամ Յակոբայ , եւ այլք ընդ նոսա , որք պատմեցին զայս առաքելոցն : Եւ երեւեցան առաջի նոցա շաղփաղ-փութիւն բանք նոցա , եւ չհաւատային նոցա : Իսյց զիետրոս յարուցեալ ընթացաւ ի գերեզմանն , եւ հայեցեալ տեսանէ զկտաւսն լոկ , զի կային . եւ գնաց ընդ միտս զարմացեալ՝ թէ զինչ եղեւ :

Ա-Ե-Պ-Ե-Ն Հ-Դ-Յ-Ա-Ն-Ն-Ն : Ի . 1 :

Ե.2 Գ.2

Վասն յարութեան Տեառն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի : Եւ ի միաշաբաթոյն Մարիամ մագդաղենացի գայ առաւօտուն ընդ արշալոյսն ի գերեզման անդր , եւ տեսանէ զվեմն բարձեալ ի դրանց գերեզմանին : Եպա ընթանայ եւ գայ առ Սիմոն զիետրոս , եւ առ միւս աշակերտն՝ զոր սիրէքն Յիսուս . եւ ասէ ցնոսա . բարձին զՏէք ի գերեզմանէ անտի , եւ ոչ զիտեմ , ուր եղին զնա : Ել զիետրոս եւ միւս աշակերտն , եւ գային ի գերեզմանն . ընթանային երկոքեան ի միասին . եւ միւս աշակերտն յառաջեաց՝ ընթացաւ վաղագոյն քան զՊետրոս եւ եկն նախ ի գերեզմանն : Եւ խոնարհեալ տեսանէ . զի կային անդ կտաւքն . բայց ի ներքս ոչ եմուտ : Եկն եւ Սիմոն զիետրոս՝ որ գայրն զկնի նորա , եւ եմուտ ի գերեզմանն , եւ տեսանէ զկտաւսն , զի կային անդ . եւ վարշամակն՝ որ էր ի գլուխ նորա , ոչ ընդ այլ կտաւսն կայր , այլ ուրոյն ծալեալ ի մի կողմն : Հայնժամ եմուտ եւ միւս աշակերտն , որ եկեալն էր յառաջագոյն ի գերեզմանն . ետես եւ հաւատաց . զի չեւ եւս գիտէին զգիրսն , թէ պարտ է նմա ի մեռելոցյառնել : Չոգան դարձեալ առ միեանս աշակերտքն : Իսյց Մարիամ կայր արտաքոյ գերեզմանին եւ լսոր : Եւ մինչ գեռ լսոր , խոնար-

Հեցաւ ի գերեզմանն , եւ տեսանէ երկուս հրեշտակս
ի սպիտակս , զի նստէին մի ի սնարից եւ մի յանո-
տից , ուր կայր մարմինն Յիսուսի : Եւ նոքա ասեն
ցնա . կի՞ն դու՝ զի՞ լաս : Ասէ ցնոսա . զի բարձին
զՏէրն իմ ի գերեզմանէ աստի . եւ ոչ դիտեմ ուր
եգին զնա : Օ այս իբրեւ ասաց , դարձաւ ի թիկունս
կցս , եւ տեսանէ զՅիսուս , զի կայր . եւ ոչ դիտէր
թէ Յիսուս իցէ : Ասէ ցնա Յիսուս . կի՞ն դու՝ զի՞
լաս , զ՞ խնդրես . նմա այսպէս թուեցաւ թէ պար-
տիղպանն իցէ . ասէ ցնա , տէր՝ եթէ դու բարձեր
զնա , ասա ինձ ուր եղիր վնա , զի ես առից զնա :
Ասէ ցնա Յիսուս . Մարիամ . եւ նա դարձաւ եւ
ասէ ցնա եբրայեցերէն , բարունի , որ թարգմանի՝
վարդապետ : Ասէ ցնա Յիսուս . մի մերձենար յիս .
զի չեւ եւս ելեալ եմ առ Հայր իմ . այլ երթ դու
առ եղբարս իմ , եւ ասա ցնոսա : Ելանեմ ես առ
Հայրն իմ , եւ առ Հայր ձեր . եւ Աստուածն իմ , եւ
Աստուած ձեր : Կայ Մարիամ մագդաղենացի , եւ
պատմէ աշակերտացն . եթէ ետես նա զՏէր , եւ
զայս ինչ ասաց ցնա :

Երժ շնէ է-լոբերէջ ա-է-պո-բոնին :

Փանք յարութեան քո Տէ՛ր . ոչ դադարեցայց
Քրիստոս օրհնել ըզքեզ զամենայն աւուրս կեն-
դանութեան իմոյ :

Փանք յարութեան քո Տէ՛ր . ոչ դադարեցայց
Յիսուս դովել ըզքեզ զամենայն աւուրս կենդա-
նութեան իմոյ :

Ես ոչ դադարեցայց փըթիչ փառաւորել ըզքեզ
զամենայն աւուրս կենդանութեան իմոյ :

Ե գիշերի համբարձէք ըզձեռլս ձեր ի՛ սըրբու-
թի՞ մն ե՞՞ օրհնեցէք ըզՏէ՛ր :

Աստ օրհնեցէ՞ք ամենայն ծառայք Տեառն
ըզՏէ՛ր ի՛ սըրբութիւն . ե՞ օրհնեցէք ըզՏէ՛ր :

զ. սլավեան սկսած ան:

Դաշտը լուսեցէր՝ զըւարթնոցն սպասէին մեծի
գալըստեանը՝ Տեաման։ Ե՛հմէ՛կ երգէին
երդնոր՝ օրհնեալ է՝ քո սուրբ գալով ևսոդ։

Ω = 11 :

լուսապայծա՞ն հրեշտակ կըն՝ նստելովի կենաք-
տու գերեզմա՞նին։ Ե՞՞ւ աւետէր կանա՞նցն յա-
րեաւ Աստղուած։

Օռարձացեալքս մեծ աւ ուրախութեամբ աւետեօք
յարութեան Տեառն մերոյ եւ փրկչին Յիսուսի
Քրիստոսի : Ար եղեւ պտուղ եւ անդրանիկ ա-
մենայն ննջեցելոց : Խորտակեաց զդրունս դժոխոց
եւ եղյծ զբոնութիւն մահու : Եւ ետ յոյս հաստա-
տութեան վերստին նորոգման կենդանութեան ա-
մենայն մարդկան : Խնդրեսցուք հաւատովի փրկչէն
մերմէ Յիսուսէ Քրիստոսէ : Ոյ զմեզ արժանի ա-
րասցէ յարութեան իւրոյ . կերպարանակից առնել
զմարմին խոնարհութեան մերոյ , ըստ նմանութեան
մարմնոյ փառաց իւրոց : Ա ասն զի զայս խոստա-
ցաւ , զմեծ եւ զանձառելի շնորհս պարգեւել սիրե-
լեաց իւրոց ճշմարիսն Աստուած Յիսուս Քրիստոս
Տէր մեր , կեցո եւ ողորմեաւ :

U.S. GOVERNMENT

Վանակեցոյց, ճշմարիտ, սուրբ, մեծի յարութեանն քրիստոսի Աստուծոյ մերոյ վայելէ փառքիշխանութիւն եւ պատիւ այժմ եւ:

$$b = -\frac{1}{2} \left(\frac{1}{2} + \frac{1}{2} \right) = -\frac{1}{2}$$

Աղորմեան ինձ Աստուած՝ ըստ մեծի ողորմութեան
քում, ըստ բաղում գթութեան քում քաւեա
դանօրէնութիւնս իմ

Առաւել լուա զիս յանօրէնութենէ իմմէ . եւ ի մեղաց իմոց սուրբ արա զիս :

Օ անօրէնութիւնս իմ ես ինձէն գիտեմ . եւ մեղք իմ առաջի իմ են յամենայն ժամ :

Վեպ միայն մեղայ Տէր . եւ զշար առաջի քո արարի :

Արպէս արդար եղիցիս ի բանս քո . եւ յաղթեսցես ի դատելն քո :

Ենօրէնութեամբ յղացաւ . եւ ի մեղս ծնաւ զիս մայր իմ :

Դու Տէր զՃմարտութիւն սիրեցեր . զանյայտս եւ զծածկեալս իմաստութեամբ քով յայտնեցեր ինձ :

Հյօղեա յիս մշտկաւ , եւ սուրբ եղէց . լուա եւ քան զՃիւն սպիտակ եղէց :

Խուլի արա ինձ Տէր զցնծութիւն եւ զուրախութիւն եւ ցնծասցեն ոսկերք իմ տառապեալք :

Դարձու զերեսս քո ի մեղաց իմոց . եւ զամենայն անօրէնութիւնս իմ քաւեա յինէն :

Օ սիրտ սուրբ հաստեա յիս Աստուած , եւ զՀոգի ուղիղ նորոգեա ի փորի իմում :

Ա՞ն ընկենուր զիս Տէր յերեսաց քոց . եւ զՀոգի քո սուրբ մի հաներ յինէն :

Տուր ինձ զցնծութիւն փրկութեան . եւ հոգւով պետութեան քո հաստաեա զիս :

Աւսուցից անօրինաց զՃանապարհս քո . եւ ամպարիշտք առ քեզ դարձցին :

Փրկեա զիս յարենէ Աստուած . Աստուած փրկութեան իմոյ . եւ ցնծասցէ լեզու իմ յարդարութեան քում :

Տէր եթէ զշրժունս իմ բանաս , բերան իմ երգեսցէ զօրհնութիւնս քո :

Ուեւ կամեցեալ էիր , պատարագս մատուցանէաք . բայց դու ընդ ողջակէզս իսկ ոչ հաճեցար :

Պատարագ Աստուծոյ հոգի խոնարհ , զսիրտ սուրբ եւ զՀոգի խոնարհ Աստուած ոչ արհամարհէ :

Իւարի արա Տէր կամօք քովք Սիովենի, եւ շինես-
ցին պարիսապքն Երուսաղէմի:

Հայնժամ՝ հաճեսցիս ընդ պատարագս արդարու-
թեան, ուխտից պատարագս հանցեն ի սեղան քո
զուարակս:

Փառք Հօր. այժմ եւ:

Եւ առ առ ողովեայն ըստ ուստաշէն:

Ք-բոշ զին ողովեայն:

Եկրպագեմք քեզ Տէր Աստուած մեր անցեալքս
ընդ երկարութիւն գիշերիս, եւ կանխեալքս ի
տեղւոջ խոստովանութեան, մատուցանեմք զառաւո-
տու աղօթս մեր: Օքեզ Տէր օրհնեմք եւ փա-
ռաւորեմք. եւ զքէն Տէր գոհանամք. որ արժանի
արարեր զգիշերս խաղաղութեամբ անցուցանել եւ
հասանել իժամանակ առաւոտու: Արժանաւորեալ զմեզ
Տէր անձառ խոստմանց քոց, զոր խոստացար սիրե-
լեաց քոց՝ ճշմարիտդ Աստուած Յիսուս Քրիստոս
Տէր մեր, կեցա եւ ողորմեա:

Ողորմեաց մեզ Տէր Աստուած մեր ըստ մեծի ողոր-
մութեան քում. ասասցուք ամենեքեան միաբանու-
թեամբ: Տէր ողորմ: Տէր ողորմ: Տէր ողորմ:

Մաղման+ յարունեան:

Ողորմած, դժած, ճշմարիտ, սուրբ, մեծի յարու-
թեանն Քրիստոսի Աստուածոյ մերոյ վայելէ փառք
իշխանութիւն եւ պատիւ այժմ:

Ալէլուիա. ալէլուիա:

Օրհնեցէք զՏէր յերկինս. օրհնեցէք զնա իբար-
ձունս:

Օրհնեցէք զնա ամենայն հրեշտակքնորա. օրհնե-
ցէք զնա ամենայն զօրութիւնք նորա:

Օրհնեցէք զնա արեգակն եւ լուսին. օրհնեցէք
զնա ամենայն աստեղք եւ լոյս:

Օրհնեցէք զնա երկինք երկնից. եւ ջուրի՛ որ
ի վերոյ քան լերկինս, օրհնեցէք զանուն Տեառն:

Օի նա ասաց եւ եղեն, հրամայեաց, եւ հաստատեցան :

Լացոյց զնոսա յաւիտեանս յաւիտենից, սահմանեղ, եւ ոչ անցանեն :

(Օրհնեցէք զՏէր յերկրէ վիշապք եւ ամենայն խորք :

Հուր եւ կարկուտ, ձիւն եւ սառն, հողմ եւ մրբիկ՝ որք առնէք զբան նորա :

Լերինք եւ ամենայն բարձունք, ծառք պտղաբերք եւ ամենայն մայրք :

Գաղանիք եւ ամենայն անասունիք, սողունիք եւ ամենայն թռչունիք թեւաւորք :

Խագաւորք երկրի, եւ զօրք իւրեանց, իշխանիք, եւ ամենայն դատաւորք երկրի :

Խրիտասարդիք եւ կուսանիք, ծերք եւ տղայք օրհնեցէք զանուն Տեառն :

Խարձրացաւ անուն նորա միայն, խոստովանութիւն նմա յերկինս եւ յերկրի :

Խարձր առնէ Տէր զեղջիւր ժողովրդեան իւրոյ, օրհնութիւն նմա յամենայն սրբոց նորա յորդւոցն Խորայէլի, ժողովյն՝ որ մերձ է առ Տէր :

(Օրհնեցէք զՏէր յօրհնութիւն նոր, օրհնութիւն նմա յեկեղեցիս սրբոց :

Խւրախասցի Խորայէլ յարարիչ իւր, որդիք Սիովնի ցնծասցեն ի թագաւորն իւրեանց :

(Օրհնեսցեն զանուն նորա օրհնութեամիք, սաղմութիւք եւ օրհնութեամիք սաղմոս ասասցեն նմա :

Հաճի Տէր ընդ ժողովուրդս իւր սուրբ, եւ բարձր առնէ զշեղս ի փրկութեան :

Պարծեսցին սուրբն փառօք, եւ ցնծասցեն ի հանգիստս իւրեանց, եւ բարձր արասցեն զնստուածքերանօք իւրեանց :

Խուր երկսայրի ետ ի ձեռս նոցա, առնուլ զհատուցումն ի հեթանոսաց, յանդիմանութիւն ամենայն ժողովրդոց :

Կապել զթագաւորս նոցա կապանօք, եւ զգորավարս նոցա ձեռնակապօք երկաթեօք :

Վոնել նոցա դատաստան ըստ դրոց . եւ փառք այս
են ամենայն սրբոց նորա :

(Ըրհնեցէք զԱստուած ի սրբութեան նորա . օրհնեցէք զնա ի հաստատութեան զօրութեան նորա :

(Օրհնեցէք զնա ի զօրութեան նորա. օրհնեցէք
զնա ի բազում մեծութեան նորա:

(Օրհնեցէք զնա ի ձայն օրհնութեան . օրհնեցէք
զնա սադմօսիւք եւ օրհնութեամբ :

(Ծրաբեցէք զնա ցնծութեամիւ . գովեցէք զնա ու-
րախութեամիւ :

(Օրհնեցէք զնա ի բանս քաղցր։ գովեցէք զնա ի
բարբառ լսեիի։

Օրհնեցէք զնա ի ձայն գոհութեան . ամենայն հոգիք օրհնեցէք զՏէր :

Φωνη Λορντώνιας

Ե-պատճենները և դրանք պահպանությունը :

ԶԻՆՔ ՏԵՐ ԵՐԵՒՆԵՐԻՆ ԱՅԻ ԸՐԱՀԱՆՈՒՔՆ ԱՎԱՐԱ-
ԳԵ-Լ յանութեանց, ԱՅԼ Ե- Է ԿԱՎԱՐԵԴՐԱԿԱՐԱ-
ՀԱԿԱՆԱՅԻ ՇՈՒ ՀԱՅՐԵԴՐԱԿԱՐԱ:

դու միայն բարձրեալ ես, դու միայն Տէր մէր Յիսուս Քրիստոս։ Տէր եւ Հոգիդ սուրբ որ ի փառս Աստուած ընդ Հօր՝ ամէն։

Եւ յամենայն ժամ օրհնեմք զքեղ Տէր եւ գովեմք
զանուն սուրբքոյաւիտեան եւ յաւիտեանս յաւիտե-
նից : Վարժանի արա Տէր զօրս զայս խաղաղութեամբ ,
եւ առանց մեղաց պահեաւ զմեզ : (Օրհնեալ ես Տէր
Աստուած հարցն մերոց , գովեալ եւ փառաւորեալ
է անուն սուրբքոյ յաւիտեանս . ամէն : (Օրհնեալ
Տէր , ուսո՞ ինձ զարդարութիւնս քո : Երես իրինե՞ :
Տէր ապաւէն եղեր մերյազգէ յազգ : Ես ազաշեմ
Տէր ողորմեա ինձ . եւ բժշկեա զանձն իմ . ես մեղայ
քեզ : Հնչյու մեզ Տէր զողորմութիւնս քո . եւ զիըր-
կութիւնս քո տուր մեզ : Տէր ողորմութիւն քո
յաւիտեան . զգործս ձեռաց քոց մի անտես առներ :
Տէր իմ զքեղ ապաւէն ինձ արարի , ուսո՞ ինձ առ-
նել զկամն քո , զի դու ես Աստուած իմ : Ի քէն է
Տէր աղբիւր կենդանութեան , եւ լուսով երեսաց
քոց տեսանեմք զլցու : Օագեաւ զողորմութիւնս քո ,
որք ճանաչեն զքեղ Տէր :

$$U = \sum_{i=1}^n U_i + z$$

Փառք, պատիւ եւ երկրպագութիւն ի բարձունս
Հօր եւ Որդւց եւ Հոգւոյն սրբոյ . այժմ եւ միշտ :

Ասում էր նաև Փառքի բարձունքներ :

ԵՐԻ + Յ-Ք-Ռ-Շ-Ց-Ն :

U2 U4

Օյալրութիւնը զի՞ւ կը ըստ օրհնեցող է ք. զի՞ւ կը չի՞ն մերոյ օրհնեցող ք ըկյարութ էն :

Յարեաւ Աստղւած, ցըրուեցան թըշնամիք նորա:

F-2 F-4

Օյալութիւն ըղփըրկչին օրհնես :

Ωράροιցεωλὺ զՔրիստոս օրհնեսցուք . եւ զյա-
րութիւն նորա փառաւոր եւ սցուք :

ԴՀ ԴԿ

Օյածութիւն ըղփրկչեն օրհնեն :

Ար ե՞լ ի՛ բարձունս, եւ գերեաց ըղգերութիւն .
էտ աւար, բաշխեաց պարզեւս, եւ ետ որդւոց
մարդկան :

ԴՀ ԴԿ

Օյածութիւն ըղփրկչեն օրհնեն :

Ար համբերեաց խաչի, եւ եղաւ ի նորավոր վիմբ.
մբ. եւ աստուածային յարութեամբն ըղմահացեալ-
սըն վերաբերեաց ի կեանս :

Քուռակ իւրաքանչիւց, իւրաքանչ եւ յինանց :

Եսասցուք ամենեքեան միաբանութեամբ, Տէր ո-
ղորմեա : Տէր ողորմեա :

Ա ասն խաղաղութեան ամենայն աշխարհի, եւ
հաստատութեան սրբոյ եկեղեցւոյ զՏէր աղաչես-
ցուք :

Ա ասն ամենայն սուրբ եւ ուղղափառ եպիսկո-
պոսաց. զՏէր աղա :

Ա ասն սրբազն Պապին մերոյ Տեառն այս անուն
կենաց եւ փրկութեան հոգւոյ նորին. զՏէր աղա :

Ա ասն հայրապետին մերոյ Տեառն այս անուն կե-
նաց եւ փրկութեան հոգւոյ նորին. զՏէր աղա :

Ա ասն վարդապետաց, քահանայից, սարկաւագաց,
դպրաց եւ ամենայն ուխտի մանկանց եկեղեցւոյ.
զՏէր աղա :

Ա ասն բարեպաշտ թագաւորաց եւ աստուածաեր
իշխանաց, զօրավարաց եւ զօրաց նոցին. զՏէր
աղա :

Ա ասն զի Տէրն ամենակալ հնագանդեցուսցէ ա-
ռաջի նոցա զամենայն պատերազմունս թշնամեաց.
զՏէր աղա :

Յաղագս հարց եւ եղբարց մերոց, որք ի դերութեան են, եւ ի չար ծառ պյութեան. զՏէր աղա:

Յաղագս ճանապարհորդաց եւ նաւորդաց՝ խաղաղութեամբ հասանել ինաւահանգիստն բարութեան. զՏէր աղա:

Յաղագս հիւանդաց եւ ամենայն վշտացելոց փութապէս առողջութեան, զՏէր աղա:

Յաղագս բարեխառնութեան օդոց, անձրեւացքայցրութեան եւ պտղոց առատութեան. զՏէր աղա:

Յաղագս ուխտաւորաց եւ պտղաբերից ի սուրբեկեղեցի Աստուծոյ. զՏէր աղա:

Եւ յաղագս այնոցիկ, որք մատնեալ են ի ձեռաւ անօրինաց վասն անուանն Քրիստոսի. զՏէր աղա:

Յաղագս հոգւոցն հանգուցելոց՝ որք ճշմարիտ եւ ուղիղ հաւատով ի Քրիստոս նեղեցին. զՏէր աղա:

Յաղագս փրկելոց զմեզ Տեառն Աստուծոյ յեւեւելի եւ յաներեւոյթ թշնամոյն. զՏէր աղա:

Սուրբ զՄարիամ զԱստուածածինն, զփառաւորեալ եւ օրհնեալ միշտ սուրբ կոյսն. սուրբ զՀովհաննէս մկրտիչն. սուրբ զԱտեփանոս նախավկայն. սուրբ զառաքեալսն եւ զմարդարէսն. զարի եւ զյաղթօղ սուրբ զվկայսն. եւ զմեծ խոստովանօղն Քրիստոսի զհայրապետն մեր զսուրբն Գրիգորիոս լուսաւորիչն Հայաստանեայց աշխարհի:

Յիշեսցիք եւ զամենայն սուրբս, եւ նոքօք զՏէր աղաշեսցուք:

Օ առաւօտս լուսոյ, եւ զառաջակայ օրս խաղաղութեամբ անցուցանել հաւատով ի Տեառնէ խնդրեսցուք:

Օ հրեշտակ խաղաղութեան պահապան անձանց մերոց:

Օ քաւութիւն եւ զթողութիւն յանցանաց մերոց:

Օ սրբոյ խաշին մեծ եւ կարօղ զօրութիւն յօդնութիւն անձանց մերոց:

Եւ եւս եւ վասն միաբանութեան ճշմարիտ եւ
սուրբ հաւա :

Օ անձինս մեր եւ զմիմեանս Տեառն Աստուծոյ ա-
մենակալ :

Աղորմեաց մեզ Տէր Աստուած մեր ըստ մեծի
ողորմութեան :

Ք-ԷՐ-Հ Պ-Հ-Ն-Շ :

Փառաւորեսցուք զամենակալն Աստուած զհայր
Տեառն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի՝ գոհանալով
զնմանէ . որ պահեաց զմեզ խաղաղութեամբ ի գի-
շերիս յայսմիկ . եւ առաջնորդեաց մեզ ի խաւարէ ի
լցս . ի մահուանէ ի կեանս , յապականութենէ յան-
ապականութիւն , յանգիտութենէ ի գիտութիւն
ճշմարտութեան իւրոյ : Աղաչեսցուք եւ խնդրեսցուք
ի նմանէ , զի զերկարութիւն տուընչեանս խաղա-
ղութեամբ , եւ ամենայն մտափիւր զուարթութեամբ
արասցէ անցուցանել ի մէնջ : Եւ պարապեալ պա-
հեսցէ զժողովուրդս իւր աստուածային զօրու-
թեամբն , որ ի վերայ ամենայնի բարերարութեամբն
իւրով իշխանութիւն ունի : Ամենակալ Տէր Աս-
տուած մեր , կեցն եւ ողորմեա :

Օ առաւօտս լուսոյ , եւ զաւաջակայ օրս խաղա-
ղութեամբ :

Օ հրեշտակ խաղա : Օ քաւութիւն : Օ սրբոյ խա-
չին մեծ եւ կարօղ : Եւ եւս եւ վասն միաբա :
Օ անձինս մեր : Աղորմեաց մեզ :

Ա-Կ-Շ-Բ-Ի-Ւ :

Գոհանամիք զքէն Տէր Աստուած մեր , որ երեւելի
լուսով քո զուարճացուցեր զամենայն արարածս քո .
իսկ իմանալի լուսով պատուիրանաց քոց զամենե-
սեան լուսաւորեցեր զհաւատացեալս ի քեզ : Օ օ-
րացն եւ զմեզ Տէր ի պահապանութիւն պատուի-
րանաց քոց ի տուընչեանս յայսմիկ , եւ յամենայն
ժամանակի : Արակէս զի լուսաւորեալ մտօք միշտ զհա-

Ճշյս քո արասցուք . եւ հանդերձեալ բարեացդ
հասցուք ընդ ամենայն սուրբս քո : Ծնորհօք եւ
մարդասիրութեամբ Տեառնդ մերոյ եւ փրկչիդ Յի-
սուսի Քրիստոսի . որում վայելէ փառք , իշխանու-
թիւն եւ պատիւ . այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս :

Խաղաղութիւն ամենեցուն :

Խաղաղութիւն մեր եւ կեանք , որ ի Հօրէ առա-
քեցար՝ միածին Որդի Աստուծոյ Տէր մեր եւ փրկիչ
Յիսուս Քրիստոս : Տուր մեզ զխաղաղութիւն քո ,
զոր շնորհեցեր սրբոց քոց առաքելոցն , փշմամբ քո
ի նոսա զկենդանացուցիչ եւ զամենազօր Հոգիդ քո
սուրբ . որպէս զի եւ մէք խաղաղացեալք յամենայն
աշխարհական սահեցմանց . լիցուք տաճար եւ բնա-
կարան աստուածային շնորհացդ : Եւ գոհանալով
փառաւորեսցուք զքեզ ընդ Հօր եւ սուրբ Հոգւցդ
Քրիստոս Աստուած մեր . այժմ եւ միշտ եւ :

Եւ աղուտ Առաք Աստուծութեան :

Առաք Աստուած . Առաք եւ հըզօր . Առաք եւ ան-
մահ ողորմեաց մեզ : Երեց կրինեա :

Մալուն :

Փրկեա զմեզ ի փորձութենէ , եւ յամենայն վտան-
գից մերոց :

Քորու :

Եւ եւս խաղաղութեան զՏէր աղաչեսցուք :

Վասն լսեի լինելոյ Տեառն Աստուծոյ ձայնի աղա-
չանաց մերոց բարեխօսութեամբ սուրբ Աստուա-
ծածնին . եւ իշանելոյ ի վերայ մեր ողորմութեան
եւ գթութեան Տեառն Աստուծոյ . ամենակալ Տէր
Աստուած մեր , կեցո եւ ողորմեա :

Օրհնութիւն եւ փառք Հօր եւ Որդւոյ եւ Հո-
գւցն սրբոյ . այժմ եւ միշտ :

Քաղաքացիներ եւ քաղաքացիութեան պահապահ առաջատար է առաջաւութեան մասին գործութեան վեհականութեան մասին:

Օրհնեցէք մանկունք զՏէր, եւ օրհնեցէք զանուն Տեառն :

Աղեցի անուն Տեառն օր հնեալ յայսմհետէ մինչեւ
յաւիտեան :

Հարեւելից մինչեւ ի մուտք արեւու՝ օրհնեալ է ա-
նուն Տեառն :

Ղարձը է ի վերսց ամենայն ազգաց Տէր, եւ յերկինս Են փառք Նորա :

Ովկ է որպէս Տէր Աստուած մեր ի բարձունս
բնակեալ, եւ զխոնարհս տեսանէ յերկինս եւ յեր-
կրի:

Քարուցանէ զաղքատս յերկըէ . եւ բարձր առնէ գտառապեայս յաղեւաց :

“Աստուցանել զնոսա իշխանս ընդ իշխանս ժողովը գեան իւրոյ:

Է՞նակեցուցանէ զամուլն ի տան ուրախամիտ՝ որպէս մայր որդւովքը բերկրեալ :

Φωτηρ ζορ· ωγθισ βελ:

Ա ասն խաղաղութեան ամենայն աշխարհի, եւ
հաստատութեան սրբոյ եկեղեցոյ զԾէր աղաչե-
ցուք : Ասացուք ամենեքեանն միաբանութեամբ :
Տէր ողորմեաւ : Երէշտ :

Urgent

Առարք ես Տէր Աստուած մեր հզօր եւ փառաւորեալ. որ նստիս ի կառս քերովբէականս, եւ լցու

ծագես յարարածս քո: Լուսաւորեան զմեղ Տէր ի
ժամ առաւօտուս, որպէս զի ի ծագել լուսոյ տու-
ընջեանս ծագեսցի առ մեղ գութ մարդասիրութեան
քո: Նեռացնի մէնց Տէր զիսաբէութիւն սատանայի.
Եւ զբանութիւն նորա խորտակեան ազօթիւք եւ
բարեխօսութեամբ ամենայն սրբոց: Վրա եւ զերկիրս
պտղաբեր ի մնունդս ծառայից քոց: Հորոց հանա-
պազ փառաւորեալ գովի ամենասուրբ Երրորդու-
թիւնդ, այժմ:

Երժ Տէռուն Ներեւեակ Հուն ---- Պատրիարքուն,
Եւ ի խորհուրդ որորչունեան: Եւ ի յարունիւնն
Քըլութունի:

Այօրաստեղծեալ Բանն յանէից ի սկըզբանէ զեր-
կինս երկնից. Ե՞ւ զերկնային զօրս անմարմնոց
իմանալեացըն զըւարթնոց. Ե՞ւ ըզդալի տարե՛ց
քառից հակառակաց միաբանից. Որուլ յաւէտ
փառաբանի Երրորդութիւն անձառելի՞՞:

Երեքսըրբեան մի տէրութիւն միով բնութեամբ
աստուածութիւն. Լոյսն որ անեղ արարչական
ասաց լինել լոյս եղական. զոր եւ ծագեաց յօրն
առաջին միաշաբաթ կիւրակէին. որով յաւէտ
փառաբանի Երրորդութիւնն անձառելի՞՞:

Իմբունօրէն բացատրեսցուք, զծածկեալ խոր-
հուրդըն ծանիցուք. զի՞ լոյսն անտես իմանալի մա-
քուր հոգւոց տեսանելի՞, ի սոյն ծագեաց միաշա-
բաթ մեղ յարութեան սուրբ ճառագայթ. Ե՞կայք
փըրկեալք ընդ զըւարթնոյն տուք օրհնութիւն յա-
րուցելի՞ լոյսն:

Այէրըդ սիրով խոնարհեցար ի փըրկութիւն
մեր մարմնացար. Նովին մարմնովըն խաշեցար,

ի գերեզման մահու եղար . այսօր յարեար աստուածաբար ի հրեշտակաց քարողեցար . ե՞կայք փըրկեալք ընդ զըւարթնոյն տուք օրհնութիւն յարուցելոյն :

Ե՞րեւեցար խընկաբերիցն յողջոյն կենաց ուրախալից . եւ ի լերինըն գալիկեալ առանքելոց մետասանից . արժանացա զմեղ ընդ նոսին զքեզ տեսանել յօրին վերջին . ե՞կայք փըրկեալք ընդ զըւարթնոյն տուք օրհնութիւն յարուցելոյն :

Ո՞ի ովելի որդիք զարթիք հարսին լուսոյ տուք աւետիք . ե՞թէ փեսայն քո յարուցեալ յաղթեաց մահու իշխանութեամբ . գայ պըսակէ ըզքեզ փառօք , եւ ընդ առաջ պըճնեալ զարդուք . ե՞րգեալրդ նոր յարուցելոյն , նընչեցելոց կենաց պըտղոյն :

Ք-ը-ր-ո-ւ ի-ն-ը-ի-է-ց եւ ոյլոց ուր-ու-ն-ո-ւ-ն ու-ն-է-ց :

Խնդրեսցուք հաւատով միաբանութեամբ ի Տեառնէ , զի զողորմութեան զընորհս իւր արասցէ ի վերաց մեր . Տէրն ամենակալ կեցուսցէ եւ ողորմեսցի :

Կեցու Տէր . Տէր ող . Տէր ող . Տէր ող :

ԱՊՀԱՅԻ :

Վասում ամենազօր եւ հրաշալի յարութեանդ , Քրիստոս Աստուած մեր , երկիր պատանեն զօրք հրեշտակաց . զի դու միայն ունիս զանմահութիւն բնակեալդ ի լոյս անմատոցյ : Եւ մեք հողեղէն արարածքս խոնարհեալ երկիւղիւ երկիր պատանեմք . զսուրբ եւ զհրաշալի եւ զյաղթօղ զյարութիւնդ քո օրհնեմք եւ փառաւորիմք : Եւ ընդ երկնային զօրսն մատուցանեմք զօրհնութիւն եւ զփառս՝ ընդ Հօր եւ ընդ սրբոյ Հոգոյդ . այժմ :

ՕՐՀՆԵԱԼ ՏԷՐ ՄԵՐ : ՀԱՅՐ ՄԵՐ ՈՐ :

Ք-Ր-Ռ-Հ յ-Ր-Ժ-Հ է Ռ-Կ-Ը Ե-Լ-Ն-Ե-Ն :

ԱՐ . Եւ եւս խաղաղութեան զՑԷՐ աղաւնացուք :
ԴՊ . ՏԷ՛Ռ-Ռ ո՛՛ զ՛՛ ը՛՛ մեա՞ :

ԱՐ . Ա ասն ի վերուստ խաղաղութեան եւ փլսկութեան անձանց մերոց զՑԷՐ աղա :

ԴՊ . ՏԷ՛Ռ-Ռ ո՛՛ զ՛՛ ը՛՛ մեա՞ :

ԱՐ . Աղօրմեաց մեզ ՏԷՐ Աստուած մեր ըստ մեծի ողորմութեան քում, ասասցուք ամենեքեան միաբանութեամբ :

ԴՊ . ՏԷՐ ողօրմեա՛ . ՏԷՐ ողօրմեա՛ . ՏԷ՛Ռ ողօրմեա՛ :

ՔՀ . Օրհնեութիւն եւ փառք Հօր եւ Արդւոյ, եւ Հոգւոյն սրբոյ . այժմ եւ միշտ, եւ յաւիտեանս յաւիտենից, ամէն :

ԴՊ . Ա-Լ-Է-Լ-Ռ-Ւ-Ի-Ա- . ա-լ-է-լ-Ռ-Ւ-Ի-Ա- . ա-լ-է-Լ :

ՔՀ . Օրհնեսցի եւ պահպանեսցի եւ նախախնամեալ պահեսցի արեւելեան կողմն աշխարհիս, եւ հայրապետութիւն Հայոց, այս նշանաւ սուրբ խաչիս, եւ սուրբ աւետարանաւս, եւ աւուրս շնորհիւ . անուամբ Հօր եւ Արդւոյ եւ Հոգւոյն սրբոյ . այժմ եւ :

Ե- Ք-Ր-Ջ-Ն-Ե-Ն-Ե-Ն չ-Լ-Բ-Ռ-Ա- յ-Ր-Ե-Վ-Ն-Ե- :

Վ-մէն . ա-լ-է-լ-Ռ-Ւ-Ի-Ա- . ա-լ-է-Լ . ա-լ-է-Լ :

Օրհնեսցի եւ պահպանեսցի եւ նախախնամեալ պահեսցի արեւմտեան կողմն աշխարհիս, եւ թագաւորութիւն քրիստոնէից, այս նշանաւ սուրբ խաչիս, եւ սուրբ աւետարանաւս, եւ աւուրս շնորհիւ . անուամբ Հօր եւ Արդւոյ եւ Հոգւոյն սրբոյ . այժմ եւ :

Եւ շբերէ դառնան է հորու :

Վ. մէն . ալէլուիա . ալէլ . ալէլ :

(Օրհնեսցի եւ պահպանեսցի եւ նախախնամեալ
պահեսցի հարաւային կողմն աշխարհիս . երկիրս ,
անդաստանս , եւ պտղաբերութիւն տարւոյս . այս
նշանաւ սուրբ խաչիւս , եւ սուրբ աւետարանաւս ,
եւ աւուրս շնորհիւ . անուամբ Հօր եւ Որդւոյ եւ
Հոգւոյն սրբոյ . այժմ եւ :

Եւ դառնա դէռ է հէ-սէ :

Վ. մէն . ալէլուիա . ալէլ . ալէլ :

(Օրհնեսցի եւ պահպանեսցի եւ նախախնամեալ
պահեսցի հիւսիսային կողմն աշխարհիս . քաղաքս
եւ գիւղս , վանքս , անհապատս եւ բնակեալ ժողո-
վուրդս ի սմա , այս նշանաւ սուրբ խաչիւս , եւ
սուրբ աւետարանաւս , եւ աւուրս շնորհիւ . ա-
նուամբ Հօր եւ Որդւոյ եւ Հոգւոյն սրբոյ . այժմ
եւ միշտ :

Եւ դառնան է բէմն , Եւ սուն դուշէնւ :

(Օրհնութիւն եւ փառք Հօր եւ Որդւոյ :

Քարոշ լուհէրէ Եւ իսչէ :

Սուրբ խաչիւս աղաչեսցուք զջէր . զի սովաւ փրո-
կեսցէ զմեղ ի մեղաց եւ կեցուսցէ շնորհիւ ողոր-
մութեան իւրոյ : Վ. մենակալ Տէր Աստուած մեր ,
կեցն եւ ողորմեա :

Աղջիկ :

Պահպանեա զմեղ Քրիստոս Աստուած մեր , ընդ
հովանեաւ սուրբ եւ պատուական խաչիւդ քով ի
խաղաղութեան , փրկեա յերեւելի եւ յաներեւոյթ
թշնամւոյն : Արժանաւորեա դոհորթեամբ փառա-
ւորել զքեղ ընդ Հօր եւ ընդ սրբոյ Հոգւոյդ .
այժմ եւ :

Օրհնեալ Տէր մեր Յիսուս Քրիստոս . ամէն : Հայր
մեր որ յերկինս :

¶ U-րի----է Հ-րդ-ովուն - - - ցե-լ:

ԴՊ. Հիշեաւ Տէր զպաշտօնեայս քո, զծնողսն մեր,
զվարդապետս, զեղբարս, զընկերս, զկերակրիչս,
զուխտաւորս, զճանապարհորդս, զհանգուցիչս,
զվաստակաւորս, զխոստովանօղս, զապաշխարօղս,
զգերիս, զհիւանդս, զնեզեալս, զիշխանս, զշար-
արարս, զբարերարս, զթշնամիս, զատելիս եւ որք
պատուիրեցին մեզ հաւատով:

Յիշեաւ Տէր Եւ ողորմեաւ :

Ի՞արերար եւ բազումողորմ Աստուած, քո անմոռաց գիտութեամբդ եւ անբաւ մարդասիրութեամբդ յիշեալ զամենայն հաւատացեալքս ի քեզ, եւ ողորմեալ ամենեցուն։ (Ը)գնեալ եւ փրկեալ յիւրաքանչիւր վտանգից եւ ի փորձութեանց։ Արժանաւորեալ գոհութեամբ փառաւորել զշայր եւ զիրդի եւ զսուրբ Հոգիդ։ այժմ եւ :

Երբ վահան երիբորդ պատրաստութեան, և վահան
երիբորդին զօրւցան:

ԵՐԻՒՅՈՒՆ :

Արարական բանին հրաման, ի յերկրորդում
աւուր սկըզբան։ ըղջուրսն ի ջուրցըն բաժանեաց
հաստատութեամբ պարունակեաց. որով դաշնար-
հըս հողեղինաց անջռպետեաց ի հրեղինաց. ընդ
նոսին որդիք լուսոյ տուք օրհնութիւն երրեակ
լուսոյն։

Բազմաչեայ հոյլք քրովվեէից, երեքսըրբեանըդ
սրովվեէից. ամեռոք անեղ Աստուածութեանըն,
համագոյ Երրորդութեանն. բարեխօս լերուք առ
Տէր վասըն մանկանց եկեղեցւց. ընդ նոսի՞ն որ-
դիք լուսոյ տուք օրհնութիւն երրեակ լուսոյն:

Կերագոյն իշխանութիւնք, եւ անփոփոխ միշտ տէրութիւնք. անյաղթելի՛ սուրբ զօրութիւնք ի յարաբչին փառատրութիւն. աղաչեցէք զՏէրն ողորմած, անտես չառնել զգործիս ձեռաց. ընդ նոսին որդիք լուսոյ տուք օրհնութիւն երրեակ լուսոյն:

Կամսք անմարմնոցըն պետութեանց, հրեշտակապետըք բարձրութեանց, հոգիք հրեղէնք եւ սպասաւորըք, հրեշտակաց զինուորութիւնք. մաղթեցէք զՏէրըն տերանց վասըն մարդկան երկրաւորաց. ընդ նոսին որդիք լուսոյ տուք օրհնութիւն երրեակ լուսոյն:

Երկնաւորաց դասուց վերնոց, օրհնականից քոց զըւարթնոց. քաղցրասցին առ քեզ գթած, որ վասըն մեր ձայն մաղթանաց. զորս եւ տացես մեզ պահապան յայսըմշետէ մինչ ի վախճան. ընդ նոսին որդիք լուսոյ տուք օրհնութիւն երրեակ լուսոյն:

Օօրութեանց եւ տէրութեանց, իշխանութեանց եւ պետութեանց, եւ ամենայն անուանելոց. որ ի յերկինս պաղատանօք, ընկալ Քրիստոս ուրախութեամբ զմեզ յօր մահու եւ յարութեան. ընդ նոսին օրհնել Հոգւով ըզքեզ ընդ Հօր փառաբարտրելով:

Երեւան Երևորդ սուրբ արքայութեան, Եւ Երևորդ գործոն. Եւ ի Յանձնանես միբուն:

Երեւան Երևորդ:

Համական Բանն որ ընդ Հօր, արարակից եւ համազօր. յերրորդ աւուր զջուրսըն զատոյց զբոյսս

Եւ ըզտունկըս բըղիսեցոյց . ի՞սկ ի յերրօրդ դարուն դարձեալ զջուրցըն հեղեղ ցամնքեցոյց . զնո՞յ տապանաւն իւր ապրեցոյց , ըղկենդանեաց սեռս աճեցոյց . տո՞ւք օրհնութիւն անձառ լուսոյն Հօր Եւ Ո՛րդւց եւ սուրբ Հո՞գւո՞յն :

Ի՞նդ ծառոց երկրի զգալեաց , տընկեաց Եւ զտունկս խմանալեաց , զհեղեղ մեղացըն ցածուցեալ , զգասս արդարոց բազմացուցեալ . յո՞րոց եւ մեծն ի ծնունդս կանանց , միջնորդ շնորհաց եւ օրինաց . տո՞ւք օրհնութիւն անձառ լուսոյն Հօր Եւ Ո՛րդւց եւ սուրբ Հո՞գւո՞յն :

Խամբաւորին երկնից զինուո՞ր , արքայութեանն աւետաւո՞ր . խընդրեա գընել ելս ի սրաի՞ առ ի հովտէս տըստմականէ . յո՞ւստեալ տեղի՞ն տէրունակա՞ն ի խոստացեալն որդւոց մարդկան . տո՞ւք օրհնութիւն անձառ լուսոյն Հօր Եւ Ո՛րդւց եւ սուրբ Հո՞գւո՞յն :

Ճամանդի՞ն Հօր սպասաւո՞ր եւ յարդանդէ երկըրպագօղ . կարապետ եւ մըկըրտիչ այնմ ո՞ր մեղաց մերոց քաւիչ . լե՞ր բարեխօս առ նոյն գըթած ջընջել ըղգիր մեր յանցանաց . տո՞ւք օրհնութիւն անձառ լուսոյն Հօր Եւ Ո՛րդւց եւ սուրբ Հո՞գւո՞յն :

Ի՞ Հօրէ լոյս ծագեցար մեռեալ բնութեանս կենդանարած . առաքեցե՞ր յառաջընթաց սուրբ զՅովհաննէս քարոզ կենաց . սո՞րին հայցմամբ ամենակալ ըղպաղատանըս մե՞ր ընկալ . տո՞ւք օրհնութիւն անձառ լուսոյն Հօր Եւ Ո՛րդւց եւ սուրբ Հո՞գւո՞յն :

Լուսաշատի յերկինս ելին հողանիւթեայ սուրբ
հրեշտակին . արժանացո ըզմեղ նորին նեղ եւ
անձուկ ճանապարհին . զի հետեւող գոլով նորին
չօր քո վերին օթեվանին . եւ երդեսցուք ընդ
երջանկացն որդւոց լուսոց քեզ ե՞՞րդ փա՞ռա՞ց :
Երդ վո՞ւ արրուտ արրունեան . եւ արրուտ
դո՞րո՞ւն . եւ վո՞ւ աերեւոց Աստծոնց անին :

Զորեւլունի :

Խամարն անդշ եւ սկըզբնածին հալածեցաւ յօրն
առաջին . լոյսն այն պայծառ յօր շորրորդին յա-
րեգական նիւթ հաւաքեալ . լուսինն ի տիպ լու-
սոյ ստեղծեալ . եւ աստեղաց պարք յօրինեալ . ո-
րով օրհնի ստեղծօղն էից ի բանաւոր պաշտօ-
նէ՞ի՞ց :

Դամակեալ խորհուրդըն ծանուցաւ չորրորդ դա-
րուն խահակաւ . ի չորրորդ օր դարձեալ հրեշ-
տակին ետ զաւետիսըն կուսական . թէ լոյսն որ
ու բովանդակի ի քէն մարմնով պարունակի . յոր
օրհնեցայք ազգք երկրածին տուք օրհնութիւն-
պլազի :

Կոնց նախնոյ մօրն եւայի յորմէ Ադամըն հին
պարտի , բարձան անէծքըն տիրտմական քո սուրբ
ծննդեամբ կոյս Մարիամ . աղաչեա զքո միածինն
թողուլ ըզմեղս որդւոց նոցին . յոր օրհնեցայք
ազգք երկրածին տուք օրհնութիւն պլազի կոնց-
սի՞ն :

Համան ընծայեալ յերկը յերկինս , յոր համ-
բառնամք առ քեզ զհոգիս . յօր լըսելը քո զա-
ւետիս խընդիրեա լինել մեղ լըսելիս . զձայն աւե-

տեաց քոյ միածնին, եթէ Եկայք օրհնեալք Հօրիմ. յոր օրհնեցայք ազգք Երկրածին տուք օրհնութիւն պըտղոյ կոհւսի՞ն:

‘Զայնիւ առ քեզ Տէր պաղատիմք եւ առաջի քո անկանիմք, աղաւանօք Աստուածածնին շիջն ի մէնց ըղբոց հնոցին. տուր արտասուօք զմեղըս ջրնցել, եւ վերըստին զմեզ նորոգել. յոր օրհնեցայք ազգք Երկրածին տուք օրհնութիւն պըտղոյ կոհւսի՞ն:

‘Եկավար Ճարտարապետ, անցե՛ր ընդ ծով կենցաղս անհետ. վերաբերեա ընդ Պետրոսի զմեզ ի յալեաց մեղաց ծովէս. պաղատանօք գերագունին անապական քում ծընողին. յոր օրհնեցայք ազգք Երկրածին տուք օրհնութիւն պըտղոյ կոհւսի՞ն: Երժ Հայ Հինգերբորդ ----- որոշութեան, Եւ Հայ Հինգ դուռը, Եւ ի սուրբ սուխելու Քրիստոսի:

Հինգելութեան:

Ճառագայթեալ Բանն ի Հօրէ յօր հինգերորդն հրամայէ. բըղիսեալ ի ջրոց սեռք կայտառաց եւ թեւաւորս օդականաց. իսկ ի դարուն հինգ մըկրտին յամպն եւ ի ծովի Խրայէլ հին. տացուք հրաշից ներգործողին պատիւ եւ փառք անեղ Բահնի՞ն:

Ուագրապէս օրինակի առաքելոցըն Քրիստոսի. որք ի ծովէն տիբերական ի յնըկնայինսըն կոշեցան. անցին ընդ ծով աշխարհական եւ ի Հոգին մըկրտեցան. տացուք հրաշից ներգործողին պատիւ եւ փառք անեղ Բահնի՞ն:

Եղուրախութիւնսն անզրաւական ի Հարսանիսն

անապական զձեղ առաքեաց Հայրըն փառաց հրա-
ւիրատուք տըրտմականաց . սուրբ Հարսանեացն
այն Հայցեցէք ընդ ձեղ լինել մեղ պարակից . տա-
ցուք հրաշից ներգործողին պատիւ եւ փառք ան-
եղ բահնի՞ն :

Արոգոզողք տիեզերաց ինախահօրըն յանցանաց .
նորափետուք զարդարեցիք զեկեղեցիս հեթանո-
սաց . պաղատեցէք առ նոյն գըթած զմեղ նորո-
գել ի հնոյ մեղաց . տացուք հրաշից ներգործողին
պատիւ եւ փառք անեղ բահնի՞ն :

Շինող էիցըս համայնից արարածոց ի յանդոյ-
ից . նոյն շինեցեր զեկեղեցի վէմի ի վերայ վի-
մին բանի . ընդ եղեալ հիմունսի նոր Սիովն ըզմեղ
յօդեա շինմամի ի նոյն . տացուք հրաշից ներգոր-
ծողին պատիւ եւ փառք անեղ բահնի՞ն :

Ուրախացաւ գնացիւք գետոց քաղաք ի քեն շի-
նեալ Յիսուս . յորմէ վըտակք շնորհաց հոսեն ,
զոգիս մարդկան ոռոգանեն . արբոն եւ մեղ ի ջրոյն
կենաց Հայցմամբ Հոգւոյն մատըռուակաց , զի
բանաւոր երկիրըս քո պտղարեցի ի փահնուըն:

Երժ Քեցերըտ ----ր Երբաւնեան . Եւ Հու Քո
Դուռըն . Եւ է ինչը նիւն Քըկուուի :

Ուրբանի :

Չհանդուրժեալ բնութեամբ բարւոյն ունել
միայն զանձառ բարին , այլ ստեղծեալ մարդ-
յիւր պատկերին ի վեցերորդ առաւօտին , եւ ի
յերբորդ ժամ զկողածին ի յօդնութիւն ետ հո-

ղածնին . զորս ի գրախտին եղ վացելել բայց ի՝ պըսդղյն մահու աշրգել :

Պատանձեալ առ դատողին յետ յանցանաց Ադամըն հին , զկինըն պատճառ եղեալ խաբման , եւ կինըն զօձըն դաւաճան . որով երկիրս այս անիծաւ , փուշ եւ տատասկ ի սմաքուսաւ , վըճիռ մահու մարդոյն տըւաւ դառնալ ի՛ հող ուստի ստեղծալ :

Զ քնջել փութայր Հայրըն փառաց ըզդիր պարտեաց մեր յանցանաց . որով զգեցաւ Որդին գըթած ի վեց դարուն մարմին մեղաց , Հօր հաճութեամբ ի մահ խաչին եկըն կամաւ ի յուրբաթին . գառըն զենաւ ի հին զատկին փոխան գառանցն օրինակին :

Խանիւ լուսոյ պատուիրանին արդարութեան ճանապարհին . բարձրանալով քո ի խաչին բարձրացուցեր զմեզ ի յերկինս . քո անպատում խոնարհութեամբ եւ կամաւոր խաչելութեամբն , հաշտեալ ընդ մեզ Տէր գըթութեամբ , եւ թող ըզմեղս ողորմութեամբ :

Խոսկալիդ սերովեէից եւ ահաւորըդ քրովեէից . խոնարհեցար ի չարչարանս չարչարելի բնութեամբ մարդկան . ի խաչին զմեղըս սպաներ եւ զդատակնիք մահու լուծեր . հաշտեալ ընդ մեզ Տէր գըթութեամբ , եւ թող ըզմեղս ողորմութեամբ :

Ա ե՞ հագոյն բնութեանց էից եւ արարիչըդ բոլորից , յորժամ ծագես զլսաչիդ նըսան ի գալըստեան քոյ միւսանգամ , զերկըրպագուս այժմ հաւատով լուսաւորեանորին լուսով . զի համաձայն

Խաչաղգեցիցն, ըզքեղ օրհնեմք յաւի՛տե՞ւ-
նի՛ց:

Երբ էօններորդ սուրբ ուղարկութեան, և էօնն դուրս-
նակառարդ հանդուրեան Աստուծոյ:

Ը-Բ-Ա-Ր-Ի :

Տէրն յետ ստեղծմանն արարածոց հանգեաւ
յեօթն օրն ի գործոց, ոյն օր հանգիւստ աշխա-
տելոց եւ կամքըն գործ է եղելոց, ուստի եւ մեզ
յս հաստատուն ետ հանգըստեամբըն շաբա-
թուն. թէ աստ գործել զգործս և ստուծոյ անդ
է հանգչել ընդ Աստուծոյ յ:

Ի աբունաբար վարդապետիմք յօրինակէ Տեառըն
խրատիմք, որ ի յերկրորդ արարչութեանն յետ
կատարման տնօրէնութեանն, յեօթներորդ օր
հանգըստեան իջեալ մարմնովն ի գերեզման զկա-
պեալ հոգիսըն վերածեաց զանանց հանգիստըն
պարգենեաց:

Յօդղն օր ի քսդ կողէ ցողեալ բըժըշկեսցէ ըդ-
հանգուցեալսն, իջցէ ի հող մահու նոցին եւ բու-
սուսցէ յօրըն վերջին. կենդան սրար ձայնիւրդ
քու կոչեալ զնոսա ի կեանըս քո, եւ դասեցու ընդ
արդարոցն երգել քեղ փառս ընդ զըւա՛րթնոց:

Կիւծեալ զընութիւնս կենաց ունող դարձոյց
յանցանիքն ի մահու հող. իսկ անմահիդ մեռելու-
թիւն շնորհեաց դարձեալ զանմահութիւն. զորս
եւ ընդ քեղ թաղեալ մահուամբ աւազանին մը-
կըրտութեամբ, յարու ընդ քեղ քոյին փառ օք,
արենգանկան նըման լուսոնց:

Փայլեն արդարըն յարգայութեան եւ ճըգնաւորքն

ի հանգըստեան . մարտիրոսքըն պըսակի՞ն եւ կուսանաց լապտերք վառին . դասեցն Տէր ընդ նոսի՞ն որ զքե՞ղ Աստուած խոստվանի՞ն . արդարութեամբ մի դասեսցի՞ն այլ զըթութեամբ քո քաւե՞սցի՞ն :

Վ. անպատճեմ խոնարհութեամբդ որ թաղեցար մեռնութեամբ . ե՞ւ յարուցե՞ր յորդւոց մարդկա՞ն որք հաւատով ի քե՞ղ անկա՞ն , յա՞րո եւ զմե՞ղ արդարութեամբ , եւ զնընջեցեալսն ողորմութեամբ . զի՞ կենդանեացըս բերանով տացի՞ն քե՞ղ փառք ընդ Հօ՞՞՞՞ Հո՞՞՞՞ վ:

ԿԵՐԴԵԼԻԱՐՈՒԹԻՒՆ

ՀԵՍՔԵԿԵՑ ԵԳՕԹՒՑ

ԵՐՐՈՐԴ ԺԱՄԱՆԻԿԻ

ՈՐ ԿԵՏԱՐԻ Ի ՊԵՄՄ ԽՃՄԱՆ

ՀՈԳԻՈՅՆ ՍՐԲՈՅ

ԵՒ Ի ԽՈՐՀՈՒՐԴ ՆԱԽԱՄՈՐԾ ՃԱՇԱԿՄԱՆ

ԵՒ ԵԶԱՏՈՒԹԵԱՆ ՔՐԻՍՏՈՍԻՒ

ՕՐՀՆԵԱԼ Հոգիդ սուրբ Աստուած Ճշմարիտ . ամէն :

Ա-Ղ-Ռ-Ռ- Շ :

ՈւլորՄեւ ինձ Աստուած՝ ըստ մեծի ողօրմութեան քում, ըստ բազում գթութեան քում քաւեա զանօրէնութիւնս իմ:

Եռաւել լուա զիս յանօրէնութենէ իմմէ եւ ի մեղաց իմոց սուրբ արա զիս:

Զանօրէնութիւնս իմ ես ինձէն գիտեմ. եւ մեղք իմ առաջի իմ են յամենայն ժամ:

Վեղ միայն մեղաց Տէր, եւ զշար առաջի քո արարի:

Արպէս արդար եղիցիս ի բանս քո. եւ յաղթեսցես ի դատելն քո:

Ենօրէնութեամբ յշացաւ. եւ ի մեղս ծնաւ զիս մայր իմ:

Դառ Տէր զճշմարտութիւն սիրեցեր. զանյայտս եւ զծածկեալս իմաստութեամբ քով յայտնեցեր ինձ:

Հօղեա յիս մշտկաւ, եւ սուրբ եղից լուա, եւ քան զձիւն սպիտակ եղից:

Լսելի արա ինձ Տէր զցնծութիւն եւ զուրախութիւն եւ ցնծասցեն ոսկելք իմ տառապեալք:

Դարձո զերեսս քո ի մեղաց իմոց. եւ զամենայն անօրէնութիւնս իմ քաւեա յինեն

Օսիրտ սուրբ Հաստեան յիս Աստուած, եւ զհոգի
ուղեղ նորոգեան ի փորի իմում:

Վի ընկենուր զիս Տէր յերեսաց քոց, եւ զհոգի
քո սուրբ մի Հաներ յինէն:

Տուր ինձ զցնծութիւն փրկութեան, եւ հողւով
պետութեան քո Հաստատեան զիս:

Աւսուցից անօրինաց զճանապարհս քո, եւ ամպա-
րիշտք առ քեզ դարձցին:

Փրկեան զիս յարենէ Աստուած, Աստուած փրկու-
թեան իմոյ, եւ ցնծասցէ լեզու իմ յարդարութեան
քում:

Տէր եթէ զշրժունս իմ բանաս, բերան իմ եր-
գեսցէ զօրհնութիւնս քո:

Խմէ կամեցեալ էիր, պատարագս մատուցանէաք.
բայց դու ընդ ողջակէզս իսկ ոչ հաճեցար:

Պատարագ Աստուծոյ հոգի խոնարհ, զսիրտ սուրբ
եւ զհոգի խոնարհ Աստուած ոչ արհամարհէ:

Տարի արա Տէր կամք քովք Սիովնի եւ շինեսցին
պարիսպքն Երուսաղէմի:

Հայեժամ հաճեսցիս ընդ պատարագս արդարու-
թեան, ուիստից պատարագս հանցեն ի սեղան քո
զուարակս:

Փառք Հօր, այժմ եւ:

Երդ երրորդ ժամու առաջն, պնդ Աղորմեան:

Օրհնեմք ըզքեղ, Հայր անրիսկիղըն, Էից էակ
ի յանդցից, բարձեր ձեռօք նիւթ ի հողոյ, եւ
ստեղծեր մարդ ի պատկեր քո, գըլուխն ոտից խո-
նարհեցաւ, զի զպատուիրան քո մոռացաւ, դար-
ձեալ ասեմք ստանառակին, թէ Հայր մեղայ քեզ
ի յերկինս:

Արկնաւորացն անքըննելի, եղեր մարդկան տե-
սանելի, զգեցար պատկեր հողեղինի պատկերը
Հօր անփոխելի, Էլեր յերրորդ ժամ ի խաչին,

վասն Աղամայ Նախաստեղծին . ընդ աւաղակին
քում խաչակցին արժանացու բզմեց Դրախտին :

Ո՞ւ ագաւոր թագաւորաց , առուտարուղիս Հոգի
շնորհաց . ժողովելոցն ի վերնատանն առաքելոցն
երկոտասան , ի հրցյ լեզուս երեւեցար , յոդիս նո-
ցա վերանտար . լուր յանուն քո ժողովելոցս , էջ
եւ առ մեզ յերբորդ ժամուս :

Մաշնուն :

Յամենայն ժամու աղաչանք իմ այս են , ի մեղաց
իմոց սուրբ արա զիս Տէր , եւ յօտարէն պահեա
զծաւայս քո մարդասէր Տէր :

Եւ եւս խաղաղութեան զՏէր աղաչեացուք . ընկալ
կեցու եւ ողորմեա :

(Կրհնութիւն եւ փառք Հօր եւ Որդւոյ եւ Հոգւոյն
սրբոյ . այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտ :

Քարոշ մէ ունոցն ի Յովոննա - Հանդուկունա - ,
-----:

Վիաբան ամենեքեան գոհացարուք զմարդասիրէն
Աստուծոյ եւ զփրկչէն մերմէ Յիսուսէ Քրիստոսէ .
որ աղատեաց զազդս մարդկան ի գատապարտութենէ
անիծիցն , եւ եբարձ զմեզս աշխարհի ի ժամուս
յայսմիկ խաչիւն իւրով սրբով եւ շնորհեաց
առատապէս զպարփեւս Հոգւոյն սրբոյ երանելի
առ աքելոցն : Խնդրեացուք Հաւատով , զի զմեզ զա-
մենեսեան արասցէ Հաղորդս մեծամեծաց եւ աստու-
ածային բարեացն այնոցիկ , աղօթիք եւ բարեխօ-
սութեամի ամենայն սրբոց , որք աստ եւ ընդ ամե-
նայն տիեզերս : Որպէս զի անարատ վարուք , եւ
ճշմարիտ առաքինութեամբ կացեալք ըստ կամաց
նորա յայսմ աշխարհիս , մասն եւ վիճակ ժառան-
գութեան ընկալցուք ընդ ամենայն սուրբսնորա զբնա-
կութիւն յաւիտենական եւ երկնային խորանացն :

Օքր խոստացաւ սիրելեաց իւրոց ճշմարիտն Աստուած Յիսուս Քրիստոս . Տէր մեր կեցն եւ ողորմեա :

Օժամն եւ զառաջակայ օրս խաղաղութեամբ անցուցանել հաւատով ի Տեառնէ ինդրեսցուք : Օհրեշտակ : Օքրաւութիւն : Օսրբյ : Եւ եւս եւ վասն միաբա : Օանձինս : Ողոր :

ԱՆՁԻՒ :

Որ ի քրովը էական եւ յանպատում հանգուցեալ ես յաթոռ , եւ այցելու ես միշտ արարածոց քոց . որ եւ ի ժամուս յայսմիկ հեղեր յերանելի առաքեալսն զշնորհս Հոգւոյդ սրբոյ : Դու Տէր յառաջակայ ժամուս , եւ յաւետ մինչեւ ի կենցաղոյս աւարտումն տպաւորեալ միացն զմեզ ընդ ամենայն բարեգործութեան յորդորմունս . եւ խոստացելոց բարեացդ հաղորդս լինել զմեզ արժանի արա , Տէր մեր եւ փրկիչ Յիսուս Քրիստոս : Որ ես օրհնեալ ընդ Հօր եւ ընդ սրբոյ Հոգւոյդ . այժմ :

Խաղաղութիւն ամենեցուն :

Որ էիր յառաջ քան զյաւիտեանս բանդ Աստուած էակից Հօր եւ արարչակից սուրբ Հոգւոյդ , որ եւ զնախաստեղծին պատուիրանազանցութիւն պտղոյն ճաշակման նշանաւ ամենայաղթ խաչիւ քով ի ժամուս յայսմիկ ենթադրեալ՝ ի կենդանութիւն փոխեցեր , եւ զանօրէնութիւնս մեր ի նմա բեւեռուեալ , կեանք անապական եւ նորոգումն կենաց յուսացելոց ի քեզ խոստացար : Որոց մասնաւորել եւ զմեզ արժանի արա Տէր մեր եւ փրկիչ Յիսուս Քրիստոս , որ ես օրհնեալ ընդ Հօր եւ :

ԱՆՁԻՒ :

Տէր Աստուած օրհնեալ , օրհնեալ է Տէր զօրհանապաղ :

Աստուած մեր , Աստուած կենարար . եւ նա փըրկեսցէ զմեզ :

Տէր Աստուած օրհնեալ, օրհնեալ է Տէր զօրհանապաղ, առաջնորդեսցէ մեղ Աստուած փրկիչ մեր :

Քարոզ:

Խնդրեսցուք հաւատով ի Տեառնէ վասն ճանապարհորդաց հարց եւ եղբարց մերոց, որք ընդ ծով եւ ընդ ցամաք գնասցեն. որպէս զի առաջնորդեսցէ նոցա, խաղաղութեամբ պահեսցէ, եւ տարեալ հասուսցէ յիւրաքանչիւր տեղիս Տէր Աստուած մեր: Ա ասն զի նա ինքն է առաջնորդ կենաց եւ յոյս փրկութեան. որ յաջողէ ծառայից իւրոց խաղաղութեամբ հասանել ի նաւահանգիստն կենաց եւ փրկութեան: Ա մենակալ Տէր Աստուած մեր կեցու ողորմեան:

Աղջիւ:

Առաջնորդեա մեղ Տէր Աստուած մեր, եւ ուսումեղ գնալ ի ճանապարհս քո արդարութեամբ. պահեա ի խաղաղութեան զկեանս մեր, եւ զգնացս ի հաճոյս քո. ժամանեցու զհոգեւոր եւ զմարմնաւոր ընթացս ծառայից քոց անարատ ճանապարհաւոյ յաւիտենական ի կեանսդ: Շնորհօք միածնի քո Տեառն մերոյ եւ փրկչին Յիսուսի Քրիստոսի, որ եղեւ մեղ առաջնորդ կենաց եւ յոյս փրկութեան. ընդ որում օրհնեալ ես Հայր ամենակալ հանդերձ կենդանարար եւ աղատիչ սուրբ Հոգւովդ. այժմ եւ:

Յիշեա Տէր զպաշտօնեայս քո. 116:

Յիշեա Տէր եւ: Քարերար եւ:

Աղջիւս Ի՞ն:

Տէր հովուեսցէ զիս, եւ ինձ ինչ ոչ պակասեսցի:

Ի վայրի դալարւոջ անդ բնակեցոյց զիս. եւ առջուրս հանգստեան սնոյց զիս:

Դարձոյց զանձն իմ առ իս, եւ առաջնորդեաց ինձ ի ճանապարհս արդարութեան վասն անուան իւրոյ:

[Ժակէտ եւ գնացից ես ի մէջ ստուերաց մահու, ոչ երկեաց ի շարէ, զի դու Տէր ընդ իս ես:

Հուպ քո եւ գաւաղան, նոքա միսիթարեսցեն զիս: Պատրաստ արարեր առաջի իմ զսեղան, ակնյան-դիման նեղաց իմոց:

(Ծեր իւղով զգլուխ իմ, բաժակ քո որպէս ա-նապակ արբեցցց զիս:

Ողորմութիւն քո Տէր զշետ իմ եկեսցէ զամենայն աւուրս կենաց իմոց, բնակել ինձ ի տան Տետան ընդ երկայն աւուրս:

Հցց ինձ ճանապարհ, յոր գնացից, զի առ քեզ Տէր համբարձի զանձն իմ:

Փրկեա զիս ի թշնամեաց իմոց Տէր, զի զքեզ ա-պաւէն ինձ արարի:

Ուսո՞ ինձ առնել զկամն քո, զի դու ես Աս-տուած իմ:

Հոգի քո բարի առաջնորդեսցէ ինձ ի յերկիր ողիզ:

Ո ասն անուան քո Տէր կեցուսցես զիս, արդա-րութեամբ քով հանցես ի նեղութենէ զանձն իմ:

Ողորմութեամբ քով սատակեսցես զթշնամիսն իմ, եւ կորուսցես զամենայն նեղիս անձին իմոյ, զի ես ծառայ քո եմ:

Փառք Հօր, այժմ եւ:

Քարոզ:

Եւ եւս խաղաղութեան զՏէր աղաչեսցուք:

Կոհաբանելով աղաչեսցուք զբարերար Հոգին Աստուած եւ խնդրեսցուք զողորմութիւն ի նմանէ. զի անցուսցէ ի մէնջ զցասումն պատուհասի յան-ցանաց մերոց բարերարութեամբն իւրով: Ամենա-կալ Տէր Աստուած մեր, կեցն եւ ողորմեա:

Աղբ:

Խաղաղութեամբ քով, Հոգիդ սուրբ Աստուած Ճշմարիտ, որ ի վեր է քան զամենայն միտս եւ

զիսորհուրդս, միսիթարեա զանձինս ծառայից քոց
ընդունելով զաղաչանս մեր. անցո՞ ի մէնջ զցասումն
պատուհասի յանցանաց մերոց բարերարութեամբ
քով: 'Ներեա եւ լուր մեղ, քաւեա եւ թօղ զմեղս
մեր. արժանաւորեա գոհութեամբ փառաւորել
զքեղ ընդ Հօր եւ ընդ Որդւոյն միածնի. այժմ
եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

(Օրհնեալ Տէր մեր Յիսուս Քրիստոս. ամէն:
այլո մեր որ չերկինս ես:

ԿԵՐՊԵԼՈՐՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՅՐԵԿՑՅ ԵԳՕԹՒՑ

ՎԵՑԵՐՈՐԴ ԺԱՄՈՒՆ

ՈՐ ԿԱՏԱՐԻ Ի ԴԵՄԸ

ՀՕՐ ԱՍՏՈՒՇՈՅ

ԱՅԼ ԵՒ Ի ԴԵՄԸ

ՀԱՐԴԱՐԵՆԱՑ ԵՒ ԽԱԶԵԼՈՒԹԵԱՆ

ՈՐԴԻՌՅՆ ԱՍՏՈՒՇՈՅ

ՕՐՀՆԵալ Հայր սուրբ Աստուած Ճշմարիտ, ամէն:

Ա-ՊՀ- Ռ:

Աղորմեա ինձ Աստուած ըստ մեծի ողորմութեան
քում: ՏԵս ի Բիւ 125:

ԵՐԵ ՔԵՇԵՐՈՐԴ ԺԱՄՈՒՆ:

Խամարեցաւ լցոն արեւուն ի վեցերորդ ժամ ուր-
բաթօւն, ծանոյց թէ լցոն արարչական նըսեմա-
ցոյց զլոյսն եղական. կախեալ ըղբեղ մերկ ի՝ խա-
չին քօղով ստուերաւըն ծածկէին. հերքեա ի
մէնջ ըղծանրութիւն շըրջնղ զիւին միջնրէի:

Չանձրութեան մորտ այսուն չարի, որ յայս ժամ-
աւս պատերազմի, զաղեալ յոգւոց մեր հերքեսցի
քո նըսանաւ սրբոյ խաչի. ճշմարտութեան քո
ճառագայթ զառ ի՝ յերկնից անկեալ զփայլակն
մերժեալ ի մէնջ հալածեսցէ. Եւ զմեղ լուսով
քո վառեսցէ:

Հայս միջօրեայ տուլնչեա՞ն ժամաւս, վայելլական
աշաց մարմնոյս, նետիւք դաղանեաց մի՝ խոցես-

ցուք ի խաւարեն որ ի ծածուկ . շուրջանակի՝ բանակեսցին ըզմեօք բանակը հրեշտակաց , որք պարակից մեղ լինելով , ըզքեղ ընդ Հօր փառատրելով :

Մասնան+ :

Համենայն ժամու աղաչանք իմ այս են , ի մեզաց իմոց :

Եւ եւս խաղաղութեան զՏէր աղաչ :

(Օրհնութիւն եւ փառք Հօր եւ Որդ :

Քարոշ Դժ Դահոց :

Վրթուն մոօք եւ անզբօս խորհրդով կացցուք միաբան յաղօթս առաջի Տեառն մերոյ եւ փրկչին Յիսուսի Քրիստոսի : Հաւատով խնդրեսցուքի նմանէ զՀրեշտակ խաղաղութեան պահապան անձանց մերոց , որ եկեալ բանակեսցէ շուրջ զմեօք . եւ աներկիւղ պահեսցէ զմեղ յամենայն հրեղէն նետից սատանայի , որ թռչի ի տուէ , յիրաց խաւարային գնացից ի գայթագղութենէ դիւին ի հասարակ աւուր : Հօրմէ զգուշութեամբ պահելով աղօթիւք եւ բարեխօսութեամբ ամենայն սրբոց , շնորհեսցէ մեղմարդասէրն Աստուած կեալ առաքինութեամբ ի փրկութիւն անձանց մերոց՝ ի պատիւ եւ ի փառսկենդանացուցիչ անուան իւրոյ : Հյուս հաղորդութեան ընկալցուք ի յայտնութեան միածնի Որդւոյն Աստուծոյ . կերպարանակից առնել զմարմին խոնարհութեան մերոյ ըստ նմանութեան մարմնոյ փառաց իւրոց : Ա ասն զի զայս խոստացաւ սիրելեաց իւրոց ճշմարիտն Աստուած Յիսուս Քրիստոս . Տէր մեր կեցու եւ :

Օժամս եւ զառաջակայ օրս խաղ : ՕՀրեշտակ :
Օքաւութիւն : Օսրբոյ : Եւ եւս եւ : Օանձինս :
Ոլոր :

Առջեն :

Օգեցո՞ մեզ Տէր Աստուած մեր զէն արդարութեան, զօրաւոր եւ յաղթօղ լինել ընդդէմ սատանայական պատերազմաց, եւ զամենայն հրեղէն նետս նորա շիջուցանելով անկասկած լիցուք յիրաց խաւարային գնացից, ի գայթագղութենէ դիւին ի հասարակ աւուր : Եւ զգաստացեալք վայելչական տուընչեամբս առաքինութեամբ կացցուք ի փրկութիւն անձանց մերոց, ի պատիւ եւ ի փառս սրբոյ երրորդութեանդ . այժմ :

Խաղաղութիւն ամենեցուն :

Երկնաւոր խաղաղութեամբ քով պարսպեալ պահեած զանձինս մեր, Տէր զօրութեանց : Ո ասն զի դու ես Աստուած խաղաղութեան, եւ բաց ի քէն զայլ ոք ոչ դիտեմք, եւ զանուն քո ամենազօր կարդամք յօգնականութիւն անձանց մերոց : Երաց յերկրպագութիւնս մեր, եւ ուստի մեզ առնել զարդարութիւն ճշմարտութեան : Եւ դոհութեամբ փառաւորեցուք զշայր եւ :

Առջեն :

Տէր մի յիշեր զմելս մեր զառաջինս . վաղվաղեսցէ առ մեզ ողորմութիւն քո Տէր, զի աղքատացաք յցիք :

(Օգնեած մեզ Աստուած փրկիչ մեր, վասն մեծի փառաց անուան քո :

Տէր փրկեած զմելս եւ քաւեած զմելս մեր վասն անուան քո :

Քարեն :

Ո ասն հիւանդաց եւ ամենայն վշտացելոց աղաշեսցուք զփրկիչն մեր Քրիստոս, զի ողորմեսցի ըստ մեծի ողորմութեան իւրում . եւ բժշկեսցէ զախտս եւ զչիւանդութիւնս հոգւոց եւ մարմնոց ծառայից իւրոց, եւ կատարեալ առողջութեամբ հասուսցէ զամենեսեան ի մշտնչենաւոր եւ յանախտ կեանս . որ առաքեցաւ ի Հօրէ ի բժշկութիւն աղգի մարդ-

կան, միածին Որդին Աստուծոյ: Տէր մեր եւ փրկիչ Յիսուս Քրիստոս, կեցն եւ ողորմեա:

Աղօթեա:

Փարատեա զցաւս եւ բժշկեա զհիւանդութիւնս ի ժողովրդենէ քումմէ Տէր Աստուած մեր, եւ շնորհեաւ ամենեցուն ղկատարեալ առողջութիւն նշանաւ ամենայաղթ խաչիւ քով, որով բարձեր զտկարութիւն ազգի մարդկան, եւ դատապարտեցեր զթըշնամին կենաց եւ փրկութեան մերոյ: Դառ ես կեանք մեր եւ փրկութիւն, բարերար եւ բաղումողորմ Աստուած, որ միայն կարօդդ ես թողուլ զմեզս եւ մերժել զախտս եւ զհիւանդութիւնս ի մէնչ. որում յայտնի են պէտք կարեաց մերոց, պարգեւիչդ բարեաց, պարգեւեա զառատ ողորմութիւն քո արարածոց քոց ըստ իւրաքանչիւր պիտոյից. յորոց հանապաղ փառաւորեալ գովի ամենասուրբ Երրորդութիւնդ. այժմ եւ:

Յիշեա Տէր զպաշտօնեայս. 116:

Յիշեա Տէր եւ: Բարերար եւ:

Աղօթեա 10:

Երանի որ խորհի զաղքատն եւ զանանկն . յաւուր շարի փրկէ զնա Տէր:

Տէր փրկէ զնա եւ կեցուցանէ . երանելի առնէ զնա ի վերայ երկրի, եւ ոչ մատնէ զնա ի ձեռս թշնամաց իւրոց :

Տէր օգնական է նմա ի մահիճս ցաւոց իւրոց, եւ զամենայն անկողինս նորա դարձուցանէ ի հիւանդութենէ նորա:

Ես ասացի Տէր ողորմեա ինձ. եւ բժշկեա զանձն իմ. ես մեզայ քեզ:

Որ բնակեալ է յօգնութիւն բարձրելցն, ընդհաննեաւ Աստուծոյ յերկինս հանգիցէ:

Ասասցէ Տեառն, ընդունելի իմ ես դու, ապաւէն իմ Աստուած, եւ ես յուսամ ի նա:

‘Եա փրկեսցէ զիս յորոգայթէ որսողին, եւ ի բանիցն խռովութենէ:

Ե թիկնամէջս իւր ընկալցի զքեղ. ի հովանիթեւոց նորա յուսասցիս:

Որպէս զէն շուրջ եղիցի զքեւ ճշմարտութիւն նորա:

Աչ երկիցես դու յերկիւղէ գիշերի. եւ ոչ ի նետէ՝ որ թռչի ի տուէ:

Հիրէ՝ որ շրջի ի խաւարի. ի գայթակղութենէ դիւինի ի հասարակ աւուր:

Վնկցին ի կողմանէ քումմէ հազարք, եւ բիւրք ընդ աչմէ քումմէ. եւ առ քեղ ինչ ոչ մերձեսցին:

Իսյց միայն աչօք քովք հայեսցիս դու. եւ զհատուցումն մշղաւորաց տեսցես. զի դու Տէր յշս իմ ես:

Օքարձրեալն արարեր քեղ ապաւէն. ոչ հացեն առ քեղ շարք, եւ տանջանք մի մերձեսցին ի յարկս քո:

Արեշտակաց իւրոց պատուիրեալ է վասն քո, ի պահել զքեղ յամենայն ճանապարհս քո:

Ե բաղուկս իւրեանց ընկալցին զքեղ, զի մի երբեք հարցես զքարի զոտն քո:

Ե վերայ իժից եւ քարբից գնասցես դու. եւ առ ոմն կոխեսցես զառիւծն եւ զվիշապն:

Վանզի յիս յուսացաւ, եւ փրկեցից զնա. հովանի եղէց նմա, զի ծանեաւ զանուն իմ:

Կարդասցէ առ իս, եւ ես լուայց նմա. եւ առ նմա եղէց ի նեղութեան:

Փրկեցից եւ փառաւոր արարից զնա. երկայն առուրբք լցուցից. եւ ցուցից նմա զփրկութիւն իմ:

Փառք Հօր. այժմ եւ:

Քարոշ:

Եւ եւս խաղաղութեան զՏէր աղաչեսցուք:

Կինդրեսցուք հաւատով ի Հօրէ վասն քառեւթեան մշղաց, եւ թռչութեան յանցանաց. փրկե-

լց զմեղ ի վշտաց եւ ի նեղութեանց, իջանելց ի
վերայ մեր ողորմութեան եւ գիմութեան Տեառն
Աստուծոյ ամենակալին. կեցն եւ :

Աղօն+ :

Հայր գիմութեանց եւ Աստուծած ամենայն մխի-
թարութեանց, որ մխիթարես զմեղ յամենայն նե-
ղութեան մերում, ընւր եւ այժմ ձայնի պաղատա-
նաց ծառայից քոց ընդունելով զաղաչանս մեր.
անցո՞ ի մէնջ ղցասումն պատուհասի յանցանաց մե-
րոց բարերարութեամբդ քով : ‘Ե, երեա եւ լուր մեղ.
քաւեա եւ թող զմեղս մեր. արժանաւորեա գոհու-
թեամբ փառաւորել զքեղ ընդ Արդւոյ եւ ընդ
սրբոյ Հոգւոյդ. այժմ :

(Օրհնեալ Տէր մեր Յիսուս Քրիստոս. ամէն :

Հայր մեր որ յերկինս :

ԿԵՐՊԵՏԻՈՐՈՒԹԻՒՆ ՀԵՍՔԵՎԵՑ ԵԳՈԹՒՅ

ԻՆՆԵՐՈՐԴ Ժ ԺԱՄՈՒՆ

ՕՐ ԿԵՏԵՐԻ Ի ԴԵՄՍ

ՈՐԴԻՈՅՆ ԱՍՏՈՒՇՈՅ

ԵՅԼ ԵՒ ՄԱՀԱԽԵՆ ԵՒ ԲԵՆԱԿԵՆ

ՀՈԳԻՈՅՆ ԱՏԱՆ ԴՄԱՆԻՆ

Օրհնեալ Որդիու սուրբ Աստուած ճշմարիտ ամէն :

Առաջնա Ծ.

Աղօրմեա ինձ Աստուած ըստ մեծի ողորմութեան
քում. Տեւ է Աւան 125 :

Երբ իններու ժաման :

Չարչարակցեալ քեզ տիւ լուսոյ, երեք ժամաւ
խաւարելոյ. պայծառացեալ յիններորդին ի տիւ պ
լքրման մահու ստուերին. ջահը լուսոյ մեծաւ պայ-
ծառ աւանդեցեր զիոդիու առ Հայր. ոահիւ կըցորդ
քեզ ի յերկինս ըզմեզ ուղղեաւ Հոգւով քսին :

Ամանդարամետըք սարսեցին, զկապեալ հոգիսն
արձակեցին. վէմք ի վիմեդ պանտառեցան, ի տաւ-
պանաց մեռեալք յարեան. տարերք երկրի տատա-
նէին եւ աշխարհի օիւնք դողային. բամեալքս առ
քեզ պաղաստեսցուք. զի ընդ արդարսըն դա-
սեսցուք :

Հօնցեր յայնժամ ըսքանչելիս, եւ այժքմ մեզ
ողօրմեսցիս. ւիւծեալ բնութիւնս քեւ ողջացաւ,
շնորհեաւ եւ մեզ լինել անցաւ. փոխան մահով քո

կեցու ըզմեղ Տէր բարերածր . քեղ պաղա-
տիմք ստաւազակին յիշեալ ըզմեղ յօրն յահագի՞ն :

Մ-դիւն+ :

Յամենայն ժամու աղաշանք իմ այս են, ի մեղաց
իմոց :

Եւ եւս խաղաղութեան զՏէր աղաչ :

(Օրհնութիւն եւ փառք Հօր եւ Որդ :

Քորով և պահոցն :

Խուրբ սրտիւ եւ հաստատուն հաւատով կացցուք
միաբան յաղօթս առաջի Տեառն մերոյ եւ փրկչին
Յիսուսի Քրիստոսի . յիշելով զմեծամեծս նորա,
զանչափ շնորհսն, զհամբերութիւն կենսատու խա-
չին, եւ զհեղումն աղատեցուցիչ արեան նորա եւ
զսոցին նմանս, որ յայսմ ժամու վասն մեր մեղաւո-
րացս կրեաց նա : Եւ մք զայս ամենայն զմտաւ
ածելով, սրբեսցուք ի մեղաց զխորհուրդս, զբանս
եւ զգործս մեր . կատարեսցուք զսրբութիւն անձանց
մերոց ահիւն Աստուծոյ : Ո՞ի յապաղեսցուք խոստո-
վան լինել նմա ըզմեղս մեր, եւ խնդրել զթողու-
թիւն մեղաց մերոց . զի մի կորիցուք անապաշխար
զյաւիտենական կորուստն : Ա, յլ մինչդեռ ժա-
մանակս ի ձեռս է, գործեսցուք զբարիս ի կեանս
յայսոսիկ օրինակ վարուց մերոց ունելով զամենայն
սուրբս եւ զյաղթօղ նահատակսն, որք միանգամ
ի սկզբանէ հաճոյ եղեն Տեառն եւ փրկչին բո-
լորեցունց, որոց աղօթիւք եւ բարեխօսութեամբն
շնորհեսցէ մեզ մարդասէրն Աստուած զհաճոյսն իւր
եւ զօդուտն մեր խորհել միշտ եւ առնել, եւ ան-
պատում պարգեւացն հաղորդս գտանել : Օ, որ խոս-
տացաւ սիրելեաց իւրոց ճշմարիտն Աստուած Յիսուս
Քրիստոս . Տէր մեր կեցու եւ ողորմեաւ :

Օժամս եւ զառաջակայ : Օ Հրեշտակ : Օքաւու-
թիւն : Օսրբոյ : Եւ եւս եւ վասն միա : Օանձինս :
Ողոր :

Ա-ՀԻ-:

Տէր զօրութեանց, որ կամաւոր մահուամի քով ի ժամուս յայսմիկ կենդանացուցեր զմեղ ի մռելութենէ մեղաց մերոց, եւ բեւեռեցեր զկնիք դատապարտութեան մերոյ ի խաչին, եւ շնորհեցեր աղատութիւն ազգի մարդկան ի ծառայութենէ ապականութեան յազատութիւն փառաց հեղմամի արեամիդ քով սրբով։ Ինկալ եւ այժմ զաղաչանս մեր, եւ յաջողեան մեղ ուղիղ հաւատով եւ առաքինասէր վարուք կալ յայսմ աշխարհիս, եւ արժանաւոր լինել յաւիտենական եւ երկնային ուրախութեանցն ընդ ամենայն սուրբս քո։ Եւ գոհանալով փառաւորել զքեղ ընդ Հօր եւ սուրբ Հոգւոյդ. այժմ եւ :

Խաղաղութիւն ամենեցուն :

Խաղումողորմ Աստուած եւ հաստիչ խաղաղութեան, հաստատեան զանձինս մեր քոյով խաղաղութեամիդ, որով ունիս յիւրաքանչիւր կարգի զամենայն արարածս քո, ուղիղ հրամանաւդ մատակարարելով. վասն զի այդ իսկ է կամք քո, խաղաղական եւ հոգեւոր սիրով կալ մեղ առ միմեանս. եւ սպասել արթուն մտօք յայտնութեան միածնիդ Աստուծոյ եւ փրկչիդ մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի։ Արում արժանաւորք եղիցուք հանդիպել ամպովք ընդ առաջ Տեառն յօդս. զուարթերես կացցուք յաջմէ քումմէ ընդ սուրբս եւ ընդ սիրելիս անուանդ քում սրբոյ. եւ ժառանգեսցուք զպատրաստեալն ի սկզբանէ աշխարհի սրբոց քոց զարքայութիւնդ. եւ ընդ նոսին գոհանալով փառաւորեսցուք զքեղ ընդ Հօր եւ ամենասուրբ Հոգւոյդ. այժմ եւ :

Ա-ՀԱ-:

Տէր մի մատներ զմեղ ի սպառ վասն անուանդ քում սրբոյ. մի ցրեր զուխտս քո. եւ մի ի բացեայ առներ զողորմութիւնս քո ի մէնց :

Ո ասն Արքահամու սիրելոյ քո, Խսահակայ ծառայի քո եւ Խսրայէլի սրբոյ քո:

Տէր մի մատներ զմեղ ի սպառ վասն անուանդ քում սրբոյ, մի ցրեր զուխտս քո եւ մի ի բացեայ առներ զողորմութիւնս քո ի մէնջ:

ԵՐԴ :

Ա աշապետին Արքահամու հայցմամբ, ընկալ Տէր ղաղաչնս. Եւ ծառային քում Սահակայ խընդըրուածովք ի մեղ զըթա, բենատեսին Խսրայէլի Աիրով սըրբոյն ի մեղ խնայեա. Էրեքսըրբեան երիւք սոցին, Սըրբեա զհոգի՝ զմիտս եւ զմարմին:

Քարոզ:

Վ զաշեսցուք զկենսատու փրկիչն մեր Քրիստոս, որ կամաւոր խաչելութեամբն իւրով զարարածս փրկեաց եւ հեղմամբ արեան իւրոյ զթողութիւն շնորհեաց յուսացելոց իւրոց. ամենակալ Տէր Աստուած:

ԱՊՈՒՆԴ :

Վ նկեալ առաջի քո, բարերար եւ բաղումողորմ Աստուած, աղաչեմք ամենայն սրտիւք մերովք, եւ խնդրեմք զգիմութիւն ի քէն. որպէս խոստացար ծառայից քոց եւ ասացեր. զամենայն զոր ինչ խնդրիցէք հաւատով յանուն Որդւոյ ի Հօրէ, տացի ձեղ: Հնորհեա եւ այժմ հաւատացելոցս ի քեղ, եւ կատարեա ի բարի զխնդրուածս մեր. զի ի քեղ եմք ապաւինեալ. եւ քո առատ ողորմութեամբ զմիթարեա զմեղ ի կեանս յայսոսիկ, եւ առաջնորդեալ հասոյ յանձառ երկնից արքայութիւնդ ի փառաբանութիւն եւ ի պատիւ ամենասուրբ Երրորդութեան. այժմ:

Յիշեա Տէր զպաշտօնեայս. 116:

Յիշեա Տէր եւ: Բարերար եւ:

Ս-ՀՅԱ ՃՃԻ :

Աիրեցի, զի լուիցէ Տէր զձայն աղօթից իմոց . զի խոնարհեցոյց զունկն իւր առ իս, եւ ես յաւուրս իմ կարդացի առ նա :

Ը քջեցան զինեւ երկունք մահու, եւ վլիշտք դժուաց գտին զիս :

Օչեղութիւն եւ զանձկութիւն գտի. եւ զանուն Տեառն կարդացի :

Ո Տէր, փրկեա զանձն իմ. ողորմած Աստուած մեր ողորմի, եւ պահէ զտղայս Տէր :

Ես խոնարհ եղէ, եւ Տէր կեցոյց զիս . դարձ անձն իմ ի հանգիստ քո, զի Տէր օգնեաց քեզ :

Փրկեաց զանձն իմ ի մահուանէ. զաշ իմ յարտասուաց, եւ զոտս իմ ի գայթակղութենէ . հաճոյ եղէց առաջի Տեառն յերկրին կենդանեաց :

Հաւատացի՝ զըր եւ խօսեցայ, եւ ես խոնարհ եղէ յցդ :

Ես ասացի ի զարմանալ իմում թէ ամենայն մարդ սուտ է :

Օ ՔՆՆ տաց տրիտուր Տեառն ընդ ամենայնի, զըր եւ ետ ինձ :

Օ բաժակ փրկութեան ընկալայց, եւ զանուն Տեառն կարդացից :

Օ աղօթս իմ Տեառն տաց առաջի ամենայն ժողովրդեան նորա :

Պատուական է առաջի Տեառն մահ սրբոց իւրոց . ո Տէր, ես ծառայ քո իմ, ծառայ, եւ որդի աղախնոյ քո :

Հատեր զկապանս իմ, քեզ մատուցից պատարագս օրհնութեան . եւ զանուն Տեառն կարդացից :

Օ աղօթս իմ Տեառն տաց առաջի ամենայն ժողովրդեան նորա, ի գաւիթս տան Տեառն . եւ ի մէջ քո երուսաղէմ :

(Օրհնեցէք զՏէր ամենայն աղինք . դովեցէք զնա ամենայն ժողովուրդք :

Օջրասցի ողորմութիւն նորա ի վերայ մեր, եւ
ճշմարտութիւն Տեառն մնասցէ յաւիտեան:

Փառք չօր եւ. այժմ եւ:

Ըստ կուն + հունիսուն ըստ յոյնին:

Ա2

Ո՞ր ստեղծման ըստ պատկերի քո՞ Տէր, պա-
տուեցե՞ր ըզմեղ, ընկալ եւ այժմ ըզնընջնցեալսն
ի քեզ ուղիղ հաւատով. ըստ մեծի՞ քում ողոր-
մութեան: Ո՞ր շնորհօք սուրբ Հոգւցին լուսաւորե-
ցեր, յիշատակի իւրեանց զհոգիս նոցա ընկալ
մարդասէր, ըստ մեծի՞ քում ողորմութեան: Ո՞ր
հաղորդեցան մարմնոյ եւ արեան քո՞ Տէր, հան-
դո՞ զհոգիս նոցա ընդ սուրբը քո, Քրիստոս Աս-
տըւած, քանզի գի՞նք սուրբ արեան քո՞ են: Ո՞-
այն օր հնեալդ ի կա՞նայս, մայր եւ մի շտ կոյս եւ
իմանալի լըս, ծընօղ արարչին մերոյ, անդադար
բարեբանեսցուք:

Ա3

Երարիչ Աստըւած եւ ըստեղծիչ աղդի մարդ-
կա՞ն: մի անտես առնե՞ր ըզնընջնցեալսըն մէր.
այլ հանգո՞ զհոգիս նոցա ընդ սուրբը քո: Ո՞-
դիդ մի ածին, յարութիւն տիեզերա՞ցից, մի ան-
տես առնե՞ր ըզնընջնցեալսըն մէր. այլ հանգո՞ զհո-
գիս նոցա ընդ սուրբը քո: Հոգիդ ճշմարիտ
մըխիթարիչ սլոգաւորա՞ցից, մի անտես առնե՞ր
ըզնընջնցեալսըն մէր. այլ հանգո՞ զհոգիս նոցա
ընդ սուրբը քո: Հոգւցին ըզքեւ հովանացեալ,
միայն սրբուհի, ծընար ըզբանն Աստըւած, զան-
ձառելց Հօր ծընունդ, եւ յայտնեցաւ միութիւն
Երրորդութեանն:

Բ.2

Ո՞ր կոչեցեր առ քեզ Տէ՛ր ըղտիեղերս ամենայն, ընկալ ըզմեր ըղնընջեցեալսն ի՛ գող նահապետին Աբրահամու, ողորմած Տէ՛ր, փըրկիչ եւ բարերար: Ո՞ր թողութեանց ես տըւող Աստըւած, թող ըզմեղս մեր Նընջեցելոցըն, կարող յամենայնի եւ հզօր ողորմած Տէ՛ր, փըրկիչ եւ բարերար: Ո՞ր լուսատու ես տիեզերաց, Քրիստոս Աստըւած, լուսաւորեան եւ ըզմեր ըղնընջեցեալսըն լուսով երանաւէտ զըւարթնոցն. ողորմած Տէ՛ր, փըրկիչ եւ բարերար: Հյշյս մեր եւ ապաւէն մայր Տեառն եւ կոյս սուրբ, որ հուր աստուածութեանն ո՛չ բոցակիզեաց զքո՞ւ սուրբ զորովայն. բարեխօսեա՞՞ առ Տէ՛ր վասըն մերոյ փըրկութեա՞ն:

Բ.3

Ո՞ր Ո՞րդիդ ես եւ Քանդ Աստըւած. Հաւասարակից ընդ Հօր յէութեան առ քեզ կարդամք մարդասէր. Հանգո՞ւ զհո՞գի՞ս նընջեցելո՞ց մեր ընդ սուրբս քո՞: Ո՞ր իշեր յերկնից վասըն մեր զառաջնն առե՞ր զյանցանսն Ադամայ. մերով բընութեամք բարձե՞ր ի վերայ խաչի՞ն անարան ձե՞րօք. Հանգո՞ւ զհո՞գի՞ս նընջեցելո՞ց մեր ընդ սուրբը քո՞: Ո՞ր լուծե՞ր զիշխանութիւն մահու կամաւորական մահուամք քո Քրիստոս. բանաւորաց զաղաշանս առաջի՞ քո հեղեալ մաղթեմք. Հանգո՞ւ զհո՞գի՞ս նընջեցելո՞ց մեր ընդ սուրբը քո՞: Տիրուհի անարատ. մայր Տեառն եւ կոյս Մարիամ. քրովքեական աթոռ ըզքեզ տեսաք ի՛ յերկրի. բարեխօսեան առ Տէ՛ր վասըն մերոյ փըրկութեա՞ն:

Գ.2

Հայր բարեգուլթ ո՞ր գըթացար ի՝ յազգս ո՞րդւոց
մարդկան. առաքեցե՞ր ըզմիածինդ ի՝ փըրկութիւն.
յիշեա՞ զհոգիս նընջեցելոց մերոց. եւ հանգո ընդ
սուրբըս քո՞: Ո՞րդիդ միածին ո՞ր յարեարդ ի մե-
ռելոց ի միւսանգամ գալըստեանըն քո՞ յարութիւն
մեզ խոստացար. յիշեա՞ զհոգիս նընջեցելոց մե-
րոց. եւ հանգո ընդ սուրբըս քո՞: Հոգիդ ճը-
մարիտ, մըխիթարիչ սըգաւորաց. աղաչանօք սուրբ
Աստուածածնին եւ ամենայն քոց սրբոց, յիշեա՞
զհոգիս նընջեցելոց մերոց, եւ հանգո ընդ սուրբըս
քո՞: Ի՞ բարեխօսութիւն փութացիր մեզ, սուրբ
Աստուածածին, առ ի փըրկել զժողովուրդս ի՝ մե-
զաբ' ց եւ յապականութենէ:

Գ.4

Յանըսկըզբնական ծոցը Հօր խոնարհեալ Բանըդ
մարմնացար ի կուսէն վասըն փըրկութեան մերոյ. ա-
ղաչեմք ըզքե՞ղ զնընջեցեալսըն մեր ի՝ քեզ ուղիղ
հաւատով յիշեա՞ Տէ՞՞՞՞ յորժամ գաս թա-
գաւորութեամբըդդ. քո՞: Վնոխակալ քաղցրութեամբ
Արդի Աստուծոյ՝ հաճեցար բառնալ ըզմելս աշխարհի
քո խաչելութեամբն. աղաչեմք ըզքե՞ղ զնընջե-
ցեալսըն մեր ի՝ քեզ ուղիղ հաւատով յիշեա՞
Տէ՞՞՞՞ յորժամ գաս թագաւորութեամբըդդ. քո՞:
Կամաւորական մահուամբ քո լուծեր զերկունըս
մահու. եւ արժանի արարե՞ր թողութեան յանցա-
նաց քափիչ քո արեամբ. աղաչեմք ըզքե՞ղ զնըն-
ջեցեալսըն մեր ի՝ քեզ ուղիղ հաւատով յիշեա՞
Տէ՞՞՞՞ յորժամ գաս թագաւորութեամբըդդ. քո՞:
Ա.

Որ փոխանակ մեղաւորաց ըղմեռանել յանձն առեր իշանելով ի՛ դըժոխըս փըրկեցեր ի մեղաւ-
սէր բանդէ՛ն ըզգերեալսն աղաչեմք ըզքե՛ղ զնըն-
շեցեալսըն մեր ի քե՛ղ ուղիղ հաւատով յիշեա-
սէ՛՛ ր յորժամ գաս թագաւորութեամբըդ քո՛:
Ինարեբանեմք զանչափ քո՛ զմարդասիրութիւնդ .
որ երեքօրեայ յարուցեալ զկենդանութիւն պար-
գեւեցեր աշխարհի . աղաչեմք ըզքե՛ղ զնընշեցեալ-
սըն մեր ի քե՛ղ ուղիղ հաւատով յիշեա- սէ՛՛ ր
յորժամ գաս թագաւորութեամբըդ քո՛: Վաքուր
եւ անբի ծ կոյս յետ ծընընդեան , որ մարմնով ծը-
նար զարձակօղն ի կապից մահու . բարեխօս լեր
վասն անձանց մերոց փըրկել ի սպառնալեաց դե-
հենոյն :

Դ2

Եօրժամ հարկանի փո՛ղ գալըստեան քո՛ Տէր .
յայնըժամ զարհուրեալ դողան արարածք ի՛ յա-
հէ քումմէ . աղաչեմք ըզքե՛ղ փըրկիչ . հանգո-
եւ ըղմեր ըզնընջեցեալսն ընդ սուրբըս քո՛ . որ
միայնդ ես բազումոզորմ : Քահաբեկ լուսոյ ծագ-
ման քո՛ Տէր , ցընծան դասք առաքինեաց ի վե-
րայ լուսեղէն ամպոյն . աղաչեմք ըզքե՛ղ փըրկիչ .
հանգո՞ւեւ ըղմեր ըզնընջեցեալսն ընդ սուրբըս քո՛ .
որ միայնդ ես բազումոզորմ : Անօխակալ բազ-
մագութ ողորմած Տէր , մի՞ անտե՞ս առներ ըղմե-
լուցեալքըս յահագին աւուրն . որ միայնդ ես
բազումոզորմ : Որ Եջեր ի յերկնից , եւ մարմնա-
ցար ի սուրբ կուսէն անձառելի քոյին ծնընդեամբդ

Եւ զի՞ս մի անտես առներ, այլ պահեա՞ պատուական եւ սուրբ խաչիւ քո՞:

ԴԿ

Ո՞ր թագաւորդ ես յաւիտենից Քրիստոս Աստված ընկալ ըզծառայս քո՞ ի բարի՝ ե՞ւ շնորհեա՞ ի՛ յաջակողմեա՞ն քում դասիԼ: Ո՞ր ունիս իշխանութիւն մահու եւ կենաց հանգո՞ զհո՞գիս քոց ծառայից. ե՞ւ շնորհեա՞ ի՛ յաջակողմեա՞ն քում դասիԼ: Քո՞րժամ կարգի աթոռ տէրութեանըդ քո եւ հաստատի ատեան դատաստանին. յայնժամ խընայեա՞ ծառայիս քո՞ . ե՞ւ շնորհեա՞ ի՛ յաջակողմեա՞ն քում դասիԼ: Վամենօրհնեալ Աստուածամայր Մարիամ, քերովբէական աթոռ արարչին մէրոյ տընօրէնութեան, զո՞ր երանե՛թն ամենայն աղինըք հանապազ:

Մաղթան+ :

Հոգւոցն հանգուցելոց Քրիստոս Աստուած, արա հանգիստ եւ ողորմութիւն. եւ մեղ մեղաւորացս շնորհեա՞ զթողութիւն յանցանաց:

Քաբուլ:

Եւ եւս խաղաղութեան զՏէր աղաչեսցուք:

Ո ասն հոգւոցն հանգուցելոց աղաչեսցուք զփրկիչն մեր Քրիստոս, զի զնոսա ընդ արդարսն դասեսցէ, եւ զմեղ կեցուսցէ շնորհիւ ողորմութեան իւրօյ. ամենակալ Տէր Աստուած մեր, կեցո՞ եւ ող: Տէր ողորմեա՞, Երիշ+ :

Աղջիկ+ :

Քրիստոս Որդի Աստուծոյ անոխակալ եւ բարեգութ, զթա՞ քո արարչական սիրովդ ի հոգիս հանգուցեալ ծառայից քոց: Յիշեա՞ յաւուր մեծի դալըստեան արքայութեան քո՞ . արա արժանի ողորմու-

թեան, քաւութեան եւ թողութեան մեղաց: Դա-
սաւորեալ պայծառացը ընդ սուրբս քո յաջակողման
դասուն: Օի գու ես Տէր եւ արարիչ ամենեցուն,
դատաւոր կենդանեաց եւ մեռելոց: Եւ քեզ վայելէ
փառք իշխանութիւն եւ պատիւ. այժմ եւ միշտ:

(Օրչնեալ Տէր մեր Յիսուս Քրիստոս. ամէն:
Հայր մեր որ:

Մաղթանի:

Օսաղմուերգութիւնս եւ զաղաշանս ընկալցի մար-
դասէրն Աստուած. մեր մեղաց եւ յանցանացն թո-
ղութիւն շնորհեսցէ. ի չարեաց փրկեսցէ. ի մեղաց
պահեսցէ. եւ նմա փառք յաւիտեանս. ամէն:

Եւ ասուին սիսանի ուսուաբանի:

ԿԵՐՊԵՏՈՐԱԿԹԻՒՆ
ՀԵՍՔԵՎԵՑ ԵԳՕԹԵՑ
ԵՐԵԿՈՅԵ ՔԱՄՈՒՆ
ՈՐԴԻՈՅԵ ԱՍՏՈՒՇՈՅ

Առ էջ Ի ԽՈՇԵՒՆ ԵՒ ՊԱՏԵԱԼ ՊԱՍՏԱԹԱԿԱԼԱՒ
ԵԳԸ Ի ԳԵՐԵԶՄԱՆԻ
Ես առ Աստուած կարդացի . եւ Տէր լուաւ ինձ
յերեկոյս , ի վաղըրդայն եւ ի հասարակ աւուր :
Ապասէի Աստուծոյ իմոյ , եւ ակն ունէի կենարա-
րին . որ փրկէ զծառայս իւր եւ կեցուցանէ :
Փառք Հօր եւ Որդւոյ :
Եւ եւս խաղաղութեան զՏէր աղաւ :
(Օրհնութիւն եւ փառք Հօր եւ Որդւոյ եւ Հոգւոյն
սրբոյ :

լուսագործութեան միջնորդութեան :

U-2500 2b:

Խոնարհեցն Տէր զունկն քո եւ լուր ինձ, զի աղքատ
եւ տնանկ եմ ես:

Պահեա զանձն իմ սուրբ, Տէր. փրկեա զծառայս
քո Աստուած իմ, որ ի քեզ յուսացայ:

Աղորմեա ինձ Տէր, զի առ քեզ աղաղակեցի զօրհա-
նապազ. ուրախ աբա զանձն ծառայի քո, զի առ
քեզ Տէր համբարձի զանձն իմ:

Օի դու Տէր քաղցր եւ ուղիղ ես . բազումնզորմ
առ ամեննեսեան, որը կարգան առ քեզ :

Ունկն դիր աղօթից իմոց, եւ նսյեաց ի ձայն
խնդրուածաց իմոց :

Քաւուր նեղութեան իմշյ կարդացի. առ քեզ, եւ
լուար ինձ :

Այս ոք է նման քեզ յաստուածս Տէր. եւ ոչ ոք է որպէս զգործս քո :

Չամենայն ազգս՝ զոր արարեր, եկեսցեն եւ երկիր պազցեն առաջի քո Տէր, եւ փառաւոր առասցեն զանուն քո յաւիտեան :

Վեծ ես դու Տէր, եւ առնես սբանչելիս, եւ դու միայն ես Աստուած :

Վուաջնորդեա ինձ ի ճանապարհի քում, եւ գնացից ի ճշմարտութեան քում, եւ ուրախ եղիցի սիրտիմ երկնչել յանուանէ քումմէ :

Խոստովան եղէց առ քեզ Տէր Աստուած իմ. բոլորով սրտիւ իմով փառաւոր արարից զանուն քո յաւիտեան :

Վեծ եղեւ ի վերայ իմ ողորմութիւն քո, եւ փրկեցեր զանձն իմ ի գժոխոց ներքնոց :

Աստուած, անօրէնք յարեան ի վերայ իմ, եւ ժողովք հզօրաց խնդրեցին զանձն իմ. եւ ոչ համարեցան զքեզ Աստուած առաջի իւրեանց :

Վ. Դու Տէր Աստուած իմ, գժած ես եւ ողորմած. երկայնամիտ, բազումողորմ եւ ճշմարիտ նայեաց առ իս, եւ ողորմեա ինձ :

Տուր զօրութիւն ծառայի քո. կեցո զորդի աղախնոց քո, եւ արա առ իս նշան բարութեան :

Տեսցեն ատելիք իմ եւ ամաչեսցեն, զի դու Տէր օգնեցեր ինձ եւ միսիթարեցեր զիս :

Փառք Հօր. այժմ եւ :

Մարդունք:

Փառք քեզ Աստուած, փառք քեզ. յաղագս ամենայնի Տէր, փառք քեզ :

Լու եւս խաղաղութեան զՏէր աղաւ :

(Օրհնութիւն եւ Պառք Հօր եւ Որդ :

Խաղաղութիւն ամենայն :

Ա-պ-ռ- Ճ-լ-թ-:

Ապրեցո զիս Տէր ի մարդոց չարէ. յառնէ անիրաւէ փրկեա զիս :

Խորհեցան ղանօրէնութիւն ի սիրտս իւրեանց . զար
ամենայն պատրաստեցան ի պատերազմ :

Արեցին զլեզուս իւրեանց որպէս զօձի , եւ թոյնք
իժից ի ներբռյ շրմանց նոցա :

Պահեա զիս Տէր ի ձեռաց մեղաւորի , եւ ի մարդց
չարէ փրկեա զիս :

Խորհեցան խափանել զգնացս իմ . թաքուցին ամ-
բարտաւանք զըրոդայթ ինձ :

Լարս ձգեցին որոգայթ ոտից իմոց . շուրջ դշաւ-
զօք իմովք եղին ինձ զգայթակղութիւն :

Վսացի Տէր Աստուած իմ ես դու . ունկն դիր Տէր
ձայնի աղօթից իմոց :

Տէր Տէր զօրութիւն փրկութեան իմոյ . հովանի
գլխոյ իմոյ յաւուր պատերազմի :

Ո՞ի մաներ զիս Տէր ի ցանկութիւն մեղաւո-
րաց , ոք խորհեցան վասն իմ ընդ վայր հարկանել
զիս :

Օի մի երբեք բարձրասցին , եւ խորհուրդք նոցա
մի կատարեսցին . վախճան կատարածի նոցա վաս-
տակ շրմանց իւրեանց ծածկեսցէ զնոսա :

Վրկցես ի վերայ նոցա զկայծակունս հրոյ , եւ կոր-
ծանեսցես զնոսա . ի տառապանաց մի կարասցեն
կեալ :

Ո՞արդոյ լեզուանւոյ մի յաջողեսցի ի վերայ եր-
կրի . զայր մեղաւոր չարիք իւր որսասցեն ի կորուստ :

՝ օանեայ , զի առնես Տէր զդատաստանս աղքատի .
եւ զիրաւունս տնանկի :

Վրդարք գոհասցեն զանուանէ քումմէ , եւ բնա-
կեսցին ուղիղք առաջի երեսաց քոց :

Տէր կարդացի առ քեզ , եւ լուր ինձ . նայեաց ի
ձայն աղօթից իմոց ի կարդալ իմում առ քեզ :

Ուղիղ եղիցին աղօթք իմ որպէս խունկ առաջի
քո Տէր . համբարձումն ձեռաց իմոց պատարագ ե-
րեկոյի :

Դիր Տէր պահապան բերանոյ իմոյ , եւ դուռն ա-

մուր շրթանց իմոց զի մի խոտորեսցի սիրտ իմ բանիւ չարութեան :

Ի պատճառել զալատճառս մեղաց ընդ մարդս՝ որք գործեն զանօրէնութիւն . եւ ոչ եղէց կցորդ ընտրելեաց նոցա :

Խրատեսցէ զիս արդարն ողորմութեամբ , եւ յանդիման արասցէ . իւղ մեղաւորի մի օծցէ զգլուխ իմ , այլ աղօթք իմ ի կամն նորա :

Ըրգելան մերձ առ վիմին դատաւորք նոցա . լուիցեն բանից իմոց եւ քաղցրասցին :

Արակէս թանձրութիւն հողոյ զիսփուեալ է ի վերայ երկրի . ցրուեսցին ոսկերք նոցա մերձ ի դժոխս :

Առ քեզ Տէր Տէր են աչք իմ , ի քեզ յուսացայ . մի հաներ զշոգի յինէն :

Պահեամ զիս յորոգայթէ , որ թագուցաւ ինձ . ի դայթակղութենէ գործողին զանօրէնութիւն :

Անկցին ի ցանցս նորա մեղաւորք . միայն եմ ես՝ մինչեւ անցից :

Զայնիւ իմով ես առ Տէր կարդացին . ձայնիւ իմով զՏէր աղաչեցի :

Վիտեցից առաջի Տեառն զաղօթս իմ , եւ զնեղութիւնս իմ առաջի նորա պատմեցից :

Ի նուաղել յինէն հոգւց իմոյ՝ դու Տէր ծանեար դշաւիզս իմ . ի ծանապարհ յոր եւ գնայի , թագուցաւ ինձ որոգայթ :

Հայէի յացմէ՝ տեսանեէի , եւ ոչ ոք ծանաչէր զիս . կորեաւ յինէն փախուստ իմ , եւ ոչ գտաւ խնդրող անձին իմոյ :

Աղաղակեցի առ քեզ Տէր , եւ ասացի , դու ես յոյս եւ բա՛ին իմ յերկրին կենդանեաց :

Արայեաց Տէր յաղօթս իմ , զի ես խօնարհ եղէ յոյժ . ապրեցն զիս ի հալածաց իմոց , զի հզօր եղեն քան զիս :

Տէր հան ի բանտէ զանձն իմ . դոհանամ զանուանէ քումմէ :

Եւ քեզ սպասեն արդարք, մինչեւ հատուցես ինձ:
Փառք Հօր, այժմ եւ:

Երբ ի բարեկարգեց:

Ալէլուիա, ալէլուիա:

Ե՞ս զուարթ սուրբ փառահաց, անըմահի Հօրն
ե՞րկնաշորի սըրբայ կենարարի Յիսուս Քրիս-
տոս:

Ենեալքս ի մտանել արեգական, տեսաք ըզլոյս
երեկոյիս: Օրհնեմք ըզհայր եւ զորդի եւ ըզսուրբ
Հոգիդ Աստուծոյ յ, եւ ամենեքեան ասեմք ամեն

Արժանաւորեա ըզմել յամենայն ժամ օրհնել
ձայնիւ երգով զանուն փառաց ամենասուրբ Երրորդ-
դութեանդ: Որ տայ զկենդանութիւն, վասն որոյ
եւ աշխարհս ըզքեզ փառաւորել:

Մաղթան:

Օրհնեալ Տէր, որ բնակեալդ ես ի բարձունս, եւ
օրհնեալ են փառք մեծութեան քո, որ հաստա-
տեցեր զլուսաւորս ի բարձունս, ի յերկնից լցո
ծագեցեր ընդ ամենայն տիեզերս: Դրաբեր զարե-
գակն լուսատու տուընչեան, զլուսինն եւ զաստեղս՝
լուսատու գիշերոյ, եւ զլոյս ճրագի. դու ես լցո
գովելի, սուրբ եւ առաջին լցոյն. ի քեն փախնու-
խաւարն, եւ զլոյս քո կենդանի Տէր ծագեա ի սիրտս
մեր: Եւ մեք միաբան ասասցուք օրհնեալ է անուն
սուրբ փառաց քոց, եւ քեզ երգեմք զօրհնութիւն
եւ զփառս Հօր եւ Արդւոյ եւ Հոգւոյդ սրբոյ, այժմ
եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից, ամեն:

Քարոզ:

Հասեալքս ի ժամ երեկոյիս ամենեքեան համբառ-
նալով զձեռս մեր փառաւորեմք զքեզ Տէր Աս-
տուած մեր, որ շնորհեցեր մեզ զտիւս՝ խաղաղու-
թեամբ անցուցանել եւ հասանել ի ժամ երեկոյիս:

Վրժանաւորեած զմեզ Տէր սուրբ սրտիւ, հրեշտակային երգով գոհաբանութիւն մատուցանել Տեառն Աստուծոյ ամենակալիիդ, կեցո եւ ողորմեա:

Ողորմեաց մեզ Տէր Աստուած մեր ըստ մեծի ողորմութեան քում, ասասցուք ամենեքեան միաբանութեամբ: Տէր ողորմեա: Երէց:

Մ-Ղ-Բ-Ա-Ն:

Հասեալքս ի ժամ երեկոյիս ամենեքեան անդադար փառաւորեմբ զշայր եւ զՈրդի եւ զսուրբ Հոգիդ, այժմ եւ միշտ:

Մ-Ե-Ա-Շ-Ք-Ի: Յ-Ր-Ա-Բ-Ե-Ա-Ն:

Ա2

Տէր կարօղ եւ հզօր, Տէր կարօղ ի պատերազմի:

Տեառն է երկիր լոիւ իւրով, աշխարհ եւ ամենայն բնակիչք նորա:

Ա4

Վթոռ քո Աստուած, յաւիտեանս յաւիտենից, դաւազան ուղղութեան դաւազան արքայութեան քո:

Իղիսեաց սիրտ իմ զբան բարի, եւ ասեմ զգործս իմ թագաւորի:

Բ2

Տէր թագաւորեաց, ցնծասցէ երկիր, ուրախ եղիցին կղզիք բազումբ:

Երեւեցան փայլատակունք նորա տիեզերաց, ետես եւ սասանեցաւ երկիր:

Բ4

Երգեցէք Տեառն երգ նոր ամենայն երկիր, ծառայեցէք Տեառն ուրախութեամբ:

Վտէք առաջի նորա ցնծութեամբ, ծաներուք զինա է Տէր Աստուած մեր:

Գ2

Եկայք եւ տեսէք զգործս Աստուծոյ, որ արար զնշանս եւ զարուեստս ի վերայ երկրի:

Վստուած մեր ապաւէն եւ զօրութիւն . օդնական
ի վերայ նեղութեանց, որք գտին զմեզ յոյժ :

ԴԿ

Վստուած մեր յերկինս եւ յերկրի . զամենայն զըր
ինչ կամեցաւ՝ եւ արար :

Հեղանելն խրայէլի յեգիպտոսէ՝ տանն Յակովբայ
ի ժողովրդենէ այլաղգեաց :

Դ2

Եղիցի ձեռն քո ի վերայ առն . աջ քո ի վերայ
որդւոյ մարդոյ զոր զօրացուցեր զնա ի քեզ :

Որ հովուեսդ խրայէլի նայեաց . որ առաջնորդես
որպէս խաշին՝ Յովսեփու :

ԴԿ

Վստուած աստուծոց Տէր խօսեցաւ . կոչեաց զերկիր:

Հեղիցն արեգական մինչ ի մուտս . ի Արութե
վայելըութիւն գեղեցկութեան նորա :

Ա-րէ ռ-ռիւ ե-ղիցե-ց :

Ուղիղ եղիցին աղօթք իմ :

Որպէս խունկ առաջի քո Տէր :

ամբարձումն ձեռաց իմոց :

Պատարագ երեկոյի :

Յարու-ի ռ-ռիւ վ-ռու մ-ռու :

Ուղիղ եղիցին աղօթք իմ որպէս խունկ առաջի
քո Տէր . համբարձումն ձեռաց իմոց պատարագ
երեկոյի :

Տէր աղաղակեցի առ քեզ, լուր ինձ :

Կայեաց ի ձայն խնդրուածաց իմոց յաղաղակել
իմում առ քեզ :

Բ-րու ի-ի-ս-ո-ր-ի-ց, ե-ս ա-ն-ե-յ-ն ս-ս-ր-ց ո-ւ-ր-ո-ն-ե-ց :

Վսասցուք ամենեքեան միաբանութեամբ . Տէր
ողորմեա : Տէր ողորմեա :

Ո ասն խաղաղութեան . ե-ս ա-յ-ն : Դ-ի-ո ի ն-ի-ն 107 :

Ք-Հ-Հ- պ-հ-ն-ց-:

Եւ եւս խաղաղութեան զՏէր աղաչեսցուք :

Վղաչեսցուք զամենակալն Աստուած, զՀայր Տեառն
մերոց Յիսուսի Քրիստոսի, զԹագաւորն խաղաղու-
թեան, յաղագս խաղաղութեան, եւ վասն միայնոյ,
սուրբ, կաթուղիկէ եւ առաքելական եկեղեցւոյ .
զի զբաղում ամս խաղաղութեամբ տացէ մեղ Տէր
Աստուած մեր . եւ զԹագաւորս խաղաղարարս առա-
քեսցէ առ մեղ վասն մեծի, սուրբ եւ աշաւոր անուան
իւրոյ, զպետս դաւառաց, զզօրավարս, զզօրա-
գլուխս, զժողովուրդս, զմուտս եւ զելս մեր խաղա-
ղութեամբ պահեսցէ, եւ զամենայն պատերազմունս
թշնամնոյն խորտակեսցէ ի մէնջ . Տէրն ամենակալն
կեցուսցէ եւ ողորմեսցի :

Օ երեկս մերձեալ, եւ զառաջիկայ գիշերս խաղա-
ղութեամբ անցուցանել հաւատովի ի Տեառնէ խնդր :

Օ հրեշտակ խաղաղութեան պահապան անձանց :

Օ քաւութիւն եւ զԹողութիւն յանցանաց մերոց :

Օ սրբոյ խաչին մեծ եւ կարօղ զօրութիւն, յօգ-
նութիւն :

Եւ եւս եւ վասն միաբանութեան ճշմարիտ եւ
սուրբ հաւա :

Օ անձինս մեր եւ զմիմեանս Տեառն Աստուծոյ
ամենակալ :

Ոշորմեաց մեղ Տէր Աստուած մեր ընդ մեծի ողորմ :

Աղջին :

Եռոր ձայնից մերոց Տէր Աստուած մեր . ընկալ զա-
ղաչանս մեր, զՀամբարձումն ձեռաց մերոց եւ զբանս
աղօթից, սրբելով զերեկոյի պատարագս մեր ի հօտ
անուշից՝ ի հաճոյս քեզ պատրաստել : Հաւել ի
մեղ Տէր ամենակալ զհաւատ, զյոյս, զտէր եւ զա-
մենայն գործս առաքինութեան . որպէս զի ըստ կա-
մաց քոց բարեսիրաց միշտ կրօնաւորեալք բարե-
պաշտութեամբ ի տուէ եւ ի դիշերի . եւ արժա-

Նաւորք եղիցուք յաղագս անձանց մերոց փրկութեան
եւ վասն հոգեւոր կենացդ աղաշել զքեղ Տէր. եւ
դտանել ի քէն զնորհս եւ զողորմութիւն, եւ դռ
հանալով փառաւորեսցուք զՀայր եւ զՈրդի եւ զսուրբ
Հոգիդ այժմ:

Խաղաղութիւն ամենեցուն :

Վ.Եղ Երկիր պատանելով Տէր Աստուած մեր, գոռ
հանամք զքէն յաղագս խաղաղութեամբ անցուցար
Նելց ի մէնց զերկարութիւն տուընչեանս : Տուր
մեղ Տէր աղաչեմք զքեղ զերեկս եւ զառաջակայ
գիշերս առանց մեղաց եւ առանց գայթակղութեան
անցուցանել . Հաստատուն կալ եւ մնալ ի հաւատ,
ի յոյս, ի սէր եւ ի պատուիրանապահութեան քո :
Խնդրելով զխաղաղութիւն ամենայն աշխարհի, ե-
կեղեցւոյ քում սրբոյ զհաստատութիւն, եւ անձանց
մերոց զիրկութիւն : Որպէս զի ընգունելով ի քէն
զհայցուածս մեր, եւ զմեծվայելական փառաբանու-
թիւն միշտ ի բարձունս առաքեսցուք ամենազօր
Տէրութեանդ Քրիստոս Աստուած մեր, այժմ :

b- ---t- ---t U---f f U---p---p :

Այսուհետեւ Աստուած, Առւրբ եւ Հըզօր, Առւրբ եւ անմահ ողորմեաց մեզ : Երէցա իբինեա :

$$U = \{x_1, x_2, \dots, x_n\}$$

Փրկեա զմելի ի փորձութենէ եւ յամենայն վտանգից մերոց :

卷之三

Եւ եւս խաղաղութեան զՏէր աղաչեսցուք :

Ա ասն լսելի լինելոյ Տեառն Աստուծոյ ձայնի աղա-
շանաց մերոց բարեխօսութեամբ սուրբ Աստուա-
ծածնին, եւ իշանելոյ ի վերայ մեր ողորմութեան եւ
գթութեան Տեառն Աստուծոյ. ամենակալ Տէր Աս-
տուած մեր կեցն եւ ողորմեա:

ՔՀ. (Օրհնութեան եւ փառք Հօր եւ Արդւց եւ Հոգւոյն:

Խոսկութիւն առնեցուն :

Համբարձի զաշս իմ ի լերինս, ուստի եկեսցէ
ինձ օգնութիւն :

(Օգնութիւն ինձի Տեառնէ եկեսցէ . որ արար զեր-
կինս եւ զերկիր :

Ո՞ի տար ի սասանութիւն զոտն քո . եւ մի ննջես-
ցէ պահապան քո :

Որպէս ոչ ննջէ, եւ ոչ ի քուն երթայ պահա-
պանն խրայէլի :

Տէր պահեսցէ զքեղ, եւ Տէր ընկալցի աջոյ ձե-
ռամբն իւրով :

Վրեգակն ի տուէ քեղ մի մեղիցէ, եւ մի լուսինն
ի գիշերի :

Տէր պահեսցէ զքեղ յամենայն չարէ . պահեսցէ
Տէր զանձն քո :

Տէր պահեսցէ զմուտ եւ զել քո յայսմշետէ
մինչեւ յաւիտեան :

Փառք հօր . այժմ եւ :

Եւ ապա առէ Հայութաբնի ըստ պարզածին :

Քարոզ :

Ու ասն խաղաղութեան ամենայն աշխարհի, եւ
հաստատութեան սրբոյ եկեղեցւոյ զՏէր աղաշես-
ցուք : Ասացուք ամենեքեան միաբանութեամբ :
Տէր ողորմեա . Երիշ :

Առջեւ :

Հայր դժաճ, բարեխնամող, արարիչ ամենայն
արարածոց . ընկալ զպաղատանս ծառայից քոց ի
ժամ երեկոյիս, որ առատդես առ ամենեսեան պար-
զեւօք բարերարութեան քո . ողորմեա Տէր ամենայն
աշխարհի, եւ եկեղեցւոյ քում սրբոյ, հիւանդաց,
վշտացելոց, ճանապարհորդաց, նաւորդաց, խոստո-
վանողաց, ապաշխարողաց եւ հոգւոցն հանդուցելոց :
Օի դու Տէր ամենակալ, դիտես զպէտս մեր եւ զկա-
րիս առաւել քան զոր խնդրեմք եւ խմանամք . եւ

քեզ ընդ Որդւց եւ ամենասուրբ Հոգւոյդ վայելէ
փառք իշխանութիւն եւ պատիւ . այժմ եւ միշտ եւ :
Ի հեծ շուրջու սահման եւ յինունան՝ սահման
հա եւ սեպարան ըստ կորդին :

Ք-Ռ-Ռ-Ղ:

Խոնդրեսցուք հաւատով միաբանութեամբ ի Տեառ-
նէ , զի զողորմութեան զշնորհս իւր արասցէ ի վերայ
մեր . Տէրն ամենակալն կեցուսցէ եւ ողորմեսցի :
Կեցու Տէր . Տէր ողորմեա . Երէց :

Ա-Ղ-Ջ-Ղ:

Ուագաւոր խաղաղութեան , օգնական եւ փրկիչ
անձանց մերոց , Քրիստոս Աստուած մեր , պարըս-
պեալ պահեան զժողովուրդս քո ընդ հովանեաւ-
սուրբ եւ պատուական խաչիւդ քո ի խաղաղու-
թեան : Փրկեա յերեւելի եւ յաներեւոյթ թշնա-
մոցն . արժանաւորեա գոհութեամբ փառաւորել
զքեզ ընդ Հօր եւ ընդ սուրբ Հոգւոյդ :

Հայր մեր օր յերկինս ես :

ԿԵՐԴԵԼՈՐՈՒԹԻՒՆ

ՀԵՍՔԵԿՑ ԵԳՕԹԻՑ

ՀԱՆԳՍՏԵՐՆ ԺԱՄՊՈԽՆ

ՈՐ ԿԵՏԵՐԻ Ի ԴԷՄԸ

ՀՕՐ ԱՍՏՈՒՇՈՅ

ԶԻ ՊԱՀՊԱՆՈՂԱԿԱՆ ԱԶԲՎ ՄԻԱԾՆԻՆ

ՊԱՀԵՍՑԻ ԶՄԵԶ Ի ԽԾԱԾՐԾՑԻՆ ԳԻՋԵՐԻՄ

ԱՌԱՔԵԱ Տէր զլցյս քո եւ զծշմարտութիւն քո ,
զի առաջնորդեցեն ինձ , եւ հանցեն զիս ի լեառն
սուրբ եւ ի յարկս քո :

Վ'տից առաջի սեղանց Աստուծոյ առ Աստուած ,
որ ուրախ առնէ զմանկութիւն իմ :

Խոստովան եղէց քեղ օրհնութեամբ Աստուած
Աստուած իմ :

Վրդ՝ ընդէր տրտում ես անձն իմ , կամ ընդէր
խոսովես զիս . յուսա առ Աստուած . խոստովանեա
նմա . փրկիչ երեսաց իմոց Աստուած է :

Փառք Հօր եւ Որդւոյ . այժմ եւ :

Եւ եւս խաղաղութեան զՏէր աղա :

(Օրհնութիւն եւ փառք Հօր :

Սահման ճժիւ :

Եկեսցէ ի վերայ իմ ողորմութիւն քո Տէր , եւ
փրկութիւն քո ըստ բանի քում :

Տաց պատասխանի ոյքնախատեն զիս բանիւք , զի
ես ի բանս քո յուսացայ :

Վ'ի ի բացեայ առներ ի բերանց իմմէ զբան ճըշ-
մարտութեան մինչեւ յոյժ , զի յիրաւունս քո յու-
սացայ :

Պահեցի զօրէնս քո յամենայն ժամ . յաւիտեան
եւ յաւիտեանս յաւիտենից :

Վնայի ես յանդորրու , զի զպատուիրանս քո խըն-
դրեցի :

Կաօսէի զվկայութիւնս քո առաջի թագաւորաց, եւ
ոչ ամաչէի:

Խորհէի ի պատուիրանս քո, զոր սիրեցի:

Համբարձի զձեռս իմ ի պատուիրանս քո, զոր
սիրեցի. եւ խորհէի յարդարութեան քում:

Յիշեալ զբան ծառայի քո, յոր եւ յուսացուցել
զիս:

Այս միսիթարեսցէ զիս ի խոնարհութեան իմում.
զի բան քո կեցոյց զիս:

Վմբարտաւանք անիրաւեցան յիս յոյժ. այլ յօ-
րինաց քոց ես ոչ խոտորեցայ:

Յիշեցի զիրաւունս քո յաւիտենից Տէր, եւ միսի-
թարեցայ:

Տրտմութիւն կալաւ զիս ի մեղաւորաց եւ սյք
թռղին զօրէնս քո:

Կովելի են ինձ իրաւունք քո ի տեղւոջ պանդըն-
տութեան իմոյ:

Յիշեցի ի գիշերի զանուն քո Տէր. եւ պահեցի
զօրէնս քո:

Այս եղեւ ինձ ճանապարհ ի կեանս. զի զարդարու-
թիւնս քո խնդրեցի:

Օանօրէնս ատեցի եւ զօրէնս քո սիրեցի:

Օգնական եւ փրկիչ իմ ես գու, եւ ես ի բանս
քո յուսացայ:

Ի բաց եղերուք յինէն չարք, եւ քննեցից զպա-
տուիրանս Աստուծոյ իմոյ:

Օգնեալ ինձ ըստ բանի քում, եւ կեցն զիս. եւ
մի յամօթ առներ զիս ի յուսոյ իմմէ:

Օգնեալ ինձ եւ ապրեցն զիս, եւ խորհեցաց զի-
րաւունս քո յամենայն ժամ:

Վնարդեցեր զամենեսեան, որք ապստամբ եղեն
յարդարութեանց քոց. զի անիրաւութեամբ էին
խորհուրդք նոցա:

Յանցաւորս համարեցայ զամենայն մեղաւորս եր-
կրի, վասն այսորիկ սիրեցի զպատուիրանս քո:

Ինւեռեամ ընդ երկիւղ քո զմարմինիմ, զի ի դատաստանաց քոց երկեսց յոյժ:

Ո՞երձեսցին ինդրուածք իմ առաջի քո Տէր, ըստ բանի քում իմաստուն արա զիս:

Ո՞տցեն աղօթք իմ առաջի քո Տէր, եւ բանիւ քով փրկեամ զիս:

Ի՞ղևեսցեն շրթունք իմ զօրհնութիւնս քո, յորժամ ուսուսցես ինձ զարդարութիւնս քո:

Խօսեսցի լեզու իմ զբանս քո, զի ամենայն պատուիրանք քո արդարութեամբ են:

Եղիցի ձեռն քո ի կեցուցանել զիս, զի զպատուիրանս քո ընարեցի:

Հանկացայ փրկութեան քում Տէր, եւ օրէնք քո խօսք իմ էին:

Աեցցէ անձն իմ, օրհնեսցէ զքեղ. եւ իրաւունք քո օգնեսցեն ինձ:

Ո՞ղօրեցայ ես օրակէս զոչսար կորուսեալ. ինդրեամ զծառայս քո, զի զպատուիրանս քո ես ոչ մոռացայ:

Ո՞ի եկեսցեն ի վերայ մեր ոտք ամիսարտաւանից, եւ ձեռք մեղաւորաց մի դողացուսցեն զմեզ:

Վնդ անկցին ամենեքեան, ոյք գործեն զանօրէնութիւն. մերժեսցին, եւ այլ մի կարասցեն հաստատել:

Ես ի Տէր յուսացայ. ցնծ ացայց եւ ուրախ եղեց յԱստուած փրկիչ իմ:

Տէր Տէր ետ ինձ զօրութիւն, եւ կացայց զոտս իմ ի հաստատութեան. ի վերայ պարանոցի թշնամւցն կացայց զիս, եւ հանդոյց զիս երագ երագ:

Ո՞ր բնակեալն է յօդնութիւն բարձրելցն. ընդ հովանեաւ Աստուծոյ յերկինս հանդիցէ:

Վսացէ Ցեառն, ընդունելի իմ ես դու. ապաւէն իմ Աստուած, եւ ես յուսամ ի նա:

Աւ փրկեսցէ զիս յորուկայթէ որտողին, եւ ի բանիցն խռովութենէ:

Եթիկնամեց իւր ընկալցի զքեղ. ի հովանի թեւոց նորա յուսացիս:

Որպէս զէն շուրջ եղիցի զքեւ ճշմարտութիւն նորա:

Ոչ երկիցես դու յերկիւղէ գիշերի, եւ ոչ ի նետէ՝ որ թռչի ի տուէ:

Յիրէ՝ որ շրջի ի խաւարի. ի գայթակղութենէ դիւնի ի հասարակ աւուր:

Ենկցին ի կողմանէ քումմէ հաղարք, եւ բիւրք ընդ աջմէ քումմէ, եւ առ քեզ ինչ ոչ մերձեսցին:

Ի՞այց միայն աչօք քովք հայեսցիս դու, եւ զհատուցումն մեղաւորաց տեսցես, զի դու Տէր յսց իմ ես:

Օքարձրեալն արարեր քեզ ապաւէն. ոչ հասցեն առ քեզ շարք, եւ տանջանք մի մերձեսցին ի յարկըս քո:

Ճընշտակաց իւրոց պատուիրեալ է վասն քո ի պահել զքեզ յամենայն ճանապարհս քո:

Ի բազուկս իւրեանց ընկալցին զքեզ, զի մի երբեք հարցես զքարի զոտն քո:

Ի վերայ իժից եւ քարբից գնասցես դու, եւ առ ոտն կոխեսցես զառիւծն եւ զվիշապն:

Վանզի յիս յուսացաւ, եւ փրկեցից զնա, հովանի եղէց նմա, զի ծանեաւ զանուն իմ:

Կարդասցէ առ իս, եւ ես լուայց նմա. եւ առ նմա եղէց ի նեղութեան:

Փրկեցից եւ փառաւոր արարից զնա. երկայն աւուրբք լցուցից. եւ ցուցից նմա զփրկութիւն իմ:

Վո քեզ Տէր համբարձի զաւս իմ, որ բնակեալդ ես ի յերկինս:

Որպէս աչք ծառայի ի ձեռն Տեառն իւրոյ, եւ որպէս աչք աղախնոյ ի ձեռն տիկնոջ իւրոյ:

Վյնալէս են աչք մեր առ քեզ Տէր Աստուած մեր, մինչեւ ողորմեսցիս ի վերայ մեր:

Ողորմեաց մեզ Տէր, ողորմեաց մեզ, զի բազում լցաք արհամարհանօք:

Եւս առաւել լցան անձինք մեր նախատանօք, որք

Նախատէին զմեղ . եւ արհամարհանօք ամբարտաւանից :

Վստուած յանուան քում կեցո զիս , եւ ի զօրութեան քում իրաւ արա ինձ :

Վստուած լուր աղօթից իմոց . ունկն դիր բանից բերանոյ իմոյ :

(Օտարք յարեան ի վերայ իմ , եւ հզօրք խնդրեցին զանձն իմ , եւ ոչ համարեցան զքեզ Աստուած առաջի իւրեանց :

Վհա Աստուած օգնական իմ . եւ Տէր ընդունող հոգւոյ իմոյ :

Ետ դարձուցանել զշարն ի թշնամիսն իմ , ճշմարտութեամբ քով սատակեա զնոսա :

Ետ կամօք իմովք պատարագս մատուցից քեղ , եւ խոստովան եղէց անուան քում Տէր , զի բարի է :

Համենայն նեղութենէ իմմէ փրկեցեր զիս , եւ ի թշնամիս իմ ետես ակն իմ :

(Օրհնեալ ես դու Տէր Աստուած հարցն մերոց . դովեալ եւ առաւել բարձրացեալ յաւիտեան :

Եւ օրհնեալ է անուն սուրբ փառաց քոց . դովեալ եւ առաւել բար :

(Օրհնեալ ես ի տաճարի փառաց սրբութեան քո . դովեալ :

(Օրհնեալ ես ի վերայ ամուսոյ արքայութեան քո . դովեալ :

(Օրհնեալ ես որ նստիս ի քրովըէս , եւ հսյիս յանդունդս . դովեալ :

(Օրհնեալ ես ի վերայ հաստատութեան երկնիցա դովեալ :

(Օրհնեցէք զԱստուած ի սրբութեան նորա . օրհնեցէք զնա ի հաստատութեան զօրութեան նորա :

(Օրհնեցէք զնա ի զօրութեան նորա . օրհնեցէք զնա ի բաղում մեծութեան նորա :

(Օրհնեցէք զնա ի ձայն օրհնութեան . օրհնեցէք զնա սաղմոսիք եւ օրհնութեամբ :

(Օրհնեցէք զնա ցնծութեամբ . գովեցէք զնա ուրախութեամբ :

(Օրհնեցէք զնա ի բանս քաղցր . գովեցէք զնա ի բարբառ լսելի :

(Օրհնեցէք զնա ի ձայն գոհութեան . ամենայն հոգիք օրհնեցէք զՏէր :

Եմդ՝ արձակես զծառայս քո Տէր ըստ բանի քում ի խաղաղութիւն , զի տեսին աչք իմ զփրկութիւն քո , զոր պատրաստեցեր առաջի ամենայն ժողովրդոց :

Լոյս ի յայտնութիւն հեթանոսաց , եւ փառք ժողովրդեան քում Խորայէլի :

Զգեցեր զձեռն քո , եւ փրկեաց զիս աջ քո , եւ Տէր հատուցէ ընդ իմ :

Տէր ողորմութիւն քո յաւիտեան . զգործս ձեռաց քոց մի անտես առներ :

Տէր հան ի բանտէ զանձն իմ . գոհանամ զանուանէ քումնէ :

Եւ քեզ սպասեն արդարք , մինչեւ հատուցես ինձ :

Ո՞նծացուցէ անձն իմ զՏէր . եւ ցնծացէ հոգի իմ Աստուծով փրկչաւ իմով :

Եսյց արար ի վերայ խոնարհութեան աղախնոյ իւրոյ . այսուհետեւ երանիցեն ինձ ամենայն աղգք :

Երար ընդ իս մեծամեծս հզօրն . եւ սուրբ է անուն նորա :

Ողորմութիւն արար յազգաց յազգս երկիւղածաց իւրոց . եւ արար զօրութիւն բազկաւ իւրով :

Հյուսեաց զամբարտաւանս ի մտաց սրտից , եւ քակեաց զՀզօրս յաթոռոց :

Օխոնարհս բարձրացցյ . զկարօտս ելից բարութեամբ . եւ զմեծատունս արձակեաց ունայնս :

Պաշտպանեաց Խորայէլի ծառայի իւրոյ , յիշելով զողորմութիւն իւր :

Որպէս խօսեցաւ առ հարս մեր . ընդ Աբրահամու , եւ զաւակի նորա յաւիտեան :

Տուր զօրութիւն ծառայի քո. կեցո զօրդի աղա-
խնոյ քո, եւ արա առ իս նշան բարութեան:

Տեսցեն ատելիք իմ եւ ամաչեսցեն, զի դու Տէր
օգնեցեր ինձ եւ միսիթարեցեր զիս:

Փառք Հօր, այժմ եւ:

Մ-ՂԻ-ԱՆ+:

Վեճն իմ ի ձեռս քո է յամենայն ժամ, եւ ի
սուրբ խաչ քո յուսացեալ եմ թագաւոր երկնաւոր,
զբազմութիւն սրբոց քոց բարեխօս ունիմք առ քեզ:
Որ երկայնամիտդ ես առ ամենեսեան, մի անտես
առներ զապաւինեալս ի քեզ: Վ. Ապահեա պա-
տուական եւ սուրբ խաչիւ քո ի խաղաղութեան:

Ք-Թ-Դ:

Վ. Ղաչեսցուք զամենակալն Աստուած եւ խնդրես-
ցուք ի նմանէ, զի առաքեսցէ զիրեշտակ խաղաղու-
թեան որ եկեալ պահեսցէ զմեզ յերկիւղական
գիշերիս ի դիւական խոռվութենէ, ամբողջ պահե-
լով զհոգի եւ զմարմին մեր, մինչեւ ի կատարումն
ժամանակի ամաց մերոց: Վ. մենակալ Տէր Աստուած
մեր, կեցո եւ ողոր:

Օ հանգիստ գիշերիս խաղաղութեամբ: Օ հրեշ-
տակ: Օ քաւութիւն: Օ սրբոյ խօս: Եւ ես եւ:
Օ անձինս: Ողորմ:

Ա-Զ-Ի+:

Տէր Աստուած մեր, դու պահեա զմեզ խաղա-
ղութեամբ ի գիշերիս յայսմիկ եւ յամենայն ժա-
մանակի: Վեճ սուրբ երկիւղ քո բեւեռեալ պահեա
զմիտս եւ զխորհուրդս մեր: Որպէս զի յամենայն
ժամ քեւ պահպանեալ լիցուք յորոգայթից
թշնամոյն: Եւ քեզ հանցուք զօրհնութիւն եւ
զիմառս Հօր եւ Որդւոյ եւ Հոգւոյդ սրբոյ այժմ
եւ միշտ:

Խաղաղութիւն ամենեցուն:

Հրեշտակի խաղաղութեան յանձն արա զանձինս
մեր Տէր զօրութեանց, որ եկեալ պահեսցէ զմեզ

անխռովս ի տուէ եւ ի գիշերի . յարթնութեան եւ
ի հանգստեան մերում : Օք դու ես արարիչ լուսոց
եւ հաստիչ գիշերի : Եւ այժմ աղաջեմք զքեզ
Տէր Աստուած մեր . զհանգիստ գիշերիս շնորհեա
խաղաղութեամբ անցուցանել : Եւ հասանել ի
պաշտօն առաւտու յերկրպագութիւն եւ ի փառա-
բանութիւն ամենասուրբ Երրորդութեանդ . այժմ
եւ միշտ եւ յաւիտեանս :

Առաջնա Դ:

ԿՑ . Խաղաղութեամբ յայս եւ ի սոյն ննջեսցուք
եւ զարթիցուք . զի դու Տէր միայն առանձին յու-
սով քով բնակեցուցեր զմեզ :

ՓԽ . Ի կարդալ իմում լուաւ ինձ Աստուած ըստ
արդարութեան ինեղութեան ինձ անդորր արարեր .
ողորմեա ինձ , եւ լուր աղօթից իմոց :

Որդիք մարդկան , մինչեւ յերբ էք խստասիրուք .
ընդէր սիրէք զնանրութիւն եւ խնդրէք զստութիւն :
՝ Օաներուք , զի սքանչելիս արար Տէր սրբոյ իւրում .
եւ Տէր լուիցէ ինձ ի կարտալ իմում առ նա :

Խարկանայք եւ մի մեղանչէք . զոր ինչ ասէք ի
սիրտս ձեր , յանկողինս ձեր զղացարուք :

Ամառուցէք պատարագս արդարութեան , եւ յու-
սացարուք ի Տէր :

Խաղումք ասէին , թէ ո ցուցցէ մեզ զբարութիւն
Տեառն . նշանեցաւ առ մեզ լոյս երեսաց քոց , եւ
ետուր ուրախութիւն սրտից մերոց :

Խպտղոյ ցորենոյ , գինւոյ եւ ձիթոյ իւրեանց լցու-
ցեր շնուա :

Խաղաղութեամբ յայս եւ ի սոյն ննջեսցուք եւ
զարթիցուք , զի դու Տէր միայն առանձին յուսով
քով բնակեցուցեր զմեզ :

Վէլուիա օրթի :

Խաղաղութիւն ամենեցուն :

Եւ ընդ հոգւոյդ քում :

Երկիւղածութեամբ լուարուք :

Արբոյ աւետարանիս որ ըստ Յովհաննու :

Փառք քեզ Տէր Աստուած մեր :

Պոսիսումէ :

Վաէ Աստուած :

Տէրն մեր Յիսուս Քրիստոս ասէ .

Վմէն ամէն ասեմ ձեզ . եթէ ոչ հատն ցորենոյ անկեալ յերկիր մեռանիցի , ինքն միայն կայ . ապա եթէ մեռանիցի , բազում արդիւնս առնէ : Որ սիրէ զանձն իւր , արձակէ զնա . եւ որ ատեայ զանձն իւր յաշխարհիս յայսմիկ , ի կեանսն յաւիտենականս պահեսցէ զնա : Եթէ ոք զիս պաշտեսցէ , զինի իմ եկեսցէ . եւ ուր եսն եմ , անդ եւ պաշտօնեայն իմ եղիցի : Եթէ ոք զիս պաշտիցէ , պատուեսցէ զնա Հայրն իմ :

Փառք քեզ Տէր Աստուած մեր :

Ք-բ-ո-ն :

Ոռւրբ խաչիւս աղաչեսցուք զՏէր , զի սովաւ փրկեսցէ զմեզ ի մեղաց , եւ կեցուսցէ շնորհիւ ու ղորմութեան իւրոյ : Վմենակալ Տէր :

Ա-չ-ն-+ :

Պահպանեան զմեզ Քրիստոս Աստուած մեր , ընդ հովանեաւ սուրբ եւ պատուական խաչիւդ քո ի խաղաղութեան . փրկեան յերեւելի եւ յաներեւոյթ թշնամույն : Վրժանաւորեան գոհութեամբ փառաւորել զքեզ ընդ Հօր եւ ընդ սրբոյ Հոգւսդ . այժմ՝ եւ :

Օրհնեալ Տէր մեր եւ փրկիչ Յիսուս Քրիստոս . ամէն :

Հայր մեր որ յերկինս ես :

Ս-դ-ն-+ :

Վնկանիմբ առաջի քո Աստուածածին , եւ աղաշեմբ զանարատ զկոյսդ . բարեխօսեան վասն անձանց մերոց . եւ աղաչեան զմիածին Որդիդ , փրկել զմեզ ի փորձութենէ եւ յամենայն վտանգից մերոց :

Որ արձակիչդ ես կապելոց, պարգեւատու ամենեցուն, այսօր հայցմամբ ծերունոյն արձակեա եւ զիս զբաղմամեղս ի կապանաց մահու ի կեանսն յաւիտենից :

Մ-միւն+ չը-մ-մ-ր+ ըն-դ-դ-է-մ ո-բ-ն-ր-ո-շ հիշե-յ-ն-ո-շ
-ը-բ-ո-յ-ն Գ-ը-է-է-ր-է ն-ը-ր-է-ի-շ-ո-յ-ն . ԺԲ :

Ընկալ քաղցրութեամբ, Տէր Աստուած հզօր, զդառնացողիս զաղաշանս : Ա'ատիր գթութեամբ առ պատկառեալս դիմօք : Փարատեա ամենապարգեւ, զամօթական տիսրութիւնս : Ինարձ յինէն ոզորմած, զանբերելի ծանրութիւնս : Անջրպետեան հնարաւոր, զմահացու կրթութիւնս : Աւարեա միշտ յաղթօղ, զխաբողին հաճութիւնս : Ինացադրեա վերնային, զմնլելցյն մառախուղ : Կնքեա կեցուցիչ, զկորուսչին ընթացմունս : Հօրուեա ծածկատես, զըմբոնողին չար գտմունս : Խորտակեա անքնին, զմարտողին դիմեցմունս : Տեառնագրեա քո անուամբդ զլուսանցոյց երդ յարկիս : Պարփակեա քո ձեռամբդ զառաստաղ տաճարիս : Կ'ծադրեա քո արեամբդ զմուտ սեմոց սենեկիս : Ալերպացո՛ զքո նշանդ՝ ի հետս ելից մաղթողիս : Ամրացո՛ քքո աջովդ զհանգստեանս խշտի : Ա'պքրեսցես ի հաղթից զծածկարան անկողնոյս : Պահեսցես քո կամօքդ վտառապեալ անձն հոգւոյս : Անխարդախ արասցես զքո շնորհեալ շունչ մարմնոյս : Կացուսցես շրջափակ զպար զօրուդ երկնայնոյ : Կարգեսցեսի դիմի ընդգդէմ գեւացն դասու : Տուր հանգիստ բերկրութեան մահահանգոյնս նիրհման ի խորութեան գիշերիս : Ինարեխօսութեամբ հայցուածոց սրբոց Աստուածածնիդ եւ ամենայն ընտրելոց : Ամիութեալ պարուրեա զպատուհան տեսութեանց զդայարանացս խմաստից անզարհուրելի զետեղմամբ ի ծփական խռովութեանց կենցաղական զբաղմանց, անրջական երաղոց, խօլականաց ցնորից, յիշատակաւ քո

յուսոյդ անվեսելի պաշտպանեալ : Եշ սթափեալ
վերստին ի ննջմանեւ ծանրութեան ամենազդաստ
արթնութեամբ , հոգենորոգ ղուարթութեամբ ի
քեզ արձանացեալ , զայս ձայն մաղթանաց բուր-
մամբ հաւատոց քեզ , ամէնօրհնեալ թագաւոր
իմառաց անձառից , փառաբանողաց երկնագումար
խմբից երգակցեալ , յերկինս առաքել : Օի դու
փառաւորեալ ես յամենայն արարածոց յաւիտեանս
յաւիտենից , ամէն :

Աշխարհի պատմության գրականության և արվեստի առաջատար կենտրոն . ԽՍՀ :

Արդի Աստուծոյ կենդանւոյ, օրհնեալ յամենայնի,
Հօրդ ահաւորի անքնին ծնունդ, որ տկարանայ առ ի
քեն եւ ոչ ինչ: Որ ի ծագել անստուեր նշուլից
ողը բմութեան քո փառաց, հալին մեղք, հալածին
դեւք, ջնջին յանցանք, խղին կապանք, խորտակին
շղթայք, կենդանածնին մահացեալք, բժշկին հա-
րուածք, ողջանան վէրք, բառնին ապականութիւնք,
տեղի տան տիսրութիւնք, նահանջին հեծութիւնք,
փախնու խաւարն, մեկնի մէգն, մերժի մառախուզն,
փարատի մռայլն, սպառի աղջամուղջն, վերանայ
մութն, գնայ գիշերն, տարագրի տագնապն, չքանան
շարիքն, հալածին յուսահատութիւնքն եւ թագա-
ւորէ ձեռն քո ամենակար, քաւիչդ ամենայնի: Որ
ոչ եկիր կորուսանել զմարդկան ոգիս, այլ կեցու-
ցանել. թող ինձ զանթիւ չարիսն իմ, բազում ո-
ղորմութեամբդ. զի դու միայն ես յերկնի անձառ
եւ յերկրի անզնին, ի տարր գոյի եւ յեղը ծագաց
աշխարհի, սկիզբն ամենայնի եւ յամենայնի ամե-
նայն լրամամբ, օրհնեալ ի բարձունս, եւ քեզ ընդ
հօր եւ Հոգւոյդ սրբոյ փառք յաւիտեանս, ամէն:

Հաւատով խոստովանիմ եւ երկիր պադանեմ քեզ, Հայր եւ Որդի եւ սուրբ Հոգի. անեղ եւ

անմահ բնութիւն . արարիչ հրեշտակաց եւ մարդկան եւ ամենայն եղելոց . եւ ողորմեա քո արարածոց :

Հաւատով խոստովանիմ եւ երկիր պագանեմ քեզ անբաժանելի լոյս, միասնական սուրբ Երրորդութիւն եւ մի աստուածութիւն . արարիչ լուսոյ եւ հալածիչ խաւարի . հալածեա ի հոգւոյ իմմեզիսաւար մեղաց եւ անդիտութեան, եւ լուսաւորեա զմիտս իմ ի ժամուս յայսմիկ աղօթել քեզ ի հաճոց, եւ ընդունել ի քէն զինդրուածս իմ, եւ ողորմեա ինձ բազմամեզիս :

Հայր երկնաւոր, Աստուած Ճշմարիտ, որ առաքեցեր զԱրդիդ քո սիրելի ի խնդիր մոլորեալ ոչ խարին . մեղայ յերկինս եւ առաջի քո . ընկալ զիս որպէս զանառակ որդին, եւ զգեցն ինձ զպատմուճանն զառաջին, զօր մերկացայ մեղօք . եւ ողորմեա քո արարածոց եւ ինձ բազմամեզիս :

Արդի Աստուծոյ, Աստուած Ճշմարիտ, որ խոնարհեցար ի հայրական ծոցոյ, եւ առեր մարմին ի սրբոյ կուսէն Մարիամայ վասն մերոյ փրկութեան . խաչեցար եւ թաղեցար եւ յարեար ի մեռելոց, եւ համբարձար առ Հայր . մեղայ յերկինս եւ առաջի քո . յիշեա զիս որպէս զաւաղակն յորժամ դաս արքայութեամբ քով, եւ ողորմեա :

Հոգի Աստուծոյ, Աստուած Ճշմարիտ, որ իշեր ի Յորդանան եւ ի վերնատունն, եւ լուսաւորեցեր զիս մկրտութեամբ սուրբ աւազանին . մեղայ յերկինս եւ առաջի քո . մաքրեա զիս վերստին աստուածոցին հրով քով որպէս հրեղէն լեզուօք զառաքեալս . եւ ողորմեա :

Ենեղ բնութիւն, մեղայ քեզ մտօք իմովք, հոգւով եւ մարմնով իմով . մի յիշեր զմեղս իմ զառաջինս վասն անուանդ քում սրբոյ, եւ ողորմեա :

Տեսող ամենայնի, մեղայ քեզ խորհրդով, բանիւ եւ գործով . ջնջեա զձեռագիր յանցանաց իմոց, եւ

գրեալ զանուն իմ ի դպրութեան կենաց . եւ ողորմեա :

«Քննող գաղտնեաց , մեղայ քեզ կամաւ եւ ակամայ , դիտութեամբ եւ անգիտութեամբ . թողութիւն շնորհեալ մեղաւորիս , զի ի ծննդենէ աւազանին մինչեւ ցայսօր մեղուցեալ եմ առաջի աստուածութեանդ քո զգայարանք իմովք եւ ամենայն անդամօք մարմնոյս . եւ ողորմեա :

Վ. մենախնամ Տէր , դիր պահապան աչաց իմոց զերկիւղ քո սուրբ , ոչ եւս հայել յարատ . եւ ականջաց իմոց , ոչ ախորժել լսել զբանս չարութեան . եւ բերանոյ իմոյ , ոչ խօսել զստութիւն . եւ սրտի իմոյ , ոչ խորհել զըարութիւն , եւ ձեռաց իմոց , ոչ գործել զանիրաւութիւն . եւ ոտից իմոց , ոչ գնալ ի ճանապարհս անօրէնութեան . այլ ուղղեալ զարժումն սոցալինել ըստ պատուիրանաց քոց յամենայնի . եւ ողորմեա :

Հուր կենդանի Քրիստոս . զհուր սիրոյ քո , զոր արկեր յերկիր , բորբոքեալ յանձն իմ , զի այրեսցէ զաղտ հոգւոյ իմոյ , եւ սրբեսցէ զխիղձ մտաց իմոց , եւ մաքրեսցէ զմեղս մարմնոյ իմոյ , եւ վառեսցէ զլցոյ գիտութեան քո ի սրտի իմում . եւ ողորմեա :

Խմաստութիւն Հօր Յիսուս , տուր ինձ իմաստութիւն զբարիս խորհել եւ խօսել եւ գործել առաջի քո յամենայն ժամ . եւ ի չար խորհրդոց եւ ի բանից եւ ի գործոց փրկեալ զիս . եւ ողորմեա :

Կամեցող բարեաց Տէր կամարար , մի թողուր զիս ի կամն անձին իմոյ գնալ . այլ առաջնորդեալ ինձ լինել միշտ ըստ կամաց քոց բարեսիրաց . եւ ողորմեա :

Երբայ երկնաւոր , տուր ինձ զարբայութիւն քո , զոր խոստացար սիրելեաց քոց , եւ զօրացն զսիրտ իմ ատել զմեղս եւ սիրել զքեզ միայն եւ առնել զկամն քո . եւ ողորմեա :

Խնամօղ արարածոց , պահեալ նշանաւ խաչի քո

զհոգի եւ զմարմին իմ ի պատրանաց մեղաց եւ ի փորձութեանց դիւաց եւ ի մարդոց անիրաւաց եւ յամենայն վտանգից հոգւոյ եւ մարմնոյ. եւ ողորմեա:

Պահապան ամենայնի քրիստոս, աջ քո հովանի լիցի ի վերայ իմ ի տուէ եւ ի գիշերի, ի նստել ի տան եւ ի գնալ ի ճանապարհի, ի ննջել եւ յառնել, զի մի երբեք սասանեցայց. եւ ողորմեա:

Եստուած իմ, որ բանաս զձեռն քո եւ լնուս զամենայն արարածս ողորմութեամբ քով, քեզ յանձն առնեմ զանձն իմ. դու հոգա եւ պատրաստեաւ զպէտս հոգւոյ եւ մարմնոյ իմոյ յայսմհետէ մինչեւ յաւիտեան. եւ ողորմեա.

Կարձուցիչ մոլորելոց, դարձո՞ զիս ի չար սովորութեանց իմոց ի բարի սովորութիւն, եւ բեւեռեա ի հոգի իմ զսոսկալի օր մահուն եւ զերկիւղ գեհենին եւ զսէր արքայութեանն, զի զղացայց ի մեղաց եւ գործեցից զարդարութիւն. եւ ողորմեա:

Եղբիւր անմահութեան, աղերացո՞ ի սրտէ իմմէ զարտասուս ապաշխարութեան որպէս պոռնկին, զի լուացից զմելս անձին իմոյ յառաջ քան զելանելն իմ յաշխարհէս. եւ ողորմեա:

Պարգեւիչ ողորմութեան, պարգեւեա ինձ ուղղափառ հաւատով եւ բարի գործով եւ սուրբ մարմնոյ եւ արեան քո հաղորդութեամբ գալ առ քեզ. եւ ողորմեա:

Իարերար Տէր, հրեշտակի բարւոյ յանձն արասցես զիս քաղցրութեամբ աւանդել զհոգի իմ, եւ անխոռով անցուցանել լնդ չարութիւն այսոցն, որ են ի ներքոյ երկնից. եւ ողորմեա:

Լոյս ճշմարիտ քրիստոս, արժանաւորեա՞ զհոգի իմ ուրախութեամբ տեսանել զըս փառաց քոց ի կոչման աւուրն, եւ հանգչել լուսով բարեաց յաթեվանս արդարոց մինչեւ յօր մեծի գալստեան քո. եւ ողորմեա:

Դատաւոր արդար, յորժամ գաս փառօք Հօր դատել զկենդանիս եւ զմեռեալս, մի մտաներ ի դատաստան ընդ ծառայի քում, այլ փրկեա զիս ի յաւիտենական հրցին, եւ լսելի արա ինձ զերանաւէտ կոչումն արդարոց յերկնից արքայութիւնդ. եւ ողորմեա :

Վ. մենողորմ Տէր, ողորմեա ամենայն հաւատացելոց ի քեզ, իմոց եւ օտարաց, ծանօթից եւ անծանօթից կենդանեաց եւ մեռելոց. շնորհեա եւ թշնամեաց իմոց եւ ատելեաց զթողաւթիւն որ առ իս յանցանաց. եւ դարձն զնոսաի չարեացն զոր ունին վասն իմ, զի ողորմութեան քում արժանի եղիցին. եւ ուղորմեա :

Փառաւորեալ Տէր, ընկալ զաղաչանս ծառայիս քո, եւ կատարեա ի բարի զինդրուածս իմ բարեխօսութեամբ սրբուհւոյ Աստուածածնին եւ Յովհաննու մկրտչին եւ սրբոյն Ատելիանոսի նախավկային, եւ սրբոյն Գրիգորի մերոյ լուսաւորչին, եւ սրբոց աւաքելոց, եւ մարգարէից, եւ վարդապետաց, եւ մարտիրոսաց, եւ սրբոց հայրապետաց, եւ ճգնաւորաց, եւ կուսանաց, եւ ամենայն սրբոց քոց երկնաւորաց եւ երկրաւորաց : Եւ քեզ փառօք եւ երկրպագութիւն անբաժանելի սուրբ Երրորդութեանդ յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն :

Մասնակներ :

Ա ասն սրբուհւոյ անարատ մօր քո եւ կուսի, Տէր ընկալ զաղաչանս մեր. եւ կեցն զմեզ :

Քարոզ :

Առորբ զԱստուածածնին եւ զամենայն սուրբս բարեխօս արասցուք առ Հայր ի յերկինս, զի կամեցեալ ողորմեացի եւ զթացեալ կեցուսցէ զարարածս իւր : Վ. մենակալ Տէր Աստուած մեր, կեցն եւ ուղորմեա :

Առաջին :

Ի՞նկալ Տէր զաղաշանս մեր բարեխօսութեամբ
սուրբ Աստուածածնին անարատ ծնողի միածնի Որ-
դւց քո, եւ աղաշանօք ամենայն սրբոց քոց (Եւ
որոց այսօր է յիշատակ): Ե՞՞ւր մեզ Տէր եւ ողոր-
մեա, ներեա քաւեա եւ թողլ զմեզս մեր: Վրժա-
նաւորեա գոհութեամբ փառաւորել զբեզ ընդ Որ-
դւց եւ ընդ սրբոց հոգւցդ այժմ եւ:

(Օրհնեալ Տէր մեր Յիսուս Քրիստոս + ամէն:

Հայր մեր, որ յերկինս ես:

Մասնակութեան :

Օհանգստեան զաղօթս եւ զաղաշանս ընկալ,
մարդասէր Աստուած, ի հաճշյս բարերար կամաց
քոց: Եւ մեր մեղաց եւ բազւոմ յանցանացն թո-
ղութիւն շնորհեա: Եւ քեզ փառք յաւիտեանս.
ամէն:

Փառք քեզ Տէր Աստուած, որ պարգևեւեցեր
դորս բարեաւ եւ խաղաղութեամբ անցուցանել:
Վարդասէր Աստուած, զառաշակյ գիշերս՝ որ ի
վերայ մեր գալոց է, ի մեղաց փրկեա ի չարեաց
ազատեա, ի գործս բարիս առաջնորդեա: Ե՛ռաւո-
տու օրհնութեանցն եւ փառաբանութեանցն ար-
ժանի արա զամենայն հաւատացեալս անուանդ քում
սրբոյ, եւ պահեա ի խաղաղութեան:

Տէր Աստուած մեր, տուր զքո խաղաղութիւնդ
ամենայն աշխարհի, բարձ զցասումն եւ զպատու-
հասն ի յարաբածոց: Աղօրմեա հարց եւ եղբարց
մերոց, կենդանեաց եւ հանդուցելոց: Աղօրմեա
զեկեղեցի շնողաց, երախտաւորաց, պտղատուից,
սպասաւորաց, եւ այնոցիկ՝ որք ընդ հովանեաւ
սուրբ տաճարիս են հանգուցեալ:

Տէր Աստուած օդնեա թագաւորաց քրիստոնէից,

եւ իշխանացն բարեպաշտից . զօրաց եւ զաւակաց նոցին պահելով ի խաղաղութեան :

Տէր Աստուած մեր , պահեաւ զառաջնորդս եւ զեղբայրութիւնս մեր ամբողջ եւ անխռով ի կամս ողորմութեան քո : ‘Կանաւ սուրբ եւ պատուական խաչիւ քո հալածեաւ զերեւելի եւ զաներեւոյթ թշնամին ի սահմանաց մերոց եւ ի բնակութիւնէս մերմէ : Փրկեաւ զմեղ ի հրցն յաւիտենից : Եւ քեզ փառք յաւիտեանս . ամէն :

(Օրհնեալ եղերուք ի շնորհաց սուրբ Հոգւոյն . հանգերուք խաղաղութեամբ , եւ Տէր եղիցի ընդ ամենեսեանդ . ամէն :

C U F U P

ՅԱՀԱՆԱԿ Ե

ՀԱՅԵՐԻՒ ՅԵՐՈՒԹԵԱՆ

— 100 —

Ե ԳԻՏԵՐԻ

OF THE PLEA

ԱՅՍՈՐ ԳՈԼՈՎ Ի ԲԵՇԹԱՆԻԱ . ՔՈ ԱՄԵՆԱՀՈՇ ՀՐԱ-
ՄԱՆԱԿԵՐԴ ՃԱյՆԵցԵ՞Ր ՂԱՊԱՐՈՒ Եւ ԳԾՂԱԳԱՅ մահ .
ԳԾՓՈՒՔ պարտեցաւ ապականութիւն լուծաւ .
ԿԵՆԴԱՆԱՐԱՅՐ ՔՐԻՍՏՈՍ ԿԵՇՈ ԷՂՄԵՂ : Այսօր ԳՈԼՈՎ
Ի ԲԵՇԹԱՆԻԱ զքո զաշխարհակեցնց սուրբ զյա-
րութիւնդ . յառաջագոյն ծանուցեր անապակա-
նաբայր կոչմամբ զչորեքօրեսյն ի թաղմանէ . կեն-
դանարայր ՔՐԻՍՏՈՍ ԿԵՇՈ ԷՂՄԵՂ : Այսօր ԳՈԼՈՎ ի
ԲԵՇԹԱՆԻԱ ԵԲՐԱՅՆցւոց մանկունքն ըսքանչացեալ
ասէին . զՄԱՐԻԱՄՈՒ զեղբայրն ի թաղմանէ յա-
րուցեալ որդւոյն ՄԱՐԻԱՄՈՒ . կենդանաբայր ՔՐԻՍ-
ՏՈՍ ԿԵՇՈ ԷՂՄԵՂ :

ԿԵՐԵՔ Բ. 2 :

Յաստուածային ձայնէ գոչմանըն սակասեցին գողալով
կարապետը դըժոխոցն . Եւ մեռեալն Եկն ար-
տաքս անապական : Աացեալ ի գուրս այրին եւ
ձայնէր ազդ արարօղ բարբառով ի գերեզմանն
Վաղարէ Եկ արտաքս անապական :

Եկայք որդիք մարդկան այսօր ողբասցուք զչօրն
ըզվըտանդ . որ մերկացաւ մեղք զփառս արար-
շին . Եւ զգեցաւ զթըզենոյն ծածկով փոխանակ
անձան լուսոյն : Վաղեցէք զմրդին Աստուծոյ այսօր
ցընծութեամբ որդիք Ագամայ որ Եկն ի խնդիր եղ-
ծեալ պատկերին . Եւ գըտեալ նորոգեաց ի փառս
առաջին պատմուճանին : Վո՞ր նորոգող բնութեան
մերոյ Յիսուս , որ ի խորհուրդ հընութեան
մարդոյն զանպըտուղն այսօր չորացուցեր զթըզենին .
Եւ զմել ի հնացեալ մեղաց նորոգեա ի կեանս
անմահ :

Ո՞ր ըզլսորհուրդ քո գալըստեանդ յառաջագոյն
գուշակեցեր . մարդարէիւքն Խսրայէլի՝ զըրս ըն-
տրեցեր յետ Մովսեսի . որք խօսեցան Հոգւով
սրբով բազմապատիկ օրինակօք . տոհնը մեղ փըր-
կիչ ողորմութիւն եւ ըզմեղաց ըզթողութիւն : Խ
մերձենալ ամաց վերջին զօր տեսանօղքըն ծանու-
ցին . ըզհասանել մեր փըրկողիդ առ ի վախճան
ժամանակին . Երեւեցար ի մէջ մարդկան զգե-
ցեալ ըզկերպ ծառայական . տոհնը մեղ փըրկիչ
ողորմութիւն եւ ըզմեղաց ըզթողութիւն : Խ վեցե-
րորդ աւուր զլւդամ , ստեղծեր ի տիպ քո տիրա-
կան . որ ոչ պահեալ ըզպատուիրանըն մերկացաւ

ըզպատմուճանն . իսկ նոր Ադամդ ի վեց դարուն՝
այց արարեր կորուսելոյն . տոհնը մեղ փրթկիչ ո-
ղըմութիւն եւ ըզմեղաց ըզթողութիւն : Տաճար
լուսոյ անըստուերին եւ առագաստ անճառ Քանին .
որ ըզնակնոյ մօրն Եւայի բարձեր զանէծորն տըրտ-
մալի՝ . հայցեա յ՛նրդւոյ քո միածնի Հօր հաշտու-
թեանըն միջնորդի՝ . բահոնալ ի մէնջ ըզխովու-
թիւն եւ տալ զոգւոց խաղաղութիւն :

Ո՞ր ի՝ վերդ ես քան զամենայն ըզմիտս եւ զիսոր-
հուրդս . փառաց թագաւոր խընայեա ի մեղ : Ո՞ր
միայն ունիս զանմահութիւն եւ զանեղութիւն .
փառաց թագաւոր խընայեա ի մեղ : Ո՞ր նըստիս ի
քրովբես Երբորդութիւն անբաժանելի՝ . փառաց
թագաւոր խընայեա ի մեղ : Ո՞ր երկըրպագեալդ ես
ի հրեշտակաց եւ ի մարդկանէ . փառաց թագաւոր
խընայեա ի մեղ :

ՀԳ. Այսակի հողմոյ նըման , ահեղագոչ սաս-
տիկ հընչմամբ երեւեցար ի վերնատանն Հոգիդ
դասուն երկոտասան , որք առ ի քէն մըկըրտեցան ,
որպէս զոսկի՝ հրով մաքրեցան . մաքրեա ի մէնջ
ըզմէգ մեղաց . եւ ըզգեցն ըզլոյս փառաց : Ե՛կիր
յերկիր աստուածաբար դատել զաշխարհս իշխա-
նաբար , ընդ արդարութեան եւ ընդ մեղաց եւ ընդ
շարին դատաստանաց . բացեր ըզդանձդ անհիւ-
թական , պարդեւս ետուր որդւոց մարդկան . մաք-
րեա ի մէնջ ըզմէգ մեղաց եւ ըզգեցն ըզլոյս փա-
ռաց : Աէրն ի սիրոյ զսէրդ առաքեաց , յինքն զան-
դամն իւր քեւ յօդեաց . զեկեղեցի իւր զորշնեաց
եօթըն սեամբ քո հաստատեաց . ալինտես ի նմա եդ

զառաքեալսն . Եօթնեակ շնորհօք քո զարդարեաց .
մա՞քըեա ի մէնջ ըզմէդ մեղաց եւ զգեցո ըզլոյս
փառաց :

ՀԱՅԻ ՓՈՂՋ ՊԱՂԾՍՄԵԿԱՆ ՔՈ ՏԵՇ ԱՄԵՆԱՅՆ
ՀՈՂԲԻՔ ՊԱՐԺՄԻՑԵՆ ԿԱԼ Ի ՊԱՏԱՍՄԱՆԻ ՔՈՒՄ ՔՐԻՍ-
ՏՈՒ ԱՍՏՐւած մեր : Ե՞ՐԺԱՄ ՀԸՆՃԵ բարբառն ա-
հաղին, եւ հարկանի փող յարութեան մերոյ, եւ
մեք գոչելով ասեմբք փառըք դաղըստեան քո ՏԵՇ :
Ե՞ՐԺԱՄ առնես համուցումըն ՏԵՇ եւ սուրբըք քո
պարծեսցին ի քեզ՝ եւ մեզ շնորհեսցես փըօկիւ-
կալ ի յաջմէ քումմէ :

Մ՞Ծ, Բանն առաքեալ ի Հօրէ՛՞՝ ո՞ր վասըն մեր
մարմնացա՞՞ւ. Եւ ցընծութիւն աշխարհի յայտնե-
ցաւ. ըզքե՞զ բարեբանեմք Աստուածածին կոյս:
Ո՞ի որում ոչըն հանդուրժէի՞՞ն բոցանըցյլ
սերովբէ՞՞քն. Նա՞ բնակեցաւ ի քում յորովայնի.՝
ըզքե՞զ բարեբանեմք Աստուածածին կոյս: Յօրմէ
սարսեալ դողայի՞՞ն փայլակնացայտ ի լուսո՞՞յն.
Ի գիրկըս քո ըզնա՞ ընկալար ըզքե՞զ բարեբանեմք
Աստուածածին կոյս:

Խ2. Այսօր Խընդիքի պատուական փայտ Խաչին
աւանդեալն ի Գողգոթայ ի ձեռն աստուածանէր
դըշխոյին . Եկայք հաւատացեալք Երկըրպաղեմո-
ցուք պատուածային սուրբ Նըշանիս : Այսօր ընծայէ
Գողգոթայ ըղծածկեալն ի յերկրի . վերաբերեալ
անուշահոտ Խընկովք . ի ձեռն երանելոյն Յու-
դայի . Եկայք հաւատացեալք Երկըրպաղեմոցուք
աստուածային սուրբ Նըշանիս : Փառք Հօր Եւ Որդի :
Այսօր ի ձեռըն փըրկանկան սուրբ Խաչին կենակոր-

ծի՛ պատանին մեռեալ. Եւ ողբայ սանտանայ ըղկոր-
ծանումն իւր. իսկ մէք Քրիստոսի հաւատացեալք
երկրապահոցուք աստուածային սուրբ նիշանիս :

Այժմ եւ միշտ : Ե՛լեալ ի գերեզմանէն երիզա-
պինդ պատանօքըն մեռեալն . հրամայեաց լուծա-
նել ի կեանսըն յաւիտենից :

Մասնաւուն + . Փառք հրաշափառ գալստեան : Ք-ը ու .
Ա ասն ի գիշերի : Առք . Ե գիշերի եւ :

Վլէլուիա . ալէլուիա . ալէլուիա :

Խարձր առնեմ զքեղ Տէր , զի ընկալար զիս . եւ
ոչ ուրախ արարեր ըզմշնամի՞ս իմ յիս :

Տէր Աստուած իմ կարդացի առ քեղ . եւ բժշկե-
ցեր զիս . **Տէր** Հաներ ի դժոխոց զանձն իմ . փրկեցեր
զիս յայնցանե , ոչք իջանեն ի գուբ :

Վլէլուիա . ալէլուիա . ալէլուիա :

Փ. Ե հան զիս ի գրոյ տառապանաց . ի կաւոյ եւ ի տղմոյ .

Հ աստատեաց ի վերայ վիմի զոտս իմ , եւ ուղղեաց
զգընացս իմ :

Փառք եւ երկրագութիւն Ճօր եւ Արդւոյ եւ
Հոգւոյն սրբոյ , այժմ եւ միշտ եւ յաւիտենից . ամեն :

Դամաք Հրեշտակաց օրհնեն զքեղ Քրիստոս , ա-
լէլուիա . մարդկան ազգ սաղմոսեն քեղ . ալէլուիա :

Մազն . Ե գիշերի եւ ի տուընջեան :

ՅԱՄԱԿՈՏՈՒ

Հ-ը Բ2 :

Աստուածային գոչմամբ ձայն արկեալ առ Ղազա-
րոն կոչեցեր ի թաղմանէ . Ա ստրւած հարցըն մերոց :

Ա՞ր զարտանուս Մարիամու եւ Մարթայի ոչ անտեն
արարել բարերած . Աստըւած հարցըն մերոց :
Օչորեքօրեայ զմեռեալն իշխանութեամբ անա-
պական կոչեցեր ի թաղմանէ . Աստըւած հարցըն
մերոց :

Գ . Կողծըք Տեան ըզթէր օրհնեցէք ԵՀԱԿԱՅԻ
բարձր արարէք ըզնայ յաւիտեան : Փառք Հօր
եւ Որդ : Գիշերք ըզթէր օրհնեցէք : Ար Հօրն է
փառակից ի բեթանիա եկըն այսօր յարութիւն
առնելով Ղազարու . օրհնեցէք եւ գովեցէք բարձր
արարէք ըզնայ յաւիտեան : Այժմ եւ միշտ : Խո-
րայէլ ըզթէր օրհնեցէ : Եւ լուծեալ ըզզօրու-
թիւնըս դըժօխոց . աստուածաբար կոչեաց ըզմե-
ռեալ չորեքօրեայն ի թաղմանէ . օրհնեցէք եւ
գովեցէք բարձր արարէք ըզնայ յաւիտեան :

ՄԵԴ-Յ-Ն-Ե-Ց Բ.2 :

Ըղկուսութիւնըդ քո՛ Աստուածածին անարատ
զոր ոչ բոցակիզեաց հօւր աստուածութեանըն .
մէծացուցանեմք : Փառք Հօր եւ : Ար յարգանդի
քում անապականաբար բնակեցաւ Քրիստոս Աս-
տուած եւ փըրկիչ անձանց մերոց . մէծացուցանեմք :
Այժմ եւ միշտ : Անհասանելի տէրունական յայտ-
նութիւնն աշխարհի ծագեցաւ . անմատոյց լուսոյն
երկըրսպագեսցուք :

ՈՒՅՐ-Դ-Յ Բ.2 :

Ար ի չորեքկերպեան կենդանեաց փառաբանիս
ի բարձունս . այսօր մարդասիրապէս փըժ ըկիչ
ի բեթանիա երթալ յանձն առեր աղբեր կենաց
մեր եւ յոյս ողորմեամ մեզ : Փառք Հօր եւ Որդ :

Ո՞ր յանդասուս Մարիամանց զթացեալ արտասուեցեր եւ ասացեր ցնոսան . ուր եւծ՝ զիք , եւ յարուցից ըզսիրելին իմ զՂաղար . աղբեր կենաց մեր եւ յոյս ողորմեամեզ : Այժմ եւ միշտ եւ : Աստուածային արարչագործ ձայնիւլու քո Քրիստոս իթաղմանէ կոչեցեր զՂաղած րոն . ցուցած կենդանեաց եւ մեռելոց Աստված . աղբեր կենաց մեր եւ յոյս ողորմեամեզ :

ՏԵՐ ՅԵՐԻՒՆ ԴՀ :

Աղբեր անմահութեան բըղխեալ ի Բեթանիա . կենացործեաց ըզՂաղարոս ի թաղմանէ : Փառք չօր եւ : Անխեալ Մարիամանցն արտասուալից հառաջմանը . գտին կենդանացեալ զորեքօրեայ զմեռեալն : Այժմ եւ միշտ եւ : Հաստուածային ձայնէ գոշմանըն սակասեցին դողալով դըժոկիք . եւ երիզապինդ մեռեալն ըզգեցաւ զանմահութիւն :

Ա----սոսու եր :

ՏԵՐ Հաներ ի գժոխոց զանձն ի՞՞՞ . ժ՞մ . փրկեցեր զիս յայնցանէ , որք իջանեն ի գոշւր :

Ինձրձր առնեմ ըզքեզ ՏԵՐ , զի ընկալար զի՞ս . եւ ոչ ուրախ արարեր զթշնամիս իմ յիս :

Ք-բուլ . Փառաւորեսցուք . ի՞մ է-նյ :

Մ-Ն-Կ-Ն-Կ- ԴԿ . ՍՏ :

Յիսո՞ւս միածինն անմահութեանց պարգեւատուն երեւեցան ըմեթից զ . Խափանեաց զզօրութիւն մահու : Փառք չօր եւ Որդ : Ի ըղխման մի արտասուաց Մարիամու եւ Մարթայի անկեալ առ ոտուն Տեաթից ոն . Խընդքեին զնորոգումն եղբօրն :

Վայժմ եւ միշտ : 'Ի՞անի' և բանն Աստուած կե-
նագործեաց ըզլազարոս ի թաղմանէ' ։ Եւ
եկեալ արտաքս անապական :

Զի՞ն հանիւնցն Ք-ը ։ Ա ասն խաղաղութեան .

Ազնիւ . Առորբ ես Տէր : Զի՞ն ազնիցն սիսանին է նի-
Ա-պահ իթ :

ԿՅ . Տէր հաներ ի դժոխոց զանձն իմ . փրկեցեր
զիս յայնցանէ , որք իջանեն ի գուք :

ՓԽ . Իարձր առնեմ գքեղ Տէր , զի ընկալար զիս .
Եւ ոչ ուրախ արարեր զթշնամիս իմ յիս :

Տէր Աստուած իմ կարդացի առ քեղ եւ բժշկե-
ցեր զիս . Տէր հաներ ի դժոխոց զանձն իմ . փրկե-
ցեր զիս յայնցանէ , որք իջանեն ի գուք :

Ալմաս ասացէք Տեառն սուրբք նորա՝ խոստովան
եղերուք յիշատակի սրբութեան նորա :

Արտմութիւն է ի բարկութեան նորա . Եւ կեանք
են ի կամաց նորա :

Ի՞նդ երեկոյս հանգիցեն լալիք , առաւօտու եղիցի
ուրախութիւն :

Լոս ասացի ի բարեկենդանութեան իմում , թէ ոչ
սասանեցայց յաւիտեան :

Տէր ի կամս քո ետուր գեղց իմոյ զօրութիւն .
դարձուցեր զերեսս քո յինէն , եւ ես եղէ խոռվեալ :

Լոս առ քեղ Տէր կարդացի . առ Աստուածդ իմ
աղաղակեցի . զինչ օգուտ է քեղ յարենէ իմմէ ,
թէ իջանեմ ես յապականութիւն :

Ո՞ի թէ հող խոստովան առնիցի առ քեղ . կամ
պատմեսցէ զճշմարտութիւնս քո :

Լուաւ ինձ Տէր եւ ողորմեցաւ . Եւ Տէր եղեւ ինձ
օդնական :

'Իարձոյց զսուդ իմ յուրախութիւն . զերծ յինէն
զքուրձ , եւ ինձ զգեցցոյց զուրախութիւն :

Արագէս սաղմաս ասասցեն քեղ փառք իմ . Եւ այլ

մի ես զղջացայց . Տէր Աստուած իմ, յաւիտեան
խոստովան եղէց քեզ :

Ընթերցուած յԱռակաց : Խմանք . ձ . 9 :

Խմաստութիւն զողոքիչս իւր փրկեաց ի ցաւոց : « Աա
փախուցելց ի բարկութենէ եղբօր՝ առաջնորդեաց
արդարոյն ի շաւիղս ուղիղս : Լցոց նմա զարգայու-
թիւն Աստուծոյ, եւ ետ զգիտութիւն սրբոց : { Յա-
ջողեաց նմա ի վաստակոց իւրոց . եւ բազմացոց
զպտուղ նորա : Յագահութեան բոնաւորաց նորա
պաշտպանեաց նմա, եւ մեծացոց : Լր պահեաց զնա
ի թշնամեաց . եւ ի դարանակալաց նորա զգուշա-
ցաւ : Լր ի զօրաւոր պատերազմի արար զնա յաղ-
թօղ . զի գիտացէ թէ քան զամենայն ինչ զօրաւոր
է աստուածուաշտութիւն : » Աա զարդարն վաճառեալ
ոչ եթող ի ձեռանէ . այլի մեղաց փրկեաց զնա .
ընդ նմա էջ ի գուբ : Լր ի կապանս ոչ եթող զնա
ի ձեռանէ . մինչեւ երեր նմա զգաւազան թագաւ-
որութեան, եւ իշխանութիւն ի վերայ բոնաւորաց
նորա : Առւտ եցոց զբամբասօղս նորա, եւ ետ նմա
զփառս յաւիտենական : « Աա զժողովուրդն սուրբ,
եւ զզաւակն անարատ փրկեաց յազգէ նեղչաց : Լր
եմուտ յոգի ծառայի Տեառն . եւ ընդդէմ դարձաւ
թագաւորաց ահաւորաց՝ արուեստիւք եւ նշանօք :
Հատոց սրբոցն զվարձս վաստակոց նոցա . առաջ-
նորդեաց նոցա ընդ ճանապարհ պանչելի . եղեւ
նոցա հովանի ի տուէ . եւ բոց աստեղաց ի գիշերի :
Անցոց զնոսա ընդ ծով կարմիր . եւ տարրաւ զնոսա
ընդ ջուրս բազումն : Օ թշնամիս նոցա ընկղմեաց .
եւ ի խորոց անդնդոց ած զնոսա ի վեր : Ա ասն
այնորիկ արդարք կողոպտեցին զամբարիշտս . եւ օր-
հնեցին Տէր զանուն քո սուրբ . եւ զձեռն քո՝ որ
մարտնչէր . ի վերայ նոցա՝ օրհնեցին միանգա-
մայն : 20 :

Պօղոսի առաքելցյն ի թեսաղոնիկեցւոց առաջին
թղթոյն է ընթերցուածս : Դ . 12 :

Այս կամիմ եղբարք՝ եթէ տգէտք իցէք վասնննշեցելոցն . զի մի տրտմիցիք որպէս եւ այլքն որոց ոչ
դոյ յսս : Եթէ հաւատամք՝ եթէ Յիսուս մեռաւ եւ
յարեաւ . նոյնպէս եւ Աստուած զննչեցեալսն ի ձեռն
Յիսուսի ածցէ ընդ նմա : Խայց զայս ասեմ Տեառն
բանիւ , եթէ մեք՝ որ կենդանիքս եմք մնացեալք՝ ի
գալստեանն Տեառն ոչ ժամանեմք ննչեցելոցն : Օի
ինքն Տէր հրամանաւ , ի ձայն հրեշտակապետին եւ
ի փող Աստուծոյ իջանէ յերկնից . եւ մեռեալք ի
Քրիստոս յարիցեն յառաջագոյն : Վաղա եւ մեք որ
կենդանւոյն մնացեալ իցեմք՝ նոքօք հանդերձ յա-
փշտակեսցուք ամպովք ընդ առաջ Տեառն յօդս . եւ
այնպէս յամենայն ժամ ընդ Տեառն լինիցիմք : Վ. Յ-
սու Հետեւ միմիթարեցէք զմիմեանս բանիւքս այսո-
քիւք : 17 :

ՎՃԷԼ . ալէլ . ալէլ : Ե, հան զիս ի գրոյ տառապա-
նաց , ի կաւոյ եւ ի տղմոյ :

ՄՐ . ԱՐԺԻՒ :

ՔՃ . Խոաղաղութիւն ամենեցուն :

ԴՊ . Եւ ընդ հոգւոյդ քում :

ՄՐ . Երկիւղածութեամբ լուարուք :

ՔՃ . Արբոյ Աւետարանիս որ ըստ Յովհաննու :

ԺԱ . 1 :

ԴՊ . Փա՛ռք քե՛զ Տէր Աստուած մեք :

ՄՐ . Պո՛օսխումէ :

ԴՊ . Վաէ Աստըւա՛՛՛՛՛՛ :

Վասն փառաց Տեառն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի :

Եւ էր ոմն հիւանդ Ղաղարոս ի Քեթանիայ , ի
գեղջէ Մարեմայ եւ Մարթայի քեռ նորա : Վ. յս
այն Մարիամ էր որ օծ զՏէրն իւղով , եւ զնչեաց

զուս նորա հերով իւրով . որոյ եղբայրն Ղաղարոս հիւանդ էր : Վապեցին առ նա քորք նորա եւ ասեն . Տէր՝ ահաւասիկ զոր դուն սիրէիր՝ հիւանդացեալ է : Իբրեւ լուաւ Յիսուս , ասէ . այն հիւանդութիւն չէ ի մահ , այլ վասն փառացն Աստուծոյ . զի փառաւոր լիցի որդի Աստուծոյ այնուիկ : Խւ սիրէր Յիսուս զՄարթա եւ զքոյր նորա զՄարիամ , եւ զՂաղար : Իբրեւ լուաւ թէ հիւանդացեալ է , զտեղի կալաւ անդէն ուր էրն՝ աւուրս երկուս : Վապա յետ այնորիկ ասէ ցնոսա . եկայլք երթիցուք միւսանդամ ի ձրէաստան : Վսեն ցնա աշակերտքն . ռարբի , այժմ եւս խնդրէին զքեզ հրեաքն քարկոծ առնել . եւ դարձեալ երթաս անդրէն : Պատասխանի ետ Յիսուս . ոչ երկոտասան ժամ է յաւուր . եթէ ոք գնայ ի տուընջեան՝ ոչ գայթագղի , զի լոյս աշխարհիս այսորիկ տեսանէ . ապա թէ ոք գնայ ի գիշերի՝ գայթագղի , զի լոյս ոչ գոյ ընդ նմա : Օ այս իբրեւ ասաց , յետ այսորիկ ասէ ցնոսա . Ղաղարոս բարեկամ մեր ննջեաց , այլ երթամ զի զարթուցից զնա : Վսեն ցնա աշակերտքն , Տէր՝ եթէ ննջեաց՝ ապա ապրի : Վ. ՅԼ Յիսուս վասն մահուն նորա ասէր . նոցա այսպէս թուեցաւ՝ թէ վասն ննջելոյ քնոյն ասէ : Քայնժամ ասէ ցնոսա Յիսուս յայտնապէս . Ղաղարոս մեռաւ . եւ ես ուրախ եմ վասն ձեր , զի դուք հաւատասզիք ինձ , զի ես չէի անդ . բայց արդ եկայլք առ նա : Վ. Աէ Թովմաս անուանեալն երկուորեակ՝ ցաշակերտակիցմն . օն եկայլք եւ մեք՝ զի ընդ նմա մեռցուք : Խկն Յիսուս՝ եգիտ զնա չորեքօրեայ ի գերեզմանի : Խւ էր Բեթանիա մերձ յերուսաղէմ , իբրեւ ասպարիսօք հնդետասան : Ի՞ազումք ի հրէից անտի եկեալ էին առ Մարթա եւ Մարիամ , զի միսիթարեսցեն վնոսա վասն եղբօրն : Վարթա իբրեւ լուաւ՝ թէ Յիսուս գայ , ընդ առաջ գնաց նորա . բայց Մարիամ նստէր անդէն ի տան : Վ. Աէ Մարթա ցՅիսուս . Տէր՝ եթէ աստ լիեալ էիր , եղ-

բայրն իմ չէր մեռեալ . այլ եւ . արդ գիտեմ , եթէ զոր ինչ խնդրեսցես յԱստուծոյ՝ տացէ քեզ Ասուտած : Ասէ ցնա Յիսուս , յարիցէ եղբայրն քո : Ասէ ցնա Մարթա . գիտեմ զի յարիցէ ի յարութեան՝ յաւուրն յետնում : Ասէ ցնա Յիսուս . ես իսկ եմ յարութիւն եւ իեանք . որ հաւատայ յիս , թէպէտ եւ մեռանի՝ կեցցէ , եւ ամենայն որ կենդանի է՝ եւ հաւատայ յիս , մի մեռցի ի յաւիտեան . հաւատան այսմիկ : Ասէ ցնա . այո՛ Տէր՝ ես հաւատացի՝ եթէ դու ես Քրիստոսն Որդի Աստուծոյ , որ յաշխարհ գալոց էիր : Եւ զայս իբրեւ ասաց , գնաց կոչեաց զՄարիամ զքոյր իւր լոելեայն՝ եւ ասէ . վարդապետ եկեալ է եւ կոչէ զքեզ : ‘Ա, իբրեւ լուաւ՝ յարեաւ վաղվաղակի , եւ եկն առ նա : Զեւ եւս եր եկեալ Յիսուս ի գեօղն . այլ էր անդէն ի տեղւոջն՝ ուր ընդ առաջ եղեւ նմա Մարթա : Իսկ հրեայքն՝ որ էին ընդ նմա ի տան անդ եւ միսիթարէին զնա , իբրեւ տեսին զՄարիամ՝ թէ յարեաւ վաղվաղակի եւ գնաց , դնացին եւ նոքա զչետ նորա . համարէին թէ ի գերեզմանն երթայ՝ զի լացցէ անդ : Իսկ Մարիամիբրեւ եկն ուր էրն Յիսուս եւ ետես զնա , անկաւ առ ոտս նորա եւ ասէ . Տէր՝ եթէ աստ էիր դիպեալ՝ ոչ էր մեռեալ եղբայրն իմ : Եիսուս իբրեւ ետես զնա զի լայր , եւ որ ընդ նմա էին հրեայքն՝ լային . խոռվեցաւ յոգի իւր իբրեւ զայրացեալ , եւ ասէ . ուր եղիք զնա : Ասեն ցնա . Տէր՝ եկ եւ տես : Եւ արտասուեաց Յիսուս : Ասէին հրեայքն . տեսէք՝ որչափ սիրէր զնա : Կէսքն ի նոցանէ ասէին . ոչ կարէր սա , որ եբաց զայս կուրին , առնել զի եւ սա մի մեռցի : Եիսուս դարձեալ զայրացեալ ընդ միտս իւր , գայի գերեզմանն , եւ էր այր մի , եւ վէմ մի եղեալ ի վերայ նորա : Եւ ասէ Յիսուս , իբաց արարէք զվէմդ : Ասէ ցնա Մարթա՝ քոյր մեռելոյն . Տէր՝ արդ հոտեալ իցէ , քանզի չորեքօրեայ է : Ասէ ցնա Յիսուս . ոչ ասացի քեզ՝ եթէ հաւատացես ,

տեսցես զփառոսն Աստուծոյ: Եւ իբրեւ ի վեր առին
զվեմ. Յիսուս ամբարձ զաշս իւր ի վեր, եւ ասէ.
Հայր դոհանամ զքէն, զի լուար ինձ, եւ ես դի-
տէի՝ զի յամենայն ժամ լսես ինձ. այլ վասն ժողո-
վըրգեանս որ շուրջ կան՝ առնեմ, զի հաւատասցեն
թէ դու առաքեցեր զիս: Օ այս իբրեւ ասաց, ի
ձայն մեծ աղաղակեաց եւ ասէ. Ղաղարէ՝ արի եկ
արտաքս: Եւ ել մեռեալն ոտիւք կապելովք, եւ
ձեռօքն երիզապնդօք, եւ երեսօքն վարշամակա-
պատօք: Եւ ասէ ցնոսա Յիսուս. լուծէք զդա եւ
թողէք երթալ: Խազումք ի հրէիցն՝ որ եկեալ էին
առ Մարեմանս, իբրեւ տեսին զոր արարն՝ հաւա-
տացին ի նա: Եւ ոմանք ի նոցանէ գնացին առ փա-
րիսեցիս, եւ պատմեցին նոցա՝ զոր արարն Յիսուս:
Ժողովեցին քահանայապետքն եւ փարիսեցիքն ա-
տեան, եւ ասեն. զինչ արասցուք զի այրն այն
բազում նշանս առնէ: Եթէ թողումք զնա այն-
պէս, ամենեքին հաւատան ի նա. եւ գայցեն Հո-
ռոումք՝ եւ բառնայցեն զազգս մեր եւ զտեղի: Ո՞ի
ոմն ի նոցանէ՝ անուն Կայիրափա, որ քահանայա-
պետ էր տարւոյն այնորիկ, ասէ ցնոսա. դուք ոչ
ինչ գիտէք, եւ ոչ բնաւ խորհել իսկ, թէ լաւ է
մեզ, զի այր մի մեռանիցի ի վերայ ժողովրդեանս,
եւ մի ամենայն ազգս կորիցէ: Օ այս ոչ յանձնէ
ինչ ասաց. այլ զի քահանայապետ էր տարւոյն այնո-
րիկ, մարդարէացաւ՝ եթէ մեռանելոց էր Յիսուս ի
վերայ ազգին, եւ ոչ ի վերայ ազգին միայն, այլ զի
եւ զորդիսն Աստուծոյ զցրուեալսն ժողովեսցէ ի մի:
Ապա յայնմ օրէ խորհուրդ արարին՝ զի սպանցեն
զնա: Եւ Յիսուս այնուհետեւ ոչ եթէ համարձակ
շրջէր ի մէջ հրէիցն. այլ գնաց անտի յերկիր մի
որ մերձ էր յանապատ, ի քաղաք մի՝ որում անուն
էր Եփրայիմ, եւ անդ լինէր աշակերտօքն հան-
դերձ: 54:

ԵՐԻ . ՏԵՐՆ յետ ստեղծմանն :

Քարող. Խնդրեսցուք: Աեցն Տէր՝ և Ա-: Ազնի+
Վում ամենազօր եւ Հրաշալի գալստեանդ:

ԵԿԵԿԱԿՈՅԵՒՆ

Կառնարչեցու եւ Ապրեցու :

$\Phi = \pi$:

Աարեքանեալ որ եկիր եւ գալոց ես ի յերկնէ աստուածային քո փառօք. շնորհեան ամենեցուն դյարութիւն Քրիստոս, որպէս մարդասէր:

Ե- է ՀՀ-ը դուքն այսուհետ լ օյս զուարժ :

ՄԵՌԵԴԻ : (Ծրչնեալ որ գալոցդ ես անուամբ Տեառն :
Տէր Աստուած մեր երեւեցաւ մեզ . արարէք
տօնս ուրախութեան կանխաւ . մինչեւ յանկիւնս
սեղանոյ :

• *Բարեկամությունը և պատմությունը*, էջ 5 էջ 2:

Ե- պատճենութեան + ահանուայրին, և - ելանեն յարութեան լիւ-
շի- և - ամեսուարութեան, ինչի-դի և - մամելովնօ+ և - ամեսուա-
րութեան: Ե- ամեն համբարձիք, յարոյ է սիստեմելո՞ + արշեն
շարքաբարձրիք, և - բանաւու զիստրան:

卷二

Ար վերօրհնիս յամոնուլս քերովը էից . ի վերայ
նըստել յաւանակի հաճեցար . բարեբանեալ որ
եկիրդ ի կեցուցանել : Վւստի եւ մեք զյաղթա-
կա՞ն օրհնութեանցն ըզձայն . մատուցանեմք քեզ
թագաւոր փառաց ընդ տղայսն օրհնաբանելով .
բարեբանեալ որ եկիրդ ի կեցուցանել : Վվաննա
ի բարձունս ալէլուիա . բարեբանեալ եկեալ ա-
նուամբ Տեառն ալէլուիա . եւ օրհնութիւն որ
դալոցդ ես անուամբ Տեառն ալէլուիա :

Վ.յսօր զանըսկիզբըն բա՞նն որ յաթոռ փառաց
ընդ Հօր յերկրի երեւեալ տեսաք. քրովբէական
ձայնիւ օրհնեսցուք. օրհնեալ եկեալ անուամբ
Տեառն: Փառք Հօր: Վ.յսօր յաւանակ քերովբէ¹
եւ տըղայք եբրայեցւոց բարեբանեն. օրհնութիւն
որդւոյ Դաւթի՛ օրհնեալ եկեալ անուամբ Տեառն:
Վ.յժմ եւ միշտ: Վ.յսօր զուարծացան տիեզերք
գալըստեամբ Աստուածորդւոյն յերուսաղէմ. եւ
գոչէին հընչմամբ երգով. օրհնեալ եկեալ անուամբ
Տեառն:

ԶԻՒ + - ՀԻՆ. | ՍԱՆԴՐԵՍՑՈՒՔ: ԱԿԵՐ՝ ՅԱՅՆՔ- : Ա.Պ.Շ. + .

[Թագաւոր խաղաղութեան :

Եւ - Ա.Յ.Ա.Բ. :

Կ Ե Ւ Ր Ա Կ Ե

Ճ Ա Ղ Կ Ա Զ Ա Բ Թ

— సత్యాకృతి ప్రీతి —

Ե Գ.Ի.ՀԵՐԻ

Հ-ի-մ-ա-ն է . է- դ-ն է -ը բ-ն ա-ն է լ լ լ լ ա-յ ն ա-ն ա-ն :

ՀԵՊԵՐԻ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԴՐԱ Հ

ԹԵՐՎԱԿԱՆՈՒ գոլով քո յաշխարհս մըտե՛ր ի՛ քա-
ղաքն Երուսաղէմ մ. Նըստեալ ի՛ վերայ Հողեղէն
նոր յաւանակի՞՞՛. կօչել զիե՞թանոս յե՛րկը-
պագութիւն: «ՕԵ՛րքն ոստովք ձիթենեօք Եւ
տղայքն ոստովք արմաւենեօք. Եւ Երամ Երամ
դասուքն աղաղակէի՞՞՛ն ովսաննա օրհնեալ Ե-
կեալ ի յանունըն Տեառն: Յընծացաւ սուրբ Սի-
ովկ բե՛րկրեցան սուրբ Եկեղեցիօք. Եւ խնդու-
թեամբ բազմաւ Ելին ընդ առա՞՞ջ. օրհնեին
զգալուստ քո փրկին յաշխարհ:

† Յորժամ Եկեղեցն Յիսուս՝ յերուսաղեմի քաղաքին ընդ առաջ Ելին ծերպն ուստովք ձիթենեօնք. եւ զԱստուածորդին փառաւորեին։ Ելեռնէ ձիթենեաց տարածանեին մանկունքն ըղչանդերձս իւրեամնց եւ ոստս ի ծառոց բերեալ մատուցանեին։ Աստուածորդւոյն սուրբ թագաւորին։ Ոստովք եւ տերեւեալ ձիթենեօք Եբրայեցւոց մանկունքն օրհնեիթն. ուրախ լիր Երուսաղեմքաղանք. եւ ցընծած Սինվել մայր Եկեղեցի։

Օցալուստ քո՞ Քրիստոս այսօր յե՛րուսաղէմ նոր
եկեղեցի սուրբ . յաղթական երգով բարեբանեմք .
օրհնեալ եկեալ անուամբ Տեառն : Որ վասն մե-
րը փրկութեան յաւանակի նըստել յանձն առեր .
ընդ մանկունսըն բարեբանեմք . օրհնեալ եկեալ
անուամբ Տեառն : Խագաւուր Երկնաւոր զեկեղեցի
քո անշարժ պահեա . եւ զերկըրպագուս անուա-
նըդ քո՞ պահեա՞ ի խաղաղութեան :

Ե՛ յարութեան յաւուր գալըստեան փրկչին
տարածանէին մանկունքն ըզհանդերձս . եւ անդա-
դար ձայնիւ օրհնէին օրհնեալ եկեալ անուամբ
Տեառն : Ուստի ի ծառոց բերեալ մատուցանէին
Աստուածորդւցն առ ճանապարհաւն . եւ անդա-
դար ձայնիւ օրհնէին օրհնեալ եկեալ անուամբ
Տեառն : Ե՛ ծերոց բըղխեալ օրհնութիւն եւ ի
տղայոց փառարանութիւն . եւ անդադար ձայնիւ
օրհնէին օրհնեալ եկեալ անուամբ Տեառն :

Զնի սորիսուն ուրուկ . Եւ եւս խաղաղու :
Քանայն . (Օրհնութիւն եւ փառք Հօր :

Եւ սոր սուն յարեանն՝ Օբնունիւն Ա.2 :

Որ վերօրհնիս յամունը քերովքէից ի վերայ
նըստել յաւանակի հաճեցար . բարեբանեալ որ
եկիրդ ի կեցուցանել : Ուստի եւ մէք զյաղթական
օրհնութեանցն ըզձայն . մատուցանեմք քեզ թա-
դաւոր փառաց ընդ տղայսն օրհնաբանելով . բա-
րեբանեալ որ եկիրդ ի կեցուցանել : Ովաննա՞ ի
բարձունս ալէլուիա . բարեբանեալ եկեալ ա-

նուամբ Տեառն ալէլուիա. եւ օրհնութիւն որ գալոցդ ես անուամբ Տեառն ալէլուիա:

† Այսօր զանըսկիզբըն Բանն որ յաթոռ փառաց ընդ Հօր յերկրի երեւեալ տեսաք. քրծվեւական ձայնիւ օրհնեսցուք. օրհնեալ եկեալ անուամբ Տեառն: Այսօր յաւանակ քերովբէ եւ տըղայք երրայեցւոց բարեբանեն. օրհնութիւն որդւոյ Դաւթի օրհնեալ եկեալ անուամբ Տեառն:

Այսօր գոլով ի Բեթանիա. քու ամենազօր հրամանաւըդ ձայնեցե՞ր Ղաղարու եւ դողացաւ մահ. զըժոխք պարտեցաւ ապականութիւն ընծաւ. կենդանարար Քրիստոս կեցո՞ըլմեզ: Այսօր գոլով ի Բեթանիա զքո՞ զաշխալ հակեցոյց սուրբ զյարութիւնդ. յառաջագո՞յն ծանուցեր անապականարար կոչմամբ զըորեքօրեայն ի թաղմանէ. կենդանարար Քրիստոս կեցո՞ըլմեզ: Այսօր գոլով ի Բեթանիա երրայեցւոց մանկունքն ըստանչացեալ ասէին. զՄարիամու զեղբայրն ի թաղմանէ յարուցեալ որդւոյն Մարիամու. կենդանարար Քրիստոս կեցո՞ըլմեզ:

ԱԵՆԴԱՆՈՒԹԵԱՆց բաշխող Քրիստոս ի Բեթանիա եկաւորեալ այսօր. բարեկամին Ղաղարու պարդեւէ զկենդանութիւն: Տօնօրինարար արտասուելով ընդ Մարթայի եւ ընդ Մարիամու ողբակցէր եւ որպէս մարդ հարցանէր ուր եղիք ըղղաղարոս: Եւ որպէս զԱստուած բարբառով յարուցանէ ի մեռելոց ըղընթեքօրեայն. եւ զուգընթաց ձայնին մեռեալն Եկն արտաքս անապական:

Ա.Յ.Բ. ՈՒ ի լերինն այլակերպեալ ցուցեր զան-

տուածային քո զօրութիւնդ . զքե՞ղ փառաւորե՞մք իմանալի՞՝ լըս : Որ ըղճառագայթիթ փառաց քոց ցուցեր արեգակնակերպ փայլմամբ զարարածը լուսաւորեցեր . զքե՞ղ փառաւորե՞մք իմանալի՞՝ լըս : Որ ահագին տեսլեամբ զարհուրեցուցեր զքո՞ զաշկերտսն . ի թըմբրութիւն հրաշխցն ի սէր աստուածային փառաց քոց . զքե՞ղ փառաւորե՞մք իմանալի՞՝ լըս :

ՕՐՀ. Օ փառաւորեալըն յամենայն արարածոց . Եւ ի ծագաց մինչ ի ծագս երկրի զերկըրպագեալն . զմարմնացեալն բանն ի կուսէն ձայնիւ երգով օրհնեսցուք : Որ դիմեալ դայ յեղովմայ բարձրացեալ փողով . յարուցեալ ի պատերազմ ընկըդմեաց զաներեւոյթն Ամաղեկ . զիջեալ բանն ի դժժոխս ձայնիւ երգով օրհնեսցուք : Օ ապումն ի հօրէ փառակից սուրբ Հոգւցն . կենդանութիւն ազգի մարդկան . որ յարեաւն այսօր ի մեռելոց . զհամբարձեալ բանն ի յերկինս ձայնիւ երգով օրհնեսցուք :

ՀԳ. Որ ի քրովքական կառսըդ հանգչիս այսօր իջեր յերկնից ի դասս առաքելոցըն սուրբ Հոգի . օրհնեալ ես թագաւոր անմահ : Որ զընաս ի վերայ թեւոց հողմոց . այսօր ի հրեղեն լեզուս բաժանեալ հանգեար յառաքեալսըն սուրբ Հոգի . օրհնեալ ես թագաւոր անմահ : Որ խնամես աեւ չութեամբ զքո զարարածս . այսօր Եկիր ի հատառել զեկեղեցի քո սուրբ Հոգի . օրհնեալ ես թագաւոր անմահ :

ՀԱ. Չայն արկեալ կենարարին աստուածային

բարբառովն ասէ եկայք օրհնեալըք Հօր իմոյ. Ժառանգեցէք պատրաստեալ ձեզ ըղկեանսն ի հանդերձեալ երկրին: Ընդ առաջ ելանել քեզ հաւատով ի յօդըս վերինս. աստուածազգեաց լուսով պայծառացեալ ի դասս անմարմնոցն ի լըսել ըղձայն երանաւէտ կոչմանն: Ինդ աշմէ քումմէ կացո ընդ իմաստուն սուրբ՝ կուսանսն. ի լուսեղէն առաջաստին պայծառացեալ ի դասս անմարմնոցն. ի ժողովս անդրանկաց գրելոց ի յերկինս:

Մ'Ծ. Արմենացեալդ ի կուսէն նախայաւիտեան Քանդ. այսօր ի տաճարն եկիր կատարել զօրէնս վասըն փրթկութեան հեթանոսաց: Վր յանարուեստ աթոռ Նըստիս բարեբանեալդ ի հրեշտակաց. այսօր ի Ամենովել բառնալով ի գիրկս. որ ընծայեսցես ըղմեզ ի կեանսըդ յաւիտենից: Վր արձակիցդ ես կապելոց պարգեւատու ամենեցուն. այսօր հայցմամբ ծերունւոյն արձակեալ եւ զիս ըղբազմամեղս ի կապանաց մահու ի կեանսըդ յաւիտենից:

Խ2. Կ' խորանի՞ քում սըրբութեան զոր ընտրեցեր գոլըստեամբըդ քո Քրիստոս, ի սմամիաձայնեալ աղաչեմբ ըղքեզ, լուր ձայնի աղաչանաց մերոց. ընկալ եւ կեցն ըղմեզ: Աստուածային լուսով քով պայծառ քան զարեգակն լուսաւորեցեր զքոս սուրբ զեկեղեցի. ի սմամիաձայնեալ աղաչեմբ ըղքեզ. լուր ձայնի աղաչանաց մերոց. ընկալ եւ կեցն ըղմեզ: Փառք Հօր: Այսօր եւ հրեշտակք ուրախանան ընդ պայծառութիւն քո սուրբ եկեղեցւոյ. ի սմամիաձայնեալ աղաչեմբ ըղքեզ. լուր ձայնի աղաչանաց մերոց. ընկալ եւ կեցն ըղմեզ:

Այժմ եւ միշտ : Այսօր զուարձացան տիեզերըք գալըստեամբ Աստուածորդւոյն յերուսաղէմ, եւ գոչէին հրնչմամբ երգով. օրհնեալ եկեալ անուամբ Տեառն :

Մողնուն + . Փառք հրաշափառ գալստեան : Քորու .

Ա ասն ուղղելց : Աղջն + . Տէր երկնի եւ երկրի :

Ալէլուիա . ալէլուիա . ալէլուիա :

Տէր Աստուած մեր երեւեցաւ մեզ . արարէք տօնս ուրախութեան կանխաւ մինչեւ յանկիւնս սեղանց :

Աստուած իմ ես դու , խոստովան եղէց քեզ . Աստուած իմ ես դու , եւ բարձր արարից զքեզ :

Ալէլուիա . ալէլուիա . ալէլուիա :

Փ . Ե երինք ցնծասցեն առաջի Տեառն , զի դայ . եւ հասեալ է Տէր ի դատել զերկիր :

Դատէ զաշխարհս արդարութեամբ , եւ զժողովորդս իւր ուղղութեամբ :

Փառք եւ . այժմ եւ . ալէլուիա :

Մողն . Ե երգս օրհնութեան :

ՅԱՌԱԽՈՏՈՒ

Հոր Դկ :

Ո՞ր ի քրովքէական աթոռ ընդ Հօր նըստէիր Բանդ Աստղւած . այսօր խոնարհութեամբ նըստալր մարմնով նոր յաւանակի . ըզքեզ բարեբանեմք Աստղւած հարցըն մերոց : Ո՞ր ի սրովքէիցըն սրբասաց ձայնիւ անդադար օրհնաբանիս . այսօր ի դասուց Եբրայեցւոց որդի Դաւթի փառաբանեցար . ըզքեզ բարեբանեմք Աստղւած հարցըն

մերոց : Ո՞ր ի հրանքերպիցն երդարանեալ հընչ-
մամբ ի բարձունս օրհնաբանիս . այսօր ի ծերոց եւ
ի տղայոց գովեցար ովաննեա երդով . ըզքեղ բա-
րերանեմբ Աստըւած հարցըն մերոց :

Գ. Ծագէր օրհնեցէք բարձր արարէք ըզնա յաւի-
տեան : Այսօր ըզգալուստ փրկչին մերոյ ցընծու-
թեամբ տօնէնոր Երուսալիմութեամբ . ժողովուրդք որք
ի հեթանոսաց . բարձր արարէք ըզնա յաւիտեան :
Փառք Հօր եւ : Այսօր ընդ մանկանցն եբրայեցւոց
զինաւուրցն եկեալ նոր արքայ ի Սիրութիւն . ման-
կունք սուրբ եկեղեցւոյ . բարձր արարէք ըզնա յա-
ւիտեան : Այժմ եւ միշտ : Այսօր ընդ ծերոցն
օրհնաբանից . ուրախութեամբ բարեբանեցէք
զանման թագաւորն եւ կեալ . քահանայք հո-
գեւոր Երդով բարձր արարէք ըզնա յաւիտեան :

ՄԵԴ-Ե-Շ-Ե-Շ-Ե- Ա.2 :

Աւրախ լեր յշխ դուստը Սիրութի . պայծառացիր
Երուսաղէմ զարդարեա ըզդրունըս քո քաղաքդ
Աստուծոյ : Փառք Հօր եւ : Վանզի Քրիստոս որ
էնն ի յաթու փառաց այսօր մըտանէ ի քեզ
նըստեալ ի վերայ յաւանակի նորոյ : Այժմ եւ
միշտ : ՕԵլք եւ տղայք ոստովք ձիթենեօք միա-
բանութեամբ Երդէին . օրհնութիւն որդւոյ Դաւ-
թի օրհնեալ եկեալ անուամբ Տեառն :

Խ-Շ-Է-Շ-Ե-Շ- Ա-Ե-Պ . Պ-Ե-Ն :

Եւ ահա այր մի անուն Յովսէփ : Տէս է Ական 98 :

Ա-Դ- Ե-Շ- :

Փառք յարութեան քո Տէր . ոչ դադարեցայց :

ԳԵՂԵՐՔ :

Դասք լուսեղէն զուարթնոցն սպասէին մեծի դալստեանն Տեառն : Եւ երգէին երգ նոր . օրհնեալէ քո սուրբ գալուստդ :

ՈՂՈՐԴԵՌ ԲԿ :

Վերակա լե՞ր եկե՞ղեցի՞ սուրբ ի գաղթստեան սուրբ միածնին . ուրախ լե՞ր ե՞ւ ցընծա հանդերձ ամենայն սրբովք : Փառք Հօր եւ : Խընդա յովի դուստրի վերին Սիովին . ահա թագաւոր քո գայ նըստեալ ըյաւանակի՞նորդյ . արդարե՞ւ փըրկի՞չ . փըրկէ եւ կեցուցանէ : Այժմ եւ միշտ : Օ քւարձացիր ե՞ւ բերկրեա ժողովուրդ Աստուծոյ . մատողուստըս ծաղկեալըս հաւատով ե՞ւ ասա . օրհնեալոր եկիրըդ թագաւոր տիե՞զերաց :

ՏԵՐ ՅԵՐԻՆԵՐ ԲԿ :

Օ քրիստոս թագաւո՞րն ո՞ր էնն ի յաթոռ փառաց . տեսաք ի յերկրի նըստեալ ի նոր յաւանակի՞ : Փառք Հօր եւ : Ի՞նդ առաջ ելեամու արքային դասք երլայիցւոցն . ծերքն ոստովք ձիթենեօք եւ տղայքն արմաւենեօք : Այժմ եւ միշտ : Վիաբանակա՞ն ձայնիւ գոչէի՞ն երգ նոր . բարեբանելով զանըմա՞ն թագաւորն :

Այլ է ՏԵՐ ՅԵՐԻՆԵՐ Քջէ ունենալ չդէնուն մարդուն է դուրս խոյն եւ աւետարան , ինիով եւ մարդուն է աւելաց շարդուն է աւոյէ ինւ բազումունքուն է եւ պարզածուն . եւ անդ դուդուն միով իւրուն շատարան :

Ա Ե Ր Դ Ե Ր Ք :

Այսօր մը տանէ՞՛՛ թագաւորըն մեր քրիստոնէն միմի՞ս ի յերովասաղէմ ընոր քաղաք Դաւթի :

Ի՞նդառամք ելին ծերպն ոստովք ձիթեհնեօթօք,
Եւ զլօստուամմ ծորդին փառաւորէին :

Ք-րու. Վ.սասցուք . ի-մ դ-նյ :

Զին Ս-րբ Ա-ր-մ-ն Շ-ր-ի-ն Ա-շ :

Որ վերօրչնիս յամուըս քերովքէից ի վերայ
նըստել յաւանակի հաճեցար . բարեբանեալ որ
եկիրդ ի կեցուցանել : Ուստի եւ մեք զյաղթա-
կան օրհնութեանցն ըզձայն . մատուցանեմք քեզ
թագաւոր փառաց ընդ տղայսն օրհնաբանելով .
բարեբանեալ որ եկիրդ ի կեցուցանել : Ովսան-
նա ի բարձունս ալէլուիա . բարեբանեալ եկեալ ա-
նուամբ Տեառն ալէլուիա . եւ օրհնութիւն որ դա-
լոցդ ես անուամբ Տեառն ալէլուիա :

Ս-շ-ն Դ-:

Կ8. Տեսին ամենայն ծագք երկրի զիրկութիւն
Աստուծոյ մերոյ :

ՓԽ. (Օրհնեցէք զՏէր յօրհնութիւն նոր , զի
սքանչելիս արար :

Փրկեաց նմա աջ իւր , եւ բազուկ սուրբ իւր :

Լցոց Տէր զիրկութիւն իւր , առ աջի ազգաց յայտ-
նեաց զարդարութիւն իւր :

Հիշեաց ողորմութեամբ իւրով զՅակովք . Ճշմար-
տութեամբ իւրով զտունն խրայելի . եւ տեսին ա-
մենայն ծագք երկրի զիրկութիւն Աստուծոյ մերոյ :

Վ.զաղակեցէք առ Տէր ամենայն երկիր . օրհնեցէք ,
ցնծացէք եւ սաղմոս ասացէք :

Այլմոս ասացէք Աստուծոյ մերոյ օրհնութեամբ ,
օրհնութեամբ եւ ի ձայն սաղմոսաց :

Ի ձայն օրհնութեան կուածոյ փողոյ . օրհնու-
թեամբ ցնծութեամբ եւ ի ձայն եղջեր փողոյ աղա-
ղակեցէք առ աջի թագաւորին Տեառն :

Խոռովեսցի ծով լրիւ իւրով . տիեզերք եւ ամենայն

բնակիչք նորա, եւ գետք ծափս հարցեն ի միասին
ձեռամբ :

Եթինք ցնծասցեն առաջի Տեառն, զի գայ եւ
հասեալ է Տէր ի դատել զերկիր :

Դատի զաշխարհս արդարութեամբ եւ զժողո-
վուրդս իւր ուղղութեամբ :

Ընթերցուած յԵրգոց Երգոցն Սողոմոնի : Բ . 8 :

Չայն եղբօրորդւոյ իմց . ահաւասիկ սա եկն վա-
զելով ի վերայ լերանց՝ խայտալով ի վերայ բլրոց :
Աման է եղբօրորդին իմ այծեման կամ որթուց ե-
ղանց ի վերայ լերանց բեթելայ : Ամի , եկ մերձա-
ւոր իմ , գեղեցիկ իմ , աղաւնի իմ . վասն զի ահա
ձմեռն էանց . անձեւք անցին , եւ գնացեալ մեկնե-
ցան : Ծաղիկք երեւեցան յերկրի . ժամանակ հա-
տանելց եհաս : Չայն տատրակի լսելի եղեւ յեր-
կրի մերում : Խաղենի ընձիւղեաց զբողբոջ իւր . այ-
գիք մեր ծաղկեցան եւ ետուն զհոտս իւրեանց :
Ամի , եկ մերձաւոր իմ , գեղեցիկ իմ , աղաւնի իմ ,
եկ ընդ հովանեաւ վիմին՝ մերձ առ նախապարիսպն :
Հնչյ ինձ զգէմն քո . լսելի արա ինձ զբարբառ քո .
վասն զի ձայն քո քաղցր է , եւ դէմք քո գեղեցիկ :
Լալարուք մեզ աղուեսունս փոքունս՝ զապականիչս
այգեաց . եւ այդիք մեր ծաղկեսցին : Եղբօրորդին իմ
ինձ՝ եւ ես նմա . որ հովուէն ի մէջ շուշանաց : Իջեւ
եղբօրորդին իմ ի պարտէզ իւր , եւ կերիցէ զպտուզս
ծառոց իւրոց : Տեսին զնա դստերք՝ եւ երանեցին
նմա . թագուհիք եւ հարճք գովեցին զնա : Ավ է
սա՝ որ երեւեալս է իրրեւ զառաւօտ . գեղեցիկ որ-
պէս զլուսին . ընտիր իրրեւ զարեգակն . իրրեւ զհիա-
ցումն կարգեալ : Ե պարտէզս ընկուզաց իջի հայել
ի յարմտիս ուղիալց . տեսանել թէ ծաղկեալ իցէ
որթն . թէ ծաղկեալ իցեն նոնենիք : Անդ տաց
զստինս իմ :

ԸՆԹԵՐԳՈւած յԵսայեայ մարգարէէ : ԿԲ . 11 :

Ասացէք դստեր Սիովենի , ահաւասիկ փրկիչ քո
հասեալ գայ եւ ունի զվարձս իւր ընդ իւր . եւ գործ
իւր առաջի երեսաց իւրոց : Եւ կոչեսցէ զնա ժողո-
վուրդ սուրբ՝ փրկեալ ի Տեառնէ . եւ գու կոչեսցիս
խնդրեալ քաղաք եւ ոչ լքեալ : 12 :

Պօղոսի առաքելցն յԵփեսացւոց թղթցն է ընթեր-
ցուածս : Ա . 3 :

Օրհնեալ է Աստուած եւ Հայր Տեառն մերոյ Յի-
սուսի Քրիստոսի , որ օրհնեաց զմեղ ամենայն հո-
գեւոր օրհնութեամբ յերկնաւորս ի Քրիստոս : Ար-
պէս ընտրեաց զմեղ նովաւ յառաջ քան զլինելն
աշխարհի , լինել մեղ սուրբս եւ անարատս առաջի
նորա սիրով : Յառաջագոյն սահմանեաց զմեղ յոր-
դեգրութիւն ի ձեռն Յիսուսի Քրիստոսի , ի նոյն
ըստ հաճութեան կամաց իւրոց , ի գովեստ փառաց
շնորհաց իւրոց . որով զուարձացոց զմեղ սիրե-
լեաւն : Արով ունիմք զփրկութիւն ի ձեռն արեան
նորա , զթողութիւն մեղաց՝ ըստ մեծութեան շնոր-
հաց իւրոց . որ առաւելաւ ի մեղ ամենայն իմաս-
տութեամբ եւ գիտութեամբ : Եցաց մեղ զևոր-
հուրդս կամաց իւրոց՝ ըստ հաճութեան իւրում . զոր
յառաջագոյն եղ նովաւ , ի տնտեսութիւն լրման
ժամանակաց , բովանդակել զամենայն Քրիստոսիւ ,
որ ինչ յերկինս եւ որ ինչ յերկրի ի նոյն : 10 :

Վլէլուիա . ալէլուիա . ալէլուիա :

Օրհնեալ եկեալ անուամբ Տեառն . օրհնեալ որ
գալոց ես անուամբ Տեառն . եւ օրհնեցաք զքեղ ի
տանէ Տեառն :

ԶԲԱ՝ ԱՌԹԻւ :

Սրբոյ Աւետարանիս որ ըստ Մարկոսի : Ժ . 46 :
Վասն գալստեան Տեառն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի :
Եւ դան յերկրով . եւ ընդ ելանելն նորա յերի-
քովէ աշակերտովն՝ եւ բազում ժողովրդով , որդի

Տիմեի բարտիմեոս կոյր նստէր մուրացիկ յանցս
ճանապարհի : Եթրեւ լուաւ՝ թէ Յիսուս նազովսեցի
է, սկսաւ աղաղակել եւ ասել, որդի Դաւթի Յի-
սուս՝ ողօրմեաց ինձ : Եւ սաստէին նմա բազումք՝
զի լոեսցէ . եւ նա առաւել եւս աղաղակէր, որդի
Դաւթի ողօրմեաց ինձ : Օտեղի առ Յիսուս՝ եւ
հրամայեաց կոչել զնա : Կոչեն զկոյրն՝ եւ ասեն
ցնա . քաջալերեաց, արի, կոչէ զքեղ : Եւ նորա
ընկեցեալ զձորձս իւր, յարեաւ եւ եկն առ Յի-
սուս : Պատասխանի ետ նմա Յիսուս եւ ասէ . զի՞նչ
կամիս՝ թէ արարից քեղ . ասէ ցնա կոյրն . բարու-
նի, զի բացայց : Եւ Յիսուս ասէ ցնա . երթ՝ հա-
ւատք քո կեցուցին զքեղ . եւ վաղվաղակի բացաւ,
եւ երթայր զշետ նորա ի ճանապարհին : Եւ՝ յոր-
ժամ մերձ եղեն յերուսաղէմ, ի բեթփագէ եւ ի
բեթանիա մօտ ի լեառն ձիթենեաց, առաքէ եր-
կուս յաշակերտաց անտի, եւ ասէ ցնոսա . երթայք
դուք ի գեղդ՝ որ ընդդէմ ձեր կայ . եւ նոյնժա-
մայն իբրեւ մտանիցէք ի նա, դտանէք յաւանակ մի
կապեալ . յորս վերայ ու ոք ի մարդկանէ նստաւ,
լուծէք զնա եւ ածէք : Եւ եթէ ոք ասասցէ ձեղ,
թէ զի՞ լուծանէք զյաւանակդ . ասասցիք՝ թէ
ցեառն իւրում պիտոյ է, եւ վաղվաղակի առաքես-
ցէ զնա այսր : Չոգան եւ գտին զյաւանակն կա-
պեալ առ դուրս արտաքս ի փողոցի անդ, եւ լու-
ծին զնա : Եւ ոմանք յորոց անդն կային, ասեն
ցնոսա . զի՞ գործէք, զի՞ լուծանէք զյաւանակդ : Եւ
նոքա ասեն ցնոսա որպէս ասացն Յիսուս . եւ թոյլ
ետուն նոցա : Վծեն զյաւանակն առ Յիսուս . եւ
արկանեն ի վերայ նորա հանդերձս, եւ նստաւ ի
վերայ նորա : Եւ բազումք զշանդերձս իւրեանց
տարածանէին ի վերայ ճանապարհին . եւ այլք ոստո
ի ծառոց հատանէին՝ եւ արկանէին զճանապարհաւն :
Եւ որ առաջին եւ զկնի երթայրին, աղաղակէին, եւ
ասէին . ովսաննա բարձրելցյն : (Կրհեալ որ գասդ

յանուն Տեառն, օրհնեալ թագաւորութիւնդ ե-
կեալ Հօր մերց Դաւթի. խաղաղութիւն յերկինս՝
եւ փառք ի բարձունս: Եւ եմուտ Ցիսուս յերու-
սաղէմ ի տաճարն, եւ հայեցաւ շուրջ զամենե-
քումիք. եւ զի էր երեկոյացեալ ժամն, ել ի բե-
թանիա երկոտասանիւքն հանդերձ: ԾԱ. 11:

Զի՞ ա-է-ո-ր-ո-նին ա-ը-ի-մ-ի-ն + ո-ր-ո-չ-է. Եւ եւս խաղա-
ղութեան: Ա ասն ի վերուստ:

Ե- ո-է-ո-ն-ի-ր-էն շ-ն-ր-ո-ո-ր-ո-ն ի-ո-չ- Ե- ա-է-ո-ր-ո-
ն-ն-ն, Ե- օ-ր-ն-ն շ-ն-ր- ի-ո-չ- ա-լ-ի-ր-էն:

Զի՞ ա-ր-ո-ւ. Առորբ խաչիւս. Արցիւ. Պահպանեա:

Ե- ա-դ- ա-է-ն:

Հյորժամ եկեալ կենարարն ի գերեզմանն Ղաղա-
րու, յորժամ եկեալ կենարարն ի գերեզմանն Ղա-
ղարու, աւետաւոր ձայնիւն աղաղակէր ասելով.
Ղաղարէ արի եկ արտաքս: Խոկ մեռեալն ի գերեզ-
մանէն յարեաւ. եւ նոյն ինքն զանմահութեան
պարգեւսն ետ սիրելոյն. եւ աստուածային ձայնիւն
ի գերեզմանէն կոչեաց. վասն որս եւ մանկունք
եբրայեցւոց ոստովք օրհնէին զանմահ թագաւորու-
թիւն քո. ովտաննա օրհնեալ է գալուստ քո՝ օր-
հնութիւն ի բարձունս. օրհնեալ որ գալոցդ ես
անուամբ Տեառն:

Հ-ը-ի-ն դի:

Հիսո՞ւս միածինն անմահութեանց պարգեւա-
տուն երեւեցաւ ըմբո՞չո՞վ. խավիանեաց զզօրութիւն
մահու: Փառք Հօր եւ Որդ: 'Տաղիսմա'՝ մի արտա-
սուաց Մարիամու եւ Մարթայի՝ անկեալ առ ու-
սըն Տեա՞չո՞ւն. խընդրէին զնորդումն եղբօրն:
Այժմ եւ միշտ: 'Տանի'՝ բանն Աստուած կենա-
գործեաց ըզկաղարոս ի՛ թազմանէ՞՞՞. եւ Եկեալ
արտաքս անապական:

ՄՌ. Դանի ծաղիկ անթառամ տոհմի սեռի՞ս

մարդկութեան . Եւ շառաւի՞ղ օրհնութեան նախնաց ծնողին մեր բընութեան . բարեխօսեամ միաձնին Աստուածածին մայր Բանին : Երկնաւոր արքային եղբր տաճար ըստ երգողին . յանկարծակի փեսային ի յառագաստ բազմեալ քոյին . բարեխօսեամ միաձնին Աստուածածին մայր Բանին : Օօրք Երկնից անմարմնոց իմանալեացըն զըւարթնոց . իջեալ յերկնից ի յերկնիր սպասաւորել մեծ արքային . բարեխօսեամ միաձնին Աստուածածին մայր Բանին :

Խ2 . Այսօր նըշան յաղթող եօրեւեալ ի յերկրի . պայծառացնց ըզտիեզերս . զէ՞՞ն յաղթութեան Ետուր ըզխաչ քո՞ Տէր ապրեցուցանել ըզմեղ ի պատրանաց թըշնամւոյն : Փառք Հօր : Փայտ կենաց կանգնեալ ի մէջ տիեզերաց յնյս եւ ապաւէն սպզի մարդկան . սա՞՞ս պահեսցէ ըզմեղ յամենայն վըտանգից մերոց . ապրեցուցանել ըզմեղ ի պատրանաց թըշնամւոյն : Այժմ եւ միշտ : Յաղթող զօրութեամբ խանչի քո պահեաչ ըզմեղ Քրիստոս Աստուած որ տարածեցեր ըզձեռըս քո ի նմա . Եւ լուծե՞՞՞ր ըզկնիք դատապարտութեան յանցանաց մերոց . ապրեցուցանել ըզմեղ ի պատրանաց թըշնամւոյն :

Եւ Երեսն է քերեղանան , Եւ առեն յայնեւ Սուշան Ճիթ :

Կ8 . Եղիցին ականջք քո ի լսել զձայն աղօթից իմոց :

Փխ . Ես խորոց կարդացի առ քեզ Տէր , Տէր լուր ձայնի խմում :

Եղիցին ականջք քո ի լսել զձայն աղօթից իմոց :
Թռէ զանօրէնութիւնս քննես Տէր . Տէր իսկ ո՞ կա-
րէ կալ առաջի քո, զի ի քէն է քաւութիւն :

Ա ասն անուան քո համբերի Տէր, համբեր անձն
իմ բանի քում, յուսացաւ անձն իմ ի Տէր :

Ե պահէ առաւոտու մինչեւ յերեկոյ, ի պահէ
առաւոտու յուսացաւ խրայէլ ի Տէր :

Ի Տեառնէ է ողորմութիւն բազում, եւ ի նմանէ
է փըրկութիւն . եւ նա փրկեաց զիսրայէլ յամե-
նայն նեղութեանց նորա :

ԶՈՒ ՈՐԹԻւ :

Սրբոյ Աւետարանիս որ ըստ Յովհաննու : ԺԱ. 1 :

Վասն փառաց Տեառն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի :

Եւ էր ոմն հիւանդ Ղազարոս . Տէ. է Բ. 186 :

ԶՈՒ ՀԱՅՈՒՆԻ . Հոգւոցն հանգուցելոց : Բ-Է-Ռ-Ն-

Ա ասն հոգւոցն հանգ : Աշխի . Յ. քրիստոս Արդի
Աստուծոյ :

Եւ է Պ-Ն-Ն-Ը յէին ոչին ախոնին Շ-Ր-Ի-Ն- Բ. Ա. :

Այսօր ընդ հրակերպեան դասուցն օրհնաբանէին
ծերքն ոստուածաւ : Հ-Հ-Հ- վք եւ տղայքն արմաւե-
նեօք . ովսանընամբ օրհնեալ եկեալ ի յանուան
Տեառն : Օքր սերովը քըլն ծածկաբար ընդունել
ու բաւէին . ի վերաւածաւ : Հ-Հ-Հ յաւանակի
նորոյ նըստեալ բարեբաննցաւ ի արդայոց . ովսա-
նընամբ օրհնեալ եկեալ ի յանուան Տեառն :
Այսօր ընդ ծերոց եւ ընդ տղայոց օրհնաբանու-
թեանցըն վեր երգեածաւ : Հ-Հ-Հ նորոյ արքայիդ
եկեալ յերուսաղեմ . ովսանընամբ օրհնեալ ե-
կեալ ի յանուան Տեառն : (Օքրհնեալ եկեալ ա-
նուանմբ Տեառն . օրհնեալ որ գալոցդ ես :

Զօրհնեալ եկեալ երեւան :

Եւ այս Կորաստեղծեալ:

Քորոշ. Խնդրեսցուք: Աեցն Տէր՝ յայնիւ: Աշուն+
Վում ամենազօր եւ հրաշալի գալստեանդ:

Յ Ե Ր Ե Կ Ո Յ Տ Ւ

Ի յին ժամ ժողովին է դուռն Եկեղեցոյն. Եւ ամեն
Սույն Պէ:

Կ8. Լերինք ցնծասցեն առաջի Տեառն, զի գոյ
եւ հասեալ է Տէր ի դատել զերկիր:

ՓԽ. (Օրհնեցէք զՏէր յօրհնութիւն նոր, զի
սքանչելիս արար:

Փրկեաց նմա աջ իւր, եւ բաղուկ սուրբ իւր:

Խցոյց Տէր զիրկութիւն իւր, առաջի ազգաց
յայտնեաց զարդարութիւն իւր:

Հիշեաց ողորմութեամբ իւրով զՅակովը. ճշմար-
տութեամբ իւրով զտունն Խրայելի. եւ տեսին ա-
մենայն ծագք երկրի զիրկութիւն Աստուծոյ մերոյ:

Վղաղակեցէք առ Տէր ամենայն երկիր. օրհնեցէք,
եւ սաղմոս ասացէք:

Աղմոս ասացէք Աստուծոյ մերոյ օրհնութեամբ,
օրհնութեամբ իւր ի ձայն սաղմոսաց:

Ի ձայն օրհնութեան կռածոյ փողոյ. օրհնու-
թեամբ ցնծութեամբ եւ ի ձայն եղջեր փողոյ աղա-
ղակեցէք առաջի թագաւորին Տեառն:

Խոռվեսցի ծով լրիւ իւրով. տիեզերք եւ ամենայն
ընակիչք նորա, եւ գետք ծափս հարցեն ի միասին
ձեռամբ:

Լերինք ցնծասցեն առաջի Տեառն, զի գոյ եւ
հասեալ է Տէր ի դատել զերկիր:

Դատի զաշխարհս արդարութեամբ եւ զժողո-
վուրդս իւր ուղղութեամբ:

Ընթերցուած յԱռակաց: Ա. 22:

Տէր ստացաւ զիս ի սկիզբն ճանապարհաց իւրոց ի
գործս իւր. յառաջ քան զյաւիտեանս հաստա-

տեաց զիս : Ես սկզբանէ յառաջ քան զերկիր առնել : Եւ նախ քան զանդունգս գործել . եւ յառաջ քան զբղիսել աղբերաց չուրց : Եւ նախ քան զերինս հաստատել . եւ յառաջ քան զամենայն բլուրս ծնաւ զիս : Տէր արար զշէնս՝ եւ զանշէնս . եւ զեզերս զբնակեալս ի ներքո երկնից : Հորժամ պատրաստէր զերկինս՝ ընդ նմա էի . եւ մինչ զատուցանէր զաթոռ իւր ի վերայ հողմոց : Եւ յորժամ զօրացուցանէր զամաս վերինս . յորժամ անսխալ դնէր զաղբիւրս ի ներքո երկնից : Ես դնել ծովու զգուշութեաննորա , զի ջուրք մի անցցեն ընդ ափին նորա . ի ժամանակի՝ յորժամ հաստատուն դնէր զհիմունս երկրի : Ես էի առ նմա պատշաճեալ . ես էի՝ որով ուրախ լինէր Տէր հանապազ . եւ ցնծայի առաջի նորա յամենայն ժամ : Հորժամ զուարձացեալ էր զտիեզերս բովանդակել . եւ ուրախ լինէր յորդիս մարդկան : 31 :

ԸՆԹԵՐԳՈՒԱԾ ՅԵՐԵՄԵԱՅ մարդարէէ :

Բ-Հ-Ռ-Ռ-Վ-Ե-Դ-Յ Դ. 36 :

Հայեաց ընդ արեւելս երուսաղէմ . եւ տես զեկեալ ուրախութիւն քեզ յԱստուծոյ : Ահաւաղիկ դան որդիք քո զորս յուղարկեցեր . դան ժողովալք յարեւելից մինչեւ ի մուտս արեւու բանիւ սրբոն . խնդացեալք փառօքն Աստուծոյ : Աերկեան երուսաղէմ զհանդերձ սգոյ եւ լիկանաց քոց . եւ զգեցիր զվայելըութիւն փառացն Աստուծոյ՝ ի յաւիտեան : Եւ արկ զքեւ զկրկնոցն արդարութեան յԱստուծոյ . դիր խոյր ի գլուխ քո զփառաց յաւիտենականին : Զի ցուցցէ Աստուած ի ներքո երկնից զամենայն լուսաւորութիւն քո : Եւ կոչեսցի քեզ անուն յԱստուծոյ ի յաւիտեան . խաղաղութիւն արդարութեան եւ փառք աստուածպաշտութեան : Ե . 4 :

Պետրոսի առաքելոյն ի Կաթուղիկեաց առաջին
թղթոյն է ընթերցուածս : Ա . Յ :

Օրհնեալ է Աստուած եւ Հայր Տեառն մերոյ Յի-
սուսի Քրիստոսի, որ ըստ բազում ողորմութեան
իւրում ծնաւ զմեղ վերստին ի յոյսն կենդանի . ի
ձեռն յարութեանն Յիսուսի Քրիստոսի ի մեռելոց .
յանեղծ եւ յանարատ եւ յանթառամ ժառանգու-
թիւնն՝ որ պահեալ է յերկինս ի ձեղ, որ զօրու-
թեամբն Աստուծոյ պահեալ էիք Հաւատովք ի պա-
տրաստեալ փրկութիւնն, յայտնեալ ի յետին ժա-
մանակս : Արով ուրախ լինիջիք, որ այժմ սակաւիկ
ինչ ըստ պատշաճի իրացդ տրտմեալ էք ի պէսպէս
փորձութիւնս : **Օ** ի Հանդէս ձերոց Հաւատոցն ա-
ռաւել քան զոսկի կորստական պատուական է . որ
հրով փորձեալ՝ գտաւ ի գովութիւն եւ ի փառս եւ
ի պատիւ ի յայտնութեանն Յիսուսի Քրիստոսի :
Օ որ ոչն տեսէք՝ եւ սիրեցէք . ընդ որ այժմ ոչ
հայեցեալք՝ բայց Հաւատացէք . եւ ուրախ էք ան-
ձառ եւ փառաւորեալ խնդութեամբն . ընկալեալ
զկատարումն Հաւատոցն ձերոց զոգւոցն փրկու-
թիւն : 9 :

Վլէլուիա . ալէլուիա . ալէլուիա : **Տէր** ի տաճար
սուրբ իւրում . **Տէր** յերկինս յաթոռ իւրում :

ԶԲՈՒՇԵՐԻՆ :

Սրբոյ Աւետարանիս որ ըստ Պուկասու : ԺԹ . 29 :
Ա ասն գալստեան Տեառն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի :
Եւ եղեւ իրբեւ մերձեցաւ ի բեթփագէ եւ ի բե-
թանիա մօտ ի լեառն որ կոչի ձիթենեաց, առա-
քեց երկուս յաշակերտացն իւրոց՝ եւ ասէ : Ար-
թայք դուք ի գեօղն՝ որ Հանդէպ մեր կայ . յոր ի-
րրեւ մտանէք՝ գտանիցէք յաւանակ կապեալ, յո-
րում ոք ի մարդկանէ երբէք ոչ նստաւ, լուծէք
զնա եւ ածէք : Եւ եթէ ոք Հարցանիցէ զձեղ՝ թէ
ընդէր լուծանէք, այսպէս ասասջիք ցնա, թէ

Տերառն իւրում պիտոյ է : Իբրեւ չոգան որ առաքեցանն , գտին որպէս ասացն ցնոսա , կայր յաւանակն : Եւ մինչդեռ լուծանէին զյաւանակն , ասեն տեալքն նորա ցնոսա . զի՞ լուծանէք զյաւանակդ : Եւ նոքա ասեն , Տերառն իւրում պիտոյ է : Եւ ածին զնա առ Զիսուս . եւ արկին զնովաւ հանդերձս , եւ հեծուցին զՅիսուս : Եւ մինչդեռ երթայր , զհանդերձս իւրեանց տարածանէին զճանապարհաւն : Եւ իբրեւ այն ինչ մերձ եղեւ ի զառ ի վայր լերինն ձիթենեաց , սկսաւ ամենայն բաղմութիւն աշակերտացն ուրախութեամբ օրհնել զԱստուած ի ձայն մեծ . վասն ամենայն եղելոց զօրութեանցն զոր տեսին . եւ ասէին . օրհնեալ որ գայ թագաւորդ յանուն Տերառն . խաղաղութիւն յերկինս , եւ փառք ի բարձունս : Եւ ոմանք ի փարխուցւոցն յամբոխէ անտի ասեն ցնա . վարդապետ՝ սաստեա աշակերտացդ քոց : Պատասխանի ետ եւ ասէ . ասեմ ձեզ՝ զի եթէ գոքա լոեսցեն , քարինքդ աղաղակեսցեն : Եւ իբրեւ մերձեցաւ , տեսեալ զքաղաքն՝ ելաց ի վերայ նորա , եւ ասէ . եթէ գիտէիր դու գոնէ յաւուրս յայսմիկ զխաղաղութիւն քո . բայց այժմ ծածկեցաւ յերեսաց քոց : Օի եկեսցեն աւուրք ի վերայ քո , եւ պատեսցեն զքեւ թշնամիք քո պատնէշ . եւ պաշտրեսցեն զքեղ , եւ նեղեսցեն զքեղ յամենայն կողմանց . եւ յատակեսցեն զքեղ , եւ զորդիս քո ի քեղ . եւ ոչ թողուցուն քար ի քարի վերայ յամենայնի ի քեղ . փոխանակ զի ոչ ծանեար զժամանակ այցելութեան քո : Եւ մտեալ ի տաճարն սկսաւ հանել զաղաւնէ վաճառասն , եւ զգնօղս . եւ զսեղանս հատավաճառացն ցրուեաց : Եւ ասէ ցնոսա . գրեալ է՝ եւ եղիցի տուն իմ տուն աղօթից , եւ դուք արարէք զդա այրս աւազակաց : Եւ ուսուցանէր զնոսա հանապաղ ի տաճարին . իսկ քահանայապետքն եւ դպիրք՝ եւ գլխաւորք ժողովը եւանակն ինդրէին զնա կորուսանել : Եւ ոչ գտա-

Նէին՝ թէ զինչ արասցեն. զի ժողովուրդն ամենայն կախեալ կային զնմանէ՝ ի լսել: 48:

Եւ ելնեն իւշտ եւ առետարան եւ առենոյն զարդում է բարբառ յանդաբառ՝ առելով շտրահան, եւ բարբառն է առողի ինչ միշտ առ Շորոհան Ա.2:

Որ վերօրհնիս յաթոռը քերովբէից. ի վերայ նըստել յաւանակի հաճեցար. բարեբանեալ որ եկիրդ ի կեցուցանել: Վւստի եւ մեք զյաղթական օրհնութեանցն ըզձայն. մատուցանեմք քեզ թագաւոր փառաց ընդ տղայսն օրհնաբանելով. բարեբանեալ որ եկիրդ ի կեցուցանել: Վվաննա ի բարձունս ալէլուիա. բարեբանեալ եկեալ անուամբ Տեառն ալէլուիա. եւ օրհնութիւն որ դալոցդ ես անուամբ Տեառն ալէլուիա:

ԶԲՈՇ ԱՐԺՄԻՒ:

Սրբայ Աւետարանիս որ ըստ Մատթեոսի: ԻԱ. 1: Վասն գալստեան Տեառն մերայ Յիսուսի Քրիստոսի:

Խրբեւ մօտ եզեն յերուսաղէմ, եւ եկին ի բեթ գագէ մերձ ի լւառն ձիթենեաց. յայնժամ Յիսուս արձակեաց երկուս յաշակերտացն իւրոց: Եւ ասէ ցնոսա. երթայք ի զեօղդ՝ որ առաջի ձեր է. եւ անդէն դտանէք էշ կապեալ՝ եւ յաւանակ ընդ նմին. լուծէք ածէք ինձ: Եւ եթէ ոք ասիցէ ինչ ձեզ, ասասզիք, եթէ Տեառն իւրեանց պիտոյ են. եւ վաղվաղակի առաքեսցէ զնոսա: Խայց այս ամենայն եղեւ, զի լցցի բան մարդարէին՝ որ ասէ: Վսացէք դստեր Ախովնի. ահա թագաւոր քո դայ քեզ հեզ, եւ հեծեալ յէշ եւ յաւանակի իշց: Գնացին աշակերտքն, եւ արարին որպէս հրամայեաց նոցա Յիսուս: Եւ ածին զէշն եւ զյաւանակն, եւ արկին զնոքօք ձորձս իւրեանց. եւ նստաւ ի վերայ նոցա: Եւ բազում ժողովուրդք տարածեցին

զՀանդերձս իւրեանց ի ճանապարհին, եւ այլք հատանէին ոստո ի ծառոց եւ տարածմանէին ի ճանապարհին: Եւ ժողովուրդքն՝ որ առաջի եւ զկնի երթային՝ աղաղակէին եւ ասէին, օրհնութիւն որգւց դաւթի: օրհնեալ որ դայ յանուն Տեառն: օրհնութիւն ի բարձունս: 9:

Եւ երեսն շայլ հանդիսաւ սուլը Շաբախն Դ.2:

Խագաւոր գոլով քո յաշխարհս. Տեսէ Ա.2 192:

Զինէ՝ ՈՌԹԻՒ:

Սրբոյ Աւետարանիս որ ըստ Մարկոսի: ԺԱ. 1:

Պասն գալստեան Տեառն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի:

Եւ յորժամ մերձ եղեն յերուսաղէմ ի Քեթիագէ եւ ի Քեթանիա մօտ ի լեառն ձիթենեաց, առաքէ երկուս յաշակերտաց անտի: Եւ ասէ ցնոսա: Երթայք գուք ի գեօղդ՝ որ ընդդէմ ձեր կայ, եւ նոյնժամանյն իբրեւ մտանէք ի նա, գտանէք յաւանակ մի կապեալ: յորոյ վերայ ոչ ոք ի մարդկանէնոտաւ, լուծէք զնա՝ եւ ածէք: Եւ եթէ ոք ասացէ ձեզ՝ եթէ զի՞ լուծանէք զյաւանակդ. ասասցիք՝ եթէ Տեառն իւրում պիտոյ է: Եւ վաղվաղակի առաքեսցէ զնա այսր: Չոքան, եւ գտին զյաւանակն կապեալ առ գուրս արտաքոյ ի փողոցի անդ, եւ լուծին զնա: Եւ ոմանք յորոց անդն կային, ասեն ցնոսա, զի՞ լուծանէք զյաւանակդ: Եւ նոքա ասեն ցնոսա որպէս ասացն Յիսուս: Եւ թշլ ետուն նոցա: Վծեն զյաւանակն առ Յիսուս: Եւ արկանեն ի վերայ նորա հանդերձս: Եւ նստաւ ի վերայ նորա: Եւ բաղումք զՀանդերձս իւրեանց տարածանէին ի վերայ ճանապարհին, եւ այլք ոստո ի ծառոց հատանէին՝ եւ արկանէին զՃանապարհաւն: Եւ որ առաջին եւ զկնի երթային, աղաղակէին, եւ ասէին. ովաննեաբարձրելցն: (Օրհնեալ որ գասդ յանուն Տեառն: օրհնեալ թագաւորութիւնդ եկեալ հօր մերոյ

Դաւթի . Խաղաղութիւն յերկինս եւ փառք ի բարձունս : 10 :

Եւ երեւան յոյլ հանդիպո՞ւմ առելով Շաբախիւն ԴՀ :

Յօրժամ եկն Յիսուս յերուսաղէմ . ՏԵՇ ԵԲԵԴ 192 :

ԶԲՈՔ ՈՐԾԻՒ :

Սրբոց Աւետարանիս որ ըստ Պուկասու : ԺԷ . 31 :

ՏԵՐՆ մեր Յիսուս Քրիստոս

Առեալ զերկոտասանսն առանձինն՝ ասէ ցնոսա . աշաւասիկ ելանեմք յերուսաղէմ . եւ կատարեսցին ամենայն գրեալքն մարդարէի՞ք վասն որդւոյ մարդոյ : Օի մատնեսցի հեթանոսաց եւ կատակեսցի . եւ հարկանիցեն եւ սպանանիցեն զնա , եւ յերիր աւուր յարիցէ : Եւ նոքա ոչ ինչ իմացան յայնցանէ , այլ էր բանն ծածկեալ ի նոցանէ , եւ ոչ գիտէին զասացեալսն : Եւ եղեւ ի մօտելն նորա յերիքով , կոյր ոմն նստէր առ ճանապարհաւն մուրացիկ : Երբեւ լուաւ զանցանել ժողովրդեանն , հարցանէր՝ թէ զի՞նչ իցէ այն : Եւ պատմեցին նմա , թէ Յիսուս նազովրեցի անցանէ : Աղաղակեաց եւ ասէ . Յիսուս որդի՝ Դաւթի՝ ողորմեաց ինձ : Եւ որ առաջին երթային՝ սաստէին նմա զի լուսոցէ . եւ նա եւս առաւել աղաղակէր . որդի՝ Դաւթի՝ ողորմեաց ինձ : Օտեղի առ Յիսուս , եւ հրամայեաց ածել զնա առ իւր . եւ իրբեւ մերձ եղեւ առ նա , եհարց զնա եւ ասէ : Օի՞նչ կամիս գու՝ զի արարից քեզ . եւ նա ասէ . ՏԵՐ՝ զի բացցին աչք իմ՝ եւ տեսից : Եւ Յիսուս ասէ ցնա . հայեաց , հաւատք քո կեցուցին զքեզ : Եւ առժամայն ետես , երթայր զհետ նորա՝ եւ փառաւոր առնէր զլստուած . եւ ամենայն ժողովրդեանն տեսեալ , տայր օրհնութիւն Աստուծոյ : Եւ մտեալ շրջէր ընդ երիքով : Եւ ահա այր մի անուն կոչեցեալ Զակքէոս , եւ նա էր մաքսապետ , եւ ինքն մեծատուն : Եւ խնդրէր տեսանել

Եթէ ովլ իցէ Յիսուս, եւ ոչ կարէր ի բազմութենէն, զի կարծ էր հասակաւ: Եւ ընթացեալ յառաջս, եւ ի ժանտաթղ զենին՝ զի տեսանիցէ զնա. քանզի ընդ այն իսկ անցանելոց էր: Իրբեւ եկն ի տեղին, հայեցաւ ի վեր Յիսուս՝ եւ ասէ ցնա. Զակքէ՝ փութաւ էջ այտի, զի այսօր ի տան քում արժան է Բնձ ազանել: Փութացաւ եւ էջ՝ եւ ընկալաւ զնա ուրախութեամբ: Իրբեւ տեսին ամենեքին, տրտնջէին եւ ասէին՝ թէ առ առն մեղաւորի եմուտ լուծանել: Եկն՝ եկաց Զակքէոս՝ եւ ասէ ց8էր. Տէր՝ ահա զկէս ընչից իմոց տաց աղքատաց. եւ եթէ զոք զրկեցի, հատուցից չորեքին: Եւ ասէ ցնա Յիսուս. այսօր եղեւ փրկութիւն տանս այսմիկ. քանզի եւ սա որդի Նբրահամու է: Օի եկն որդի մարդոյ խնդրել եւ կեցուցանել զկորուսեալն: Եւ մինչդեռ նորա զայն լսէին, յաւել առակ մի եւ ասէ, վասն մերձենալց նորա յերուսաղէմ, եւ համարելց նոցա եթէ առ ժամայն յայտնելոց է արքայութիւն Ըստուծոյ: Վսէ. այր ոմն ազնուական գնաց յաշխարհ հեռի՝ առնուլ իւր թագաւորութիւն, եւ դառնալ: Եւ կոչեցեալ զծառայս իւր՝ ետ նոցա տասն մնաս. եւ ասէ ցնոսա. յարգեցէք զսպ՝ մինչեւ եկից: Եւ քաղաքացիքն նորա ատէին զնա. առ աքեցին հրեշտակս զկնի նորա եւ ասեն, թէ ոչ կամիմք թագաւորել դմա ի վերայ մեր: Եւ եղեւ դառնալ նմա՝ առեալ զթագաւորութիւնն, եւ կոչեալ զծառայսն՝ որոց առեալ էր զարծաթն, զի դիտացէ թէ ո զինչ շահեցաւ: Եկն առաջինն եւ ասէ. տէր՝ մնասն քո՝ տասն մնաս արար: Եւ ասէ ցնա, ազնիւ ծառայ եւ բարի, զի ի փոքուդ հաւատարիմ եղեր, լիջիր իշխանութիւն ունել ի վերայ տասն քաղաքի: Եկն երկրորդն եւ ասէ. մնասն քո արար հինգ մնաս: Վսէ եւ ցնա. եւ դու լիջիր ի վերայ հինգ քաղաքաց: Եկն միւսն եւ ասէ. տէր՝ ահա մնասն քո՝ զոր ունէի ծրարեալ ի վարշամակի.

երկնչէի ի քէն, զի այր ստամբակ ես. բառնաս՝
զօր ոչ եղիր, եւ հնձես՝ զօր ոչ սերմանեցեր, Եւ
ասէ ցնա, ի բերանոյ քումմէ դատեցայց զքեղ ծա-
ռայ անհաւատ. գիտէիր թէ ես այր մի ստամբակ
եմ, բառնամ՝ զօր ոչ եղի, եւ հնձեմ՝ ուր ոչ
սերմանեցի: Եւ ընդէր ոչ ետուր զարծաթն իմ ի
սելլանաւորս. եւ եկեալ ես տոկոսեօք պահանջէի:
Եւ ասէ ցսպասաւորսն. առէք ի գմանէ զմնասն.
եւ տարայք մուք այնմ՝ որ ունիցի զտասն մնասն:
Եւ ասեն ցնա. տէր՝ ունի տասն մնաս: Ասեմ ձեզ.
եթէ ամենայնի որ ունիցի, տացի. եւ յայնմանէ որ
ոչն ունիցի, եւ զօր ունիցին, բարձցի ի նմանէ:
Բայց զթշնամիսն իմ զայնոսիկ, որ ոչն կամէին զիս
թագաւորել ի վերայ նորա, ածէք այսր եւ սպա-
նէք առաջի իմ: Եւ իբրեւ զայս ասաց. գնաց յա-
ռաջ՝ ելանել յերուսաղէմ: ԺԹ. 28:

Եւ երբան յոյլ հանդիս՝ մելով Շորովու Դ2:

Օգալուստ քո Քրիստոս այսօր. Տէ՛ է Ա-ն 193:

ԶԲՈՅ ԱՐԹԻՒՐԻ:

Սրբյ Աւետարանիս որ ըստ Յովհաննու: ԺԹ. 12:
Վասն դալստեան Տեառն մերյ Յիսուսի Քրիստոսի:
Եվ վաղիւ անդր ժողովուրդ բազում որ եկեալ էր
ի տօնն, իբրեւ լուան թէ դայ Յիսուս յերուսաղէմ,
առին ոստո արմաւենեաց՝ եւ ելին ընդ առաջ նորա.
աղաղակէին եւ ասէին. ովաննա, օրհնեալ որ
դասդ յանուն Տեառն՝ թագաւորդ Խորայելի: Եւ
դտեալ Յիսուսի էշ մի, նստաւ ի վերայ նորա. որ-
պէս եւ գրեալ է: Ո՞ի երկնչէիր դուստր Սիովինի՝
ահաւագիկ թագաւոր քո դայ նստեալ ի վերայ
յաւանակի իշոյ: Եւ զայն ինչ ոչ գիտացին աշա-
կերտքն նորա զառաջինն, այլ յորժամ փառաւո-
րեցաւ Յիսուս, յայնժամ յիշեցին, եթէ այն էր՝
որ գրեալն էր վասն նորա, եւ զայն արարին նմա:

Եւ ժողովուրդն վկայէք՝ որ էր ընդ նմա, թէ զՎազար կոչեաց եւեթի գերեզմանէն, եւ յարոյց զնա ի մեռելոց։ Եւ վասն այնորիկ ընդ առաջ եղեւ նմա ժողովուրդն, զի լուան եթէ զայն նշանս արարեալ էր նորա։ Խսկ փարիսեցիքն ասէին ընդ միմեանս . տեսանէք՝ զի ոչ ինչ օգտիք, ահաւասիկ աշխարհ ամենայն զինի նորա զնաց։ Եին անդ ոմանք եւ հեթանոսք յելելոցն անդր, զի երկիր պատանիցեն ի տօնին։ ‘Առքա մատեան առ Փիլիպպոս’ որ ի բեթսայիդա Գալիլեացւոցն էր, աղաչէին զնա եւ ասէին . տէր՝ կամիմք զՅիսուս տեսանել։ ‘Կայ Փիլիպպոս եւ ասէ ցԱնդրէաս. Անդրէաս եւ Փիլիպպոս ասեն զՅիսուս։ Եւ Յիսուս պատասխանի ետ նոցա եւ ասէ. եհաս ժամ զի փառաւորեսցի որդի մարդոց։ 23։

Հ-Ր-Ւ-Ն Դ-2 :

Խ յարութեան յաւուր գալստ. Տէ՛ է Ռէ-Ն 193։

Ս-Ա-Հ-Ա-Ն Դ :

ԿՑ. ‘Աշանեցաւ առ մեզ լոյս երեսաց քոց. եւ եւ տուր ուրախութիւն սրտից մերոց։

ՓԽ. Խ կարդալ իմում լուար ինձ Աստուած ըստ արդարութեան. ի նեղութեան ինձ անդորր արարեր. ողորմեա ինձ, եւ լուր աղօթից իմոց։

Որդիք մարդկան մինչեւ յերբ եք խստասիրոց. ընդէք սիրեք զնանրութիւն, եւ խնդրեք զստութիւն։

‘Օաներունք՝ զի սքանչելիս արար Տէր սրբոյ իւրում. եւ Տէր լուիցէ ինձ ի կարդալ իմում առ նա։

Բարկանայք եւ մի մեղանչէք. զոր ինչ ասէք ի սիրտս ձեր, յանկողինս ձեր զղջացարուք։

Ուատուցէք պատարագս արդարութեան, եւ յունացարուք ի Տէր։

Բազումք ասէին, թէ ո ցուցցէ մեզ զբարութիւն Տեառն. նշանեցաւ առ մեզ լոյս երեսաց քոց. եւ ետուր ուրախութիւն սրտից մերոց։

Խ պտղոյ ցորենոյ՝ գինւոյ եւ ձիթոյ խրեանց լցուցեր զնոսա:

Խաղաղութեամբ յայս եւ ի սոյն ննջեսցուք եւ զարթիցուք . զի դու Տէր միայն առանձին յուսովքով բնակեցուցեր զմեզ:

ԶԲՈՒՌԻՄԻՒ:

Սրբոյ Աւետարանիս որ ըստ Մատթէոսի : ԻԴ. 27 :
Տէրն մեր Յիսուս Քրիստոս ասէ.

Օ ի որպէս փայլակն՝ որ ելանէ յարեւելից՝ եւ երեւի մինչեւ յարեւմուտս , այնպէս եղիցի գալուստն որդոյ մարդոյ : Օ ի ուր գէշն իցէ , անդր ժողովեսցին արծուիք : Ա աղվաղակի յետ նեղութեան աւուրցն այնոցիկ՝ արեգակն խաւարեսցի , եւ լուսին ոչ տացէ զլոյս իւր , եւ աստեղք անկցին յերկնից , եւ զօրութիւնք երկնից շարժեսցին : Եւ ապա երեւեսցինշան որդոյ մարդոյ յերկինս , եւ յայնժամ կոծեսցին ամենայն ազգք երկրի . եւ տեսցեն զորդի մարդոյ եկեալ ի վերայ ամառոց երկնից զօրութեամբ եւ փառօք բազմօք : Եւ առաքեսցէ զհրեշտակս իւր փողով մեծաւ , եւ ժողովեսցեն զընտրեալս նորա ի չորից հողմոց՝ ի ծագաց երկնից մինչեւ ի ծագս նոցա : Խ թզենւոյ անտի ուսարուք զառակն . զի յորժամ նորա ոստքն կակլասցին եւ տերեւն ցցուիցի , գիտէք թէ մերձ է ամառն : Ա զնապէս եւ դուք յորժամ տեսանիցէք զայս ամենայն . գիտասցիք թէ մերձ է ի գուրս : Ա մէն ասեմ ձեզ՝ եթէ ոչ անցցէ ազգս այս՝ մինչեւ այս ամենայն եղիցի : Երկինք եւ երկիր անցցեն , եւ բանք իմ մի անցցեն : 35 :

Աղու ասէ +որոշ . Եւ եւս խաղաղութեան : Ա ասն ի վերուստ : Եւ ունանէքը զանդադան , եւ օբնէն զանդ իւղան աշխան :

ԶԲՈՒՌԻՄԻՒ . Առորբ խաչիւս : Աղջն+ . Պահպանեա :

Ե-ի բառակը յեխղեցին՝ ովանին. Եւ եւս խաղաղութեան: (Օրհնութիւն եւ փառք: Սովոր ԶԵ:)

Խոնարհեցն Տէր զունկն քո եւ լուրինձ, զի աղքատ եւ տնանկ եմ ես:

Պահեա զանձն իմ սուրբ, Տէր. փրկեա զծառայս քո Աստուած իմ, որ ի քեզ յուսացայ:

(Ողորմեա ինձ Տէր, զի առ քեզ աղաղակեցի զօրհանապազ. ուրախ արա զանձն ծառայի քո, զի առ քեզ Տէր համբարձի զանձն իմ:

Օ ի դու Տէր քաղցր եւ ուղիղ ես. բաղումողորմ առ ամենեսեան, որք կարդան առ քեզ:

(Վ'նկն դիր աղօթից իմոց, եւ նայեաց ի ձայն խնդրուածաց իմոց:

Հաւուր նեղութեան իմոյ կարդացի առ քեզ, եւ լրւար ինձ:

ՀԱՐԿԻՆ ԲԱ:

(Վ'րա՛խ լեշ եկեղեցի սուրբ ի գալըստեան սուրբ միածնին. ուրախ լեշ եւ ցընծա հանդերձ ամենայն սրբով վը:

ԵՇԵՇ իբնեա: Առ-

Ա ոք է նման քեզ յԱստուածս Տէր. եւ ոչ ոք է որպէս զգործս քո:

Օ ամենայն ազգս՝ զոր արարեր, եկեսցեն եւ երկիր պագցեն առաջի քո Տէր, եւ փառաւոր արասցեն զանուն քո յաւիտեան:

(Վ'եծ ես դու Տէր, եւ առնես սքանչելիս, եւ դու միայն ես Աստուած:

Վ ո աջնորդեա ինձ ի ճանապարհի քում, եւ գնացից ի ճշմարտութեան քում. եւ ուրախ եղիցի սիրտ իմ երկնչել յանուանէ քումմէ:

Կոստովան եղէց առ քեզ Տէր Աստուած իմ. բոլորով սրտիւ իմով փառաւոր արարից զանուն քո յաւիտեան:

Ո՞ւծ եղեւ ի վերայ իմ ողորմութիւն քո, եւ փրկեցեր զանձն իմ ի դժոխոց նելքնոց :

Ըստական ԲԱԼ :

Խորնդա՛ յոյժ դուստը վերին Ախովնեի . ահա թագաւոր քո դայ նըստեալ ը յաւանակի՛ նորոյ . արդար եւ փրկի՛ փրկէ եւ կեցուցանե՛ :

ԵՐԵՄԱՆ ՀՐԻՆԵԱ : ԱՊԱ

Վատուած, անօրէնք յարեան ի վերայ իմ, եւ ժողովք հզօրաց խնդրեցին զանձն իմ. եւ ոչ համարեցան զքեզ Աստուած առաջի իւրեանց :

Վայլ դու Տէր Աստուած իմ, դժած ես եւ ողորմած, երկայնամիտ բազումողորմ եւ ճշմարիտ. նայեաց առ իս, եւ ողորմեա՛ ինձ :

Տուր զօրութիւն ծառայի քո . կեցու զորդի աղախնոյ քո, եւ արա առ իս նշան բարութեան :

Տեսցեն ատելիք իմ եւ ամաչեսցեն, զի դու Տէր օգնեցեր ինձ եւ մսիթարեցեր զիս :

Փառք Հօր եւ Արդւոյ եւ Հոգւոյն սրբոյ :

Վայժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից ամէն :

Ըստական ԲԱԼ :

Օքւարձացիր եւ բերկրեա՛ ժողովուրդ Աստուծոյ, մասո՛ զոստը ծաղկեալը հաւատով եւ ասա. օրհնեալ որ եկիրը թագաւոր տիե՛զերաց :

ԵՐԵՄԱՆ ՀՐԻՆԵԱ : Ե - Ա - Պ - Հ - Ա - Ն - Կ :

Փառք քեզ Աստուած, փառք քեզ յաղագս ամենայնի Տէր, փառք քեզ :

Եւ եւս խաղաղութեան : (Օրհնութիւն եւ փառք Հօր :

Սառաւու ՃԼԹ :

Ապրեցու զիս Տէր ի մարդոյ չարէ . յառնէ անիրաւէ փրկեա՛ զիս :

Խորհեցան զանօրէնութիւն ի սիրտս իւրեանց . զօր ամենայն պատրաստեցան ի պատերազմ :

Արեցին զլեզուս իւրեանց որպէս զօծի, եւ թշնք իժից ի ներքոյ շրմանց նոցա:

Պահեաւ զիս Տէր ի ձեռաց մեղաւորի, եւ ի մարդոյ չարէ փրկեաւ զիս:

Խորհեցան խափանել զգնացս իմ. թաքուցին ամբարտաւանք զօրոդայթ ինձ:

Լարս ձգեցին որոդայթ ոտից իմոց. շուրջ զշաւզք իմովք եղին ինձ զգայթակղութիւն:

Վսացի Տէր Աստուած իմ ես դու. ունկն դիր Տէր ձայնի աղօթից իմոց:

Տէր Տէր զօրութիւն փրկութեան իմոյ. հովանի գլխոյ իմոյ յաւուր պատերազմի:

Ո՞ի մատներ զիս Տէր ի ցանկութիւն մեղաւորաց, ոյք խորհեցան վասն իմ ընդ վայր հարկանել զիս:

Օ՞ի մի երբեք բարձրասցին, եւ խորհուրդք նոցա մի կատարեսցին. վախճան կատարածի նոցա վաստակ շրմանց իւրեանց ծածկեսցէ զնոսա:

Վրկցես ի վերայ նոցա զկայծակունս հրսյ, եւ կործանեսցես զնոսա. ի տառապանաց մի կարասցեն կեալ:

Վարդոյ լեզուանւոյ մի յաջողեսցի ի վերայ երկրի. զայր մեղաւոր շարիք իւր որսասցեն ի կորուստ:

ՀԵՐԵՎԱՆ ԲԱԼ:

Օքրի ստու թագաւորի ըն ո՞ր էնն ի յախոռն փառաց. տեսաք ի յերկրի նըստեալ ի նոր յաւանակի:

ԵՐԵՎԱՆ ԷՐԵՎԱՆ: ԱԴ-

Օյանեայ, զի առնես Տէր զգատաստանս աղքատի, եւ զիրաւունս տնանկի:

Վրդարք գոհասցեն զանուանէ քումմէ, եւ ընակեսցին ուղիղք առաջի երեսաց քոց:

Տէր կարդացի առ քեզ, եւ ընւր ինձ. նայեաց ի ձայն աղօթից իմոց ի կարդալ իմում առ քեզ:

Աւղիղ եղիցին աղօթք իմ որպէս խունկ առաջի

քո Տէր . Համբարձումն ձեռաց իմոց պատարագ ե-
րեկոյի :

Դիմ Տէր պահապան բերանոյ իմոյ , եւ դուռն ա-
մուր շրթանց իմոց . զի մի խոտորեսցի սիրտ իմ բա-
նիւ չարութեան :

Ի պատճառել զպատճառս մեղաց ընդ մարդս՝ որք
գործեն զանօրէնութիւն . եւ ոչ եղէց կցորդ ըն-
արելեաց նոցա :

Խրատեսցէ զիս արդարն ողորմութեամբ , եւ յան-
դիման արասցէ . իւղ մեղաւորի մի օծցէ զդլուիս
իմ , այլ ազօթք իմ ի կամն նորա :

Վրդելան մերձ առ վիմին դատաւորք նոցա . լուի-
ցեն բանից իմոց եւ քաղցրասցին :

Որպէս թանձրութիւն հողյ , զի սփռեալ է ի վե-
րայ երկրի . ցրուեսցին ոսկերք նոցա մերձ ի դժոխս :

Վո քեզ Տէր Տէր են աչք իմ , ի քեզ յուսա-
ցայ . մի հաներ զհոգի յինէն :

Պահեա զիս յորոգայթէ , որ թագուցաւ ինձ . ի
գայթակղութենէ գործողին զանօրէնութիւն :

Վնկցին ի ցանցս նորա մեղաւորք . միայն եմ ես՝
մինչեւ անցից :

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐԻ :

Ծնդ առաջ ելեալ արքային զակք երայեց-
ւոցն . ծերքն ոստովք ձիթենեօք եւ տղայքն ար-
մաւենեօք :

ԵՐԵՄԱՆ ԻՐԱԿԵՇ : ԱՐԴ

Զայնիւ իմով ես առ Տէր կարդացի . ձայնիւ իմով
զՏէր աղաւեցի :

Ոփոեցից առաջի Տեառն զաղօթս իմ եւ զնեղու-
թիւնս իմ առաջի նորա պատմեցից :

Ի նուազել յինէն հոգւոյ իմոյ՝ դու Տէր ծանեար
զշաւիլս իմ . ի ծանապարհ յոր եւ գնայի , թագու-
ցաւ ինձ որոգայթ :

Հայէի յաջմէ տեսանէի , եւ ոչ ոք ծանաչէր զիս .

կորեաւ յինէն փախուստ իմ, եւ ոչ գտաւ խնդրող
անձին իմոյ :

Վղաղակեցի առ քեզ Տէր, եւ ասացի, դու ես
յօյս եւ բաժին իմ յերկըն կենդանեաց :

‘Ես այեւաց Տէր յաղօթս իմ, զի ես խռնարհ եղէ յոյժ, ապրեցն զիս ի հալածաց իմոց, զի հզօր եղեն քան զիս:

Տէր հան ի բանտէ զանձն իմ. գոհանամ զա-
նուանէ քումմէ:

Եւ քեզ սպասեն արդարիք, մինչեւ հատուցես ինձ:

Φωνηροὶ ζορτζεύς οὐδὲ μῆγος:

ՀԵՐԱԿԱՆ ԲԱԿ

Ո՞ի ապանակա՞ն ձա՞յնի՞ւ գոչէի՞ն Երգ Նօր .
բարեթանելով զա՞նըմա՞հ թա՞գալորն :

Brackets = { } { } { }

U.S. GOVERNMENT

Օրհնեալ որ դաս յանուն Տեառն, օրհնեալ որ
դայոց ես:

Տեր Աստուած մեր երեւեցաւ մեղ, արարէք տօնս
ուրախութեան կանխաւ մինչեւ յանկիւնս սեղանոյ:

卷之三

Այսօր ընդ հրակերպեան . Տէ՛ է բէ՛ւ 206 :

Եղիշ Գրիգորյանը Ալեքսանդր Խաչատրյանը կը մահական է:

Կ Ա Ր Գ

Դանքացի մեծի օռազկազարդի երեկոյին
ըստ խորհրդածութեանն, որ կատարի ի
սուրբ քաղաքն Երուսաղեմ:

Ե- ման բայր Յայնի - Սովոր Ճեկ:

ԱՅ. Օրհնեալ որ դալոց ես անուամբ Տեառն,
Եւ սրհնեցաք զքեզի ի տանէ Տեառն:

ՓԽ. Այստովան եղելուք Տեառն, զի բարի է, զի բարի տեառն է ոգործութիւն նորա:

Վասարէ տունն Խրբայելի՝ զի յաւիտեան է ողորմութիւն նորա :

Ասացէ տունն Ահարովի՝ զի յաւիտեան է օղորմութիւն նորա :

Վասացեն երկիւղածք Տեսոն՝ զի յաւիտեան է ո-
ղորմութիւն նորա :

Ենեղութեան իմում ես առ Տէր կարդացի, եւ
յուան ինձ լանգորը :

Տեր է իմ օգնական, եւ ես ոչ երկեաց: զլի արասցէ ինձ մարդ:

Տէր է իմ օդնական, եւ ես տեսից ի թշնամիս իմ։
Եարի է յուսայ ի Տէր՝ քան յուսալ ի մարդիկ։

բարի է յուսալ ի Տեր քան յուսալ միշխանս :

Ըեառն յաղթեցի նոցա:

Ըսին . եւ անուամբ Տեղառն վանեցի զնոսա :

բորբոքեցան որպէս փուշք ի հուր . եւ անուամբ Տեառն մերժեցի զնոսա :

Ի մերժելն դրդուեցայ , եւ եղէ մերձ ի գլորել . եւ Տէր ընկալաւ զիս :

Օջրութիւն իմ եւ օգնութիւն իմ Տէր , եւ եւ զեւ ինձ ի փրկութիւն :

Չայն ցնծութեան փրկութեան՝ ի յարկս արդարոց :

Վ.ջ Տեառն արար զօրութիւն , աջ Տեառն բարձր արար զիս . եւ աջ Տեառն արար զօրութիւն :

Ոչ մեռայց , այլ կեցից՝ եւ պատմեցից զգործս Տեառն :

Խրատելով խրատեաց զիս Տէր . եւ ի մահ ոչ մատնեաց :

Ի՞ացէք ինձ զդրունս արդարութեան , զի մտից ընդ այն՝ եւ խոստովան եղէց Տեառն :

Ե- ա- ս- ս- է- ն մ- բ- ռ- ն Շ- ը- ր- ի- ն Բ- 2 :

Ե նորհեամ մեզ Տէր արթնութիւն ընդ իմաստուն կուսանացն . եւ զչոգւոց մերոց լապտերըս պայծառացն : Երկնչիմբ ի քէն Տէր զարհուրեալք ի պատասխանդյն . զամենն ասելով Եթէ ոչ դիմեմ ըզձեղ : Յորժամ գաս փառօք Հօր դատել ըդտինզերս ամենայն . շնորհեամ եւ մեզ Տէր կալ ի յաջմէ քումմէ : Իացցի մեզ դուռն ողորմութեան երկնաւոր փեսային . եւ մըտցուք ի յառագաստ ընդ իմաստուն կուսանսն : Ճամանեսցուք ընդ առաջ փեսային եւ մըտցուք ի յառագաստ նորա . զի՞ մի մնասցուք արտաքս որպէս զյիմար կուսանսն : Պայծառասացին լապտերըք հոգւոց մերոց . եւ բաղմեցուսցեմ ըզմել ընդ հրաւիրեալսն ի կոչումն արքայութեանն երկնից :

Աղա եղիսիոդուն իւր զիտեցեալ +ահանայն որուուուու
— քուր եխեցեցոյն իւլը, ուե ուղբայակա եւ քու-
ռունեամբ . +անդի իստորոգի բալութեանն , եւ քուու-
անի ահարն նշնուի է :

Իաց մեղ Տէր , բաց մեղ Տէր , բաց մեղ Տէր
զգուուն ողջրմութեան , որ ողբալով կարդամիք առ
քեզ :

Եւ դի ահ ի ահանայիցն իւր ի որիուուուու իսիւուլ է
ներա իսցեալ յայնէ ահւլը :

Ով Են սոքա , զի բացից . զի այս դուռն Տեսան
է . եւ արդարը մտանեն ընդ սա :

Եւ զիտեցեալ +ահանայն , եւ որ+ ու քուր եխեցեցոյն
էն , որուուուուու ահն ողբայակայն :

Ու թէ միայն արդարը մտանեն . այլ եւ մեղա-
ռոր խօստովանութեամբ եւ ապաշխարութեամբ
արդարացեալ մտանեն ընդ սա :

Եւ որիուուուն ի ներա ահւ :

Օհ սա է զուռն երկնից եւ հօվիտ տրտմու-
թեան , զոր ուխտեաց Աստուած Յակովբայ , ար-
դարոց հանգիստ , մեղաւորաց քաւարան , հրեշ-
տակաց բնակարան , Քրիստոսի արքայարան , սրբոց
ժողովարան , տեղի ապաւինի , լեառն Տեսան , եւ
տուն Աստուծոյ :

Եւ +ահանայն որուուուուու ահւ :

Վհանդի արժան եւ ճշմարիտ է զոր ասես վասն
սուրբ եկեղեցւոյս . զի սա է մեղ յօյս կենաց , եւ
սովաւ գտանեմբ զիրկութիւն հոգւոց . եւ սա է
մեղ մայր անսուրատ . եւ ի սմանէ ծնանիմբ որդիք
լուսոյ եւ ճշմարտութեան . եւ զի սա է մեղ ճա-
ռ .

նապարհ արդարութեան, եւ սովաւ ելանեմք առ
Քրիստոս Հայր մեր Երկնաւոր:

Եւ առն է դուռն էլեռցոյն մարդու շուրջուն ԲԿ:

Խմաստուն կուսանքըն պատրաստեալ իւղ լապ-
տերաց. ելին ընդ առաջ Երկնաւոր փեսային
վառեամբ լապտերօք: Խսկ յի մարաց կուսիցն ու-
նայնացեալք ի յի լզյն. անպատրաստ դըտամբ
գալըստեան փեսային շիջեամբ լապտերօք: Ա ասն
որոյ եւ մեք պատրաստեսցուք իւղ հոգեւոր. զի
մըտցուք ի յառագամբստ անմահ փեսային վա-
ռեամբ լապտերօք:

Հայս իմ ես դու Տէ՛ր քաւիչ յանցանաց իմոց.
մի անտես առներ զբրզխումն արտասուաց իմոց.
ողորմեան ինձ Աստըւած: Վ'ո քե՞զ ապաւինեցայ
որպէս զանառակ որդին Հայր մեղայ յերկինս եւ
առաջի քո. ողորմեան ինձ Աստըւած: Գրքկեա զիս
Աստըւած ի բազում մեղաց իմոց արա արժանի
քոյին սուրբ արքայութեանդ. ողորմեան ինձ Աս-
տըւած:

Ուշ իմ բազում են յոյժ ծանր են քան զա-
ւակ ծովու. քանզի քե՞զ միայնոյ մեղայ ողորմեան
ինձ Աստըւած: Խաց Տէ՛ր ըզդուռն ողորմութեան
որ ողբալով կարդամ առ քե՞զ. քանզի քե՞զ
միայնոյ մեղայ ողորմեան ինձ Աստըւած: Նե՞ղ յիս
ըզդութիւնը. քո բազումողորմ եւ մարդասէր.
քանզի քե՞զ միայնոյ մեղայ ողորմեան ինձ Աստըւած:

Եւ առն առն է շիջեալ + անոնց բույնի - :

Խաց մեզ Տէ՛ր, բաց մեզ Տէ՛ր, բաց մեզ Տէ՛ր զդուռն
ողորմութեան, որ ողբալով կարդամք առ քե՞զ:

Եւ - ուրիստանքն է ներդումութեաւ :

Աշա տեսանեմք զՏէրն մեր Քրիստոս, որ բազմալ կայ ի վերայ սուրբ սեղանոյս. եւ կոչէ առ ինքն զկամարարս իւր. թէ ուր եսն եմ, անդ եւ պաշտօնեայն իմ Եղիցի:

Եւ - ունանոյն որդումութեաւ :

Գին Եմք անապական արեան Արդւոյն Աստուծոյ. ցնծութեամք օրհնեսցուք զփրկիչն մե՛ր Քրիստոս. եւ ասասցուք ամենեքեան, փառք սոսկալի դալըստեան քո՛ Տէ՛ր:

Եւ - ուն միաբան Ծորիւն Բ.2 :

Յագաւոր փառաց քեղ սպանեցուք պատրաստեալք արթնութեամք. ընդառաջել որ դաս ի դատել զերկիր: Ենաղօտ վառեալ լապտերը հաւատոյ ընդ դասս իմնաստուն կուսանացն. մըտանել ի յաւագաստ ընդ Երկնաւոր փեսային: Փութասցուք կանխեալ յաւաց քան ըզձայն աստուածային բարբառոյն. զի՞ մի մնասցուք արտաքս ըստ շիջման հինգ կուսանացն:

Եւ - ի իւրիւն Ծորիւնին շնէցել ունանոյն ուն ուրդումութեան բոյնիւ : յոյնիւ :

Իաց մեղՏէր, բաց մեղՏէր, բաց մեղՏէր զդուռան ողորմութեան, որ ողբալով կարդամմք առ քեզ:

Եւ - ուրիստանքն է ներդումութեաւ :

Փողն Երկնաւորին Աստուծոյ ահագին ձայնիւ գոչէ ասելով. ահա փեսայ դայ, արեք ընդ առաջ նորա:

Եւ շինուած գունուայն առեւ անկ եւ քաղաքացին բնիւ բնիւ բնիւ բնիւ բնիւ :

Ահան եւ եւ մանկունք իմ զոր ետ ինձ Աստուած . կամք ամենեքեան, եւ ակն ունիմք տեսցին Քրիստոս սի . եւ լսել զերանաւետ բարբառ նորա :

Եւ առիւ առիւ ի ներառութեանէ առելու :

Զայն արարչին Աստուածոյ գուշէ ասելով, եկայք օրհնեալք Հօր իմոյ . ժառանգեցէք զպատրաստեալ ձեզ զսրբայութիւն երկնից ի սկզբանէ աշխարհի :

Եւ առ գունուայն առեւ ի նիւ :

Խացէք ինձ զդրունս արդարութեան, զի մտից ընդ այն եւ խոստովան եղէց Տեառն :

Եւ բունայ շուռան յեւամբ իւրով . ով իւլունամբն նորս է իւնիւց, եւ բունալոյ : Եւ առնոյն ժամանակն արտան յեխեղցին շնձամբն իւնիւնամբ է առնիւնամբ : Եւ առեւ Շորովուն Դիւ :

Օռղօրմութեան քո զգուռքն բաց մեղ Տէր . եւ արժանին արա զմեղ լուսեղէն յարկաց քոց ընդ սովորքն քո՛ : Ի պատրաստեալ քո յօթեվանըս սըրբոց քոց . ընկալ եւ ըղմեղ փրեկիւ յորդէգրութիւն ի գըպրութեան կենաց : Ի նըստել քո յատենի՛ գատաւոր աչեղ խնայեա՛ յարարածըս քո՛ . բարեխօսութեամբ եւ աղօթիւք սուրբ ճըդնաւորացն :

Զի՞ Ո՞րթիւ :

Արբոյ Աւետարանիս որ ըստ Յովհաննու : Ժ.Բ. 44 :
Տէրն մեր Յիսուս Քրիստոս

Աղաղակէր եւ ասէր, որ հաւատայ յիս, ոչ հաւատայ յիս, այլ յայն՝ որ առաքեացն զիս : Եւ որ

տեսանէ զիս, զայն տեսանէ՝ որ առաքեացն զիս : Ես լցու յաշխարհ եկի . զի ամենայն որ հաւատայ յիս՝ ի խաւարի մի մնասցէ : Եւ եթէ ոք լուիցէ բանից իմոց, եւ ոչ պահեսցէ, ես ոչ դատիմ զնա . քանզի ոչ եկի՝ թէ դատեցայց զաշխարհ, այլ զի փրկեցից զաշխարհ : Որ անարգէ զիս, եւ ոչ ընդունի զբանս իմ : դոյ՝ որ դատի զնա . բանն զոր ես խօսեցայ, նա դատի զնա յաւուրն յետնում : Օի ես յանձնէ իմմէ ոչ խօսեցայ . այլ որ առաքեացն զիս Հայր, նա ետ ինձ պատուէր՝ զինչ ասացից եւ զինչ խօսեցայց : Եւ գիտեմ եթէ պատուէրն այն կեանք են յաւիտենականք : Արդ՝ զոր եսն խօսիմ, որպէս ասաց ինձ Հայրն՝ այնպէս խօսիմ : 50 :

Զինէ Ք-ը . Խոնդր . Եւ ա-մենէ+եան բ-ըյր յայնէ- ամն .
Կեցու Տէր . Տէր ողորմեա . Տէր ողորմեա . Տէր
ողորմեա :

Ա. Հ. Բ. + . [Ծագաւոր խաղաղութեան : Ասցր մէր :
Եւ ա-ըյսին է ի-ւ-ս-ն-ի-ն- :

Ա Տ Ա Գ

Ե Բ Կ Ո Ւ Ծ Ա Բ Ա Թ Ի

— Ա Հ Յ Ե Վ Շ Թ Ա Վ —

Ի Գ Ի Շ Ե Ր Ի Ն

Օ Ր Ա Ն Ա Բ Ի Ն Բ Զ :

Վ ա ն ե շ ղ ն ի Հ օ ր է ծ ը ն ե ա լ Ո ր դ ի յ ա ն է ի ց գ շ ա ց ս ց
զ ե ղ ե ա լ ք ր ս զ ե ր կ ն ա յ ի ն ե ւ զ ե ր կ ր ա ւ ո ր ս է ո ւ թ ի ւ ն .
ա ր ա ր ա ծ ք ա մ ե ն ա յ ն տ ո ւ ք փ ա ն ո ս ա ր ա ր չ ի ն յ ա ն է տ ե ւ
ն ի ց : Պ ա տ կ ե ր ա ն ե ր ե ւ ո յ ի մ փ ա ռ ա ց ը լ ն է օ ր ի պ ա տ
կ ե ր բ ա ր ե ր ա ր ո ւ թ ե ա ն ի ւ ր դ յ ա ր ա ր ը զ մ ա ր դ կ ա յ ի ն ս
բ ը ն ո ւ թ ի ւ ն ս . ա ր ա ր ա ծ ք ա մ ե ն ա յ ն տ ո ւ ք փ ա ն ո ս ա
ր ա ր չ ի ն յ ա ն է տ ե ւ ն ի ց : Լ շ յ ս ն ի Հ օ ր է լ ո ւ ս ո յ ծ ա
գ ե ա լ լ ո ւ ս ա վ փ ա յ լ զ ա ր դ ա ր ե ա ց զ ւ դ ա մ . ի դ ր ա խ
տ ի ն ե ղ ե ա լ ա ն մ ա հ տ ը ն կ ո ց ն ե ր կ ր ա գ ո ր ծ . ա ր ա
ր ա ծ ք ա մ ե ն ա յ ն տ ո ւ ք փ ա ն ո ս ա ր ա ր չ ի ն յ ա ն է տ ե ւ ն ի ց :

+ Ե կ ա յ ք ո ր դ ի ք մ ա ր դ կ ա ն ա յ ս օ ր ո ղ բ ա ս ց ո ւ ք ը դ
հ օ ր ն ը զ վ ը տ ա ն գ . ո ր մ ե ր կ ա ց ա ւ մ ե ղ օ ք ը զ փ ի ա ո ս ա
ր ա ր չ ի ն . ե ւ զ գ ե ց ա ւ զ մ ը զ ե ն ւ ց ն ծ ա ծ կ ո յ ի մ փ ի ս ա
ն ա կ ա ն ձ ա ռ լ ո ւ ս ո յ ն : Գ ո վ ե ց է ք զ ն ր դ ի ն և ս ա տ ո ւ ծ ո յ
ա յ ս օ ր ց ը ն ծ ո ւ թ ե ա մ ի ք ո ր դ ի ք Ա գ ա մ ա յ . ո ր ե կ ն ի
խ ը ն դ ի ր ե ղ ծ ե ա լ պ ա տ կ ե ր ի ն . ե ւ գ ը տ ե ա լ ն ո ր ո ւ
գ ե ա ց ի փ ա ն ո ս ա ռ ա ջ ի ն պ ա տ մ ո ւ ծ ա ն ի ն :

[Ը ա գ ա ւ ո ր փ ա ռ ա ց ք ե զ ս պ ա ւ ե ս ց ո ւ ք պ ա տ ր ա մ
տ ե ա լ ք ա ր ի մ ո ւ թ ե ա մ ի ք . ը ն դ ա ռ ա ջ ե լ ո ր գ ա ս ի
դ ա տ ե լ զ ե ր կ ի ր : Վ ա ն ա ղ օ տ փ ա ռ ե ա լ լ ս պ ա տ ե ր ը ք
հ ա ւ ա տ դ յ ը ն դ գ ա ս ս ի մ ա ս տ ո ւ ն կ ո ւ ս ա ն ա ց ն մ ը տ ա
ն ե լ ի յ ա ռ ա գ ա ս տ ը ն դ ե ր կ ն ա ւ ո ր փ ե ս ա յ ի ն : Փ ո ւ

թանգուք կանխեալ յառաջ քան ըզձայն աստուածային բարբառոյն . զի՞ մի՛ մնացուք արտաքս ըստ շիջման հինգ կուսանացն :

Ո՞ր նըստիս ի քրովքէս Աստղւած Քանդ՝ այսօր վասըն մե՛ր խոնարհութեամբ նըստար ի լերինըն ձիթենեաց . օրհնեմք ըզքեղ անդադար երգով : Ո՞ր համագոյդ ես Խորհրդոցըդ հայրենի . աշակերտաց քոց ծանուցեր ըզխորհուրդ քո՛ դալըստեանն . օրհնեմք ըզքեղ անդադար երգով : Ո՞ր ամենայնց ես արարիչ եւ ըստեղծիչ կենդանութեան այսօր ըզծածկեալ խորհուրդ Խրորդութեանըդ յայտնեցեր եկեղեցւոյ սըրբոյ քո՛ . օրհնեմք զքեղ անդադար երգով :

Հնորհեամ մեղ Տէր արթնութիւն ընդ իմաստուն կուսանացն . եւ զշոգւոց մերոց լապտերըս պայծառացո՛ : Երկընչիմք ի քէն Տէր զարհուրեալք ի պատասխանոյն . զամենն ասելով Եթէ ոչ գիտեմ ըզձեղ : Հորժամ դաս փառօք Հօր դատել զտիեղերս ամենայն . շնորհեամ եւ մեղ Տէր կալ ի յաջմէ քումմէ : Բացցի մեղ դուռն ողորմութեան Երկնառոր փեսային . եւ մըտցուք ի յառաջաստ ընդ իմաստուն կուսանսն : Ճամանեսցուք ընդ առաջ փեսային եւ մըտցուք ի յառաջաստ նորա . զի՞ մի՛ մնացուք արտաքս որպէս զյիմար կուսանսն : Պայծառասացին լապտերք հոգւոց մերոց . եւ բազմեցուցես ըզմեղ ընդ հրաւիրեալսն ի կոչումն արքայութեանն Երկնից :

Ո՞ր ի վերդ ես քան զամենայն ըզմիտս եւ զխորհուրդս . փառաց թագաւոր խընայիա ի մեղ : Ո՞ր

միայն ունիս զանմահութիւն եւ զանեղութիւն . փառաց թագաւոր խընայեա ի մեզ : Ո՞ր նըստիս ի քրովքէս Երրորդութիւն անբաժանելի . փառաց թագաւոր խընայեա ի մեզ : Ո՞ր Երկրապագեազդ ես ի հրեշտակաց եւ ի մարդկանէ . փառաց թագաւոր խընայեա ի մեզ :

ՀԳ . Այսին եւ նըման Հօր եւ Ո՞րդւց Հօգիդ անեզ եւ համագոյ . բըղխումըն Հօր անքըննաբար՝ առօղ յՈրդւց անձառաբան . ի վերնաստունն այսօր իջեր զՀօգիդ շնորհաց քոց արբուցեր . ա՞րբո եւ մեզ ողջրմութեամբ ի բաժակէդ իմաստութեան : Ե՛ից ստեղծօղ արանանցոց որ շրջէիր ի վերաց ջրոց . Նոյն եւ ի ջուրսն աւաղանին ի շնորհել մեզ քում էակցին . դըգուես սիրով աղանակերպ զմարդիկ ծնանիս աստուածակերպ . ա՞րբո եւ մեզ ողջրմութեամբ ի բաժակէդ իմաստութեան : Պարսկւն վերնոցն իմաննալեաց՝ եւ ըստորին այսըր սգալեաց . որ մարդարէս տաս ի հովուաց եւ առաքեալս ի ձըկնորսաց . աւետանուոր ըզմաքսաւորս քարոզ բանի քում զհալածողս . ա՞րբո եւ մեզ ողջրմութեամբ ի բաժակէդ իմաստութեան :

ՀՆ . Հրեշտակային ձայնիւն օրհնենցուք զամենասուրբ զԵրրորդութիւնը . փառաւորելով ըզհայր . որ վերակօշեաց զամենեսեան ի մահուանէ յանմահութիւն : Երդեցէք Տեառն Երդ նոր Եկեղեցիք սրբեցելոց . Քրիստոսի Երկրապագելով . որ վերակոշեաց զամենեսեան ի մահուանէ յանմահութիւն : Այսբանաց ձայնիւն օրհնենցուք . հոգեւորական հընչմամբ գովելուցուք . սուրբ զՀօգին փառաւորե-

լով. որ վերահսնգոյց զամենեսեան ի մահուանէ յանմահութիւն:

ՄԾ. Ի՞զքե՞զ կոյս եւ մայր եւ բնակարան աստուածային ներմարդութեանն. դոհարանեմք եւ վերօրհնեմք վեղեալ փրկող կենդանութեան ազգի մարդկան. վասն որոյ ըզքեզ Աստուածածին եւ կոյս բարեբանեմք ըզմայր եւ զաղախին փըրկչին մերոյ: «Օ» առնդըն Հօր եւ հինաւուրց անժամանակն յաւիտենից. ժամանակաւ յորովայնի քում բնակեցաւ եւ ի Հօրէ ոչ մեկնեցաւ. վասն որոյ ըզքեզ Աստուածածին եւ կոյս բարեբանեմք ըզմայր եւ զաղախին փըրկչին մերոյ: «Օ» անեալն ի քէն ի խաչ ելեալ. եւ ի յամեռու փառաց ընդ Հօր. անարդեալ ի մարդկանէ փառածորութեամբ Էութեամբ երկրպագեալ. վասն որոյ ըզքեզ Աստուածածին եւ կոյս բարեբանեմք ըզմայր եւ զաղախին փըրկչին մերոյ: Ի՞զքե՞զ ոչ միայն որդիք մարդկան՝ այլ եւ վերին զօրութիւնք. դասք անմարմնոց հոգեղինաց հրեղինաց զըւարթնոց եւ հրեշտակաց. դոհարանեն եւ վերօրհնեն եւ փառաւորեն ըզմայր եւ զաղախին փըրկչին մերոյ:

ԽԶ. Ի՞անսալի արքայութեան տըւաւ հողածին մարդոյն. ուստի յառաջին ճաշակմանէն արտաքս անկեալ ի յաւէժ կենդանութեաբանն. որ ձեւացոյց մեզ. սովաւ մըտանել ընդ դուռն անեղաշէն դրախտին Տեառն: «Կաւաղանաձեւ երեւեալ եգիպտական ազգին. ցուցանելով ըզզօրութիւն սըբոյ խաչին. յափրշտակելով ըզգաւաղանսըն դիւթակաբանն. որ ձեւացոյց մեզ. սովաւ մը-

տանել ընդ դուռն անեղաշէ՞՞ն դրախտին Տեառն :
Փառք Հօր եւ : ‘Դրժմ ըզգայութեան օրինակեալ
ի վերայ սեմոց դրանց նոցա . աներկիւղ պահելով
ըզժողջվուրդն յանդրանկածախ սատակմանէ համան .
որ ձեւացնյց մեզ . սովան մըտանել ընդ դուռն
անեղաշէ՞՞ն դրախտին Տեառն :

Այժմ եւ միշտ : ‘Ես նորոգող բնութեան մե-
րոյ Յիսուս . որ ի Խորհուրդ հընութեան մարդոյն .
զանպատուզն այսօր չորացուցե՛ր զմըզենին . Եւ ըզ-
մեղ ի հնացեալ մեղաց նորոգեա ի կեանս անմահ :

Մարդուն . Փառք հրաշափառ տէրութեան : Քարոզ .
Ա ասն գտանելոյ : Ադմին . ‘Կոհանամք զքէն Տէր :

Ալէլուիա . ալէլուիա . ալէլուիա :

Օք նա ասաց եւ եղեն , հրամայեաց եւ հաստա-
տեցանեն :

Լարգեաց զնոսա յաւիտեան . սահման եդ որք ոչ
անցանեն :

Ալէլուիա . ալէլուիա . ալէլուիա :

Փ . Ես սկզբանէ Տէր ըզիմունս երկրի հաստատե-
ցեր . եւ գործք ձեռաց քոց երկինք են :

Եղաքա կորընչին . եւ դու կաս եւ մնաս յաւիտեան :

Փառք եւ . այժմ եւ . ալէլուիա :

Մարդուն . ‘Կոհանութեամբ եւ ճշմարիտ :

ՅԱՌԱՏՈՑՈՒՆ

Հ-Է-Զ Բ-Զ :

Ո՞ր արարիչդ ես յաւիտե՞նից . Եւ ստեղծե՞ր
զարարածս ամենայն յոչնչէ . ըզքեղ օրհնեմք
Աստրւած հարցըն մերոց : Ո՞ր թագաւորդ ես թա-
գաւորաց . եւ շնորհես բանաւոր կենդանի մարդ ի

հողայ . ըզքեղ օրհնեմք Աստըւած հարցըն մերոց : Ո՞ր ապաւէնդ ես մոլորելոց . եւ խնամես զյուսացեալս ի քեզ քո տեսչութեամբգ . ըզքեղ օրհնեմք Աստըւած հարցըն մերոց :

Գ . Ազգէր օրհնեցէք ե՞ւ բարձր արարէք ըզնայ յաւիտեան : Փառք Հօր : (Օրհնեցէք Օթագաւորն եւ զԱստըւածն որ նըման միայնոյ վայելէ օրհնութիւն . ե՞ւ բարձր արարէք ըզնայ յաւիտեան : Այժմ եւ միշտ : (Օրհնեցէ Օյ ծանոմ յց մեզ սքանչելի խորհուրդ սուրբ Երրորդութեանն եւ մի աստուածութեանն Քրիստոս . ե՞ւ բարձր արարէք ըզնայ յաւիտեան :

ՄԵԴ-ՀԱ-ՋԵ-ՇԵ-Բ. Բ. 2 :

Օքեղ Հայր յառաջ քան զյաւիտեանս բարերանեն դասք անմարմնոց հրեշտակաց . ձայնիւ Երգով գոչեն եւ աղաղակեն Աստուած աստուծոց եւ Տէր տերանց փըրկիչ գոլով : Փառք Հօր : Առաքեցեր զքո միածինըդ մարմնանալ ի սուրբ կուսէն . եւ անարան ծընանիլ յորովայնէ անապական . բառնալով ըզմեր նեղութիւնս . Աստուած աստուծոց եւ Տէր տերանց փրկիչ գոլով : Այժմ եւ միշտ : Շնորհք բարի յերուսաղէմ երեւեցաւ հեթանոսաց . զի արարին յաւիտենից տըզայ Եղեալ յորդէգրութիւն կենաց կոչէ . Աստուած աստուծոց եւ Տէր տերանց փրկիչ գոլով :

ԱՂՅԱ-Բ. Բ. 2 :

Առ ամեննեսեան գըթած Քրիստոս թագաւոր խաղաղութեան . ըզքեղ աղաչեմք միայն մարդասէր : Փառք Հօր : Որում այսօր փականգեալ ցանկայր

հոգւով եւ մարմնով . մայր ողբանովք իւրովք
խընդրէր ըզբարձրանգոյն ըզփառս յերկրին կեն-
դանեաց : Այժմ եւ միշտ : Տըւողդ ըզկեանս ան-
մահ առ քեզ աղաղակեմք եւ միաբան հայցեմք .
շնորհեաւ եւ մեզ Տէր կալ ի յաջմէ քումմէ :

Տէր յերբնից Բ2 :

Պղքեղ օրհնեմք որ բաշխողդ ես բարութեանց
եւ հայցեմք որպէս ի մարդասիրէ . ընդ մօր քո
ընտրելոցն զիմանալին աշխարհն : Փառք Հօր : Օի
դու ես Տէր յորմէ հայցէր մայրըն հաւատով հան-
դերձ ողբանովք սըրբեցելովք ընդ աջմէ քո զփառս
եւ յահեկէ . ընդ որս եւ մեք աղաւչեմք զի դասեւ-
ցես ընդ սուրբըս քո : Այժմ եւ միշտ : Այլ դու
բարձրեալ փրկիչ որ վասըն մեր խօնարհեցար ,
արժանի արա ըզմեղ ըմպել զբանքակ պատուիրանի
կենաց քոց Տէր . որով կանցցուք յաջմէ քումմէ
ի հանդերձեալ քում գալըստեանն :

Առաջական Երբ :

Ի սկզբանէ Տէր զիմունս երկրի հաստատե-
ցեածը . եւ դործք ձեռաց քոց երկինք եւն :
Առքա կորընչին . եւ դու կաս եւ մնաս յաւիտեանն :
Քորոշ . Փառաւորեսցուք . իւմ դուն :

Մական + Բ2 :

Եւ ակըլլէլուիա . ալէլուիա . անանձաւլէլուիա :
Փառք Հօր : Այսօր ընդ զօրս երկընից համաձայ-
նեալ . միաբանական ձայնիւ երգեմք անելով
անըլլէլուիա . ալէլուիա . անանձաւլէլուիա :
Այժմ եւ միշտ : Երկրաւորքս ընդ երկնայինսըն
հողեղէնքս ընդ հրեղէնսն . միաբանական ձայ-

Նիւ երդե՞մք ասե՞լով ա՞շխայէլուիա . ալէ-
լո՞ւիա , ա՞նո՞ց էլուիա :

Ք-ը-ո-ղ- Ա-ա-ս-ն խաղաղութեան : Ա-զ-ի-+ Ա-ո-ւ-ր-բ Ե-ս Տ-է-ր :

Ա-դ- Ա-պ- Ճ-Գ- , ո-լ-է- յ-ա-յ-ն ա-ս- :

Կ-8. Խոստովանութիւն եւ մեծվայելութիւն զգե-
ցար . արկար զլոյս որպէս զօթոց . ձգեցեր զերկինս
որպէս խորան , եւ արկարի վերայ ջուրց զվերնայարկս
նորա :

Փ-Խ . (Օրհնեա անձն իմ զՏէր . Տէր Խոտուած իմ
մեծ եղեր յոյժ :

Խոստովանութիւն եւ մեծվայելութիւն զգեցար .
արկար զլոյս որպէս զօթոց . ձգեցեր զերկինս որպէս
խորան , եւ արկարի վերայ ջուրց զվերնայարկս
նորա :

Ո դնէ յամպս զգնացս իւր . եւ շրջի նա ի վերայ
թեւոց հողմոց :

Ո արար զՀրեշտակս իւր յոգիս . եւ զպաշտօնեայս
իւր ի հուր կիզելոյ :

Հաստատեաց զերկիր ի վերայ հաստատութեան
իւրոյ , զի մի սասանեսցի յաւիտեան :

Խորք որպէս զգեստ վերարկու է նորա ի վերայ
լերանց կացցեն ջուրք :

Խ սաստէ քումմէ փախիցեն , եւ ի ծայնէ որստա-
լոյ քումմէ սարսեսցեն :

Եշանեն լեռնանան եւ իջանեն գաշտանան , ի տեղի
յոր հաստատեցեր զնոսա :

Այսման եղեր եւ ոչ անցանեն , եւ ոչ եւս գառ-
նան ի ծածկել զերկիր :

Առաքեցեր զալբերս ընդ ծործորս . ի մէջ լերանց
գնասցեն ջուրիք :

Արբուցանել զամենայն գաղանս վայրի . յագեսցին
ցիոք ի ծարաւս իւրեանց :

Անդ թռչունք երկնից բայնս դիցեն . եւ ի միջոց
վիմաց տացեն զձայնս իւրեանց :

Վարուցանել զլերինս ի շտեմարանաց իւրոց . ի պտղյ գործոց լցցի երկիր :

Իռուսուցեր զխոտ ի լերինս , զդալարի ի ծառայութիւն մարդկան :

Հաներ զչաց յերկրէ . գինի ուրախ առնէ , իւղ զուարթ , եւ հաց հաստատէ զսիրտ մարդոյ :

Հագեսցին ծառքն անտառի . եւ մայրքն Լիբանանու՝ զորս դու տնկեցեր :

Վնդ թռոչունք երկնից ձագս հանցեն . եւ բոյն արագին ապաւէն է նոցա :

Լերինք բարձունք են եղերուաց , եւ վէմք ապաւէն նապաստակաց :

Վարեր զլուսին վասն ժամանակի . արեգակն ծանեաւ զժամ մտանելց իւրոց :

Վարեր զխաւար՝ եւ եղեւ գիշեր . ի սմա զնան ամենայն գաղանք անտառի :

Կորիւնք առիւծուց մննչեն եւ յափշտակեն . եւ խնդրեն յԱստուծոյ զկերակուր իւրեանց :

Լ ծագել արեւու ժողովին . եւ ի մորիս իւրեանց դադարեն :

Հշանէ մարդ ի գործս իւր . եւ ի վաստակս ձեռաց իւրոց մինչեւ յերեկոյ :

Արակէս զի մեծ են գործք քո Տէր . եւ զամենայն ինչ իմաստութեամբ արարեր . եւ լցաւ երկիր ստեղծուածովք քովք :

Վ. Ես ծով մեծ եւ անդորր . ի սմա են սողունք՝ որոց ոչ գց թիւ . գաղանք մեծամեծք եւ մանունք . ի սմա եւ նաւք դնան . վիշապն՝ զոր ստեղծեր խաղալ նովաւ :

Վ. մենեքեան քեզ սպասեն , եւ դու տաս նոցա կերակուր ի ժամու :

Տաս դու նոցա եւ կերակրին . բանաս զձեռն քո . եւ լցուցանես զամենեսեան քաղցրութեան կամօք քո :

Դարձուցանես զերեսս քո ի նոցանէ՝ եւ խոռվին .

հանես զողի քո ի նոցանէ . պակասին եւ ի հող դառնան :

Եռաքես զողի քո եւ ստանաս զնոսա . եւ նորոգես զերեսս Երկրի :

Եղիցին փառք Տեառն յաւիտեան . Տէրուրախ Եղիցի յարարածս իւր :

|| Հայի յերկիր՝ եւ տայ դողալ սմա . մերձի ի Լերինս եւ ծխեսցին :

(Օրհնեցից զՏէր ի կեանս իմ . սաղմոս ասացից Աստուծոյ իմոյ մինչեւ եմ ես :

Վաղցը եղիցի նմա օրհնութիւն իմ , եւ ես ուրախ եղէց ի Տէր :

Պակասեսցին մեղաւորք յերկրէ , ամբարիշտ մի եւս գտցի ի սմա , օրհնեաւ անձն իմ զՏէր :

ԶԲՔ ԱՌՃԵՒ :

Սրբոյ Աւետարանիս որ ըստ Մատթէոսի : ԽԱ . 18 :

Տէրն մեր Յիսուս Քրիստոս

Եւ այգուցն իբրեւ դարձաւ անդրէն ի քաղաքն՝ քաղցեաւ : Եւ տեսեալ թղենի մի ի վերայ ճանապարհին . եկն ինա . եւ ոչ ինչ եգիտի նմա բայց միայն տերեւ , եւ ասէ ցնա . մի այսուհետեւ ի քէն պտուղ եղիցի յաւիտեան . եւ առժաման չորացաւ թղենին : Իբրեւ տեսին աշակերտքն՝ զարմացան եւ ասեն , թէ զիարդ վաղվաղակի ցամաքեցաւ թղենին : Պատասխանի ետ Յիսուս՝ եւ ասէ ցնոսա . ամէն ասեմ ձեզ , եթէ ունիցիք հաւատս եւ ոչ երկմտիցէք՝ ոչ միայն թղենւոյդ առնիցէք . այլ թէպէտ եւ լերինդ ասիցէք . բարձիր եւ անկիր ի ծով , եղիցի : Եւ զամենայն ինչ զըր եւ խնդրիցէք յաղօթս հաւատովք՝ առնուցուք : Եւ իբրեւ եկն ի տաճարն , մատեան առ նա՝ մինչդեռ ուսուցանէր , քահանայապետքն եւ ծերք ժողովրդեանն՝ եւ ասեն . որով իշխանութեամբ առնես զայդ . եւ ովլ ետ քեզ զիշխանութիւնդ զայդ : Պատասխանի ետ Յիսուս եւ

ասէ ցնոսա . Հարցից եւ ես զձեղ բան մի . զոր թէ
ասիցէք ինձ , եւ ես ձեղ ասացից որով իշխանու-
թեամբ առնեմ զայս : Ո՞կրտութիւնն Յովհաննու ուս-
տի էր , յերկնից թէ ի մարդկանէ : Եւ նոքա խորհեին
ընդ միմեանս եւ ասէին : եթէ ասեմք յերկնից , ասէ
ցմեղ . իսկ ընդէր ոչ հաւատացէք նմա . եւ եթէ
ասեմք ի մարդկանէ , երկնչիմք ի ժողովրդենէն . զի
ամենեքին զՅովհաննէս իրրեւ զմարդարէ ունէին :
Պատասխանի ետուն Յիսուսի եւ ասեն . ոչ գիտեմք :
Վսէ ցնոսա եւ նա , եւ ոչ ես ասեմ ձեղ՝ որով իշ-
խանութեամբ առնեմ զայս : Իայց զիարութ թուի ձեղ .
առն միոջ էին երկու որդիք , եւ մատուցեալ առ
առաջինն ասէ . որդեակ՝ երթ այսօր գործեալ յայ-
գւոջ : ‘Ա, ապատասխանի ետ եւ ասէ . երթամ տէր
եւ ոչ չոգաւ : Ո՞ատեաւ եւ առ միւսն , եւ ասէ
նոյնպէս . նա պատասխանի ետ եւ ասէ . ոչ կամիմ .
բայց յետոյ զղջացաւ՝ եւ չոգաւ յայգին : Վըդ՝ ո՝
յերկոցունց արար զկամն հօրն : Վսեն՝ յետինն :
Վսէ ցնոսա Յիսուս . ամէն ասեմ ձեղ , զի մաք-
սաւորք եւ պոռնիկք յառաջեսցեն քան զձեղ յար-
քայութիւն երկնից : Ո՞ի եկն Յովհաննէս ճանա-
պարհաւ արդարութեան եւ ոչ հաւատացէք նմա .
եւ մաքսաւորք եւ պոռնիկք հաւատացին նմա , եւ
դուք տեսէք՝ եւ ոչ զղջացարուք յետոյ հաւատալ
նմա : Վ. Առակ լուարուք , այր մի էր տանուտէր ,
որ տնկեաց այդի , եւ ցանդով պատեաց զնա , եւ
փորեաց ի նմա հնձան , եւ շինեաց աշտարակ . եւ ետ
զնա ցմշակս . եւ գնաց ի տար աշխարհ : Իրրեւ
մերձեցաւ ժամանակ պտղյ , առաքեաց զծառայս
իւր առ մշակմն առնուլ զպտուղնորա : Եւ կալեալ
մշակացն զծառայս նորա , զոմն տանջեցին , զոմն
սպանին , զոմն քարկոծեցին : Դարձեալ առաքեաց
այլ ծառայս բազումս քան զառաջինսն . եւ արարին
նոցա նոյնպէս : Քետոյ առաքեաց առ նոսա զորդի
իւր՝ եւ ասէ , թերեւս ամաչեսցեն յորդւոյ աստի իմ-

մէ : Խսկ մշակքն իբրեւ տեսին զորդին , ասեն ընդ
միտս . սա է ժառանգն , եկայք սպանցուք ղաա , եւ
կալցուք զժառանգութիւն սորա : Եւ առեալ հանին
զնա արտաքոյ քան զայգին՝ եւ սպանին : Վրդ՝ յոր-
ժամ եկեսցէ տէր այգւոյն , զի՞նչ արասցէ մշակացն
այնոցիկ : Վսեն ցնա . զշարսն չարաւ կորուսցէ . եւ
զայգին տացէ այլոց մշակաց . որք տացեն նմա զպտուզ
ի ժամու իւրեանց : Վսէ ցնոսա Յիսուս . չիցէ երբեք
ընթերցեալ ձեր ի գիրս . զվեմն՝ զոր անարգեցին
շինօղքն , նա եղեւ զլուս անկեան . ի Տեառնէ եղեւ
այս , եւ է սքանչելի յաչս մեր : Ա ասն այսորիկ
ասեմ ձեզ . զի բարձցի ի ձէնջ արքայութիւնն
Աստուծոյ , եւ տացի տզգի՝ որ առնիցէ զպտուզ նո-
րա : Եւ որ անկցի ի վերայ վիմիս այսորիկ՝ փշընցի ,
եւ յոյր վերայ անկցի՝ հոսեսցէ զնա : Իբրեւ լուան
քահանայապետքն եւ դպիրք եւ փարիսեցիք զա-
ռակս նորա , դիտացին թէ վասն նոցա ասաց : Եւ
խնդրէին զնա ունել , բայց երկեան ի ժողովրդոցն .
քանզի իբրեւ զմարգարէ ունէին զնա : ‘Իարձեալ
պատասխանի ետ Յիսուս , եւ ասէ ցնոսա առակօք :
‘Ամանեցաւ արքայութիւն երկնից առն թագաւորի՝
որ արար հարսանիս որդւոյ իւրում : Եւ առաքեաց
զծառայս իւր կոչել զհրաւիրեալսն ի հարսանիս . եւ
ոչ կամեցան դալ : ‘Իարձեալ առաքեաց այլ ծա-
ռայս՝ եւ ասէ . ասացէք հրաւիրելոցն . ահաւասիկ
զճաշ իմ պատրաստեցի , զուարակք իմ եւ պարա-
րակք զենեալ են , եւ ամենայն ինչ պատրաստ է .
եկայք ի հարսանիսս : Եւ նոքա յուլացեալ գնացին՝
ոմն յագարակ իւր , եւ ոմն ի վաճառ իւր : Եւ այլք
կալան զծառայս նորա , թշնամանեցին եւ սպանին :
Խսկ թագաւորն իբրեւ լուաւ՝ բարկացաւ , եւ առա-
քեաց զզօրս իւր եւ սատակեաց զպանօղսն զայնո-
սիկ , եւ զքաղաքն նոցա այրեաց : Հայնժամ . ասէ
զծառայս իւր . հարսանիքս պատրաստ են , եւ հրաւ-
իրեալքն չեին արժանի : Վրդ՝ երթայք յանցս
Ա .

Ճանապարհաց, եւ զորս միանգամ գտանիցէք՝ կոչեցէք ի Հարսանիսս : Եւ ելեալ ծառայքն ի ճանապարհս՝ ժողովեցին զամենեսեան զորս եւ գտին զշարս եւ զբարիս . եւ լցան Հարսանիքն բազմականօք : Եւ մտեալ թագաւորն հայել զբազմականօքն, ետեսանդ այր մի՛ որ ոչ էր զգեցեալ հանդերձ Հարսանեաց : Եւ ասէ ցնա . ընկեր զիա՞րդ մտեր այսր, զի ոչ ունէիր հանդերձ Հարսանեաց, եւ նա պապանձեցաւ : Քայնժամ ասէ թագաւորն ցսպասաւորսն, կապեցէք զդորա զոտս եւ զձեռս, եւ հանէք զդա ի խաւարն արտաքին, անդ եղիցի լալ եւ կրծել ատամանց : Օք բազումք են կոչեցեալք՝ եւ սակաւք են ընտրեալք : ԻԲ . 14 :

ԵՐԻ · Արարշական :

Ք-ը-ո-ւ. Խոնդրեսցուք : ԱԵցո Տէր՝ Ռէ- :
Աշօ : «Բ-ում ամենազօր եւ հրաշալի Տէրութեանդ :
Աբե-աբե-լի ի-ա-ն-ա յ-ա-ն-ի շ-բ-ա-ն-ո-ւ ո-ւ դ-ո-ւ : Ի-ս-կ զ-ն-
շ- ժ-ա-ն շ-ե-ր-ե-ի յ-ի-ն-ե-ր-ո-ր-դ ժ-ա-ն-ա-ն ժ-ա-լ-լ-ո-ւ է մ-մ-ը
ժ-ա-ր-ա-ն-ն ա-մ-ի հ-ա-ն-դ-ե-ր-ը շ-ը-ս-ի-ա-ն-օ-ւ է - մ-ը ո-ղ-օ-լ-ո-ւ :

ՅԵՐԵԿԱՆՑԻՆ

Ի առան ժաման սկսնին . Խոնարհեցու եւ Ապրեցու :

ՄԵՐԻ ՏԵՂ

Բերան արդարոյ խորհի զիմաստութիւն, եւ լեզու նորա խօսեսցի զիրաւունս:

Ո՞ի նախանձիր ընդ չարս . եւ մի ընդ այնոսիկ՝ ս.ք գործ են զանօրէնութիւն :

Յայս շնորհը՝ երեխյի նէրժն՝ ըլքի բանի տառածն է, ու վաղքեցոյն միանի, եւ մերաբան մաքերիցն տառածն, ու շառապհեցոյն միանի:

Ընթերցուածսի Դաննդոց: Ա. 1:

¶ սկզբանէ աշար Աստուած զերկին եւ զերկիր : Եւ
Երկիր էր աներեւոյթ եւ անպատճաստ . եւ խաւար

ի վերայ անդնդոց, եւ Հոգի Աստուծոյ շրջէր ի վերայ ջուրց : Եւ ասաց Աստուած . եղիցի լոյս . եւ եղեւ լոյս : Եւ ետես Աստուած զլյոսն զի բարի է . եւ մեկնեաց Աստուածի մէջ լուսոյն եւ ի մէջ խաւարին : Եւ կոչեաց Աստուած զլյոսն տիւ . եւ զիսաւարն կոչեաց գիշեր : Եւ եղեւ երեկօյ՝ եւ եղեւ վաղորդայն՝ օր մի : Եւ ասաց Աստուած , եղիցի հաստատութիւն ի մէջ ջրոցդ . եւ եղիցի մեկնելի մէջ ջուրցդ եւ ջուրց : Եւ եղեւ այնպէս : Եւ արար Աստուած զհաստատութիւն . եւ անջրայետեաց Աստուած ի մէջ ջրոյն , օր էր ի ներքոյ հաստատութեանն , եւ ի մէջ ջրոյն , օր ի վերայ հաստատութեանն : Եւ կոչեաց Աստուած զհաստատութիւնն երկին . եւ ետես Աստուած զի բարի է : Եւ եղեւ երեկօյ . եւ եղեւ վաղորդայն՝ օր երկրորդ : Եւ ասաց Աստուած . ժողովեսցին ջուրքդ որ իներքոյ երկնից ի ժողով մի , եւ երեւեսցի ցամաքն : Եւ եղեւ այնպէս . եւ ժողովեցան ջուրքն , օր ի ներքոյ երկնից ի ժողովս իւրեանց . եւ երեւեցացամաքն : Եւ կոչեաց Աստուած զցամնքն երկիր եւ զժողովս ջուրցն կոչեաց ծովս . եւ ետես Աստուած զի բարի է : Եւ ասաց Աստուած . բղխեսցէ երկիր զբանջար խոտոյ . սերմանել սերմն ըստ ազգի եւ ըստ նմանութեան . եւ ծառ պտղաբեր՝ առնել պտուղ ըստ ազգի իւրում . օրոյ սերմն իւր ի նմին ըստ ազգի ի նմանութիւն ի վերայ երկրի : Եւ եղեւ այնպէս : Եւ եհան երկիր զբանջար խոտոյ . սերմանել սերմն ըստ ազգի եւ ըստ նմանութեան . օր է ի վերայ ամենայն երկրի . եւ փայտ պտղաբեր առնել պտուղ . օրոյ սերմն իւր ի նմին ըստ ազգի ի վերայ երկրի . եւ ետես Աստուած զի բարի է : Եւ եղեւ երեկօյ , եւ եղեւ վաղորդայն , օր երբորդ : Եւ ասաց Աստուած . եղիցին լուսաւորք ի հաստատութեան երկնից ի լուսաւորութիւն ի վերայ երկրի եւ մեկնելի մէջ տուբնջեան եւ ի մէջ գիշերոյ . եւ եղիցին ի նշանս , եւ ի ժամանակու , եւ յաւուրս , եւ ի տարիս :

Եւ եղիցին ի լուսաւորութիւն ի հաստատութեան
երկնից ծագել յերկիր : Եւ եղեւ այնպէս : Եւ ա-
րար Աստուած զերկուս լուսաւորսն զմեծամեծս .
զլուսաւորն մեծ յիշխանութիւն տուընջեան , եւ
զլուսաւորն փոքր՝ յիշխանութիւն դիշերոյ . եւ զաս-
տեղս : Եւ եդ զնոսա Աստուած ի հաստատութեան
երկնից . լուսատու լինել յերկիր : Եւ իշխել տուըն-
ջեան եւ դիշերոյ . եւ մեկնել ի մէջ լուսոյն եւ ի մէջ
խաւարին . եւ ետես Աստուած զի բարի է : Եւ եղեւ
երեկոյ եւ եղեւ վաղորդայն , օր չորրորդ : Եւ ասաց
Աստուած . հանցեն ջուրք զեռունս շնչոց կեդանեաց .
եւ թոշունս թեւաւորս ի վերայ երկրի ըստ հաստա-
տութեան երկնից : Եւ եղեւ այնպէս : Եւ արար Աս-
տուած կէտս մեծամեծս . եւ զամենայն շունչ զեռնոց
կենդանեաց , զոր հանին ջուրք ըստ ազգի իւրեանց , եւ
զամենայն թոշունս թեւաւորս ըստ ազգի . եւ ետես
Աստուած զի բարի են : Եւ օրհնեաց զնոսա Աստուած
եւ ասէ . աճեցէք , եւ բազմացարուք , եւ լցէք զջուր-
սլդ՝ որ ի ծովս . եւ թոշունքդ բազմացին ի վերայ
երկրի : Եւ եղեւ երեկոյ եւ եղեւ վաղորդայն օր
հինգերորդ : Եւ ասաց Աստուած . հանցէ երկիր շունչ
կենդանի ըստ ազգի չորքոտանի , եւ սողունս , եւ գա-
զանս երկրի ըստ ազգի : Եւ եղեւ այնպէս : Եւ ա-
րար Աստուած զգազանս երկրի ըստ ազգի , եւ զա-
նասունս ըստ ազգի , եւ զամենայն սողունս երկրի ըստ
ազգի իւրեանց . եւ ետես Աստուած զի բարի են : Եւ
ասաց Աստուած . արասցուք մարդ ըստ պատկերի մե-
րումեւ ըստ նմանութեան , եւ իշխեսցէ ձկանց ծո-
վու , եւ թոշոց երկնից , եւ անասնոց , եւ ամենայն եր-
կրի , եւ ամենայն սողնոց՝ որ սողին ի վերայ երկրի :
Եւ արար Աստուած զմարդն ի պատկեր իւր . ըստ
պատկերի Աստուած արար զնա . արու եւ էդ արար
զնոսա : Եւ օրհնեաց զնոսա Աստուած եւ ասէ .
աճեցէք եւ բազմացարուք եւ լցէք զերկիր . եւ տի-
րեցէք դմա . եւ իշխեցէք ձկանց ծովու , եւ թոշոց

երկնից, եւ ամենայն անասնոց, եւ ամենայն երկրի, եւ ամենայն սողնոց՝ որ սողին ի վերայ երկրի: Եւ ասաց Աստուած. ահաւադիկ ետու ձեզ զամենայն խոտ սերմանելի սերմանել սերմն ըստ աղգի եւ ըստ նմանութեան, որ է ի վերայ ամենայն երկրի, եւ ամենայն փայտ՝ որ ունիցի յինքեան պտուղ սերման սերմանելոյ, ձեզ լիցի ի կերակուր: Եւ ամենայն դաղանաց երկրի, եւ ամենայն թռչնոց երկնից, եւ ամենայն սողնոց՝ որ սողին ի վերայ երկրի՝ որ ունիցի շունչ կենդանի. եւ ամենայն խոտ դալար ի կերակուր: Եւ եղեւ այնպէս: Եւ ետես Աստուած զամենայն զոր արար. եւ ահա բարի են յօյժ: Եւ եղեւ երեկոյ եւ եղեւ վաղորդայն օր վեցերորդ: Եւ կատարեցան երկինք եւ երկիր եւ ամենայն զարդ նոցա: Եւ կատարեաց Աստուած յաւուրն վեցերորդի զամենայն զգործս իւր՝ զոր արար. եւ հանգեաւ յաւուրն եօմներորդի յամենայն գործոց իւրոց՝ զոր արար: Եւ օրհնեաց Աստուած զօրն եօմներորդ, եւ սրբեաց զնա. զի ինմա հանգեաւ յամենայն գործոց իւրոց՝ զոր սկսաւ առնել Աստուած: Այս է գիր արարածոց երկնի եւ երկրի, յաւուր՝ յորում արար Աստուած զերկին եւ զերկիր: Եւ զամենայն բանջար վայրի՝ մինչ չեւ լեալ էր ի վերայ երկրի. եւ զամենայն խոտ վայրի՝ մինչ չեւ բռւսեալ էր, զի չեւ եւս էր տեղացեալ Տեառն Աստուծոյ ի վերայ երկրի. եւ մարդ չէր՝ որ գործէր զերկիր: Խոյց աղբիւր ելանէր յերկրէ եւ ոռոգանէր զամենայն երեսս երկրի: Եւ ստեղծ Տէր Աստուած զմարդն հող յերկրէ. եւ փշեաց յերեսս նորա շունչ կենդանի. եւ եղեւ մարդն յոգի կենդանի: Եւ սնկեաց Աստուած զգրախտն յեղեմ ընդ արեւելս, եւ եղ անդ զմարդն զոր ստեղծ: Եւ բուսոյց եւս Տէր Աստուած յերկրէ զամենայն ծառ գեղեցիկ ի տեսանել եւ քաղցր ի կերակուր. եւ զծառն կենաց ի մէջ գրախտին, եւ զծառն գիտելոյ զգիտութիւն

բարւոյ եւ չարի։ Եւ գետ ելանէր յեղեմայ ոռոգաննել զդրախտն . եւ անտի բաժանի ի շորս առաջս : Անուն միունն Փիսովն . նա է՝ որ պատէ զամենայն երկիրն Եւիլատայ . անդ ուր ոսկին է : Եւ ոսկի երկրին այնորիկ ազնիւ . եւ անդ է ակն սուտակ եւ ակն դահանակ : Եւ անուն գետոյն երկրորդի Գեհովն . նա պատէ զամենայն երկիրն Եթովպացւոց : Եւ գետն երրորդ՝ Տիգրիս . նա է՝ որ երթայ յանդիման Ասուրեստանի : Եւ գետն շորրորդ՝ Եփրատէս : Եւ առ Տէր Աստուած զմարդն , զոր արար , եւ եդ զնա ի դրախտին փափկութեան , գործել զնա եւ պահել : Եւ պատուիրեաց Տէր Աստուած Ադամայ եւ ասէ . յամենայն ծառոց՝ որ է ի դրախտիդ՝ ուտելով կերիցես : Բայց ի ծառոյն գիտութեան բարւոյ եւ չարի մի ուտիցէք . զի յորում աւուր ուտիցէք ի նմանէ՝ մահու մեռանիցիք : Եւ ասաց Տէր Աստուած . ոչ է բարւոք մարդոյդ միայն լինել . արասցուք դմա օգնական ըստ դմա : Եւ ստեղծ եւս Տէր Աստուած զամենայն դաշանս վայրի , եւ զամենայն թուչունս երկնից . եւ ած զնոսա առ Ադամ , տեսանել զինչ կոչեսցէ զնոսա . եւ ամենայն շնչոյ կենդանւոյ , զինչ եւ անուանեաց Ադամ , այն անուն է նորա : Եւ կոչեաց Ադամ անուանս ամենայն անասնոց , եւ ամենայն թռչնոց երկնից , եւ ամենայն դաշանաց վայրի . բայց Ադամայ ոչ գտաւ օգնական նման նմա : Եւ արկ Տէր Աստուած թմբրութիւն ի վերայ Ադամայ , եւ ննջեաց . եւ առ մի ի կողից նորա եւ ելից ընդ այնր մարմին : Եւ շինեաց Տէր Աստուած զկողն զոր առ յԱդամայ ի կին . եւ ած զնա առ Ադամ : Եւ ասէ Ադամ . այս այժմիկ ոսկր յոսկերաց իմոց . եւ մարմին ի մարմնոյ իմմէ . աս կոչեսցի կին . զի յառնէ իւրմէ առաւ : Ա ասն այնորիկ թողցէ այր զհայրիւր՝ եւ զմայր իւր , եւ երթիցէ զչետ կնոջ իւրոյ . եւ եղիցին երկուքն ի մարմին մի : Եւ էին երկոքեան մերկ՝ Ադամ եւ կին իւր . եւ ոչ ամաչէին : Եւ օձն

էր իմաստնագոյն քան զամենայն գաղանս որ ի վերայ երկրի, զոր արար Տէր Աստուած . եւ ասէ օձն ցկինն . զի՞ է զի ասաց Աստուած թէ յամենայն ծառոց որ իցեն ի ներքս ի դրախտի այդր՝ մի ուտիցէք : Եւ ասէ կինն ցօձն . ի պտղոյ ծառոց դրախտիդ կերիցուք . բայց ի պտղոյ ծառոցն , որ է ի մէջ դրախտին , ասաց Աստուած , մի ուտիցէք ի նմանէ . եւ մի հուպ լինիցիք՝ զի՞ մի մեռանիցիք : Եւ ասէ օձն ցկինն . ոչ եթէ մաշու մեռանիցիք . զի գիտէր Աստուած , թէ յորում աւուր ուտիցէք ի նմանէ , բանայցեն աչք ձեր , եւ լինիցիք իրրեւ զԱստուածս . ճանաչել զբարի եւ զշար : Եւ ետես կինն , զի բարի էր ծառն ի կերակուր , եւ հաճոյ աչաց հայելց , եւ գեղեցիկ ի տեսանել . եւ առ ի պտղոյ նորա եւ եկեր . եւ ետ առն իւրում ընդ իւր , եւ կերան : Եւ բացան աչք երկոցունց . եւ գիտացին զի մերկ էին . եւ կարեցին տերեւս թզենւոյ . եւ արարին իւրեանց սփածանելիթ : Եւ լուան զձայն զգնալց Տեառն Աստուծոյ ի դրախտի անդ ընդ երեկս . եւ թագեան Ադամ եւ կին իւր յերեսաց Տեառն Աստուծոյ՝ ի մէջ ծառոց դրախտին : Եւ կոչեաց Տէր Աստուած զԱդամ . եւ ասէ ցնա . ուր ես : Եւ ասէ . լուայ զձայն քո ի դրախտի աստ եւ երկեայ . քանզի մերկ էի եւ թագեայ : Եւ ասէ ցնա , ու պատմեաց քեզ թէ մերկ ես . բայց թէ ի ծառոցն՝ յորմէ պատուիրեցի քեզ անտի եւեթ չուտել , կերա՞ր արդեօք ի նմանէ : Եւ ասէ Ադամ . կինս զոր ետօւր ընդ իս՝ սա ետ ինձ ի ծառոց անտի եւ կերայ : Եւ ասէ Տէր Աստուած ցկինն . զի՞նչ գործեցեր զայդ : Եւ ասէ կինն . օձն խարեաց զիս , եւ կերայ : Եւ ասէ Տէր Աստուած ցօձն . փոխանակ զի արարեր դու զայն . անիծեալ լիջիր դու յամենայն անասնոց եւ յամենայն գաղանաց երկրի . ի վերայ լանջաց եւ որովայնի քո գնասցես . եւ հող կերիցես զամենայն աւուրս կենաց քոց : Եւ եղից թշնամութիւն ի մէջ քո եւ

ի մէջ կնոջդ . եւ ի մէջ զաւակի քո եւ ի մէջ զաւակի դորա . նա սպասեսցէ քում գլխոյ . եւ դու սպասեսցես նորա գարշապարի : Եւ ցկինն ասէ . բազմացուցանելով բազմացուցից զտրտմութիւնս քո եւ զհեծութիւնս քո . տրտմութեամբ ծնցիս որդիս . եւ առ այր քո գարձ քո . եւ նա տիրեսցէ քեղ : Եւ ցԱգամ ասէ . փոխանակ զի լուար ձայնի կնոջդ քո . եւ կերար ի ծառոյ անտի , յորմէ պատուիրեցի քեղ անտի միայն չուտել . եւ կերար ի նմանէ . անիծեալ լիցի երկիր ի գործս քո . տրտմութեամբ կերիցես զնա զամենայն աւուրս կենաց քոց : Փուշ եւ տատասկ բուսուսցէ քեղ . եւ կերիցես զբանչար վայրի : Վրտամբք երեսաց քոց կերիցես զհաց քո . մինչեւ դարձցիս յերկիր , ուստի առար . զի հող էիր եւ ի հող դարձցիս : Եւ կոչեաց Ագամ զանուն կնոջ իւրոյ կեանս . զի նա է մայր ամենայն կենդանեաց : Եւ արար Աստուած Ադամայ եւ կնոջ նորա հանդերձս մաշկեղէնս , եւ զգեցցց զնոսա : Եւ ասէ Տէր Աստուած . ահա Ագամ եղեւ իբրեւ զմի ի մէնջ՝ դիտել զբարի եւ զար . եւ արդ՝ գուցէ ձգիցէ զձեռն , եւ առնուցու ի ծառոյն կենաց . ուտիցէ , եւ կեցցէ յաւիտեան : Եւ եհան արձակեաց զնա Տէր Աստուած ի դրախտէ անտի փափկութեան՝ գործել զերկիր՝ ուստի առաւ : Եւ եհան զԱգամ , եւ բնակեցցց յանդիման դրախտին փափկութեան : Եւ հրամայեաց քերովքէից , եւ բոցեղէն սրոյ շուրջանակաւ պահել զճանապարհս ծառոյն կենաց : Գ . 24 :

Ընթերցուածս յԱռակաց : Ա . 1 :

Դանաչել զիմաստութիւն եւ զխրատ . իմանալ զբանս հանձարոյ : Ենդունել զգարձուածս բանից , ի միտ առնուլ զարդարութիւն ճշմարիտ . եւ ուղղել զիրաւունս : Օք տացէ անմեղաց զխորագիտութիւն . մանկանց տղայոց զմիտս եւ զհանձար : Որոց իբրեւ լուիցէ իմաստունն , իմաստնագոյն լիցի . իսկ որ հան-

ճարեղն է, զառաջնորդութիւն ստասցի: Խմիտ առցէ զառակս՝ եւ զբանս խորինս, զճառս իմաստնոց եւ զառակս նոցա: Ակիզըն իմաստութեան երկիւղ Տեառն. հանճար բարի ամենեցուն՝ որ առնեն զնա. պաշտօն բարի առ Աստուած սկիզբն զգօնութեան. զիմաստութիւն եւ զիրատ ամպարիշտք անգոսնեն: Խոր որդեակ խրատու հօր քո, եւ մի մերժեր զօրէնս մօր քո: Օի պսակ շնորհաց ընկալցի գլուխ քո. եւ մանեակ ոսկի ի պարանոցի քում: 9:

Ընթերցուած յԵսայեայ մարգարէէ: Խ. 1:

Ակիթարեցէք, միսիթարեցէօ զժողովուրդ իմ, ասէ Աստուած: «Քահանայքդ խօսեցարուք ի սիրտ երուսաղէմի, եւ միսիթարեցէք զգա, զի լի եղեւ տառապանօք. թողեալ լիցին դմա մեղք իւր. զի ընկալաւ ի ձեռանէ Տեառն կրկին զհատուցումն մեղաց իւրոց: «Զայն բարբառոյ յանապատի, պատրաստ արարէք զճանապարհս Տեառն. եւ ուղիղ արարէք զշաւիզս Աստուածոյ մերոյ: Ամենայն ձորք լցցին. եւ ամենայն լերինք եւ բլուրք խոնարհեսցին. եւ եղիցին ամենայն դժուարինք ի գիւրինս. եւ առապարքն ի դաշտոս: Եւ երեւեսցին փառք Տեառն. եւ տեսցէ ամենայն մարմին զիրկութիւն Աստուածոյ՝ զի Տէր խօսեցաւ: «Զայն որ ասէ գոչեա. եւ ասեմ, զի՞նչ գոշեցից: «Կոգջիր՝ ամենայն մարմին խոտ է, եւ ամենայն փառք մարդոյ իրեւեւ զծաղիկ խոտոյ: Համաքեցաւ խոտն. եւ թօթափեցաւ ծաղիկնորա. զի ոգի Տեառն շնչեաց ի նա. արդարեւ՝ խոտ է ժողովուրդս այս: Համաքեցաւ խոտն. եւ թօթափեցաւ ծաղիկն. եւ բան Տեառն մնայ յաւիտեան: 8:

Առա շիւղիղ եղիցին ----

Քունչ. Աղաչեսցուք. իւմ քանչ:

Համբարձի Բ.2:

Որ յանէից գշացուցեր զքո զարարածս ի սկզբանէ. ի պատկեր աստուածութեանըդ քո ստեղծեր

զմարդ ի հողայ . ժառանգել նըման զանպատում
ըղկեանսն : Խոկ պատրանօք բանսարկուին ի դրախ-
տէն արտաքս անկեալ . ի յաւէժ կենդանութեանըն
մաշառիթ պըտղով մեռեալ . մերկացաւ ըզփառս
անըստուեր լուսոյն : Այլ գու փրթկի շ բարերար . որ
մարմնացար ի սուրբ կուսէն . եւ հեղմամբ արեանըդ
քո բարձեր զյանցանսնախաստեղծին . փրկելով ըզ-
մեղ յանիծից նորա : Փառք Հօր : Որ ըստ պարտեաց
նախահօրըն յանձն առին յօժարութեամբ՝ ըմպել
զբաժակ չարչարանաց ընդ քեզ որդիքըն Զեբե-
դիեայ . շնորհեա մեղ Տէր ըզբաժակ քո փըրկու-
թեան : Այժմ եւ միշտ : Խ միւսանգամ քո գալըս-
տեանըն յորժամգամ գամ գատել զերկիր . ընդ նուսին դա-
սաւորեա ըզմեզի փառս յաջակողմանն . որով հան-
ցուք քեզ զօրհնութիւն յանըսպառ յաւիտենին :
Քուն . Ա ասն խաղաղութեան : Աղօն+ . Այս գթած :

Աղու ուսունին յայնիւ սուսունին Անդաս կդ :

ԿՑ . Լուր մեղ Աստուած փրկիչ մեր , յշս ամե-
նայն ծագաց երկրի , եւ որ ի ծով հեռի :

ՓԽ . Վեղ վայելէ օրհնութիւն Աստուած ի Սիովն .
եւ քեզ տացին աղօթք յերուսաղէմ :

Լուր աղօթից իմոց , զի առ քեզ ամենայն մարմին
եկեսցէ :

Շանք անօրինաց զօրացան ի վերայ մեր . զամ-
բարշութիւնս մեր գու քաւեսցես :

Երանի զորս ընտրեցեր եւ ընկալար . եւ բնակես-
ցեն ի գաւիթս քո :

Լուր մեղ Աստուած փրկիչ մեր , յշս ամենայն
ծագաց երկրի , եւ որ ի ծով հեռի :

Լուր մեղ Աստուած փրկիչ մեր , յշս ամենայն
ծագաց երկրի , եւ որ ի ծով հեռի :

|| պատրաստէ զլերինս զօրութեամբ իւրով, զգեցեալ է զզօրութիւն :

|| Խոռվեցուցանէ զմեծութիւն ծովու . եւ զձայն ալեաց նորա ցածուցանէ :

Խոռվեցին հեթանոսք, եւ երկիցեն բնակիչք երկրի ի նշանաց քոց :

Հելս առաւոտու ընդ երեկոյս զուարձասցին . հայեցար յերկիր, արբեցուցեր զնա, եւ բազում արարեր զմեծութիւն նորա :

Դետն Աստուծոյ լի եղեւ չուրբ . պատրաստ արարեր զկերակուր նորա, զի այսպէս է պատրաստութիւն :

Օակօս նորա արբեցուցեր, եւ բազում արարեր զարմտիս նորա :

Ի ցողել նորա զուարթ եղիցի բոյս նորա . օրհնեացի պսակ տարւոյ քաղցրութեան քո :

Դաշտք քո լցցին պարարտութեամբ . պարարտասցին գեղեցկութիւնք անապատի :

Դաշտք ցնծութիւն զգեցցին . եւ զգեցցին խոյք մաքեաց :

Հովհանք բազում արասցեն ցորեան, աղաղակեսցին եւ օրհնեացեն :

ԶԲՈՅ ՈՐԺԵԼ :

Սրբոյ Աւետարանիս որ ըստ Մատթէոսի : Խ . 17 :

Տէրն մեր Յիսուս Քրիստոս

Երբեւ ելանէր յերուսաղէմ, առ զերկոտասանսն առանձինն, եւ ի ճանապարհին ասէ ցնոսա : Ահաւասիկ ելանեմք յերուսաղէմ . եւ որդի մարդոյ մատնեսցի քահանայապետիցն եւ դպրաց . եւ դատապարտեսցեն զնա ի մահ . եւ մատնեսցեն զնա հեթանոսաց՝ այսպանել եւ հարկանել եւ ի խաչ հանել, եւ յերիր աւուր յարիցէ : Հայնժամ մատեաւ առ նա մայր որդւոցն Զեբեդեայ որդւովքն իւրովք հանդերձ . երկիր պագանէր եւ խնդրէր

ինչ ի նմանէ : Եւ նա ասէ ցնա . զինչ կամիս : Ասէ
ցնա . ասա զի նստցին սոքա երկու որդիքս իմ , մի
ընդ աջմէ քումմէ եւ մի ընդ ահեկէ յարքայու-
թեան քում : Պատասխանի ետ Ցիսուս եւ ասէ . ոչ
դիտէք զինչ խնդրէք . կարէք ըմպել զբաժակն՝
զոր ես ըմպելոցն եմ , կամ զմլլոտութիւն զոր ես
մկրտելոցն եմ , մկրտել . ասեն ցնա . կարօղ եմք :
Ասէ ցնոսա Ցիսուս . զբաժակն իմ ըմպիցէք , եւ
զմլլոտութիւն զոր ես մկրտելոցն եմ՝ մկրտիցիք ,
բայց նստուցանել ընդ աջմէ եւ ընդ ահեկէ իմմէ՝
ոչ է իմ տալ , այլ որոց տուեալ է ի Հօրէ իմմէ :
Եւ լուեալ տասանցն , բարկացան ի վերայ երկուցն
եղարց : Հիսուս կոչեաց զնոսա առ ինքն եւ ասէ .
գիտէք՝ զի իշխանք աղդաց տիրեն նոցա , եւ մեծա-
մեծքն իշխեն նոցա : Ոչ այնպէս իցէ եւ ի ձերում
միջի . այլ որ կամիցի ի ձէնջ մեծ լինել եղիցի ձեր
պաշտօնեայ : Եւ որ կամիցի ի ձէնջ առաջին լինել
եղիցի ձեր ծառայ : Որպէս որդի մարդոյ ոչ եկն
պաշտօն առնուլ՝ այլ պաշտել . եւ տալ զանձն իւր
փրկանս փոխանակ բազմաց : 28 :

Եղանակ. Խնդրեցուք:

ԱԵՐՈՇ ԱՀ- : ԱՆՁՆԻ+ . Թագաւոր Խաղաղութեան :

$b = -\rho \beta + \frac{f}{\rho} \lambda$

二十九

b f t s g u r u Θ p

— 4 —

1-9. 12 b f b u

ՕՐԵՆՍ-ՇԻ-Հ ԲԱԼ :

ԻՄԱՍՏՈՒՆ կուսանքըն պատրաստեալ իւղ
լապտերակ . Ելին ընդ առաջ երկնաւոր փեսային
վանեամալ լապտերօք : Խսկ յիւնարաց կուսիցն
ունայնացեալք իւ յիւղոյն . անպատրաստ գըտացին
գալըստեան փեսային շիցեամալ լապտերօք : Ա ասն
որոց եւ մեք պատրաստեսցուք իւղ հոգեւոր . զի
մըտցուք իւ յառագաւստ անմահ փեսային վա-
սեամալ լապտերօք :

† Յորժամ յերկնից փառօք գաս Քրիստոս նըստիս յաթո՛ռ գատողական . եւ բաժանենս զազդս ամենատիշն . յաջակողմանըն քում գասեա ըզմե՞զ ընդ օդեացն : Յորժամ զտաղանդ պատուիրանին պահանջեսցես ի ծառայիցն ընդ կըրկնաշահքանքարարացն . արժանացո ըզմե՞զ Քրիստոս ուրախութեամբ քո յերկինս :

Ճառագայթ փառաց Հօր Ո՞րդիդ միածին ո՞ր ըզ-
լցուդ անվայրափակ մարմնով պարագրեալ . այս-
օր ի՞ թաքո՞ր փառօք փայլեցե՞ր : Ո՞ր աննիւթ-
արովը ից անհաս ի՞ վեր քան ըզբան . ծառայի կեր-
պիւ պարածածկեալ ըզլցուդ անըստուե՞ր . այսօր ի՞
թաքո՞ր փառօք փայլեցե՞ր : Ո՞ր հրեղինացն անմեր-
ձենալի չուր աստուածութեանդ . ի հողեղէնս խո-

նարհեալ լոյսդ արփիական . այսօր ի թամօ՞ր փառօք փայլեցե՞ր :

Վարախ լե՞ր եկեղեցի սծւրբ ի գալըստեան սուրբ միածնին . ուրախ լե՞ր եւ ցընծա հանգերձ ամենայն սըրբովք : Խընդա յոյժ գուստը վերին Սիովեի . ահա թագաւոր քո գայ նըստեալ ը յաւանակին նորոյ . արդար եւ փըրկիչ փըրկէ եւ կեցուցանէ : Օքւարձացիր եւ բերկրեա ժողովուրդ Աստուծոյ . մատո զոստըս ծաղկեալըս հաւատով եւ ասա . օրհնեալ որ եկիրըդ թագաւոր տիեզերաց :

Դատաւոր աշրդարութեան հաստատեցեր ի մեզ ըզմիտըս մեր . դատել զհոգին եւ ըզմարմի՞ն արդարապէս դատմամբ ըստ օրինա՞ց քոց Քրիստոս : Խոկ անիրաւ դաշտաւորին որ ի քաղաք բնութեան մերոյ . ոչ ունելով զերկիւղ քո սո՞ւրբ . եւ անպատկառ ի մարդկանէ ոչ առնելով դա՞տ զըրկելոյն : Այլ անմահ սշուրբ փեսայիդ այրի հոգի իմ պաղա՞տի . ուստ զիրաւունըս քո իմում դատաւորի՞ս . առնել ինձ դատաստան արդար ընդ ոսոխի մա՞րմնոյ իմոյ : Ուարիամ կոշս անարաւտ դանապական փեսայն աղացեա . զի հաշտեսցի ընդ այրի եղեալ հոգի՞ս . եւ միաւորեսցի դարձեալ սիրով ընդ հեռացեա՞լս ի նմանէ :

Վ մենայն երկիր տուք փառս ամամ՞յնմ որ եկն եւ փըրկեաց ըզմել : Վ մենայն հոգիք ձայնիւ ցընծութեամամ՞մբ բարեբանեցէք ըզտէր : Օք եցոյց մեզ Տէր զփըրկութիւն եւ զկեամ: Ա՞նս յաղգէ տանն Խորայէլի :

Հ9. Ե՛ղեր Տէ՛ր ողորմութեամբ քո յաշխարհ . եւ
ըզմեռեալ բընութիւնս ի կեանս վերափոխեցեր :
Ե՛ղեր Տէ՛ր առ Հայր փառօք ի յերկինս . եւ մըսի-
թարիչ առաքելոցն առ աքեցեր սուրբ զՀոգիդ : Ի՞ա-
ցեր Տէ՛ր պատրի ըզգանձդ Երկնային . եւ բաշխեցեր
առատապէս պարգեւս աղքած բընութեանս :

Հ10. Կալոց է միածինըն փողով եւ փառօք Հօք :
Եւ ըզհողեղէն բնութիւնս հրեղէն նորոգէ : Լու-
սաւոր են ճանապարհք արդարուց . եւ ի բնւրա-
ւոր բանակը հրեշտակաց անմաղովք ընթանան :
Եւ վերինն երուսաղէմ թըռչին ամպովք ընդ ա-
ռաջ Տեառն յօքնս Եւ այնպէս յամենայն ժամ՝
ընդ Տեառըն լինին :

Մ11. Ե՛ղքեղ Աստուածածին որ վերօրհնիս ի
զօրաց հրեշտակաց . աղդ մարդկան կենդանեաց .
մէծացուցանեմք : Ե՛ղքեղ բնակ հրեղէն աստուա-
ծութեանն յիմանալի՝ զօրացն երանեալ . աղդ
մարդկան կենդանեաց մէծացուցանեմք : Ե՛ղքեղ
մայր Էմմանուէլի մարդարէին յառաջ գուշակեալ .
աղդ մարդկան կենդանեաց մէծացուցանեմք :

Խ12. Ե՞ վերայ վիմի հաւատոյ շինեցեր ըզքո
սուրբ զեկեղեցի . ըզսապահեա ի խաղաղութեան :
Ո՞ր շնորհեցեր ողորմութիւն ի բնակարանը հրեշ-
տակաց եւ մարդկան քաւարան . տուր սըմա զան-
շարժ քո զխաղաղութիւն : Փառք Հօք եւ : Ե՞ տա-
ճարի փառաց սըրբութեան քո քեղ Երգեն ման-
կունք . տուր սոցա զաւատ քո զողորմութիւն :

Այժմ եւ միշտ : Յորժամ կոչես ըշղբաւիրեալսն
ի սկըզբանէ աշխարհի՝ ժառանգել ըզպատրամ-

տեամբ լն . շնորհեաւ մեղ ընդ նոսին զարքայութիւնն քո՞ Քրիստոս :

Մ-Ն-Ռ-Ա-Ն-+ . Փառք հրաշափառ տէրութեան : Քարոշ :

Ա ասն ի վերուստ : Առ . Տէր առւընջեան :

Վլէլուիա . Ալէլուիա . Ալէլուիա :

Ապցցէ դշխոյ ընդ աջմէ քումմէ ի հանդերձս ոսկեհուոս զարդարեալ եւ պաճուճեալ :

Լուր դուստր եւ տես . խոնարհեցն զունկն քո . մոռա զժողովուրդ քո եւ զտուն հօր քո . զի ցանկացաւ թագաւոր դեղջ քո :

Վլէլուիա . Ալէլուիա . Ալէլուիա :

Փ . Տարցին թագաւորի կուսակք զհետ նորա . եւ զընկերս նորա տարցին նմա :

Վծցենցն ցնծութեամբ եւ ուրախութեամբ . եւ տարցին ի տաճար թագաւորի . եւ փոխանակ հարց քոց եղիցին որդիք քո :

Փառք եւ . այժմ եւ միշտ . Ալէլուիա :

Մ-Ն-Ռ-Ա-Ն-+ . Աաղմոսիւք եւ օրհնութեամբ :

ՅԱՌԱԽՈՏՈՒԿԻՆ

Հ-Ե-Զ Բ-Հ :

Ո՞ր սքանչելիդ ես ի բարձունքս Տէր . եւ ահաւո՞ր ի մէջ երկրի՝ անուն քո սուրբ . օրհնեալ ես Աստրւած հարցըն մերոց : Ո՞ր զհաւատացեալսն ի քեզ պահեալ եւ ըզանքսըն պատժեալ . գործակցօք ջոնվք սուզմամբ յանդունդս . օրհնեալ ես Աստրւած հարցըն մերոց : Ո՞ր հաստատեցեր ազգի՝ մարդկան հրով փորձիլ ի յերկրորդումըն . պահեա անարատ չպքո փլրկեալս . օրհնեալ ես Աստրւած հարց մերոց :

գ. ԾզՑԷր օրհնեցէք ե՞ւ բարձր արարէք ըղնայի յաւիտեան : Օրհնեցէք Օթապաւմբըն յաւիտենից Քրիստոս որ Եկն եւ փլրկեաց զամենայն արարածս . ե՞ւ բարձր արարէք ըղնայի յաւիտեան : Փառք Հօր : Օրհնեցէք Ո՞ր արար գալըստեամբն իւրով զփլրօկութիւն որդւոց մարդկան . ե՞ւ բարձր արարէք ըղնայի յաւիտեան : Այժմ եւ միշտ : ԱՌ արարածք պատուեալք ի հրեշտակաց զերծեալք ի խաւարէ առ լոյսն . ե՞ւ բարձր արարէք ըղնայի յաւիտեան :

ՄԵԴ-ՅԱ-ՀԵ :

Վզկուսութիւնը քո՛ Աստուածածին անարատ զոր ոչ բոցակիզեաց հուր աստուածութեանըն . մեծացուցանեմք : Փառք Հօր եւ : Ո՞ր յարդանդի՞ քում անապականաբար բնակեցաւ Քրիստոս Աստըւած . եւ փլրկին անձանց մերոց . մեծացուցանեմք : Այժմ եւ միշտ : ԱՌ հասանելի տէրօւնական յայտնութիւնն աշխարհի ծագեցաւ . անմատոյց լուսոյն երկրոպագեսցուք :

ՈՂԵԴ-ԵՎ Բ.2 :

Խմիւնս իմ : Խմագաւոր փառաց քեզ սպանեցուք պատրաստեալք արթնութեամբ . ընդառաջել որ գամ ի գամել զերկիր : Փառք Հօր եւ : Անաղօտ վառեալ լապտերըք հաւատոյ ընդ դասսի մաստուն կուսանացն . մըտանել ի յառագաստ ընդ երկնաւոր փեսային : Այժմ եւ միշտ : Փութանացուք կանխեալ յառաջ քան ըղձայն աստուածային բարբառոյն . զի՞ մի՞ մնասցուք արտաքս ըստ շիջման հինգ կուսանացն :

ՏԵՐ ՅԵՐԻՆԵՐ Բ2 :

Ո՞ր նըստիս ի քրովբես Ա՛ստըւած Քա՞նդ . այսօր
վասր՞ն մե՞ր խոնարհութեանմբ նըստար ի լերինըն
ձիթենեաց . օրչնեմք ըզքե՞ղ անդադար երգով :
Փառք Հօր : Ո՞ր համագոյդ ես խորհըրդոցըրդ հայ-
րենի . աշակերտաց քոց ծանուցե՞ր ըզխորհուրդ
քո՞ գալըստեանն . օրչնեմք ըզքե՞ղ անդադար եր-
գով : Այժմ եւ միշտ : Ո՞ր ամենայնց ես արարիչ
եւ ըստեղծիչ կենդանութեան . այսօր ըզծածկեալ
խորհուրդ երրորդութեանըդ յայտնեցեր եկեղե-
ցւոյ սրբոյ քո՞ . օրչնեմք ըզքե՞ղ անդադար եր-
գով :

Ա-----ՉԴ---- ԵՐԻ :

Տա՞րցին թագաւորի կուսանք ըզէետ նորաձ . Եւ
զընկերս նորա տարցին նըմաձ :

Ածցե՞ն ցընծութեամբ եւ ուրախութեաձմբ . Եւ
տարցին ի տաճար թագաւորիձ :

Ք-Ք-Ղ. Փառաւորեսցուք . Հ-Հ Ք-Ա :

Մ-Ա-Կ-Ա-Ն-Գ Գ2 :

ԱՀԱՎՈՐ ես թագաւոր քրովբեկան ձայնիւ օր-
չնեալ . ի յերկինս ի յերկրի եւ յամենայն ժա-
մանակի : Փառք Հօր : ԱՀԱՎՈՐ ես թագաւոր օր
նորոգես զքո՞ զարարածս . հաստատես ի հաւատս
ի գիտութիւն ճշմարտութեան : Այժմ եւ միշտ :
Լուսաւորեա ըզմե՞ղ Քրիստոս ի միւսանդամ քո
գալըստեանդ . յորժամ ծաղիս ի յերկնից եւ նորո-
գես զքո՞ զարարածս :

ԱԴ- Ք-Ք-Ղ. Ա ասն խաղաղութեան : Ազ : Առըրի
ես Տէր :

Աղա Սովոր խդ. ողբայակ :

ԿՅ. Տարցին թագաւորի կուսանք զշետ նորա, եւ զընկերս նորա տարցին նմա :

ՓԽ. Իղիսեաց սիրտ իմ բան բարի. եւ ասեմ զգործս իմ թագաւորի :

Լեզու իմ որպէս զրիչ երադագիր դպրի, գեղեցիկ տեսլեամբ քան զամենայն որդիս մարդկան :

Ափուեցան շնորհք ի շրթանց քոց. վասն այսորիկ օրհնեաց զքեղ Աստուած յաւիտեան :

Ա՞ծ զսուր ընդ մէջ քո հզօր. վայելսութեան եւ գեղս քո :

Լարեա ուղղեա եւ թագաւորեա վասն ճշմարտութեան, հեղութեան եւ արդարութեան, եւ առաջնորդեսցէ քեզ սքանչելապէս աջ քո :

Աեսք քո սրեալ են հզօր. եւ ժողովուրդք ի ներքոյ անկցին ի սիրտս թշնամեաց թագաւորի :

Ամոռ քո Աստուած յաւիտեանս յաւիտենից. դաւազան ուղղութեան գաւազան արքայութեան քո :

Ափուեցեր զարդարութիւն, եւ ատեցեր զանիրաւութիւն :

Ա ասն այսորիկ օծ զքեղ Աստուած, Աստուած քո իւղով ուրախութեան առաւել քան զընկերս քո :

Օմուռս եւ ստաշն եւ կասիա ի զգեստէ քումմէ ի տաճարաց փղսկրէից, ուստի ուրախ արարին զքեղ գստելք թագաւորաց ի պատիւ :

Աացցէ դշնոյ ընդ աջմէ քումմէ ի հանդերձս ուկեհուս զարդարեալ եւ պաճուճեալ :

Լուր դուստր եւ տես՝ խոնարհեցն զունկն քո. մոռա զժողովուրդ քո, եւ զտուն հօր քո, զի ցանկացաւ թագաւոր զեղսյ քո :

Աաինքնէ Տէր քո՝ երկիր պագցես սմա. եւ դուստր Ծուրայ երկիր պագցէ սմա, եւ պատարագօք զերեսս սորա պաշտեսցեն մեծամեծք ի ժողովրդոց :

Ամենայն փառք գստեր թագաւորի ի ներքոյ. ի վերջաւորս ոսկեհուս զարդարեալ եւ պաճուճեալ :

Տարցին թագաւորի կուսանք զշետ նորա, եւ զընկերս նորա տարցին նմա :

Վծցեն ցնծութեամբ եւ ուրախութեամբ, եւ տարցին ի տաճար թագաւորի . եւ փոխանակ հարց քոց եղիցին որդիք քո :

Կացուսցես զնոսա իշխանս ընդ ամենայն երկիր . յիշեսցի անուն քո ընդ ամենայն ազգս ազգաց :

Ա ասն այսորիկ ժողովուրդք խոստովան եղիցին առքեղ յաւիտեան, եւ յաւիտեանս յաւիտենից :

Զի՞ն Ո՛րթիւ:

Արբոյ Աւետարանիս որ ըստ Մարկոսի : ԺԲ. 13:

Առ Տէրն մեր Յիսուս Քրիստոս .

Եւ առաքեն զօմանս ի փարիսեցւոց անտի եւ ի հերովդիանոսաց, զի զնա որսասցեն բանիւ : Եւ նոքա եկեալ հարցանէին զնա նենգութեամբ եւ ասէին . վարդապետ՝ գիտեւմք զի ճշմարիտ ես, եւ ոչինչ փոյթ է քեզ զումեքէ . զի ոչ հայիս յերեսս մարդկան . այլ ճշմարտութեամբ զճանապարհն Աստուծոյ ուսուցանես . արդ՝ ասան մեզ, արժանէ Հարկս տալ կայսեր՝ եթէ ոչ, տացնէք, եթէ ոչ տացուք :

Եւ Յիսուս գիտաց զկեղծաւորութիւն նոցա, ասէ ցնոսա . զի փորձէք զիս կեղծաւորք . բերէք ինձ դաշեկան մի՝ զի տեսից : Եւ նոքա բերին : Եւ ասէ ցնոսա . ոյլը է պատկերս այս կամ գիր : Եւ նոքա ասեն ցնա . կայսեր : Պատասխանի ետ Յիսուս .

եւ ասէ ցնոսա . երթմայք տուք զկայսերն՝ կայսեր, եւ զԱստուծոյն՝ Աստուծոյ : Եւ զարմացան ընդ նա :

Կան առ նա սադուկեցիքն որ ասեն՝ թէ չիք յարութիւն . հարցանէին ցնա եւ ասէին : Ա արդապետ՝ Մովսէս գրեաց մեզ . եթէ ուրուք եղբայր մեռանիցի եւ թողուցու կին, եւ որդի ոչ թողուցու . զի առցէ եղբայր նորա զկին նորա, եւ յարուսցէ զաւակ եղբօր իւրում : Արդ՝ եղբարք եօթն էին առ մեզ .

առաջինն առ կին՝ եւ մեռաւ, եւ ոչ եթող զաւակ : Եւ երկրորդն առ զնոյնն՝ եւ մեռաւ, եւ ոչ նա :

Եւ երկրորդն առ զնոյնն՝ եւ մեռաւ, եւ ոչ նա :

Կան առ նա սադուկեցիքն որ ասեն՝ թէ չիք յարութիւն . հարցանէին ցնա եւ ասէին : Ա արդապետ՝ Մովսէս գրեաց մեզ . եթէ ուրուք եղբայր մեռանիցի

ցի եւ թողուցու կին, եւ որդի ոչ թողուցու . զի առցէ եղբայր նորա զկին նորա, եւ յարուսցէ զաւակ եղբօր իւրում : Արդ՝ եղբարք եօթն էին առ մեզ .

առաջինն առ կին՝ եւ մեռաւ, եւ ոչ եթող զաւակ : Եւ երկրորդն առ զնոյնն՝ եւ մեռաւ, եւ ոչ նա :

Եւ երկրորդն առ զնոյնն՝ եւ մեռաւ, եւ ոչ նա :

Եթող զաւակ, նոյնպէս եւ երրորդն առ զնոյն: Եւ եօթնեքեան իսկ, եւ ոչ թողին զաւակ. յետ ամենեցուն մեռաւ եւ կինն: Վարդ՝ ի յարութեան յորժամ յառնիցեն, ոյր ի նոցանէ լինիցի կինն. զի եօթնեքեան կալան զնա կին: Պատասխանի ետ Յիսուս եւ ասէ ցնոսա, ոչ վասն այդորիկ իսկ մոլորեալ էք. զի ոչ գիտէք զգիրս եւ ոչ զզօրութիւն Աստուծոյ: Օի յորժամ ի մեռելոց յարիցեն, ոչ արք կանայս առնեն, եւ ոչ կանայք արանց լինին. այլ իրեւ զհրեշտակս իցեն, որ յերկինսն են: Վ. Ալ վասն յարութեան մեռելոց զի յառնեն, ոչ իցէ ընթերցեալ ձեր ի զիրսն Մովսեսի ի մորենոցն, որպէս ասաց ցնա Աստուած. ես եմ ասէ՝ Աստուած Աբրահամու, եւ Աստուած իսահակսյ, եւ Աստուած Յակովըայ: Եւ ոչ է Աստուած մեռելոց՝ այլ կենդանեաց. եւ արդ դուք յոյժ մոլորեալ էք: Եւ մատուցեալ մի ոմն ի դպրացն՝ լսէր նոցա մինչ վիճէինն, իրեւ ետես եթէ բարւոք ետ նոցա զպատասխանին. Եհարց ցնա եւ ասէ, որ պատուիրան է առաջին: Եւ Յիսուս ասէ ցնա. առաջին քան զամենայն՝ լուր իսրայէլ, Տէր Աստուած մեր Տէր մի է, եւ սիրեսցես զՏէր Աստուած քո յամենայն սրտէ քումմէ, եւ յամենայն անձնէ քումմէ, եւ յամենայն մոտաց քոց, եւ յամենայն զօրութենէ քումմէ. այս է առաջին պատուիրան: Եւ երկրորդն նման սմին. սիրեսցես զընկեր քո՝ իրեւ զանձն քո. մեծ քան զսոսա այլ պատուիրան ոչ գոյ: Եւ ասէ ցնա դպիրն. բարւոք է վարդապետ. ճշմարտութեամբ ասացեր՝ թէ մի է Աստուած, եւ ոչ գոյ այլ բաց ի նմանէ: Եւ սիրելն զնա յամենայն զօրութենէ եւ յամենայն մոտաց, եւ սիրելն զընկերն իրեւ զանձն, առաւել է քան զողջակէզս եւ զզոհս: Եւ տեսեալ Յիսուսի թէ իմաստութեամբ ետ զպատասխանին՝ ասէ ցնա. չես հեռի յարքայութենէ Աստուծոյ. եւ ոչ եւս ոք իշխէր ինչ հարցանել ցնա: Պատասխանի ետ Յիսուսէր ինչ հարցանել ցնա:

սուս եւ ասէ . մինչ ուսուցանէր ի տաճարին . զիա՞րդ
ասեն դպիրքն , եթէ Քրիստոսն որդի Դաւիթի է : Եւ
ինքն Դաւիթ Հոգւովի սրբով ասէ . ասաց Տէր յՏէր
իմ , Նիստ ընդ աջմէ իմմէ՝ մինչեւ եղից զմշնամիս քո
պատուանդան ոտից քոց : Արդ՝ եթէ ինքն իսկ
Դաւիթ զնա Տէր կոչէ՝ զիա՞րդ իցէ որդի նորա : Եւ
բազում ժողովուրդ լսէր նմա քաղցրութեամբ : Եւ
ասէր ուսուցանելով ի վարդապետութեան իւրում .
զգաց լերուք ի դպրաց անտի , որ կամին ի հանդերձս
երեւելիս շրջել , զնախողջոյնս իննդրել ի հրապա-
րակս , եւ զնախաթուս ի ժողովուրդս , եւ զգահա-
գլուխս յընթրիս : Ար ուտեն զտունս այրեաց , պատ-
ճառանօք յերկարեալ զաղօթս , զի աւելի եւս դա-
տաստանս ընկալցին : Կայր Յիսուս ընդդէմ գանձա-
նակին , տեսանէր թէ զիա՞րդ ժողովուրդն արկանէր
պղինձ ի գանձանակն . եւ բազում մեծատունք ար-
կին բազում ինչ : Եկն այրի մի՝ եւ արկ երկուս լու-
մայս , որ է նաքարակիտ մի : Եւ կոչեցեալ առ ինքն
զաշակերտսն , ասէ յնոսա . ամէն ասեմ ձեզ՝ զի այ-
րին այն տառապեալ շատ արկ քան զամենեսեան՝
որ արկին ի գանձանակն : Վանդի ամենեքին յաւե-
լորդաց իւրեանց արկին . այլ նա ի չքաւորութենէ
իւրմէ՝ զամենայն ինչ զօր ունէր՝ արկ գոյիւ չափ
զկեանս իւր : 44 :

Երժ . Կական Բանն որ ընդ Հօր :

Քարոզ . Խնդրեսցուք : Կեցո՝ նիւ : Ազ . Վում
ամենազօր եւ հրաշալի տէրութեանդ :

Յ Ե Ր Ե Կ Ո Յ Ւ Ն

Ի դառն ժամա ժողովն էւ առէն . Խոնարհեցո . էւ Ապր :

Մէսէդէ :

Վաղցրութիւն արարեր ընդ ծառայի քում Տէր
ըստ բանի քում :

Վաղցր ես դու Տէր . եւ քաղցրութեամբ քով
խրատեա զիս :

ԸՆԹԵՐԳՈՒԱԾՍ ի ԾՆՆԴՈՅ : Զ. 9 :

Եւ այս են ծնունդք նօյի . նոյ այր արդար կատարեալ էր յազգի անդ իւրում . եւ հաճոյ եղեւ նոյ Աստուծոյ : Եւ ծնաւ նոյ երիս որդիս . զԱէմ , զՔամ , զՅաբէթ : Եւ ապականեցաւ երկիր առաջի Աստուծոյ . եւ լցաւ երկիր անիրաւութեամբ : Եւ ետես Տէր Աստուած զԵրկիր , եւ էր ապականեալ . զի ապականեաց ամենայն մարմին զՃանապարհս իւր ի վերայ երկրի : Եւ ասէ Տէր Աստուած ցնոյ . ժամանակ ամենայն մարդոյ հասեալ է առաջի իմ . զի լցաւ երկիր անիրաւութեամբ ի նոցանէ . եւ ահա ես ապականեցից զնոսա եւ զԵրկիր : Վարդ՝ արա դու քեղ տապան ի չորեքիուսի փայտից . խորշ խորշ դործեսցես զտապանն . եւ նաւութիւն ծեփեսցես զնաներքց եւ արտաքոյ : Եւ այսպէս արասցես զտապանն . յԵրեք հարիւր կանգնոյ զԵրկայնութիւն տապանին . եւ ի յիսուն կանգնոյ զլայնութիւն . եւ յԵրեսուն կանգնոյ զբարձրութիւն : Վաղելով դործեսցես զտապանն . եւ ի մի կանգուն կատարեսցես զնա ի վերուստ . եւ զդուրս տապանին ի կողմանէ արասցես , ներքնատունս , եւ միջնատունս , եւ վերնատունս դործեսցես ի նմա : Եւ ահա ես ածից ջըհեղեղ ջըս ի վերայ երկրի . ապականել զամենայն մարմին , յորում է շունչ կենդանի ի ներքոյ երկնից . եւ ինչ որ իցէ ի վերայ երկրի սատակեսցի : Եւ եղից զուխտ իմ ընդ քեղ . եւ մոցես ի տապանն . դու եւ որդիք քո . եւ կին քո , եւ կանայք որդւոց քոց ընդ քեղ : Եւ յամենայն անասնոց , եւ յամենայն գաղանաց , եւ յամենայն մարմինոյ , երկուս երկուս յամենայն մուծցես ի տապանն բուծանել ընդ քեղ . արու եւ էգ լինիցին : Համենայն հաւուց թռչնոց ըստ աղքի . եւ յամենայն անասնոց ըստ աղքի . եւ յամենայն սողնոց երկրի ըստ աղքի իւրեանց . երկու երկու յամենայն մտանիցեն առ քեղ . կերակրել ընդ քեղ , արու եւ էգ : Եւ դու առնուցուս

քեզ յամենայն կերակրոց զոր ուտիցէք . Եւ ժողովեսցես դու առ քեզ . Եւ եղիցի քեզ Եւ նոցա կերակուր : Եւ արար ՆՍ զամենայն , զոր միանգամ պատուիրեաց նմա Տէր Աստուած . Նշյալէս Եւ արար : Եւ ասէ Տէր Աստուած ց' ՆՍ , մուտ դու Եւ ամենայն տուն քո ի տապանդ , զի զքեզ տեսի արդար առաջի իմ յազգիդ յայդմիկ : Եւ յամենայն անասնոց սրբոց մյջ ընդ քեզ եօթն եօթն՝ արու Եւ Էդ . Եւ յամենայն անասնոց որ ոչ են սուրբ , երկուս երկուս . արու Եւ Էդ : Եւ ի թռչնոց երկնից սրբոց՝ եօթն եօթն արու Եւ Էդ . Եւ ի թռչնոց որ ոչ սուրբ Են՝ երկուս երկուս , արու Եւ Էդ . բուծանել զաւակ ի վերայ ամենայն երկրի : Եւ այլ Եւս եօթն օր . Եւ ածից անձրեւ ի վերայ երկրի զքառասուն տիւ Եւ զքառասուն գիշեր . Եւ ջնջեցից զամենայն հասակ , զոր արարի՝ յերեսաց երկրէ : Եւ արար ՆՍ զամենայն , զոր միանգամ պատուիրեաց նմա Տէր Աստուած : ՆՍ Էր ամաց վեց հարիւրոց . Եւ ջրհեղեղ ջուրցն եղեւ ի վերայ երկրի : Եւ եմուտ ՆՍ Եւ որդիք իւր . Եւ կին նորա . Եւ կանայք որդւոց նորա ընդ նմա ի տապանն , վասն ջուրցն հեղեղի : Եւ ի թռչնոց սրբոց , Եւ ի թռչնոց որ ոչ սուրբ Էին , Եւ յամենայն սողնոց՝ որ սողին ի վերայ երկրի : Երկու երկու մոին առ ՆՍ ի տապան անդր՝ արու Եւ Էդ . որպէս պատուիրեաց նմա Տէր Աստուած : Եւ եղեւ յետ եօթն աւուր Եւ ջուր ջրհեղեղին եղեւ ի վերայ երկրի : Համին վեցհարիւրոդի կենաց ՆՍի , յերկրորդում ամսեանն ի քսան Եւ եօթն ամսոյն . Եւ պատառեցան ամենայն աղբիւրք անդնդոց բազմաց . Եւ սահանք երկնից բացան : Եւ եղեւ անձրեւ ի վերայ երկրի զքառասուն տիւ , Եւ զքառասուն գիշեր : Հաւուր յայնմիկ եմուտ ՆՍ , Սէմ , Քամ , Յաբեթ , որդիք ՆՍի , Եւ կին ՆՍի , Եւ երեք կանայք որդւոց նորա ընդ նմա ի տապան անդր : Լոքա Եւ ամենայն գաղանք ըստ աղդի , Եւ

ամենայն անասուն ըստ ազգի իւրեանց . Եւ ամենայն սողուն շարժուն ի վերայ երկրի ըստ ազգի իւրեանց , Եւ ամենայն հաւ թռչուն ըստ ազգի իւրում : Ո՞տին առ ՚ՆՍ ի տապան անդր երկու երկու յամենայն մարմնոյ , յօրում է շունչ կենդանի : Եւ որ մտանէին՝ արու Եւ էգ յամենայն մարմնոյ մտանէին . որպէս պատուիրեաց Աստուած ՚ՆՍի : Եւ փակեաց Տէր Աստուած արտաքոյ նորա զտապանն . Եւ եղեւ ջրհեղեղ զբառասուն տիւ Եւ զբառասուն գիշեր ի վերայ երկրի . Եւ բազմացաւ ջուրն Եւ վերացոց զտապանն . Եւ բարձրացաւ յերկրէ : Եւ զօրանայր ջուրն Եւ բազմանայր յոյժ ի վերայ երկրի . Եւ շրջեր տապանն ի վերայ ջոոց : Եւ սաստկանայր ջուրն յոյժ յոյժ ի վերայ երկրի . Եւ ծածկէր զամենայն լերինս բարձունս որք էին ի ներքոյ երկնից : Նգետասան կանգուն բարձրացաւ ջուրն ի վեր . Եւ ծածկեաց զամենայն լերինս : Եւ մեռաւ ամենայն մարմին շարժուն ի վերայ երկրի . թռչունց Եւ անասնոց Եւ գաղանաց , Եւ ամենայն սողուն զեռուն ի վերայ երկրի , Եւ ամենայն մարդ : Եւ ամենայն որ ունէր շունչ կենդանի յըռնգունս իւր , Եւ ամենայն որ ինչ էր ի վերայ ցամաքի մեռաւ : Եւ ջնջեաց զամենայն հասակ՝ որ էր ի վերայ երեսաց երկրի . ի մարդոյ մինչեւ յանասուն . Եւ ի սողնոց մինչեւ ի թռչունս երկնից . Եւ ջնջեցան յերկրէ . Եւ մնաց միայն ՚ՆՍ , Եւ որ ընդ նմա էին ի տապանի անդ : Եւ բարձրացաւ ջուրն ի վերայ երկրի աւուրս հարիւր Եւ յիսուն : Եւ յիշեաց Աստուած զնոյ , Եւ զամենայն գաղանս , Եւ զամենայն անասունս , Եւ զամենայն թռչունս , որ էին ընդ նմա ի տապանի անդ . Եւ ած Աստուած հողմ ի վերայ երկրի , Եւ դադարեաց ջուրն : Եւ խցան աղբիւրք անդնդոց . Եւ սահմանք երկնից . Եւ արգելաւ անձրեւ յերկնից : Եւ զիջանէր տակաւ . երթայր ջուրն Եւ թռղանայր յերկրէ . Եւ նուազէր ջուրն յետ հարիւր Եւ յիսուն աւուր :

Եւ նստաւ տապանն յեօմներորդում ամսեանն՝ ի քսան եւ եօմն ամսոյն ի լերինս Արարատայ : Եւ ջուրն երթայր եւ նուազէր մինչեւ ի տասներորդ ամիսն : Խսկ յամսեանն մետասաներորդի, որ օր առաջին էր ամսոյն, երեւեցան գլուխք լերանց : Եւ եղեւ յետ քառասուն աւուր՝ երաց նոյ զպատուհան տապանին զոր արար : Եւ արձակեաց զադուան, եւ ել եւ անդրէն ոչ դարձաւ մինչեւ ցցամաքել ջրոյն յերկրէ : Եւ արձակեաց զաղաւնին զհետ նորա տեսանել թէ ցածուցեալ իցէ ջուրն յերեսաց երկրի : Եւ չգտեալ աղաւնւոյն հանդիսա ոտից իւրոց, դարձաւ անդրէն առ նա ի տապան անդր, զի ջուր գեռ ունէր զամենայն երեսս երկրի . եւ ձգեաց զձեռն եւ ընկալաւ զնա . եւ առ զնա անդրէն առ իւր ի տապան անդր : Եւ դադարեաց եւս աւուրս եօմն, եւ դարձաւ արձակեաց զաղաւնին ի տապանէ անտի : Եւ դարձաւ առ նա աղաւնին ընդ երէկս . եւ ունէր տերեւ ձիթենւոյ շիղ ի բերան իւրում, եւ գիտաց նոյ, թէ ցածուցեալ են ջուրքն յերկրէ : Եւ դադարեաց աւուրս եօմն եւս . եւ դարձեալ արձակեաց զաղաւնին . եւ ոչ եւս յաւել դառնալ առ նա : Եւ եղեւ ի վեցհարիւրորդի եւ ի միում ամի կենաց նոյի, յամսեանն առաջնում, որ օր մի էր ամսոյն, նուազեաց ջուրն յերեսաց երկրէ, եւ երաց նոյ զձեղուն տապանին զոր արար : Եւ ետես զի նուազեալ էր ջուրն յերեսաց երկրի : Խսկ յամսեանն երկրորդի, որ օր քսան եւ եօմն էր ամսոյն ցամաքեցաւ երկիր : Եւ խօսեցաւ Տէր Աստուած ընդ նոյի, եւ ասէ . Եւ ի տապանէ այտի դու եւ կին քո, եւ որդիք քո, եւ կանայք որդւոց քոց ընդ քեզ : Եւ ամենայն գաղանք որ են ընդ քեզ . եւ ամենայն մարմին, ի թուչնոց մինչեւ ցանասունս . եւ զամենայն սողուն զեռուն երկրի հան ընդ քեզ . եւ զեռասցեն ի վերայ երկրի : Եւ աճեցէք եւ բազմացարուք ի վերայ երկրի : Եւ եւ նոյ, եւ

կին նորա եւ որդիք նորա, եւ կանացք որդւոց նորա ընդ նմա: Եւ ամենայն գաղան, եւ ամենայն սողուն շարժուն, եւ ամենայն թռչուն յերկրէ ըստ ազգի իւրեանց, ելին ի տապանէ անտի: Եւ շինեաց ՆՍ սեղան Աստուծոյ, եւ առ յամենայն անասնոց սրբոց, եւ յամենայն թռչնոց սրբոց, եւ եհան ողջակէղ ի վերայ սեղանոյ: Եւ հոտոտեցաւ Տէր Աստուած ի հոտ անուշից, եւ ասէ Տէր Աստուած, ածեալ զմուաւ, ոչ եւս յաւելից անիծանել զերկիր վասն դործոց մարդկան. զի միտք մարդկան հաստատեալ են ի խնամն չարի ի մանկութենէ իւրմէ, արդ ոչ եւս յաւելից հարկանել զամենայն մարմին կենդանի, որպէս արարի: Այսուհետեւ զամենայն աւուրս երկրի՝ սերմն եւ հունձք, ցուրտ եւ տօֆթ, ամառն եւ դարուն՝ զտիւ եւ զգիշեր մի դադարեսցեն: Եւ օրհնեաց Աստուած զնոյ եւ զորդիս նորա. եւ ասէ ցնոսա. աճեցէք եւ բազմացարուք եւ լցէք զերկիր եւ տիրեցէք դմա: Եւ աչ եւ երկիւղ ձեր եղիցի ի վերայ ամենայն գաղանաց երկրի, եւ ի վերայ ամենայն թռչնոց երկնից, եւ ի վերայ ամենայն զեռնոց երկրի, եւ ի վերայ ձկանց ծովու. զորս ընդ ձեռամբ ձերով ետու: Եւ ամենայն զեռուն որ է կենդանի, ձեզ լիցի ի կերակուր. իրբեւ զբանջար խոտոյ ետու ձեզ զամենայն: Խայց զմիս արեամբ շնչոյ մի ուտիւցէք: «Քանզի եւ զձեր արիւն շնչոյ խնդրեցից. ի ձեռաց ամենայն գաղանաց խնդրեցից զնա. եւ ի ձեռաց մարդոյ, ի ձեռաց առն զշունչ արեան եղբօր իւրօյ խնդրեցից: Որ հեղու զարիւն մարդոյ՝ փոխանակ արեան նորա հեղցի արիւն նորա. զի ի պատկեր Աստուծոյ արարի ես զմարդն: Այլ գուք աճեցէք եւ բազմացարուք եւ լցէք զերկիր. եւ բազմացարուք ի վերայ դորա: Եւ խօսեցաւ Տէր Աստուած ընդ ՆՍի, եւ ընդ որդիս նորա որ ընդ նմա էին, եւ ասէ: Եւ աչաւասիկ ես հաստատեմ զուխտ իմ ընդ ձեզ եւ ընդ զաւակի ձերում յետ ձեր: Եւ

ընդ ամենայն շնչոյ կենդանւոյ որք ընդ ձեզ են .
ի թռչնոց եւ յանասնոց եւ յամենայն գաղանաց
երկրի որ ընդ ձեզ . եւ յամենեցունց որ երին ի
տապանէ անտի . եւ յամենայն անասնոց երկրի :
Եւ հաստատեցից զուխտ իմ ընդ ձեզ . եւ ոչ
եւս մեռանիցի ամենայն մարմին ի ջրհեղեղէ . եւ ոչ
եւս եղիցի ջրհեղեղ ջուրց ապականել զամենայն
երկիր : Եւ ասէ Տէր Աստուած ցնոյ . այս է նշան
ուխտին , զոր ես տաց ընդ իս եւ ընդ ձեզ . եւ ի մէջ
ամենայն շնչոյ կենդանւոյ որ է ընդ ձեզ . յազգս
յաւիտենից : Օ աղեղն իմ եղից յամպս , եւ եղիցի
ի նշանակ յաւիտենական ուխտին ընդ իս եւ ընդ
ամենայն երկիր : Եւ եղիցի ի գումարել ինձ զամպս
ի վերայ երկրի , երեւեցի աղեղն իմ յամպս : Եւ
յիշեցից զուխտ իմ որ ընդ իս եւ ընդ ձեզ . եւ ի
մէջ ամենայն շնչոյ կենդանւոյ յամենայն մարմին . եւ
ոչ եւս եղիցի ջրհեղեղ ի սատակել զամենայն մար-
մին : Եւ եղիցի աղեղն իմ յամպս . եւ տեսից յիշել
զուխտն յաւիտենական , ի մէջ իմ եւ ի մէջ ամե-
նայն շնչոյ կենդանւոյ . յամենայն մարմնի որ է ի
վերայ երկրի : Եւ ասէ Աստուած ցնոյ . այս է
նշան ուխտին , զոր ուխտեցի ես ընդ իս եւ ընդ
ձեզ . եւ ի մէջ ամենայն մարմնոյ որ է ի վերայ եր-
կրի : Թ . 17 :

ԸՆԹԵՐՁՈՒԱԾՍ ՅԱՌԱԿԱԳ : Թ . 1 :

Խմաստութիւն շինեաց իւր տուն . եւ կանգնեաց
սիւնս եօթն : Եղեն զզենլիս իւր . եւ խառնեաց ի
խառնարանս զգինի իւր . եւ պատրաստեաց զսեղան
իւր : Եւ առաքեաց զծառայս իւր՝ կոչել բարձր քա-
րողութեամբ ի խառնելիս իւր : Եւ ասէ . որ ոք իցէ
անզգամ եկեսցէ առ իս : Եւ ցպակասամիտս ասէ .
եկայք կերպայք ի հացէ իմմէ , եւ արբէք զգինի իմ ,
զոր խառնեցի ձեզ : Ուողէք զանզգամութիւն , եւ
կեցչիք . խնդրեցէք զիմաստութիւն , զի ապրեսջիք .

եւ ուղղեցէք գիտութեամբ զհանձար. եւ ուղիղ ճանապարհաւ իմացարուք զլսրատ: Որ խրատէ զշարս առցէ անձին իւրում անարդանս. եւ որ յանդիմանէ զամբարիշտն, ատեայ զանձն: Ո՞ի յանդիմաներ զշարս՝ զի մի ատեսցեն զքեզ. յանդիմանեաւ զիմաստունն, եւ սիրեսցէ զքեզ. (զանմիտն, եւ յաւելցէ ատել զքեզ:) Տուր իմաստնոյն պատճառս՝ եւ իմաստնագոյն եւս լիցի. ծանօ արդարոյն՝ եւ յաւելցէ ընդունել: Ոկիզբն իմաստութեան՝ երկիւղ Տեառն. եւ խորհուրդ սրբոց հանձար. (իմանալ զօրէնս՝ մտաց առատաց է:) Այսու օրինակաւ բազում ժամանակս կեցցես, եւ յաւելցին քեզ ամբ կենաց: 11:

Ընթերցուած յԵսայեայ մարդարէէ: Խ. 9:

Եւ ի վերայ լերինդ բարձու՝ աւետարանիշդ Սիովինի. բարձրացո՛ զօրութեամբ զբարբառ քո՝ աւետարանիշդ երուսաղէմի. բարձրացուցէք. մի երկնչիք: Ասացքաղաքդ Յուդայ. ահաւասիկ Աստուած ձեր. ահաւասիկ Տէր Տէր՝ դայ զօրութեամբ եւ բազուկն տէրութեամբ իւրով. ահաւասիկ վարձք իւր ընդիւր. եւ գործք առաջի նորա: Իրբեւ հովիւ մի հովուեսցէ զիսաշինս իւր. եւ բազկաւ իւրով ժողովեսցէ զգառինս. եւ ի ծոց իւր կրեսցէ զնոսա. եւ մսիթար լիցիյղեաց: Ո՞ չափեաց ափով իւրով զջուրս. եւ զերկինս թզաւ եւ զերկիր ամենայն քլու, ո՞ կշռեաց զլերինս կշռով. եւ զդաշտս կշռորդօք: Ո՞ գիտաց զմիտս Տեառն, եւ ո՞ եղեւ նմա խորհրդակից՝ եթէ խելամուտ արասցէ զնա: Կամ ընդ ում խորհեցաւ՝ եւ արար զնա խելամուտ. կամ ո՞ եցցց նմա զդատաստան՝ եւ զճանապարհ իմաստութեան. կամ ո՞ ետ նմա փոխ յառաջադոյն՝ եւ հատուցանիցէ նմա: Հթէ ամենայն հեթանոսք իբրեւ զկաթիլ մի ի դուլէ են. եւ իբրեւ զմէտ մի ի կշռոց համարեցան. եւ իբրեւ շիթք ի բերանոյ համարեսցին: Հթէ կիբանան չէ բաւական յայրումն. եւ ամենայն

չորբոտանիք չեն բաւական յողջակէցս : Եւ ամենայն հեթանոսք ոչ ինչ են . եւ յոչ ինչ համարեցան նմա : 17 :

Աղա . Ուղիղ եղիցին աղօթք իմ :
Քարոշ . Աղաւեսցուք . իւս դանյ :
Հայքառնելք Բ.2 :

Ենորհեա մեղ Տէր արթնութիւն ընդ իմաստուն կուսանացն . եւ զհոգւոց մերոց լապտերը պայծառացո : Երկընչմքի քէն Տէր զարհութեալք ի պատասխանոյն . զամենն ասելով Եթէ ոչ գիտեմ ըղձեղ : Ենորժամ դաս փառօք Հօր դատել ըզտիեղերս ամենայն . շնորհեա եւ մեղ Տէր կալի յաշմէքումէ : Ինացցի մեղ դուռն ողջորմութեան Երկնաւոր փեսային . եւ մըտցուք ի յառագաստ ընդ իմաստուն կուսանսն : Փառք Հօր : Ճամանեսցուք ընդ առաջ փեսային եւ մըտցուք ի յառագաստ նորա . զի մի մնասցուք արտաքս որպէս զյիմար կուսանան : Այժմ եւ միշտ : Պայծառասցին լապտերըք հոգւոց մերոց . եւ բազմեցուցենս ըղմեղ ընդ հրաւիրեալսն ի կոչումն ալբայութեանն երկնից :

Քարոշ . Ա ասն խաղաղութեան : Աղջու . Հայր գթած .

Աղա սուսնէ Սուլաս ողբայոյն ԻԴ :

Առ քեղ Տէր համբարձի զանձն իմ . Աստուած իմ ի քեղ յուսացայ . մի ամաչեցից , եւ մի ծիծաղեսցին զինեւ թշնամիք իմ :

Ամենեքեան որ համբերեն քեղ՝ մի ամաչեսցեն . այլ ամաչեսցեն անօրէնք յունայնութեան իւրեանց :

Օճանապարհս քո Տէր ցոյց ինձ . եւ զշաւիղս քուսու ինձ :

Առաջնորդեա ինձ ի ճշմարտութեան քում , եւ

ուսո՞ղիս. զի դու ես Աստուած փրկիչ իմ. եւ ես քեզ համբերեմ զօրհապաղ :

Յիշեա Տէր զգթութիւնս քո եւ զողորմութիւնս՝ որ ենն յաւիտենից :

Օմեղս մանկութեան եւ զանդիտութեան իմոյ մի յիշեր. այլ յիշեա զիս Տէր ըստ ողորմութեան քում, վասն քաղցրութեան քո. զի քաղցր եւ ուղիղ ես Տէր :

Ա ասն այսորիկ օրէնսգէտ առնես զմեղաւորս ի ճանապարհի. առաջնորդես հեղոց ի դատաստանի. եւ ուսուցանես հեղոց զճանապարհս քո :

Եմենայն ճանապարհք Տեառն ողորմութեամբ եւ ճշմարտութեամբ են այնոցիկ, որ խնդրեն զուխտս եւ զվկայութիւն նորա :

Ա ասն անուան քո Տէր քաւեա զմեղս իմ, զի բազում եղեն. ով է մարդ որ երկնչի ի Տեառնէ. օրէնսգէտ առնէ զնա ի ճանապարհի՝ յոր եւ հաճեցաւ :

Ենձն նորա ի բարութեան հանդիցէ. եւ զաւակ նորա ժառանգեսցէ զերկիր :

Օօրութիւն է Տէր երկիւղածաց իւրոց, եւ զկտակարանս իւր ուսուցանէ նոցա :

Եւք իմ յամենայն ժամ առ Տէր. եւ նա հանէ յորոգայթէ զոտս իմ:

Եայեա առ իս, եւ ողորմեա ինձ. զի միամօր եւ աղքատ եմ ես :

Եւեղութիւնք սրտի իմոյ բազում եղեն յցժ. եւ ի վշտաց իմոց հան զիս :

Տես զխոնարհութիւն իմ եւ զվաստակ իմ. եւ թող ինձ զամենայն մեղս իմ:

Տես զթշնամիս իմ՝ զի բազում եղեն. ատելութիւն զօր ինանիր ատեցին զիս :

Պաշեա զանձն իմ, եւ փրկեա զիս. եւ մի յամօթեղէց՝ զի յուսացայ ի քեզ :

Ենքիծք եւ ուղիղք կցորդք եղեն ինձ. եւ եսքեզ

Համբերի . փրկեաւ Աստուած զիսրայէլ յամենայն
նեղութեանց նորա :

ԶԱՅԻ ՈՒՐԹԻՒ .

Սրբոյ Աւետարանիս որ ըստ Մատթէոսի : ԵԳ. 1.

Տէրն մեր Յիսուս Քրիստոս

Եւ ելեալ արտաքս ի տաճարէն գնայր . Եւ մատեան աշակերտքն ցուցանել նմա զշինուածս տաճարին : Եւ նա պատասխանի ետ եւ ասէ ցնոսա . տեսանէք զայդ ամենայն , ամէն ամէն ասեմ ձեղ . ոչ մնասցէ այդք քար ի քարի վերայ՝ որ ոչ քակտեսցի : Եւ մինչդեռ նստէր ի լերինն ձիթենեաց , մատեան առ նա աշակերտքն առանձինն եւ ասեն . ասաւ մեզ՝ Երբ լինիցի այդ . եւ կամ զինչ նշան իցէ քսոյ գալստեանն , եւ վախճանի աշխարհիս : Պատասխանի ետ Յիսուս եւ ասէ ցնոսա . զգոյշ լերուք՝ դուցէ ոք զձեզ խարիցէ : Օի բազումք գայցեն յանուն իմ , եւ ասիցեն՝ թէ ես եմ Քրիստոսն . եւ զբազում մոլորեցուցանիցեն : Խ սելոց էք պատերազմունս եւ համբաւս պատերազմաց . զգոյշ լերուք՝ մի խռովեսջլիք . զի պարտ է լինել այնմ ամենայնի , այլ չեւ է կառարած : Հարիցէ ազգ յազգի վերայ . եւ թագաւորութիւն ի թագաւորութեան վերայ , եւ եղիցին սովք եւ սրածութիւնք եւ սասանութիւնք ի տեղիս տեղիս : Խակայն եւ այն ամենայն սկիզբն է երկանց : Հայնժամ մատնեսցեն զձեզ ի նեղութիւնս , եւ սպանանիցեն զձեզ . եւ եղիջիք ատեցեալք յամենայն ազգաց վասն անուան իմոյ : Եւ յայնժամ գայթագեսցեն բազումք , եւ զմիմեանս մատնեսցեն , եւ ատեսցեն զմիմեանս : Եւ բազում սուտ մարգարէք յարիցեն եւ զբազում մոլորեցուսցեն : Եւ վասն բազմանալց անօրէնութեան՝ ցամաքեսցի սէր բազմաց : Հայց որ համբերեացն ի սպառ , նա կեցցէ : Եւ քարոզեսցի աւետարանս արքայութեան ընդ ամենայն տիեզերս՝ ի վկայութիւն ամենայն

Հեթանոսաց, եւ ապա եկեսցէ կատարած: Ամդ՝ յորժամտեսանիցէք զպղծութիւն աւերածոյն, որ ասացեալն է ի ձեռն դանիէլի մարդարէի. զի կայցէ ի տեղւոցն սրբութեան, որ ընթեռնուն՝ ի միտ առցէ: Հայնժամոր ի Հրէաստանի իցեն՝ փախիցեն ի լերինս. եւ որ իտանիս կայցէ, մի իջցէ առնուլ ինչ ի տանէ իւրմէ: Եշ որ յանդի իցէ, մի դարձցի յետս առնուլ զձորձս իւր: Հայց վայ իցէ յզեաց եւ ստետուաց յաւուրսն յայնոսիկ: Հազօթս կացէք՝ զի մի լինիցի փախուստն ձեր ձմերանի, եւ մի ի շաբաթու: Օի եզիցի յայնժամ նեղութիւն մեծ, որպիսի ոչ եղեւ ի սկզբանէ արարածոց աշխարհի մինչեւ ցայժմ, եւ ոչ այլ լիցի: Եշ եթէ ոչ կարճէին աւուրքն այնոքիկ, ոչ ապրէր ամենայն մարմին. բայց վասն ընտրելոցն կարճեսցին աւուրքն այնոքիկ: Հայնժամթէ ոք ասիցէ ձեզ՝ ահաւասիկ աստ է Քրիստոսն կամ անդ, մի հաւատայցէք: Օի յարիցեն սուտ քրիստոսք եւ սուտ մարդարէք. եւ տայցեն նշանամեծամեծս եւ արուեստս, մինչեւ մոլորեցուցանելթէ հնար ինչ իցէ եւ զընտրեալին: Ահա յառաջագոյն ասացի ձեզ: Ապա թէ ասիցեն ձեզ, ահաւանիկ յանապատի է, մի ելանիցէք. եւ թէ ահա յշտեմարանս է, մի հաւատայցէք: Օի որպէս փայլակն՝ որ ելանէ յարեւելից, եւ երեւի մինչեւ յարեւմուտս, այնպէս եղիցի գալուստն որդւոյ մարդոյ: Օի ուր գէշն իցէ, անդր ժողովեսցին արծուիք: Ա աղվաղակի յետ նեղութեան աւուրցն այնոցիկ՝ արեգակն խաւարեսցի, եւ լուսին ոչ տացէ զլոյս իւր, եւ աստեղք անկցին յերկնից, եւ զօրութիւնք երկնից շարժեսցին: Եշ ապա երեւեսցի նշան որդւոյ մարդոյ յերկինս, եւ յայնժամ կոծեսցին ամենայն աղքք երկրի. եւ տեսցեն զորդի մարդոյ եկեալ ի վերայ ամպոց երկնից զօրութեամբ եւ փառօք բաղմօք: Եշ առաքեսցէ զհրեշտակս իւր փողով մեծաւ, եւ ժողովեսցին զընտրեալս նորա ի

չորից հողմոց՝ ի ծագաց երկնից մինչեւ ի ծագս նոցա : Ա թղենւոյ անախ ուսարուք զառակն . զի յորժամ նորա ոստքն կակղասցին եւ տերեւն ցցուիցի , գիտէք թէ մերձ է ամառն : Այնպէս եւ դուք՝ յորժամ տեսանիցէք զայս ամենայն , գիտասջիք թէ մերձ է ի դուրս : Ա մէն ասեմ ձեղ եթէ ոչ անցցէ ազգս այս մինչեւ այս ամենայն եղիցի : Երկինք եւ երկիր անցցեն . եւ բանք իմ մի անցցեն : Բայց վասն աւուրն այնորիկ եւ ժամուն , ոչ ոք գիտէ՝ ոչ հրեշտակք երկնից եւ ոչ Որդի՝ բայց միայն Հայր : Ա ՅԼ որպէս աւուրբն Նոյի , այնպէս եղիցի գալուստն որդւոյ մարդոյ : Օ ի որպէս Էին յաւուրսն որ յառաջքան զջրհեղեղն . ուտէին եւ ըմպէին , կանայս առնէին եւ արանց լինէին , մինչեւ յօրն՝ յորում եմուտ Նոյ ի տապանն . եւ ոչ գիտացին մինչեւ եկն ջրհեղեղն եւ երարձ զամենեսին , այնպէս եղիցի եւ գալուստն որդւոյ մարդոյ : Հայնժամ թէ իցեն երկու յագարակի , մին առնուցու՝ եւ միւսն թողուցու : Եւ եթէ երկու աղայցեն ի մի երկանս , մին առնուցու եւ միւսն թողուցու : Վրթուն կացէք՝ զի ոչ գիտէք յորում ժամու Տէրն ձեր գայ : Օ այն գիտասջիք , եթէ գիտէր տանուտէրն՝ յորում պահու գող գայ , սկէր եւ ոչ տայր ական հատանել զտան իւրոյ : Ա ասն այսորիկ եւ դուք եղերուք պատրաստք , զի յորում ժամու ոչ ակն ունիցիք՝ գայ որդի մարդոյ : Խսկ ով իցէ հաւատարիմ ծառայ եւ իմաստուն , զոր կացոյց տէր իւրի վերայ ծառայից իւրոց՝ տալնոցակերակուրի ժամու : Երանի իցէ ծառային այնմիկ՝ զոր եկեալ տէրն գտանիցէ արարեալ այնպէս : Ա մէն ասեմ ձեղ , զի ի վերայ ամենայն ընչից իւրոց կացուցէ զնա : Ա պա թէ ասիցէ ծառայն չար ի սրտի իւրում , տէր իմ յամէ զգալ . եւ սկսանիցի հարկանել զծառայակիցս իւր , ուտիցէ եւ ըմպիցէ ընդ արբեցողս : Կայցէ տէր ծառային այնորիկ , յաւուր՝ յորում ոչ ակն ունիցի , եւ ի ժամու՝ յորում ոչ

դիտիցէ . եւ կտրեսցէ զնաընդ մէջ , եւ զբաժին նորա
ընդ կեղծաւորս դիցէ : Վնդ եղիցի լալ եւ կրծել
ատամանց : Հայնժամ նմանեսցի արքայութիւն եր-
կնից տասն կուսանաց , որոց առեալ զլապտերս իւ-
րեանց ելին ընդ առաջ փեսային եւ հարսին : Հինգն
ի նոցանէ յիմարք էին եւ հինգն իմաստունք : Հի-
մարքն առին զլապտերսն , եւ ձեթ ընդ իւրեանս ոչ
բարձին : Խսկ իմաստունքն առին ձեթ ամանօք ընդ
լապտերս իւրեանց : Եւ ի յամել փեսային , նիրհե-
ցին ամենեքեան եւ ի քուն մտին : Եւ ի մէջ գիշերի
եղեւ բարբառ , ահա փեսայ գայ՝ արիք ընդ առաջ
նորա : Հայնժամ յարեան ամենայն կուսանքն եւ
կաղմեցին զլապտերս իւրեանց : Վսեն յիմարքն ցի-
մաստունսն , տուք մեզ յիւղոյդ ձերմէ , զի ահա շի-
ջանին լապտերքս մեր : Պատասխանի ետուն իմաս-
տունքն եւ ասեն . գուցէ ոչ իցէ մեզ եւ ձեզ բաւ-
ական . այլ երթայք ի վաճառականս եւ գնեսչիք
ձեզ : Երբեւ նոքա գնացին գնել՝ եկն փեսայն , եւ
պատրաստքն մտին ընդ նմա ի հարսանիսն , եւ փա-
կեցաւ գուռն : Հետոյ գան եւ այլ կուսանքն եւ
ասեն . տէր տէր բաց մեզ : Աա պատասխանի ետ եւ
ասէ . ամէն ասեմ ձեզ՝ թէ ոչ գիտեմ զձեզ : Վո-
թուն կացէք՝ զի ոչ գիտէք զօրն եւ ոչ զժամն : Որ-
պէս այր մի գնացեալ ի տար աշխարհ , կոչեաց
զծառայս իւր , եւ ետ նոցա զինչս իւր : Ումեմն ետ
հինգ քանիքար , եւ ումեմն երկուս , եւ ումեմն մի ,
իւրաքանչիւր ըստ իւրում կարի , եւ գնաց : Չոգաւ
վաղվաղակի՝ որ առ զհինգն՝ գործեաց նոքօք , եւ
շահեցաւ այլ եւս հինգ : Ացնալէս եւ որ զերկուսն ,
շահեցաւ այլ եւս երկուս : Եւ որ զմին առ՝ գնաց
փորեաց զերկիր , եւ թագոյց զարծաթ տեառնիրոյ :
Հետ բազում ժամանակի գայ տէր ծառայիցն այ-
նոցիկ եւ առնէ համարս ի մէջ նոցա : Եւ մատու-
ցեալ որ զհինգ քանիքարն առ , մատոյց այլ եւս հինգ
քանիքար , եւ ասէ . տէր հինգ քանիքար ետուր ցիս ,

արդ՝ աւասիկ հինգ այլ եւս քանքար ի վերայ շահեցայ։ Ասէ ցնա տէրն իւր, ազնիւ ծառայ, բարի եւ հաւատարիմ, որովհետեւ ի սակաւուդ հաւատարիմ ես, ի վերայ բազմաց կացուցից զքեղ։ մուտ յուրախութիւն տեառն քո։ Ուտուցեալ եւ որս զերկուս քանքարսն առեալ էր, եւ ասէ, տէր երկուս քանքարս ետուր ցիս, ահաւասիկ երկուս եւս այլ քանքարս՝ զոր ի վերայ շահեցայ։ Ասէ ցնա տէրն իւր, ազնիւ ծառայ, բարի եւ հաւատարիմ, որովհետեւ ի սակաւուդ հաւատարիմ ես, ի վերայ բազմաց կացուցից զքեղ։ մուտ յուրախութիւն տեառն քո։ Ուտուցեալ եւ որս զմի քանքարն առեալ էր, եւ ասէ, տէր՝ գիտէի, զի այր մի խիստ ես, հնձես՝ զոր ոչ սերմանեցեր, եւ ժողովես՝ ուստի ոչ սփուեցեր։ երկեայ՝ գնացի եւ թագուցի զքանքարն քո յերկրի, արդ՝ աւասիկ քշդ ցքեղ։ Պատասխանի ետ տէրն եւ ասէ ցնա. ծառայ շար եւ վատ՝ գիտէիր եթէ հնձեմ՝ ուստի ոչ սերմանեցի, եւ ժողովեմ՝ ուստի ոչ սփուեցի։ պարտ էր քեղ արկանել զարծաթդ իմ ի սեղանաւորս, եւ եկեալ ես տոկոսեօք պահանջէի զիմն։ Արդ՝ առէք ի դմանէ զքանքարդ։ եւ տուք այնմ որ ունիցի զտասն քանքարն։ Օի ամենայնի որ ունիցի՝ տացի եւ յաւելցի, եւ որ ոչն ունիցի՝ եւ զոր ունիցին, բարձցի ի նմանէ։ Եւ զծառայդ անպիտան հանէք ի խաւարն արտաքին։ անդ եղիցի լալ եւ կրծել ատամանց։ Եւ յորժամ եկեսցէ որդի մարդոյ փառօք իւրովք, եւ ամենայն հրեշտակք ընդ նմա, յայնժամ նստցի յաթոռ փառաց իւրոց։ Եւ ժողովեսցին առաջի նորա ամենայն ազգք, եւ մեկնեսցէ զնոսա ի միմեանց, որպէս հովիւ զի մեկնեսցէ զօդիս յայծեաց։ Եւ կացուսցէ զօդիսն ընդ աջմէ իւրմէ, եւ զայծիսն ի ձախմէ։ Հայնժամ ասասցէ թագաւորն ցայնոսիկ՝ որ ընդ աջմէն իցեն. եկայք օրհնեալք Հօր իմոյ ժառանգեցէք զպատրաստեալ ձեղ ար-

քայութիւն ի սկզբանէ աշխարհի : Օյ քաղցեայ եւ
ետուք ինձ ուտել . ծարաւեցի՝ եւ արբուցէք ինձ .
օտար էի՝ եւ ժողովեցէք զիս . մերկ՝ եւ զգեցուցէք
զիս . հիւանդ էի՝ եւ տեսէք զիս . ի բանտի էի՝ եւ
եկիք առ իս : Հայնժամ պատասխանի տացեն նևա
արդարքն եւ ասացեն , տէր երբ տեսաք զքեզ ,
քաղցեալ՝ եւ կերակրեցաք , կամ ծարաւի՝ եւ ար-
բուցաք : Ե՞րբ տեսաք զքեզ օտար՝ եւ ժողովեցաք ,
կամ մերկ՝ եւ զգեցուցաք : Ե՞րբ տեսաք զքեզ
հիւանդ՝ կամ ի բանտի , եւ եկաք առ քեզ : Պա-
տասխանի տացէ թագաւորն՝ եւ ասացէ ցնոսա . ա-
մէն ասեմ ձեզ , որովհետեւ արարէք միում յեղ-
բարցս այսոցիկ փոքրկանց՝ ինձ արարէք : Հայնժամ
ասացէ եւ ցայնոսիկ՝ որ ընդ ահեկէն իցեն , երթայք
յինէն անիծեալք ի հուրն յաւիտենական , որ պա-
տրաստեալ է սատանայի եւ հրեշտակաց նորա : Օյ
քաղցեայ՝ եւ ոչ ետուք ինձ ուտել . ծարաւեցի՝ եւ ոչ
արբուցէք զիս . օտար էի՝ եւ ոչ ժողովեցէք զիս . մերկ
էի՝ եւ ոչ զգեցուցէք զիս . հիւանդ՝ եւ ի բանտի եւ ոչ
տեսէք զիս : Հայնժամ պատասխանի տացեն եւ նոքա՝
եւ ասացեն . տէր՝ երբ տեսաք զքեզ քաղցեալ՝ կամ
ծարաւի կամ օտար կամ մերկ կամ հիւանդ կամ ի
բանտի , եւ ոչ պաշտեցաք զքեզ : Հայնժամ՝ պատաս-
խանի տացէ նոցա եւ ասացէ . ամէն ասեմ ձեզ ,
որովհետեւ ոչ արարէք միումի փոքրկանցս յայսցանէ ,
եւ ոչ ինձ արարէք : Եւ երթիցեն նոքա ի տանջանսն
յաւիտենականս , եւ արդարքն ի կեանսն յաւիտե-
նականս : Եւ եղեւ իբրեւ կատարեաց Յիսուս զամե-
նայն զբանս զայսոսիկ , ասէ ցաշակերտսն իւր : Պի-
տէք , զի յետ երկուց աւուրց զատիկ լինի . եւ որդի
մարդոյ մատնի ի խաչ ելանել : Ի՞Զ . 2 :

Ք-ր-ու . Խոնդր : Եկեցո՝ Ակ- : Աղօն- . Ուագաւոր իսա :
Ե- ու յական :

Ա Տ Ա Գ

Հ Ա Ր Ե Վ Ճ Ա Բ Ա Թ Ի

Ի Գ Ի Շ Ե Բ Ի

Օրհնութիւն գ. 2.

Ո՞ր յակեռ փառաց բաղմեալ ընդ Հօր անըսկըզ-
բնակից բանդ . այսօր բաղմիլ ընդ հողեղէնսըն
յանձն առեր . օրհնեշմբ զեկեալդ ի փրկութիւն
աշխարհի : Ո՞ր զանձան աստուածութեամբ օ-
ծեալ զբու ծառայական կերպ . այսօր հաճեցար
օծանիլ իւղով ի մեղաւորաց . օրհնեշմբ զեկեալդ
ի փրկութիւն աշխարհի : Ո՞ր կենարապ թաղման
քու գուշակ զեւզյն ծանուցեր զօծումն . այսօր
Յուգային յայտնեցաւ խորհուրդ արծաթսիրու-
թեան . օրհնեշմբ զեկեալդ ի փրկութիւն աշ-
խարհի :

† Ո՞ր խորհրդեամբ ընդ Հօր եւ Հոգւցն ա-
րար ի պատկեր իւր ըզմարդն առաջին . այսօր որ-
դիք մարդկան ժողովեալ խորհին մատնել ի մահ
զԱրդին և ստուծոյ : Հուգամ սիրոյն աշակերտ փո-
խանակեաց զատելութիւն առ վարդապետին . մատ-
նելով քահանայիցն ընդ երեսուն արծաթոյ :

Ա Երածգօղն Երկնից մըշտնշենաւոր Հօր Ո՞րդին .
Ներգործեալ իմովս ի վեր քան ըզհրաշ . ծա-
ռայի առեալ ըզկերպ անկողոպտելի աստուածու-
թեամբն : Իանին զմաքրեցելոցըն ջրով զոտըս
ըւանայ . զի զխոնարհութիւն ի նոսա տըպաւորես-

ցէ . Ե՞րբո՞րդութեանըն դո՞ւ օթեվլա՞ն : Ի՞աշխէ զմարմին իւր եւ զարիւն ընո՞՞յի ութատ անուանեալ . եւ յիշատակ կամաւոր մահուանն . մերձեցելոցս ի նա՞ սըրբութեամբ :

Արկօղդ ըզմյո որպէս զօ՞թոց այսօր անճառ խոնարհութեամբ ի վերնանտունըն խորհըքդոյ . ըզգեստ ծառայի ըսփածանիլ յանձն առեր . օրհնե՞մք զեկեալդ ի կամաւոր չարչարա՞նս : Ո՞րում երկըրպագենն դասք հրեշտակաց . խոնարհեցար ի ըւանալ զոտըս հողեղէ՞նս . բըժըշկել սոքօք ըդգամշապա՞րս նախահօրն . բըժըշկեա՞զ զհոգւոյ իմոյ զհիւանդութիւն : Ո՞ր ի խորհուրդըս փըսկականս եկեղեցւոյ բաշխեցեր աշակերտացն զմարմինըդք . նորոգելով ըզմահացեալսն ի ճաշակմանէ . հազրոցս այսօր ընկալ ըդմեզ միայն մարդասէր :

Ո՞ր անըսկիզբն յէռւթեանդ ես Աստղուած . այսօր ըզգեցար ըզգեստ հողեղէ՞ն ծառայի ծածկելով ըզմերկութիւն նախահօրն . օրհնեալ եկեալդ ի փըրկութիւն ազգի մարդկան : Ո՞ր վերօրհնիս ի հրեղէ՞ն քերովերից . այսօր Եկիր կամաւ ի վերնատունըն խորհըքդոյ . լըւացեր զաշակերտուն յօրինակ վասըն մեր . օրհնեալ եկեալդ ի փըրկութիւն ազգի մարդկան : Ո՞ր յանթու փառաց նըստիս ըշնդ Հօր . այսօր բակմիլ ընդ աշակերտուն յանձն առեր . բաշխելով չզմարմին եւ զարիւն քո սուրբ . օրհնեալ եկեալդ ի փըրկութիւն ազգի մարդկան :

Եկեալ ի փըրկութիւն ազգի մարդկան . ի ծառայէ յանձն առնոււ մասնիլ ի դատաստան . համ-

բԵրելով վասն ըղմե՞զ կեցուցանել։ Մանաւեալ
ոիղատոսի որպէս մահապարտ . ի յԱնեայէ եւ ի
Կայինափայ դատապարտեալ . համբերելով վասն ըղ-
մե՞զ կեցուցանել։ Կացեալ ի յատենի երկրորդ
Աղամ . վասն առաջինն Եղամայ պարտեացըն
թողութեան . համբերելով վասն ըղմե՞զ կեցու-
ցանել։

ՀԳ. Արեգակն արդարութեան Քրիստոս ծա-
գեալ յաշխարհ՝ հալածեաց ըղիսաւարն անգի՞տու-
թեան . եւ յետ մահու եւ յարութեան համբար-
ձաւ առ Հայոյ յորմէ ծագեաց . որ երկրապագի յեր-
կնաւորաց եւ յերկրաւորաց ընդ Հօր Եւ սուրբ Հո-
գւոյն . վասն որոյ եւ մեմ՞ք Երկիր պագանեմք Հօր
հոգւո՞վ Եւ ճշմարտութեամբ : Որ փոխանակ
ծոցածին բանին ո՞ր Ե՞լ յԵրկինս . առ աքեցաւ աւե-
տիքըն Հօր ի բարձանց Հոգի՞ն ճշմարտութեան .
մըսիթարել զորս յԱղամայ տըրտմեցելոց եւ հրա-
զինել զընտրեալ դասս առաքելոցն . վասն որոյ եւ
մեմ՞ք Երկիր պագանեմք Հօր հոգւո՞վ Եւ ճշ-
մարտութեամբ : Այսօր տըրտմակա՞ն եւ գիշե-
բային լուծան երկունք ծնընդեան նախամօրն .
քանզի զծընեալսըն մարմնով ի մահ եւ յապակա-
նութիւն . վերըստին ծնանի Հոգին յորդի՞ս լուսոյ
Հօրն երկնաւորի . վասն որոյ եւ մեմ՞ք Երկիր պա-
գանեմք Հօր հոգւո՞վ Եւ ճշմարտութեամբ :

ՀՆ. Ի ձայն մեծի զուարթնոյն եւ ի հընչումըն
հրաշայի փողոյն . ուր հողացեալ մարմինըք մարդ-
կան նորո՞գին . յայնմ աւուր յահեղին յիշեա-
Տէմմ՞ր եւ ըղմե՞ր ըզնընցեալսն . եւ հանգո ընդ

սուրբը քո՞ : Հորժամ նըշան տէրունեան ճառաւ-
դայթիւք փայլէ . եւ թագաւորը թագաւորաց
փառօք տեսանիս . յայնմ աւուր յահեղին յի-
շեա Տէմմ՞ր եւ ըզմեր ըզնընջեցեալսն . եւ հանգո
ընդ սուրբը քո՞ : Հորժամ ատեան դատաւստան-
ին դընէն եւ դըպրութիւնըք հրաշխցըն բանին .
յայնմ աւուր յահեղին յիշեա Տէմմ՞ր եւ ըզմեր
ըզնընջեցեալսն . եւ հանգո ընդ սուրբը քո՞ :

ՄՌ · Այսօր դաբրիէլ ցընծութեամբ երդեաց
սըրբոյ կուսին աւետիս բերկրեաց ասելով . որ
ծընաւ ըղփըրկի՞չ անձանց մերոց : Անբաւելին եր-
կնի եւ երկրի ի կուսական արգանդէ մեզ կեանք
յայտնեցաւ . Աստղը այցելու մարդկան : Հա-
ռաջընթաց փայլումըն լուսատեսիլ աստեղն . մո-
գո՞ւցն հետեւելով նըշանի՞ ի ծընո՞ւնդ Աս-
տուածորդւոյն :

Խ2 · Այսօր ցընծան դասք հրեշտակաց ընդ հաս-
տատել քո ի յերկրի . ո՞վ լուսեղէն խորան
երկնանըման եկեղեցի սուրբ . ուրախ լեմմ՞ր
վէմ պատուական հովանի մեր եւ յըս : Օսւար-
ճացիր հարսն անարատ ըսքող արկեալ վայելա-
պէս . զարդարեամ՞ հանդերձ փառօք եւ ել ընդ
առաջ երկնաւոր փեսային . ուրախ լեմմ՞ր ա-
մուլ բաղմածին ահա՞ փեսայն դայ առ քեզ : Փառք
չօր : Աստանօր նորոգեցաւ մեզ աւաղան մըկըր-
տութեան . յարդանդ մօ՞՞ր հոգւովի յըղացեալ .
ծնանելով վերըստին զհաւատացեալքս ի Քրիս-
տոս . ուրախ լեմմ՞ր անմայր յառաջնումն ահա՞
Որդին դայ առ քեզ :

Այժմ եւ միշտ : Ո՞ր զամենածյն տնօրինաբար կամաւ . յանձն առեր փըրկի՞չ ընդ մեղաւորածու . վասն անձառ խօնարհութեանըդ քո՞ւ եւ մեզ ողորմեա :

Մազն . Փառք հրաշափառ տէրութեան : Քորով ,
Ա ասն ի գիշերի : Ալզն+ . Ի գիշերի եւ ի տուընջեան :

Վլէլուիա . ալէլուիա . ալէլուիա :

Որ ուտէր ըղչաց իմ . յաճախեաց առնելինձ խաբէութիւն :

Այլ դու Տէր ողորմեա ինձ . եւ կանգնեա զիս .
եւ ես հատուցից նոցա :

Վլէլուիա . ալէլուիա . ալէլուիա :

Փ . Խորհեցան եւ խօսեցան զշաբութիւն . եւ զապիրատութիւն ի բարձունս խորհեցան :

Եղին յերկինս զբերանս խրեանց . եւ զլեզուս
խրեանց ածէին զերկրաւ :

Փառք եւ . այժմ եւ . ալէլուիա :

Մազն . Ի գիշերի եւ ի տուընջեան :

ՅԱՌԱԿՈՏԻ

Հ-Ե Գ-2 :

Ո՞ր խորհըրդոց ես Տէր Աստրւած անմահ . զծած-
կեալ խորհուրդ չարին ապականեալ վանեա . ըզ-
քեղ օրհնեմք Աստրւած հարցըն մերոց : Ո՞ր ըզ-
նախնջյն Արքահամու զշանդէս . խորագոյնըս ծա-
նուցե՞ր աւետե՞ք որդոյն պատուեալ . ըզքեղ օր-
հնեմք Աստրւած հարցըն մերոց : Ո՞ր շնորհես ծած-
կելոց յայտնի գոլ . Յուդաս արծաթոյ զանհամա-
նելիդ մատնէր . ըզքեղ օրհնեմք Աստրւած հարցըն
մերոց :

Գ. Աղջեկը օրհնեցէք եւ բարձր արարէք ըզնայակտեան: Փառք Հօր եւ: Օքնակեալն ի վերին զօրսըն ծանծկապէս խորհուրդ. քահանայքըն հոլոնեալ վաճառէին զԱստուած: Եւ բարձր արարէք զնայակտեան: Ա. Ժժմ եւ միշտ: Ո՞ր վասըն մեր համբերեաց բանսարկութին: կամաւ վաճառի Աստըւած բանն: Եւ բարձր արարէք ըզնայակտեան:

ՄԵՇ-ՋԱ-ՀԵԿ Գ. Զ:

Աստուածածին Երկնային դուռն աստուածային ձայնիւն աւետարանէր հրեշտակն: ուրախ լեր բերկրեալդ Տէր ընդ քեզ: Փառք Հօր: Կ քերովլուէս բաղմեալ ընդ Հօր անապականաբար բնակիլ հաճեցաւ ի քում յորովայնի: ուրախ լեր բերկրեալդ Տէր ընդ քեզ: Ա. Ժժմ եւ միշտ: Ո՞ր բոցեղէն սրովքէիւք շօրջափակեալ պահէր. այսօր ի մէջ մարդկան ի գիրկըս հողեղինի յայտնեալ. ուրախ լեր բերկրեալդ Տէր ընդ քեզ:

ԱՊՐԵՒ Գ. Զ:

Աղքէն խորհեցան ի չարութիւն Աստըւած յաւիտենից. որ բանիւ զարարածըն խորհրդով հիմեցուցեր: Փառք Հօր: Աղքեզ որ արարիշդ ես մեծութեան արծաթդյ վաճառէին: յանձն առեր զամենայն համբերելով վասըն մեր: Ա. Ժժմ եւ միշտ: Աղքեզ որ թագաւորդ թագաւորաց ի ծառայէ դատապարտեալ. զի ըզմեզ փրկեսցես ի յանիծիցն Ադամայ:

Տէր յերինէ Գ. Զ:

Ա. յաօր Եկեալ կամաւ փրկիչն առ ի մատնիլ յանօրէն ժողովըդէն. վասըն փրկութեան հե-

թանոսաց : Փառք Հօր : Այսօր մատնի՛ Բանն ի բանաւոր հօշտէ . եւ յառաջնոց դատապարտի յանօրինաց ժողովը բարդէն . վասըն փրկութեան հեթանոսաց : Այժմ եւ միշտ : Այսօր հողն ըզտէրըն դատապարտէ . եւ արծաթոյ վաճառի՛ արարիչն արարածոց . վասըն փրկութեան հեթանոսաց :

Առաջարկ Երբ :

Խորհեցան, եւ խօսեցան ըզտարութիւն . եւ զապի՞րատութիւն ի բարձունս խորհեցան :

Եղին յերկինս զերանս ի՞րեանց . եւ զլեզուս իւրեանց ածէին զերկրաւ :

Քարոշ . Փառաւորեսցուք . ի՞մ գոնչ :

Մանիսն + Գ. Զ :

Կոր ըսքանչելիք այսօր տեսանեմք յաշխարհի՛ մէջ հողեղինաց . արարածք արարչին սպանութեան խորհին զխորհուրդ : Փառք Հօր : Որ բանիւն իւրով զերկինս եւ զերկիրըն հաստատեաց յոչընչէ գոյացուցեալ . վաճառի՛ այսօր զիւրագին ընդ երեսուն արծաթոյ : Այժմ եւ միշտ : Ով Յուղաս արտասուելի՛ երկնաւոր վարդապետին սպանութեան խորհի՛ զխորհուրդ . մատնելով անօրինաց զի խաչեսցի ի մէջ երկրի :

Աղու Քարոշ . Ա ասն խաղաղութեան : Աղջու + .

Առւրբ ես Տէր :

Աղու Առաջարկ աղբայան Խ :

Կ8 . Որ ուտէր ընդ իս հաց . յաճախեաց առնելինձ խարէութիւն :

Փխ . Երանի որ խորհի զաղքատն եւ զտնանին . յաւուր չարի փրկէ զնա Տէր :

Տէր փրկէ զնա եւ կեցուցանէ . երանելի առնէ զնա ի

վերայ երկրի . եւ ոչ մատնէ զնա ի ձեռս թշնամաց իւրոց :

Տէր օգնական է նմա ի մահիճս ցաւոց իւրոց , զամենայն անկողինս նորա դարձուցանէ ի հիւանդութենէ նորա :

Ես ասացի Տէր ողորմեա ինձ . բժշկեա զանձն իմ , ես մեղայ քեզ :

Թշնամիք իմ ասացին ինձ շար . երբ իցէ զի մեռցի եւ կորիցէ անուն նորա :

Ուտանէր տեսանել զնանրութիւն . խօսէր ի սրտի իւրում . ժողովէր զանօրէնութիւնս յանձն իւր :

Վրտաքս ելանէր եւ զնոյն խօսէր . զինէն շնչէին ամենայն թշնամիք իմ :

Խորհեցան շար ի վերայ իմ . բան անօրէնութեան եղին ի վերայ իմ :

Ո՞ի թէ որ ննջիցէն ոչ եւս յաւելուցու յառնել . քանզի եւ այրն խաղաղութեան իմոյ՝ յոր եւ եսն յուսացայ :

Որ ուտէր ընդ իս հաց . յաճախեաց առնել ինձ խաբէութիւն :

Վայլ դու Տէր ողորմեա ինձ . կանգնեա զիս , եւ հատուցից նոցա :

Հայսմ ծանեայց թէ հաճեցար ընդ իս . զի մի ուրախ եղիցին յիս թշնամիք իմ :

Վայլ զիս յամբծութեան իմում ընկալար . հաստեցեր զիս առաջի քո յաւիտեան :

(Կ) հնեալ Տէր Աստուած Խորայէլի յաւիտեանս յաւիտենից . եղիցի եղիցի :

ԶԱՅԻ ՈՐԹԻՇ :

Սրբայ Աւետարանիս որ ըստ Մարկոսի : ԺԴ . 1 :

ԶՏէրն մեր Յիսուս Քրիստոս .

Եւ էր զատիկն եւ բաղարջակերպ յետ երկուց աւուրց . խնդրէին քահանայասկետքն եւ դպիրք՝ եթէ զիարդ զնա նենդաւ կալեալ սպանանիցեն : Իսցց

ասէին՝ թէ մի ի տօնի աստ, զի մի խռովութիւն լինիցի ի ժողովրդեանն։ Եւ մինչ էր ի բեթանիա ի տան Սիմովնի բորոտի բազմեալ, եկն կին մի, որ ունէր շիշ իւղայ նարդեան ազնուի մեծագնոյ, եւ բեկեալ զշիշն՝ եհեղ ի վերայ գլխոյ նորա։ Եւ աշակերտքն զշարէին եւ ասէին. ընդէր եղեւ կորուստ իւղայդ այդորիկ։ Վարթ էր զայդ իւղ վաճառել աւելի քան երեք հարիւր դահեկանի, եւ տալ աղքատաց. եւ զայրանային նմայոյժ։ Եւ Յիսուս ասէ ցնոսա. թոյլ տուք դմա, զի աշխատ առնէք, զի դործ մի բարի դործեաց դա յիս։ Յամենայն ժամ զաղքատս ընդ ձեղ ունիք, եւ յորժամ կամիք՝ կարօղ էք առնել նոցա բարիս. այլ զիս ոչ յամենայն ժամ ընդ ձեղ ունիք։ ‘Իա զոր ունէրդ’ արար. յառաջագոյն խնկեաց զմարմին իմ ի նշան պատանաց։ Վմէն ասեմ ձեղ. ուր եւ քարոզեսցի աւետարանս այս ընդ ամենայն աշխարհ, եւ զոր արար դա՝ խօսեսցի վասն յիշատակի դորին։ Եւ Յուդա Սկարիովտացի մի յերկոտասանից անտի, գնաց առ քահանայապետսն՝ զի մատնեսցէ զնա նոցա։ ‘Առքա իբրեւ լուան՝ խնդացին, եւ խոստացան տալ նմա արծաթ։ Եւ խնդրէր՝ թէ զիարդ պարապով մատնեսցէ զնա։ 11:

Երէ. Խաւարն անդոյ։

Ք-ր-ո-ւ. Խնդրեսցուք։ Կեցու նի-։ Աղին+ ։ Ի-ում ամենազօր եւ հրաշալի տէրութեանդ։

ՅԵՐԵԿՈՅԻՆ

Ի պահ ժամ առէ. Խոնարհեցու է- Վապրեցու։
Մեսէդէ:

‘Եայեաց, եւ լուր ինձ Տէր Աստուած իմ։
Վինչեւ յերբ Տէր մոռանաս զիս խպառ, մինչեւ յերբ դարձուցանես զերեսս քո յինէն։

ԸՆԹԵՐՁՈՒԱԾՍ Ի ԾԱՆԴՈՑ : ԺԼ. 1 :

Եւ երեւեցաւ Աստուած (Աբրահամու) առ կաղնեաւն Մամբրէի, մինչդեռ նստէր առ դուրս խորանին իւրօյ ի միջօրէի: Ամբարձեալ զաշս իւր եւ ետես, եւ աչա արք երեք կոյին ի վերօյ քան զնա: Եւ իբրեւ ետես՝ ընթացաւ ընդ առաջ նոցա ի դրանէ խորանին իւրօյ: Եւ երկիր եպագ ի վերայ երկրի եւ ասէ: Տէր եթէ գտի շնորհս առաջի քո, մի զանց առներ ի ծառայէ քումմէ: Ա. Ա. առից սակաւ մի ջուր, եւ լուասցեն զոտս ձեր, եւ զովասջնք ընդ ծառովս: Եւ առից հաց եւ կերիջնք: Եւ ապա երթիջնք զճանապարհ ձեր, փոխանակ զի դարձայք առ ծառայ ձեր: Եւ ասեն՝ այդպէս արա, որպէս ասացերդ: Եւ պնտեցաւ Աբրահամ ի խորանն առ Սարրա: Եւ ասէ ցնա, փութա եւ թրեա գրիւս եւ րիս ալեր նաշչոյ: Եւ արա նկանակս: Եւ յանդեայ ընթացաւ Աբրահամ, եւ առ որիմ մի մատաղ եւ բարի: Եւ ետ ցպատանին: Եւ փութացոյց վազվաղակի հասուցանել: Եւ առ կոգի եւ կաթն, եւ զորթն՝ զոր հասոյց: Եւ եդ առաջի նոցա՝ եւ կերին: Եւ նա կայր առաջի նոցա ընդ ծառովն: Եւ ասեն ցնա, ուր է Սարրա կին քո: Նա պատասխանի ետ եւ ասէ, աչաւանիկ ի խորանի անդ է: Եւ ասէ: դարձեալ եկից առ քեզ ի ժամանակի յայսմիկ ի սոյն աւուրս, եւ ունիցի որդի Սարրա կին քո: Եւ Սարրա ունկն դնէր առ դրան խորանին: քանզի յետոյ նորա կայր: Եւ Աբրահամ եւ Սարրա ծերացեալք էին եւ անցեալք զաւուրբք, եւ պակասեալք էր ի Սարրայէ լինել ի կանանց օրինի: «Օ. Իծաղեցաւ Սարրա ընդ միտս, եւ ասէ, որ ինչ ցայժմ ոչ եղեւ ինձ, արդ լինիցի: Եւ տէր իմ ծերացեալ է: Եւ ասէ Տէր ցԱբրահամ, զի՞ է զի ծիծաղեցաւ Սարրա ընդ միտս իւր եւ ասէ. թէ արդարեւ ծնանիցիմ, զի աչա ես պառաւեալ եմ: Ո՞ի թէ տկարանայցէ առ Աստուծոյ բան, ի ժամանակիս յայսմիկ

դարձայց առ քեզ ի սոյն աւուրս . եւ եղիցի Սար-
րայի որդի : Ժամանաց Սարրա, եւ ասէ թէ ոչ ծի-
ծաղեցայ . քանզի երկեաւ : Եւ ասէ . ոչ այդպէս
է . այլ ծիծաղեցար : Եւ յարուցեալ անտի արանցն
հայեցան ընդ երեսս սոդովմայեցւոցն եւ գոմորացւոց .
եւ Աբրահամ երթայր ընդ նոսա՝ յուղարկել զնո-
սա : Եւ ասէ Տէր . մի թէ թագուստ ինչ իցէ յԱբ-
րահամէ ծառայէ իմմէ , զոր ինչ գործելոց եմ :
Այլ Աբրահամ լինելով եղիցի յազգ մեծ եւ ի բա-
զում . եւ օրհնեսցին ի նա ամենայն ազդք երկրի :
Վանզի գիտէի եթէ պատուիրեցէ որդւոց իւրոց
եւ տան իւրոց յետ իւր . պահել զՃանապարհո
Տեառն եւ առնել զարդարութիւն եւ զիրաւունս . եւ
ածցէ Տէր Աստուած ի վերայ Աբրահամու զամե-
նայն , զոր խօսեցաւ ընդ նմա : Եւ ասէ Տէր . աղա-
ղակ սոդովմացւոց եւ գոմորացւոց յաճախեաց . եւ
մեղք նոցա մեծացան յոյժ : Եւ արդ իջեալ տեսից .
Եթէ ըստ աղաղակին նոցա որ յիսն հասանէ՝ վճա-
րիցեն . ապա թէ ոչ՝ զի գիտացից : Եւ դարձեալ
արանցն անտի եկին ի Սոդոմ . եւ Աբրահամ կայր
առաջի Տեառն : Եւ մատուցեալ Աբրահամ ասէր .
մի թէ կորուսանիցես զարդարն ընդ ամպարշտին .
եւ լինիցի արդարն իբրեւ զամպարիշտն : Եթէ իցեն
յիսուն արդար ի քաղաքի՝ կորուսանիցես զնոսա . եւ
ոչ ներիցես ամենայն տեղեացն վասն յիսուն արդա-
րոցն եթէ իցեն ի նմա : Վաւ լիցի քեզ առնել
զայն բան . սպանանել զարդարն ընդ ամպարշտի , եւ
լինիցի արդարն իբրեւ զամպարիշտն . քաւ լիցի քեզ՝
որ դատես զամենայն երկիր . մի արասցես զայն դա-
տաստան : Եւ ասէ Տէր . եթէ դտցի ի Սոդոմ յի-
սուն արդար ի քաղաքի անդ , թողացուցից ամենայն
տեղեացն վասն նոցա : Պատասխանի ետ Աբրա-
համ , եւ ասէ . այժմ սկսայ խօսել ընդ Տեառն .
բայց ես հող եմ եւ մոխիր : Եթէ պակաս իցեն
քան զյիսուն արդար՝ հնգիւ չափ , կորուսանիցես

վասն հնդիցն զամենայն քաղաքն : Եշւ ասէ՝ ոչ կորուսից՝ եթէ գտցի անդ քառասուն եւ հինգ : Եշւ յաւել եւս խօսել ընդ նմա եւ ասէ . իսկ եթէ գտցի անդ քառասուն : Եշւ ասէ . ոչ կորուսից վասն քառամնիցն : Եշւ ասէ . մի թէ իցէ ինչ Տէր՝ եթէ խօսիցիմ . իսկ եթէ գտցին անդ երեսուն : Եշւ ասէ . ոչ կորուսից՝ եթէ գտցի անդ երեսուն : Եշւ ասէ . որովհետեւ կալայ խօսել ընդ Տերանն , եթէ գտցի անդ քսան : Եշւ ասէ . ոչ կորուսից վասն քսանիցն : Եշւ ասէ . մի թէ իցէ ինչ Տէր , եթէ խօսեցայց եւս միւսանգամ . եթէ գտանիցի անդ տասն : Եշւ ասէ . ոչ կորուսից վասն տասանցն : Եշւ գնաց Տէր՝ իբրեւ լուսաց ի խօսելցյ անտի ընդ Աբրահամու . եւ Աբրահամ դարձաւ ի տեղի իւր : Եշւ եկին երկու հրեշտակքն ի Սոդոմ ընդ երեկոս . եւ զովտ նստէր առ դրան սոդովմացւոցն . իբրեւ ետես զովտ՝ յարեաւ ընդ առաջ նոցա . եւ երկիր եպագ ի վերայ երեսաց իւրոց յերկիր , եւ ասէ : Ահաւասիկ ես տեարք , եկայք ի տուն ծառայի ձերոյ՝ հանգերուք . եւ լուացից զոտս ձեր . եւ կանխերալ ընդ առաւօտս երթիշեք զճանապարհ ձեր : Եշւ ասեն ոչ . այլ ի քաղաքամիջի աստ ազգուք : Եշւ բռնադատեաց զնոսայոց . եւ խոտորեցան առ նա . եւ մտին ի տուն նորա , եւ արար նոցա ընթրիս . եւ բաղարջ եփեաց նոցա , եւ կերին : Ո՞ինչ չեւ ի քուն մտեալ էր նոցա , եւ արք քաղաքին սոդովմացւոց պատեցին զոռունն յերիտասարդաց մինչեւ ցծերս . ամենայն ժողովուրդն ի միասին : Եշւ կոչէին արտաքս զովտ . եւ ասէին ցնա , ուր են ալքն որք մտին առ քեզ գիշերի . ած զնոսա առ մեզ , զի գիտացուք զնոսա : Եշւ ել առ նոսա զովտ արտաքս դրանն . եւ զդուռն ձգեաց զկնի իւր : Եշւ ասէ ցնոսա . քաւ լիցի ձեղն զըարք . մի գործէք զայդ չարիս : Ե՞ն իմ երկու դստերք , որք զայր ոչ գիտեն . հանից զնոսա առ ձեզ . եւ արարէք ընդ նոսա , որպէս եւ հաճոյ իցէ

ձեզ, բայց միայն արանցգդ սյուղիկ մի ինչ մեղս առնիցէք. որովհետեւ մտին ընդ յարկաւ գերանաց իմոց: Եւ ասեն. ի բաց կաց. մտեր բնակել պանդըթառութեամբ. մի թէ եւ դատաստան եւս դատել. այժմ եւ զքեզ եւս չարշարեսցուք առաւել քան զնոսա: Եւ բոնագատէին զայրն զԼովտ յօյժ. եւ մերձ էին զդուրսն խորտակել: Եւ ձգեալ արանցն զձեռս իւրեանց կորդեցին յինքեանս զԼովտ ի տուն անդր. եւ զդուրս տանն փակեցին: Եւ զարսն որք առ դուրս տանն կային՝ հարին կուրութեամբ, ի փոքուէ մինչեւ ցմեծն. եւ լքան խնդրել զդուրսն: Եւ ասեն արքն ցՊովտ. է ոք քո աստ փեսայ կամ որդիք կամ դստերք կամ այլ ոք որ քո իցէ ի քաղաքի աստ. հան զնոսա ի տեղւոցէ յայսմանէ: Օ ի կործանելոց եմք մեք զքաղաքս զայս. զի բարձրացաւ ազաղակ սոցա առաջի Տերուն. եւ առաքեաց զմեզ Տէր սատակել զնա: Եւ Պովտ, եւ խօսեցաւ ընդ փեսայս իւր, որք առնլոց էին զդստերս նորա. եւ ասէ, արիք եւ ելէք ի տեղւոցէ աստի յայսմանէ. զի սատակէ Տէր զքաղաքս: Եւ թուէր ծաղը առնել յաչս փեսայից իւրոց: Եւ իբրեւ եղեւ առաւօտ, փութացուցանէին հրեշտակքն զԼովտ եւ ասէին. արի առ զիին քո եւ զերկուս դստերս քո, զոր ունիս. եւ ել աստի՝ զի մի եւ դու կորնչիցիս ընդ անօրէնութիւնս քաղաքիդ: Եւ նոքա խռովեցան, եւ կալան հրեշտակքն զձեռանէ նորա. եւ զձեռանէ կնոջ նորա. եւ զձեռանէ երկուց դստերաց նորա. զի խնայեաց Տէր ի նա. եւ հանին զնա. եւ եդին արտաքս քաղաքին: Եւ եղեւ իբրեւ հանին զնոսա արտաքս, ասեն՝ ապրեցու զանձն քո. մի դառնայցես յետս, եւ մի կայցես յամենայն կողմանս աշխարհիդ. զերծիր ի լեառն. գուցէ ընդ նոսա ըմբռնիցիս: Եւ ասէ Պովտ ցնոսա. աղաչեմ տէք իմ: Արովհետեւ եգիտ ծառայ քո ողորմութիւն առաջի քո. եւ մեծ արարեր զարդարութիւն քո,

զոր առնես յիս ապրել անձին իմց . եւ արդ ես ոչ
կարեմ զերծանել ի լեառն . գուցէ հասանիցեն ինձ
չարիք եւ մեռանիցիմ : Ահա քաղաքս այս մերձ է
անկանել ի նա , որ է փոքրիկ . անդ ապրեցայց . եւ
չէ փոքր , եւ կեցցէ անձն իմ վասն քո : Եւ ասէ
ցնա՝ ահաւագիկ արարի մեծարանս երեսաց քոց .
եւ ի բանի յայդմիկ չկործանել զքաղաքն . վասն ու-
րոյ խօսեցար : Եւ արդ փութմա զերծանել ի նա .
զի ոչ կարեմ առնել իրս ինչ մինչեւ անկանիցիս
անդր . վասն այնորիկ կոչեաց զանուն քաղաքին այ-
նորիկ Սեգովը : Արեգակն ծագեաց յերկիր . եւ
զովտ եմուտ ի Սեգովը : Եւ Տէր տեղաց ի Սոդոմ
եւ ի գոմոր ծծումբ եւ հուր ի Տեառնէ յերկնից :
Եւ կործանեաց զքաղաքսն դայնոսիկ . եւ զամենայն
կողմանս , եւ զամենայն բնակիչս քաղաքացն եւ զա-
մենայն բոյս երկրին : Եւ գարձաւ կինն Ղովտայ
յետո , եւ եղեւ արձան աղի : Եւ կանխեալ Աբրա-
համընդ առաւոտն ի տեղին ուր կայր առաջի Տեառն :
Եւ հայեցաւ յերեսս սոդովմացւոց եւ գոմորացւոց ,
եւ յամենայն երեսս երկրի գաւառին . եւ ետես՝ եւ
ահա ելանէր բոց երկրին իբրեւ մրրիկ հնոցի : Եւ
եղեւ ի սատակել Տեառն զամենայն զքաղաքս շուրջ
զբնակութեամբն՝ յիշեաց Աստուած զԱբրահամ ,
եւ եհան արձակեաց զՂովտ ի միջոյ կործանմանն , ի
կործանել Տեառն զքաղաքսն յորս բնակեալ էր ի
նոսա Ղովտ : Եւ ել Ղովտ ի Սեգովայ , եւ նստէր
ի լերինս . եւ երկոքին դստերք նորա ընդ նմա .
քանզի երկեաւ բնակել ի Սեգովը . եւ բնակեաց
յայրի անդ ինքն եւ երկոքեան դստերք նորա ընդ
նմա : ԺԹ . 30 :

Ընթերցուածս յԱռակաց : Ա . 10 :

Որդեակ՝ մի խարեսցեն զքեղ արք ամպարիշով .
եւ մի ախորժեսցիս : Եթէ կոչեսցեն զքեղ եւ ա-
սասցեն . եկ ընդ մեզ՝ կցորդ լեր արեան . ծածկես-
ցուք յերկրի զայր արդար ի տարապարտուց : Ալուք

զնա կենդանւոյն իբրեւ դժոխք . եւ բարձցուք զՄի-
շատակս նորա յերկը : Եւ զստացուածս նորա
զպէսպէսս ըմբռնեսցուք . լցցուք զտունս մեր աւա-
րաւ : Օվիճակ քո արկ ընդ մեզ . լքսակ հասարա-
կաց ստասցուք ամենեքեան . գանձարան ի միամին
եղիցի մեր : Որդեակ՝ մի երթար ճանապարհ ընդ
նոսա . խոտորեա զոտն քո ի շաւղաց նոցա : Օի ոտք
նոցա ի չարիս ընթանան . եւ երադունք են ի հեղուլ
զարիւնս : Օի ոչ եթէ տարապարտուց ձգին գոր-
ծիք թռչնոց : Քանզի նոքին իսկ որք սպանութեան
հաղորդին , գանձեն անձանց իւրեանց չարիս : (Կոր-
ծանումն անօրինաց չար է :) Այս ճանապարհք են
ամենեցուն՝ որք գործեն զանօրէնս . զի ամպարշտու-
թեամբ զանձինս իւրեանց սատակեն : 19 :

Ընթերցուածս ի Զաքարեայ մարդարէէ: ԺԱ. 11:
Եւ ծանիցեն քանանացիքն զխաշինս պահեստի ի-
մոյ. զի բան Տեառն է: Եւ ասացի ցնոսա, թէ բա-
րոք թուի յաջս ձեր. տուք զվարձս իմ. ապա թէ
ոչ զըսց արարէք: Եւ կշոեցին զվարձս իմ երե-
սուն արծաթի: Եւ ասէ ցիս Տէր՝ արկ դու զայդ ի
բովս. եւ քննեա թէ փորձ լիցէ՝ որպէս ես դտայ
փորձ վասն նոցա: Եւ առի զերեսուն արծաթին. եւ
արկի ի տուն Տեառն ի բովս: Եւ ընկեցի զգաւա-
ղանն երկրորդ զվիճակն. ցրել զուխտ իմ ի մէջ
Յուգայ եւ ի մէջ խորպէլի: 14:

Առաջ Խողիս եղիցին ։ Քար ։ Եղածեսցուք ։ Ամ է բայց ։
Հայտնութեան գույք ։

“Առ սրանցիկը այսօր տեսանելոք . ՏԵ- է ԱՀ-Ն 284:

Ք-ը ։ Ա ասն իսաղաղութեան ։ Ա-ը ։ Հայր գթած ։
Ա-ը առաջնորդէ Ա-ը հա պահանջն ։ Խ ։

ԿՑ. Ես ասացի Տէր ողօրմեա ինձ. բժշկեա զանձնիմ. ես մեղայ քեզ :

ՓԽ. | Տրանի որ խորհի զաղքատն . Տէ- կ լէ-ն 284 :

ԶԲԱԿ ՈՐԾՄԻՒ :

Սրբոյ Աւետարանիս որ ըստ Մատթեոսի : 12. 3 :
Վասն Տեղառն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի .

Յայնժամ ժողովեցան քահանայապետքն եւ դպիր-
քըն եւ ծերք ժողովրդեանն ի սրահ քահանայապե-
տին՝ որում անուն էր Կայիհափա : Եւ արարին խոր-
հուրդ՝ զի նենգութեամբ կալցին զՅիսուս եւ սպան-
ցեն Իայց ասէին, թէ մի ի տօնի աստ՝ զի մի խոր-
վութիւն լինիցի ի ժողովրդեանն : Երբեւ եկն Յի-
սուս ի Քեթանիա, ի տուն Սիմոնի բորոտի, մատեաւ
առ նա կին մի, որ ունէր շիշ իւղց ծանրագնի, եւ
թափեաց ի գլուխ նորա ի բազմականին : Երբեւ տե-
սին աշակերտքն՝ բարկացան եւ ասեն . ընդէր է կո-
րուստ այդ իւղոյդ : Օ ի մարթ էր վաճառել զդա
մեծագնի եւ տալ աղքատաց : Գիտաց Յիսուս եւ
ասէ ցնոսա . զի աշխատ առնէք զկինդ, գործ մի բա-
րի գործեաց դա յիս : Յամենայն ժամ՝ զաղքատս
ընդ ձեզ ունիք . բայց զիս ոչ հանապազ ընդ ձեզ
ունիք : Վարկանել դորա զիւղդ ի մարմին իմ, առ ի
թաղելց զիս նշանակեաց : Իայց ամէն ասեմ ձեզ .
զի ուր եւ քարողեսցի աւետարանս այս ընդ ամենայն
աշխարհ՝ խօսեսցի եւ զոր արար դա՝ ի յիշատակ
դորա : Յայնժամ գնաց մի յերկոտասանից անուա-
նեալ Յուդա Սկարիովացի՝ առ քահանայապետսն .
եւ ասէ : Օ ինչ կամիք տալ ինձ, եւ ես մատնեցից
զնա ձեզ . եւ նոքա կըուեցին նմա երեսուն արծաթի :
Եւ յայնմ հետէ խնդրէր պարապ՝ զի մատնեցէ
զնա նոցա : 16 :

Ք-Ք-Ն. Խնդրեսցուք . Խեցո՛ Ակ- : Աշու+ . Խմագաւոր
Խաղաղութեան :

Եւ - ուշ-էն :

Ա Տ Ա Գ

Հ Ի Ն Գ Ը Ա Բ Ի Թ Ի

Ի Գ Ի Շ Ե Ր Ի Ն

Օ Ր Ա Ն Ա Ր Ե Ա Գ Զ :

Վ ԵՐԱՇԳՈՂՆ ԵՐԿՆԻց ՄՐՄՄՆՅԵՆԱԼՈՐ ՀՈՐ ՈՒ-
ԴԻՆ . ՆԵՐԳՈՐԾԵԱԼ ԻՄՈՎԱ Ի՛ ՎԵՐ ՔԱՆ ԸՊՀՐԱ՛ՇՍ .
ՃԱռԱյին առեալ ԸՊԼԵՐԱՊ անկօղոպտելի աստուա-
ծութեամբն : Ի՞ա՞նին զմաքրեցելոցըն ջրով զոտըս
լուանայ . զի՞ զխոնսարհութիւն ի նոսա տպաւորես-
ցէ . ԵՌՐՈՐԴՈՒԹԵԱՆԸՆ դո՞ւ օմեւվան : Ի՞աշխէ
զմաքրմին իւր եւ զարիւն ընո՞ո՞ք ու խտ անուանեալ .
Եւ յիշատակ կամաւոր մահուանն . մերձեցելոցս ի
նա՞ սըրբութեամբ :

† Ա՛ղբեր լուսոյ եւ ճառագայթ անշիջանելի՞ լըս .
որ լըւանա՞ո՞ւ յանձն առե՞ր զոտս աշակերտա՞ցն .
մաքրեա՞ ի մէնջ ըզմէգ խաւարին խորհրդոյ եւ
լուսաւորեա՞ զմե՞զ : Ո՞ր մաքմնով եւ արեա՞իք քո
ցուցե՞ր ըզմժողութիւն մե՞զաց . ո՞ր ըմի՞ո՞չտ պա-
տարագիս ի մեզ անծախապէծս . մաքրեա՞ ի մէնջ
ըզմէգ խաւարին խորհրդոյ եւ լուսաւորեա՞ զմե՞զ :
Ո՞ր քաւիչ զայս նո՞ր ու խտ ցուցե՞ր յետ առաջնո՞յ
քո . մահացելո՞ցցս ի՛ ճաշակմանէ նախահօծրն .
մաքրեա՞ ի մէնջ ըզմէգ խաւարին խորհրդոյ եւ
լուսաւորեա՞ զմե՞զ :

† Ո՞ր եսդ ի՛ յերկինս եւ ի՛ վերայ երկրի . այս-
օր յանձն առե՞ր լուանալ զոտս աշակերտացն . եւ

զիս լրւած Քրիստոս ի մեղաց իմոց : Ո՞ր բարեբանիս յիմանալիք զըւարթնոցն . հաճեցած մարմնով պատարագիլ . արա եւ զիս արժանի աստուած պէին շնորհիդ : Ո՞րոյ ամոռ քերովեէ ի վերնատունըն բաղմեցած . կենարած բաժական ըզմեզ փըրկեցեր . փըրկեա եւ զիս յաւիտենից ի հրօյն :

† Քրիստոս Աստղւած որ վասըն մեր խոնարհեցար ի կամաւոր չարչանանս . լրւացեր զոտս աշակերտացն այսօր ի սուրբ վերնատունն . աղաչեմք փըրկիչ ողորմեա : Ո՞ր կաղմեցեր սեղան խորհրդոյ , եւ առաքելոց այսօր ի սուրբ վերնատունն . աղաչեմք փըրկիչ ողորմեա : Վակրեա ըզմիոս եւ ըզմորհուրդս զի եւ մեք հաղորդեսցուք սըրբութեամք . ընդ սրբոց քոց առաքելոց այսօր ի սուրբ վերնատունն . աղաչեմք փըրկիչ ողորմեա :

† Ո՞ր վասըն մեր յերկրի երեւեալ զամենայնըն կատարեցեր ստօրինացն . այսօր կատարումն ստուերական տօնիցն . Որդի Աստուծոյ ողորմեա : Վարդ ճըշմարիտ եւ գահոն անարատ . որ դատապարտեցեր ըզմեզ ի մարմնի . այսօր խոնարհեցար ի լրւանալ զոտս աշակերտացն . Որդի Աստուծոյ ողորմեա : Բան Հօր եւ քահանայապետ ճըշմարիտ . որ զաշխարհակեցն ըզմարմին եւ զարիւնըդ քո բաշխեցեր յառաքեալսն . այսօր հաղորդին հողեղենքս աստուածային խորհրդուդ . Որդի Աստուծոյ ողորմեա :

† Յօրմէ սարսեալ սերովընքն ոչ իշխեին նայել . այսօր ի ծառայի կերպարանս եղեալ նա-

խայածիտեան բանն . օրհնեցէք ըզընա՝ հոգեւոր
երգով : Ո՞ր զըստուերակերպն այսօր ճըշմարտա-
պէս կատարեաց . լըւանալո՞վ զոտս աշակեր-
տակն ի պատրանա՞ց թըշնամւոյն . օրհնեցէք ըզը-
նա՝ հոգեւոր երգով :

ՀԳ . Ո՞ր համագոյդ ե՞ս Հօր եւ Որդւոյ անձառա-
բար բըղիսումն ի միշտ էէն ա՞յսօր բըղիսեցե՞ր ջուր
կենդանի յերուսաղէմ . Հոգի Աստուծոյ ողո՞ր-
մեա : Ո՞ր արարչակիցդ ե՞ս Հօր եւ Որդւոյ . որով
կենդանածնեա՞լք ի ջուրս արարածք . այսօր
որդիս Աստուծոյ ծնանիս ի՞ ջուրց . Հոգի Աս-
տուծոյ ողո՞րմեա : Ո՞ր փառակիցդ ե՞ս Հօր եւ Որ-
դւոյ . եւ քըննես ըզիսո՞րս Աստուծոյ . այսօր
խորագէտս իմաստից զյիմարս աշխարհի արա՞-
րեր . Հոգի Աստուծոյ ողո՞րմեա :

ՀՆ . Ո՞ր երկայնամիտդ ե՞ս Տէր . քաղցր եւ ան-
ոխակալ . հանգո՞ զհոգի քո ծառայից . զի՞ մի՞
դարձի տնանկ ամաչեցեալ յաւուրն ահեղ ատե-
նին : Օյի շատակ հրաժարելոցն ի հաճոյս քեղ
ընկալցիս . եւ զուխտը մէր ընկալ որպէս զլքէ-
լին զնոյի՞ն եւ զլքրահամուն . զի՞ մի՞ դարձի
տնանկ ամաչեցեալ յաւուրն ահեղ ատենին : Խ
խորան քում սիրողաց հանգուսցես ըզծառայս քո .
Եւ զհոգի՞ս նոցա դասեսցես ընդ սուրբը քո . զի՞
մի՞ դարձի տնանկ ամաչեցեալ յաւուրն ահեղ
ատենին :

ՄԴ . Ո՞ր յէութեանդ ես ընդ Հօր եւ սուրբ Հո-
գւոյն անըսկիզբն Որդի . խոնարհեցար ի հայրական
ծոցոյ . մարդ եղեալ մարմնացար ի կուսէն բառնա-

լով զյաղթումըն մահու յանցանաց նախահօրն . քեզ ե՞րգեմք ընդ զօրըս հրեշտակացն ի մէջ հովուացն օրհնեալ ես Քրիստոս նախայաւիտեան բանդ : Այսօր ծընար որ ի Հօրէ յառաջ քանզյաւիտեանս Որդի . ճառագայիթ փառաց եւ ծագումըն անմեկնելի լուսոյն . աստղագուշակ տեսլեամբն յայրին իջեվանի եւ ի մըսուր յանբանից բազմեալ . քեզ ե՞րգեմք ընդ զօրըս հրեշտակացն ի մէջ հովուացն օրհնեալ Ես Քրիստոս նախայաւիտեան բանդ : Ամագաւոր փառաց Քրիստոս եւ արարիչ բոլորից . Աստուած հըզօր իշխան հայր հանդերձեալ լուսոյն . մանուկ երեւեալ այսօր անփոփոխնելիդ ի յէռութեան . քեզ ե՞րգեմք ընդ զօրըս հրեշտակացն ի մէջ հովուացն օրհնեալ Ես Քրիստոս նախայաւիտեան բանդ :

Խ2. Այսօր ուրախացեալ ցընծան Երկրնի՞ց բազմութիւնքն . ի նաւակատիս սուրբ եկեղեցւոյ . քանզի շնորհեցաւ մեզ քահանայապետ յաւիտենից . ի լուսաւորել զկաթուղիկէ սուրբ զեկեղեցի . փամուըք դալըստեան քո Տէր : Այսօր սիւն լուսոյ հովանի եղեւ ըմբ՞զ ի բարձանց . քանզի թագաւորն երկնաւոր եկաւորի ի սուրբ եկեղեցի՞ն ընդ մարդկան . փամուըք դալըստեան քո Տէր : Փառք Հօր : Այսօր քահանայապետ ճըմարիտ աստուածային օրինօք քըն պատուեալ . կանդնէ ըզքառանկիւն սեղա՞ն խաչին . արժանապէս պատարագեալ բաշխէ զմարմին եւ զարիւնըն Տեառն . մաքրաւալէս մերձեցարուք փըրկեալըք նո՞ր ժողո-

վուրդք . եւ հայցնցէք ի քրիստոսէ զի շնորհնոցէ
ըզսա՞մէ՞լ ընդ երկայն աւուրս :

Այժմ եւ միշտ : Այսօր վերըստին նորոգեցաք
ի յանիծից նախահօրն . ճաշակելո՞վ ըզմար-
մի՞ն եւ զարբիւն Որդւո՞յն Աստուծոյ , օրհնեցէք
ըզընա՞հնդեւոր երգով :

Մաղթան+ . Փառք հրաշափառ աէրութեան : Քարոշ .
Ա ասն ուղղելոց : Ապի+ . Տէր երկնի եւ երկրի :

Ալէլուիա . ալէլուիա . ալէլուիա :
Լուացայց սրբութեամբ զձեռս իմ . եւ շուրջ եղէց
զսեղանով քո Տէր :

Տէր սիրեցի զվայելութիւն տան քո , եւ զտեղի
յարկի փառաց քոց :

Ալէլուիա . ալէլուիա . ալէլուիա :

Փ . Պատրաստ արարել առաջի իմ ըզսեղան ակն
յանդիման նեղաց իմոց :

(Օ)ծեր իւղով զգլուխ իմ . բաժակ քո որպէս ա-
նապակ արբեցոց զիս :

Փառք եւ . այժմ եւ . ալէլուիա :

Մաղթ . Հերգս օրհնութեան :

ՅԱՌԱԽՈՏՈՒՆ

Հարց Բ2 :

Լոյսդ ի հայրական ծոցց ծագեալ հալածելով
զխաւար մեղաց . կենարանըդդ յայտնեցեր այսօր
զխորհութեալ քո աշակերտացն . օրհնեալ
եկեալդ ի փրկութիւն մեղ Աստըւած հարցըն մե-
րոց : Օքը օրհնեն դասք լուսեղէնք . զօտըս տա-
ժանեալըս լուացեր զանիծիցըն մերկացեալ ի մէնց

ծանծկոյթ ըզգեստ ծառայի սփածանր . օրհնեալ եկեալդ ի փրկութիւն մեղ Աստրւած հարցըն մերոց : Անապականութեան աղբեր զկենդանարարըդ բաշխեցեր զմարսինըդ քո . նորոգելով ըզմահացեալսըն յանցանօք ի պատրանաց թըշնամնոյն . օրհնեալ եկեալդ ի փրկութիւն մեղ Աստրւած հարցըն մերոց :

Գ . Եցէք Ճառագայթ փառաց Հօր եւ պատկեր բարերարութեան . որ ըզգեցաւն այսօր ըզգեստ ծառայական կերպի . ըզնա ամենայն աղբնք օրհնեցէք հոգեւոր երգով : Փառք Հօր : Ո՞ր անձառ խոնարհութեամբ ի մաքրումն ոտից աշակերտացն . ըղմարդկային աղգի գընացս ուղղեաց ի յերկինս . ըզնա ամենայն աղբնք օրհնեցէք հոգեւոր երգով : Այժմ եւ միշտ : Ո՞ր բաշխմամբ կենդանարար խորհըրդաց անապական ճաշակմամբն . հրաւիրեաց ըզմեղ յերկնից յարքայութիւնն . ըզնա ամենայն աղբնք օրհնեցէք հոգեւոր երգով :

ՄԵՆ-ՀՐԱ-ԶԵ : Բ.2 :

Օքեզ Հոյր յառաջ քան զյաւիտեանս բարերանեն դասք անմարմնոց հրեշտակաց . ձայնիւն բրգով գոչեն եւ աղաղակեն Աստուած աստուծոց եւ Տէր տերանց փրկին գոլով : Փառք Հօր : Առաքեցեր զքո միածինըդ մարմնանալ ի սուրբ կուսէն . եւ անարատ ծընանիլ յորովայնէ անապական . բառնալով ըզմեր նեղութիւնս . Աստուած աստուծոց եւ Տէր տերանց փրկին գոլով : Այժմ եւ միշտ : Շնորհէք բարի յերուսաղէմ երեւեցաւ հեթանոսաց . զի արարիչն յաւիտենից տըղաց եղեալ

յորդէգրութիւն կենաց կոչէ . Ա'ստուած անտու-
ծոց եւ Տէր տե՛րանց փրբկի՛ գոլով :

Ուշբեմ Գ.2 :

Արկօղդ ըզլոյս որպէս զօ՞թոց այսօր անձառ
խոնարհութեամբ ի վերնանդունըն խորհըրդոյ .
ըզգեստ ծառայի ըստիածանի՛ յանձն առեր . օրհ-
նե՛մք զեկեալդ ի կամաւո՞ր շարչարա՞նս : Փառք
Հօր : Որում երկըրպագե՞ն դասք հրե՛շտակաց . խո-
նարհնցար ի լրւանալ զոտըս հողեղէնս . բըժը-
կել սոքօք ըզգարշապարս նախահօրն . բըժըշկեա՞-
զհոգւոյ իմոյ զիմւանդութիւն : Այժմ եւ միշտ :
Որ ի խորհօրդըս փըրկականս եկեղեցւոյ բաշխե-
ցեր աշակերտացն զմարմի՞նըդ քո . նորոգելով ըզ-
մահացեալըն ի ճաշակմանէ . հաղո՞րդս այսմ ըն-
կալ ըղմեզ միայն մարդասէր :

Տէր յերնիշ Գ.2 :

Որ անըսկի՞զբն յէութեանդ ե՞ս Ա'ստըշւած . այս-
օր ըզգեցար ըզգեստ հողեղէն ծառայի ծածկե-
լով ըզմերկութիւն նախահօրն . օրհնեալ եկեալդ
ի փըրկութի՞ւն ազգի՞ մարդկա՞ն : Փառք Հօր եւ :
Որ վերօրհնիս ի հրեղէ՞ն քերովքէ՛շից . այսօր ե-
կիր կամաւ ի վերնատունըն խորհըրդոյ . լուացեր
զաշակերտուրն յօրինակ վասըն մեր . օրհնեալ ե-
կեալդ ի փըրկութի՞ւն ազգի՞ մարդկա՞ն : Այժմ եւ
միշտ : Որ յաթու փառաց նըստիս ըշնդ Հօր . այս-
օր բակմիլ ընդ աշակերտուրն յանձն առեր . բաշ-
խելով ըզմարմի՞ն եւ զարի՞ւն քո սուրբ . օրհնեալ
եկեալդ ի փըրկութի՞ւն ազգի՞ մարդկա՞ն :

Աստուածութեան երբ :

Որսացան զանձն արդարություն, եւ զարիւն ամբիծ պարտաւոր առնելիքն :

Եղեւ Տէր ապաւէն իջմ. Աստուած օգնական յուսոյ իմոյ :

Քարոշ. Փառաւորեսցուք + իւշ գոնչ :

Մանիսան + Ակ :

Վայսօր կարգեցաւ օրինակ խոնարհութեան ի յուղղութիւն վարուց մերոց : Վայսօր Տէրըն մեր լուանայր զոտս աշակերտացն եւ պատուիրէր զայս ասելով : Ո՞ի՞ ո՞մն ի ձենց եղբարք մատնելոց է զիս ի մահ եւ որոշի յաշակերտացդ : Փառք Հօր եւ : Օսպն լուեալ Պետրոսի ակնարկէր առ Յովլ հաննել հաղցանել թէ ովկ իցէ : Վայժմ եւ միշտ : Բանըն զոր ասաց Յիսուս. տըստմեցոց զիւր զաշակերտսն եւ խոռվեցան ամենեքեան :

Աղու Քարոշ. Ա ամն խաղաղութեան :

Ազնիւ. Առւրբ ես Տէր : Սույն ՂԳ. աղբայան ասաւ :

ԿՑ. Որսացան զանձն արդարոյ, եւ զարիւն ամբիծ պարտաւոր առնեին :

ՓԽ. Աստուած վրէժխնդիր. Տէր Աստուած վրէժխնդիր յայտնեցար :

Իարձր լեր, որ դատիս զերկիր. Հատու զհատուցումն ամբարտաւանից :

Ո՞ինչեւ յերբ մեղաւորք Տէր, մինչեւ յերբ մեղաւորք պարծեսցին :

Իարբառեալ խօսէին զանիրաւութիւն. խօսեսցին ամենեքեան որ դործեն զանօրէնութիւն :

Օժողովուրդս քո Տէր խոնարհ արարին, եւ զժառանգութիւն քո չարչարեցին :

Օայրին եւ զպանդուխտն սպանին. զորբն կոտու

րեցին, եւ ասացին ոչ տեսանէ դպյա Տէր, եւ ոչ
ի միտ առնու Աստուած Յակովբայ:

Իմացարուք անդգամք ժողովրդոց եւ անմիտք, մին-
չեւ յերբ ոչ առնուք ի միտ:

Որպէս զի թէ որ տնկեաց զունկն՝ ինքն ոչ լուիցէ.
Կամ որ ստեղծ զակն՝ ինքն ոչ տեսանիցէ:

Որ խրատէն զազինս, որպէս թէ ոչ յանդիմանես-
ցէ. ուսուցանէ մարդոյ զգիտութիւն. Տէր ճանաչէ
զիսորհուրդս մարդկան զի են ընդունայն:

Երանի մարդոյ՝ զոր խրատես դու Տէր, եւ յօրի-
նաց քոց ուսուցանես դու նմա:

Յածուցանես դու նմա զաւուրսն չարութեան, մին-
չեւ փորեսցի խորխորատ մեղաւորի:

Ու մերժէ Տէր զժողովուրդ իւր, եւ զժառան-
դութիւն իւր ոչ առնէ անտես:

Ո՞ինչեւ դարձցին իրաւունք յարդարութիւն. ըն-
կալցին զնա ամենեքեան որ ուղիղ են սրտիւք:

Ո՞յարիցէ ընդիւխի վերայ չարաց. կամ ո՞չ հաւասարես-
ցէ ինձ ի վերայ այնոցիկ որ գործեն զանօրէնութիւն:

Ո՞ւ ոչ Տեառն օգնեալ էր ինձ, փոքր միւս եւս
բնակեալ էր անձն իմ ի գժոխս:

Ո՞ւ ասէի թէ ահա սասանեցան ոտք իմ, ողոր-
մութիւն քո Տէր օգնէր ինձ:

Բատ բաղում ցաւոց սրտի իմոյ՝ միսիթարութիւն
քո ուրախ առնէր զանձն իմ:

Ո՞ի հաւասարեսցի քեզ ալժոռ անօրէնութեան.
ո պատճառէ զվաստակս ընդդէմ հրամանի:

Որսացան զանձն արդարոյ. եւ զարիւն ամբիծ
պարտաւոր առնէին:

Եղեւ Տէր ապաւէն իմ. Աստուած օգնական յու-
սոյ իմոյ :

Հատուսցէ նոցա Տէր ըստ անօրէնութեան նոցա.
ըստ չարութեան նոցա կործանեսցէ զնոսա Տէր
Աստուած մեր :

Զի՞ Ո՞թիւ :

ՍՐԲՈՎԱԿԵՄՏԱՐԱՆԻՍ որ ըստ Յովիչաննու : ԺԲ . 27 :
Տէրն մեր Յիսուս Քրիստոս ասէ .

Ի՞սյց այժմ անձն իմ խռովեալ է , եւ զինչ ասացից , եթէ Հայր՝ ապրեցո զիս ի ժամկ աստի յայսամանէ . այլ վասն այնորիկ եկի ի ժամն յայս : Հայր , փառաւորեալ զանուն քո : Եկն բարբառ յերկնից . եւ փառաւոր արարի , եւ դարձեալ փառաւոր արարից : Եւ ժողովուրդն որ կայր եւ լսէր՝ ասէին , որոտումն լինել . կէսքն ասէին , հրեշտակ խօսեցաւ ընդ նմա : Պատասխանի ետ Յիսուս եւ ասէ . ոչ վասն իմ ինչ եկն բարբառս այս , այլ վասն ձեր : Եւ ժմիկ դատաստան է աշխարհիս այսորիկ . այժմիկ իշխան աշխարհիս այսորիկ ընկեսցի արտաքս : Եւ ես յորժամ բարձրացայց յերկրէ , զամենեսին ձգեցից առ իս : Օ այս ասէր , նշանակեալ թէ որով մահու մեռանելոց իցէ : Պատասխանի ետ նմա ժողովուրդն . մէք լուաք յօրինաց՝ եթէ Քրիստոսն յակտեան կայ , եւ դու զիարդ ասես՝ թէ պարտ է բարձրանալ որդւոյ մարդոյ . ով է այն որդին մարդոյ : Եսէ ցնոսա Յիսուս . փոքր միւս եւս ժամանակ լցոս ընդ ձեղ է . գնացէք՝ մինչդեռ զլոյսն ունիք , զի մի խաւար ձեղ հասցէ . զի որ գնայ ի խաւարի , ոչ գիտէ յու երթայ : Ո՞ինչդեռ զլոյսն ընդ ձեղ ունիք՝ հաւատացէք ի լցուն , զի որդիք լուսոյ եղիջիք . զլոյս խօսեցաւ Յիսուս , եւ չոգաւ՝ թագեաւ ի նոցանէ : Եւ այնչափ նշանս արարեալ էր առաջի նոցա . եւ նոքա ոչ հաւատային ի նա . զի լցցի բանն Եսայեայ մարդարէի՝ զոր ասացն . Տէր ո՞հաւատաց ի լուր մեր , եւ բազուկ Տեառն ում յայտնեցաւ : Ո ասն այնորիկ ոչ կարէին հաւատալ . զի միւսանդամ ասէ Եսայի . թէ կուրացոց զալս նոցա . եւ ապշեցոց զսիրտս նոցա . զի մի տեսցեն աչօք , եւ իմասցին սրտիք , եւ դարձին՝ եւ բժշկեցից զնոսա : Օ այս ասաց Եսայի՝ զի ետես զիառս նորա , եւ խօսեցաւ վասն նորա : Ի՞սյց սակայն եւ յիշխանաց անտի բաղումք հաւա-

տացին ի նա . այլ վասն փարի սեցւոցն ոչ յայտնէին , զի մի ի ժողովոդենէն ելանիցեն : Քանզի սիրեցին զփառս մարդկան՝ առաւել քան զփառսն Աստուծոյ : 43 :

Երբ . Ճ'առագայթեալ :

Ք-ը-ու . Խոնդրեսցուք : Աեցու նէ : Ազ : Քում ամենազօր եւ հրաշալի տէրութեանդ :

Կ Ս Բ Գ

Ուեծի հինդշաբաթին զապաշխարօղսն
արձակելոյ :

Ց Ե Բ Ե Կ Ն

Յերբերդ ժաման ժառը լին է դառան ելինդույն վառ
ուշական շառաւշերօղսն : Բայց նէ լինի աղաւներւ ,
եւ նէ ու շիրքն իստորեւ դարրու է :

Եւ նախ առի . (Օրհնեալ Հոգիդ սուրբ Աստուած :
Սուշ . Ծ . Աղօրմեա ինձ Աստուած . ի նիւ աս : Եւ
առա . (Օրհնեմք զքեղ : Մ-ուլուն + . Յամենայն ժամ :
Զինի առքին-աքն . Եւ եւս խաղա : Ք-ը-ունայն . (Օր-
հնութիւն եւ փառք :

Եւ աղաւ առին Սուշնս է նիւ , գուբեռնյու Զ :
Ա-ուշն դուբույ : Սուշնս ԻԴ :

Լու քեղ Տէր համբարձի զանձն իմ . Աստուած իմ
ի քեղ յուսացայ , մի ամաչեցից , եւ մի ծիծաղեսցին
զինեւ թշնամիք իմ :

Վ-մենեքեան Ս.ք համբերեն քեղ՝ մի ամաչեսցեն .
այլ ամաչեսցեն անօրէնք յունայնութեան իւրեանց :

Օ ճանապարհս քո Տէր ցոյց ինձ , եւ զշաւիզս քո
ուսու ինձ :

Վ-ուաշնորդեա ինձ ի ճշմարտութեան քում , եւ
ուսու զիս . զի դու ես Աստուած փրկիչ իմ . եւ ես
քեղ համբերեմ զօրհանապազ :

Հիշեա Տէր զգթութիւնս քո եւ զողորմութիւնս՝
որ ենն յաւիտենից :

Օմեղս մանկութեան եւ զանգիտութեան իմցյ մի յիշեր . այլ յիշեա զիս Տէր ըստ ողորմութեան քում, վասն քաղցրութեան քո, զի քաղցր եւ ուղիղ եւ Տէր :

Ա ասն պատրիկ օրէնսգէտ առնես զմեղաւորս ի ճանապարհի, առաջնորդես հեղոց ի գատաստանի . եւ ուսուցանես հեղոց զճանապարհս քո :

Եմենայն ճանապարհք Տեառն ողորմութեամբ եւ ճշմարտութեամբ են այնոցիկ, որք խնդրեն զուխտս եւ զվկայութիւն նորա :

Ա ասն անուան քո Տէր քաւեա զմեղս իմ, զի բազում եղեն . ոչ է մարդ որ երկնչի ի Տեառնէ . օրէնսգէտ առնէ զնա ի ճանապարհի՝ յոր եւ հաճեցաւ :

Ենձն նորա ի բարութեան հանգիցէ . եւ զաւակ նորա ժառանգեսցէ զերկիր :

Օօրութիւնէ Տէր երկիւղածաց իւրոց . եւ զկտակարանս իւր ուսուցանէ նոցա :

Ենք իմ յամենայն ժամ առ Տէր . եւ նա հանէ յորոգայթէ զոտս իմ :

Եւ այեաց առ իս, եւ ողորմեա ինձ . զի միամօր եւ աղքատ եմ ես :

Եւ եղութիւնք սրտի իմցյ բազում եղեն յոց . եւ ի վտաց իմոց հան զիս :

Տես զխոնարհութիւն իմ եւ զվաստակ իմ . եւ թող ինձ զամենայն մեղս իմ :

Տես զթշնամիսն զի բազում եղեն, ատելութիւն՝ զոր ի նանիր ատեցին զիս :

Պահեա զանձն իմ, եւ փրկեա զիս . եւ մի յամօթ եղէց՝ զի յուսացայ ի քեզ :

Ենթիծք եւ ուղիղք կցորդք եղեն ինձ . եւ ես քեզ համբերի . փրկեա Աստուած զիսրայէլ յամենայն նեղութեանց նորա :

Ա-ՂՅՈՒ ԻԵ :

Դամտ արա ինձ Տէր զի ես յամեթութեան իմում դնացի . ի Տէր յուսացայ, մի եղէց հիւանդ :

Փորձեաւ զիս Տէր եւ քննեաւ զիս . փորձեաւ զերի-
կամունս իմ եւ զսիրտ իմ :

Ողորմութիւն քո Տէր առաջի աչաց իմոց , եւ հա-
ճյ եղէց ծշմարտութեան քում :

Ու նստայց ես յաթոռս նանրաց . եւ ընդ անօրէնս
ես ոչ մտից :

Ատեցի ես զժողովս չարաց . ընդ ամբարիշտն ես
ոչ նստայց :

Լուացայց սրբութեամբ զձեռս իմ . եւ շուրջ եղէց
զսեղանով քո Տէր :

Լսել ինձ զձայն օրհնութեան քո , եւ պատմել զա-
մենայն սքանչելիս քո :

Տէր սիրեցի զվայելութիւն տան քո . եւ զտեղի
յարկի փառաց քոց :

Ո՞ի կորուսաներ ընդ ամբարիշտն զանձն իմ . եւ մի
ընդ արս արիւնահեղս զկեանս իմ :

Որոց ձեռք յանօրէնութեան են , եւ աջ նոցա լի
է կաշառօք :

Ես յամբծութեան իմում գնացի . փրկեաւ զիս
Տէր եւ ողորմեաց ինձ :

Ոտն իմ կացցէ յուղղութիւն . յեկեղեցիս մեծս
օրհնեցից զքեղ :

Առաջն ՒԶ :

Տէր լցու իմ եւ կեանք իմ , ես յումիլէ երկեայց .
Տէր ապաւէն կենաց իմոց . ես յումիլէ դողացայց :

Ի մերձենալ առ իս չարաց ուտել զմարմին իմ ,
նեղիչք իմ եւ թշնամիք իմ , նորա տկարացան եւ
անկան :

Իմէ պատրաստեսցի ի վերայ իմ պատերազմ , ոչ
երկիցէ օիրտ իմ , եւ թէ յարիցէ ի վերայ իմ
ճակատամարտ , սակայն եւ յայսմիկ ի քեզ Տէր
յուսացայ :

Օմի խնդրեցի ի Տեառնէ , եւ զսոյն աղաչեմ . բնա-
կել ինձ ի տան Տեառն զամենայն աւուրս կենաց իմոց :

Տեսանել ինձ զվայելլութիւն Տեառն, եւ հրաման տալ ի տաճարի նորա :

«Օածկեաց զիս ի խորանի իւրում յաւուր չարի. ընդ յարկաւ արար զիս ի ծածկոյթ խորանի իւրում :

Ե վիմէ բարձր արարեր զիս . եւ այժմ բարձր արա գլուխ իմ ի վերայ թշնամեաց իմոց :

Ը ուրջ եղէց եւ մատուցից ի խորանի նորա պատարագ օրհնութեան . օրհնեցից եւ սաղմոս ասացից Տեառն :

Լուր Տէր ձայնի իմում, զի կարդացի առ քեզ. ողորմեա եւ լուր ինձ, զի զքեզ ասաց սիրտ իմ, եւ խնդրեցին երեսք իմ զերեսս քո Տէր խնդրեցին :

Ո՞ի դարձուցաներ զերեսս քո յինէն . եւ մի խոտորիր բարկութեամբ ի ծառայէ քումմէ :

(Օգնական իմ լեր Տէր, եւ մի անարդեր զիս . եւ մի թողուր զիս Աստուած փրկիչ իմ :

Հայր իմ եւ մայր իմ թողին զիս . եւ Տէր ընկալաւ զիս :

(Օրէնսդէտ արա զիս Տէր ի ճանապարհի քում. եւ առաջնորդեա ինձ ի շաւիզս քո ու զիզս :

Ա ասն թշնամեաց իմոց՝ մի մատներ զիս ի ձեռս նեղաց իմոց :

Հարեան ի վերայ իմ վկայք մեղաց . եւ ստեցին ինձ յանօրէնութեան իւրեանց :

Հ աւատացի տեսանել զբարութիւն Տեառն յերկրին կենդանեաց . համբեր Տեառն, եւ քաջալերեաց . զօրասցի սիրտ քո եւ համբեր Տեառն :

Փառք Հօր եւ Որդւց : Այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտ :

Եւ եւս խաղաղութեան : (Օրհնութիւն եւ փառք :

ԵՐԻՐՐԴ ՔԱ-ԲԱ-Յ : Ա-Ա-Յ-Ի :

Ա առ քեզ Տէր կարդացի, Աստուած իմ մի լոեր յինէն . մի երբէք լոիցես յինէն . նմանիցիմ այնոցիկ՝ որ իջանեն ի գուբ :

Դ մւր Տէր ձայնի խնդրուածաց իմոց՝ յաղաշել ինձ
առ քեզ. ի համբառնալ ձեռաց իմոց ի տաճար
սուրբ քո:

Ո՞ի համարիր ընդ ամբարիշտս զանձն իմ, եւ մի
ընդ այնոսիկ՝ սք գործեն զանօրէնութիւն, կորու-
սաներ զիս:

Այք խօսէին զիսաղաղութիւն ընդ ընկերսիւրեանց.
Եւ չարութիւն է ի սիրտս նոցա:

Տ ուր նոցա Տէր ըստ գործս նոցա. ըստ անօրէնու-
թեան գնացից նոցա հատո՞ն նոցա:

Իստ գործոց ձեռաց նոցա հատո՞ն նոցա, դշատու-
ցումն նոցա նոցին:

Ոչ իմացան նոքա զգործս Տեառն. եւ ոչ ի գործս
ձեռաց նորա հայեցան. կործանեսցես զնոսա, եւ
այլ մի շինեսցին:

(Օրհնեալ է Տէր, զի լուաւ ձայնի աղօթից իմոց.
Տէր օգնական իմ եւ պաշտպան իմ:

Խ նա յուսացաւ սիրտ իմ. օգտեցաւ եւ զուարձա-
ցաւ մարմին իմ. եւ ես կամօք իմովք խօստովան ե-
ղէց նմա:

Տէր զօրութիւն ժողովրդեան իւրոյ. ապաւէն
փրկութեան օծելոյ իւրոյ:

Փրկեալ զժողովուրդս քո. եւ օրհնեալ զժառան-
դութիւնս քո. հովուեալ եւ բարձրացո՞ զնոսա մինչեւ
յաւիտեան:

Ա-ՂՅՈՒ ԻԸ:

Վատուցէք Տեառն՝ որդիք Աստուծոյ. մատուցէք
Տեառն զօրդիս խոյոց:

Ո՞ատուցէք Տեառն զփառս եւ զպատիւ. մատու-
ցէք Տեառն զփառս անուան նորա. եւ երկիր պա-
դէք Տեառն ի սրահ սրբութեան նորա:

‘Զայն Տեառն ի վերայ ջուրց, եւ Աստուծած փառաց
որոտաց. եւ Տէր ինքն ի վերայ ջուրց բաղմաց:

‘Զայն Տեառն զօրութեանց, եւ ձայն Տեառն մեծ-
լայելութեանց:

Չայն Տեառն փշրէ զմայրս . եւ մանրեսցէ Տէր զմայրսն Լիբանանու :

Ո՞ւնիրեսցէ զնոսա որպէս զմատաղատունկսն Լիբանանու . որ սիրելին է որպէս զորդիս միեղջերուի :

Չայն Տեառն հաստանէ զբոց ի հրոյ . ձայն Տեառն շարժէ զանապատն . եւ խոռվեցուցանէ Տէր զանապատն կադէս :

Չայն Տեառն հաստատէ զեղջերուս . եւ յայտնի առնէ զանտառս :

Ի տաճարինորա ամենեքեան ասասցեն զիառս նմա :

Տէր զջրհեղեղս զնստուցանէ եւ ցածուցանէ . թագաւորեսցէ Տէր յաւիտեան :

Տէր զօրութիւն ժողովրդեան իւրում տացէ . եւ օրհնեսցէ զժողովուրդ իւր ի խաղաղութիւն :

Ս-ԿՀԱՆ ԻԹ :

Խարձր առնեմ զքեղ Տէր , զի ընկալար զիս . եւ ոչ ուրախ արարեր զթշնամիս իմ յիս :

Տէր Աստուած իմ կարդացի առ քեղ եւ բժշկեցեր զիս . Տէր հաներ ի դժոխոց զանձն իմ . փրկեցեր զիս յայնցանէ , որք իջանեն ի գուբ :

Ուղմոս ասացէք Տեառն սուրբք նորա , խոստովանեղերուք յիշատակի սրբութեան նորա :

Որտմտութիւն է ի բարկութեան նորա . եւ կեանք են ի կամաց նորա :

Ենդ երեկոյս հանգիցեն լալիք . առաւօտու եղիցի ուրախութիւն :

Ես ասացի ի բարեկենդանութեան իմում , թէ ոչ սասանեցայց յաւիտեան :

Տէր ի կամն քո ետուր գեղց իմոյ զօրութիւն . դարձուցեր զերեսս քո յինէն , եւ ես եղէ խոռվեալ :

Ես առ քեղ Տէր կարդացի . առ Աստուածդ իմ աղաղակեցի . զինչ օգուտ է քեղ յարենէ իմմէ , թէ իջանեմ ես յապականութիւն :

Ո՞ի թէ հող խոստովան առնիցի առ քեղ . կամ պատմեսցէ զժշմարտութիւնս քո :

Լուաւ ինձ Տէր եւ ողորմեցաւ . եւ Տէր եղեւ ինձ օգնական :

Դարձոյց զսուգ իմ յուրախութիւն . զերծ յինէն զքուրծ . եւ ինձ զգեցոյց զուրախութիւն :

Որպէս սաղմոս ասասցեն քեզ փառք իմ . եւ այլ մի եւս զղջացայց , Տէր Աստուած իմ , յաւիտեան խոստովան եղէց քեզ :

Փառք Հօր եւ : Էյժմ եւ :

Եւ եւս խաղաղութեան : (Օրհնութիւն եւ փառք ,

ԵՐԵՐԵՐ ՔԱ-ԲԱ-ՅԱ : Սողմու Լ :

Լ քեզ Տէր յուսացայ . մի ամաչեցից յաւիտեան , յարդարութեան քում փրկեալ զիս եւ ապրեցողիս :

Խոնարհեցու առ իս զունկն քո՝ վաղվաղեալ կեցուցանել զիս :

Լ եր իմ Աստուած պաշտպան եւ տուն ապաւինի ապրեցուցանել զիս . զի հզօրիչ իմ , եւ ապաւէն իմ ես դու :

Լ ասն անուան քո Տէր առաջնորդեսցես ինձ եւ սնուսցես զիս . եւ հանցես զիս յորթայթէ յայսմանէ՝ որ թագուցաւ ինձ :

Դու ես պաշտպան իմ Տէր . եւ ի ձեռս քո յանձն առնեմ զհոգի իմ :

Փրկեցեր զիս Տէր Աստուած ճշմարտութեամբ քով . ատեցեր զայնոսիկ որք պահեն զերկիւլ ի սնոտիս :

Ես ի Տէր յուսացայ ցնծացայց եւ ուրախ եղէց ի փրկութեան քում :

Օ ի հայեցար ի խոնարհութիւն իմ . եւ փրկեցեր ի վշտաց զանձն իմ . ոչ մատնեցեր զիս ի ձեռս նեղշաց իմոց . եւ կացուցեր յանդորրու զոտս իմ :

Ողորմեաց ինձ Տէր , զի նեղեալ եմ ես . խոսվեցաւ ի սրտմտութենէ ակն իմ . անձն իմ եւ փոր իմ :

Պակասեցան ի ցաւոց կեանք իմ , եւ ամք իմ յոգւոց ելանելց :

Վղատացաւ ի տկարութենէ զօրութիւն իմ. եւ սոկերք իմ խոռվեցան:

Քան զամենայն թշնամիս իմ եղէ ես նախառ դրացեաց իմոց յոց. աչ եւ երկիւղ ծանօթից իմոց:

Վմենեքեան ոյք տեսանէին զիս՝ արտաքս փախչէին յինէն:

Վոռացեալ եղէ ես՝ որպէս մեռեալ ի սրտէ. եւ եղէ ես որպէս զանօթ կորուսեալ:

Օի լուայ ես զբամբասանս բազմաց, որք շուրջ էին զինեւ. ի ժողովիլ նոցաի միասին, առնուլ զանձն իմ խորհեցան. այլ ես ի քեզ Տէր յուսացայ:

Վսացի դու ես Աստուած իմ. եւ ի ձեռս քո է ժառանգութիւն իմ:

Փրկեաւ զիս ի ձեռաց թշնամեաց իմոց. եւ ի հալածչաց իմոց:

Երեւեցո զերեսս քո ի ծառայս քո, ապրեցո զիս Տէր ըստ ողորմութեան քում. Տէր մի յամօթ եղէց՝ զի կարդացի առ քեզ:

Վմաչեսցեն ամրարիշոք եւ իջցեն ի դժոխս. համբ եղիցին շրթունք նենգաւորք. ոյք խօսէին զարդարց զանիրաւութիւն. յամբարտաւանել եւ յանգոսնել իւրեանց:

Որպէս զի բազում է ողորմութիւն քաղցրութեան քո Տէր, զոր պահեցեր երկիւղածաց քոց:

Վրարեր դու այնոցիկ՝ ոյք յուսացեալ են ի քեզ, առաջի որդւոց մարդկան:

Վմրացուցես զնոսա ի ծածկով երեսաց քոց, և խոռվութենէ մարդկան:

Օչածկեսցես զնոսա ի խորանի քում, ի հակառակութենէ լեզուաց:

Օրհնեալ է Տէր՝ զի սքանչելիս արար զողորմութիւն իւր ի քաղաք ամուր:

Ես ասացի ի զարմանալ իմում. թէ ընկեցայ ուրեմն յերեսաց աչաց քոց:

Ա ասն այսորիկ լուար ձայնի աղօթից իմոց . յա-
ղաղակել իմում առ քեզ :

Ոիրեցէք զՏէր ամենայն սուրբք նորա . զի զստու-
գութիւնս խնդրէ Տէր . եւ հատուցանէ այնոցիկ՝ որք
առաւել առնեն զամբարտաւանութիւն :

Վաշալերեցարուք եւ զօրասցին սիրտք ձեր . ամե-
նեքեան՝ ոյք յուսացեալ էք ի Տէր :

Սառընս ԼԱ :

Երանի , ում թողութիւն եղեւ մեղաց . եւ ծածկե-
ցան ամենայն յանցանք նորա :

Երանի առն՝ որում ոչ համարի Տէր զմեղս նորա .
եւ ոչ գոյ նենգութիւն ի բերան նորա :

Լոեցի ես . եւ մաշեցան ամենայն ոսկերք իմ . առ
աղաղակել ինձ առ Տէր զօրհանապազ՝ ի տուէ եւ ի
դիշերի :

Ծանրեաց ձեռն քո ի վերայ իմ . եւ դարձայ ի
թշուառութիւն , զի հարան յիս փուշք :

Օմեղս իմ ցուցիդ քեզ , եւ զանօրէնութիւնս իմ
ոչ ծածկեցի ի քէն :

Վսացի , թէ պատմեցից ինձէն զմեղս իմ . եւ դու
թողես զամենայն ամբարշտութիւնս մեղաց իմոց :

Ա ասն այսորիկ յաղօթս կացցեն առ քեզ ամե-
նայն սուրբք ի ժամ ընդունելի :

Հայց միայն ի ջուրցն հեղեղաց բաղմաց , որ առ
նոսա ինչ ոչ մերձեսցին :

Դու ես ապաւէն իմ , ի նեղութենէ յայսմանէ՝ որ
շուրջ եղեւ զինեւ :

Հնծութիւն իմ , փրկեա զիս յայնցանէ՝ որ պա-
շարեցին զիս :

Խմաստուն արարից զքեզ , եւ խելամուտ ի ճանա-
պարհ , յոր եւ գնասցես . եւ հաստատեցից ի վերայ
քո զաշս իմ :

Ոի լինիք որպէս զձիս եւ զօրիս . զի ոչ գոյ ի նո-
սա իմաստութիւն . ի սանձս եւ ի դանդանաւանդս

Ճմշեսցես զկզակս նոցա, որ առ քեզ ինչ ոչ մեր-
ձենան :

Իւաղումտանջանք են մեղաւորաց բայց սք յուսան
ի Տէր, ողորմութիւն Տեառն շուրջ եղիցի զնոքօք :

Ուրախ եղերուք եւ յնծացէք արդարք . ի Տէր
պարծեցարուք ամենեքեան՝ ոյք ուղիղ էք սրտիւք :

Փառք չօր եւ : Վայժմ եւ :

Եւ եւս խաղաղութեան : (Օրհնութիւն եւ փառք :

Չուլութ հո-բլու : Սողուս Լ.Զ.:

Մի նախանձիր ընդ չարս . եւ մի ընդ այնոսիկ՝ որ
գործեն զանօրէնութիւն :

Օի որպէս խոտ վաղվաղակի ցամաքեսցին . որպէս
զգալարի խոտոյ վաղվաղակի անցցեն :

Յուսան ի Տէր եւ արա զքաղցրութիւն . բնակեան
ի յերկրի, եւ հովուեսցիս ի մեծութեան նորա :

Ժամեան ի Տեառնէ, եւ նա տացէ քեզ զիսնդրուածս
սրտի քո . յայտնեան առաջի Տեառն զճանապարհս
քո . եւ յուսան ի նա :

Կա արասցէ եւ հանցէ որպէս լոյս զարդարութիւն
քո, զիրաւունս քո որպէս զօրհասարակ :

Նաղանդ լեր Տեառն եւ ծառայեան նմա, եւ մի
նախանձիր ընդ այնոսիկ՝ որոց անառակեալ իցեն
ճանապարհք իւրեանց . ընդ մարդոյ՝ որ գործէ
զանօրէնութիւն :

Կռեան ի բարկութենէ, եւ հանգիր ի սրտմոռու-
թենէ . եւ մի նախանձիր ընդ չարս :

Չարք վաղվաղակի սատակեսցին . բայց սք համ-
բերեն Տեառն՝ նոքա ժառանգեսցեն զերկիր :

Փոքր մի՝ եւ այլ ոչ եւս իցէ ամբարիշան . խըն-
դրեսցես զտեղի նորա, եւ ոչ գտցես :

Վայլ որ հեզքն են՝ նոքա ժառանգեսցեն զերկիր .
եւ փափկասցին ի բաղում խաղաղութեան իւրեանց :

Ապասէ մեղաւոր արդարոյ, եւ կրծտէ զատամունս
իւր . այլ Տէր ծիծաղեսցի զնովաւ :

Վանդի յառաջագոյն տեսանէ , զի հասեալ է օր նորա :

Առւր հանին մեղաւորք , եւ լարեցին զաղեղունս իւրեանց , հարկանել զաղքատն եւ զանանկն . սպանանել զայն , որ խոնարհ է սրտիւ :

Օի սուրբ նոցա մտցեն ի սիրտս նոցա , եւ աղեղունք նոցա փշը եսցին :

Լաւ է սակաւ ինչ արդարոյ՝ քան զբաղում մեծութիւն մեղաւորաց . եւ բազուկք ամբարտաւանից խորտակեսցին :

Հաստատէ Տէր զարդարն . եւ ճանաչէ զաւուրս ամբծից . ժառանգութիւն նոցա յաւիտեան եւ զիցի :

Ո՞ի ամաչեցեն նոքա ի ժամանակս չարութեան . այլ յաւուրս սովու յագեսցին :

Ահա մեղաւորք կորիցեն . այլ թշնամիք Տեառն ի փառաւորել եւ ի բարձրանայն իւրեանց պակասեսցին՝ արպէս ծուխ զի պակասէ :

Փոխ առնու մեղաւորն եւ ոչ հատուցանէ . այլ որ արդարն է՝ ողորմի եւ տայ :

Ոյք օրհնեն զՏէր՝ ժառանգեսցեն զերկիր , եւ շք անիծանեն՝ սատակեսցին ի նմանէ :

Ո Տեառնէ ուղղին գնացք առն , եւ զճանապարհս նորա նա կամի յցիք :

Խռէպէտ եւ գայթագղեսցի , նա մի կործանեսցի , զի Տէր ձեռնկալու է նորա :

Ո անուկ էի ես եւ ծերացայ . եւ ոչ տեսի զարդար արհամարհեալ , եւ ոչ զզաւակ նորա թէ մուրանայ հաց :

Օօրհանապաղ ողորմի եւ տայ փոխ . զաւակ նորա օրհնեալ եղիցի յաւիտեան :

Խոտորեա ի չարէ եւ արա զբարի . բնակեսցես յաւիտեանս յաւիտենից ի նմա :

Տէր սիրէ զիրաւունս , եւ ոչ ընդ վայր հարկանէ զսուրբս իւր , այլ յաւիտեան պահէ զնոսա :

Վնօրէնք հալածեսցին ի միասին . եւ զաւակք ամբարշտաց սատակեսցին :

Վ.ՅԼ արդարք ժառանգեսցեն զերկիր . եւ բնակեսցին յաւիտեանս յաւիտենից ի նմա :

Ինրան արդարոյ խորհի զիմաստութիւն . եւ լեզունորա խօսեսցի զիրաւունս :

(Կ)րէնք Աստուծոյ իւրոյ են ի սրտի իւրում . եւ միգայթագղեսցին գնացք նորա :

Հայի մեղաւոր ընդ արդար . եւ խնդրէ սպանանել զնա . այլ Տէր ոչ թողու զնա ի ձեռս նորա . եւ ոչ դատապարտէ յորժամ դատի զնա :

Համբեր Տեառն եւ պահեան զճանապարհո նորա . եւ բարձր արասցէ զքեզ ի ժառանգել զերկիր , եւ զսատակումն մեղաւորաց տեսցես :

Տեսի զամբարիշտն վերացեալ , բարձրացեալ որպէս զմայրօն Վիրանանու :

Վնցի , եւ ահա ոչ էր . խնդրեցի , եւ ոչ դժաւտեղի նորա :

Պահեան զամբծութիւն , եւ տես զուղղութիւն . զիգոն մնացուածք առն խաղաղարի :

Վնօրէնք հալածեսցին ի միասին . եւ զաւակք ամբարշտաց կորիցեն :

Փրկութիւն արդարոց ի Տեառնէ է , վերակացու է նոցա ի ժամանակի նեղութեան :

(Օ)գնեսցէ նոցա Տէր , եւ փրկեսցէ զնոսա . ապրեցուսցէ ի մեղաւորաց եւ կեցուսցէ զնոսա , զի յուսացան ի նա :

Փառք Հօր եւ : Վ.ՅԺՄ եւ :

Եւ եւս խաղաղութեան : (Օ)րհնութիւն եւ փառք :

ՀՀՆՔԵՐՈՐԴ ՔԱ-ՔԱՂՋ : Ս-Ա-Հ-Ա-Լ-Է :

Տէր մի սրտմութեամբ քով յանդիմաներ զիս . եւ մի բարկութեամբ քո խրատեր զիս :

Օի նետք քո հարան յիս . եւ յիս հաստատեցաւ ձեռն քո :

Աչ գոյ բժշկութիւն մարմնոյ իմոյ յերեսաց բարկութեան քոյ :

Աչ է խաղաղութիւն ոսկերաց իմոց, յերեսաց իմեղաց իմոց :

Վնօրէնութիւնք իմ բարձրացան քան զգլուխ իմ: որպէս բեռն ծանր ծանրացան ի վերայ իմ:

Աեխեցան եւ փտեցան վէրք իմ. յերեսաց անզգամութեան իմոյ :

Տառապեցայ եւ խոնարհեղէ յոյժ. զօրհանապաղ տրտում գնայի. զի անձն իմ լի եղեւ չարչարանք. եւ ոչ գոյ բժշկութիւն մարմնոյ իմոյ :

Չարչարեցայ եւ խոնարհեղէ մինչեւ յոյժ. մոլնչէի առ հեծութեան սրտի իմոյ :

Տէր առաջի քո են ամենայն ցանկութիւնք իմ. եւ հեծութիւն իմ ի քէն ոչ ծածկեցաւ :

Աիրտ իմ խոռվեցաւ յիս, եւ եթող զիս զօրութիւն իմ. լոյս աչաց իմոց. եւ այս ոչ եղեւ ընդիս:

Շարեկամք իմ եւ մերձաւորք իմ առաջի իմ մերձեցան եւ կացին. եւ մերձաւորք իմ հեռի եղեն յինէն:

Խոնադատէին զիս եւ խնդրէին զանձն իմ. Սք խնդրէին չար ի վերայ իմ. խօսեցան զանօրէնութիւն, եւ զնենգութիւն զօրհանապաղ խորհեցան:

Վ. Ալ ես որպէս խուլ՝ զի ոչ լսէ. որպէս համր՝ որ ոչ բանայ զբերան իւր:

Եղէ ես որպէս մարդ, որ ոչ լսէ եւ ոչ գոն խօսք ի բերան նորա:

Ես ի քեզ Տէր յուսացայ, եւ դու լուիցես ինձ Տէր Աստուած իմ:

Վսացի թէ մի ուրախ եղիցին յիս թշնամիք, ի սասանել ուից իմոց՝ ի վերայ իմ մեծամեծս խօսեցան:

Ես ի տանջանս պատրաստ եմ. եւ ցաւք իմ առաջի իմ են յամենայն ժամ:

Օանօրէնութիւնս իմ պատմեցից. եւ հոգացայց վասն մեղաց իմոց:

իսկ արդ՝ թշնամիք իմ կենդանի են, զօրացեալք
են քան զիս. եւ բազում էին Սք ատէին զիս ի տա-
րապարտուց :

Ոյք հատուցին ինձ չար փոխանակ ընդ բարւոյ,
չարախօսէին զինէն, զի ես երթայի ղջետ արդարու-
թեան :

Ո՞ի թողուր զիս Տէր Աստուած իմ, եւ մի ի բա-
ցեայ առնիր յինէն. հայեաց յօդնել ինձ Տէր փըր-
կութեան իմոյ :

Ս-Ղ-Յ-Ն-Ն Լ-Ը :

Կսացի թէ պահեցից զճանապարհս իմ. զի մի մե-
ղաց լեզուաւ իմով :

Եղի պահապան բերանոյ ի հակառակել մեղա-
ւորին առաջի իմ:

Լուռ եղէ եւ խօնաբհեցայ. լոեցի ի բարութենէ.
եւ ցաւք իմ նորոգեցան յիս :

Գեռաւ սիրտ իմ ի փորի իմում. եւ ի խորհուրդս
իմ վառեցաւ հուր :

Խօսեցայ լեզուաւ իմով եւ ասացի. ցոյց ինձ Տէր
զկատարած իմ, եւ զթիւ աւուրց իմոց, քանի՞ն է,
զի գիտացից թէ որշափ ինչ պակասեալ է յինէն :

Վհա չափով եղեր զաւուրս իմ, եւ կար զօրու-
թեան իմոյ որպէս ոչ ինչ է առաջի իմ, սակայն ա-
մենեւին ընդունայն է ամենայն մարդ մաեղի:

Կպաքէն որպէս ի պատկերի շրջի մարդ, սակայն
ի զուր խռովի, գանձէ եւ ոչ գիտէ ում ժողովէ:

Իսկ արդ ով է համբերութիւն իմ, թէ ոչ դու
Տէր. կամ կար զօրութեան իմոյ՝ թէ ոչ ի քէն է:

Համենայն անօրէնութենէ իմմէ փրկեցեր զիս.
նախատինս անզգամաց արարեր զիս :

Լուռ եղէ, եւ ոչ բացի զբերան իմ, զի դու ա-
րարեր :

Ի բաց արա յինէն զտանշանս իմ, զի է զօրութե-
նէ ձեռին քո ես պակասեցայ :

Աշտամբութեամբ վասն մեղաց խրատեցեր զմարդ .

մաշեցեր որպէս սարդի ոստայն զանձն նորա . սակայն ընդունայն է ամենայն մարդ :

Լուր Տէր աղօթից իմոց . ունկն դիր խնդրուածաց իմոց . արտասուաց իմոց մի լւեր :

Պանդուխտ եւմ ես առաջի քո , նժգեհ եւ անցաւոր , որպէս ամենայն հարք իմ :

Ձմոյլ արա ինձ զի հանգեայց . մինչ չեւ երթեալ իցեմ , ուստի ոչ գտանիցիմ :

Առաջնա ԼԹ :

Համբերելով համբերի Տեառն , նայեցաւ առ իսեւ լուաւ աղօթից իմոց :

Եհան զիս ի գրոյ տառապանաց , ի կառոյ եւ ի տղմոյ :

Հաստատեաց ի վերայ վիմի զոտս իմ , եւ ուղղեաց զգնացս իմ :

Երկ ի բերան իմ օրհնութիւն նոր . զօրհնութիւն Տեառն Աստուծոյ մերոյ :

Տեսցեն բաղումք եւ երկիցեն , եւ յուսասցին ի Տէր . երանեալ է այր՝ որոյ անուն Տեառն յոյս է նորա:

Ոչ հայեցաւ նա ի նանրութիւն . եւ ոչ ի մոլութիւն սուտ :

Ի աղում արարեր դու Տէր Աստուած իմ զաքանչելիս . խորհրդոց քոց ոչ ոք է որ նմանէ քեզ :

Պատմեցի եւ խօսեցայ , եւ բաղում եղեն քան զթիւալընդ զոհս եւ ընդ պատարագս ոչ հաճեցար . մարմին հաստատեցեր ինձ . զողջակէզս եւ զվասն մեղացն ոչ խնդրեցեր :

Հայոնժամ ասացի թէ ահաւասիկ գամ ես . ի գլուխս գրոց գրեալ է վասն իմ :

Վոնել զկամն քո Աստուած իմ կամեցայ . եւ զօրէնս քո ի մէջ որովայնի իմում :

Վետարանեցից զարդարութիւնս քո յեկեղեցիս մէծս . ահա զըրթունս իմ ոչ արգելից ի քէն :

Տէր դու գիտացեր , զարդարութիւն քո ոչ ծած-

կեցի ի սրտի իմում. զՃշմարտութիւն քո եւ զփըր-
կութիւն քո :

Ասացի եւ ոչ թագուցի զողորմութիւնս քո . եւ
զՃշմարտութիւնս քո ի ժողովրդենէ մեծէ :

Դու Տէր՝ մի հեռի առներ զդժութիւն քո յինէն .
զի ողօրմութիւն եւ ճշմարտութիւն քո յամենայն
ժամ ընկալցին զիս :

Շուրջ եղեն զինեւ չարք՝ որոց ոչ գոյր թիւ .
հասին ինձ անօրէնութիւնք իմ, եւ ևս ոչ կարացի
տեսանել :

Իազում եղեն քան զ՛էր դլխոյ իմց, եւ սիրտիմ
եթող զիս :

Կամեաց Տէր փրկել զիս . եւ Տէր յօգնել ինձ
նայեաց :

Ամաչեսցեն եւ յամօթ լիցին սք խնդրեն զանձն
իմ բառնալ զսա . դարձցին յետս եւ ամաչեսցեն՝
սք խորհէին ինձ չար :

Արեսցեն զամօթ առժամայն վաղվաղակի՝ սք ա-
սէին ինձ վաշ վաշ :

Հնծասցեն եւ ուրախ լիցին ի քեզ ամենեքեան,
որ խնդրեն զքեզ Տէր :

Ասացեն յամենայն ժամ մեծ է Աստուած . սք
սիրեն զփիրկութիւն քո :

Ես աղքատ եւ տնանկ եմ Աստուած, խորհեա
զիս . օդնական եւ պաշտպան իմ ես, եւ դու Տէր
իմ մի յամենար :

Փառք Հօր եւ : Այժմ եւ :

Եւ եւս խաղաղութեան : (Օրհնութիւն եւ փառք :

Աշերրաբ հոռբլոյ : Սողուս Խ .

Երանի որ խորհի զաղքատն եւ զտնանկն, յաւուր
չարի փրկէ զնա Տէր :

Տէր փրկէ զնա եւ կեցուցանէ . երանելի առնէ ի
վերայ երկրի, եւ ոչ մատնէ զնա ի ձեռս թշնամեաց
իւրօց :

Տէր օդնական է նմա ի մահիճոց ցաւոց իւրոց, զամենայն անկողինս նորա դարձուցանէ ի հիւանդութենէ նորա:

Այս ասացի Տէր ողորմեա ինձ. բժշկեա զանձն իմ. ես մեղայ քեզ:

Ձնչնամիք իմ ասացին ինձ չար. երբ իցէ զի մեռցի եւ կորիցէ անուն նորա:

Ոտանէր տեսանել զնանրութիւն, խօսէր ի սրտի իւրում. ժողովէր զանօրէնութիւնս յանձն իւր:

Արտաքս ելանէր եւ զնոյն խօսէր. զինէն շնչէին ամենայն թշնամիք իմ:

Խորհեցան չար ի վերայ իմ. բան անօրէնութեան եղին ի վերայ իմ:

Ո՞ի թէ որ ննջիցէն ոչ եւս յաւելուցու յառնել. քանզի եւ այրն խաղաղութեան իմոյ, յոր եւ եսն յուսացայ:

Որ ուտէր ընդ իմ հաց յաճախեաց առնել ինձ խարէութիւն:

Այլ գու Տէր ողորմեա ինձ, կանգնեա զիս, եւ հատուցից նոցա:

Հայսմ ծանեայ թէ հաճեցար ընդ իս. զի մի ուրախ եղիցին յիս թշնամիք իմ:

Այլ զիս յամբծութեան իմում ընկալար, հաստատեցեր զիս առաջի քո յաւիտեան:

(Օրհնեալ Տէր Աստուած Կորացելի յաւիտեանս յաւիտենից. եղիցի եղիցի:

Սաղմոս ԽԱ:

Որպէս փափաքէ եղջերու յաղբերս ջուրց. այնպէս փափաքէ անձն իմ առ քեզ Աստուած:

Ծառարաւի է անձն իմ առ քեզ Աստուած, հզօր եւ կենդանի. երբ եկից երեւեցայց երեսացդ Աստուածոյ:

Ազնն ինձ արտասուք իմ կերակուր ի տուէ եւ ի գիշերի. այն զի ասէին ցիս զօրհանապաղ՝ թէ ուր է Աստուած քո:

Օայս որպէս յիշէի, տառապէր յիս անձն իմ. քաջալերէի, զի մտից ընդ յարկաւ սքանչելեաց տան Աստուծոյ:

Ի ձայն ցնծութեան խոստովանութեան. եւ ի ձայն բարեկենդանութեան:

Արդ ընդէր տրտում ես անձն իմ. կամ ընդէր խոռովիս զիս. յուսաւ առ Աստուած խոստովանեան մա. փրկիչ երեսաց իմոց Աստուած է:

Ենձն իմ յոյժ խոռովեցաւ, վասն այսորիկ յիշեցի - զքեղ յերկրէն Յորդանանու, յԱհերմոնէ լեռնէ փոքուէ:

Խորք խորոց կարգացին առ քեղ ի ձայն սահանաց քոց:

Եմենայն զբօսանք քո, եւ ալիք քո անցին ի վերայ իմ:

Ի տուէ պատուիրեաց Տէր զողորմութիւն իւր. զիշերի զօրհնութիւն նոր. եւ աղօթք իմ առ Աստուած վասն կենաց իմոց:

Եսացի Աստուծոյ ընդունելի իմ ես. ընդէր մերժեցեր զիս. ընդէր տրտում գնամ ես ի նեղելթշնամնոյ իմոյ:

Ի փշել սոկերաց իմոց նախատեցին զիս թշնամիք իմ. յասելցիս զօրհանապաղ, թէ ուրէ Աստուած քո:

Արդ՝ ընդէր տրտում ես անձն իմ. կամ ընդէր խոռովիս զիս. յուսաւ առ Աստուած. խոստովանեան մա. փրկիչ երեսաց իմոց Աստուած է:

Սովոր խբ:

Դամտ արա ինձ Աստուած. եւ իրաւ արա ինձ իդատաստանի իմում:

Յազգէ որ ոչ է սուրբ. ի մարդոյ մեղաւորէ նենդաւորէ փրկեաւ զիս:

Դառ Աստուած հզօրիչ իմ ես. ընդէր մոռացար զիս, ընդէր տրտում գնամ ես ի նեղելթշնամնոյ իմոյ:

Առաքեաւ Տէր զլցու քո եւ զՃ՛մաբտօւթիւն . զի առաջնորդեսցեն ինձ , հանցեն զիս ի լեառն սուրբ եւ ի յարկս քո :

Ո՞տից առաջի սեղանոյ Աստուծոյ առ Աստուած՝ որ ուրախ առնէ զմանկութիւն իմ:

Խոստովան եղէց քեզ օրհնութեամբ Աստուած Ապառած իմ:

Արդ՝ ընդէր արտում ես անձն իմ . կամ ընդէր խոռվիս զիս . յուսա առ Աստուած , խոստովանեանմաս , փրկիչ երեսաց իմոց Աստուած է :

Փառք Հօր : Ա, յժմ եւ :

Եւ եւս խաղաղութեան : (Օրհնութիւն եւ փառք :

Աղօն+ Յովանու Տոբիուին : Բ . 3 :

Խնեղութեան իմում ես առ Տէր կարգացի , եւլուաւ Աստուած յանդոց գժոխոց աղաղակի իմում :

Լուր Տէր ձայնի իմում , զի ընկեցեր զիս ի խորս ծովու , եւ շրջանք գետոց պաշարեցին զիս :

Վենայն զբուանք քո եւ ալիք քո անցին ի վերադ իմ . եւ ասացի , թէ մերժեցայ ուրեմն յերեսաց աշաց քոց :

Վրդ իցէ թէ յաւելից հայել ի տաճար սուրբ քո , զի հեղան զինեւ ջուրք մինչեւ յանձն իմ . եւ անդունդք անհնարինք պաշարեցին զիս :

Լուսուտ գլուխ իմ ընդ փապարս լերանց , իջի ես ի խորս երկրի , եւ տեսի զնիգս նորա , զի էին որպէս աղևնք յաւիտենից . եւ ելցեն յապականութենէ կեանք իմ :

Վու քեզ Տէր Աստուած իմ , ի նուաղել անձին իւմց կարգացի , եւ զքեզ Տէր յիշեցի , եւ մացեն աշօթք իմ ի տաճար սուրբ քո :

Օ, ի ոյք պահէին զունայնութիւն եւ զստութիւն , յողսրմութեան իւրեանց մերժեցան :

Ա, յլ ես ի ձայն օրհնութեան խոստովան եղէց

քեզ, մատուցից պատարագս Տեառն եւ կատարեցից զուխտ իմ ի փրկութեան :

Փառք Հօր : Այժմ եւ միշտ :

Եւ է հոռնիւ անիւնը ուլույան Շորովուն

ԴԿ. ԱՏ :

Օքրհուրեալ դողացամմայի ամենամեղ անձն իմ յահիւղ քոց դատաստանաց յաններելին տանջանացն : Երես իբնեա :

Զնիք՝ Եւ եւս խաղաղութեան : (Օքրհութիւն եւ փառք :

Դորուել աղջիւ Յունանու հորդուելն :

Խնեղութեան իմում ես առ : Տէս Երեւ 322 :

Շորովուն ԴԿ. ԱՏ :

Վանդի կամաւ մերձեցամմայի ի մեղս մեծամեծս . արդ կայ Եւ մնայ ինձ աններելին պատռչան : Երես իբնեա :

Զնիք՝ Եւ եւս խաղաղութեան : (Օքրհութիւն եւ փառք :

Դորուել աղջիւ Յունանու հորդուելն :

Խնեղութեան իմում ես առ : Տէս Երեւ 322 :

Շորովուն ԴԿ. ԱՏ :

Վորդ անկեալ աղաչեմմայի մ փըրկի է Եւ բարերար . խնայեաց յիս ի մեղուցեաց լս . Եւ ողորմեաինձ բազմամեղիս : Երես իբնեա :

Եւ աղաւ առեն :

Տեր ամենակալ Աստուած Աքրահամու Խսահակայ , Յակովը եւ զաւակի նոցա արդարոց . ամենակալ Տէր թռող զմեղս իմ :

Ար արաբեր զերկինս եւ զերկիր , եւ զամենայն զարդ նոցա . ամենա :

Ար կապեցեր զծով բանիւ հրամանի քո . փակե-

ցեր զիսորս . կնքեցեր ահաւոր եւ փառաւորեալ անուամբ քով սրբով . ամենա :

Այս ամենայն ինչ սարսի եւ դողայ յերեսաց ահի զօրութեան քո . ամենա :

Վերաւ է մեծվայելութիւն փառաց սրբութեան քո . եւ սաստիկ է բարկութիւն սպառնալեաց քոց ի վերայ մեղաւորաց . անչափ եւ անքնին են ողորմութիւնք աւետեաց քոց . ամենա :

Դու Տէր բարձրեալ գթած երկայնամիտ բազումողորմ , եւ զղջանաս ի վերայ չարեաց մարդկան , ամենա :

Դու Աստուած ոչ եղեր ապաշխարութիւն վասն արդարոցն Աբրահամու , Խաչակայ եւ Յակովը , որք ոչ մեղան քեզ . ամենա :

Վ. Ել եղեր ապաշխարութիւն վասն իմ մեղաւորիս . զի մեղայ աւելի քան զաւաղ ծովու , եւ բազմացան անօրէնութիւնք իմ . ամենա :

Չեմ արժանի հայել եւ տեսանել զբարձրութիւնս երկնից ի բազմութենէ անօրէնութեան իմոյ . ամեն :

Կորացեալ եմ ես ի բոնութենէ կապանաց երկաթից , եւ ոչ գոյ ինձ հանգիստ . ամենա :

Բարկացուցի զսրտմտութիւն , եւ զշար առաջի քո արարի . կանգնեցի պատկեր եւ բազմացուցի զցասումն . ամենա :

Եւ արդ Տէր խոնարհեցուցանեմ զծունր սրտի իմոյ . եւ հայցեմ ի քաղցրութենէ քումմէ . ամենա :

Ո՞եղայ Տէր , մեղայ , եւ զանօրէնութիւնս իմ ես ինձէն գիտեմ . ամենա :

Աղաչեմ , եւ խնդրեմ ի քէն թող ինձ Տէր , թող ինձ . եւ մի կորուսաներ զիս ըստ անօրէնութեան իմոյ . ամենա :

Ո՞ի յաւիտեան բարկանար ինձ Տէր . եւ մի՛ յիշեր զւարիսն իմ . եւ մի պարտաւորեր զիս ընդ իջեալսն ի ներքց երկրի չարեօք . ամենա :

Օի դու Աստուած , Աստուած ապաշխարողաց ես .

եւ յիս ցոյց զբարերարութիւն քո, որ անարժան եմ, ամենա:

Կեցուսցես զիս ըստ բաղում ողորմութեան քում. եւ ես օրհնեցից զքեզ զամենայն աւուրս կենաց իմոց, ամենա:

Օքեզ Տէր օրհնեն ամենայն զուարթունք երկնից, եւ քո են փառք յաւիտեանս. ամեն:

Շ-ը-ի-ն Դկ. ԱՏ:

Եմենակալ քաւեա զմեղս իմ, զի Աստուած ես ապաշխարողաց: Երիշ իրնեա:

Ադ դ-ը-ի-ն ա-ն:

Տէր ամենակալ Աստուած Աբրա: Տէ Երե 323:

Շ-ը-ի-ն Դկ. ԱՏ:

Եւ զՀոգիդ սուրբ մի հաներ յինէն. զի Աստուած ես ապաշխարողաց: Երիշ իրնեա:

Ե- դ-ը-ի-ն ա-ն:

Տէր ամենակալ Աստուած Աբրահամու Տէ ի դ-ն 323:

Փառք Հօր եւ Որդւոյ եւ Հոգւոյն սրբոյ:

Եյժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից, ամեն:

Եղաչեմ եւ խնդրեմ ի քէն Տէր. թող ինձ զմեղս իմ:

Բաղումողորմ Տէր, ողորմեաց ինձ:

Եստուած քաւեա զիս զմեղաւորս:

Երարիչ իմ եւ յօյս Աստուած, դթա յիս ի մեղուցեալ ծառայս, եւ ողորմեա ինձ բազմամեղիս:

Եմենօրհնեալ սրբուհի եւ միշտ կօյս աստուածածին Մարիամ. բարեխօսեա առ Տէր վասն իմ մեղաւորիս:

Եմենայն սուրբք Աստուծոյ բարեխօսեցէք առ Հայր ի յերկինս վասն մեր մեղաւորացս:

Վրիստոս Որդի Աստուծոյ անոխակալ՝ ընկայլ զա-

զաշանս մեր, զի ի քեզ են ապաւինեալ անձինք
մեր:

Հաղթօղ զօրութեամբ սուրբ եւ կենդանարար եւ
պատուական խաչիւ քո Տէր պահպանեաւ զմեզ:

Առաքեաւ Տէր զհրեշտակ խաղաղութեան քո, որ եւ-
կեալ պահեսցէ զմեզ անխոռվս ի տուէ եւ ի գիշերի:

Եւ մարդասիրութեամբ քո յիշեաւ զմեզ Տէր,
յիշեաւ զմեզ յորժամ դաս արքայութեամբ քով
եւ ողորմեաց մեզ:

Շ-Ր-Հ-ԱՆ ԴԻԱ · ԱՏ :

Ե՛ւ փրկեա՞ զիս յահագի՞ն հըրո՞յն . զի Աստուած
ես ապաշխարողաց: Երեշո իբինեա:

ԶԻՒՔ՝ Ք-Ա-Ր-Ա-Ղ:

Եկեալքս ի խոստովանութիւն ապաշխարութեան՝
հաւատով զյոյս միածնի Որդւոյն Աստուծոյ դիցուք
ի սիրոս մեր, խնդրելով ի նմանէ զքաւութիւն եւ
զմողութիւն յանցանաց մերոց: Ա ասն զի նա ինքն
է նախախնամօղն Աստուած յաւիտենական, որ եկն
կամաւ Հօր ի փրկել զարարածս. եւ ասաց զինքն
լինելքաւիչ մեղաւորաց, յոյս ապաշխարողաց, շնոր-
հելով հանգիստ աշխատելոց, ընդունելով զծանրա-
բեռնեալքս եւ զոաժանեալքս մեղօք յապաշխարու-
թիւն քաւութեան: Արդ՝ եկայք ամենեքեան՝ խո-
նարհեալ անձամբ, բեկեալ սրտիւք, անկցուք եւ
լացցուք առաջի Տեառն արարչին մերոյ, զի անցուցէ
ի մէնջ զցասումն պատուհասի յանցանաց մերոց
բարերարութեամբն իւրով: Ամենակալ Տէր Աս-
տուած մեր կեցո՛ եւ ողորմեաւ:

ԱՊԾՆՔ :

Տէր Աստուած փրկութեան մերոյ, որ ողորմածդ
ես եւ դժած, երկայնամիտ, բազումողորմ, եւ
զշանաս ի վերայ չարեաց մարդկան. որ ոչ կամիս
զմահ մեղաւորին, այլ զգառնալ նորա ի չար ճանա-
պարհէն եւ զկեալն: Դու Տէր առատ մարդասիրու-

թեամբ քով միսիթարեա զծառայքս քո , եւ տուր սոցա տեղի ապաշխարութեան . հաշտեա մարդասիթութեամբ քո , եւ արա զսոսա անդամն եկեղեցւոյ քում սրբոյ : Որպէս զի առողջացեալք հօգւով , խոստովանութեամբ եւ ապաշխարութեամբ մտցեն յեկեղեցի քո սուրբ . եւ ընդ ժողովրդեան քում քեզ հանցեն զօրհնութիւն եւ զփառս հօր եւ Որդւոյ եւ Հոգւոյդ սրբոյ : այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից . ամեն :

Եւ առա առեն ողբոյցոյն առաջու Ռ . է լուն :

ԿՑ . Հօղեա յիս մշտկաւ եւ սուրբ եղեց . լուա եւ քան զձիւն սպիտակ եղեց :

ՓԽ . Ողորմեա ինձ Աստուած՝ ըստ մեծի ողորմութեան քում , ըստ բազում դժութեան քում քաւեա զանօրէնութիւնս իմ :

Եռաւել լուա զիս յանօրէնութենէ իմմէ . եւ ի մեղաց իմոց սուրբ արա զիս :

Զանօրէնութիւնս իմ ես ինձէն դիտեմ . եւ մեղք իմ առաջի իմ են յամենայն ժամ :

Վեզ միայն մեղաց Տէր . եւ զչար առաջի քո արարի :

Որպէս արդար եղիցիս ի բանս քո , եւ յաղթեսցես ի դատելն քո :

Ենօրէնութեամբ յղացաւ . եւ ի մեղս ծնաւ զիս մայր իմ :

Դու Տէր զծմարտութիւն սիրեցեր . զանյայտս եւ զծածկեալս իմաստութեամբ քով յայտնեցեր ինձ :

Հօղեա յիս մշտկաւ , եւ սուրբ եղեց . լուա , եւ քան զձիւն սպիտակ եղեց :

Լսելի արա ինձ Տէր զցնծութիւն եւ զուրախութիւն եւ ցնծասցեն ոսկելրք իմ տառապեալք :

Դարձն զերեսս քո ի մեղաց իմոց . եւ զամենայն անօրէնութիւնս իմ քաւեա յինէն :

Օսիրտ սուրբ Հաստեան յիս Աստուած, եւ զհոգի ուղիղ նորոգեան ի փորի իմոււմ:

Մի ընկենուր զիս Տէր յերեսաց քոց. եւ զհոգի քո սուրբ մի՛ հաներ յինեն:

Տուր ինձ զցնծութիւն փրկութեան. եւ հոգւով պետութեան քո Հաստատեան զիս:

Ուսուցից անօրինաց զճանապարհս քո. եւ ամպարիշաք առ քեզ դարձին:

Փրկեան զիս յարենէ Աստուած. Աստուած փրկութեան իմց. եւ ցնծասցէ լեզու իմ յարդարութեան քում:

Տէր եթէ զջրթունս իմ բանաս, բերան իմ երգեսցէ զօրհնութիւնս քո:

Խռէ կամեցեալ էիր, պատարագս մատուցանէաք. բայց դու ընդ ողջակէզս իսկ ոչ հաճեցար:

Պատարագ Աստուծոյ հոգի խոնարհ, զսիրտ սուրբ եւ զհոգի խոնարհ՝ Աստուած ոչ արհամարհէ:

Հայրի արա Տէր կամօք քովք Սիովեհ, եւ շինեսցին պարիսպքն երուսաղեմի:

Հայնժամ հաճեսցիս ընդ պատարագս արդարութեան, ուստից պատարագս հանցեն ի սեղան քո զուարակս:

Ընթերցուածս յեսայեայ մարդարէէ: Ա. 21:

Եւ կատարեսցին աւուրբ սդց քոյ: Եւ ժողովուրդ քո ամենեւին արդար, եւ յաւիտեան ժառանգեսցեն զերկիր. պահել զնորատունկ դործոց ձեռաց իւրեանց ի փառս: Աակաւաւորն հաղարաւոր եղիցի. եւ կրտսերն յազդ մեծ. զի ես Տէր ընդ ժամանակս ժամանակս ժողովեցից զնոսա: 22:

Ընթերցուածս յեզեկիէլէ մարդարէէ: Ա. 24:

Այսպէս ասէ Տէր. եւ առից զձեզ ի հեթանոսաց. եւ ժողովեցից զձեզ յամենայն ազգաց. եւ տարայց զձեզ յերկիրն ձեր: Եւ ցանեսցից ի վերայ ձեր ջուր սուրբ. եւ սրբեսջիք. յամենայն պղծութեանց

ձերոց . Եւ յամենայն կոոց ձերոց սրբեցից զձեղ : Եւ տաց ձեղ զսիրտ նոր . Եւ զոգի նոր նորոգեցից ի ձեղ . Եւ հանից զսիրտն քարեղէն ի մարմնոց ձերոց . Եւ տաց ձեղ զսիրտ մարմնեղէն : Եւ զոգի իմ տաց ձեղ . Եւ արարից , զի յարդարութիւնս իմ գնայցէք , Եւ զիրաւունս իմ պահիցէք . Եւ առնիցէք զնոսա : Եւ բնակիցիք յերկրին՝ զոր ետու հարցն ձերոց . Եւ եղիջիք ինձ ի ժողովուրդ . Եւ ես եղէց ձեղ յԱստուած : Եւ զերծուցից զձեղ յամենայն պղծութեանց ձերոց . կոչեցից զցորեան , Եւ բազմացուցից զպտուղ ծառոյ . Եւ զարդիւնս անդոց . զի մի Եւս ընդունիցիք զնախատինս սովու ի մէջ աղդաց : Եւ յիշեաջիք զճանապարհս ձեր չարս , Եւ զգնացս ձեր զանբարիս . Եւ տաղտկասցիք յերեսաց անօրէնութեանց ձերոց Եւ ի գարշելեացն ձերոց : 31 :

Պօղոսի առաքելցյն յԵրբայեցւոց թղթոյն է ընթերցուածս : Ժ . 19 :

Ունիմք այսուհետեւ եղբարք՝ համարձակութիւն ի մուտս սրբութեանցն արեամբն Յիսուսի . զոր նորոգեաց մեղ ճանապարհ նորոգ Եւ կենդանի ի ձեռն վարագուրին , այսինքն է՝ մարմնոյ իւրոյ . Եւ քահանայ մեծ ի վերայ տանն Աստուծոյ . մատիցուք ճշմարիտ սրտիւք՝ լրութեամբ հաւատոց , լուացեալ զսիրտս ի խղճէ չարեաց , Եւ մկրտեալ զմարմին ի ջուրն սրբութեան : Պիհնդ կալցուք զիսոստովանութիւն անշարժ յուսոյն . զի հաւատարիմ է որ խոստացաւն : Եւ զգուշասցուք միմեանց յորդորմամիք սիրոյ Եւ գործոց բարեաց . Եւ մի թողցուք զժողովս միմեանց , որպէս Եւ սովոր են ոմանք . այլ միսիթարեսցուք , Եւ այնչափ Եւս առաւել՝ որչափ տեսանիցէք զօրն մերձեալ : Օ ի կամակար մտօք եթէ յանցանիցեմք յետը ընդունելութեան գիտութեան ճշմարտութեանն՝ այնուհետեւ ոչ Եւս պիտոյ է վասն մե-

զաց պատարագ, այլ աշեղ ակնկալութիւն դատաստանին եւ նախանձ հրայն՝ որ ուտիցէ զհակառակորդսն: Արհամարհեալ ուրուք զօրէնսն Մովսեսի, առանց ողորմութեանց՝ առ երկար կամ երիւք վկայիւք մեռանէր: Խակ որչափ սաստիկ պատժոց արժանի համարիցիք զայն, որ զնրդին Աստուծոյ առ սան եհար, եւ զարիւն նորոյ ուխտին խառնակ համարեցաւ՝ որով եւ սրբեցաւն, եւ զհոգին շնորհաց թշնամանեաց: Այլ գիտեմք զայն՝ որ ասացն. իմ են վրէժինդրութիւնք, եւ ես հատուցից՝ ասէ Տէր. եւ դարձեալ թէ՝ գատի Տէր զժողովուրդ իւր: Ահ մեծ է անկանել ի ձեռս Աստուծոյ կենդանւոյ: 31:

ԱՀԵԼՈՒՅՆ ՍԱՌԱՋԱ ԽԱ. Է ԸՆՆ ԱԱ:

Արպէս փափաքէ եղջերու յաղըերս ջուրց. այնպէս փափաքէ անձն իմ առ քեզ Աստուած:

Օարաւի է անձն իմ առ քեզ Աստուած, հզօր եւ կենդանի. Երբ եկից երեւեցայց երեսացդ Աստուծոյ:

Եզեն ինձ արտասուք իմ կերակուր ի տուե եւ ի զիշերի. այն զի ասէին ցիս զօրհանապազ՝ թէ ուր է Աստուած քո:

Օայս որպէս յիշէի, տառապէր յիս անձն իմ. քաջալերէի, զի մտից ընդ յարկաւ սքանչելեաց տան Աստուծոյ:

Ե ձայն ցնծութեան խոստովանութեան. եւ ի ձայն բարեկենդանութեան:

Արդ ընդէ՞ր տրտում ես անձն իմ. կամ ընդէ՞ր խոռվիս զիս. յուսաւ առ Աստուած՝ խոստովանեանա. փրկիչ երեսաց իմոց Աստուած է:

Անձն իմ յոյժ խոռվեցաւ, վասն այսորիկ յիշեցի զքեզ յերկրէն Յորդանանու. յԱհերմանէ լեռնէ փոքուէ:

Խորբ խորոց կարդացին առ քեզ ի ձայն սահանաց քոց:

Վանայն զբօսանք քո, եւ այիք քո անցին ի վերայ իմ:

Ի տուէ պատուիրեաց Տէր զողորմութիւն իւր գիշերի զօրհնութիւն նոր, եւ ազօթք իմ առ Աստուած վասն կենաց իմոց:

Եսացի Աստուածոյ ընդունելի իմ ես, ընդէր մորժեցեր զիս, ընդէր տրտում գնամ ես ի նեղելթշնամոյ իմոց:

Ի փշրել ոսկերաց իմոց նախատեցին զիս թշնամիք իմ, յասել ցիս զօրհանապազ, թէ ուր է Աստուած քո:

Վրդ՝ ընդէր տրտում ես անձն իմ, կամ ընդէր խռովիս զիս, յուսաւ առ Աստուած, խոստովանեանմա, փրկիչ երեսաց իմոց Աստուած է:

ԶՈՒՄ ՈՐԹԻՆ:

Սրբոյ Աւետարանիս որ ըստ Ղուկասու: Է. 36:

ԶՏԷՐՆ ՄԵՐ ՅԻՍՈՒՍ ՔՐԻՍՏՈՍ

Աղաչէր ոմն ի փարիսեցւոցն՝ զի կերիցէ ճաշ ընդնմա. եւ մատեալ ի տուն փարիսեցւոցն՝ բաղմեցաւ: Եւ կին մի էր ի քաղաքին մեղաւոր, իբրեւ գիտաց թէ բաղմեալ է ի տան փարիսեցւոցն, բերեալ շիշ մի իւղոյ ազնուի, կայր յետոյ առ ոտս նորա, լայր. եւ արտասուզքն սկսաւ թանալ զոտս նորա, եւ հերով գլխոյ իւրոյ ջնջէր, եւ համբուրէր զոտս նորա, եւ օծանէր իւղովն: Եւ տեսեալ փարիսեցւոցն՝ որ կոչեացն զնա, ասէր ընդ միաս իւր, սա թէ մարդարէ ոք էր, ապա գիտէր թէ ով եւ որպիսի ոք կին մերձենայ իսա, զի մեղաւոր է: Պատասխանի ետ Յիսուս եւ ասէ ցնա, Սիմովն՝ ունիմ ինչ ասելքեղ. եւ նա ասէ, ասաւ վարդապետ, եւ ասէ: Երկու պարտապանք էին ուրումն փոխատուի, մինն պարտէր հինգ հարիւր դահեկան, եւ միւսն յիսուն: Եւ իբրեւ ոչ գոյր նոցա հատուցանել, երկոցունցն շնորհեաց, արդ ասաւ, ով առաւել սիրեսցէ զնա: Վա-

Սիմովն . ինձ այսպէս թուի՝ եթէ որում զբաղումն շնորհեաց . եւ նա ասէ ցնա , ուղիղ դատեցար : Եւ դարձեալ ի կինն կողմն , ասէ ցԱխմովն . տեսանես զայս կին , մտի ի տուն քո՝ ջուր ոտից իմոց ոչ ետուր , իսկ սա արտասուզք իւրովք եթաց զոտս իմ , եւ հերով իւրով ջնջեաց : Համբոյր մի դու ոչ ետուր ինձ , սա աւասիկ յորմէ հետէ մտեալ եմ՝ ոչ դադարեաց ի համբուրելոյ զոտս իմ : Իւղով զգլուխ իմ ոչ օծեր , սա իւղով անուշիւ օծ : Ա ասն որս ասեմ քեզ . թողեալ լիցին սմա մեղք իւր բազում , զի յոյժ սիրեաց . զի որում շատ թողուցու՝ շատ սիրէ , եւ որում սակաւ՝ սակաւ : Եւ ասէ ցնա . թողեալ լիցին քեզ մեղք քո : Եւ սկսան՝ որ բազմեալն էին ընդ նմա , ասել ընդ միտս իւրեանց . ով է սա՝ որ զմեղս թողու : Եւ նա ասէ ցկինն . հաւատք քո կեցուցին զքեզ՝ երթ ի խաղաղութիւն : 50 :

Այս առինգուն առաջ է:

Եւ եւս խաղաղութեան զՏէր աղաչեսցուք։ Լուի-
ցէ Տէր ձայնի աղաչանաց մերոց, ամենակալ Տէր
Աստուած մեր կեցն եւ ողորմեա՛։

Ե- մէ եբէ + անգույք. Տէր ողորմեա:

Ե- ո՞ւ ի՞շտ- և շագն- , առ սու- ցել- և սրբոյ- թա- քով:

Տէր Աստուած Հայր ամենակալ արարիչ երկնի եւ
Երկրի, որ յակնարկել բարերար կամաց քոց գոյա-
ցուցեր զամենայն արարածս, զերեւելիս եւ զանե-
րեւոյթս, զերկնայինս եւ զերկրայինս. եւ Նախա-
խնամութեամբ քո ստեղծեր զմարդս ի հողս. եւ
ըստ պատկերի բարերարութեանդ պատուով մե-
ծարեցեր զնա. շնորհելով նմա զանմահութիւն եւ
զանապականութեան զկենդանութիւն. ինքնիշխան
կամօք եւ փառօք զարդարեալ պսակեցեր զնա. պար-
գեւելով նմա զվայելումն ուրախութեան դրախտին
փափկութեան, գործել զնա եւ պահել, եւ հանա-

պաղ մշտնջենաւորիլ յանձառ պարգեւսն, եւ յառաջանալ օր ըստ օրէ ի գործս բարիս . եւ յաւելեր նմա զպատուիրանադրութիւն կենսաբեր հրամանի բարերար կամաց քոց . զի յաւելուածով պատուիրանադրութեան առաւել յաւելուածով մեծի փառաց եւ պատույ զնա ճոխացուցանէիր . եւ ի ձեռն բարեյօժար կամաց հնազանդութեան եւս առաւել ի գերակատար կեանսդ զնա փոխէիր յիմանալի կայանս բնակութեան վերինն երուսաղէմի :

Իսկ նա ի ձեռն օձապատիր չարին խարէութեան զգործի կենացն եւ զպատճառս բարեացն անձնիշխանութեամբն ի կողմն բանսարկուին դարձուցեալ, եւ ինքնայօժար կամօք գործակցեալ խարէութեան չարին, ի բաց մերժեցաւ ի քումնէ արարչադիր եւ կենսաբեր պատուիրանադրութենէդ. եւ ի ներքոյ անկեալ չարին հնազանդութեան, նախամեծար առնելով զվորիպական բանս պատրօղ թշնամւոյն քան զքո աստուածադիր օրէնսդրութիւնդ, կնոջն լսելով խրատու, կորոյս զտիրական վեհ իմաստութիւնն ոտիցն հնազանդեալ գլխոյն առաջնորդական տէրութեան, անհանձարաբար եւ անխորհրդապէս ի բաց մերկացաւ զըոցաճաճնչ լուսեղէն զարդարանսն: Խւ հակառակաբար հայթայթանօք ջանայր ծածկել զամօթալիր մերկութիւնն պատառատուն տերեւովն՝ անյուսացեալ ի զօրութիւն ամենակալիդ, կարծէր թաքչել յամենատես գիտութենէ աստուածութեան քո՝ պատճառելով զպատճառս մեղաց, եթէ կինս զըր ետուր ինձ՝ սա եղեւ ինձ պատճառ: Ա ասն որոյ զցաւոցն եւ զանիծիցն ժառանգեաց զկեանս, ի ներքոյ անկեալ մահու եւ ապականութեան, ըստ անսուտ աստուածային հրամանիդ՝ ասելով, եթէ յաւուր՝ յորում ուտիցէք մահու մեռանիցիք . որով թագաւորեալ տիրեաց ի վերայ մեր իշխան մահու, եւ զբնութիւնս մեր գրաւեալ ինքեան հնազանդութեամբ, պահակն կորստեան եւ զամենեսեան

ծառայս իւր արարեալ, վարէր ի գործս խիստս ծառայօւթեան դժոխաց :

Իսկ դու Հայր բազմագութ եւ բարերար յառատ եւ անբաւ մարդասիրութենէ քումմէ յաղթեալ՝ ոչ հանդուրժեցեր տեսանելով զանարատ ձեռքին քո ստեղծուածն յայնպիսի վտանգաւոր աղէտս տարակուասնաց : Ա, Ա բարեգորովեալ Հայրական խնամով սիրով քո գթացար յորդիս մարդկան, եւ այցելու լեալ կորուսելոյն, առաքեցեր ի խնդիր զմիածին եւ զէակիցդ Հօր զծոցածին եւ զանբաժանելի Բանգ Աստուած, որ եկն եւ էառ զկերպարանս գձձութեան աղքատացեալ բնութեանս մերց, ներմարդացեալ ի սուրբ եւ յանարատ կուսէն Մարիամայ Աստուածածնէն, եւ յանձն էառ զյանցանս սխալման մէջացն Ագամայ . եւ աստուածախնամ տեսչութեամբն իւրով տնօրինեալ զամենայն կիրս մարդկայինս յանձին իւրօւմ բաց ի մեջաց, եղեւ պտուղ մարդկութեանս : Հովիւն երկնաւոր եկն խնդրել զոշնարն մոլորեալ ի վերայ լերինն բարձու . եւ առեալ եդ վնա ի վերայ կենսաբեր ուսոց իւրոց, գարձուցանելով ի Հայրինի բնակութիւնն, ուստի արտաքսեցաւն տարագրութեամբ . եւ զանիծից եւ զցաւոց ելցծ զդատապարտութիւն իւրով պատժական եւ անպարտական մահուամբն : Ա, զանկեալն ի ձեռս առազակացն վերստին ոզչացոյց պատելով զվերս նորա . արկանել ի վերայ նորա ձէթ եւ գինի, եւ աւանդելով ի պանդոկիս ամէնընկայ կաթուղիկէ Եկեղեցւոյ, ուր ժողովէ զամենայն ցրուեալսն եւ զկեղեքեալսն, եւ միաւորէ յորդեգրութիւն ժառանգութեան Հօրդ Երկնաւորի . եւ Հաշտարար եւ մէղսաքաւիչ իւրով պատարագաւն որ ի վերայ Խաչին՝ բոլորապատուղ զինքն քեզ ընծայեցցց ընդ մեր, եւ վասն մերց պարտեաց զանձն իւր փոխանակելով : Ա, դարձեալ վերստին ստացաւ զմեզ սուրբ արեամբն իւրով . եւ ազատեաց ի ծա-

ույսութենէ բանսարկուին, պատառելով զմուրհակ դատապարտութեան յանցանաց մերոց, որ կայր մեղ հակառակ. եբարձ զայն ի միջոց եւ բեւեռեաց ընդ խաչափայտին. մերկեաց զիշխանութիւնս եւ զպետութիւնս մեքենաւոր զօրութեան նորա. յայտ յանդիման խայտառակեալ նշառ ակեաց զնա յանձին իւրում զօրութեամբ աստուածութեամբ իւրով: Եւ իշխանական պետութեամբ իջեալ ի սառին սանդարամետս դժոխօց, աղարտելով զզօրութիւն բռնութեան կարծեալ իշխանին աշխարհի, որ բարձրացեալ եւ լեռնացեալ ամբարտաւանութեամբ ունէր գրաւեալ ընդ իւրեւ զբնութիւնս մարդկութեանս. օրով ժամանեալ եհաս թագաւորն բարձանց հզօրն ի պատերազմի եւ ել ի բարձրութիւնս հպարտացելոյն. եւ կապեաց զհսկայն՝ աւերելով զամուրս նորա. եւ յափշտակեաց զգանձն նորա. եւ դարձեալ եմոյծ զպրունական պատկերն ի գրախտն ուստի եհան, զեօթնեկին շնորհոն տալով զոր կորսյն եօթնեակ յանցանօք: «Քանզի շինեաց իմաստութիւնն զօր զտուն զխորանն գրաւթի, զանկեալն եւ զկործանեալն վերստին նորոգեաց, վասն լինելոյ նորա ծաղիկ յարմատոյն Յեսսեայ. եւ հանգեաւ ի նա հոգի սուրբ, որ ի մեղ խորհրդածի. հոգի ի մաստութեան եւ հանճարոյ, հոգի գիտութեան եւ աստուածպաշտութեան. եւ լցեալ եղեւ հոգւով երկիւղի իմաստութեան: Ա ասն զի ուր երկիւղ Տեառն է, անդ պատուիրանաց պահպանութիւն. եւ ուր պատուիրանաց պահպանութիւն, անդ եւ ոչ ինչ յանցանօք: «Քանզի զյանցանս մեր էառ, եւ զցաւս մեր եբարձ, եւ զքեղ միայն ծանոյց մեղ հաւաստեաւ Աստուած կենդանեաց եւ մեռելոց, առնելով խաղաղութիւն արեամբ խաչին իւրոյ օր ինչ յերկինս եւ որ ինչ յերկիր ի նոյն: Եւ միջնորդական սուրբ արեամբն իւրով հաշտեցոյց զկամս քաղցրութեան սիրոյ քո առ արարածս: «Քանզի բարձաւ

միջնորմն, եւ լուծաւ կրծիմն, որ կայր խափան եւ արգել մերս փրկութեան. եւ տեղի տուեալ սրովը էից շուրջանակաւ բոցեղէն սրովն, որ պահէր զճանապարհս ծառոյն կենաց. վասն զի ընդ մեզ եղաւ ճանապարհ եւ ճշմարտութիւն եւ կեանք Յիսուս. որ առաջնորդեաց մեզ ընդ երկնաչու պողոտայն փրկաւէտ կենացն. եւ անցոյց ի վեր ընդ գրունս երկնից. եւ նստոյց գեր ի վերս իշխանութեանց եւ պետութեանց: Եւ խրախոյս տուեալ հաւատացելոց՝ ասէ. քաջալերեցարուք զի ես յաղթեցի աշխարհի. եւ ետու ձեզ իշխանութիւն կոխել զօձս եւ զկարիճս եւ զամենայն զօրութիւն թշնամոյն: Առ որս եւ ասել մեզ համարձակապէս. թէ ուր է մահ յաղթութիւն քո. ուր է գժոխք խայթոցք քո. քանզի եղաք փրկեալք եւ ազատեալք արեամբ միածնի Որդւոյ քո Յիսուսի Քրիստոսի Տեառն մերոյ, ընդ որում քեզ Հօր եւ Հոգւոյդ սրբոյ վայելէ փառք:

Խաղաղութիւն ամենեցուն:

Աստուծոյ երկրպագեսցուք:

Եւ արդ Տէր Աստուած մեր բարերար եւ բազմագութ. որ այսպիսի անձառ եւ անպատում բարեաց հաղորդս զազգս մարդկան արարեր, որով մեծարեցեր զմեզի ձեռն միածնի քո տնօրէնութեան. որ եւ կեալ կատարեաց զամենայն գրեալս օրինաց եւ մարդարէից եւ քաղցրուսոյց վարդապետութեամբ իւրով ժողովեաց զցրուեալ ազգս մարդկան. եւ միացուցեալ միաւորեաց զամենեսեան միարան սիրով ի մի հաւատս եւ ի մի յստ կոչման քում արարչական խնամոց գթութեանցդ. եւ հորդեաց ճանապարհ փրկութեանոյն տիեզերաց, պարգեւելով զառհաւատչեայ կենդանութիւն Հոգւոյդ սրբոյ նորածնելոց նոր ժողովրդոց որդւոց առագաստի. կազմելով դեղ եւ սպեղանիս ապաշխարութեան՝ իւրով առատ ողորմութեամբն եւ մարդասիրութեամբն,

ասելով. եթէ ոչ եկի կոչել զարդարս, այլ զմեղաւորս յապաշխարութիւն. եւ դարձեալ՝ թէ եկայք առ իս ամենայն աշխատեալք եւ որք ունիք բեռինս ծանունս մեղաց, եւ ես հանգուցից զձեզ։ Եւ յորդորական աստուածախօս ձայնիւն յորդորեալ քաջալերեաց զամենեսեան ի հնազանդութիւն աստուածային լծոյ ծառայութեան, ասելով. եթէ առէք զլուծ իմ ի ձեզ, եւ ուսարուք յինէն զի հեզ եմ եւ խոնարհ սրտիւ, եւ գտջիք հանգիստ անձանց ձերոց. զի լուծ իմ քաղցը է եւ բեռն իմ փոքրոգի։

Եւ արդ մեք ծառայքս քո եւ ժողովուրդ, խաշն արօտի քո՝ գինք արեան միածնի Որդւոյ քո՝ ժողովեալք ի դաւիթ սրբոյ եկեղեցւոյ քո, եւ խոնարհեալ աղաչեմք զբաղմագութ եւ զառատ մարդասիրութիւն քո, եւ հայցեմք ի քաղցրութենէ քում մէ զքաւութիւն եւ զթողութիւն մեղաց մերոց։ Խոնարհեցն Տէր զունկն քո եւ լուր աղաչանաց մերոց. եւ դժութեամբ ողորմութեան քո թող մեզ զյանցանս մեր զկամայ եւ զակամայ. եւ արա զմեզ որդիս լուսոյ եւ որդիս առւընչեան, զորս գրեցեր ի գիր որդէգրութեան ժառանգութեան սրբոցն ի լոյս, որ չարին պատրանօք որսացեալ եղաք կամօք մերովք ի մեղսասէր եւ ի կամակոր նորա կամս, որոշելով ի հայրախնամ արարական սիրոյ քո, տարագիր առնելով զանձինս մեր յորդէգրութենէ ժառանգութեան Հարդ երկնաւորի. եւ ոչ պահեցաք զգուշութեամբ զստացուածս եւ զգանձս հոգեւոր մեծութեան, զոր սուրբ աւաղանաւն ստացաք զանմահութիւն, եւ զմաքրութիւն, եւ զանմզութիւն, եւ զարդարութիւն, եւ զհօգեւոր մեծաշահ փարթամութիւն։ Վ. Ա. անառակ վարուք մերովք ծախեցաք զհայրենատուր մեծութիւնն, մինչեւ ժամանեաց ի վերայ մեր յետին աղքատութիւն, եւ սովամահ չքառութեամբ նուաղեցան անձինք մեր։ Եւ յսս ակնկալութեան մերոյ չկը այլ ոք բաց ի քէն, զի

դու ես Տէր Աստուած մեր, եւ զանուն քո անուանեմք զօրհանապաղ: Հայր երկնաւոր, Հայեաց ի դարձումն ծառայից քոց, եւ ընկալ զզղջումն խոստովանութեան մերում, որպէս զանառակ որդւոյ ընկալար զդարձումն, եւ վերստին զարդարեցեր զնա արիիափայլ եւ լուսեղէն զգեստիւն, եւ առաջին պատմուճանին ծածկութիւ, զոր ինքեան կամակոր եւ անառակ վարուքն մերկացաւ: Ո ասն որոյ եւ մեք նորին յօժարութեամբ զղջացեալ սրտիւ եւ բեկեալ անձամբք դառնամք առ քո գթութիւնդ, ասելով. Հայր՝ մեղաք յերկինս եւ առաջի քո, ոչ եւս եմք արժանի կոչել որդի սուրբ անուանդ քո: Երազ զմեզ իբրեւ զմի ի վարձկանաց քոց: Հայեաց Տէր ողորմութեամբ եւ քաղցրութեամբ կամօք քովք: Եւ Հայրական գթով բարերարութեամբդ քով ել ընդ առաջ մեր. եւ զգեցով մեզ զառաջին պատմուճանին զլուսափայլ վերարկուն, զոր զգեստաւորեալ զարդարեցաք աւազանին լուսափայլ պայծառութեամբն: Ե՞րկեաւ ի մէնց Տէր զշնացեալ պատմուճան չարին ծածկութից, զոր ծուլութեամբ եւ անառակ վարուք մերովք զգեցաք, եւ օտարացաք ի Հայրական խնամոց քոց: Տուր մեզ Տէր Աստուած մեր զքո ուրախարար եւ զմարդասիրական համբոյրդ, տալով զկնիք սրբութեան ի հոգիս մեր, եւ զմատանին արդարութեան տպաւորեաւ յաջոյ ձեռին մերում, միշտ ունելով մեզ զնշան եւ զդրոշմն ուխտին սրբութեան, զոր ուխտեցաք միջնորդութեամբ մարմնոյ եւ արեան Որդւոյ քո սիրելոյ: Երբո՞ մեզ զբաժակն ուրախարար, զոր խառնեցեր ի խառնարան սրբութեան աստուածընկալ սեղանոյն քառաթեւ խաչին, յորում զենար զզենումն ճշմարիտ պատարագին եղինն պարարակի, եւ հրաւիրեցեր ի պատրաստեալ ճաշ հարսանեաց միածնի Որդւոյ քո սիրելոյ, զպակասամիտոսն ի հանձարց, յաստուածային երկեղէն եւ ի պատուիրանին զդուշութենէ,

եւ զանզգամնն պատուիրեցեք թողուլ զանզգամութեան ճանապարհն :

Եւ արդ տուր մեզ զհացն սրբութեան մարմնոյ միածնի քո, որով կեցցուք, եւ արբո՛ զմեզ գինւով անուշութեամբ ուրախութեամբ սուրբ բաժակին. զի արբեալ միշտ ուրախասցուք յանսպառ ուրախութիւնդ, յերջանիկ յօթեւանս Հօրդ երկնաւորի, զոր պատրաստեցեք ի սկզբանէ աշխարհի սրբոց քոց, եւ ընդ նոսին գոհանալով փառաւորեսցուք դՀայր եւ զնորդի եւ զսուրբ Հոգիդ, պյժմ եւ միշտ եւ յաւի:

ԶԲՈՒ ԱՅԾՈՒՅՆ Ա-ԵՆ Է Ա-Յ- Ս-Յ- Ճ-Ֆ-Է-

Կ8. Ի՞ացէք ինձ զդրունս արդարութեան, զի մոից ընդ այն եւ խոստովան եղէց Տեառն:

ՓԽ. Խոստովան եղերուք Տեառն, զի բարի է, զի յաւիտեան է ողորմութիւն նորա:

Վսասցէ տունն Խորայելի զի յաւիտեան է ողորմութիւն նորա:

Վսասցէ տունն Ահարովնի՝ զի յաւիտեան է ողորմութիւն նորա:

Վ նեղութեան իմում ես առ Տէր կարդացի, եւ լուաւ ինձ յանդորր:

Տէր է իմ օգնական, եւ ես ոչ երկեայց. զի՞ արասցէ ինձ մարդ:

Տէր է իմ օգնական, եւ ես տեսից ի թշնամիս իմ:

Ի արի է յուսալ ի Տէր՝ քան յուսալ ի մարդիկ. բարի է յուսալ ի Տէր քան յուսալ յիշխանս:

Վ մենայն աղինք ըրջեցան զինեւ, եւ անուամբ Տեառն յաղթեցի նոցա:

Վ ընելով ըրջեցան զինեւ, պաշարեցին զիս ի միասին. եւ անուամբ Տեառն վանեցի զնոսա:

Վ ուրջ եղեն զինեւ որպէս մեղուք, վառեցան,

բորբոքեցան որպէս փուշք ի հուր . եւ անուամբ Տեղառն մերժեցի զնոսա :

Ի մերժելն դրդուեցայ , եւ եղէ մերձ ի դլորել . եւ Տէր ընկալաւ զիս :

Օգրութիւն իմ եւ օգնութիւն իմ Տէր , եւ եղեւ ինձ փրկութիւն :

Ձայն ցնծութեան փրկութեան իյարկս արդարոց :

Վ.ջ Տեղառն արար զօրութիւն . աջ Տեղառն բարձր արար զիս . եւ աջ Տեղառն արար զօրութիւն :

Ոչ մեռայց , այլ կեցից եւ պատմեցից զգործս Տեղառն :

Խորատելով խրատեաց զիս Տէր . եւ ի մահ ոչ մատնեաց :

Դացէք ինձ զզրունս արդարութեան , զի մտից ընդ այն եւ խոստովան եղէց Տեղառն :

Աղու աւել անանային լողաշետրւուն , եւ հոռնին յիշեցին . եւ առեն Սուլուս Ղթ. :

Ըղաղակեցէք առ Տէր ամենայն երկիր . ծառայեցէք Տեղառն ուրախութեամբ :

Ո.տէք առաջի նորա ցնծութեամբ . ծաներուք զի նա է Տէր Աստուած մեր :

Դա արար զմել եւ ոչ մեք էաք . մեք ժողովուրդք ձեռին նորա , եւ խաշն արօտի նորա :

Ո.տէք ընդ գրունս նորա խոստովանութեամբ . եւ օրհնութեամբ ի յարկս նորա :

Խոստովան եղերուք Տեղառն , եւ օրհնեցէք զանուն նորա :

Դաղը է Տէր . յաւիտեան է ողորմութիւն նորա . յազգէ մինչեւ յազգ է ճշմարտութիւն նորա :

Զինէ ասրիստին արողէ . Ոյւրը եկեղեցեաւս :

Աղքիւ . Ի մէջ տաճարիս :

Եւ ինքեւ այս իստորիք , օրհնէ առաջորդն լողաշետրւուն եւ լուսվորդն , առելով :

Օրհնեալ է անբաւ ողորմութիւն եւ մարդասիրութիւնն Քրիստոսի Աստուծոյ մերս , որ արժանաւու-

ըեաց զմեզ խաղաղութեամբ հասանել ի փառաւորութիւն մեծապատիւ եւ խորհրդական աւուրս այսորիկ, յորում եղեն խնդութեան աւետիք եւ փրկութիւն ամենայն տիեզերաց: Ա ասն զի այսօր կենարարն մեր խոնարհեալ վասն փրկութեան մերոյ առ ի լուանալ զոտս աշակերտացն, եւ արարիչն երկնի եւ երկրի ծառայական կերպիւ խոնարհութեամբ եւ սարսափելի տնօրէնութեամբ իջեալ ի ծունկս հողեղինացն, եւ զգեստիւն զօր սփածաւ՝ ջնջեալ մաքրագարգեաց զգարշապարս առաքելոցն, տալով նոցա զօրութիւն եւ իշխանութիւն՝ կոխել զօձս եւ զկարիճս եւ զամենայն զօրութիւն թշնամւոյն: Այսօր մարդարէական լցաւ բանն՝ որ ասէ, պահել զնորատունկս գործոց ձեռաց իմոց, զի ես Տէր ընդժամանակս ժամանեակս ժողովեցից զնոսա: Այսօր Տէրն մեր բաշխեալ զանապական մարմին եւ զարիւն իւր սուրբ ի քաւութիւն եւ ի թողութիւն ամենայն հաւատացելոց: Այսօր կատարումն արարեալ գրաւական կտակիս՝ հնոյ աւանդութեան մովսիսական օրինացն տուչութեան. եւ սկզբնաւորեալ զնորոյ խորհրդական շնորհացս աւետարանական աւանդութեանս նորոյ ուխտիս առատութեան, եւ հոգեւորական բարեացն առատարաշխ ողորմութեան: (Օրհնեալ է անբաւ ողորմութիւն եւ մարդասիրութիւնն Քրիստոսի Աստուծոյ մերոյ, որ արժանաւորեաց զձեզ այսպիսի մեծի աւուրս, եւ շնորհեաց ձեզ բարեպաշտութեամբ կատարել զընթացս հոգեւոր ճգնութեան, եւ յօժարութեամբ ճաշակել զբաժակ ապաշխարութեան: Արժանաւորեսցէ զձեզ լսել զամենահեշտ բարբառն, եթէ եկայք առ իս ամենայն աշխատեալք եւ բեռնաւորք, եւ ես հանգուցից զձեզ: Աշ փոխանակ սրբապահութեան ձերոյ զերկնաւորն եւ զյաւիտենականն պատրաստեսցէ ձեզ կերակուր: Աշ փոխանակ ժուժկալութեան ձերոյ դոր ծարաւեցայք, ի համագոյական աղբերէն ըմպել

ջուր։ Եւ փոխանակ գիշերային տքնութեան ձերց՝
ընդ հրեշտակս օրհնել զամենօրհնեալն Քրիստոս։
Եւ փոխանակ անլուայութեան ձերց անթառամ
պսակօքն զարդարեսցէ զձեղ։ Եւ փոխանակ գե-
տնախշտութեան ձերց՝ լսել ձայնի Որդւոյն Աստու-
ծոյ, եթէ բաղմեցուցից զձեղ ընդ այմէ Հօր իմց,
եւ անցեալ պաշտեցից զձեղ։ Եւ փոխանակ գթու-
թեան եւ ողորմութեան ձերց՝ որ առ աղքատսն,
յաջակողմեանն դասեցուսցէ զձեղ, եւ արժանի ա-
րասցէ զձեղ լսել զամենահեշտ բարբառն, եթէ ե-
կայք օրհնեալք Հօր իմց՝ ժառանգեցէք զպատրաս-
տեալ ձեղ արքայութիւնն. զի զոր արարէք միում ի
փոքրկանց յայսցանէ՝ ինձ արարէք։ Արդ՝ բարե-
գութն Աստուած Քրիստոս Որդին Աստուծոյ, որ այս-
օր խոնարհեցաւ յոտս աշակերտացն՝ լուանալ զգայ-
թագղութիւնսն որ ի նոսա եւ նոքա համարձա-
կութեամբ եւ բազում յօժարութեամբ քարողե-
ցին զբանն կենաց. նոյն ինքն մարդասէրն Աստուած
արժանի արասցէ զձեղ հոգեւոր լուացման, աստուա-
ծային բաղկօքն մաքրել զաղտ յանցանաց բանսար-
կուին, եւ յաղթել զօրութեան թշնամոյն. կոխել
զիժն եւ զքարբն, թեւարկելով ի վերայ նորա ա-
ռաքելական գնացիք. եւ ժամանել ի խորանս եր-
կնաւոր լուսոյն ի Քրիստոս Յիսուս ի Տէր մեր. որում
փառք եւ երկրպագութիւն եւ գոհացողական օր-
հնութիւն ընդ Հօր եւ ընդ Հոգւոյն սրբոյ, այժմ
եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն։

Աամ իսրայել և ոլոքիսոպուան իամ աւանդերէցն շիւ շայ օր-
անունիւն յաւագուան՝ եւ աղալիսորուղոց եւ աղնայն ժո-
ղութեան։

(Օրհնեալ է ամենասուրբ Երրորդութիւնն ի բար-
ձունս Հայր եւ Որդի եւ սուրբ Հոգին. մեծ գոհու-
թիւն երից անձանց. եւ մի աստուածութեան ան-
սահմանելոյ, անփոփխելոյ, ամենակարողի, ան-

մաշի, ամենակեցուցանողի, ամենապարզեւի, անձառի, պատիւ երկրպագութիւն եւ մշտնչենաւոր փառաբանութիւն յերկնաւորաց, եւ յերկրաւորաց, ի հրեշտակաց եւ ի մարդկանէ, ի սերովբեկից եւ ի քերովբեկից, ի տէրութեանց եւ յիշխանութեանց. Երրորդութեան երբեակ եւ մի աստուածութեան, որ էնն յէութեան իսկութեան համագոյական աստուածութեան հարթ եւ հաւասար ի խորութիւն եւ ի բարձրութիւն, ի լայնութիւն եւ յերկայնութիւն: Որ իւրով կանխագէտ զօրութեամբն արար զերկինս եւ զերկիր. ձգեաց զերկիրս առանց հիման խորանաձեւ հաստատութեամբն, եւ արկ ի վերայնորա զբաղմութիւն ջուրց. գնան հրեղենքն ընդ ջուրն եւ ոչ շիջանին, զի նմա ամենայն ինչ կարելի է. սահմանեաց զծով աւազով. բուսոյց յերկրէ զծառս եւ զծաղիկս հանդերձ սերմանեօք. պաճուճեաց չորիսք եղանակօք զըոլոր շրջանս տարւոյն. եգ զնոսա հակառակ անհաշտելի՝ եւ ի սէր անքակտելի. արար ազգի ազգի զեռունս ի ծովու, եւ զթռչունս թեւաւորս, եւ բազում գաղանս վայրենիս: Վայա յետ ամենեցուն զմարդն արար ձեռօք իւրովք ըստ պատկերի իւրում, եւ փչեաց ի նա շունչ կենդանի, եւ եղեւ մարդն ի հոգի կենդանի, եւ զամենայն ինչ հնազանդ արար ի ներքոյ ոտից նորա, եւ կացոյց միջասահման՝ կենաց եւ մահու. եւ ետնոցա պատուէր չճաշակել ի պըտղց ծառոյն գիտութեան, եւ ի պահել պատուիրանին խոստացաւ նոցա՝ զվերնայարկ վերինն Երուսաղէմի: Խակ բանսարկուն սատանայ աման չարին գտեալ զօձն, եւ նովաւ խօսեցաւ ընդ կնոջն՝ ի պատճառս աստուածանալոյն, ետ նմա ուտել ի ծառոյն գիտութեան. եւ մերկացաւ ի լուսեղեն փառացն: Խսկ բարերարին քաղցրաձայնեալ ասէ. ուր ես Աղամ. եւ ի գալ նորա ի դրախտն նկարեցաւ գալուստն իւր յաշխարհս. եւ ձայն ոտից նորա՝ դրոշ-

մեաց զՅովհաննէս մլրտիչ . իսկ Աղամայ անզղջութեամբ դիմեալ ի մահ՝ զանպարտականն Աստուած պատճառս իւրոյ կորստեանն համարեալ՝ ասէր , թէ կինս զըր ետուր ցիս՝ սա յանցոյց զիս : Իսկ դատաւորն ստուգութեամբ անէծ զնոսա եւ զվեսասակարս նոցա . եւ եհան զնոսա արտաքոյ դրախտին . սակայն ոչ ժուժկալեալ ողորմութեամբ՝ ընկալաւ ղպատարագն Աբելի . անմահացոյց զզաւակ նորա զԵնովք . պահեաց զնոյ ի տապանին բազմահոյլ կենդանեօք . եւ զամբարշտեալն կայէն իւրովք ծննդովքն սահանաբաց անձրեւօք չնշեաց : (Օրհնելով զտասներորդն զԱբրահամ՝ խոստանալով նմա երդմանի , եթէ բազմացուցից զզաւակն քո՝ որպէս զաստեղս երկնից . բազում նշանեօք եւ արուեստիւք խօսեցաւ առ հարսն մեր՝ որք արարին ազգի ազգի նշանս . առաքեաց զհրեշտակս վերակացուս : Իսկ իբրեւ եկն լրումն ժամանակին , խօսեցաւ ընդ մեզ Որդւովե , որ եկն եւ մարմնացաւ ի սրբոյ կուսէն , եւ եմուտ ընդ օրինօք , զի զորս ընդ օրինօքն իցեն՝ ազատեսցէ . կատարեաց զօրէնս . ելից զտառս մարդարէիցն : Վար նշանս եւ արուեստս . լուսաւորեաց զկոյրս . աւողջացոյց զանդամալոյծս . հալածեաց զգեւս : Ապա ի կատարումն նշանացն՝ շնորհեաց զյարութիւն զազարու՝ չորեքօրեայ կոչմամբ ի թազմանէ : Աստաւի վերայ յաւանակի իշոյ , որ է խորհուրդ կոչման հրէից եւ հեթանոսաց . վասն որոյ եւ մանկտին ովաննա երդէին , օրհնութիւն որդւոյ դաւթի : Իսկ ի սերկեան աւուրս՝ գայ կամաւորութեամբ ի չարշարանս . յանձն առնու մատնիլ յանօրէն աշակերտէն : Հերեկոյ հասեալ ժամու աւուրն զոտս երկոտասանիցն՝ զխոնարհութիւն ուսուցանելով նոցա , նա եւս զՅուդային յառաջ լուանայր , որ եւ աշխատեցաւ մինչեւ ցգաւիթ քահանայապետին . վասն որոյ եւ Յուդա ի միտս իւր ասէր՝ թէ բիւր անգամ մեծարես զիս , ոչ եմ մոռանալոց զերեսուն արծա-

թիսն։ Արդ ի յայսմ ահաւոր եւ սքանչելագործ տօնիս՝ եղեւ ուրախութիւն հրեշտակաց եւ մարդկան։ Այսօր բարձաւ ցանկ անիծիցն Ադամայ։ Այսօր ազատեցաք ի ծառայութենէ սատանայի։ Այսօր արարիչն արարածոց ի յերկրի երեւեցաւ։ Այսօր Աստուածն սերովըէից ծառայի զգենու զկերպարան։ Այսօր անհասն քերովըէից՝ խոնարհի եւ լուանայ զոտս աշակերտացն։ Այսօր արկօղն զլցոս որպէս զօթոց՝ զգենու զենցակ։ Այսօր աթոռակիցն Հօր՝ ընդ հողեղէնս բազմի։ Այսօր փառակիցն սուրբ Հոգւոյն՝ յանձն առնու մատնիլ ի դատաստան մահու։ Այսօր կենագործօղն ամենեցուն՝ ընդ մահուամբ սահմանի։ Այսօր վէմն առանց ձեռին հատեալ եւ ինքն լեռնացեալ ելից զտիեզերս։ Այսօր բաշխէ զմարմին։ Եւ զարիւնն, եւ յայտնէ զանօրէն աշակերտին զխորհուրդն։ Այսօր կապեալ լինի արձակիչն կապելոց, զոր երկինք ոչ բաւեէին տանել։ Այսօր օրհնէ զառաքեալսն ի դպրութիւն քահանայութեան։ Այսօր դտանի դրամն կորուսեալ, որ է թագաւորական պատկերն։ Այսօր եղեւ ուրախութիւն հրեշտակաց վասն գիւտի մոլորեալ ոչխարին։ Այսօր ճշմարտապէս հաղորդեցաք մարմնոյ եւ արեան ջեառն։ Այսօր օրհնեցան քահանայապետք ամենայն հանդերձ քահանայիւք։ Այսօր լուսազարդեցան թագաւորք հանդերձ ամենայն զօրութեամբն իւրեանց եւ իշխանութեամբ՝ ընդ Դաւիթի եւ ընդ դասագլուխս նորա։ Այսօր օրհնեցան ծերք եւ տղայք, երիտասարդք եւ կուսանք, ի ձեռն կապողին եւ արձակողին։ Այսօր դրախտն բանի մարդկութեանս, եւ ամենայն արարածք ցնծան յանմահական կեանս։ Այսօր ի հին տրտմութեանց փոխեցաք, եւ ամենայնքն նորոգեցաք ի Քրիստոս։ Այսօր ետ իշխանութիւն կոխել զօձս եւ զկարիճս եւ զամենայն զօրութիւնս թշնամույն։ Այսօր ի ձեռն աւազանին լուսազարդեալք մաքրեցան հաւատա-

ցեալք յաղտոյ մեղաց : Վըդ եկեսցէ միսիթարումիւնն Երուսաղէմի ի վերայ ձեր , որ ասէ . միսիթարեցէք , միսիթարեցէք զժողովուրդ իմ , ասէ Աստուած . քահանայքդ խօսեցարուք ի սիրտ Երուսաղէմի . միսիթարեցէք զդա , զի լի եղեւ տառապանքք . թողեալ լիցին նմա մեղք իւր : Դարձեալ՝ եթէ զճանապարհս սրտի նորա տեսի եւ բժշկեցի , եւ ետու նմա միսիթարումիւն , եւ փոխանակ մոխրոյն՝ օծումն ուրախութեան :

Վըդ՝ բարեգութն Աստուած ուրախացուսցէ զձեղ զամենեսեան , եւ երկնաւոր պարգեւացն արժանի արասցէ : (Օրհնեսցէ Տէր Աստուած զհայրապետս . ընդ սրբոյն Գրիգորի եւ ընդ այլ սրբոց հայրապետացն մասնակիցս արասցէ : (Օրհնեսցէ Տէր Աստուած զքահանայս ընդ քահանայութեան Մելքիսեդեկի , եւ զարդարեսցէ ընդ տեսլեանն Մովսէսի ի զարդ անկողոպտելի , ըստ պատմուճանին Ահարոնի . եւ Հոգիազարդեսցէ ըստ առաքելոցն խորանակցութեան . եւ արասցէ մշակս առանց ամօթոյ , զի յերեւիլ Հօտապետին՝ ընդունիցին զանթառամ փառաց պսակն : (Օրհնեսցէ Տէր Աստուած զմիաբան ժողովուրդս , եւ թեթեւացուսցէ զբեռուինս մեղաց ձերոց : (Օրհնեսցէ Տէր Աստուած զտունս զայս եւ զբնակութիւնս եւ զիմունս եկեղեցւոյս՝ ըստ այնմ որ ասէ . այսօր եղեւ փրկութիւն տանս այսորիկ՝ ըստ աւետեացն Աբրահամու հանդերձ ազգաւ եւ ժառանգակցօք իւրովք : (Օրհնեսցէ Տէր Աստուած զսպասաւորս տանս այսորիկ , զլուսարարս , զդոնաբացս , եւ անթառամ պսակացն արժանիս արասցէ : (Օրհնեսցէ Տէր Աստուած զխոստովանօղսդ եւ զապաշխարօղսդ . եւ թողցէ զյանցանս ձեր՝ որպէս զպունկին եւ զմաքսաւորին : (Օրհնեսցէ Տէր Աստուած զծերսն խրայէլեան բանակին . եւ որպէս զծերունին Սիմէռնի՝ որ զԱստուածորդին ի գիրկս իւր ընկալաւ , եւ հայցէր արձակիլ ի խաղաղութիւն :

(Ծրհնեսցէ Տէր Աստուած զտղայս ձեր՝ որպէս զտղայս Եբրայեցւոց՝ որք առին ոստոս արմաւենեաց, եւ ելին ընդ առաջ նորա, աղաղակէին եւ ասէին՝ ով սաննա օրհնեալ որ գաս յանուն Տեառն։ (Ծրհնեսցէ Տէր Աստուած զերիտասարդս՝ որպէս զերանելին Յովսէփի, որ հաճոյ եղեւ Աստուծոյ եւ օրհնեցաւ ի նմանէ։ (Ծրհնեսցէ Տէր Աստուած զկանայս իւղաբերս՝ որ եկին ի գերեզման փրկչին եւ լցան աւետեօք սուրբ յարութեան Տեառն։ (Ծրհնեսցէ Տէր Աստուած զժամակոչ քաղաքիս մերոյ, զի որպէս ձայն հրեշտակապետի յաղթօղ է առ ի զարթուցանել զննջեցեալս ի մահահանգիստ քնոյ, նշյնպէս եւ ձայն սուրբ յաղթօղ է առ ի հալածել զլեգէովնն ամենայն զօրօք իւրովք։ (Ծրհնեսցէ Տէր Աստուած զվերակացու տանս, զմշակս, եւ զեզինս, զխաշինս եւ զհօտս սորա։ (Ծրհնեսցէ Տէր Աստուած զանդաստանս մեր, եւ բուտուսցէ զամենայն բոյս շահեկանութեան։ ի բաց արասցէ զամենայն վեաս եւ զբիծ, զհրայրեաց եւ զդալուկ, զժանտ, զկարկուտ, զմարախ, զջորեակ, զսառն եղեմմածին, եւ զամենայն ցաւս, եւ զխաշնամահ ի մարդոյ եւ յանասնոյ։ եւ հալածեսցէ զլեգէովնն ամենայն զօրօքն իւրովք, եւ առ աքեսցէ յանդունդս, եւ զհրեշտակ իսաղաղութեան առ աքեսցէ եւ օրհնեսցէ զամենեսեան։ (Ծրհնեսցէ Տէր Աստուած զամենեսեան զմիաբան զարսդ եւ զկանայսդ, զծերսդ եւ զտղայսդ, եւ փրկեսցէ զձեզ զամենեսեանդ յամենայն չարեաց, եւ ամրացուսցէ ընդ հովանեաւ աջոյն իւրոյ, եւ երկնից արքայութեան արժանիս արասցէ։ (Ծրհնեսցէ Տէր Աստուած զբնակութիւն քաղաքիս մերոյ, եւ հալածեսցէ զամենայն չար եւ զզօրութիւն բռնացեալ թշնամոյն։ (Ծրհնեսցէ Տէր Աստուած զկրօնաւորսդ, ընդ սրբոյն եղիայի եւ ընդ Անտոնի ժառանգակիցս եւ մասնակիցս արասցէ։ (Ծրհնեսցէ Տէր Աստուած զժողովուրդս սուրբ եկեղեցւոյս մե-

ըսյ առ հասարակ զարսդ եւ զկանայսդ , զերիտասարդսդ . եւ երեւեցուացէ զերեսս իւր ի ձեզ : (Օր Հնեսցէ Տէր Աստուած զխոստովանօղսդ եւ արժանի արասցէ զձեզ լուացման սուրբ առաքելոցն ի վերնատանն : Եւ փոխանակ սրբապահութեան ձերոյ զերկնայինն պարգեւեսցէ ձեզ կերակուր : Եւ փոխանակ ժուժկալութեան ձերոյ զոր ծարաւեցայք , յանմահական աղքերէն տացէ ձեզ ըմպել ջուր : Եւ փոխանակ գիշերային տքնութեան ձերոյ՝ ընդհրեշտակս դասեսցէ զձեզ : Եւ փոխանակ լռակացութեան ձերոյ՝ անթառամ պսակօք զարդարեսցէ զձեզ : Եւ փոխանակ ողորմութեան ձերոյ՝ որ առ աղքատս , յաշակողման բաղմեցուացէ :

Եմդ՝ ով աստուածասէր ժողովուրդք եւ հաւատացեալք քրիստոսի , սլահեցէք զպատուիրանս Տեառն եւ զիրաւունս նորա . եւ մի դադարիք եւ ձանձրանայք առնել ողորմութիւն . մինչդեռ ժամանակս ի ձեռս է՝ գործեցէք զբարիս . զի զփոխարէնն ի փրկչէն մերմէ Յիսուսէ քրիստոսէ յաւիտենական կեանս առնուցուք : Եմդ՝ հատուցանօղն բարեաց ամենեցուն տացէ եկեղեցեացս շինութիւն , քահանայիցս ուղղափառութիւն , թագաւորաց եւ իշխանաց վայելցութիւն , ծերոց մսիթարութիւն , կրօնաւորաց ժուժկալութիւն , երիտասարդաց ողջախոհութիւն . մեղաց լուծումն . հիւանդաց բժշկութիւն . դիւաց խորտակումն . ախտաժետաց առողջութիւն . եւ փրկութիւն հոգւոց եւ մարմնոց : Եւ արդ լսելով զայս ի բաց ընկեցէք յանձանց ձերոց դշարութիւն եւ զամենայն խարդախութիւն . թողէք իւրաքանչիւր եղբօր իւրում դյանցանս , եւ զամենայն խէթ զոր ունիք ընդ միմեանս եւ զամենայն չարութիւն . գործք բարիք բոլորովիմն ի կատարումն . սիրեցէք զթէր յամենայն օրտէ , եւ զկամս նորա կատարեցէք , ընդ ամենայն մարդոց զխաղաղութիւն ունիցիք . հեզ լիջիք եւ խոնարհ . լսել ձայնին որ ասէ , յո՞ք բնակե-

ցայց եթէ ոչ ի հեզս եւ ի խօնարհս եւ որք դողան
ի բանից իմոց . խնդրեցէք զլսաղաղութիւն եւ եր-
թիցէք զհետ արդարութեան . յուսոյ ակն կալջիք
յաւիտեանս յաւիտենից : Եւ Տէր Աստուած արա-
րիչն ամենայնի հաստատեսցէ զձեզ . եւ տացէ ա-
ռատաբոյս բարիս՝ աստ եւ ի հանդերձելումն . եւ
արժանի արասցէ զձեզ դասիլ յաջակողմանն . եւ
ննջեցելոց ծանօթից եւ անծանօթից զերկնից ար-
քայութիւնն պարզեւեսցէ . եւ Քրիստոսի Աստուծոյ
մերոյ փառք յաւիտեանս . ամէն :

Զի՞ն ուրագ . Խնդրես : Եւ ասէն Լ . Տէր ողորմեա . է
նիւ : Աշուն + . Վում ամենազօր եւ հրաշալի տէրու-
թեանդ :

Եւ դնէ սուրբ իւոն եւ սուեպարանն սուզի բեմին . ե-
ւ հարուրեն նախ ըսուրբ իւոն եւ ըսուեպարանն , եւ սու-
զի ունաւոյն : Եւ օրնենէ ունաւոյն ըսուրբ իւոնան . եւ
որոշին ողջունելով ըսուեպարան . Եւ երիւն իւուղունեմին :

Խոչ ի յեօնն ժամն ժողովին ի դուռան եխեղեց-ոյն : Եւ ա-
սէն զնուղու ժամն մնացեալ ողորմեայն : Եւ նշեոր դոր-
շէ : Եւ սու հունեն յեկեղեցին , եւ սիսոնին :

Ես առ Աստուած կարդացի : Փառք Հօր : Եւ եւս
խաղաղ : (Օրհնութիւն եւ փառք :

Խոնարհեցո , Եւ Ապրեցո :

Մեսեդի :

Լուացայց սրբութեամբ զձեռս իմ . եւ շուրջ եղէց
զսեղանով քո Տէր :

Տէր սիրեցի զվայելութիւն տան քո . եւ զտեղի
յարկի փառաց քոց :

Ընթերցուածս ի Ծննդոց : Ի՞ր . 1 :

Եւ եղեւ յետ բանիցս ոյսոցիկ փորձեաց Աստուած
զԱբրահամ եւ ասէ ցնա . Աբրահամ Աբրահամ .
եւ նա ասէ՝ աւասիկ եմ : Եւ ասէ ցնա , առ դու
դորդիդ քո զսիրեցի , զոր սիրեցեր՝ զիսահակ . եւ

գնա դու յերկիր բարձր . եւ հանցես զդա անդ յող-
շակէզ ի վերայ միոյ լերանց՝ յորոց ասացից քեզ :
Եւ յարեաւ Աբրահամ ընդ առաւօտն , համետեաց
զէշ իւր . եւ առ ընդ իւր երկուս ծառայս , եւ զի-
սահակ զրդի իւր . եւ պատառեաց փայտ յողջակէզ՝
յարեաւ եւ գնաց . եւ եկն ի տեղին՝ զոր ասաց նմա
Աստուած : Եւ յաւուրն երրորդի համբարձ Աբրա-
համ զաչս իւր եւ ետես զտեղին ի հեռաստանէ :
Եւ ասէ Աբրահամ ցպատանիս իւր . նստարուք դուք
այդր հանդերձ իշովդ . եւ ես եւ պատանեակս եր-
թիցուք մինչեւ ցանդր , եւ երկիր պացցուք . եւ
դարձուք առ ձեզ : Եւ առ Աբրահամ զփայտ ող-
շակիզին . եւ եդ ի վերայ Խասհակայ որդւոյ իւրոյ .
եւ առ ի ձեռն զհուրն եւ զսուր . եւ գնացին երկո-
քեան ի միասին : Եւ ասէ Խասհակ ցԱբրահամ
ցհայր իւր . Հայր : Եւ նա ասէ , զի է որդեակ : Եւ
նա ասէ . ահա հուր եւ ահա փայտ . ուր է ոչխար
յողջակէզ : Եւ նա ասէ . Աստուած տեսցէ իւր ոչ-
խար յողջակէզ որդեակ : Վնացին երկոքեան ի միա-
սին : Եւ եկին ի տեղին , զոր ասաց նմա Աստուած .
անդ շինեաց տեղան Աբրահամ . եւ եդ ի վերայ
զփայտն . եւ կապեաց զխահակ զորդի իւր . եւ եդ
զնա ի սեղանն ի վերայ փայտին : Եւ ձգեաց Աբրա-
համ զձեռն առնուլ զսուրն եւ զենուլ զորդի իւր :
Եւ կոչեաց զնա հրեշտակ Տեառն յերկնից եւ ասէ .
Աբրահամ , Աբրահամ : Եւ նա ասէ ցնա . աւասիկ
եմ : Եւ ասէ . մի միսեր զձեռն քո ի պատանեակդ .
եւ մի ինչ առներ դմա . զի այժմ գիտացիթէ երկիւ-
լած ես դու յԱստուածոյ . եւ ոչխանայեցեր յորդիդ քո
սիրելի վասն իմ : Համբարձ Աբրահամ զաչս իւր եւ
ետես . եւ ահա խոյ մի կախեալ կայր զծառոյն Սա-
բեկայ զեղջերաց : Եւ գնաց Աբրահամ եւ առ
զիսոյն . եւ եհան զնա յողջակէզ փոխանակ Խասհա-
կայ որդւոյ իւրոյ : Եւ կոչեաց Աբրահամ զանուն
տեղւոյն այնորիկ Տէր ետես . զի ասիցեն ցայսօր . ի

լերինն յայնմիկ Տէր երեւեցաւ : Եւ կոչեաց հրեշտակ Տեառն զԱրրահամ երկիցս անգամ յերկնից՝ եւ ասէ : Քանձն իմ երդուայ, ասէ Տէր . փոխանակ զի արարեր դու զբանդ զայդ, եւ ոչ խնայեցեր յորդիդ քո սիրելի վասն իմ . այո՛ օրհնելով օրհնեցից զքեղ, եւ բազմացուցանելով բազմացուցից զպաւակ քո իբրեւ զաստեղս երկնից բազմութեամբ եւ իբրեւ զաւազ առ ափն ծովու . եւ ժառանգեսցէ զաւակ քո զքաղաքս հակառակորդաց իւրոց : Եւ օրհնեցին ի զաւակի քում ամենայն ազգք երկրի . փոխանակ զի լուար ձայնի իմում : 18 :

Ընթերցուածս յԵսայեայ մարդարէէ : ԿԱ . 1 :

Հոգի Տեառն ի վերայ իմ . վասն որոյ եւ օծ իսկ զիս . աւետարանել աղքատաց առաքեաց զիս . բժշկել զբեկեալս սրտիւք . քարոզել գերեաց զթողութիւն, եւ կուրաց տեսանել : Կոչել ամ Տեառն ընդունելի . եւ օրհնեցման Աստուծոյ մերոյ . միսիթարել զամենայն սգաւորս : Տալ սգաւորաց Սիովնի փառս . փոխանակ մոխրոյն օծումն ուրախութեան . եւ սգաւորացն հանդերձ փառաց՝ փոխանակ ոգւոյն վհատութեան, եւ կոչեցին նոքա ազգք արդարութեան՝ տունկ Տեառն ի փառս : Եւ շինեսցեն զաւերակսն յաւիտենից . եւ զյառաջագոյն աւերեալսն կանգնեսցեն . եւ նորոգեսցեն զքաղաքս աւերեալս յազգաց մինչեւ յազգս : Եւ եկեսցեն օտարածինք հովիւք խաշանց քոց, եւ այլազգիք մաճակալք եւ այգեգործք քո : Իսյց դուք քահանայք Տեառն կոչիջիք, եւ պաշտօնեայք Աստուծոյ մերոյ անուանիջիք . զզօրութիւնս ազգաց կերիջիք . եւ մեծութեամբ նոցա սքանչելի լինիջիք : Փոխանակ ամօթոյն ձերոյ կրկին ուրախութիւն . եւ փոխանակ անարգանաց ձերոց ցնծութիւն . եւ ապա զերկիրն յերկրորդում ժառանգեսցեն . եւ ուրախութիւն յաւիտենից ի վերայ դիսոց նոցա : 7 :

Ընթերցուածս ի գործոց առաքելոց : Ա . 15 :

Եւ յաւուրսն յայնոսիկ յարուցեալ Պետրոս ի մէջ
եղբարցն՝ ասէ . եւ էր անդ բազմութիւն անուանց
իբրեւ հարիւր եւ քսանից : Ե՞թք եղբարչ՝ պարտ էր
կատարել դրոյն . զոր յառաջագոյն ասաց Հոգին
սուրբ ի բերանոյ Դաւթի՝ վասն Յուղայի . որ եղեւ
առաջնորդ ունելեացն Յիսուսի . զի ի թիւս մեր էր՝
ընդ մեղ . եւ հասեալ էր նմա վիճակ պաշտամանս
այսորիկ : Այս ստացաւ գեօղ ի վարձուց անիրաւու-
թեան . եւ ուռուցեալ հերձաւ ընդ մէջ , եւ հեղաւ
ամենայն փոր նորա : Եւ յայտնի եղեւ ամենեցուն՝
որ բնակեալ են յերուսաղէմ . մինչեւ կոչել գեղջ
այնմիկ բարբառովի իւրեանց Ակեղդամայ . այսինքն
է՝ գեօղ արեան : Օֆ գրեալ է ի գիրս սաղմոսաց .
եղիցի բնակութիւն նորա աւերակ . եւ մի ոք իցէ՝
որ բնակիցէ ի նմա . եւ զկարդ նորա առցէ այլ :
Երդ՝ պարտ է յարանցս յայսցանէ՝ եկելոցս ընդ
մեղ յամենայն ժամանակի , յորում մուտ եւ ել առ
մեղ Տէր Յիսուս . սկսեալ ի մկրտութենէն Յովյան-
նու մինչեւ յօրն՝ յորում վերացաւ ի մէնջ , վկայ
յարութեան նորա ընդ մեղ լինել միում ի սոցա-
նէ : Եւ կացուցին երկուս . զՅովսէփի , որում Բար-
սաբայն կոչէին , ոք անուանեցան Յուստոս . եւ զՄա-
տաթիա : Եւ կացեալ յաղօթս՝ ասեն . դու Տէր ,
սրտագէտ ամենայնի՝ յայտնեա զմի ոք՝ զոր ընտրե-
ցեր ի սոցանէ յերկոցունց . առնուլ զվիճակ պաշ-
տամանս այսորիկ եւ զառաքելութեան , յորմէ ան-
կաւ Յուղաս՝ գնալ ի տեղի իւր : Եւ ետուն վիճակս
նոցա , եւ ելանէր վիճակն Մատաթեայ . եւ համա-
րեցաւ ընդ մետասան առաքեալսն : 26 :

Ադա Սալմո ԾՊ . սուսէի յայնէ :

ԿՑ . Կակուղ էին բանք նոցա քան զձէթ . եւ ին-
քեանք որպէս սլաք :

ՓԽ . Ունկն գիր Աստօւած աղօթից իմոց . եւ մի
անտես առներ զիսնդրուածս իմ :

Այս առ իս եւ լուր ինձ . զի տրտմեցայ ես ի-
ձանձրանալ իմում եւ խռովեցայ :

Ի ձայնէ թշնամնոյն եւ ի նեղել մեղաւորին խո-
տորեցան յիս անիրաւութեամբ . բարկութեամբ ոխ
պահէին ինձ :

Ոիրտ իմ խռովեցաւ յիս , եւ երկիւղ մահու ան-
կաւ ի վերայ իմ :

ԱՇ եւ գողումն եկն ի վերայ իմ . եւ ծածկեաց
զիս խաւար :

Ասէի , տայր ոք ինձ թեւ որպէս աղաւնւոյ , զի
թոշէի վերանայի . հեռացեալ դադարէի յանապատի :

Ակն ունէի յԱստուծոյ , որ փրկէ զիս ի կարճմտու-
թենէ , ի զայրանալց , եւ ի մըրկեալ նեղըրտութենէ :

Ինկլո՛ Տէր եւ բաժանեա զլեզուս նոցա . զի տեսի
զանօրէնութիւն եւ զչակառակութիւն ի քաղաքի :

Ի տուէ եւ ի գիշերի շուրջ եղեն զպարսպօք նորա
անօրէնութիւնք . շարիք եւ մեղք են ի մէջ նոցա .
եւ ոչ պակասեաց ի հրապարակաց նոցա վաշն եւ
նենգութիւն :

Օի թէ թշնամնոյն նախատեալ էր՝ համբերէի
արդեօք , կամ ատելւոյն մեծաբանեալ էր ի վերայ
իմ՝ թագչէի արդեօք ի նմանէ :

Խսկ արդ դու մարդ հաւասար իմ , առաջնորդ իմ
եւ ծանօթ իմ :

Ապաքէն ի նշն քաղցրացուցեր ինձ եւ քեզ կե-
րակուր . զի գնայաք միաբանութեամբ ի տան Աս-
տուծոյ :

Եկեսցէ մահ ի վերայ նոցա . եւ կենդանւոյն իջ-
ցեն ի դժոխս . զի չարութիւն է ի բնակութիւն նոցա
եւ ի մէջ նոցա :

Ես առ Աստուած կարդացի , եւ լուաւ ինձ յերե-
կոյս եւ ի վաղորդայն եւ ի հասարակ աւուր :

Պատմեցի եւ ասացի եւ լուիցէ ձայնի իմում . փըր-
կեսցէ խաղաղութեամբ զանձն իմ ի մերձաւորաց
իմոց . զի կարեօք հասին ի վերայ իմ :

Լուիցէ Աստուած եւ խոնարհ արասցէ զնոսա . այն
որ յառաջ է քան զյաւիտեանս :

Օի ոչ գոյր նոցա փոխանակ . եւ ոչ երկեան
յլստուծոյ :

Զգեաց զձեռն իւր ի հատուցանել նոցա , եւ նոքա
պղծեցին զօրէնս նորա :

Բաժանեցան ի սրտմտութենէ երեսաց նորա , եւ
եհաս ի սիրտս նոցա :

Կակուղ էին բանք նոցա քան զձէթ . եւ ինքեանք
որպէս սլաք :

Բնկեա ի Տէր զշոդս քո՝ եւ նա կերակրէ զքեզ .
եւ ոչ տայ յաւիտեան սասանութիւն արգարոյ :

Դու Աստուած իջուսցես զնոսա ի գուր ապակա-
նութեան . արք արիւնահեղք եւ նենգաւորք մի
հասարակեսցեն զաւուրս իւրեանց . այլ ես ի քեզ
Տէր յուսացայ :

Ի Բէ-:

Աղեղ եղիցին աղօթք իմ որպէս խունկ առաջի քո
Տէր :

Օերեկցի զաղօթս մեր ընկալ Տէր , եւ զտարա-
ծումն ձեռաց մերոց :

Քարոշ . Աղաւեսցուք . իւմ գոնչ :

Հայբարձի Ակ :

Այսօր կարգեցաւ օրինակ խոնարհութեան ի՝ յուղ-
ղութիւն վարուց մերոց : Այսօր Տէրըն մեր լը-
ւանայր ղուս աշակերտացն եւ պատուիրէր զայս
ամենը : Մինչ ոմն ի ձէնջ եղբայրք մատնելոց է զիս
ի մահ եւ որոշի յաշակերտացդ : Փառք Հօր եւ :
Օայն լըւեալ Պետրոսի ակնարկէր առ Յովհան-
նէ՞ս հարցանել թէ՛ ովլ իցէ : Այժմ եւ միշտ : Բա-
նըն զոր ասաց Յիսոնւս . տըրտմեցոց զիւր զաշա-
կերտսն եւ խոռվեցան ամենեքեան :

Եղած քոր. Ա ասն խաղաղութեան: Ազգ. Այս գթած:
Եւ ապա հոգածն է պարագած:
Զինք պարագածն Սովոր Խբ:

Կ8. Պատրաստ արարեր առաջի իմ զսեղան՝ ակն
յանդիման նեղաց իմոց:

ՓԽ. Տէր հովուեսցէ զիս, եւ ինձ ինչ ոչ պակա-
սեսցի:

Ի վայրի դալարւոջ անդ բնակեցոյց զիս. Եւ առ
ջուրս հանգստեան սնոյց զիս:

Դարձոյց զանձն իմ առ իս, եւ առաջնորդեաց
ինձ ի ճանապարհս արդարութեան վասն անուան
իւրոյ:

Խեկպէտ եւ գնացից ես ի մէջ ստուերաց մահու,
ոչ երկեայց ի չարէ. զի դու Տէր ընդ իս ես:

Հուպ քո եւ դաւազան. Նոքա միսիթարեսցեն զիս:

Պատրաստ արարեր առաջի իմ զսեղան, ակնյան-
դիման նեղաց իմոց:

(Օ)ծեր իւղով զգլուխ իմ. բաժակ քո որպէս անա-
պակ արբեցոյց զիս:

Ողորմութիւն քո Տէր զշետ իմ եկեսցէ զամենայն
աւուրս կենաց իմոց. բնակել ինձ ի տան Տեառն
ընդ երկայն աւուրս:

Եւ յոյնէ առընդունին է բեկն. Ո՛րթիւ:

Եւ իւրդուն է բեկն.

Սրբոյ Աւետարանիս որ ըստ Մարկոսի: ԺԴ. 1:
ԶՏէրն մեր Յիսուս Քրիստոս

Եւ էր զատիկն եւ բաղարջակելք յետ երկուց աւ-
ուրց. խնդրէին քահանայապետքն եւ դպիրք՝ եթէ
զիարդ զնա նենդաւ կալեալ սպանանիցեն: Իսոյց
ասէին՝ թէ մի ի տօնի աստ, զի մի խոռվութիւն լի-
նիցի ի ժողովրդեանն: Եւ մինչ էր ի բեթանիա՝ ի
տան Սիմովեհի բորստի բաղմեալ, եկն կին մի, որ ու-
նէր շիշ իւղոյ նարդեան աղնուի մեծագնոյ, եւ բե-
կեալ զշիշն՝ եհեղ ի վերայ գլուխ նորա: Եւ աշա-

կերտքն զւարէին եւ ասէին . ընդէ՞ր եղեւ կորուստ
իւղյդ այդորիկ : Ա' արթ էր զայդ իւղ վաճառել
աւելի քան երեք հարիւր դաշեկանի , եւ տալ աղ-
քատաց . եւ զայրանային նմա յոյժ : Եւ Յիսուս ա-
սէ ցնոսա . թօյլ տուք դմա , զի՞ աշխատ առնէք , զի՞
գործ մի բարի գործեաց դա յիս : Համենայն ժամ
զաղքատս ընդ ձեզ ունիք . եւ յորժամ կամիք՝ կա-
րօղ էք առնել նոցա բարիս . այլ զիս ոչ յամենայն
ժամ ընդ ձեզ ունիք : Կա զոր ունէրդ՝ արար . յա-
ռաջադոյն խնկեաց զմարմին իմ ի նշան պատանաց :
Ամէն ասեմ ձեզ . ուր եւ քարոզեսցի աւետարանս
այս ընդ ամենայն աշխարհ , եւ զոր արար դա՝ խօ-
սեսցի վասն յիշատակի գորին : Եւ Յուդա Ակարի-
ովտացի մի յերկոտասանից անտի , գնաց առ քահա-
նայապետսն՝ զի մատնեսցէ զնա նոցա : Առքա իբրեւ
լուան՝ խնդացին , եւ խոստացան տալ նմա արծաթ :
Եւ խնդրէր՝ թէ զիարդ պարապով մատնեսցէ զնա :
Եւ յառաջնում աւուր բաղարջակերացն՝ յորում
զզատիկն զենուին , ասեն ցնա աշակերտքն . ուր կա-
մի՞ երթիցուք պատրաստեսցուք՝ զի կերիցես զզա-
տիկն : Եւ առաքէ երկուս յաշակերտաց անտի եւ
ասէ ցնոսա . երթայք ի քաղաք . եւ իբրեւ մտանի-
ցէք ի քաղաքն՝ պատահեսցէ ձեզ այր մի՝ որ սափոր
ջրոյ յուս ունիցի , երթայք զչետ նորա : Եւ յոր
տուն մտանիցէ , առասջիք ցտանուտէրն . վարդապետ
ասէ՝ ուր են իջավանքն , ուր աշակերտօքս ուտիցեմ՝
զզատիկն : Եւ նա ցուցցէ ձեզ վերնատուն մի մեծ
զարդարեալ . անդ պատրաստեսջիք մեզ : Եւ գնացին
պատրաստել աշակերտքն նորա . եկին ի քաղաքն ,
եւ գտին որպէս ասացն նոցա . եւ պատրաստեցին
զզատիկն : Եւ իբրեւ երեկոյ եղեւ՝ գայ երկոտասա-
նիւքն հանդերձ : Եւ իբրեւ բաղմեցան եւ գեռ ու-
տէին , ասէ Յիսուս . ամէն ասեմ ձեզ՝ զի՞ մի ոմն ի
ձէնչ մատնելոց է զիս , որ ուտէ իսկ ընդ իս : Եւ նոքա
սկսան տրտմել եւ ասել մի ըստ միոցէ . մի թէ ես

իցեմ. եւ միւսն՝ մի թէ ես իցեմ: «Ա, ապատասխանի ետ եւ ասէ ցնոսա. մի յերկոտասանից այտի, որ միւնքաց ընդ իս ի սկաւառակդ: Վ. ՅԼ որդի մարդոյ երթայ՝ որպէս եւ գրեալ է վասն նորա. բայց վայ իցէ մարդոյն այնմիկ՝ յոյր ձեռս որդի մարդոյ մատնեսցի. լաւ էր նմա՝ թէ չէր իսկ ծնեալ մարդն այն: Եւ մինչդեռ ուտէին, առեալ ջիսուսի հաց՝ օրհնեաց եւ երեկ՝ ետ նոցա, եւ ասէ. առէք՝ այդ է մարմին իմ: Եւ առեալ բաժակ՝ գոհացաւ եւ ետ նոցա, եւ արդին ի նմանէ ամենեքեան: Եւ ասէ ցնոսա. այս է արիւն իմ նորոյ ուխտի, որ փոխանակ բաղմաց հեղանի: Վ. մէն ասեմ ձեզ, թէ ոչ եւս յաւելից ըմպել ի բերոյ որթոյ մինչեւ ցօրն՝ յորժամ արրից զեա նոր յարքայութեան Աստուծոյ: Եւ գոհացեալ՝ ելին ի լեառն ձիթենեաց: 26:

Քունզ. Խսնդրեացաք : Ալեքս Ավագ : Առաջ-
գաւոր Խաղաղութեան :

بـ - بـ - بـ - بـ - بـ - بـ :

Կ Ա Ր Գ

ԱԵԺԻ ՀՅԱՂՋԱԲԱթի ոտնալուային. ըստ ո-
րում ասացն Յիսուս, թէ օրինակ մի ետու
ձեզ: Օ,որ արարեալ է սրբոյն Խփրեմի խո-
րին ասորւոյ. զոր եւ թարգմանեաց սուրբ դի-
տապետն Հայոց մեծն Գրիգոր վկայատէր:

Եւ սորին ուրոշէ :

Եւ եւս խաղաղութեան զՏէր աղաւեսցուք . ընկալ,
կեցն եւ ողորմեաւ :

Եւ աղ եպիստուան . Եւ իւմ նև այլ ու է գլեւուր
երեւանցն էցէ , իւմ վանոց երեց , իւրաբեւ դուժոյն ,
որում հաստուցու դուշուր օրն , ուեւ :

(Օրհնութիւն եւ փառք Հօր , եւ Որդւոյ , եւ Հո-
գւոյն սրբոյ . այժմ եւ միշտ :

Եւ սիւնի հանդերձ բաշունեամբն շախաներորդ սուշուն
ողբայացն :

Կ8 . Հօղեա յիս մշտկաւ , եւ սուրբ եղէց . լուա եւ
քան զձիւն սպիտակ եղէց :

ՓԽ . Աղորմեա ինձ Աստուած՝ ըստ մեծի . Տէւ է
բն-327 :

Աղ Շորին Ակ :

Վայսօր կարգեցաւ օրինակ խոնարհութեան ի
յուղղութիւն վարուց մերոց : Վայսօր Տէրըն մեր
լըւանայր զոտս աշակերտացն եւ պատուիրէր զայս
ասելով : Ո՞ի՞ ոմն ի ձենջ եղբարիք մատնելոց է
զիս ի մահ եւ որոշի յաշակերտացդ : Օպն լըւեալ
ոլետրոսի ակնարկէր առ Յովհաննէս հարցանել
թէ ով իցէ : Իանըն զոր ասաց Յիսուս . տըրտ-
մեցոյց զիւր զաշակերտսն եւ խոռվեցան ամե-
նեքեան :

Աղ սորին ուրոշէ :

Եւ եւս գոհութիւն եւ երկրպագութիւն մատուս-
ցուք Տեառն մերոյ եւ փրկչին Յիսուսի Քրիստոսի ,
որ է ծառագայթ փառաց , եւ ծագումն էութեան
անսկզբնական բնութեան Հօր . որ նոյն ինքն այսօր
անբաժանելի գոլով յէական լուսոյն , խոնարհեցոյց
զինքն յաղքատ բնութիւնս մեր , առեալ զկերպա-
րանս ծառայի . կատարեաց զտնօրինական փրկագոր-

ծութիւնն . լուաց զոտս աշակերտացն յօրինակ մեզ : Վղաչեսցուք եւ խնդրեսցուք ի նմանէ , զի եւ այժմ խոնարհեսցի՝ մարդասիրութեամբն իւրով ի ժողովարանս մեր , եւ լուացմանը երեւելի ջրովս այսմիկ՝ շնորհօք սրբեսցէ զաներեւոյթ հոգիս մեր ի մեղաց մերոց . ամենակալ Տէր Աստուած մեր կեցուսցէ եւ ողորմեսցի :

Եւ ժողովածութեան ասեն ի նէւ երեւ Տէր ողորմեա :
Եւ աղա եղիսիսպան իամ առաջերեցն ասէ շաղցն շաց :
Փառաւորեմք զքեզ Տէր մեր եւ փրկիչ Յիսուս Քրիստոս՝ միածին Որդի եւ բան Հօր , Տէր եւ արարիչ հրեշտակաց եւ մարդկան , Աստուած հուր կիզելւց . որ եւ հրեղէն զօրութիւնքն զարհուրեալ սարսափին նայել ի պատիւ փառաց աստուածութեանդ քո . ուստի եւ սերովբէքն թեւասքօղեալ ծածկէին զդէմն իւրեանց՝ անդադար փառարանութիւն մատուցանելով առաջի աթոռոյ տէրութեանդ քո : ‘Կու Տէր եւ այժմ ի լրման ժամանակի փրկութեանս մերում հաճեցար լինել մարդ ի սուրբ եւ յանարատ կուսէն Մարիամայ . եւ ընդ ամենայն կիրս մարդկութեան անցանելով՝ բաց ի մեղաց , բարձեր զպարտիսն Ադամայ յաստուածագործ մարմինդ քո , զոր ի մերմէ բնութենէս ընկալար , եւ զամենայն կատարեցեր ըստ օրինացն , փրկելով զմեզ յանիծից օրինացն : Լրկիր ի վերնատունն՝ կատարելով եւ զայն եւս զմովսիսագիր ստուերակերպ օրէնսդրութիւնն : Լր որ սպասաւորեալ պաշտիս յաննիւթական հրեղինացն , ըստ որում կրկնի քեզ ամենայն ծունը երկնաւորաց եւ երկրաւորաց եւ սանդարամետականաց , այսօր տնօրինական մարդասիրութեամբ խոնարհեցար ի ծունկս քոյոց սրբոց առաքելոցն . լուացեր զոտս հողեղէնս , եւ զբարւոք եւ զգեղեցիկ կարդ աւանդելով մեզ :

Լր արդ Տէր բարերար եւ բազումողորմ , որպէս եւ յայնժամ ազդ արարեալ՝ դաստիարակեցեր զմեզ՝

կերպարականից լինել փրկագործ խոնարհութեան քո, շնորհեաւ եւ այժմ մեղաւոր ծառայից քոց, որք յերեսս անկեալ աղաչեմք զգութ մարդասէր շնորհաց քոց, զբաւութիւն մեղաց. որպէս զի օրինակաւ ջրոյս այսորիկ՝ յորս լուանամք զօտս միմեանց տկար անձամբք մերովք՝ զկենդանարար աւանդութիւնս կատարեմք, հեղցես ի մեղ զամենառատ եւ զամենազօր շնորհս քո, եւ մաքրեցես զմեղ յամենայն աղտեղութեանց եւ ի շաղախմանց մեղաց մերոց: Հեռացո՞ ի մէնջ զամենայն հալարտութիւն եւ զամբարտաւանութիւն, զոր էած բանսարկուն ի վերայ տկար բնութեանս մերում պատրանօք իւրովք: Վրժանաւորեա զմեղ՝ մտաց աչօք լուսաւոր ճառագայթիւք նայել ի կենսաբեր տնօրէնութիւն քո: Օգեցո՞ մեղ Տէր զճմարիտ խոնարհութիւն եւ զիեզութիւն եւ զբաղցրութիւն, եւ զսէր քո՞ որ է լուումն օրինաց քոց, զոր կատարեցեր եւ ուսուցեր մաքրափայլ աշակերտաց քոց. որպէս զի եւ մեք կատարելով զյիշատակ փրկաւէտ շարչարանաց քոց, ընդ դասս սրբոց առաքելոցն արժանի լիցուք տօնել զլուսափայլ յարութիւն քո, եւ ընդ նոսին խոստովանելով զբեղ Քրիստոս Աստուած մեր, փառաւորեսցուք զհայր եւ զմրդի եւ զսուրբ Հոգիդ այժմ եւ: Խաղաղութիւն ամենեցուն:

Աստուծոյ Երկրպագեսցուք:

Դասրձեալ Երկիր պագանեմք, եւ փառաւորեմք զբեղ Քրիստոս Աստուած մեր, որ եսդ էակից Հօր՝ եւ համագոյակից սուրբ Հոգւոյն, որ միշտ փառաւորեալ օրհնիս անդադար սրբասաց ձայնիւ ի հոգեղէն եւ ի հրեղէն զուարթնոցն. անպատմելի եւ հրաշաղարդ գեղապարութեամբ հաճեցար եւ ի հողեղինացս ընդունել զօրհնաբանութիւն, որք ի քսոց սրբոց առաքելոցն ընկալեալք զաւանդութիւն, եւ ըստ կարի մերում զվերնոցն բերելով զնմանութիւն, պար առեալ կամք առաջի քսոյ տէրու-

թեանդ՝ հանդերձ զգալի անուշահոտութեամբ։ Ի՞ն-
կալ Տէր եւ զիսունկս զայս ի մէնջ մեղաւորացս, զոր
մատուցանեմք քեզ ի ժամուս յայսմիկ, որ է յի-
շատակ խոնարհութեան քո՝ զոր վասն մեր կատա-
րեցեր։ Եւ լցո զմեզ յանուշահոտութեանց մարմնա-
տիպ աստուածութեան քո՝ զոր վասն մեր զգեցար։
Եւ ի ձեռն լուացմանս այսորիկ նիւթականի լուան եւ
մաքրեաւ զաներեւոյթ ողիս մեր ի թունից մահաբեր
վիշապին։ Եւ արժանաւորեաւ զմեզ՝ մաքուր տաճար
եւ օթեւան լինել սրբոյ Երրորդութեանդ, այժմ եւ
միշտ եւ յանսպառ յաւիտեանս յաւիտենից։ ամէն։

Եւ յետ այսորիկ ի առաջնորդու չորեայն՝ առեւլ չոր արինե-
կ ի առաջն իւնաւան։ Եւ այս իւնոն ի առաջը։

Առեն յայնիւ Սուլուս Իլ։

Կ8. ‘Զայն Տեառն ի վերայ ջուրց, եւ Աստուած
փառաց որոտաց։ Եւ Տէր ինքնի վերայ ջուրց բազմաց։

ՓԽ. Ո՞ատուցէք Տեառն՝ որդիք Աստուծոյ։ մա-
տուցէք Տեառն զորդիս խոյոց։

Ո՞ատուցէք Տեառն զփառս եւ զպատիւ։ մատու-
ցէք Տեառն զփառս անուան նորա։ Եւ երկիր պա-
գէք Տեառն ի սրահ սրբութեան նորա։

‘Զայն Տեառն ի վերայ ջուրց եւ Աստուած փառաց
որոտաց։ Եւ Տէր ինքնի վերայ ջուրց բազմաց։

‘Զայն Տեառն զօրութեանց, եւ ձայն Տեառն մէծ-
վայելութեանց։

‘Զայն Տեառն փշրէ զմայրս, եւ մանրեսցէ Տէր
զմայրսն Լիբանանու։

Ո՞անրեսցէ զնոսա որպէս զմատաղատունկսն Լիբա-
նանու։ որ սիրելին է որպէս զորդիս միեղջերուի։

‘Զայն Տեառն հատանէ զբոց ի հրոյ։ ձայն Տեառն
շարժէ զանապատն։ Եւ խոռվեցուցանէ Տէր զանա-
պատն կադէս։

‘Զայն Տեառն հաստատէ զեղջերուս։ Եւ յայտնի
առնէ զանտառս։

Ի տաճարի նորա ամենեքեան ասասցեն զիհառս նմա :
Տէր զջրհեղեղս զնստուցանէ եւ ցածուցանէ . թա-
դաւորեսցէ Տէր յաւիտեան :

Տէր զօրութիւն ժողովրդեան իւրում տացէ . եւ
օրհնեսցէ զժողովուրդ իւր ի խաղաղութիւն :

Ընթերցուածս յԵլից : Լ. 17 :

Խօսեցաւ Տէր ընդ Մովսեսի եւ ասէ : Եմա աւա-
զան պղնձի եւ զխարիսխ նորա պղնձի , առ ի լուա-
նալց ի նմա . եւ դիցես զնա ընդ խորանն վկայու-
թեան եւ ընդ սեղանն . եւ արկցես ի նա ջուր : Եւ
լուասցեն Ահարովն եւ որդիք նորա ի նմանէ զձեռս
եւ զոտս իւրեանց : Հորժամ մտանիցեն ի խորանն
վկայութեան՝ լուասցեն ջրով , եւ մի մեռանիցին .
կամ յորժամ մերձենայցեն ի սեղանն պաշտել եւ
հանել զողջակէզսն Տեառն , լուասցեն զձեռս եւ
զոտս իւրեանց : Օի մի մեռանիցին . եւ եղիցի նոցա
օրէն յաւիտենական . նմա եւ ազգաց նորա յետ
նորա : 21 :

Ընթերցուածս յԵրրորդ Թագաւորութեանց : Է. 38 :

Եւ արար Քիրամ տասն պուտնարդս պղնձիս . եւ
ունէր պուտնարդ մի քառասուն սափոր . ի չորից
կանգնոց պուտնարդ մի չափով . եւ պուտնարդ մի
ի վերայ միոյ մեքենովթայ՝ տասնեցունց մեքենով-
թացն : Եւ եդ զմեքենովթսն հինգ՝ յուսոյ տանն
յաջմէ . եւ զհինգն յուսոյ տանն ի ձախմէ . եւ ծովն
յուսոյ տանն ընդ աջմէ ընդ արեւելս ի հարաւոյ
կողմանէ : Եւ արար Քիրամ զսանսն եւ զջեռու-
ցիչն եւ զտաշտսն . եւ կատարեաց Քիրամ առնել
զամենայն գործն . զոր արար արբայի Սողովմոնի ի
տանն Տեառն : 40 :

Ընթերցուածս յԵրկրորդ Մնացորդաց : Դ. 2 :

Եւ արար Սողովմոն զծովն հալածոց ի տասն կան-
գնոյ զափն բոլորակ շուրջանակի . եւ ի հինգ կան-
գնոյ զբարձրութիւն . եւ շուրջանակի յԵրեսուն

կանգնոյ: Եւ նմանութիւն եղանց ի ներքոյ նորա
որք շուրջ կային ի տասն կանգնոյ շուրջ պատեալ
զնովաւ. եւ ձուլեցին զզուարակն, ըստ ձուլածոյն
իւրեանց: Որպէս արարին զնոսա երկոտասան զուա-
րակս. երեքն հայէին ի հիւսիս. եւ երեքն հայէին
յարեւմուտս. եւ երեքն հայէին ի հարաւ. եւ երեքն
հայէին յարեւելս. եւ ծովին ի վերայ նոցա. եւ
յետոյքն իւրեանց ի ներքոյ: Եւ թանձրութիւն ծո-
վուն թղաւ. եւ շուրթն նորա իբրեւ զշուրթն բա-
ժակի քանդակեալ բոյս շուշանի. եւ տանէր երիս
հաղարս չափ: Եւ կատարեաց զնա. եւ արար ա-
ւազանս տասն, եւ եդ զհինգն յաջմէ, եւ զհինգն ի
ձախմէ լուանալ ի նոսա զգործ ողջակիզացն. եւ ողողել
ի նոսա. եւ ծովին առ ի լուանալ ի նմա քահանայիցն
զինքեանս: 6:

Ընթերցուածս յեսայեայ մարգարէէ: ԽԴ. 2:

Մի երկնչիր ծառայ իմ Յակոբ եւ սիրեցեալդ իմ
խրայէլ զոր ընտրեցի: Օի ես տաց զջուր ի ծա-
րաւու՝ որոց գնան յանջրւոց. եդից զօդի իմ ի վե-
րայ զաւակի քո եւ զօրհնութիւնս իմ ի վերայ որ-
դւոց քոց: Եւ զուարձասցին իբրեւ զխոտ ջրարբի,
եւ իբրեւ զուռ ի մէջ ջուրց գնացից: Մին ասիցէ՝
Աստուծոյ եմ ես. եւ միւսն խրախոյս բարձցէ յա-
նուն Աստուծոյ Յակովայ. եւ միւսն եւս գիր հան-
ցէ ձեռամբ իւրով՝ թէ Աստուծոյ եմ ես, եւ յա-
նուն խրայէլի խրախոյս բարձցէ: Եւ յապէս ասէ Աս-
տուած թագաւորն խրայէլի. որ փրկեացն զնա Աս-
տուած զօրութեանց: 6:

Պետրոսի առաքելոյն ի կաթուղիկեայց առաջին
թղթոյն է ընթերցուածս: Գ. 17:

Օի լաւ է բարեգործաց, եթէ կամիցին ըստ Աս-
տուծոյ կամացն չարչարել՝ քան չարագործացն. զի
եւ Քրիստոս մի անդամ վասն մեղաց ի վերայ ձեր
մեռաւ, արդարն ի վերայ անարդարոց. զի զձեզ

մերձեցուսցէ առ Աստուած . թէպէտ եւ մեռաւ մարմնով , այլ կենդանի է հոգւով : Արով եւո- գւոցն՝ որ էին ի բանտին , երթեալ քարողեաց՝ եր- բեմն ապստամբելոցն , յորժամ ներէր նոցա Աստու- ծոյ երկայնմտութիւնն յաւուրս Նոյի . յորս տա- պանն կազմէր . յոր նուազունք՝ այս ինքն ոգիք իբրեւ ութ ապրեցան ի ջրոցն : Ար եւ զձեղ ըստ նմին օրինակի կեցուսցէ մկրտութիւնն . ոչ զմարմնոյ աղտն ի բաց ընկենութ այլ զբարւոք մտացն Հանդէս առ Աստուած ի ձեռն յարութեանն Յիսուսի Քրիս- տոսի . որ է ընդ աջմէ Աստուծոյ երթեալ յերկինս , ի հնազանդել նմա հրեշտակաց եւ իշխանութեանց եւ զօրութեանց : 22 :

Պողոսի առաքելոցն ի Կորնթացւոց առաջին թըդ- թոյն է ընթերցուածս : Ժ . I :

Աչ կամիմ , եթէ տգէտք իցէք Եղբարք , զի հարքն մեր՝ ամենեքին ընդ ամպովն էին . եւ ամենեքին ընդ ծովն անցին . եւ ամենեքին ի Մովսէս մկրտեցան յամպն եւ ի ծովն . եւ ամենեքին զնոյն հոգեւոր կերակուրն կերան . եւ ամենեքին զնոյն հոգեւոր ըմպելին արբին , զի ըմպէին ի հոգեւոր վիմէն՝ որ երթայր զհետ նոցա . եւ վէմն էր ինքն Քրիստոս : 4 :

Յովհաննու առաքելոցն ի Կամուղիկեսց առաջին թըդոյն է ընթերցուածս : Դ . 7 :

Աիրելիք՝ սիրեսցուք զմիմեանս , զի սէր յԱստուծոյ է . եւ ամենայն որ սիրէ՝ յԱստուծոյ է ծնեալ եւ ճանաչէ զԱստուած : Եւ որ ոչն սիրէ՝ ոչ ճանաչէ զԱստուած , զի Աստուած սէր է : Եւ զի յայսմ ե- րեւեցաւ սէրն Աստուծոյ ի մեղ , զի զԱրդին իւր միածին առաքեաց յաշխարհ , զի Եղիցուք նովաւ կենդանիք : Հայսմ է սէրն , ոչ զի մեք սիրեցաք զԱստուած , այլ զի նա սիրեաց զմեղ . եւ առաքեաց զԱրդին իւր ի քաւութիւն մեղաց մերոց : Աիրելիք՝ եթէ Աստուած այնպէս սիրեաց զմեղ , ապա եւ մեք

պարտիմք զմիմեանս սիրել։ Օ Աստուած ուրուք երբեք չիք տեսնեալ. եթէ սիրեսցուք զմիմեանս՝ Աստուած ի մեղ բնակէ, եւ սէր նորա ի մեղ կատարեալ է։ Այսուիկ գիտեմք, եթէ մեք ի նմա բնակեալ եմք եւ նա ի մեզ, զի ի Հոգւզյն իւրմէ ետ մեզ։ Եւ մեք տեսաք եւ վկայեմք, զի Հայր առաքեաց զՈրդին իւր փրկիչ աշխարհի։ Ար ոք խոստովանեսցի՝ եթէ Յիսուս է որդի Աստուծոյ, Աստուած ի նմա բնակէ եւ նա յԱստուած։ Եւ մեք հաւատացաք, եւ ծանեաք զսէրն Աստուծոյ զոր ունի առ մեզ։ Աստուած սէր է, եւ որ կայ ի սէրն՝ բնակեալ է յԱստուած, եւ Աստուած ի նմա բնակէ։ Յայսմիկ կատարեալ է սէրն նորա ի մեզ. զի համարձակութիւն ունիցիմք յաւուրն դատաստանի, զի որպէս եւ նայն է՝ նոյնպէս եւ մեք եմք յաշխարհիս յայսմիկ։ Երկիւղ ոչ գց ի սէր, այլ սէրն կատարեալ ի բաց մերժէ զերկիւղն. զի երկիւղ ընդ տանջանք է. իսկ որ երկնչին, չէ կատարեալ ի սէրն։ Ո՞եք սիրեսցուք զԱստուած, վասն զի նա նախ սիրեաց զմեզ։ Եթէ ոք ասիցէ՝ եթէ սիրեմ զԱստուած. եւ զեղբայր իւր ատիցէ, սուտ է. որ ոչ սիրէ զեղբայր իւր՝ զոր տեսանէ, զԱստուած զոր ոչն ետես՝ զիարդ կարիցէ սիրել։ Եւ զայս պատուէր ունիմք առ ի նմանէ, զի որ սիրէ զԱստուած՝ սիրէ նա եւ զեղբայր իւր։ 21 :

Խըստ ասոցեալ վասն սէրոյ։

Աստուած սէր է, ասէ որդին որոտման՝ սիրելի աշակերտն Քրիստոսի Յովչաննէս. եւ որ կայ ի սէրն՝ յԱստուած բնակի, եւ Աստուած ի նմա։ Եւ արդ եղբարք, լուարուք եւ ի միտ առէք զճառ սիրց։ Օի ամենայն որ սիրէ զԱստուած՝ սիրէ նա եւ զեղբայր իւր։ Օի սէրն Աստուծոյ սիրով եղբօրն երեւի։ Օի թէ զեղբայրն՝ զոր տեսանէ՝ ոչ սիրէ, զԱստուած՝ զոր ոչն տեսանէ, զիարդ կարիցէ սիրել։

Այսուիկ ճանաչեմք՝ եթէ սիրեմք զԱստուած՝ յոր-
ժամ սիրեմք զեղբայրն մեր ըստ հոգւոյն սիրոյ և
ոչ ըստ մարմնոյն. զի այլ է սէր հոգւոյն, եւ այլ
մարմնոյն. զոր յառաջ գնացեալ ասասցուք յիւ-
րում տեղւողն։ Խայց արդ՝ ամենայն որ սիրէ՝ ճա-
նաչի յԱստուծոյ. եւ ինքն ճանաչէ զԱստուած, եւ
ամենայն որ ոչ սիրէ զեղբայր իւր ցաւակցաբար՝
օտար է յԱստուծոյ, եւ զշնորհս աստուածային ոչ
կարէ ընդունել։ Ամենայն որ սիրէ զեղբայր իւր ի
սուրբ սրտէ՝ բնակարան լինի Աստուծոյ, եւ Աս-
տուած ի նա բնակէ։ Օք ինքն Տէրն սիրեաց զմեզ,
եւ առաքեաց զհոգին ճշմարտութեան բնակել ի
մեզ։ Օք իմանալի հոգիս մեր՝ ընդ անիմանալի Հո-
գւոյն Աստուծոյ սիրով կապակցի։ Եւ որպէս նա սի-
րեաց զմեզ, նցնպէս եւ ի մէնջ կամի զսէր առ մի-
մեանս։ Տես թէ որչափ համարձակութիւն ունի
սէրն առ Աստուած։ որպէս թէ նման Աստուծոյ
առնէ զմարդն. զի Աստուած սիրով իւրով նման
մարդկան եղեւ։ Եւ Եցոյց՝ թէ մարդիկ իւրեանց սի-
րով նման Աստուծոյ լինելոց են։ Օք Աստուած այն-
չափ սիրեաց զաշխարհս՝ մինչեւ զնորդին իւր միածին
առաքեաց ի փրկութիւն աշխարհի։ Եւ թէ մէք սի-
րեսցուք զմիմեանս, որպէս եւ Աստուած սիրեաց զմեզ.
ոչ ինչ է չար՝ որ խափանէ զսէրն մեր։ ամենայն որ
սիրէ՝ յայտնի է առաջի մարդկան, եւ համարձակ ա-
ռաջի Աստուծոյ։ Օք զերկիւղ ի մեզաց մահու ոչ
ունի. այլ սիրով Աստուծոյ զինեալ կայ, եւ անմահ
յամենայն երկիւղական վտանկից։ Ուր սէր է՝ անդ
երկիւղ ոչ է, որպէս Յովհաննէս ասէ, երկիւղ ոչ
գոյ ի սէրն. այլ սէր կատարեալ ի բաց մերժէ զեր-
կիւղ. զի երկիւղն ընդ տանջանօք է. եւ սէր ի հա-
մարձակութիւն։ եւ զի երկիւղն հալածի ի սիրոյն.
եւ ուր սէր ոչ է, անդ է երկիւղ դատաստանին,
եւ ահ կորստեան աւուր մեծի աշեղ ատենին։ Խսէ
սէրն աներկիւղ առնէ զմարդն յամենայն տանջա-

նաց . սէր զայն ասեմ , որ ամենեւին հեռի է յերկ-
բայութենէ , զի երկբայութիւն եւ սէր ի միասին
ոչ բնակին : Եւ գիտելի է , զի սէրն ոչ միայն ի
կեանսն յաւիտենականս պտղաբերէ զալտուղ խա-
ղաղութեան իւրոյ , այլ եւ յաշխարհիս յայսմիկ զա-
մենայն թշնամութիւն ի բաց հալածէ , զնախանձ եւ
զատելութիւն , զոխակալութիւն եւ զչարութիւն ,
զչարախօսութիւն եւ զչայհոյութիւն , զտրտունջ եւ
զբամբասանս , զհպարտութիւն եւ զամբարհաւա-
ճութիւն : Եւ մանաւանդ՝ զմայրն ամենայն չարեաց
զարծաթսիրութիւն եւ զադահութիւն : Արդ՝ որ
սէր ունի , յայս ամենայն չարեացս ի բաց հեռանայ ,
եւ յերկնային անքոյթ խաղաղական հանդիստն ժա-
մանէ յամենեւին բարին : Օ ինչ խաղաղական քան
զսէրն . ազատ լինել յամենայն խոռվութենէ , եւ
զաստուածային հաճոյսն կատարել : Աէրն բանալի
է արքայութեան երկնից , եւ ճանապարհ կենացն
յաւիտենից : Աէրն զմարդիկ որդիս Աստուծոյ առնէ ,
եւ երկնից արքայութեանն ժառանգորդ : Աէրն զա-
պականացու բնութիւնս անապական գործէ , եւ զմահ-
կանացու յանմահութիւն գերափոխէ : Աէրն զեր-
կրայինսն երկնայինս առնէ . եւ զշողեղէնսն հրեղէն
կաղմէ : Եւ արդ՝ ովկ կարէ պատմել զանչափ մե-
ծութիւն սիրոյն . զի անձառ եւ անպատում է . ըստ
որում եւ անեղ բնութիւն աստուածութեան ան-
քննելի է , այսպէս եւ բնութիւն սիրոյն : Եւ որպէս
Աստուած անքաւ է , բայց յամենեսեան մերձ է եւ
բնակեալ է ի հեղս եւ ի խոնարհս , եւ յայնոսիկ
որք դողան ի բանից նորա . այսպէս եւ սէրն յամե-
նեսեան մերձ է՝ որ կամին զնա , եւ ինքն եկեալ
բնակեսցէ ի խնդրողս իւր . քանզի սէրն սիրէ զսի-
րելիս իւր , եւ ատէ ոչ զատելիս իւր : Որք խնդրեն
զնա՝ մերձ է ի նոսա աստուածապէս . զի Աստուած
սէր է , եւ կամեցօղ սիրոյ՝ ի սուրբ սրտէ , եւ յան-
կեղծաւոր հաւատոցն :

Ալէլուիա . ալէլուիա . ալէլուիա :
Տէր հովուեսցէ զիս . եւ ինձ ինչ ոչ պակասեսցի :
Կոմ .

Պատրաստ արարեր առաջի իմ զսեղան . ակն յանդիման նեղաց իմոց : (Օծեր իւղով զգլուխ իմ ,
բաժակ քո որպէս անապակ արբեցոց զիս :

Զնէ Արթիւ .

Սրբոյ Աւետարանիս որ ըստ Յովհաննու : Ժ.Վ. 1 :
Տէրն մեր Յիսուս Քրիստոս

Յառաջագոյն քան զտօնն զատկի , գիտաց , թէ
Հասեալ է ժամնորա՝ զի փոխեսցի յաշխարհէ աս-
տի առ Հայր , սիրեաց զիւրսն՝ որ յաշխարհի աստ
են . իսպառ սիրեաց զնոսա : Եւի լինել ընթրեացն ,
սատանացի իսկ արկեալ էր ի սիրո՝ զի մատնեսցէ
զնա Յուղա Սիմովի Խոկարփովտացւոյ . գիտաց Յի-
սուս՝ զի զամենայն ինչ ետ Հայր ի ձեռոս նորա , եւ
թէ յըստուծոյ ել եւ առ Աստուած երթայ , յառ-
նէ յընթրեաց անտի , եւ դնէ զհանդերձն , եւ
առեալ զենցակ մի՝ սփածաւ : Եւ ապա առեալ
չուր՝ արկ ի կոնք , եւ սկսաւ լուանալ զոտս աշա-
կերտացն , եւ սրբէր զենցակաւն՝ զոր սփածեալ էր :
Դայ առ Սիմովի Պետրոս . եւ նա ասէ ցնա . Տէր՝
դու զիմ զոտս լուանաս : Պատասխանի ետ նմա Յի-
սուս եւ ասէ . զոր ինչ եսս գործեմ , դու այժմ ոչ
գիտես . բայց ապա գիտասջիր : Վսէ ցնա Պետրոս .
ոչ լուացես զոտս իմ յաւիտեան . պատասխանի ետ
նմա Յիսուս . եթէ ոչ լուացից զքեզ՝ ոչ ունիս ընդ-
իս մասն : Վսէ ցնա Սիմովի Պետրոս . Տէր՝ մի միայն
զոտս իմ , այլ եւ զձեռոս եւ զգլուխ : Վսէ ցնա Յի-
սուս . լուացելոյն չէ ինչ պիտոյ՝ բայց զի զոտսն լու-
անացցէ , քանզի ամենեւին սուրբ է . եւ դուք սուրբ
էք , այլ ոչ ամենեքին : Օի գիտէր զայն՝ որ մատ-
նելոցն էր զնա . վասն այնորիկ ասաց՝ թէ ոչ ամե-
նեքին սուրբ էք : 11 :

Զինք + - հ ա ն ա յ + ի - մ ս ո ր ի ս տ ո ւ թ ե ն + ս ո ր ո վ լ ն
է լ ո ւ ն - ի - - :

Աստուած մեծ եւ սքանչելագործ զօրութիւն . անեղանմելի բընութիւն . որ ողջրմութեա՞մբ հաճեցա՞ր առնել դարարածս ամենայն . աղաչեմք :

Լուր Տէր եւ ողորմեա :

Ձգեցե՛ր ըզվերնայարկս երկնից որպէս խորան ի վերայ ջուրցըն , մածուցեալ հաստատութեանին ի բնակութիւն անպարագրելի աստուածութեանըդքո՞ եւ զամենայն հրաշակե՞րտս ի գովեստ անուանըդք քում սրբոյ . աղաչեմք :

Երարե՛ր քեւկ սրբասանցս ըզսերովքէսն եւ քեւրովքէսն . ըզհոգեղէնս եւ ըզհրեղէն աննիւթական բընութիւնս . ընդ նոսի՞ն եւ ի հողեղինացս հաճեցա՞ր ընդունել փառաբանիչս եւ երկըրպագուս ամենազօր տէրութեանըդք քո՞ . աղաչեմք :

Եշղեր մարդ ճշմարիտ անձառելի՞ ծագումն եւ ճառագայթ անհասանելի անիմանալի է՛ութեանըն Հօր, եւ եկի՞՞ր ի փլրկութիւն մէզ մարդասէ՞ր . աղաչեմք :

Եշղեր լրումն օրինակ եւ մարդարէից . եւ եկիրկամաւ ի վերնատունըն խորհրդոյ . լըւացե՞՞ր զնոսս աշակերտաց քոց անձառելի՞ խոնարհութեամբըդք քո՞ . աղաչեմք :

Ենկան Տէր եւ այժմ ըզլուացմունս զոր աւանդեցեր մեղ ի յօրինակ խոնարհութեան . բարեխօսութեա՞մբ սրբուհոյ մօր քո եւ միշտ կուսին Մարիամու Աստուածածնին . աղաչեմք :

Եշղաչանգք երջանիկ եւ նախընթաց կարապետին

քո եւ մկրտչին ՅՈՎՀԱՆՆՈՒ ճգնաւորական հանդիսի . հեղման արեան սրբոյն Ստեփանոսի նախասարկաւագին քո եւ առաջին վըկացին . մաղթանօքք ընտրելոց քոց առաքելոց ընդ անձանց մարտիրոսացն պսակելոց ի քէն . աղաւեմք :

Եւ Եւս առաւելք : **Օ** անձինս : **Աղոր :**

Եւ առեն շնորհ առնըսային . Զահեղ զանքնին : Եւ ըստ առնըսային շնորհեմն է յԱւածել Հորդապետե . Աստուածն ամենի :

Եւ Եղիսկողոսն իւմ +ահանայն առել շնորհն է մերոյ ջրոյն : **Տէր** մեր Յիսուս Քրիստոս Աստուած սքանչելագործ , Հզօր եւ փառաւորեալ . անհասանելի , անիմանալի , վերացեալ բարձրացեալ . քան զամենայն փառս . որ նստիս ի քրովը կան կառս եւ մի ի սրբոյ Երրորդութենէդ դաւանիս ի վերնական սրբասաց սիրով . վասն որոյ եւ զերեքսրբեան փառաբանութիւն ընդ Հօր եւ սուրբ Հոգւոյն՝ հրեղէն բերանօքն իւրեանց սոսկալի ձայնիւ սարսափելով առաջի փառաց աթոռոյ աստուածութեանդ քո մատուցանէին քեղ , լի ասելով զամենայն երկիր փառօք քո : **Դ**ու **Տէր** յաղթեալ ի մարդասիրութենէդ քումմէ ոչ կարացեր անտես առնել զարարածս քո զի հոգյ ստեղծեալքս . այլ հաճեցար եւ ի մերմէ բնութենէս փառաւորիլ , խառնելով զհողեղէն ստորեւ կացեալքս ընդ վերնական հոգեղէն եւ հրեղէն աննիւթական բնութիւնսն : **Եկիր** յաշնարհս կամաւ Հօր եւ սուրբ Հոգւոյն . առեր զկերպարանս ծառայի ի սուրբ եւ յանշաղախ կուսէն Մարիամայ . եւ Ճշմարիտ բանդ Հօր մարմին եղեալ՝ անեղծ եւ անապական նոր եւ անձառելի՝ խառնմամբ , եւ կատարելով զամենայն ստուերական օրէնսն , եղերլումն օրինաց եւ մարդարէից . Ճշմարիտ օրէնսդիր Աստուած իմ Յիսուս Քրիստոս : **Եւ** ի լրման ամե-

նայնի՝ եկիր ի վերնատունն խորհրդոց, կատարեցեր
եւ զայն եւս մովսիսաղիր ստուեր գառնազէն նորոց
փրկարագործութեանս խորհրդուրդ, որ նախ յեգիպ-
տոս նկարեցաւ: Եւ դու ինքնին քահանայապետ
սուրբ՝ կատարիչ խորհրդոց, եւ գառն Աստուծոց՝ որ
հշտնջենաւոր բառնաս զմեզս աշխարհի, միանդամ
պատարագաւն հատեր զմարմինդ սիրով, բաշխելով
քոյոց ընտրեալ աշակերտացն՝ եւ հրամայեցեր նո-
ցա զկամաւոր չարչարանս քո որ վասն մեր, եւ զմահդ
պատմել մինչեւ ի միւսանդամ քո յերկրորդ եւ ի
փառաւոր գալուստն: Ի՞այց նախ քան զայսոսիկ ան-
ձառելի խոնարհութեամբ ի բաց եդեալ զհանդերձս,
զգեցար զենջակ, որ զգեցեալ էիր զլոյս որպէս զօ-
թոց, եւ տնօրինարարներմարդութեամբ խոնարհե-
ցար ի ծունկ աշակերտացն՝ առ ի լուանսլ զոտս հո-
ղեղէնս, որում կրկնի ծունը երկնաւորաց եւ եր-
կրաւորաց եւ սանդարամետականաց, եւ զկատարեալ
խոնարհութիւնդ յայտնապէս ուսուցեր եւ աւան-
դեցեր ասելով. թէ օրինակ մի ետու ձեզ. զի որ-
պէս ես ձեզ արարի եւ դուք միմեանց առնիջիք:

Եւ արդ Տէր բարերար, մեք ծառայքս քո եւ
խաչն արօտի քո՝ ժողովեալք ի գաւիթ սրբոյ եկե-
ղեցւոյ քո ըստ աստուածային օրէնսդրութեանդ,
զոր աւանդեցեր մեզ ի ձեռն սուրբ առաքելոցն, ա-
զաշեմք զքեզ առաքեալ զէակիցդ քո եւ զիառակից
ծնողիդ քո՝ զՀոդիդ սուրբ յարքունական աթոռոցդ,
որ եկեալ հանգչեցի ի ժողովարանս մեր, եւ սրբես-
ցէ զմեզ ի մեղաց մերոց, եւ զընթացս ամենայն բա-
րեաց ճանապարհաց. զի սովաւ զօրացուցեալ զգար-
շապարս մեր անխափան ընթասցուք խաչազդես-
տեալք ի յաւիտենական ճանապարհս պատուիրանաց
քոց, եւ արժանի լիցուք հասանել ի մասն ժառան-
դութեան սրբոցն ի լոյս. եւ գոհանալով փառաւո-
րեսցուք զՀայր եւ զԱրդի եւ զսուրբ Հոգին այժմ
եւ միշտ յաւիտեանս:

Խաղաղութիւն ամենեցուն :

Աստուծոյ Երկիր պագեսուք :

¶ Խարձեալ երկիր պագանեմք, եւ աղաջեմք զամե-
նագութ ողբրմութիւնդ քո, քաւեաւ զաղտ եւ զա-
նօրէնութիւն ոգւոց մերոց օրինակաւ չըսյս այսորիկ.
որպէս եւ յաւուրմն նոյի զանօրէնութիւն ամենայն
երկրի՝ ջրովի հեղեղաւ. եւ որպէս զբորոտութիւն
Նեեման ասորւոյ՝ ի ձեռն Յորդանանու, եւ որպէս
զզանազան ախտսն՝ ի ձեռն յուզման ջուրցն Սելո-
վամայ, եւ որպէս զմեղս ամենայն աշխարհի ի ձեռն
աւազանին վերստին ծննդեան: Եւ որպէս յայնժամ
հաստատելով զծմարիտ մարդեղութիւնդ քո՝ տնօ-
րինաբար խոնարհեցար, եւ լուացեր զոտս երանելի
առաքելոց քոց, զօրացուցանելով զգարշապարս նո-
ցա յընթացս աւետարանի քո ընդ ամենայն տիե-
զերս. այլ եւ կոխել զզօրութիւն թշնամւոյն աներ-
կիւղ համարձակութեամբ. այսպէս ի մեղ հրաշա-
գործեաւ մարդասէր Տէր՝ ի ձեռն աներեւոյթ գալըս-
տեան քո ի ժողովարանս մեր. որպէս զի եւ մեք զօ-
րացեալք ի շնորհաց քոց՝ անխափան ընթասցուք ի
շաւիզս պատուիրանաց քոց. որով եւ փրկութեան
արժանաւորեսցուք հասանել ընդ ամենայն սուրբս
քո. եւ գոհանալով փառաւորեսցուք զհայր եւ
զմրդի եւ զսուրբ Հոգին այժմ եւ միշտ եւ:

Ե- յուրաքանչյուր պատճենագիրնեն կուլու-
ութեանու զ ջարու երկու անդամ սուլով:

Ορζυνευσθ έτει υρρευσθή^τ δάτροι αίγα^τ θεώναι^τ υπερρη^τ
θιαχήν^τ έτει υπερρη^τ αιτέτωρανθι^τ έτει αιτότερο^τ σύνορ^τ
ςήν^τ. γανότεν^τ λόρ^τ έτει πρητερή^τ έτει λαφευσ^τ υρροή^τ
αγθόμ^τ έτει μήρη^τ έτει γατητεωνέρο^τ γατητεωνήθι^τ:

Ե- ժամանակակի ժաման ամեն :

၂၆၇။ အေဒီ အေဒီ အေဒီ အေဒီ အေဒီ အေဒီ

Աղա-քորոշ. Խուրմ խաչիւս : Աղջու+ . Պահպաներ՝
Ե- Ե- Ե- Ե- Ե- Ե- Ե- Ե- Ե-

շահերեցն, եւ երիսու է բլիենոր երիշնցն եւ է դա-
դաստր ձերոցն: Եւ ուեւլ զենքնին, եւ նառեւլ
լուսցն էր ըստ ավելցուն է մերժեցաց մինչ-
ցիւնուն, եւ ուբեցն զենքնին՝ ըստ ուժեւն են:

Այս ոյլու դուք ուեւլ յոյնիոյս եւ յոյնիոյս անուշնոր-
խնիւնը եւ անմոցնու լուցեւըն, երիշն ուղար յայնիւ Շ-
բակու գ. 2. Ա երածգօղն երկնից. (ուեւ եւ 29/4)
շահն շրուինուն է լուս ուն: Եւ պայսօր անմառն-
ութեա զնորոգօղն (ուեւ է մեծ ուրբենի անորն): Եւ-
յլ ասոյի եւ իսպն զենքնրտունոր շրուինուն, մինչ-
քարի առից լուսցուն:

Այս լուսցեւըն էր ըստ իսրայէլ երիշունիւն անորն իս-
պն: Եւ համբարեն լուսեւուրուն, եւ զեջ եղիսիւուրուն
իսու անունույն լուսցուն:

Այս յորժուած անունուն իսուրուն անցէ՝ երիշն եւ լու-
սուն, նորի եղիսիւուրուն վերաբերյ յունու, եւ ասուն.
Արթիւ, եւ զնուացրու անուրուն իսրայէն:

Սրբոյ Աւետարանիս որ ըստ Յովհաննու: ԺԳ. 12:

ՏԵՐՆ մեր Յիսուս Քրիստոս

Եւ յորժամ լուաց զոտս նոցա, առ զհանդերձսն
իւր եւ գարձեալ բազմեցաւ, եւ ասէ ցնոսա. գի-
տէք զինչ արարիդ ձեզ: 'Կուք կոչէք զիս վարդա-
պետ եւ տէր. եւ բարւոք ասէք, քանզի եմ իսկ:
Խսկ արդ՝ եթէ ես լուացի զոտս ձեր՝ տէրս եւ վար-
դապետս, եւ գուք պարտիք զմիմեանց ոտս լուանալ:
Օի օրինակ մի ետու ձեզ, զի որպէս ես ձեզ արա-
րի, եւ դուք առնիջիք. 15:

Ապա սորիսուն ուրոշն:

Եւ եւս միաբան ամենեքեան գոհացարուք զանհա-
սանելի եւ զանմառելի մարդասիրութենէն Տեառն
մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի, որ այսօր նորոգեաց ի մեզ
զսահման պատուիրանի իւրոյ, տալով մեզ առ-
հաւատչեայ պարգեւս թողութեան մեղաց՝ սրբոյ
աւազանին մաքրութեանն: Վաշեսցուք եւ խնդրես-

ցուք ի նմանէ , զի արժանաւորեսցէ զմեզ արթնութեամբ եւ զգաստութեամբ՝ հաղորդ լինել չարչարանաց նորա , առ ի հանդիպումն լուսոյ փառաւոր յարութեան իւրոյ . ամենակալ Տէր Աստուած մեր կեցուսցէ եւ ողորմեսցի :

Եւ ժողովորուն առէ .

Տէր ողորմեա , Տէր ողորմեա , Տէր ողորմեա :

Եւ Եղիսիոդոսն իւմ ժանանայն առէ շողջնու :

Տէր Աստուած մեր , որ ըստ բազում սքանչելադործ մարդասիրութեան քո ոչ անարժան համարեցար լուանալ զոտս աշակերտաց քոց . զի խոնարհութեամբ ուսուցեր բարձրանալ այնոցիկ , որք գան զհետ հրամանաց քոց Տէր . դու նոյն ինքն փրկիչ աշխարհի՝ եւ այժմ նորոգեա ի մեզ զսահման պատուիրանի քո , եւ երեւելի ջրովս այսորիկ լուացմամբ շնորհեա մեզ զսրբութիւն Հոգւոյդ սրբոյ . պարսպեա զմեզ ի հոգի եւ ի մարմին՝ յամենայն սատանայական ներգործութեանց . զի դու ես թագաւոր մեր , եւ անուն քո կոչեցեալ է ի վերայ մեր : Ա ասն որոյ քեզ հանցուք զօրհնութիւն եւ զիառս Հօր եւ ամենասուրբ Հոգւոյդ . այժմ եւ միշտ :

Խաղաղութիւն ամենեցուն :

Աստուծոյ երկրպագեսցուք :

Հովիւ քաջ , հովիւ բարի եւ մարդասէր Տէր մեր Յիսուս Քրիստոս , որ կամաւորաբար յանձն առերդնել զանձն քո ի վերայ բանաւոր հօտի քո . որ կամաւ Հօր եւ սուրբ Հոգւոյն եկիր ի խնդիր մոլորեալ ոչխարի քո . որ զմոլորեալքս գտեր , եւ զվերաւորեալքս բժշկեցեր հոգւով եւ ջրով սուրբ աւազանին լուացմամբ . անապական մարմնոյ եւ արեան քո ճաշակմամբ : Ա ասն որոյ եւ այսօր տնօրինական ներմարդութեամբ զերկուս փրկագործութիւնս մեր անձաւելի խոնարհութեամբ սկիզբն արարեալ կատարեցեր ի սուրբ վերնատունն , լուանալով զոտս

աշակերտաց քոց, բաշխելով ի նոսա զկենդանարար
մարմին քո եւ զարիւն . եւ զնցն յիշատակ կամաւոր
չարչարանաց քոց նոքօք աւանդեցեր ամենայն հաւա-
տացելոց քոց՝ կատարել մինչեւ յերկրորդ դալուստն
քո : Եւ արդ Տէր բարերար՝ մեք մեղուցեալ ծա-
ռայքս քո ըստ կարի տկարութեան մերում՝ զօրէնս
քո յանդ հանեալ աղաւեմք զշնորհս ողորմութեան
քո : Առվուեան զբանաւոր հօտս քո յարօտս կեն-
դանարար աւետանարական վարդապետութեան քո :
Անգոն զմեղ ի ջուրս աւազնի քո, առ ի յորդե-
զրութիւն երկնաւոր Հօր քո : Արմոն զմեղ ի յուղիս
փափիկութեան անապական արեան քո՝ զոր վասն
մեր հեղեր : Տուր մեզ զկենդանարար մարմինդ քո,
որ է հաց կենաց իջեալ յերկնից . եւ աշխարհի կեանս
պարգեւէ : Առաջնորդեան մեզ ի շաւիղս պատուի-
րանաց քոց՝ առաջնորդական Հոգւովդ քով սրբով :
Տուր պահապան երկիւղածաց քոց զբանակս հրեշ-
տակաց քոց, ամրացուցանելով շուրջանակի զհոգի
եւ զմարմին մեր ի մեքենայից բանսարկուին : Տուր
մեզ իմաստութիւն ճառագայթեալ հոգւով ելանել
ընդ քեզ յաղօթս ի սուրբ լեառն ծիթենեաց, առ
ի կցորդութիւն կամաւոր չարչարանաց քոց : Շնոր-
հեան մեզ Տէրզզումն արտասուացընդ երանելցն Պե-
տրոսի, առ ի լուացումն մեղաց մերոց : Արժանաւորեան
զմեղ մաքուր հոգւով հանդիպել քեզ ի փառաւոր
եւ ի միւսանդամ գալստեանդ քո եւ ընդ ամենայն
սուրբս քո, յարազուարձբերկրանօքուրախութեամբ
օրհնել գովել եւ փառաւորել զամենասուրբ զերրոր-
դութիւնդ այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտե-
նից . ամեն :

Զինք ուղիւցն առ ուռալ . Առսեալ հրեղինաց : Փակ .
Ինդ երեկոյս հասեալ ժամ :

Յարդուն քուռալ . Խնդրեսցուք : Կեցն յանի-
ւազնիւ . Ծագաւոր խաղա : Այս մեր :

Եւ ուղարկն :

Ա Տ Ա Գ

ሰ ቃ የ ፈ ባ ብ

ପ୍ରକାଶକ ମେଳିନ୍

Հայութեան է : Եւ է իշխանութեան առջևութեան՝ առ իշխան-
քարտեան ԴՀ : (Կը հսկեա անձն իմ զՏէր :

ՀԵՐԵՎԱՆԻ ԸՆԹԱԳՈՐԾ Պ.2 :

ԵՅՈՒ ի կատարումն աստուածային ընթրեաց
նոր ուխտի ճշգմարտութեան քո, ի վերնատունըն
խորհրդոյ տարամերժեալ Յուղաս ի հօտէ փու-
քու. ուստի եւ զու գառն Աստուծոյ դիմեալ կա-
մաւ ի մահ խաչին առ ի բառնալ ըզմելս աշխար-
հի. վասն որո՞յ խնայեա ի մեզ Քրիստոս կամաւո՞ր
քո չարչարանօք: Այսօր որ ի հրեղէն զօրաց եր-
կնից միշտ փառաբանեալ երկրպագիս բանդ.
աղօթէիր առ Հայր մարմնով ընկալեալ ընդ Հօր
ըզքո վասն իմ զպաղատանս. ուստի կամաւ կրելով
զերկիւլ ի հրեշտակաց զօրանսայիր զօրացուցիչտ
երկնաւորաց եւ երկրաւորաց. վասն որո՞յ խնայ-
եա ի մեզ Քրիստոս կամաւո՞ր քո չարչարանօք:
Այսօր յառաջ նրանակեալ հրամանըն քո կատա-
րիւր յաշակերտաց դասն. քանզի զհովիւդ քաջ
հարեալ ցըրուեցաւ հօտն ըստ մարդարէին. որ եւ
կապեցար անկապելիդ ի յԱննայէ եւ ի Կայիհափայ
դատապարտեալ. ի ծառայէ ապտակեցար եւ նա-
խատանաց թուք կերպարանըդ Հօր ընկալար.

վասն որո՞յ խնայեա ի մեզ Քրիստոս կամաւո՞ր քո
շարչաբանօք : Այսօր ըզվէմբն հաւատոյ շարժեալ
փորձողին խաբէութեան մարտ . առ ի քէն թո-
ղացուցեալ ըզմարդկային տղկարութիւնս յանդի-
մանելով . եւ առ յոյս դարձի՞ մեղաւորաց . որ
դառնածպէս արտաստելով ընկալաւ ի քէն երիւք
հարցմամբ սիրոյն զերից ուրացութեանցն ըզբը-
ժըկութիւն . ընդ նմի՞ն բըժըշկեա ըզմեզ Քրիս-
տոս եւ շնորհեա մեզ արտասո՞ւս ապաշխարու-
թեան :

† Այսօր զոր երկնային լուսեղինացն ահիւ պա-
տուեալ բանդ Աստված . նըսեմացեա՞լ դասք
Երրայեցւոցն . զիմանալի՞ զվսադ ի գիշերի ջահիւք
եւ սուսերօք եկեալ ըմբըոնել զանըսիրոնելին .
վասն որո՞յ Երկըրպագեմք անճառելի՞ քո խոնար-
հութեանդ : Այսօր զոր սերովբէքըն ծածկէին
ըզդէմս յահէ փառաց աստուածութեանդ . իսկ կո-
րլստեան որդին Յուդաս . ի համբոյր մերձեալ
նենդութեալի . նըշանակ եւ առիթ մահու ան-
մահիդ . վասն որո՞յ Երկըրպագեմք անճառելի՞ քո
խոնարհութեանդ : Այսօր ընդ գերածոյն տնօրէ-
նութիւնըդ քո Որդի՞ Աստուծոյ . հոյլք անմարմնո-
ցըն հրաբուն սեռիցն պակուցեալ զարմանային ,
տեսանելով զանտեսանելիդ մատնեալ կամաւ ի
ձեռըս մեղաւորաց . վասն որո՞յ Երկըրպագեմք ան-
ճառելի՞ քո խոնարհութեանդ : Այսօր բարե-
կամք եւ մերձաւորըք քո հեռիեղեն ի քէն Քրիս-
տոս . օտարացան եւ եղբարըք քո . եւ ցուլըք գէլք
պաշարեցին որք ի դըպրաց եւ ի փարիսեցւոց . եւ

շուրջ եղին շունըք բաղումք զինուօրք ոիզատասի
եւ Հերովդէի . վասն որո՞յ Երկլըպագեմք անձաւ-
ոելի՝ քո խոնարհութեանդ :

Աղա ուրուղ սորի սորի . Եւ եւս խաղա : Բահա-
նայն . (Օրհնութիւն եւ :

Եւ ողա լուցանին ջնա , Եւ երի սուսան համեցնա է
վլրոյ աեղանոյն յայսիոյն Եւ յայնիոյն , Եւ համեցն մի
մեծ է միջի :

Եւ ունեն զարուիուն , Եւ զուուրի Աւետուրուն է վլրոյ .
Եւ զուուրուրուն . Եւ սուն երիս ուհանույտ սուլուս զ.
Գ . իոի : Եւ ընկեւանան Զ . իոի Աւետուրուն :

Առաջն իոի . Սուլուս Բ :

Ծնդէլ խոռվեցան հեթանոսք . Եւ ժողովուրդք
խորհեցան ի մնոտիս :

Հանդիման եղին թագաւորք Երկրի . Եւ իշխանք
ժողովեցան ի միասին , վասն Տեառն եւ վասն օծե-
լոյ նորա :

Խզեսցուք զկապանս նոցա . Եւ ընկեսցուք ի մէնչ
զլուծ նոցա :

Հնակեալն յերկինս ծիծաղեսցի զնոքօք , Եւ Տէր
արհամարհեսցէ զնոսա :

Հայնժամ խօսեսցի ընդ նոսա բարկութեամբ իւ-
րով . Եւ սրտմառութեամբ իւրով խոռվեցուսցէ զնոսա :

Ես կացի թագաւոր ի նմանէ , ի վերայ Սիովեի
Երին սրբոյ նորա , ի պատմել ինձ զՀրամանս Տեառն :

Տէր ասաց ցիս , որդի իմ ես դու . Եւ ես այսօր
ծնայ զքեզ :

Խնդրեա յինէն . Եւ տաց քեզ զՀեթանոսս ի ժա-
ռանգութիւն , Եւ իշխանութիւն քեզ զամենայն
ծագս Երկրի :

Հովուեսցես զնոսա գաւազանաւ Երկաթեաւ . որ-
պէս զանօթ բրտի փշրեսցես զնոսա :

Արդ՝ թագաւորք զայս ի միտ առէք . խրատեցա-
րուք ամենեքեան , ոյք դատիք զերկիր :

‘Օառայեցէք Տեառն երկիւղիւ . եւ ցնծացէք առաջի նորա գողութեամբ :

‘Նկալարուք զիսրատ նորա , զի մի բարկասցի Տէր . եւ կորնչիցիք ի ճանապարհացն արդարութեան :

‘Ե ժամանակի , որպէս բորբոքեսցի բարկութիւն նորա :

Երանի ամենեցուն՝ որ յուսացեալ են ի Տէր :

Սաղմա Գ:

Տէր , զի՞ բազում եղեն նեղիչք իմ . բազումք յարեան ի վերայ իմ :

‘Խաղումք ասէին զանձնէ իմմէ , թէ չիք փրկութիւն սորա առ Աստուած իւր :

‘Եայլ դու Տէր օգնական իմ ես . փառք իմ եւ բարձրացուցիչ գլխոյ իմց :

‘Զայնիւ իմով ես առ Տէր կարդացի , լուաւ ինձ ի լեռնէ սրբոյ իւրմէ :

‘Ես ննջեցի եւ ի քուն եղէ . զարթեայ , եւ Տէր ընդունելի իմ է :

‘Ու երկեայց ես ի բիւրուց զօրաց նոցա . որ շուրջանակի պատեալ պահեալ պաշարէին զիս :

‘Երի Տէր , եւ փրկեամ զիս Աստուած իմ . զի դու հարեր զամենեսեան , ոյք էին ընդ իս թշնամութեամբ ի տարապարտուց , զատամունս մեղաւորաց փշրեսցես :

‘Տեառնդ է փրկութիւն ի վերայ ժողովրդեան քո՝ օրհնութիւն քո :

Սաղմա Գ:

‘Ե կարդալ իմում լուար ինձ Աստուած ըստ արդարութեան . ի նեղութենէ ինձ անդորր արարեր . ողորմեամ ինձ , եւ լուր ազօթից իմոց :

‘Որդիք մարդկան մինչեւ յերբ էք խստասիրուք , ընդէր սիրէք զնանըութիւն , եւ խնդրէք զստութիւն :

‘Օաններուք զի սքանչելիս արար Տէր սրբոյ իւրում . եւ Տէր լուիցէ ինձ ի կարդալ իմում առ նա :

Ի արկանայք եւ մի մեղանչէք . զոր ինչ ասէք ի սիրտս ձեր , յանկողինս ձեր զղջացարուք :

Ո՞ատուցէք պատարագս արդարութեան . եւ յուսացարուք ի Տէր :

Ի աղումք ասէին . թէ ո ցուցցէ մեղ զբարութիւն Տեառն . նշանեցաւ ի մեղ լցու երեսաց քոց . եւ ետուր ուրախութիւն սրախց մերոց :

Ի պաղց ցորենց , գինւց , ձիթց իւրեանց լցուցեր զնոսա :

Խաղաղութեամբ յայս եւ ի սոյն ննջեսցուք եւ զարթիցուք . զի դու Տէր միայն առանձին յուսովք բնակեցուցեր զմեղ :

Եւ այսն եւն-իւն յ-յնէ- իշ-ը-դ :

Խ շխանք ժողովեցան ի միասին . վասրն Տեառն եւ վասն օծելց նորա :

Երեւ անդ-մ ա-ն , եւ զյեռինն բ-ը-ը :

Ադա երէ Տե-ո-ն ներ-է-ս մ-ո-ց-է-լ յ-ո-ւ-դ- մ-է- մ-ը- բ-ո-ն-ո- դ-է-լ- ա-ե-ո-ր-ո-ն-ո-ն :

Շ-ը-ի-ն Դի:

Կ յսօր անձառ լուսոյն ծագումն ի փրկութեան մեր կատարումըն . խոնարհի ի վերնատունն ի ստուերական տօնից լորումն . նախ քան զընթրիսըն խորհրդոց սփածաւ զենջակ արկօղն լուսոյ . եւ ջուր առեալ ծառայաբար զոտըս լուանայ զաշակերտացն :

Ի անին Հօր փառաց լուսոյ Պետրոս մերձիլ յոտս ոչ ներէր . այնըմ ձեռաց որոյ են գործք երկնից Երկինք եւ Երկրաւորք . որով կուրաց աշքք բացան խուլք եւ համելք արձակեցան . որ վերածեաց զինքն ի ծովին սաստեաց ալեացն եւ լուեցին :

Վարչիսց ընտրեալ հօտին փոքու սաստէր զիսորդ հուրդն ոչ գիտելոյ . որով դառնայր եւ հնազանդէր զօտս եւ ըզգլուխս մաքրել մաղթէր . գըլիսոյս ասէ չէ ինչ պիտոյ լուացումըն ջրոյ զի լուացեալ է . ոտիցըդ պէտք են մաքրութեան յօդիլ ի գլուխըս սըրբութեամիտ :

Դասուց իւրոց աշակերտաց զոր նախ բանիւ վարդապետեաց . այսօր գործով ըզգայրագոյնն՝ եցոյց յինքեան զիսոնարհութիւն . սպասաւորեալ հողեղինաց այն որ անհամն է հրեղինաց . տարեալ պաշտօն իւր ծառայիցն այն որ պաշտին ի սրովըէից :

Եթէ Տէրս ասէ Էից եւ վարդապետըս բոլորից . զաշակերտացդ եւ զծառայից զոտըս լուացի ի հնոյ աղտից . միմեանց եւ դուք համարնութեամիւ ցուցէք ըզնոյն խոնարհութիւն . բարձրացելոյն ի կործանումն եւ անկելոյ բնութեանդ կանգնումն :

Օջը մաքրեցեր յաւազանին մաքուր ձեռօք զոտըս նոցին . եւ ուսուցեր խոնարհութեամիւ յաղթօղլինել չար հըպարտին . եւ զիմ լրւած զտիղմըն մեղաց աղաչանօք սրբոյ գընդին . եւ ըզգընացս ուղղեած զոտին խոնարհութեամիւ ելիւք յերկինս :

Աղա յու քերէշ դուքն . Արթիւ :

Սրբոյ Աւետարանիս որ ըստ Յովհաննու : Ժ.Գ. 16 :
Տէրն մեր Յիսուս Քրիստոս ասէ .

Ամէն ամէն ասեմ ձեղ . ոչ է ծառայ մեծ քան զտէր իւր . եւ ոչ առաքեալ՝ մեծ քան զայն՝ որ առաքեացն զնա : Եթէ զայս գիտէք , երանելի եւս էք՝ եթէ առնիցէք զայս : Ոչ վասն ամենեցուն ձեր ասեմ . զի ես գիտեմ , զորս ընտրեցիդ . այլ զի լցցի գիրն , թէ որ ուտէր ընդ իս հաց՝ արար ինձ խաբե-

ութիւն : Հայսմհետէ իսկ ասեմ ձեզ մինչ չեւ եղեալ, զի յորժամ լինիցի՝ հաւատասջիք թէ ես եմ : Վմէն ասեմ ձեզ, որ ընդունի զօր ոք ես առաքեցից, զիս ընդունի, եւ որ զիս ընդունի, ընդունի զայն՝ որ առաքեացն զիս : Օայս իբրեւ ասաց Յիսուս, խռովեցաւ. յոգի իւր՝ վկայեաց եւ ասէ . ամէն ամէն ասեմ ձեզ, զի մի ոմնի ձէնց մատնելոց է զիս : Այէին ընդ միմեանս աշակերտքն տարակուսեալք, թէ զումմէ ասիցէ : Եւ էր մի ոմն յաշակերտացն բազմեալ առ Յիսուսիւ, զոր սիրէրն Յիսուս : Վկնարկէ նմա Սիմովն Պետրոս՝ հարցանել՝ ով իցէ, վասն որոյ ասէն : Եւ նա անկեալ զլանջօքն Յիսուսի, ասէ ցնա . Տէր, ով է : Պատասխանի ետ Յիսուս եւ ասէ . այն է՝ որում ես թացից զպատառն եւ տաց, եւ թացեալ զպատառն տայ Յուդայի Սկարիովտացւոյ : Եւ յետ պատառոյն ապա եմուտ ի նա ստանայ, եւ ասէ ցնա Յիսուս . արդ՝ զօր ինչ առնելոց ևս՝ արա վաղվաղակի : Եւ զայս ոչ ոք իմացաւ իբազմականաց անտի, թէ առ ինչ ասաց ցնա : Օի ոմանք համարէին . թէ զի զարկղն ունէր Յուդա, ասաց նմա Յիսուս, գնեան ինչ որ պիտոյ իցէ մեզ ի տօնիս . եւ կամ զի աղքատաց ինչ տացէ : Իսկ նորա առեալ զպատառն՝ ել արտաքս վաղվաղակի, եւ էր գիշեր : Եւ իբրեւ ել, ասէ Յիսուս . այժմ փառաւորեցաւ որդի մարդոյ, եւ Աստուած փառաւորեցաւ ի նմա : Օի եթէ Աստուած փառաւորեցաւ ի նմա, եւ Աստուած փառաւորեցէ զնա յանձն իւր, եւ վաղվաղակի փառաւորեցէ զնա : Որդեակք իմ, փոքր ինչ ժամանակ ընդ ձեզ եմ. խնդրիցէք զիս . եւ որպէս ասացի ցհրեայսն, եթէ ուր եսն երթամ. դուք ոչ կարէք դալ. եւ արդ ձեզ ասեմ : Պատուիրան նոր տամ ձեզ, զի սիրիցէք զմիմեանս . որպէս սիրեցի ես զձեզ, զի եւ դուք սիրեսջիք զմիմեանս : Հայսմ գիտացն ամենեքեան՝ եթէ իմ աշակերտք էք, եթէ սիրիցէք զմիմեանս : Վաէ ցնա

Սիմովն Պետրոս . Տէր, յով երթաս : Պատասխանի ետ Յիսուս, ուր եսն երթամ՝ դու ոչ կարես այժմ գալ զկնի իմ, բայց ապա եկեսցես զկնի իմ : Վաէ ցնա Պետրոս . Տէր, ընդէր ոչ կարիցեմ գալ այժմ զկնի քո . արդէն զանձն իմ իսկ եղից ի վերայ քո : Պատասխանի ետ Յիսուս, զանձն քո դիցես ի վերայ իմ . ամէն ամէն ասեմ քեզ . չեւ իցէ հաւու խօսեալ, մինչ դու երիցս ուրասցիս զիս : Ո՞ի խռովեսցին սիրաք ձեր . այլ հաւատացէք յւստուած, եւ յիս հաւատացէք : Ի տան Հօր իմց օթեւանք բազում են . ապա թէ ոչ՝ ասացեալ էր իմ ձեզ, թէ երթամ պատրաստեմ ձեզ տեղի : Եւ եթէ երթամ եւ պատրաստեմ ձեզ տեղի, դարձեալ գամ, եւ առնում զձեզ առ իս . զի ուր եսն իցեմ, եւ դուք անդ իցէք : Եւ ուր երթամ՝ զիտիցէք, եւ զձանապարհն գիտիցէք : Վաէ ցնա Թռովմաս . Տէր, ոչ զիտեմք յու երթամ, եւ զիարդ զձանապարհն կարասցուք գիտել : Վաէ ցնա Յիսուս . ես եմ ճանապարհ եւ ճշմարտութիւն եւ կեանք . ոչ ոք գայ առ Հայր՝ եթէ ոչ ինեւ : Եթէ զիս գիտէիք՝ ապա եւ զձայրն իմ գիտէիք, եւ այսուհետեւ գիտասջիք զնա : Վաէ ցնա Փիլիպպոս . Տէր, ցոյց մեզ զձայր, եւ շատ է մեզ : Վաէ ցնա Յիսուս . այսուի ժամանակս ընդ ձեզ եմ, եւ ոչ ծանեար զիս Փիլիպպէ . որ ետեսն զիս՝ ետես զձայրն . եւ դու զիարդ ասես՝ եթէ ցոյց մեզ զձայր : Ո՞չ հաւատաս՝ եթէ ես ի Հայր, եւ Հայր յիս է . զբանս զոր ես խօսիմ ընդ ձեզ, ոչ եթէ յանձնեն ինչ խօսիմ, այլ Հայրն՝ որ յիս բնակեալ է, նա գործէ զգործսն : Հաւատայք ինձ, եթէ ես ի Հայր, եւ Հայր յիս : Վապա թէ ոչ՝ գոնէ վասն գործոցն հաւատացէք ինձ : Վամէն ամէն ասեմ ձեզ, թէ որ հաւատայն յիս, զգործսն զոր ես գործեմ, եւ նա գործեսցէ, եւ մեծամեծս եւս քան զնոյնս գործեսցէ . զի ես առ Հայր երթամ : Եւ զոր ինչ խնդրիցէք յանուն իմ, արարից զայն, զի փառաւորեսցի

Հայր յնրդի: Եթէ սիրէք զիս՝ զպատուիրանս իմ
պահեսջիք: Եւ ես աղաչեցից զՀայր, եւ այլ միտ-
թարիչ տացէ ձեզ, զի ընդ ձեզ բնակեսցէ ի յաւի-
տեան, զՀոգին ճշմարտութեան, զոր աշխարհս ոչ
կարէ ընդունել. զի ոչ տեսանէ զնա, եւ ոչ ճանա-
չէ զնա. բայց դուք ճանաչէք զնա, զի առ ձեզ
բնակեսցէ եւ ընդ ձեզ եղեցի: Ու թողից զձեզ
որբս, դամ առ ձեզ: Փոքր միւս եւս, եւ աշխարհս
ոչ եւս տեսանէ զիս, բայց դուք տեսանիցէք զիս.
զի ես կենդանի եմ, եւ դուք կենդանի լինելոց էք:
Հայնմ աւուր գիտասջիք դուք զի ես ի Հօր իմում
եւ դուք յիս եւ ես ի ձեզ: Որ ունի զպատուիրանս
իմ եւ պահէ զնոսա, նա է որ սիրէ զիս. եւ որ սի-
րէն զիս՝ սիրեսցի ի Հօրէ իմմէ. եւ ես սիրեցից զնա,
եւ երեւեցուցից նմա զիս: Ասէ ցնա Յուդա ոչ
Սկարիովացին. Տէր՝ զի՞ եղեւ՝ զի մեզ յայտնելոց
ես զքեզ, եւ ոչ աշխարհի: Պատախանի ետ Յի-
սուս եւ ասէ ցնա. Եթէ ոք սիրէ զիս՝ զբանն իմ
պահեսցէ, եւ Հայր իմ սիրեսցէ զնա. եւ առ նա
եկեսցուք եւ օմեւանս առ նմա արասցուք, եւ որ
ոչն սիրէ զիս՝ զբանս իմ ոչ պահէ. եւ բանն իմ
զոր լսէք՝ ոչ է իմ, այլ Հօրն՝ որ առաքեացն զիս:
Օայս խօսեցայ ընդ ձեզ՝ մինչ առ ձեզս եմ: Խսկ
մսիթարիչն Հոգին սուրբ՝ զոր առաքեսցէ Հայր յա-
նուն իմ, նա ուսուսցէ ձեզ զամենայն, եւ յիշե-
ցուսցէ զամենայն՝ որ ինչ ասացի ձեզ: Խաղաղու-
թիւն թողում ձեզ, զիսաղաղութիւն զիմ տամ
ձեզ. ոչ որպէս աշխարհս տայ՝ տամ ես ձեզ. մի
խռովեսցին սիրոք ձեր, եւ մի զանգիտեսցեն:
Լուայք, զի ասացի ես ձեզ՝ թէ երթամ, եւ դամ
առ ձեզ. Եթէ սիրէիք զիս՝ ապա ուրախ լեալ էր
ձեր՝ թէ ես առ Հայր երթամ, զի Հայր իմ մեծ է
քան զիս: Եւ այժմ ասացի ձեզ մինչ չեւ եղեալ.
զի յորժամ լինիցի՝ հաւատասջիք: Ու եւս այլ շատ
խօսեցայց ընդ ձեզ. դայ իշխան աշխարհիս այսորիկ,

եւ յիս ինչ ոչ գտանէ : Վայլ զի ծանիցէ աշխարհ, եթէ սիրեմ զշոյր . եւ որպէս պատուիրեաց ինձ Հայր՝ այնպէս առնեմ . օն արիք՝ գնասցուք աստի : Ես եմ որթն ճշմարիտ, եւ Հայր իմ մշակ է : Վայնայն ուռ որ յիս է՝ եւ ոչ բերէ պտուղ, կտրէ զնա . եւ ամենայն որբերէ պտուղ՝ սրբէ զնա, զի առաւել եւս պաղարեր լիցի : 'Խուք արդէն իսկ սուրբ էք վասն բանին՝ զոր խօսեցայ ընդ ձեզ : Կացէք յիս եւ ես ի ձեզ . որպէս ուռն ոչ կարէ պտուղ բերել յանձնէ իւրմէ, եթէ ոչ իցէ հաստատեալ յորթն, նոյնապէս եւ գուք՝ եթէ ոչ յիս հաստատեալ իցէք : Ես եմ որթ եւ դուք ուռ . որ հաստատեալ է յիս եւ ես ի նա, նա բերէ պտուղ յոյժ, զի առանց իմ ոչ ինչ կարէք առնել : Եթէ ոք ոչ է հաստատեալ յիս, ել նա արտաքս իրեւ զուռն եւ ցամաքեցաւ, եւ ժողովեն զնա եւ ի հուր արկանեն, եւ այրի : Եթէ կայցէք յիս եւ բանք իմ ի ձեզ կայցեն, որ ինչ կամիցիք խնդրեսջիք եւ լինիցի ձեզ : Հայսմիկ փառաւորեցաւ Հայր իմ, զի պտուղ յոյժ բերիցէք . եւ եղիջիք իմ աշակերտք : Որպէս սիրեաց զիս Հայր, եւ ես սիրեցի զձեզ . հաստատուն կացէք ի սէր իմ : Եթէ պահիցէք զպատուիրանս իմ, կացջիք ի սէր իմ . որպէս ես զպատուիրանս Հօր իմց պահեցի, եւ կամ ի սէր նորա : Օայս խօսեցայ ընդ ձեզ, զի ուրախութիւնն իմ ի ձեզ իցէ, եւ ձեր ուրախութիւն լցեալ եղիցի : Վայս է պատուէր իմ, զի սիրեսջիք զմիմեանս, որպէս եւ ես զձեզ սիրեցի : Ո՞նձ եւս քան զայս սէր ոչ ոք ունի, եթէ զանձն իւր գիցէ ի վերայ բարեկամաց իւրոց : 'Խուք բարեկամիք էք իմ, եթէ առնիցէք՝ զոր եսն պատուիրեմ ձեզ : Ոչ եւս կոչեմ զձեզ ծառայս, զի ծառայն ոչ գիտէ զինչ գործէ տէրն նորա . այլ զձեզ կոչեցի բարեկամն, զի զամենայն, զոր լուայ ի Հօրէ իմմէ՝ ծանուցի ձեզ : Ոչ եթէ գուք ընտրեցէք զիս . այլ ես ընտրեցի զձեզ, եւ եզի զձեզ . զի գուք երթայ-

ցէք եւ պտղարերք լինիցիք . եւ պտուղն ձեր կացցէ . եւ զոր ինչ խնդրիցէք ի Հօրէ իմմէ յանուն իմ , տացէ ձեզ : Օ այս պատուիրեմ , զի սիրեսջիք զմիմեանս : Աթէ աշխարհ զձեզ ատեայ . գիտասջիք զի նախ զիս ատեաց : Աթէ յաշխարհէ աստի էիք՝ աշխարհ զիւրսն սիրէր արդեօք . բայց զի չէք յաշխարհէ . այլ ես ընտրեցի զձեզ յաշխարհէ , վասն այնորիկ ատեայ զձեզ աշխարհ : Ըիշեցէք զբանն զոր ասացի ձեզ , թէ ոչ է ծառայ մեծ քան զտէր իւր . եթէ զիս հալածեցին , ապա եւ զձեզ հալածեսցեն . եթէ զբանն իմ պահեցին , ապա եւ զձերն պահեսցեն : Ա.ՅԼ զնոյնս արասցեն ընդ ձեզ վասն անուան իմոյ . զի ոչ գիտեն զայն՝ որ առաքեացն զիս : Իմ եթէ չէր եկեալ եւ խօսեցեալ ընդ նոսա , մեղ ինչ ոչ գոյր նոցա . բայց արդ չիք պատճառք վասն մեղաց իւրեանց : Որ զիս ատեայ , եւ զշայրն իմ ատեայ : Աթէ զգործսն չէր գործեալ ի նոսա , զոր ոչ այլ ոք գործեաց , մեղ ինչ ոչ գոյր նոցա . բայց արդ տեսին եւ ատեցին եւ զիս եւ զշայր իմ : Ա.ՅԼ զի լցցի բանն , որ յօրէնս նոցա գրեալ է , թէ ատեցին զիս տարապարտուց : Բայց յորժամ եկեսցէ միսիթարիչն՝ զոր ես առաքեցից ձեզ ի Հօրէ՝ զշոդին ճշմարտութեան , որ ի Հօրէ ելանէ , նա վկայեսցէ վասն իմ . եւ դուք վկայէք՝ զի ի սկզբանէ ընդ իս էք : Օ այս խօսեցայ ընդ ձեզ՝ զի մի գայթագղեսչիք : Ի ժողովրդոց իւրեանց հանիցեն զձեզ . այլ եկեսցէ ժամանակ՝ զի ամենայն որ սպանանիցէ զձեզ , համարիցի պաշտօն մատուցանել Աստուծոյ : Աւ զայն արասցեն ընդ ձեզ . քանզի ոչ ծանեան զշայր եւ ոչ զիս : Ա.ՅԼ եւ զայս խօսեցայ ընդ ձեզ՝ զի յորժամ եկեսցէ ժամանակ՝ յիշեցէք թէ ես ասացի ձեզ : Օ այս ի սկզբանէ ոչ ասացի ձեզ , քանզի ընդ ձեզ էի : Բայց արդ երթամ ես առ առաքիչն իմ . եւ ոչ ոք ի ձէնց հարցանէ ցիս , թէ յա՞ երթաս : Ա.ՅԼ զի զայս խօսեցայ ընդ ձեզ , տրտմութիւն ելից

զսիրտս ձեր : Վայլ ես զՃշմարիտն ասեմ ձեզ . լու
է ձեզ եթէ ես երթամ . զի եթէ ես ոչ երթայց՝
մխիթարիչն ոչ եկեսցէ առ ձեզ . ապա եթէ եր-
թամ , առաքեցից զնա առ ձեզ : Եւ նա եկեալ
յանդիմանեսցէ զաշխարհ վասն մեղաց եւ վասն
արդարութեան եւ վասն դատաստանի : Ո ասն մե-
ղաց՝ զի ոչ հաւատանյիս . վասն արդարութեան՝ զի
առ Հայր իմ երթամ , եւ ոչ եւս տեսանէք զիս .
վասն դատաստանի՝ զի իշխան աշխարհիս այսորիկ
դատապարտեալ է : Եւս բազում ինչ ունիմ ասել
ձեզ , այլ ոչ կարէք հանդարտել այժմիկ : Հորժամ
եկեսցէ նա Հոգին ճշմարտութեան , առաջնորդեսցէ
ձեզ ամենայն ճշմարտութեամբ . զի ոչ եթէ յան-
ձնէ ինչ խօսիցի , այլ զոր լսիցէ՝ խօսիցի , եւ զգալոցն
պատմեսցէ ձեզ : Եւա զիս փառաւորեսցէ , զի յիմմէ
անտի առնուցու եւ պատմեսցէ ձեզ : Օ ամենայն
ինչ զոր ունի Հայր՝ իմ է . վասն այնորիկ ասացի
ձեզ , թէ յիմմէ անտի առնուցու եւ պատմեսցէ
ձեզ : Փոքր մի , եւ ոչ եւս տեսանէք զիս , եւ ապա
սակաւիկ մի՝ եւ տեսանիցէք զիս . եւ ես երթամ
առ Հայր : Վաեին ոմանք յաշակերտաց անտի ցմի-
մեանս . զի՞նչ է այս՝ զոր ասէ ցմեզ , թէ փոքր մի՝
եւ ոչ տեսանէք զիս , եւ դարձեալ սակաւիկ մի՝ եւ
տեսանիցէք զիս . եւ թէ ես առ Հայր երթամ : Եւ
ասէին . զի՞նչ իցէ այն փոքր միւս եւսն , չգիտեմք
զինչ խօսի : Գիտաց Յիսուս եթէ կամէին ցնա հար-
ցանել , եւ ասէ ցնոսա . վասն այդորիկ խնդրէք ընդ
միմեանս՝ զի ասացի թէ փոքր մի՝ եւ ոչ տեսանէք
զիս , եւ դարձեալ սակաւիկ միւս եւս՝ եւ տեսանի-
ցէք զիս : Վմէն ամեն ասեմ ձեզ , զի լացնիք եւ ող-
բասնիք դուք , եւ աշխարհ խնդասցէ . դուք տրտմես-
նիք , այլ տրտմութիւնն ձեր յուրախութիւն եղիցի :
Աին յորժամ ծնանիցի՝ տրտմութիւն է նմա , զի հա-
սեալ է ժամ նորա . այլ յորժամ ծնցի զմանուկն ,
ոչ եւս յիշէ զնեղութիւնն վասն խնդութեանն . զի

ծնաւ մարդ յաշխարհ։ Եւ դուք այժմ տրտմութիւն ունիք. այլ դարձեալ տեսից զձեզ, եւ ուրախ լիցին սիրոք ձեր. եւ զուրախութիւնն ձեր ոչ ոք հանիցէ ի ձենց։ Եւ յայնմ աւուր զիս ինչ ոչ հարցանիցէք։ Վ. մէն ամէն ասեմ ձեզ՝ զի զոր ինչ խնդրիցէք ի Հօրէ իմմէ յանուն իմ, տացէ ձեզ։ Ո՞ինչեւ ցայժմ ոչ ինչ խնդրեցէք յանուն իմ. խնդրեցէք, եւ առնուցուք. զի ուրախութիւնն ձեր լցեալ իցէ։ Օ այս առակօք խօսեցայ ընդ ձեզ. եկեսցէ ժամանակ՝ յորժամ ոչ եւս առակօք խօսեցայց ընդ ձեզ. այլ յայտնապէս զՀօրէ պատմեցից ձեզ։ Յայնմ աւուր խնդրեսջիք յանուն իմ. եւ ոչ ասեմ ձեզ՝ եթէ ես աղաչեցից զՀայր վասն ձեր. զի ինքն իսկ Հայր սիրէ զձեզ՝ զի դուք զիս սիրեցէք, եւ հաւատացէք՝ եթէ ես յԱստուծոյ ելի։ Ելի ի Հօրէ եւ եկի յաշխարհ. դարձեալ թողում զաշխարհ, եւ երթամ առ Հայր։ Վ. սեն ցնա աշակերտքն. ահա արդ յայտնութեամբ խօսիս. եւ առակ եւ ոչ մի ինչ ասես։ Վ. յժմիկ գիտեմք՝ եթէ գիտես զամենայն. եւ ոչ ինչ պիտոյ է՝ եթէ ոք հարցանիցէ զքեզ. յայտմիկ հաւատամք՝ եթէ յԱստուծոյ ելեր։ Պատախանի ետ նոցա Յիսուս, եւ ասէ. այժմ հաւատայք։ Վ. հա եկեսցէ ժամ, եւ եկեալ իսկ է, զի ցրուեսջիք յիւրաքանչիւր տեղիս, եւ զիս միայն թողուցուք. եւ չեմ միայն, զի Հայր ընդ իս է։ Օ այս խօսեցայ ընդ ձեզ, զի ընդ իս խաղաղութիւն ունիցիք. յաշխարհի աստ նեղութիւն ունիցիք, այլ քաջալերեցարուք, զի ես յաղթեցի աշխարհի։ Օ այս իբրեւ խօսեցաւ Յիսուս, ամբարձ զաս իւր յերկինս եւ ասէ. Հայր՝ հասեալ է ժամ, փառաւորեալ զՄրդի քո, զի եւ Որդի քո փառաւորեսցէ զքեզ։ Որպէս ետուր նմա իշխանութիւն ամենայն մարմնոյ. զի ամենայնի, զոր ետուր նմա, տացէ զկեանսն յաւիտենական։ Վ. յս են յաւիտենական կեանք, զի ծանիցեն զքեզ միայն ճշմարիտ Աստուած՝

եւ զոր առաքեցեր զՅիսուս Քրիստոս։ Ես քբեզ
փառաւորեցի յերկրի. զգործոն կատարեցի, զոր
ետուր ցիս՝ զի արարից. եւ այժմ փառաւորեալ զիս
Հայր՝ առ ի քէն փառօքն՝ զոր ունէի յառաջ քան
զլինելն աշխարհի առ ի քէն։ Հայտնեցի զանուն
քո մարդկան՝ զորս ետուր ինձ յաշխարհէ. քո էին,
եւ ինձ ետուր զնոսա. եւ զբանն քո պահեցին։ Ամդ
գիտացին՝ եթէ զամենայն ինչ զոր ետուր ինձ, առ
ի քէն են, զի զբանն՝ զոր ետուր ինձ, ետու նոցա.
եւ նոքա ընկալան, եւ ծանեան ճշմարտութեամբ՝
թէ առ ի քէն ելի. եւ հաւատացին՝ եթէ դու ա-
ռաքեցեր զիս։ Ի՞րդ՝ ես վասն նոցա աղաչեմ, եւ
ոչ վասն աշխարհի աղաչեմ. այլ վասն նոցա՝ զորս
ետուրն ինձ, զի քո են։ Եւ որ ինչ իմ է, ամենայն
քո է. եւ որ ինչ քո է, այն իմ է. եւ փառաւորեալ
եմ ի նոսա։ Եւ ես ոչ եւս եմ յաշխարհի, եւ նո-
քա յաշխարհի են, եւ ես առ քեզ դամ. Հայր
սուրբ՝ պահեալ զնոսա յանուն քո, որով ետուրն
ինձ. զի եղիցին մի, որպէս եւ մեք մի եմք։ Ո՞ինչ
էի յաշխարհի ընդ նոսա, ես պահէի զնոսա յանուն
քո՝ որով ետուրն ինձ, եւ պահեցի. եւ ոչ ի
նոցանէ կորեաւ, բայց որդին կորստեան, զի գիրն
լցցի։ Ի՞այց արդ առ քեզ դամ. եւ զայս խօսիմ
յաշխարհի, զի ունիցին զուրախութիւնն իմ լիով
յանձինս իւրեանց։ Ես ետու նոցա զբանն քո. եւ
աշխարհս ատեաց զնոսա, զի չեն յաշխարհէ, որ-
պէս եւ ես չեմ յաշխարհէ։ Ոչ զայս աղաչեմ, զի
բարձես զնոսա յաշխարհէ. այլ զի պահեսցես զնո-
սա ի շարէ։ Հաշխարհէ աստի շեն, որպէս եւ ես
չեմ յաշխարհէ։ Ո՞ւրբ արա զնոսա ճշմարտու-
թեամբ քով. զի քո բանդ ճշմարտութիւն է։ Որ-
պէս զիս առաքեցեր յաշխարհ. եւ ես առաքեցի
զնոսա յաշխարհ։ Եւ ի վերայ նոցա ես սուրբ առ-
նեմ զանձն իմ, զի եղիցին եւ նոքա սրբեալք ճշ-
մարտութեամբ։ Այլ ոչ վասն նոցա միայն աղա-

չեմ, այլ եւ վասն ամենայն հաւատացելոց բանիւն նոցա յիս. զի ամենեքին մի իցեն, որպէս դու Հայր յիս եւ ես ի քեզ, զի եւ նոքա ի մեզ իցեն. զի եւ աշխարհ հաւատասցէ՝ եթէ դու առաքեցեր զիս: Եւ ես՝ զիառուն զոր ետուր ինձ՝ ետու նոցա, զի իցեն մի՝ որպէս եւ մեք մի եւք: Ես ի նոսա եւ դու յիս, զի եղեցին կատարեալք ի մի. եւ գիտասցէ աշխարհ՝ եթէ դու առաքեցեր զիս. եւ սիրեցի զնուսա որպէս դու զիս սիրեցեր: Հայր՝ զորս ետուրն ինձ, կամիմ՝ զի ուր եսն եմ, եւ նոքա իցեն ընդ իս. զի տեսանիցեն զիառուն իմ, զոր ետուրն ցիս. զի սիրեցեր զիս յառաջ քան զինելն աշխարհի: Հայր արդար, եւ աշխարհ զքեզ ոչ ծանեաւ. այլ ես զքեզ ծանեայ, եւ նոքա ծանեան՝ եթէ դու առաքեցեր զիս: Եւ ծանուցի նոցա զանուն քո, եւ ծանուցից. զի սէրն՝ զոր սիրեցեր զիս՝ ի նոսա իցէ, եւ ես ի նոսա: Օ այս իրրեւ ասաց Յիսուս՝ եւ աշակերտօքն հանդերձ յայնկոյս ձորոյն կեդրոնի, ուր էր պարտէզ. յոր եմուտ ինքն եւ աշակերտօքն իւր: ԺԷ. 1:

Աղօթք հանդերձ ծունր դնելով զՏէր աղաշեսցուք: Տէր ողորմեա: Երեւ անդամ իրնեւ:

Եւ եւս խաղաղութեան: (Օրհնութիւն եւ փառք:
Ի քնարէլ ան մի քնի՝ շէջուանեն ուրիսս հոմեղնե՝ մի
յանձնէ եւ մի յանձնի, յէրիուսան հոմեղնոցն, ի յէրնոցն
ախեալ մինչեւ ցաւազինան:

Երիբորդ քոն: Առաջն խ:

Երանի որ խորհի զաղքատն եւ զտնանկն. յաւուր չարի փրկէ զնա Տէր:

Տէր փրկէ զնա եւ կեցուցանէ. երանելի առնէ զնա ի վերայ երկրի, եւ ոչ մատնէ զնա ի ձեռս թշնամեաց իւրոց:

Տէր օգնական է նմա ի մահիճս ցաւոց իւրոց, զա-

մենայն անկողինս նորա դարձուցանէ ի հիւանդութենէ նորա :

Ես ասացի Տէր ողորմեա ինձ . բժշկեա զանձն իմ .
Ես մեղայ քեզ :

Խօնամիք իմ ասացին ինձ չար . երբ իցէ զի մեռցի
Ես կորիցէ անուն նորա :

Վ'տանէր տեսանել զնանրութիւն , խօսէր ի սրտի
իւրում . ժողովէր զանօրէնութիւնս յանձն իւր :

Վ'քտաքս ելանէր եւ զնոյն խօսէր . զինէն շնչին
ամենայն թշնամիք իմ :

Խորհեցան չար ի վերայ իմ . բան անօրէնութեան
եղին ի վերայ իմ :

Վ'ի թէ որ ննջիցէն ո՞չ եւս յաւելուցու յառնել .
Քանզի եւ այրն խաղաղութեան իմոյ , յոր եւ եսն
յուսացայ :

Այս ուտէր ընդ իս հաց . յաճախեաց առնել ինձ
խարէութիւն :

Վ'յլ դու Տէր ողորմեա ինձ , կանգնեա զիս , եւ
հատուցից նոցա :

Յայսմ ծանեայ թէ հաճեցար ընդ իս . զի մի ու-
րախ եղիցին յիս թշնամիք իմ :

Վ'յլ զիս յամբծութեան իմում ընկալար , հաս-
տատեցեր զիս առաջի քո յաւիտեան :

(Օրհնեալ Տէր Աստուած Խրայէլի յաւիտեանս
յաւիտենից . եղիցի եղիցի :

Ս-Ղ-Հ-Ա ԽԱ :

Որպէս փափաքէ եղջերու յաղբերս ջուրց . այնպէս
փափաքէ անձն իմ առ քեզ Աստուած :

Ծառարաւի է անձն իմ առ քեզ Աստուած , հզօր
եւ կենդանի . ե՞րբ եկից երեւեցայց երեսացդ Աս-
տուածոյ :

Եշեն ինձ արտասուք իմ կերակուր ի տուէ եւ ի
գիշերի . այն զի ասէին ցիս զօրհանապաղ՝ թէ ուր է
Աստուած քո :

Օսս որպէս յիշէի , տառապէր յիս անձն իմ .

քաջալերէի, զի մտից ընդ յարկաւ սքանչելեաց տան Աստուծոյ :

Ի ձայն ցնծութեան խոստովանութեան . եւ ի ձայն բարեկենդանութեան :

Վրդ ընդէր տրտում ես անձն իմ . կամ ընդէր խոռովես զիս . յուսաւ առ Աստուած՝ խոստովանեանմա . փրկիչ երեսաց իմոց Աստուած է :

Վնձն իմ յոյժ խոռովեցաւ, վասն այսորիկ յիշեցի զքեղ յերկրէն Յորդանանու . յԱհերմոնէ լեռնէ մոռքուէ :

Խորք խորոց կարդացին առ քեղ ի ձայն սահանաց քոց :

Վմենայն զբօսանիք քո, եւ ալիք քո անցին ի վերայ իմ :

Ի տուէ պատուիրեաց Տէր զողորմութիւն իւր . գիշերի զօրհնութիւն նոր . եւ աղօթք իմ առ Աստուած վասն կենաց իմոց :

Վսացի Աստուծոյ ընդունելի իմ ես . ընդէր մերժեցեր զիս . ընդէր տրտում գնամ ես ի նեղելթշնամնոյ իմոյ :

Ի փշել ոսկերաց իմոց նախասեցին զիս թշնամիք իմ . յասել ցիս զօրհանապաղ . թէ ուր է Աստուած քո :

Վրդ՝ ընդէր տրտում ես անձն իմ . կամ ընդէր խոռովես զիս . յուսաւ առ Աստուած . խոստովանեանմա . փրկիչ երեսաց իմոց Աստուած է :

Ս-Ղ-Վ-Ն-Ա ԽԲ :

Դատ արա ինձ Աստուած . եւ իրաւ արա ինձ ի դատաստանի իմում :

Հազգէ որ ոչ է սուրբ . ի մարդոյ մեղաւորէ նենդաւորէ փրկեան զիս :

Դու Աստուած հզօրիչ իմ ես . ընդէր մոռացար զիս, ընդէր տրտում գնամ ես ի նեղելթշնամնոյ իմոյ :

Վռաքեա Տէր զլոյս քո եւ զճշմարտութիւն . զի

առաջնորդեսցեն ինձ, եւ հանցեն զիս իշեառն սուրբ
եւ ի յարկս քո:

Ո՞տից առաջի սեղանոյ Աստուծոյ առ Աստուած՝
որ ուրախ առնէ զմանկութիւն իմ:

Խոստովան եղեց քեզ օրհնութեամբ Աստուած
Աստուած իմ:

Մրգ՝ ընդէր տրտում ես անձն իմ, կամ ընդէր
խոսվես զիս. յուսաւ առ Աստուած, խոստովանեան
նմա. փրկիչ երեսաց իմոց Աստուած է:

Փառք Հօր: Այժմ եւ:

ԿԵՐՊ:

Ինան անօրէնութեան եղին ի վերայ իմ. Տէր Տէր
մի թողուր զիս:

Երեւ անդամ իրինեա. եւ շատին բարյր ----

Շ-Ր-Դ-Ա-Ն ԴԱ:

Էջմց զօրէնուրն Մովսեսի զոր խօսեցաւ ի Սինայի
եկեր ըզգառն օրինակին եւ ըզբաղարծն ընդ եղե-
ցի. ըզհինն ի նորբս փոխելով ըզստուերն ի լոյս
ճշմարտելով. փոխան գառին ինքըն գոլով գառն
Աստուծոյ նըւիրելով:

Էնդ բաղարջին հաց անխըմոր ետ ըզմարմիննիւր
զերկնաւոր. ըզկուսածինն անսերմնաւոր զանապա-
կան եւ զկենարար. ընդ ոչխարին արեան ուխտին
ետ մեզ զարիւնն իւր ուխտ կըրկին. եւ եղեգան
դառնագունին փոխան ըզվարս աստուածային:

Ածագաւորն արարածոց զհացըն կենաց ետ քաղ-
ցելոց. եւ ըզբաժակն ուրախարար որք յԱղամայ
տրտեցելոց. այս նոր ուխտ է իմոյ արեան փոխան
հընոյ ուխտին արեան. զոր յիշատակ իմ առնիցէք
մինչեւ եկից ես միւսանգամ:

Ժաղովեալքս ի քէն հայցեմք ընդ ժողովեալ մետասանին . որ զկենարարըդ քո՞ մարմին բաշխեալ ետուր ընդ բաժակին . շնորհեած եւ մեզ Տէր ընդ նոսին հաղորդ լինել քում սեղանին . կենաց հացիդ յոր փափագիմք եւ ըմպելոյդ ում ծարաւիմք :

Է յընտրելոց աշակերտացն՝ Յուղաս մէկնեալ ի սուրբ գառանցն . զբարձօղ մեղաց զգառն Ա'ստուծոյ մատնէր ի մահ ընդ արծաթդյ . ի յընթրիսըն հոգեւոր մերձի ժըպիրհն եւ նենգաւորն . ուտելով ընդ վարդապետըն յաճախէ զիսաբէութիւն :

Լ զյսըն խօսէր աղերսալի խաւարելցյն վասըն դարձի . մի՛ ոմն ի ձէնջ աւսէ՛ եղբարք զիս մատնելոց է առ ի մահ . ոլետրոս լըւեալ զայն զարհուրէր՝ եւ ակնարկէր առ Յովչաննէս . հարցանել թէ ով իցէ դաւաճանօղ վարդապետին :

ԶԲՈՒՇՈՒՄ

Սրբոյ Աւետարանիս որ ըստ Ղուկասու : ԻԲ . 1 :

Վասն չարչարանաց Տեառն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի : Աերձեցաւ տօն բաղարջակերացն՝ որ կոչէր պաքա , եւ խնդրէին քահանայապետքն եւ դպիրք՝ թէ որպէս սպանանիցեն զնա . բայց երկնչէին ի ժողովրդենէ անտի : Ապա եմուտ սատանայ ի Յուղա ի կոչեցեալն Խսկարիովտացի , որ էր ի թուղյ երկոտասանիցն : Չոդաւ եդ բանս ընդ քահանայապետսն եւ ընդ դպիրս եւ ընդ իշխանս ժողովրդեանն , զի մատնեսցէ զնա նոցա : Եւ խնդացին , եւ խոստացան տալ նմա արծաթ : Եւ յանձն առ , եւ խնդրէր պարապ մատնել զնա նոցա՝ մէկուսի յամբուխէն : Եկն օր բաղարջակերացն , յորում օրէն էր զենուլ զպասեքն : Եւ առաքեաց զՊետրոս եւ զՅովչաննէս , եւ ասէ . երթայք պատրաստեցէք մեզ զպա-

սեքն՝ զի կերիցուք : Եւ նոքա ասեն . ուր կամիս զի
պատրաստեսցուք : Եւ ասէ ցնոսա . ահա իրբեւ
մտանիցէք ի քաղաքն , պատահեսցէ ձեզ այր մի
բարձեալ սափոր ջրոյ . երթիչիք զհետնորա ի տունն ,
յոր մտանիցէ , եւ ասասջիք ցտանուտէր տանն .
վարդապետ ասէ քեզ ուր են վանքն իմ , յորում
զպասեքն ուտիցեմ աշակերտօքս հանդերձ : Եւ նա
ցուցցէ ձեզ վերնատուն մի մեծ զարդարեալ , եւ
անդ պատրաստեսջիք : Եւ գնացեալ գտին որպէս
եւ ասացն նոցա , եւ պատրաստեցին զպասեքն : Եւ
իրբեւ ժամ եղեւ՝ բազմեցաւ , եւ երկոտասան ա-
ռաքեալքն ընդ նմա : Եւ ասէ ցնոսա . ցանկանալով
ցանկացայ զայս պասեք ուտել ընդ ձեզ՝ մինչ չեւ
շարչարեալ իցեմ : Ի՞սոյց ասեմ ձեզ , թէ ոչ եւս
կերայց ի սմանէ՝ մինչեւ լցցի յարքայութեան Աս-
տուծոյ : Եւ ընկալեալ բաժակ՝ գոհացաւ եւ ասէ .
առէք զպար եւ բաժանեցէք ի ձեզ : Վասմ ձեզ՝
թէ յայսմհետէ ոչ արրից ի բերց որթոյ՝ մինչեւ
եկեսցէ արքայութիւն Աստուծոյ : Եւ առեալ հաց
գոհացաւ՝ երեկ եւ ետ նոցա եւ ասէ . այս է մար-
մին իմ , որ վասն բազմաց տուեալ . զայս արասաջիք
առ իմոյ յիշատակի : Կայնպէս եւ զբաժակն յետ
ընթրեացն առ եւ ասէ . այս բաժակ է նոր ուխտ
իմով արեամբ վասն ձեր հեղլոյ : Ի՞սոյց աւասիկ ձեռն
մատնչի իմոյ ընդ իս ի սեղանս : Եւ որդի մարդոյ
ըստ սահմանելոյն երթայ , բայց վայ մարդոյն այնմիկ՝
յշր ձեռն մատնիցի : Եւ նոքա սկսան խնդրել ընդ
միմեանս , թէ ով է ի նոցանէ՝ որ զայն գործելոց
իցէ : Եւ եղեւ հակառակութիւն ի մէջ նոցա , թէ
ո ի նոցանէ համարիցի մեծ : Եւ նա ասէ ցնոսա . թա-
գաւորք ազգաց տիրեն նոցա , եւ որ իշխենն նոցա՝
բարերարք կոչին . այլ դուք ոչ այնպէս . այլ որ մեծն
է ի ձեզ՝ եղիցի իրբեւ զկրտսերն , եւ առաջնորդն
իրբեւ զպասաւորն : Ո՞վ է մեծ , բազմեալն՝ եթէ
սպասաւորն , ոչ ապաքէն բազմեալն . բայց ես եմ ի

միջի ձերում իրրեւ սպասաւոր։ Եւ դուք էք՝ որ
ցանդ կայիք ընդ իս ի փորձութիւնս իմ։ Եւ ես
ուխտեմ ձեզ՝ որպէս եւ Հայր իմ ուխտեաց ինձ
զարքայութիւն։ զի ուտիցէք եւ ըմպիցէք ի սեղան
իմ յալքայութեանն իմում, եւ նստիցէք յերկոտա-
սան աթոռ՝ դատել զերկոտասան ազգ Խորայելի։ Եւ
ասէ Տէր։ Սիմոն Սիմոն՝ ահա սատանայ խնդրեաց
զձեզ խարբալել իրրեւ զցորեան։ այլ եւս աղաչեցի
վասն քո՝ զի մի պակասեսցեն հաւատք քո, եւ դու
երբեմն դարձցիս եւ հաստատեսցես զեղբարս քո։
Եւ նա ասէ ցնա։ Տէր, ընդ քեզ պատրաստ եմ
եւ ի բանտ եւ ի մահ երթալ։ Եւ նա ասէ ցնա.
ասեմ՝ քեզ Պետրէ, շիցէ սյաօր հաւու խօսեալ՝
մինչեւ երիցս ուրասցիս զիս չգիտել։ Եւ ասէ ցնո-
սա։ յորժամ առաքեցի զձեզ առանց քսակի եւ
մախաղի եւ կօշկաց, մի թէ կարօտացացք իմիք։ Եւ
նոքա ասեն։ եւ ոչ իմիք։ Ապա ասէ։ այլ այժմ որ
ունիցի քսակ՝ բարձցէ, նոյնպէս եւ մախաղ։ եւ որ
ոչն ունիցի, վաճառեսցէ զձորձս իւր, եւ գնեսցէ
իւր սուսեր։ Ի՞այց ասեմ ձեզ. զի այս եւս որ գրեալ
է՝ պարտ է զի կատարեսցի յիս, թէ ընդ անօրէնս
համարեցաւ. զի որ վասն իմ ինչ է՝ վճարեալ է։
Եւ նոքա ասեն։ Տէր, ահաւասիկ են աստ երկու
սուրք։ Եւ նա ասէ ցնոսա. բաւական են։ Եւ ե-
լեալ գնաց ըստ սովորութեան ի լեառն ձիթենեաց.
զնացին զիետ նորա եւ աշակերտքն։ Իրրեւ եհաս
ի տեղին՝ ասէ ցնոսա. յաղօթս կացէք շմտանել ի
փորձութիւն։ Եւ ինքն մեկնեցաւ ի նոցանէ իրրեւ
քարընկեց մի, եղ ծունք՝ կայր յաղօթս, եւ ասէր.
Հայր՝ եթէ կամիս՝ անցո՛ք աժամակս զայս յինէն. բայց
ոչ իմ կամք՝ այլ քոյդ լիցին։ Եւ երեւեցաւ նմա
հրեշտակ յերկնից եւ զօրացուցանէր զնա. եւ էր ի
տագնապի, եւ մտադիւրութեամբ եւս կայր յա-
ղօթս։ Եւ հոսէին ի նմանէ քրտունք իրրեւ զկոյ-
լակս արեան՝ ոլոռն ոլոռն, հեղեալ յերկիր։ Եւ

յարուցեալ յաղօթիցն՝ եկն առ աշակերտոն, եգիտ
զնոսա ի քուն ի տրտմութենէն. եւ ասէ ցնոսա • զի
ննջէք, արիք կացէք յաղօթս՝ զի մի մտանիցէք ի
փորձութիւն: Եւ մինչդեռ խօսէք, ահաւասիկ ամ-
բոխ. եւ որ կոչէքն Յուդա՝ մի յերկոտասանիցն՝ ա-
ռաջնորդէք նոցա: Իբրեւ մերձեցաւ առ Յիսուս՝
համբուրեաց զնա. քանզի զայն նշան տուեալ էր
նոցա, թէ ընդ որում ես համբուրեցից, նա է՝ զնա
ունիցէք: Կու ցնա Յիսուս. Յուդա, համբուրելով
մտտնես զորդի մարդոյ: Իբրեւ տեսին որ զնովաւն
էին՝ որ ինչ եզեւն, ասեն ցնա. Տէք, հարցուք զնո-
սա սրով: Եւ եհար մի ոմն ի նոցանէ զքահանայապե-
տին ծառայ, եւ ի բաց եհան զաջոյ ունին նորա:
Պատասխանի ետ Յիսուս եւ ասէ. թժյլ տուք մին-
չեւ ցայդ վայր, եւ մատուցեալ յունկն՝ բժշկեաց
զնա: Եւ ասէ ցեկեալսն ի վերայ նորա՝ ցքահա-
նայապետսն եւ ցիշխանս տաճարին եւ ցծերս. իբրեւ
ի վերայ աւազակի՞ ելէք սուսերօք եւ բրօք: Հանա-
պազ ընդ ձեզ էի ի տաճարին, եւ ոչ ձգեցէք
ձեռս յիս. այլ այս է ձեր ժամ, եւ իշխանութիւն
խաւարի: Եւ կալեալ զնա՝ ածին եւ մուծին ի տուն
քահանայապետին, եւ Պետրոս երթայր զկնի նորա
հեռագոյն: Իբրեւ լուցն կրակ ի մէջ գաւթին եւ
նստան շուրջ, նստաւ եւ Պետրոս ի մէջ նոցա: Եւ-
տես զնա աղախին ոմն՝ զի նստէք առ լցոն. հայեցաւ
ընդ նա եւ ասէ. եւ սա ընդ նոսա էր՝ որ ընդ նմայն
էին: Իսկ Պետրոս ուրացաւ եւ ասէ. ոչ գիտեմ
զնա կին դու: Եւ յետ սակաւ միոյ այլ ոմն ետես
զնա, եւ ասէ. եւ դու ի նոցանէ ես: Եւ Պետրոս
ասէ. այր դու՝ չեմ ի նոցանէ: Եւ իբրեւ ժամ մի
անց ի վերայ, այլ ոմն վիճէք եւ ասէք. ստոյգ եւ
սա ընդ նմա էր, քանզի գալիլեացի է: Կու Պետրոս.
այր դու՝ չդիտեմ զինչ խօսիսդ: Եւ առժամայն
մինչ դեռ նա զայն ասէք, խօսեցաւ հաւ: Դարձաւ
Տէք եւ հայեցաւ ի Պետրոս, եւ յիշեաց Պետրոս

զբանն Տերառ՝ զոր ասաց ցնա . մինչ չեւ հաւու խօսեալ իցէ , երիցս ուրասցիս՝ չգիտել զիս : Եւ ելեալ արտաքս՝ ելաց դառնապէս : Եւ արքն , որ պահէին զնա , այպէ առնէին զնովաւ , եւ հարկանէին : « առածկէին զերեսս նորա եւ տանչէին . եւ հարցանէին ցնա եւ ասէին . մարգարեաց ովլէ որ եհարն զքեղ : Եւ այլ բաղում ինչ հայհութեամբ խօսէին ի նա : 65 :

Աղօթք հանդերձ ծունը դնելով զՃէր աղաշեսցուք : Տէր ողորմեաւ : Երիշն իրնեւ :

Երբորդ կու : Սաշման ԾԲ :

Փրկեա զիս ի թշնամեաց իմոց Աստուած , յայնցանէ որ յարուցեալ են ի վերայ իմ , ապրեցն զիս :

Փրկեա զիս յայնցանէ որ գործեն զանօրէնութիւն . յարանց արիւնահեղաց ապրեցն զիս :

Որսալ զանձն իմ կամեցան . եւ հասին ի վերայ իմ հզօրք :

Ոչ մեղք իմ եւ ոչ յանցանք . առանց մեղաց ընթացայ եւ ուղիղ եղէ :

Օարթիր ընդ առաջ իմ եւ տես . դու Տէր զօրութեանց Աստուած Խորայելի :

Այեաց եւ սյց արա ամենայն հեթանոսաց , մի ողորմիր ամենեցուն որ գործեն զանօրէնութիւն :

Դարձցին ընդ երեկոյս . սովեսցին որպէս շունք , եւ շրջեսցին զքաղաքաւ :

Առքա զօղանշեսցեն բերանովք իւրեանց . եւ սուբէ ի շրմունս նոցա :

Խսկ արդ՝ ովլ լուաւ զայս , զի դու Տէր ծիծաղեսցիս զնոքօք եւ արհամարհեսցես զամենայն հեթանոսս :

Օզօրութիւն իմ առ քեզ պահեցից , զի Աստուած օգնական իմ է :

Աստուած իմ , ողորմութիւն նորա կանխեսցէ առ իս եւ Աստուած իմ ցուցցէ ինձ ի թշնամիս իմ :

Այս սպանաներ զնոսա, զի մի մոռասցին զժողովուրդս քո :

Հյուսւեա զնոսա զօրութեամբ քով, եւ ընկճեա զնոսա, զի դու ես պաշտպան իմ Տէր :

Անգլք բերանոյ նոցա եւ բանք շրթանց նոցա. ընկցին նոքա յամբարտաւանութեան իւրեանց :

Հանէծս եւ ի ստութիւն մատնեսցին ի կատարածի բարկութեամբ սպառեսցին եւ մի գտցին :

Դիտացեն զի Աստուած տիրէ Յակովոյ եւ ամենայն ծագաց երկրի :

Դարձցին ընդ երեկոյս, սովեսցին որպէս շունք, եւ շրջեսցին զքաղաքաւ :

Առքա սփուեսցին յուտել. ապա թէ ոչ յագեսցին, տրտնջեսցեն :

Ես օրհնեցից զօրհնութիւնս Տեառն. ցնծացայց յառաւօտուց յողորմութեան քում:

Օք եղեր իմ պաշտպան, եւ տուն ապաւինի յառուր նեղութեան իմ օգնական իմ:

Քրեզ սաղմոս ասացից Աստուած ապաւէն իմ, Աստուած ողորմութեան իմց:

Ա-Շ-Ռ Շ-Թ:

Աստուած մերժեցեր եւ աւերեցեր զմեզ. բարկացար եւ դժասցիս ի մեզ:

Հարժեցեր զերկիր, եւ խռովեցուցեր զսա. բժըշկեա զշարուածս սորա՝ զի սասանեցաւ :

Հուցեր ժողովրդեան քում խստութիւն. եւ ետուր ըմկել մեզ գինի յիմարութեան :

Ետուր երկիւղածաց քոց նշան, զի ապրեսցին յերեսաց աղեղան:

Արպէս փրկեցան սիրելիք քո. կեցու աջով քո եւ լուր մեզ:

Աստուած խօսեցաւ ի սրբութենէ իւրմէ. ցնծացայց, բարձր եղէց՝ բաժանեցայց զՍիւքէմ. եւ զհովիտս յարկաց չափեցից :

Իմ է գաղաադ, եւ իմ է Մանասէ, Եփրեմ հզօրիչ գլխոյ իմոյ:

Յուղա թագաւոր իմ, Մովար աւազան յուսոյ իմոյ:

Ճեղովմէ ու զզեցից զգնացս իմ, եւ ինձ այլազգիք հնագանդ եղեն:

Ուտարցի զիս ի քաղաք ամուր. կամ ու առաջնորդեսցէ ինձ մինչեւ յեղումէ:

Եթէ ոչ դու Աստուած որ մերժեցեր զմեզ, եւ ոչ եղեր Աստուած ընդ զօրս մեր:

Տուր մեզ օգնութիւն ի նեղութեան. զի ընդունայն է փրկութիւն մարդոյ:

Կստուծով արասցուք զօրութիւն. եւ նա արհամարհեսցէ զայնոսիկ՝ որ նեղեն զմեզ:

Առաջնա Ա:

Լուր Աստուած աղօթից իմոց, եւ նայեա Տէր յազօթս իմ:

Ի ծագաց յերկրէ կարդացի առ քեզ, մինչ ի վաստակել սրտի իմոյ:

Ի վիմէ բարձր արարեր զիս, առաջնորդեցեր ինձ. եւ իմ եղեր յոյս, եւ աշտարակ հզօր եղեր ինձ յերեսաց թշնամնոյն:

Ինակեցայց ես ի յարկս քո յաւիտեան. եւ ծածկեցայց ընդ հովանեաւ թեւոց քոց:

Դու Աստուած լուար աղօթից իմոց, եւ տուր ժառանգութիւն ոյք երկնչին յանուանէ քումմէ:

Վուրս աւուրս յաւելեր թագաւորի. ամաց նորա աւուրս յազգաց մինչեւ յազգս նորա:

Կայ եւ մնայ յաւիտեան առաջի Աստուծոյ ողորմութիւն եւ ճշմարտութիւն, ոյք խնդրեսցեն ի նմանէ:

Կյապէս սաղմոս ասացից անուան քում յաւիտեան, եւ տաց քեզ զաղօթս իմ օր ըստ օրէ:

ԱՇԻՐԴ :

Փըրկեա զիս ի թշնամեաց իմոց Աստղւած . Եւ ի հալածչաց իմոց անպրեցո զիս :

Երեւ անքամ իրնեա . Եւ շյեռին բացիր աս :

Ը-Է-Հ-Ա-Ն ԴԱ :

Խնամով սիրոյն յիւր սիրելեացն ըզտըրամութիւնըն փարատեաց . թացեալ պատառ տայ Յուղայի նըշաւակեալ զգողըն մատնիշ . զօր առեալ եւ մերկացաւ յաստուածային Հոգւոյն շնորհաց . մատնեցաւ նախաջարին ընդ մատնութեան վարդապետին :

«Օայրագոյն լուսոյն զըրկեալ խաւարասէրն արտաքս ելեալ . Տէրըն յայտնէր լոյս Եղելոցն ըզգայթակղելն ի գիշերի . Պետրոս խօսէր խրախուսելի եւ կըշտամբիւր հաւախօսի . զիւրն յաշխարհէ զիոնին ասէր Եւ ըզգալուստ Հոգւոյն պատմէր :

ԱԵ գրոնեան յայնկոյս ձորոյն ի վերնատունն եւ խորհըրդոյ . Եմուտ պարտէղ ընդ պարտիզի եմոյծ զԱղամ յադին զրախտին . մուծցես եւ զմեղ Տէր ընդ նըմին ուստի հաներ նախ զառաջինն . զի ժառանգել ըզհայրենին արժանասցուք մէք վերըստին :

Հօգայր ըզկրիցըն տըրտմարար երիւքն Եղեալ առանձնարար . փըրկել զաշխարհ հոգիս յօժար բայց է բնութիւն մարմնոյս տըրկար . ոչ ոմն ուժեղ եւ զօրաւոր եւ ոմն անզօր վըտանգաւոր . այլ մի եւ նոյն գուլ միաւոր կըրէր ըզկիրսըն կամաւոր :

«Զայնիւ մաղթէր աղօթական վասն իմ առ Հայր իւր էական . ծունըր գընէր խօնարհական որում կըրկնի ծունըր ամենայն . Եթէ փըրկիլ մարդկան

Հնար է առանց մահու իմ որ գրեալ է . բաժակ
մահուս յինէն անցցէ ոչ իմ կամաւ այլ քըդ եսցէ :

Դ օղեալ յերկիւղ քըրտանց հոսման ոլոռնաձեւ
կայլակ վիժման . ի զօրանալ հրեշտակ մերձեալ
զօրինական դիրըն լցցեալ . զի կատարեալ էառ
զընութիւն Աստուածըն Բան ըզմարդկութեան .
պարտ էր զերկիւղ եւ զարդումութիւն յիւրումըն
կրել տնօրէնութիւն :

ԶԻՒ ՈՐԹԻւ :

Սրբոյ Աւետարանիս որ ըստ Մարկոսի : ԺԴ. 27 :
Վասն չարչարանաց Տեառն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի
Եւ ասէ ցնոսա Յիսուս . ամենեքին դայթագղելոց
էք յինէն յայսմ գիշերի . զի գրեալ է , թէ հարից
զհովիւն , եւ ոչխարքն ցրուեսցին : Այլ յետ յա-
րութեան իմց՝ յառաջագոյն երթայց քան զձեզ ի
գալիքեա : Պատասխանի ետ գետրոս եւ ասէ ցնա .
թէպէտ եւ ամենեքին դայթագղեսցին , այլ ես ոչ :
Եւ ասէ ցնա Յիսուս . ամեն ասեմ քեզ դու իսկ
յայսմ գիշերի մինչ չեւ հաւու խօսեալ իցէ՝ երիցս
ուրասցիս զիս : Խոկ Պետրոս առաւել եւս պնդէր եւ
ասէր . եթէ մեռանել եւս հասանիցէ ընդ քեզ ,
զքեզ ոչ ուրացայց . նշյապէտ եւ ամենեքին ասէին :
Պան ի գեօղն՝ որում անուն էր գեթսեմանի . եւ
ասէ ցաշակերտոն . նստարուք աստ՝ մինչեւ ես յա-
ղօթս կացից : Եւ առնու ընդ իւր զՊետրոս եւ
զՅակովը եւ զՅովհաննէս , եւ սկսաւ տիրել եւ
հոգալ : Հայնժամ ասէ ցնոսա . տրտում է անձն իմ՝
մինչեւ ի մահ , մնացէք աստ եւ արթուն կացէք : Եւ
մատուցեալ սակաւիկ մի յառաջ , անկաւ ի վերայ
երեսաց իւրոց յերկիր . եւ կայր յաղօթս , զի եթէ
հնար ինչ է՝ անցցէ ի նմանէ ժամն : Եւ ասէ արբա
չայր՝ ամենայն ինչ քեզ հնարաւոր է , անցո զբա-

ժակս զայս յինէն . բայց ոչ որպէս ես կամիմ , այլ
որպէս դու կամիս : Եւ գայ՝ դտանէ զնոսա զի ննջէին ,
եւ ասէ ցղետրոս , Սիմոն , ննջիս , ոչ կարացեր ժամ
մի արթուն կալ : Վարթուն կացէք եւ յաղօթս կա-
ցէք , զի մի մոջիք ի փորձութիւն . ոդիս յօժար է ,
բայց մարմինս տկար : Եւ դարձեալ չոքաւ եկաց
յաղօթս , եւ զնօյն բանս ասաց : Դարձաւ միւսան-
գամ անդրէն , եւ եգիտ զնոսա ի քուն . քանզի էին
աչք նոցա ծանրացեալ , եւ ոչ զիտէին՝ թէ զինչ
պատասխանի տայցեն նմա : Դայ երրորդ անգամ ,
եւ ասէ ցնոսա . ննջեցէք այսուհետեւ եւ հանգե-
րուք , զի հասեալ է վախճան , եկն ժամ , եւ ահա
մատնի որդի մարդց ի ձեռոս մեղաւորաց : (Յն ա-
րիք գնացուք . զի ահաւասիկ մերձեցաւ՝ որ մատ-
նելոցն է զիս : Եւ մինչ դեռ նա զայն խօսէր՝ գայ
Յուդա Խսկարիովտացի՝ մի յերկոտասանից անտի ,
եւ ընդ նմա ամրոխ սուսերօք եւ բրօք՝ ի քահա-
նայապետիցն եւ ի դպրաց եւ ի ծերոց : Տուեալ էր
նշան մատնչին եւ ասէր . ընդ որում ես համբուրե-
ցից՝ նա է . կալջիք զնա եւ տարջիք զգուշութեամբ :
Եւ մատուցեալ վաղվաղակի՝ անէ ցնա . ուարբի
ուարբի , եւ համբուրեաց զնա : Եւ նոքա արկին ի
նա ձեռոս եւ կալան զնա : Եւ մի ոմն յայնցանէ՝ որ
զնովաւն կային՝ ձգեաց սուր . եւ եհար զծառայ
քահանայապետին , եւ ի բաց եհան զունկն նորա :
Պատասխանի ետ Յիսուս եւ ասէ ցնոսա . իբրեւ ի
վերայ աւաղակի ելք սուսերօք եւ բրօք ունել զիս :
Հանապաղ առ ձեզ էի եւ ուսուցանէի ի տաճա-
րին , եւ ոչ կալայք զիս , այլ զի լցոցին գիրք մար-
դարէիցն : Հայնժամ թողին զնա աշակելոտքն ա-
մենեքին եւ փախեան : Եւ ոմն երիտասարդ զչեա-
երթայր նորա՝ արկեալ զիւրեւ կտաւ մի ի մերկուց .
ունէին զնա երիտասարդքն : Եւ նորա թողեալ
զկտաւն՝ փախեաւ մերկ ի նոցանէ : Եւ տարան
զՅիսուս առ քահանայապետն կայիտափա . եւ զային

ընդ նմա ամենայն քահանայապետքն եւ դպիրք եւ ծերք : Եւ Պետրոս երթայր ի հեռաստանէ զհետ նորա մինչեւ ի ներքս իսկ ի գաւիթ քահանայապետին, եւ նստէր ընդ սպասաւորսն եւ ջեռնոյր առ լուսովն : Իսկ քահանայապետքն եւ ամենայն ատեանն խնդրէին հակառակ Յիսուսի վկայութիւն ինչ, զի սպանանիցեն զնա . եւ ոչ գտանէին : Օ ի բազումք սուտ վկայութիւն վկայէին զնմանէ, եւ նման միմեանց ոչ էին վկայութիւնքն : Վ. Ա. Ք յարուցեալ վկայէին սուտ զնմանէ, եւ ասէին : Տեէ մէք լուաք ի դմանէ՝ զի ասէր . ես քակեցից զտաճարդ զայդ ձեռագործ, եւ զերիս աւուրս շինեցից այլ առանց ձեռագործի : Աակայն եւ այնպէս չէր նման վկայութիւնն նոցա : Վ. պա յարուցեալ քահանայապետն ի մէջ՝ հարցանէր զՅիսուս, եւ ասէր . ոչ ինչ տաս պատասխանի, զինչ դոքա զքէն վկայեն : Եւ նա լուռ եւեթ կայր եւ չտայր ինչ պատասխանի : Դարձեալ քահանայապետն հարցանէր զնա կրկին անդամ՝ եւ ասէր . դու ես Քրիստոս Որդի Աստուծոյ օրհնելըն : Պատասխանի ետ Յիսուս եւ ասէ ցնա . դու ասացեր՝ թէ ես եմ . բայց տեսանիցէք զորդի մարդոյ նստեալ ընդ աջմէ զօրութեանն, եւ եկեալ ընդ ամպս երկնից : Եւ քահանայապետն պատառեաց վաղվաղակի զպատմուճանս իւր եւ ասէ . զինչ եւս պիտոյ են մեղ վկայք : Վ. Հա լուայք ամենեքին զհայհցութիւն ի բերանոյ դորա, զիարդ թուի ձեզ : Եւ ամենեքեան դատապարտեցին զնա՝ թէ մահապարտ է : Եւ ոմանք սկսան թքանել ընդ երեսս նորա . ձորձ զդլիով արկանել՝ կոփել եւ ասել, մարդարեաց մեղ Քրիստոսդ՝ ով է այն որ ե հարն զքեզ : Եւ սպասաւորքն ապտակս հանէին նմա : Եւ Պետրոս մինչդեռ էր ի խոնարհ ի գաւթին, դայ աղախին մի քահանայապետին, եւ տեսանէ զնա՝ զի ջեռնոյր . հայեցաւ ընդ նա եւ ասէ . եւ դու ընդ Յիսուսի Նաղովընցւոյ էիր : Կա ուրա-

ցաւ եւ ասէ . ոչ ճանաշեմ եւ ոչ գիտեմ զինչ
դուզ ասես . եւ իբրեւ ել յարտաքին գաւիթն , եւ
հաւ խօսեցաւ : Դարձեալ ետես զնա աղախինն ,
եւ սկսաւ ասել ցայնոսիկ որ շուրջն կային , թէ եւ
սա ի նոցանէ է : Եւ նա դարձեալ ուրացաւ . եւ
յետ սակաւ միոյ՝ դարձեալ որ շուրջն կային , ասեն
ցոկետրոս . արդարեւ եւ դու ի նոցանէ ես , քանզի
դալիլեացի ես եւ խօսքդ իսկ քո նման են : Եւ նա
սկսաւ նզովել երդնուլ եւ ասել , թէ ոչ գիտեմ
զայրն զրբմէ դուքդ ասէք : Եւ նցյնժամայն կրկին
հաւ խօսեցաւ : Եւ յիշեաց պետրոս զբանն՝ զոր ա-
սաց ցնա Յիսուս , թէ չեւ իցէ հաւու երկիցս խօ-
սեալ , զի դու երկիցս ուրասցիս զիս . եւ սկսաւ լալ : 72:

Եղօթք հանդերձ ծունր դնելով զՏէր աղաշես-
ցուք : Տէր ողորմեա : Երեշտ իբնեա :

Եւ եւս խաղաղութեան : (Օրհնութիւն եւ փառք :

Հոգուրդ կու : Սողուս Հը :

Եստուած , մտին հեթանոսք ի ժառանգութիւն քո .
պղծեցին զտաձար սուրբ քո :

Երարին զերուսաղէմ որպէս հիւղս մրգապահաց ,
արկին զդիակունս ծառացից քոց գէշ թուշնոց եր-
կնից , եւ զմարմինս սրբոց քոց գաղանաց երկրի :

Հեղին զարիւն նոցա որպէս ջուր շուրջ զերուսա-
ղեմաւ , եւ ոչ ոք էր որ թաղէր զնոսա :

Եղաք մեք նախատինք դրացեաց մերոց , ծաղը եւ
այսն կատականաց այնոցիկ որք շուրջ էին զմեօք :

Ո՞ինչեւ յերբ Տէր բարկանան դու իսպառ . բոր-
բոքեսցի որպէս հուր նախանձ քո :

Հեղ զբարկութիւն քո ի վերայ աղգաց՝ որ զքեղ
ոչ ճանաշիցեն . ի վերայ թագաւորաց որ զանուն
քո ոչ կարգացին . զի կերան զբակովք եւ զտեղի
նորա աւերեցին :

Ո՞ի յիշեր զմեղս մեր զառաջինսն , վաղվաղեսցէ
առ մեղ ողորմութիւն քո , զի աղքատացաք յոյժ :

Օգնեաւ մեղ Աստուած փրկիւ մեր վասն մեծի
փառաց անուան քո :

Տէր փրկեաւ զմեղ եւ քաւեաւ զմեղս մեր վասն
անուան քո :

Մի երբէք ասասցեն ի հեթանոսս, թէ ուր է
Աստուած նոցա :

Այլ յայտնի ինչ լիցի ի վերայ հեթանոսաց, ա-
ռաջի աչաց մերոց. առ ի խնդրել զվուէժ արեան
ծառայից քոց ուր եւ հեղաւ :

Մտցէ առաջի քո հեծութիւն կապելոց. ըստ մե-
ծութեան բազկի քո շահեաւ դու զորդիս սպանելոց :

Հատո՞ դրացեաց մերոց եօթնապատիկ ի ծոց նո-
ցա . նախատինս զոր նախատեցին զքեղ Տէր :

Մեք ժողովուրդք եւ խան արօտի քո . խոստո-
վան եղիցուք առ քեզ յաւիտեան, յազգէ յազգ
պատմեսցուք զօրհնութիւնս քո :

Սակայն ՀՅԱ :

Ո հովուեսդ Խրայէլի նայեաց . ո առ աջնորդես որ-
պէս խաշին Յովսեփու :

Որ նստիս ի քրովքէս՝ յայտնեաց առաջի Եփրեմի,
Քենիամենի եւ Մանասէի :

Օ արթո՞ զզօրութիւն քո, եւ եկ կեցուցանել
զմեղ :

Աստուած զօրութեանց դարձո՞ զմեղ, երեւեցո՞
զերեսս քո ի մեղ եւ կեցուք :

Տէր Աստուած զօրութեանց մինչեւ յԵրբ բար-
կանաս յազօթս ծառայից քոց :

Վամբեցեր մեղ հաց արտասուաց . եւ արբուցեր
մեղ արտասուս չափով :

Երարեր զմեղ նախատինս դրացեաց մերոց . այպն
կատականաց թշնամեաց մերոց :

Աստուած զօրութեանց, դարձո՞ զմեղ, երեւեցո՞
զերեսս քո ի մեղ եւ կեցուք :

Այդի յԵգիպտոսէ փոխեցեր . հաներ զհեթանոսս,
եւ զնոսա տնկեցեր եւ առաջնորդեցեր նոցա :

Հաստատեցեր զարմատս նորա, եւ ելից զերկիը ծածկեաց զլերինս հովանի նորա, եւ բարունակնորա զմայրս Աստուծոյ:

Չգեւաց զորթ իւր մինչեւ ի ծով, մինչեւ ի գետս են շառաւիղք նորա:

Ինդէր քակեցեր զցանկ նորա, կիմեն զնա անցաւորք ճանապարհի:

Եպականեաց զնա խող անտառի. երէ վայրի արածեցաւ ի նմա:

Եստուած զօրութեանց՝ դարձ, հայեաց յերկնից եւ տես. այց արա այդւոյս այսմիկ. դարման տարսմա, զոր տնկեաց աջ քո:

Եվերայ որդւոյ մարդոյ՝ զոր զօրացուցեր զնա ի քեզ, այրեցեալ ի հուր եւ աւերեալ ի սաստէքումմէ կորիցէ:

Եղիցի ձեռն քո ի վերայ առն. աջ քո ի վերայ որդւոյ մարդոյ՝ զոր զօրացուցեր զնա ի քեզ:

Աչ եւս ի բացեայ եղիցուք մեք ի քէն, կեցուսցես դու զմեզ. եւ զանուն քո Տէր կարդացուք:

Եստուած զօրութեանց դարձն զմեզ. երեւեցն զերեսս քո ի մեզ եւ կեցցուք:

Սաղմոն Զ:

Յնծացէք՝ Աստուած օգնական է մեր, աղաղակեցէք առ Աստուած Յակովբայ:

Եռէք սաղմոս եւ տուք օրհնութիւն. սաղմոս ասացէք նմա ի ձայն քաղցրութեան:

Փող հարէք ի գլուխս ամսոց, յաւուր նշանաւորի տարեկանաց մերոց:

Հրաման է այս Խրայելի, եւ իրաւունք Աստուծոյ Յակովբայ:

Ա կայութիւն Յովսեփու զոր եղ ընդ նմա, որպէս ելանէր նա յերկրէն Եգիպտացւոց, զլեզու զոր ոչ գիտէր լոււաւ:

Երաց արա ի բեռանց զթիկունս նորա, եւ զձեռն նորա յորթ եւ ի թի ծառայելց:

Ա նեղութեան կարդացեր առ իս, եւ փրկեցից զքեզ. լուսյ քեզ ի գաղտնութենէ միրկին, եւ փորձեցի զքեզ ի վերայ ջուրցն հակառակութեան:

Լ ուր ժողովուրդ իմ եւ վկայեմ քեզ. եւ խրայէլ, թէ լուիցես ինձ:

Ո՞ի եւս եղիցին քեզ աստուածք առժամայնք, եւ մի երկիր պագանիցես դու աստուծոյ օտարի:

Ես եմ Տէր Ըստուած քո՝ որ հանի զքեզ յերկրէն Եգիպտացւոց. բաց զքերան քո եւ լցից զգա:

Ժողովուրդ իմ ոչ լուաւ ձայնի իմում, եւ խրայէլ յիս ինչ ոչ նայեցաւ:

Ի արձի թողի զնոսա երթալ զհետ կամաց սրախց իւրեանց. զի գնացին նոքա ըստ կամն անձանց իւրեանց:

Օ ի թէ ժողովուրդեան իմոյ լուեալ էր ինձ, կամ խրայելի զճանապարհո իմ գնացեալ էր:

Որպէս զոշինչ խոնարհ արարեալ էր իմ զթշնամիս նորա, եւ ի վերայ նեղչաց նորա արկեալ էր զձեռն իմ:

Անշնամիք Տեառն ստեցին նմա. եղիցին ժամանակք նոցա յաշխարհի:

Կերակրեաց զնոսա ի պարարտութենէ ցորենց, եւ ի վիմէ մեղք յագեցցց նոցա:

Աշուր:

Կոքա ի ձեռանէ քումմէ մերժեցան. մէք ժողովուրդք եւ խաշն արօտի քո:

Երեւ անդամ իրինէա, եւ շաբան բարյը ----

Ծորուն Գի:

Ճառագայթ փառաց էին որ ըստ բնութեանըս մարդկային. տագնապեցար ի գիշերին աղօթեցեր առ Հայր յերկին. ծագեա ի մեզ զւսու երկնային եւ փառատեա զերկիւղ չարին. մասունք հոգւոց մեր եւ մարմին յերկիւղ քո սուրբ բեւեռեսոցին:

Վերձեալ Յուղաս որ մատնելոց հանդերձ դասուն փարիսեցւոց . անկան նըման ստորանելոց ուրք յաւիտեան չեն կանգնելոց . Յուղաս նենգաւ համբռնելով առիթ մահու նըշան տալով . փոխան սիրոյ զնա մատնելով չար ընդ բարւոյ վըճարելով :

Հայնժամ առ գութ սիրոյն Պետրոս ըզծառային անուն Մաղքոս . Եհատ սուսերբ զականջն աջոյ որ ոչ լըւաւ Տեառըն իւրոյ . իսկ Տէրըն մեր արագապէս յօւնկըն մերձեալ բըժըշկապէս . առողջացոց աստուածապէս զոր ոչ տեսին կուրացն հանդէս :

Եր հօտին փոքու ցըրուեալ քանզի զհովիւըն քաջ հարեալ . Պետրոս միայն ըզէնտ երթեալ ի յաղկանէ վիմին շարժեալ . Նըշանակեալ հաւըն խօսէր առ ի Պետրոս Տէրն ակնարկէր . զբանըն յիշէր դառն արտասուէր ի գլորմանէն դարձեալ կանգնէր :

Ծնորհեալ վիմին եկեղեցւոյ զոր պահեցեր ի հօսելոյ . եւ կանգնեցեր ի գլորելոց վասըն սըրտիւն արտասուելոյ . կանգնեա եւ զիս Տէր ընդ նըմին ի գլորմանէ սայթաքողին . տալով աչացս յորդ արտասուս եւ ջուր նըման ծովու գլխոյս :

Ով կամաւ զանկապելին կապեալ ըզձեռն արձակողին . ի յապարանսըն տանէին Կայինափայ եւ Անային . ծառայն զերեսն այն ապտակէր յորմէ սրովբէն թեւասքօղէր . թուք արձակեալ պիղծբերանով յայն որ կուրին լցու ծագեաց թքով :

ԶԲՈՒՐ ՈՐԺԻՆ :

Սրբոյ Աւետարանիս որ ըստ Մատթեոսի : ԽԶ . 31 :
Տէրն մեր Յիսուս Քրիստոս

Յայնժամ ասէ ցնոսա . ամենեքին դուք դայթագ-
ղելոց էք յինէն յայսմ գիշերի , զի գրեալ է՝ թէ
հարից զհովիւն , եւ ցրուեսցին ոչխարքն հօտին : Եւ
յետ յառնելոյն իմց , յառաջեցից քան զձեզ ի
գալիլեա : Պատասխանի ետ պետրոս եւ ասէ ցնա .
թէպէտ եւ ամենեքեան դայթագղեսցին ի քէն ,
սակայն ես ոչ դայթագղեցայց : Ասէ ցնա Յիսուս .
ամէն ասեմ քեզ՝ զի յայսմ գիշերի մինչ չեւ հա-
ւու խօսեալ իցէ , երիցս ուրասցիս զիս : Ասէ ցնա
Պետրոս . թէեւ մեռանել հասանիցէ ընդ քեզ ,
զքեզ ոչ ուրացայց : Կոշնպէս եւ ամենայն աշա-
կերտքն ասէին : Քայնժամ դայ Յիսուս ընդ նոսա
ի գիւղ մի՝ որում անուն էր Գեթսեմանի . եւ ասէ
ցնոսա . նստարձէք այդր , մինչեւ երթայց կացից յա-
ղօթս : Եւ առեալ ընդ իւր զՊետրոս եւ զերկուս
որդիսն Զեբեդեայ , սկսաւ տրտոմել եւ հոգալ :
Քայնժամ ասէ ցնոսա . տրտում է ոգի իմ մինչեւ
ի մահ , կացէք աստ եւ սկեցէք ընդ իս : Եւ մա-
տուցեալ յառաջ սակաւիկ մի՝ անկաւ ի վերայ ե-
րեսաց իւրոց , եկաց յաղօթս եւ ասէ . Հայր իմ ,
եթէ հնար է՝ անցցէ բաժակս այս յինէն . բայց ոչ
որպէս ես կամիմ , այլ որպէս դու : Կայ առ աշա-
կերտսն , եւ գտանէ զնոսա ի քուն , եւ ասէ ցՊետ-
րոս . այդպէս ոչ կարացէք մի ժամ արթուն կալ
ընդ իս : Արթուն կացէք եւ աղօթս արարէք՝ զի մի
անկանիցիք ի փորձութիւն . հոգիս յօժար է՝ բայց
մարմինս տկար : Կարձեալ երկրորդ անգամ չոգաւ .
Եկաց յաղօթս Յիսուս եւ ասէ . Հայր իմ՝ եթէ
հնար իցէ անցանել յինէն բաժակիս այսմիկ , ապա
թէ ոչ՝ արբից զսա , եղիցին կամք քո : Եւ եկեալ
միւսանգամ եգիտ զնոսա ի քուն , զի էին աչք իւ-
րեանց ծանրացեալք : Աթող զնոսա եւ զնաց , ե-
կաց յաղօթս երլորդ անգամ , եւ դարձեալ զնոյն

բան ասաց : « Յայնժամ գայ առ աշակերտսն եւ ասէ ցնոսա . ննջեցէք այսուհետեւ եւ հանգերուք . զի ահա հասեալ է ժամ , եւ որդի մարդոյ մատնի ի ձեռս մեղաւորաց : Արիք երթիցուք աստի , զի ահաւասիկ եհաս՝ որ մատնելոց է զիս : Եւ մինչդեռ նա զայս խօսէր , ահա Յուդա մի յերկոտասանիցն եկն , եւ ընդ նմա ամբոխ բազում սրովք եւ բրօք՝ ի քահանայապետիցն եւ ի ծերոց ժողովրդեանն : Եւ որ մատնելոցն էր զնա , ետ նոցա նշան եւ ասէ , ընդ որում ես համբուրեցից՝ նա է , զնա ունիցիք : Եւ վաղվաղակի մատուցեալ առ Յիսուս՝ ասէ . ողջ եր վարդապետ . եւ համբուրեաց ընդ նմա : Եւ Յիսուս ասէ ցնա . ընկեր՝ վասն որո՞յ եկիրդ . յայնժամ մատուցեալ արկին ձեռս ի Յիսուս . եւ կալան զնա : Եւ ահա միոնն յայնցանէ՝ որ էին ընդ Յիսուսի , ձգեաց զձեռն եւ եհան զսուր իւր եւ եհար զծառայ քահանայապետին , եւ ի բաց եհան զունկնեորա : « Յայնժամ ասէ ցնա Յիսուս . դարձն զսուր քո ի տեղի իւր . զի ամենեքեան՝ որ սուր առնուցուն՝ սրով անկանիցին : Իմէ համարիցիս՝ թէ ոչ կարեմ աղաչել զհայր իմ . եւ հասուցանիցէ ինձ այժմ այսր՝ աւելի քան զերկոտասան գունդո հրեշտակաց : Ա.Ա. զիսրդ լնուցուն գիրք՝ թէ այսպէս պարտ է լինել : Յայնժամ ասաց Յիսուս ցամբոխն . իբրեւ ի վերայ աւազակի ելէք սուսերօք եւ բրօք՝ ունել զիս . հանապազ առ ձեղ ի տաճարին նստէի եւ ուսուցանէի , եւ ոչ կալայք զիս : Ա.Ա. այս ամենայն եղեւ՝ զի լցցին գիրք մարդարէիցն : « Յայնժամ աշակերտն ամենեքին թողին զնա եւ փախեան : 56 :

Աղօթք հանդերձ ծունը գնելով զՏէր աղաչեացուք : Տէր ողորմեա : Երես իրնեւ :

Եւ եւս խաղաղութեան : (Օրհնութիւն եւ փառք : Հինգերբութ իւի : Սույնու ՃԸ :

Աստուած օրհնութեան իմոյ մի լոեր . զի բերան մեղաւորի բերան նենդաւորի բացաւ ի վերայ իմ :

Խօսեցան զինէն լեզուաւ նենգաւորաւ . եւ բանիւ
ատելութեան պաշարեցին զիս :

Վարտեան ընդ իս ի տարապարտուց . փոխանակ
սիրոյ իմոյ մատնէին զիս , այլ ես յաղօթս կայի :

Հատուցին ինձ չար փոխանակ ընդ բարւոյ , ատե-
լութիւն փոխանակ սիրոյ իմոյ :

Կացո՛ ի վերայ նորա մեղաւոր . սատանայ կացցէ
ընդ աջմէ նորա :

Ի գատաստանէ իւրմէ ելցէ գատապարտեալ . եւ
աղօթք նորա ի մեղս դարձցին :

Եղիցին աւուրբ նորա նուազ . եւ զայցելութիւն
նորա զայն այլ տարցի :

Եղիցին որդիք նորա որբ եւ կին նորա այրի . սա-
հեսցին փոփոխեսցին , որդիք նորա մուրօղք եղիցին .
եւ ելցեն ի բնակութենէ իւրեանց :

Վընեսցէ փոխատու զամենայն ինչս նորա . յա-
փրշտակեսցեն օտարբ զվաստակս նորա :

Վի գացի օգնական նմա . եւ մի ոք ողորմեսցի ի
վերայ որբոց նորա :

Եղիցին որդիք նորա ի սատակումն , եւ յազգէ
չնշեսցի անուն նորա :

Հիշեսցին մեղք հօր նորա առաջի Տեառն , եւ
մեղք մօր նորա մի չնշեսցին . եւ եղիցին առաջի
Տեառն յամենայն ժամ :

Աստակեսցի յերկրի յիշատակ նորա . փոխանակ
զի ոչ յիշեաց առնել զողորմութիւն :

Հալածեաց զայր աղքատ եւ զտնանկ . սպանանել
զայն , որ խոնարհ է սրտիւ :

Ոիրեաց զանէծս , եւ ելցէ նմա . ոչ կամեցաւ զօրհ-
նութիւն , հեռի եղիցի ի նմանէ :

Օգեցաւ զանէծս որպէս հանդերձ . մացէ որ-
պէս ջուր ի փոր նորա . որպէս ձէթ ընդ ոսկերս
նորա :

Եղիցի նմա որպէս հանդերձ՝ զի ագանի . որպէս
զօտի զի ածի հանապաղ ընդ մէջ :

Վայս գործ է այնոցիկ, որ չարախօս կային զինէն
առ Տէր, եւ ոք խօսէին չար զանձնէ իմմէ:

Վ. ՅԼ դու Տէր Տէր արանդնդ իսըստ անուան քում,
զի քաղցր է ողորմութիւն քո. եւ փրկեա զիս զի
աղքատ եւ տնանկ եմ ես:

Ոիրտ իմ խոռվեցաւ ի փորի իմում. եւ ես որպէս
ստուեր ի խուսափել իմում պակասեցայ. եւ թօ-
թափեցայ որպէս մարախ:

«Օռունկք իմ տկարացան ի պահոց. եւ մարմին
իմ այլագունեաց յիւղոյ:

Լշզէ ես նախատ նոցա, տեսին զիս եւ շարժեցին
զգլուխս իւրեանց:

(Օդնեա ինձ Տէր Աստուած իմ, եւ փրկեա զիս
ըստ ողորմութեան քում:

«Օանիցեն զի ձեռն քո այս է, եւ դու Տէր արա-
րեր զայս:

«Երգա անիծանեն, եւ դու օրհնեսցես. ոք յա-
րուցեալ են ի վերայ իմ՝ զամօթ կրեսցեն. այլ ծա-
ռայ քո ուրախ եղցի ի քեզ:

Օգեցցին զամօթ ոք չարախօս կային զանձնէ
իմմէ. եւ արկցեն որպէս կրկնոց զամօթ իւրեանց
զիւրեամբք:

Վ. ՅԼ ես խօստովան եղէց առ Տէր յշտ բերանով
իմով. ի մէջ բազմաց օրհնեցից զքեզ:

Օի եկաց նա ընդ աջմէ տնանկիս, փրկել զիս
յայնցանէ, որ հալածեն զանձն իմ:

Սահման ճթ:

Վաց Տէր յՏէր իմ, նիստ ընդ աջմէ իմմէ, մին-
չեւ եղից զմշնամիս քո պատուանդան ոտից քոց:

Վաւաղան զօրութեան առաքեսցէ քեզ Տէր ի.
Սիովնէ. եւ տիրեսցես դու ի մէջ թշնամեաց քոց:

Ինդ քեզ է ինձ սկիզբն աւուրն զօրութեան. ի
վայելութիւն սրբոց քոց, յարգանդէ յառաջ քան
զարուսեակ ծնայ զքեզ:

Երդուաւ Տէր եւ ոչ եւս զղասցի. թէ դու ես

քահանայ յաւիտեան ըստ կարգին Մելքիսեդեկի .
եւ Տէր ընդ աջմէ քումմէ :

Խորտակեսցէ յաւուր բարկութեան զթագաւորս .
դատեսցի զհեթանոսս , եւ բազում արասցէ զհա-
րուածս , եւ խորտակեսցէ զգլուխս բաղմաց յերկրի :

Օռողիս ի ճանապարհի արբուսցէ , վասն այնորիկ
եւ բարձր արասցէ զգլուխս :

Սաղմոս ՃՓ :

Խոստովան եղէց քեղ Տէր բոլորով սրտիւ իմով ,
ի խորհուրդս ուղղոց ի ժողովս . մէծ են գործք
Տեառն , եւ քննեալ են յամենայնի կամք նորա :

Խոստովանութիւն եւ վայելութիւն են գործք
նորա . արդարութիւն նորա մնայ յաւիտեանս յաւի-
տենից :

Հիշատակ արար սքանչելեաց իւրոց ուղղոց . ողոր-
մած զթած է Տէր . կերակուր տայ երկիւղածաց
իւրոց :

Յիշեաց յաւիտենից զուխտ իւր . զզօրութիւն գոր-
ծոց իւրոց պատուիրեաց ժողովրդեան իւրում :

Տալ նոցա զժառանգութիւն հեթանոսաց . եւ
գործք ձեռաց նորա արդարութիւն եւ իրաւունք են :

Հաւատարիմ են յամենայնի պատուիրանք նորա .
Հաստատեալ են յաւիտեանս յաւիտենից . արա-
րեալ են ճշմարտութեամբ եւ ուղղութեամբ :

Փրկութիւն առաքեաց Տէր ժողովրդեան իւրում .
պատուիրեաց յաւիտենից զուխտ իւր . սուրբ եւ ա-
հեղ է անուն նորա :

Ոկիղըն զգօնութեան երկիւղ Տեառն . իմաստու-
թիւն բարի ամենեցուն՝ որ առնեն զնա . եւ օրհնու-
թիւն նորա մնայ յաւիտեանս յաւիտենից :

Աշուբ :

Խօսեցան զինէն լեզուաւ նենդաւորաւ . եւ բա-
նիւ ատելութեան զիս պաշարեցին :

Երէց անդամ իրնետ , եւ զյերին բարի ասա :

Շ-Ր-Հ-Ի-Ն ԴԿ :

Չար կապանաց մարդկան լուծիչ՝ որ կանգնեցար ընդ
կապելոյն, զիս արձակեա յինքնակապէս մեղաց
կանգից դըժոխայնոյն, որ ընդ մեղօք պարտաւորին
կացեր անմեղդ ի յատենի. յորժամ փառօք դաս
հայրենի մի դատեսցես զիս ընդ նոսին:

Պատկառանօք հինն Աղամայ որ ձաղնեցար վասըն
նորա, ջընջեա զամօթ մէջաց լըրբին որով զերեսս
իմ ծածկեցին. որ ներեցեր չար ծառային ածել
ձեռօք քեզ ապտակին, հար ուժդնակի զդէմըս չա-
րին որպէս եւ զիս եհար ուժդին:

Յահըն լուսոյ յառաւոտին ի յուրբաթմուն հընց
զատկին. կայր առաջի դատաւորին ծառայն նըստէր
ի յատենին. ի հարցանել պիղաւոսի Տէրն ոչ առ-
նէր պատասխանի. զի կանխասաց գիրըն լըցցի Եղէ
ես մարդ որ ոչ խօսի:

Առամկական դասք զինուորացն արկին հանդերձ
նախատանաց, այնմ որոյ զգեստն է լոյս փառաց ի-
բրեւ զօթոց զինքեամբ արկած. ի ծունը իջեալ
կատակէին զգլուխն եղեգամբ հարկանէին. պըսակ
ի փշոց բոլորէին ըզփուշ մեղացըն բարձողին:

Առսկալին սերովելից բառնայր ինքեամբ ըզփայտ
խաչին. մինչ ի տեղի Գողգոթային յորում Եղեալ
մարդն առաջին. Ետուն ըմպել գինի զմըսեալ եւ
կերակուր լեզեաւ խառնեալ. որով զպըտղյն դա-
ռըն ճաշակ փոխեաց մեզ քաղցր եւ ախորժակ:

Ա Երնականքըն զարհուրեալ տեսին ըզթէրըն
մերկացեալ. եւ ըզհանդերձսըն բաժանեալ պատ-
մուճանին վիճակ արկեալ. ըզձեռն եւ զոտսըն ծա-

կեցին ըստ յայտնապէս դաւթեան ձայնին . ընդ փայտ խաչին բեւեռեցին զմատունսն որ գրեաց ի տախտակին :

ԶԲՈՒՇ ՈՐԹԻՒ :

Արբոյ Աւետարանիս որ ըստ Մատթէոսի : Ի՞՞ . 57 : Ալասն չարչարանաց Տերոն մերց Յիսուսի Քրիստոսի : Խսկ նոցա կալեալ զՅիսուս՝ ածին առ Կայիհափա քահանայապետ՝ ուր դպիրքն եւ ծերք ժողովեալ էին : Եւ Պետրոս զՀետ նորա երթայր բացագոյն մինչեւ ի սրահ քահանայապետին . եւ մտեալ ի ներքս՝ նստէր ընդ սպասաւորսն տեսանել զկատարածն : Խսկ քահանայապետքն եւ ամենայն ատեանն խնդրէին սուտ վկայութիւն զՅիսուսէ, զի սպանցեն զնա . եւ ոչ գտանէին ի բազմաց սուտ վկայիցն մատուցելոց . յետոյ մատուցեալ երկու սուտ վկայք, ասէին՝ թէ սա ասէր՝ կարօղ եմ քակել զտաճարն Աստուծոյ, եւ զերիս աւուրս շինել : Եւ յարուցեալ քահանայապետն ասէ ցնա . շտան ինչ պատասխանի, զինչ դոքա ամբաստանեն զքէն : Եւ Յիսուս լուռ կայր : Պատասխանի ետ քահանայապետն եւ ասէ ցնա . երդմնեցուցանեմ զքեզ յԱստուած կենդանի, զի ասասցես մեզ՝ թէ դու ես Քրիստոսն Որդի Աստուծոյ : Խսէ ցնա Յիսուս . դու ասացեր . բայց ասեմ ձեզ, յայսմհետէ տեսանիցէք զորդի մարդոց նստեալ ընդ աջմէ զօրութեանն եւ եկեալ ընդ ամպս երկնից : Հայնժամ քահանայապետն պատառեաց զՀանդերձս իւր, եւ ասէ . Հայհոյեաց, զի եւս պիտոյ են մեզ վկայք, ահա արդ լուայք զՀայհոյութիւննորա . զինչ հաճոյէ ձեզ : Երքա պատասխանի ետուն եւ ասեն . մահապարտ է : Հայնժամ թքին ընդ երեսս նորա, եւ կոփեցին զնա . եւ ոմանք ապտակեցին, եւ ասեն : Ուարդարեաց մեզ Քրիստոսդ, ով է որ եհալն զքեզ : Խսկ Պետրոս նստէր արտաքոյ ի գաւթին : Ուատեաւ առ նա

աղախին մի , եւ ասէ . եւ դու ընդ Յիսուսի դալի-
լեացւոյ էիր : Կա ուրացաւ առաջի ամենեցուն եւ
ասէ , թէ ոչ գիտեմ զի՞նչ խօսիսդ : Եւ իբրեւ ել
նա արտաքս քան զդուռնն՝ ետես զնա այլ կին մի ,
եւ ասէ ցայնոսիկ՝ որ անդն կային . եւ սա ընդ Յի-
սուսի Նազովրացւոյ էր : Եւ դարձեալ ուրացաւ
երդմամբ , թէ ոչ գիտեմ զայրն : Եւ յետ սակաւ
միոյ մատուցեալ որք կայինն անդ , ասեն ցՊետրոս .
արդարեւ եւ դու ի նոցանէ ես , քանզի եւ խօսք քո
յայտ առնեն զքեզ : Հայնժամ սկսաւ նզովել եւ
երդնուլ . թէ ոչ գիտեմ զայրն . եւ խկոյն հաւ խօ-
սեցաւ : Եւ յիշեաց Պետրոս զբանն Յիսուսի զոր
ասաց , թէ մինչ չեւ հաւու խօսեալ իցէ՝ երից
ուրասցիս զիս . եւ ելեալ արտաքս՝ ելաց դառնա-
պէս : 75 :

**Աղօթք հանդերձ ծունր դնելով զՏէր աղաչես-
ցուք :** Տէր ողորմեա : Երեց իրնե՛ :

Եւ եւս խաղաղութեան : (Օրհնութիւն եւ փառք :

Վէշերորդ կոի : Սոզմոն ՃԺԷ :

**Խոստովան եղերուք Տեառն , զի բարի է , զի յաւի-
տեան է ողորմութիւն նորա :**

**Ասասցէ տունն Խրայելի՝ զի յաւիտեան է ողոր-
մութիւն նորա :**

**Ասասցէ տունն Ահարովլի՝ զի յաւիտեան է ո-
ղորմութիւն նորա :**

**Ի նեղութեան իմում ես առ Տէր կարդացի , եւ
լուաւ ինձ յանդորր :**

**Տէր է իմ օգնական , եւ ես ոչ երկեայց . զի՞ ա-
րասցէ ինձ մարդ :**

**Տէր է իմ օգնական , եւ ես տեսից ի թշնա-
միս իմ :**

**Խարի է յուսալ ի Տէր՝ քան յուսալ ի մարդիկ .
բարի է յուսալ ի Տէր քան յուսալ յիշեանս :**

Ամենայն ազինք շրջեցան զինեւ, եւ անուամբ Տեառն յաղթեցի նոցա:

Հ օջելով շրջեցան զինեւ, պաշարեցին զիս ի միասին. եւ անուամբ Տեառն վանեցի զնոսա:

Հ ուրջ եղեն զինեւ որպէս մեղուք, վառեցան, բորբոքեցան որպէս փուշք ի հուր. եւ անուամբ Տեառն մերժեցի զնոսա:

Ի մերժելն գրդուեցայ, եւ եղէ մերձ ի գլորել. եւ Տէր ընկալաւ զիս:

Օ օրութիւն իմ եւ օգնութիւն իմ Տէր, եւ եղեւ ինձ փրկութիւն:

Չայն ցնծութեան փրկութեան ի յարկս արդարոց:

Աջ Տեառն արար զօրութիւն. աջ Տեառն բարձր արար զիս. եւ աջ Տեառն արար զօրութիւն:

Ոչ մեռայց, այլ կեցից, եւ պատմեցից զգործո Տեառն:

Խորատելով խրատեաց զիս Տէր. եւ ի մահ ոչ մատնեաց:

Բացէք ինձ զդրունս արդարութեան, զի մահց ընդայն եւ խոստովան եղէց Տեառն:

Աշութ :

Խոստովան եղերուք Տեառն, զի բարի է, զի յաւիտեան է ողորմութիւն նորա:

Երեւ անդամ իրինեա, եւ ոյեռին բացէր ----

Եւ հառնեն յէկէդէցին, եւ ասն Շորուն ԴԱ:

Տարածեալ ձեռք ընդ ձեռաց ոտք ընդ ոտից ընթանալեաց. փայտ ընդ փայտի դառը պըտղյ կեանք ընդ մահու փոխարկելով. ի մէջ երկուց անօրինաց կայր մերկացեալ տուողն օրինաց. զոր ոչ տեսին աղդըն կուրաց բայց ի միզյն յաւաղակաց:

Ծագէից արեգականն ըզտիւն արար գիշերանման. ըզստուերըն քօլ արկ մերկութեան զի մի տեսցէ

ակն անարժան . ի միջօրեային նըսեմացաւ յորժամ
և դամ մեղք մեռաւ . ի յիններորդն ի լ՛յս դար-
ձաւ յորժամ մահուամբ մահըն լուծաւ :

ՀՅՈՂԷՐ արտօնըրը ցաւագին մայր Տեառն որ կայր
մերձ առ խաչին . յորժամ լըսէր լրջարաւին բար-
բառելոյ իւր միածնին . ետուն քացանիս խառնեալ
լեզի այնմ որ բըղիսեաց գետ յԱղենի . եւ ի վիմէն
վըտակ բարի արբոյց տոհմին դառնացողի :

Կիւծեալ յերրորդ ժամուն օձին զմիտըս նախնոյ
մօրն եւայի . ի վեցն անկեալ մարդն առաջին հա-
ւանական բանիւ նորին . ի սոյն ժամուն Տէրն ի խա-
չին զի քաւեսցէ զմեղըս նոցին . եւ յորժամ ել Ա-
դամըն հին եդ զաւազակն ի մէջ դրախտին :

Փարելի՞ բարբառ ընդ իմ նլի ելի առ Հայր գո-
շէր . զհոգին կամաւ Հօր աւանդէր զհոգիս մարդ-
կան նոյն ընծայէր . Երկիր հիմամբք սասանեցաւ եւ
վարագոյրն ընդ մէջ հերձաւ . վէմք ի յինքեանց
պատառեցան եւ դերեզմանք մահու բացան :

Քամրոզի՞ ի սքանչելեաց Աստուած մարմնով վասն
իմ խաչեալ . մերով բնութեամբըս մեռանի Աս-
տուած անմահ խոստովանի . կըրկնավըտակ կողին
աղբերբք եկեղեցի իւր հաստատի . ջրովըն մաքրի
զարիւնն ըմպէ զԱրդի ընդ Հօր փառաւորէ :

ԶԲՈՒՐԻՒ :

Եւ իւրդան է վերոյ բերին շԱ-Ե-Դ-Ր-Ա-Ն-:

Սրբոյ Աւետարանիս որ ըստ Յովհաննու : ԺԸ . 2 :
Վասն չարչարանաց Տեառն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի:
Կիւծէր եւ Յուդա , որ զնա մատնելոց էր՝ զտեղին .
զի բազում անդամ ժողովեալ էր անդր Յիսուսի

աշակերտոքն հանդերձ։ Եշւ Յուղայի առեալ ընդ
իւր զգունդն, եւ ի քահանայապետիցն եւ ի փա-
րիսեցւոց սպասաւորս, դայ անդր ջահիւք եւ լապ-
տերօք եւ զինուք։ Խոկ Յիսուս իբրեւ ետես զայն
ամենայն եկեալ ի վերայ նորա, ել եւ ասէ ցնոսա.
զ՞ խնդրէք։ Պատասխանի ետուն նմա. զՅիսուս
Նազովեցի։ Ասէ ցնոսա Յիսուս. ես եմ։ Կայր
ընդ նոսա եւ Յուղա՝ որ մատնէրն զնա։ Խրբեւ ա-
սաց՝ թէ ես եմ, յետս յետս չոդան եւ զարկան
զգետնի։ Դարձեալ եհարց զնոսա. զ՞ խնդրէք։
Եշւ նոքա ասեն, զՅիսուս Նազովեցի. Պատասխանի
ետ նոցա Յիսուս. ասացի ձեզ թէ ես եմ. արդ՝ եթէ
զիս խնդրէք՝ թոյլ տուք դոցա երթալ։ Օի լցի
բանն՝ զոր ասաց. թէ զոր ետուրն ցիս՝ ոչ կորուսից
ի նոցանէ եւ ոչ զոք։ Խոկ Սիմովն Պետրոս՝ քանզի
ունէր սուր, ձգեաց զնա եւ եհար զքահանայա-
պետին ծառայ, եւ ի բաց առ զունկն նորա զաջոյ.
եւ էր անուն ծառային Մալքոս։ Ասէ Յիսուս
ցՊետրոս. արկ զսուրդ անդրէն ի պատեանս իւր։
զքաժակն զոր ետ ինձ Հայր՝ ոչ ըմպիցեմ զնա։ Խոկ
գունդն եւ հազարապետն եւ սպասաւորք հրէիցն
կալան զՅիսուս եւ կապեցին. եւ ածին զնանախ առ
Աննա՝ որ էր աներ Կայիափայի. որ քահանայապետն
էր տարւոյն այնորիկ։ Այս այն Կայիափա էր՝ որ
խրատն ետ հրէից եթէ լաւ է առն միում մեռանելի
վերայ ժողովրդեանն։ Եշւ երթային զհետ Յիսուսի
Սիմովն Պետրոս եւ միւս աշակերտն։ Եշւ աշակերտն
այն քանզի ծանօթ էր քահանայապետին՝ եմուտ ընդ
Յիսուսի ի գաւիթ քահանայապետին։ Եշւ Պետրոս
կայր առ զրանն արտաքս։ Եշւ միւս աշակերտն՝ որ էր
ծանօթ քահանայապետին, եւ ասաց ցդոնապանն եւ
եմոյծ իներքս զՊետրոս։ Ասէ աղջիկն որ դոնապանն
էր՝ ցՊետրոս. մի թէ եւ դու յաշակերտաց առնն այ-
նորիկ իցես։ Եշւ նա ասէ՝ ոչ եմ։ Կային անդ ծա-
ռայքն եւ սպասաւորք Խարսկ արկեալ՝ քանզի ցուրտ

էր, եւ ջեռնուին . կայր ընդ նոսա եւ Պետրոս եւ ջեռնոյր : Եւ քահանայապետն եհարց զՅիսուս վասն աշակերտացն . եւ վասն վարդապետութեան նորա : Պատասխանի ետ նմա Յիսուս . ես յայտնապէս խօսեցայ յաշխարհի . ես յամենայն ժամ՝ ուսուցի ի ժողովրդեանն , եւ ի տաճարի անդ՝ ուր ամենայն հրեայք ժողովեալ էին , եւ ի ծածուկ ինչ ոչ խօսեցայ : Օ ԲՇ հարցանես զիս . հարց զայնոսիկ՝ որ լըւանն , թէ զինչ խօսեցայ ընդ նոսա . ահաւանիկ նոքա գիտեն զինչ ասացի ես : Իրբեւ նա զայս ասաց , մի ոմն ի սպասաւորացն որ անդ կայր , ած ապտակ Յիսուսի եւ առէ . այդպէս պատասխանի տաս քահանայապետիդ : Եւ Յիսուս առէ ցնա . եթէ չար ինչ խօսեցայ՝ վկայեա վասն չարին , իսկ եթէ բարի՝ ընդ էր հարկանես զիս : Եւ առաքեաց զնա Աննա կապեալ առ կայիափա քահանայապետ : Եւ Սիմովն Պետրոս կայր անդ եւ ջեռնոյր . ասեն ցնա՝ մի թէ եւ զու յաշակերտաց անտի նորա իցես : Եւ ուրացաւ եւ ասէ՝ թէ չեմ : Եւ առէ մի ոմն ի ծառայից քահանայապետին՝ ազգական այնորիկ , զորց զունին եհատ Պետրոս . ոչ ես իսկ տեսի զքեզ ի պարտիզի անդ ընդ նմա : Իարձեալ ուրացաւ Պետրոս : Եւ վաղվաղակի հաւ խօսեցաւ : 27 :

Ը-Է-Հ-Ն Դ-2 :

Օ արհուրեցա՞ն զօրք ե՞րկնայի՞չ նք յորժամ տեսին զՏԵՐԴ ի՞ խաշին . արեգական լոյս քօ՞ղարկեալ եւ լոյս լուսնին նրւա՞ղեցաւ . յահեղ փառա՞ց Ա՞ստուածորդւո՞յդ յդ խաւար եղեւ ընդ տի՞եզերոս . ողորմա՞ծ Տէր ո՞ղորմեա՞չ հոգւոցըն մեր նընջե՞ցելոց :

ԶԲՔ՝ Մ-Ե-Ա-Ն-+ . Հոգւոցն հանգու : Ք-Է-Ն . Ա ասն հոգւոցն : Ա-Ց-Ն+ . Ի-Րիստոս որդի Աստուծոյ : Հայր մեր :

Եւ ապա առեն կոնսումիլունի ԴԶ :

Խշխանք հալածեցին զիս ի նանիր . ալէթլոմւիա :
Այլ ի բանից քոց երկեաւ սիրտ իմ . ալէթլոմւիա :
Յնծացայ ես ի բանս քո . որպէս այն որ գտանէ
աւար բազում . ալէթլոմւիա :
Օմեղս ատեցի եւ անարգեցի . եւ զօրէնս քո սի-
րեցի . ալէթլուիա :

Լոթն անդամ յաւուր օրհնեցից զքեզ . վասն ի-
րաւանց եւ արդարութեան քո . ալ :

Խաղաղութիւն բազում է այնոցիկ , ոյք սիրեն զօ-
րէնս քո . եւ ոչ գոյ ի նոսա գայթագղութիւն :

Ապասեցի փրկութեան քում Տէր . եւ զպատուի-
րանս քո սիրեցի :

Պահեաց անձն իմ զվկայութիւնս քո . եւ սիրեաց
զնոսա յոյժ :

Պահեցից զպատուիրանս եւ զվկայութիւնս քո .
զի ամենայն ճանապարհք իմ առաջի քո են :

Ուերձեսցին խնդրուածք իմ առաջի քո Տէր . ըստ
բանի քում իմաստուն արա զիս :

Ուտցեն աղօթք իմ առաջի քո Տէր . եւ բանիւ
քով փրկեա զիս :

Խղխեսցեն շրմունք իմ զօրհնութիւնս քո . յոր-
ժամ ուսուսցես ինձ զարդարութիւնս քո :

Խօսեսցի լեզու իմ զբանս քո . զի ամենայն պա-
տուիրանք քո արդարութեամբ են :

Եղիցի ձեռն քո ի կեցուցանել զիս . զի զպատուի-
րանս քո ընտրեցի :

Հանկացայ փրկութեան քում Տէր , եւ օրէնք քո
խօսք իմ էին :

Կեցցէ անձն իմ , օրհնեսցէ զքեզ , եւ իրաւունք
քո օգնեսցեն ինձ :

Ուոլորեցայ ես որպէս զոշխար կորուսեալ . խնդրեա
զծառայս քո , զի զպատուիրանս քո ես ոչ մոռացայ :

փառք Հօր եւ Որդւց եւ Հոգւցին սրբոյ : Այժմ
եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից . ամէն :

Զի՞ Ք-րուլ . Եշ եւս խաղաղութեան : Քանոնոյն .
(Օրհնութիւն եւ փառք :

Աղու առ Օքնութիւն Բ2 :

Արծաթսիրութեամբըն մոլեալ Յուղա . զիւր
ըզմեծ ըզվարդապետն ընդ երեսուն արծաթոյ հը-
րէիցըն մատնէր : Ծնդ որում ես համբուրեցից ա-
ռէ ըզնամ կալարուք . ով համբոյր նենգութեան
նըշան եւ առիթ մահու : Վերկացաւ յինքենէ
զաստուածային սուրբ Հոգին . եւ ըզգեցաւ ըզսա-
տանայ որպէս հանդերձ արկաւ զիւրեաւ :

+ Ե գիշերին յորում մատնէր փըրկիչըն մեր ի
մահ խաչին ել ի լեառըն ձիթենեաց . աղօթելով
զայս ասէր . Հայր անցոյ յինէն զբաժակս : Եսկ
անօրէն աշակերտին թողեալ ըզգութ սիրոյ նորա
եւ փութայր առ քահանայսն . ասէր ինձ զինչ կա-
միք տալ զի մատնեցից ըզվարդապետն :

Ո՞ր նըստիս ի քրովքէս Աստըւած Բանդ . այսօր
վասըն մեր խոնարհութեամբ նըստար ի լերինըն
ձիթենեաց . օրհնեմք ըզքեղ անդադար երգով :
Ո՞ր համագոյդ ես խորհրդութ հայրենի . աշա-
կերտաց քոց ծանուցեր ըզլսորհուրդ քո՞ գալըս-
տեանն . օրհնեմք ըզքեղ անդադար երգով : Ո՞ր
ամենայնց ես արարիչ եւ ըստեղծիչ կենդանու-
թեան . այսօր ըզծածկեալ խորհուրդ երրորդու-
թեանըդ յայտնեցեր եկեղեցւոյ սըրբոյ քո՞ . օր-
հնեմք ըզքեղ անդադար երգով :

Եղքեղ օրհնեմք որ բահլողդ ես բարութեանց .

եւ հայցեմք որպէս ի մարդասիրէ . ընդ մօր քո
ընտրելոցն զիմանալի աշխարհն : Օք դու ես Տէր
յորմէ հայցէր մայրըն հաւատով հանդերձ որ-
դւովք սըրբեցելովք ընդ աջմէ քո զիառս եւ յա-
հեկէ . ընդ որս եւ մեք աղաւեմք զի դասեսցես ընդ
սուրբըս քո : ԱՅԼ դու բարձրեալ փըրկիչ որ վա-
սըն մեր խոնարհեցար . արժանի արա ըզմեղ ըմպել
զբաժանկ պատուիրանի կենաց քոց Տէր . որով
կացցուք յաջմէ քումմէ ի հանդերձեալ քում
գալըստեանն :

ՀԳ . Աարսափելի հողմոյ նըման . ահեղագոչ
սաստիկ հընչմամք երեւեցար ի վերնատանն Հո-
գիդ դասուն Երկոտասանն . որք առ ի քէն մըկըր-
տեցան որպէս զոսկի հրով մաքրեցան . մահքրեա
ի մէնջ ըզմէգ մեղաց եւ ըզգեցն ըզլոյս փա-
ռաց : Եկիր յերկիր աստուածաբար դատել զաշ-
խարհս իշխանաբար . ընդ արդարութեան եւ ընդ
մեղաց եւ ընդ չարին դատաստանաց . բացեր ըզ-
գանձդ անհիւթական պարգևս ետուր որդւոց
մարդկան . մահքրեա ի մէնջ ըզմէգ մեղաց եւ ըզ-
գեցն ըզլոյս փառաց : Աէրն ի սիրոյ զեկրդ առա-
քեաց յինքըն զանդամն իւր քեւ յօդեաց . զե-
կեղեցի իւր զոր շինեաց եօթըն սեամք քո հաս-
տատեաց . տընտես ի նմա եդ զառաքեալսն եօթ-
նեակ շնորհօք քո զարդարեաց . մահքրեա ի մէնջ
ըզմէգ մեղաց եւ ըզգեցն ըզլոյս փառաց :

ՀՆ . Քանդաւոր անմահ արարիչ յաւիտենից . մար-
դասիրութեամբըդ քո իրնայեա յանձինըս մեր .
ստեղծիչ կենդանեաց եւ հանդուցիչ նընջեցելոց :

Ե՛ խաչին բեւե՛ռնցար . զմահու լուծե՛ր զիշխանութիւն . յաւիտե՞նից ըզնընչե՛ցեալսըն վերածե՛ր յանմահի կեանս . ստե՛ղծից կե՞նդանեաց եւ հանգուցից նընջեցելոց : Ե՛րժանաւորաց քոց աղօթիւք յիշեա ըզմե՛ր ըզնընջեցեալսն . յորժամ գայցե՞ս անձառ փառօք հատուցանել մարդկան ըստ գործս . Ե՛մբ նընջեցելոցն շնորհեա դասիլ ընդ սուրբըս քո :

ՄԾ · Ե՛զքե՞ղ կոյս եւ մայր եւ բնակարան աստուածային ներմարդութեանն . գոհաբանեմք եւ վերօրհնեմք զեղեալ փրկող կենդանութեան ազգի մարդկան . վասն որոյ ըզքե՞ղ Աստուածածին եւ կոյս բարեբանեմք ըզմայր եւ զաղախին փրկչին մերոյ :

«Օնունդըն Հօր եւ հինաւուրց անժամանակն յաւիտենից . ժամանակաւ յորովայնի քում բնակեցաւ եւ ի Հօրէ ոչ մեկնեցաւ . վասն որոյ ըզքե՞ղ Աստուածածին եւ կոյս բարեբանեմք ըզմայր եւ զաղախին փրկչին մերոյ : «Օնեալն ի քէն ի խաչելեալ , եւ ի յաթոռ փառաց ընդ Հօր . անարդեալ ի մարդկանէ փառաւորութեամբ Էռւթեամբ Երկրպագեալ . վասն որոյ ըզքե՞ղ Աստուածածին եւ կոյս բարեբանեմք ըզմայր եւ զաղախին փրկչին մերոյ :

Ե՛զքե՞ղ ոչ միայն որդիք մարդկան՝ պյլ եւ վերին զօրութիւնք . դասօք անմարմնոց հոգեղինաց հրեղինաց զըւարթնոց եւ հրեշտակաց . գոհաբանեն եւ վերօրհնեն եւ փառաւորեն ըզմայր եւ զաղախին փրկչին մերոյ :

Խ2 · Ե՛պաւինեցաք ի խաչ քո արարիչ յաւիտենից . որ ետուր մեզ պահապան յաղթօղ ընդդէմթընամւոյն . աղաչեմք սովաւ փրկից պահպանեա

զանձինըս մեր : Կարծրեալ թագաւոր որ վասըն
մեր ելեր ի խաչ . եւ բարձեր սովաւ զյանցանս նա-
խանտեղին Ադամայ . աղաչեմք սովաւ փրկիչ
պահպանեալ զանձինըս մեր : Կլուս սուրբ հաւա-
տոյ եւ փայտ կենաց մարդկան յայտնեալ . զոր տե-
սեալ այսոյն պըղծոյ կործանեցաւ անկանգնելի . ա-
ղաչեմք սովաւ փրկիչ պահպանեալ զանձինըս մեր :
Կողացաւ թըշնամին ընդ յայտնել սրբոյ խաչին .
եւ ի յահէ փառաց նորա կործանեցաւ յանդունդս
երկրի . աղաչեմք սովաւ փրկիչ պահպանեալ զան-
ձինըս մեր : Փառք Հօր եւ : Երկինըք ցընծային եւ
երկիրս ուրախանայիր . քանզի փրկիչ ցուցաւ սուրբ
խաչն եւ լուսատու տիեզերաց . աղաչեմք սովաւ
փրկիչ պահպանեալ զանձինըս մեր :

Այժմ եւ միշտ : Ճանդովեալ հըրէիցըն կըշոեցին
արծաթ բազում, առեալ տարան առ պիղատոս, ասեն
ի խաչ հան ի խաչ զի հայհայիչ է օրինացն :

Մասն. Փառք հրաշափառ չարչարանաց քոց :
Քոք. Ա ասն գտանելոյ : Ասք . Կոհանամք զքէն Տէր :

ՎԵԼՈՒԻԱ. աԼԵԼՈՒԻԱ. աԼԵԼՈՒԻԱ:
Օարթեան աղեղն քո ի նետս կապարձից քոց.
արբեցուցեր զգետս. ցրուեցեր զերկիր. եւ դողա-
ցուցեր ի սաստկութենէ անձրեւի, որ անցանէ
ընդ սա:

Վաղակեցին մեծապէս . լցու փայլման
արեգականն արգելաւ , եւ ծագումն լուսնին դա-
դարեցաւ :

Ալէլուիա . ալէլուիա . ալէլուիա :

Փ. Արտեմի ընդ իս ի տարապարտուց. փոխա-

նակ սիրոյ իմոյ մատնելին զիս . այլ եւ յաղօթս
կայի :

Հատուցին ինձ չար փոխանակ ընդ բարւոյ . առե-
լութիւն փոխանակ սիրոյ իմոյ :

Փառք եւ . այժմ եւ . ալէլուիա :

Մ-շն . Կոհութեամբ եւ ճշմարիտ :

ՅԱՌԱՏՈՑՈՒ

Հ-Շ Գ-Զ :

Եղեր յերկնից անըսկիզբն սրդի . ի հողեղէն ի
բնութենէ մարդկան զարչարանը յանձն առեր .
օրհնեմք ըզքեղ որ էիր յառաջ քան զամենայն
յաւիտեանս : Որ ասացեր բանիւ լինել ամենայն
երկրի . ի յերկրի յատենի կացեալ տեսանեին
արարածք . օրհնեմք ըզքեղ որ էիր յառաջ քան
զամենայն յաւիտեանս : Հյորմէ գողան զըւար-
թունք երկնից . այսօր Եկիր կամաւ ի խաչ գե-
ղարդեամբըն խոցեցած . օրհնեմք ըզքեղ որ էիր
յառաջ քան զամենայն յաւիտեանս :

Գ . Եղջէր օրհնեցէք բարձր արարէք յաւի-
տեան : Փառք Հօր : Եւ զինաւորըն գեղարդեամ-
բըն յարձակեալ . խոցեաց զկող կենարարին .
բարձր արարէք յաւիտեան : Եյժմ եւ միշտ
Ուստի աղբեր կենդանարար բըղիսեալ . լուաց ց
զտինզերս ի մեղաց . բարձր արարէք յաւիտեան :

ՄԵԴ-Ջ-Հ-Ե Գ-Զ :

Եցս լուսոյ մայր եւ կենարար բանին բնակահ-
յուրան . քեղ երանիցեն ազգ եւ ազինք ամե-
նային : Փառք Հօր : Ատեղծողին մայր եւ հընու-

թեան կերպի նորոգօ՞մամ՞ղին . քեզ երանից ցեն ազգ եւ աղի՞նք ամենայն : Վայժմ եւ միշտ : Լոյս ծագեցաւ ի քէն նըստելոցս ի խաւաշմամ՞րի . քեզ երանիցեն ազգ եւ աղի՞նք ամենայն :

Առշաբան Գ.2 :

Ե՞կեալ ի փըրկութիւն ազգի մարդկան . ի ծառայէ յանձն առնու մատնիլ ի դատաստան . համբերելով վասն ըզմե՞ղ կեցուցանել : Փառք Հօր : Վատնեալ Պիղատոսի որպէս մահապարտ . ի յԱնսայէ եւ ի Կայի ափայ դատապարտեալ . համբերելով վասն ըզմե՞ղ կեցուցանել : Վայժմ եւ միշտ : Կացեալ ի յատենի երկրո՞րդ Ադամ . վասն առաջինն Ադամայ պարտեացըն թողութեան . համբերելով վասն ըզմե՞ղ կեցուցանել :

Տեր յերինէց Գ.2 :

Ավ ըսքանչելը եւ տեսնիլ ահաւոր . զարարիչն երկնի եւ երկրի այսօ՞ր տեսաք ի խաչի : Փառք Հօր եւ : Տեսեալ ըղթէրն ի խաչին խաւարեցաւ արեգակն . եւ վարագոյր տաճարին ցելըլըր վերուստ մինչ ի վայր : Վայժմ եւ միշտ : Վնարդարար խաչեցաւ Տէրն ի մէջ ի յանօրինաց . զի լըցցի գիրն որ ասէ թէ ընդ անօրէնըս համարեցաւ : Յուրժա՞մ ասէն շՏեր յերինէցն՝ Աստուածանէն զնոցեւլ մ մէշ մարդունն , մնալու վարէ Փառք ի բարձունսն : Եւ առ բերեւ կունէն զնուած խորոնէ կոնկուն :

Առաջապահ Երփ :

Վատնեցայ եւ ոչ ելանէ՞ի . աչք իմ տկարացան յաղքատութե նէ :

Աղաղակեցի՛ առ Տէ՛ր զօրհանապա՞ղ . Եւ համ-
բարձի՛ առ քե՞զ զձե՞ռս իմ:

Ք-բո՞ւ. Փառաւորեսցուք . ի՞ո՞ ի՞ո՞ :

Մ-նիս-ն+ Բ2 :

Ո՞ր թագաւորդ ես թագաւորաց Քրիստոս՝ ի ծա-
ռայէ դատապարտեալ . համբերելով վասըն մե՞ր .
Երկայնամիտ Տէ՞ր քե՞զ փառք : Փառք Հօր եւ :
Ո՞ր պատուական խաչիւրդ քո՞ Քրիստոս եւ սուրբ
արեանըդ քո հեղմամբ կեցնեցանել ըզմե՞զ կամե-
ցար . Երկայնամիտ Տէ՞ր քե՞զ փառք : Այժմ
եւ միշտ : Ո՞ր մարդասիրապէս վասն ամենեցուն
ամենայնի համբերեցե՞ր . Եւ ի մահու ըզմա՞հ կո-
խեցե՞ր . Երկայնամիտ Տէ՞ր քե՞զ փառք :

Ք-բո՞ւ. Ա ասն խաղաղութեան : Ազ . Առւրբ ես Տէ՛ր :

Եւ աղա աղա սուրբիւն Սույն Ճը :

ԱՅ . Փոխանակ սիրոյ իմց մատնէին զիս , այլ ես
յաղօթս կայի :

Փխ . Աստուած օրհնութեան իմց մի լւեր : Տէ՞ է
Բնա 411:

Զնի՞ ԱՌթիւ :

Սրբոյ Աւետարանիս որ ըստ Յովհաննու : ԺԸ . 28 :
Վասն չարչարանաց Տեսոն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի :
Եւ ածեն զՅիսուս ի վանացն Կայիափայ յապարանս
դատաւորին . եւ էր այգուց : Լշւնոքա ոչ մտին յա-
պարանսն , զի մի պղծեսցին , այլ զի ուտիցեն զզա-
տիկն : Լշլ առ նոսա Պիղատոս արտաքս եւ ասէ .
զի՞նչ չարախօսութիւն մատուցանէք զառնէն զայն-
մանէ : Պատասխանի ետուն եւ ասեն ցնա . և թէ չէր
չարագործ այրն այն , ապա ոչ մատնէաք զնա քեզ :
Ասէ ցնոսա Պիղատոս . առէք զնա դուք , եւ ըստ ձե-
րոց օրինացն դատեցարուք : Ասեն ցնա հրեայքն .

մեղ ոչ է արժան սպանանել զոք։ Օի լցցի բանն
Յիսուսի՝ զոր ասաց, նշանակեալ՝ թէ որով մահու
մեռանելոց իցէ։ Եմուտ միւսանգամ յապարանսն
Պիղատոս, կոչեաց զՅիսուս եւ ասէ ցնա. դու ես
թագաւորն հրէից։ Պատասխանի ետ Յիսուս. ի
քէ՞ն ասես զայդ՝ եթէ այլք ասացին քեզ զինէն։
Պատասխանի ետ Պիղատոս. մի թէ եւ ես հրեայ ի-
ցեմ. ազգն քո եւ քահանայապետք մաանեցին զքեզ
ինձ, զի՞նչ գործ գործեալ է քո։ Պատասխանի ետ
Յիսուս, իմ արքայութիւն չէ յայսմաշխարհէ. եթէ
յաշխարհէ աստի էր արքայութիւնն իմ, սպասաւորքն
իմ մարտնչէին արդեօք՝ զի մի մատնեցայց հրէից.
բայց արդ՝ թագաւորութիւնն իմ չէ աստի։ Ասէ ցնա
Պիղատոս. ապա թէ այդպէս իցէ՝ թագաւոր ոմն ես
դու։ Պատասխանի ետ Յիսուս. դու ասես՝ թէ
թագաւոր իցեմ. բայց ես յայդ իսկ ծնեալ եմ, եւ
ի դոյն իսկ եկեալ եմ յաշխարհ, զի վկայեցից
ճշմարտութեանն. ամենայն որ ի ճշմարտութենէ է՝
լսէ բարբառոց իմոյ։ Ասէ ցնա Պիղատոս. զի՞նչ է
ճշմարտութիւն։ Օայս իբրեւ ասաց, դարձեալ ել
առ հրեայսն եւ ասէ ցնոսա. ես եւ ոչ մի ինչ
պատճառս գտանեմ ի նմա։ Բայց է ձեր սովորու-
թիւն, զի զմի ոք արձակեցից ձեզ ի զատկիս. արդ
կամիք զի արձակեցից ձեզ զթագաւորն հրէից։
Աղաղակեցին ամենեքեան եւ ասէին. մի զդա, այլ
զբարաբարա. Եւ էր Քարաբբայն այն աւազակ։
Հայնժամ առ Պիղատոս զՅիսուս եւ գան եհար։
Եւ զինուորացն արարեալ պսակ ի փշոց՝ եղին ի
գլուխ նորա, եւ զգեցուցին նմա հանդերձ ծիրանի.
եւ գային առ նա, եւ ասէին. ողջ եր արքայ հրէից.
եւ հանէին նմա ապտակս։ Ել դարձեալ Պիղատոս
արտաքս, եւ ասէ ցնոսա. ահա ածեմ զնա արտաքս
առ ձեզ, զի գիտասչիք թէ ես վեաս ինչ ի նմա ոչ
գտանեմ։ Ել Յիսուս արտաքս եւ ունէր պսակ ի
փշոց եւ հանդերձ ծիրանի. եւ ասէ ցնոսա. ահա

այրդ ցձեղ։ Իբրեւ տեսին զնա քահանայապետքն եւ սպասաւորք, զաղաղակ բարձին եւ ասեն. ի խաչ հան, ի խաչ հան զգա : Ասէ ցնոսա Պիղատոս. առէք զգա ի ձեղ, եւ ձեղէն հանեք ի խաչ. զի ես ի դմա վեաս ինչ ոչ գտանեմ։ Պատասխանի ետուն նմա հրեալքն. մեք օրէնս ունիմք, եւ ըստ օրինաց մերոց պարտի մեռանել. զի զանձն իւր Արդի Աստուծոյ արար։ Իբրեւ լուաւ զբանս զայս Պիղատոս, առաւել եւս երկեաւ։ Այսուտ դարձեալ անդրէն յապարանսն, եւ ասէ ցՅիսուս, ուստի ես դու. եւ Յիսուս ոչ ետ նմա պատասխանի։ Ասէ ցնա Պիղատոս. ընդ իս ոչ խօսիս. ոչ գիտես եթէ իշխանութիւն ունիմ հանել զքեղ ի խաչ, եւ իշխանութիւն ունիմ արձակել զքեղ։ Պատասխանի ետ Յիսուս. ոչ ունէիր դու իշխանութիւնի վերայ իմ եւ ոչ մի, եթէ ոչ էր տուեալ քեղ ի վերուստ. վասն այնորիկ որ մատնեացն զիս քեղ, նորա մեծ մեղք են։ Աւ յայնմանէ Պիղատոս խնդրէր արձակել զնա. եւ հրեայքն աղաղակէին եւ ասէին. եթէ զգա արձակես՝ չես բարեկամ կայսեր. ամենայն ոք որ թագաւոր կոչէ զանձն իւր, հակառակ է կայսեր։ Խսկ Պիղատոս իբրեւ լուաւ զբանս զայսոսիկ, ած զՅիսուս արտաքս. եւ նստաւ ի վերայ բեմին ի տեղւոջն որ կոչէր քարայատակ, եւ երբայեցերէն կապաթա։ Այ ուրբաթն զատկի. եւ էր ժամ իբրեւ վեցերորդ, եւ ասէ ցհրեայսն. ահա թագաւորդ ձեր ցձեղ։ Աւ նոքա աղաղակէին, բարձ ի մէնջ, բարձ ի մէնջ, եւ հան զգա ի խաչ։ Ասէ ցնոսա Պիղատոս. ես զթագաւորդ ձեր ի խաչ հանիցեմ։ Պատասխանի ետուն քահանայապետքն, չիք մեր թագաւոր բաց ի կայսերէ։ Քայնժամ ետ զնա ի ձեռս նոցա, զի ի խաչ ելանիցէ։ ԺԹ. 16:

Եր՞. ՀՀանդուրժեալ բնութեամբ :

Քորոշ. Խնդրեացուք։ Աեցն յանիւ։ Ազնիւ. Վում ամենազօր եւ հրաշալի չարչարանացդ :

Ե - ԴՆԵՆ ՀԱՅԻՐԻ ԽԵՎՆ Ե - ՀԱՅԵԿԱՐԱՆՆ Է ՄԵՐԴ ԲԵՐԻ
Հ - ՀՐԵՒԿԵԼԻ . Ե - ԽԵՆՆԻ ԵՖԵՆ : Ե - ԵՐՀԵՐ ՊՐԵՔՄԵՆ ԵՎ-
ՆԵ+ԵՆ, Ե - Ա-ԲԲ-ԵՐԻ ՂԲԵՎՆ Ե - ՀԱՅԵԿԱՐԱՆՆ ԹԻՆՎ-
ՍԵՐԻՄ Ճ-ՐԱ : Ե - +ԱՆԱՆԵՎՐԱՆ Պ-Ր Ա-Ե-Լ Ա-ԵՆ :

Ը-Ր-Ի-Ն ԲԿ :

ԽԱՅՀԻ ՔՊ ՔՐԻՍՏՈՆ ԵՐԿԻՐ ՊԱԴԳԱՎՆԵմք . Եւ ըզթա-
ղումըն ՔՊ մԵծացուցաՎՆԵմք . Եւ սուրբ ՊՅԱՐՈւ-
ԹԻՆԸՂ ՔՊ ՓառաՎորեմք . Եկայլք Հաւատացեալք
Երկրպագենսցուք Քրիստոսի Աստուծոյ մԵրոյ . Վա-
սըն զի Ե՞կն ի ձԵ՛ռըն Խաչին Բւրոյ շնորհեաց
պարգեւս աշխարհի :

ԱԿ . Փառք սուրբ Խաչիդ աԼԵ՛ԼՌՈՒիա . սուրբ ՍԻՌՎԵՒ
աԼԵ՛ԼՌՈՒիա . սուրբ յարութեանդ աԼԵ՛ՎՎԼՌԵ: Ա-
Կանեցաւ առ մԵզ լցո Երեսաց քոց Եւ ետուր
ուրախութիւն սրտից մԵրոց : Ի պտղոյ ցորենոյ՝
դինոյ Եւ ձիթոյ իւրեանց լցուցեր ըղնոսա : Փառք
սուրբ Խաչիդ աԼԵ՛ԼՌՈՒիա : Փառք Եւ Երկրպագու-
թիւն Հօր Եւ Որդոյ Եւ սրբոյ Հոգւցն . այժմ
Եւ միշտ Եւ յաւիտեանս յաւիտենից ամէն : Փառք
սուրբ Խաչիդ աԼԵ՛ԼՌՈՒիա . սուրբ ՍԻՌՎԵՒ աԼԵ՛ԼՌՈՒիա .
սուրբ յարութեանդ աԼԵ՛ՎՎԼՌԵ: Ա-

ԲԿ . Խածըն կենարած որ Եղեւ ըմե՞լ փրկու-
թիւն . սուվաւ ամենեքեան ըզքե՞լ բա՞՛՛րեբա-
նեմք : Որ ի Հօրէ լուսոյ լցո ճառագայթեամ՛: Ե
ի յերկրի . Եւ դաւազան զօրութեան հաւատա-
ցելոց . սուվաւ ամենեքեան ըզքե՞լ բա՞՛՛րեբա-
նեմք : Որ լուսափայլ ծաղկմամբ հրաշափառապէս
ըմե՞լոյ ցուցաւ . ի յօգնութիւն ընդդէ՛մ թրշ-
նամւոյն . սուվաւ ամենեքեան ըզքե՞լ բա՞՛՛րե-
բանեմք :

ԶԻՒՔ՝ Ք-Ր-Ռ-Լ. Առւրբ Խաչիւս : Աղջիւ . Պահպանեա
զմեց : Հայր մեր :

Եւ ասեն ուշ առբ-ըն-ն . Ծարաւեցաւ Տէրն ի-
յլ ուշ ի-վա-լու-նեան : Եւ ուշ ի-րդ-ուն վիրահ մէքէ
առբ-ըն-ն , որ յ-շ-ր-դ ի-վա-լու-նեան Քրիստուկ Ա-ս-ս-
ն-յ ի-ք-ի-վ-ն մէրոյ :

Հիւրէ+ ժամ ժաղովն ի ուր-ուն եկեղեց-ոյն . Եւ ա-
սեն շն-շ-ն ժամ . Օրհնեալ Հոգիդ սուրբ . Եւ շի-
ղորմեա ի-իւրն . Եւ շուր ներսեալ երդան : Խաւա-
րեցաւ , Եւ Զարչարակցեալ . Եւ շն-շ-ուր շիմիա-
բան , Եւ շԱրթուն մտօքն , Եւ շՍուրբ սրտիւն . Եւ
շիւրեանց ացնան : Զինէ Մ-դիւն+ . Հոգւոցն հանգու-
ցելց : Ք-Ր-Ռ-Լ. Ա ասն հոգւոցն : Աղջիւ . Բարիստոս
որդի . Եւ Հայր մեր :

Ց Ե Ր Ե Կ Ն

Ի վկ ժամ ժաղովն յեկեղեցն . Եւ ասեն Ս-պ-ս-ս-
ս-ս-ս ի-ն-ն , Եւ ի-րդ-ուն ս-ն-ն ընկերուց-ց հարհ-ը-րէ-ի-ն-ն
Եւ ս-ն-ն ս-ս-ս-ելու-ն-ն , ըստ մոյ ս-ս-ս-ի երի-ս-ս ընկեր-
ուց-ց-ց , Եւ ս-ս-ս-ս-ր-ուն լու : Ա-ս-ս-ն ընկերուց-ց-ց
-ընկերուի ուսուն ի :

Ա-ս-ս-ն Ս-պ-ս-ս Լ.Դ :

Կ8. Հարեան ի վերայ իմ վկայք չարեաց . զոր ինչ
ոչ գիտէի հարցանէին ցիս :

ՓԽ. Պատեա Տէր զայնոսիկ՝ որ դատին զիս . մար-
տիր ընդ այնոսիկ՝ որ մարտնչին ընդ իս :

Ա՛ս զզէն եւ զասպար քո , եւ արի օգնել ինձ .
Հան զսուր քո ընդդէմ հալածաց իմոց . արդել
զնոսա . եւ ասա դու ցանձն իմ , թէ փրկութիւն քո
ես եմ :

Ամաչեսցեն եւ յամօթ լիցին՝ սք խնդրեն զանձն
իմ . դարձցին յետս եւ ամաչեսցեն՝ սք խորհեին
ինձ չար :

Եղիցին որպէս փոշի առաջի հողմոյ . եւ հրեշտակ Տեառն նեղեսցէ զնոսա :

Եղիցին ճանապարհք նոցա ի խաւար եւ ի դայթագ Ղութիւն . եւ հրեշտակ Աստուծոյ հալածեսցէ զնոսա :

Ի նանիր թագուցին ինձ որոգայթ յապականութեան իւրեանց . եւ ի նանիր նախատեցին զանձն իմ :

Հասցէ ի վերայ նոցա որոգայթ , զոր ոչ գիտացին . եւ որս՝ զօր թագուցին , առցէ զոտս նոցա . եւ ի յորոգայթ ի նոյն անկցին :

Այլ անձն իմ ցնծասցէ ի Տէր . ուրախ եղիցի ի փրկութեան նորա . եւ ամենայն ոսկերք իմ ասասցեն . Տէր , ո՞ նման է քեզ :

Օի փրկեաց զաղքատն ի ձեռաց հզօրին . զաղքատն եւ զտնանկն յայնցանէ՝ որ յափշտակեն զնա : Յարեան ի վերայ իմ վկայք չարեաց . զոր ինչ ոչ իտէի հարցանէին ցիս :

Հատուցին ինձ չար՝ փոխանակ ընդ բարւոյ . ժառնգել զանձն իմ խորհեցան յորդւոց մարդկանէ :

Ես ի նեղել նոցա քուրձ զգենուի . խոնարհ առնէի պահովք զանձն իմ , եւ աղօթք իմ ի ծոց իմ դարձցին :

Որպէս զեղբայր եւ զընկեր՝ այսպէս հաճոյ լինէի . որպէս սգաւոր եւ տրտում , այնպէս խոնարհ առնէի :

Ի վերայ իմ ուրախ եղեն եւ ժողովեցան . ժողովեցան յիս տանջանք , եւ ես ոչ ծանեայ . ցրուեցան , եւ ոչ զզացան :

Փորձեցին զիս եւ արհամարհեցին արհամարհանք . կրծտեցին ի վերայ իմ զատամունս իւրեանց . Տէր , երբ տեսցես :

Ի բաց արա զանձն իմ ի խորամանկութենէ նոցա . եւ յառիւծուց զմիամօրութիւն իմ :

Խոստովան եղեց քեզ Տէր՝ յեկեղեցիս մեծս . եւ ի ժողովս բազմաց օրհնեցից զքեզ :

Ո՞ի ուրախ եղիցին յիս թշնամիք իմ . ոյք ատէին զիս ի տարապարտուց . ակնարկի առնէին զիս աչօք իւրեանց :

Ի՞նդ իս զիսաղաղութիւն խօսէին . եւ ինքեանք բարկութեամբ զնենգութիւն խորհէին :

Իացին ի վերայ իմ զբերանս իւրեանց , եւ ասացին . այս այս տեսին աչք մեր :

Տեսեր Տէր եւ մի լոեր . Տէր մի ի բացեայ առնիր յինէն :

Օարթիր եւ հայեա Տէր յիրաւունս իմ . Աստուած իմ եւ Տէր իմ , ի դատաստանս իմ . եւ իրաւ արա ինձ ըստ արդարութեան քում Տէր Աստուած իմ :

Ո՞ի ուրախ լիցին յիս թշնամիք իմ . եւ մի ասասցեն ի սիրտս իւրեանց՝ թէ վաշ վաշ անձանց մերոց . զի ընկլուզաք զնա :

Եմաշեսցեն եւ յամօթ լիցին՝ զք խնդային ընդչար իմ . զգեցցին զամօթ եւ զանարդանս՝ զք մեծաբանէին ի վերայ իմ :

Հնծասցեն ուրախ լիցին ի քեզ ամենեքեան . զք կամին ընդ արդարութիւն իմ :

Եսասցեն յամենայն ժամ մեծ է Աստուած . եւ որ կամին զիսաղաղութիւն ծառայի քո :

Լեզու իմ խօսեսցի զարդարութիւնս քո . զօրհանապաղ զգովութիւնս քո :

Ընթերցուած ի Զաքարեայ մարդարէէ : ԺԱ . 11 :

Եւ ծանիցեն քանանացիքն զիսաշինս պահեստի իմոյ . զի բան Տեառն է : Եւ ասացի ցնոսա , թէ բարւոք թուի յալս ձեր , տուք զվարձս իմ . ապա թէ ոչ՝ զրոյց արարէք : Եւ կշռեցին զվարձս իմ երեսուն արծաթի : Եւ ասէ ցիս Տէր՝ արկ զուզայդ ի բովս . եւ քննեա թէ փորձ իցէ՝ որպէս ես գտայ փորձ վասն նոցա : Եւ առի զերեսուն արծաթին . եւ արկի ի տուն Տեառն ի բովս : Եւ ընկեցի զգաւազանն երկրորդ զվիճակն . ցրել զուխտ իմ ի մէջ Յուղայ եւ ի մէջ Խորայելի : 14 :

Պօղոսի առաքելցն ի Գաղատացւոց թղթոց է ընթերցուածս : Զ . 14 :

Այլ ինձ քաւ լիցի պարծել՝ բայց միայն ի խաչն Տեառն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի . որով ինձ աշխարհի ի խաչ ելեալ է , եւ ես աշխարհի : Ո յի ի Քրիստոս Յիսուս , ոչ թմբիատութիւն ինչ է եւ ոչ անթմբիատութիւն , այլ նոր արարածս : Եւ որ միանդամ այսմ կանոնի միաբան լինին . խաղաղութիւնի վերայ նոցա եւ ողորմութիւն եւ ի վերայ Խրայելին Աստուծոյ : **Ա**յսուհետեւ աշխատ ոք զիս մի արասցէ զի ես զշարչարանսն Քրիստոսի ի մարմնի իմում կրեմ : **Ե**նորհք Տեառն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի ընդ ոգւցդ ձերում եղբարք . ամէն : 18 :

Ազօթք հանդերձ սաղմօսելով զՃէր աղաչեսցուք : Տէր ողորմեա : Երեւ անդամ կրնեա :

Եւ եւս խաղաղութեան : (Օրհնութիւն եւ փառք :

Երիբորդ Սահման Ակ :

Կ8 . Ես ի տանջանս պատրաստ եմ . եւ ցաւք իմ առաջի իմ են յամենայն ժամ :

Փ . **Տ**էր մի սրտմտութեամբ քով . Տէ . կ Ա-Ն 315 :

Ընթերցուած յեսայեայ մարգարէէ : Գ . 10 :

Այ անձանց նոցա . զի խորհեցան խորհօւրդ չար առանձինն : Եւ ասեն . կապեսցուք զարդարն՝ զի գժպհի եղեւ մեզ . այսուհետեւ զարդիւնս գործոց իւրեանց կերիցեն : **Ա**յ անօրինին . չարիք ըստ գործոց ձեռաց իւրոց անցցեն ընդ նա : Ժողովուրդ իմ , հարկահանք ձեր ճռաքաղ առնեն զձեզ . եւ պահանջողք տիրեն ձեզ . ժողովուրդ իմ , որ երանեն ձեզ՝ խաբեն զձեզ . եւ զշաւիզս ոտից ձերոց խոռվեցուցանեն : **Ա**յլ արդ հասցէ Տէր ի դատաստան . եւ կացուացէ յատենի զժողովուրդ իւր : Ինքնին Տէր ի դատ եկեսցէ ընդ ծերս ժողովրդեանն իւրոյ եւ ընդ իշխանս նոցա . դուք զի՞հրկել արարէք

զայդի իմ. եւ յափշտակութիւն տնանկին է ի տունս
ձեր: 'Կուք զի՞ զբկէք զժողովուրդ իմ. եւ զերեսս
տնանկաց լի առնեք ամօթով. ասէ Տէր՝ Տէր զօրու-
թեանց: 15:

Պօղոսի առաքելցյն ի Փիլիպեցւոց թղթոյն է ըն-
թերցուածս: Բ. 5:

Օայն խորհեսցի իւրաքանչիւք ոք ի ձէնջ, որ ի
Քրիստոս Յիսուս. որ ի կերպարանս Աստուծոյ է, ոչ
ինչ յափշտակութիւն համարեցաւ զլինելն հաւա-
սար Աստուծոյ. այլ զանձն ունայնացոյց՝ զկերպա-
րանս ծառայի առեալ, ի նմանութիւն մարդկան ե-
ղեալ եւ կերպարանօք գտեալ իբրեւ զմարդ: Խո-
նարհեցոյց զանձն, լեալ հնազանդ մահու չափ, եւ
մահու խաչի: Ա ասն որոյ եւ Աստուած զնա առաւել
բարձրացոյց. եւ շնորհեաց նմա անուն՝ որ ի վեր է
քան զամենայն անուն: Օի յանուն Յիսուսի Քրիս-
տոսի ամենայն ծունը կրկնեսցի՝ երկնաւորաց եւ եր-
կրաւորաց եւ սանդարամետականաց. եւ ամենայն
լեզու խոստովան լիցի, թէ Տէր է Յիսուս Քրիստոս
ի փառս Աստուծոյ Հօր: 11:

Աշօթք հանդերձ սաղմոսելով զՏէր աղաչեսցուք:
Տէր ողորմեա: Երէ+ անդա՛մ կը ինե՛մ:

Եւ եւս խաղաղութեան: (Օրհնութիւն եւ փառք:
Երբորդ Սույնու Խ:

ԿՅ. ԱՌտանէր տեսանել զնանրութիւն. խօսէր ի
սրտի իւրում. ժողովէր զանօրէնութիւնս յանձն
իւր:

ՓԽ. Երանի որ խորհի զաղքատն. ՏԵ-ԷՒՆ-390:
Ընթերցուած յԵսայեայ մարդարէէ: Ծ. 4.

Տէր Տէր տայ ինձ լեզու խրատու, զի գիտացից խօ-
սել ի ժամու զբանն: Պատրաստեաց զիս ընդ ա-
ռաւօտս. յաւել ինձ ունկն ի լսել: Եւ խրատ
Տեառն բանայ զականջս իմ, եւ ես ոչ խստանամ,

եւ ոչ ընդդէմ դառնամ։ Օթիկունս իմ ետու ի հարուածս զծնօտս իմ յապտակս ։ եւ զերեսս իմ ոչ դարձուցի յամօթյ ընդ երեսս թքանելց։ Եւ Տէր Տէր եղեւ իմ օգնական ։ վասն այնորիկ ոչ ամաչեցի ։ այլ արարի զդէմս իմ իբրեւ զվէմ հաստատուն ։ եւ գիտացի՝ թէ ոչ ամաչեցից։ Օի մերձէ՝ որ արդարացուցանէն զիս։ Ո՞վ է ոսոխն իմ, եկեսցէ՝ կացցէ ի մէջ ։ եւ ո՞վ է որ դատէն զիս՝ մերձեսցի առ իս։ Օի ահաւասիկ Տէր Տէր օգնական է ինձ ։ ո՞վ է՝ որ չարչարիցէն զիս։ Ահաւասիկ դուք ամենեքին իբրեւ զձորձս հնասզիք ։ եւ ցեց մեցամկս կերիցէ զձեղ։ 9։

Պօղոսի առաքելցյն ի Հռովմայեցւոց թղթցյն է ընթերցուածս։ Ե. 6։

Օի մինչդեռ տկարքն էաք՝ Քրիստոս վասն մեր ի ժամանակի ի վերայ ամպարշտաց մեռաւ։ Օի վասն արդարոյ հազիւ ոք թէ մեռանիցի ։ այլ վասն բարոյ թերեւս համարձակիցի ոք մեռանել։ Հայտնեաց Աստուած զսէրն իւր ի մեզ ։ զի մինչդեռ մեղաւորքն էաք, Քրիստոս վասն մեր մեռաւ, որչափ եւս առաւել յարդարանալս մերում այժմիկ արեամբն նորա՝ ապրեսցուք նովաւ ի բարկութենէ անտի։ Օի եթէ մինչ թշնամիքն էաք՝ հաշտեցաք ընդ Աստուածոյ մահուամբ Արդւոյ նորա ։ որչափ եւս առաւել ի հաշտելս մերում՝ ապրեսցուք կենօքն նորա։ Եւ ոչ այսչափ միայն, այլ եւ պարծիմք եւս յԱստուած ի ձեռն Տեառն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի ։ որով եւ զհաշտութիւնն իսկ ընկալաք։ 11։

Աղօթք հանդերձ սաղմոսելով զՏէր աղաչեսցուք։ Տէր ողորմեա։ Երեւ անդամ իրնեւ։

Եւ եւս խաղաղութեան։ (Օրհնութիւն եւ փառք։

Չ-Ռ-Ր-Ր-Ր Ս-Ռ-Ռ-Ռ ԻՌ։

ԿՑ. Իհաժանեցին զհանդերձս իմ ի մէջ իւրեանց ։ եւ ի վերայ պատմուճանի իմց վիճակս արկանէին։

ՓԽ . Աստուած Աստուած իմ, նայեաց առ իս .
ընդէր թողեր զիս . հեռի եղէ ի փրկութենէ իմմէ ,
վասն բանից յանցանաց իմոց :

Աստուած իմ ի տուէ կարդացի առ քեզ, եւ ինձ
ոչ լուար . ի գիշերի, եւ ինձ ոչ անսացեր :

Դու ի սուրբս բնակեալ ես . եւ գովեալ յիս-
րայելի :

Ի քեզ յուսացան հարքն մեր, յուսացան ի քեզ
եւ փրկեցեր զնոսա :

Առ քեզ աղաղակեցին, եւ կեցին . ի քեզ յու-
սացան, եւ ոչ ամաչեցին :

Այլ ես որդն եմ, եւ ոչ եմ մարդ . նախատինք
մարդկան եւ արհամարհանք ժողովրդոց :

Ամենեքեան որ տեսանէին զիս՝ արհամարհէին
զինեւ . խօսէին շրժամկք եւ շարժէին զդլուխս իւ-
րեանց :

Հյուսացաւ ի Տէր, եւ փրկեսցէ զնա . կեցուսցէ
զնա՝ զի կամի զնա :

Դու ես որ հանար զիս յարգանդի . յցս իմ ի
ստեանց մօր իմցյ :

Ի քեզ անկայ ես յարգանդէ . յորովայնէ մօր ի-
մցյ . դու ես Աստուած իմ :

Ո՞ի իբացեայ առնիր յինէն, զի նեղութիւնք մեր-
ձեալ են . եւ ոչ ոք է որ օգնէ ինձ :

Ըուրջ եղեն զինեւ զուարակք բազումք . եւ ցուլք
գէրք պաշարեցին զիս :

Հացին ի վերայ իմ զբերանս իւրեանց որպէս ա-
ռիւծ, զի մռնչէ եւ յափշտակէ :

Ես որպէս զըուր հեղայ, եւ ցրուեցան ամենայն ու-
կերք իմ, եւ եղեւ սիրտ իմ որպէս մոմ հալեալ ի
մէջ որովայնի իմում :

Զորացաւ որպէս խեցի զօրութիւն իմ . լեզու իմ ի
քիմս իմ կցեցաւ . եւ ի հող մահու իջուցին զիս :

Ըուրջ եղեն զինեւ շունք բազումք . եւ ժողովք
շարաց պաշարեցին զիս :

Դակեցին զձեռս իմ եւ զոտս իմ . եւ թուեցին զա-
մենայն ոսկերս իմ , եւ նոքա հայեցան , եւ տեսին զիս :

Դաժանեցին զշանդերձս իմ ի մէջ իւրեանց . եւ
ի վերայ պատմուձանի իմց վիճակս արկանէին :

Դու Տէր , մի հեռի առներ զօգնութիւնս քո յի-
նէն , եւ Տէր յօգնել ինձ նայեաց :

Փրկեան ի սրոյ զանձն իմ . եւ ի ձեռաց շանց զմիա-
մօրութիւն իմ :

Փրկեան զիս ի բերանոյ առիւծու , յեղջերէ միեղջե-
րուի զիսոնարհութիւն իմ :

Պատմեցից զանուն քո եղբարց իմոց . ի մէջ եկե-
ղեցւոյ օրհնեցից զքեզ :

Երկիւղածք Տեառն օրհնեցէք զՏէր . ամենայն զա-
ւակն յակովը ան փառաւոր արասցեն զնա :

Երկիցէ ի Տեառնէ ամենայն զաւակն Խորայելի , զի
ոչ արհամարհեաց , եւ ոչ անարգեաց զաղօթս աղ-
քատի . եւ ոչ դարձոյց զերեսս իւր յինէն . այլ ի
կարգալ իմում առ նա՝ լուաւ ինձ :

Ե քէն է գովութիւն իմ . յեկեղեցիս մեծս օրհնե-
ցից զքեզ :

Օռիստս իմ կատարեցից առաջի ամենայն երկիւ-
ղածաց նորա :

Երիցեն տնանկք եւ յագեսցին . օրհնեսցեն
զՏէր՝ յք ինդրեն զնա :

Երցցեն սիրտք նոցա յաւիտեանս յաւիտենից . յի-
շեսցեն , եւ դարձցին առ Տէր ամենայն ծագք եր-
կրի :

Երկիր պագցեն նմա ամենայն տոհմք ազանց . զի
Տեառն է արքայութիւն . եւ նա տիրէ ի վերայ ա-
մենայն հեթանոսաց :

Երան եւ երկիր պագին նմա ամենայն պարարտք
երկրի . առաջի նորա անկցին ամենեքեան՝ որ իջա-
նեն ի հող :

Ենձն իմ նովաւ կեայ . եւ զաւակ իմ ծառայեսցէ
նմա :

Պատմեսցի Տեառն աղգ՝ որ գալոց է . պատմեսցեն զարդարութիւն նորա ժողովրդեան , որ ծնանելոց իցէ՝ զոր արար Տէր :

Ընթերցուած յԱմովսայ մարդարէէ : Ա . 9 :

Եւ եղիցի յաւուր յայնմիկ ասէ Տէր Տէր՝ մացէ արեգակն ի միջօրէի . եւ խաւարեսցի յերկրէ լցու ի տուէ : Եւ դարձուցից ի սուդ զտօնս ձեր . եւ զամենայն երգս ձեր յողբս . եւ ածից ի վերայ ամենայն հասակաց զքուրձ . եւ ի վերայ ամենայն գլխոց զկնտութիւն . եւ արարից նմա իբրեւ սուդ սիրելոց . եւ որոց ընդ նմայն իցեն՝ իբրեւ օր ցաւոց : Ահա աւուրք գան ասէ Տէր Տէր . եւ առաքեցից սով յերկիր , ոչ սով հացի եւ ոչ ծարաւ ջրոց , այլ սով լսելոյ զբանն Տեառն : Եւ խռովեսցին ջուրք ի ծովէ մինչեւ ի ծով , եւ ի հիւսիսոյ մինչեւ յարեւելս . ընթասցին խնդրել զբանն Տեառն , եւ մի գտցեն : 12 :

Պօղոսի առաքելոյն ի Կորնթացւոց առաջին թղթոյն է ընթերցուածս : Ա . 18 :

Օի ճառ խաչին , կորուսելոցն յիմարութիւն է . այլ փրկելոցս մեզ՝ զօրութիւն Աստուծոյ : Օի գրեալ է . կորուսից զիմաստութիւն իմաստնոց . եւ զխորհուրդս խորհրդականաց արհամարհեցից : Վեր իմաստուն , ուր դպիր , ուր քննիչ աշխարհիս այսորիկ . ոչ ապաքէն յիմարեցոյց Աստուած զիմաստութիւն աշխարհիս այսորիկ : Վանդի իմաստութեամբն Աստուծոյ ոչ ծանեաւ աշխարհ իմաստութեամբն զԱստուած . հաճեցաւ Աստուած յիմարութեամբ քարոզութեանն՝ ապրեցուցանել զհաւատացեալս : Խսկ որովհետեւ հրեայք նշան հայցեն , եւ հեթանոսք զիմաստութիւն խնդրեն . մեք քարոզեսցուք զիսաշելեալն Քրիստոս , հրէից գայթագղութիւն , եւ հեթանոսաց յիմարութիւն . բայց նոցին խսկ կոչեցելոցն հրէից եւ հեթանոսաց , զՔրիստոս՝ Աստուծոյ զօրութիւն եւ Աստուծոյ ի-

իմաստութիւն։ Օք յիմարն Աստուծոյ իմաստնագոյն
է քան զմարդիկ։ Եւ տկարն Աստուծոյ զօրագոյն է
քան զմարդիկ։ Ճճպէտ եւ զձեր իսկ կոչումնդ տե-
սէք եղբարք, զի ոչ բազում իմաստունք ըստ մար-
մնոյ, եւ ոչ բազում հզօրք եւ ոչ բազում աղնուա-
կանք. այլ զյիմարս աշխարհիս ընտրեաց Աստուած, զի
յամօթ արասցէ զիմաստունս. եւ զտկարս աշխարհիս
ընտրեաց Աստուած, զի յամօթ արասցէ զհզօրս. եւ
զանտոհմս աշխարհի եւ զարհամարհեալս ընտրեաց
Աստուած եւ զոչինչոն, զի զէսն իմն խափանեսցէ.
որպէս զի մի պարծեսցի ամենայն մարմին առաջի Աս-
տուծոյ։ Օք ի նմանէ դուք էք ի Քրիստոս Յիսուս,
որ եղեւ մեղ իմաստութիւն յԱստուծոյ, արդարու-
թիւն եւ սրբութիւն եւ փրկութիւն. զի որպէս եւ
գրեալ է, որ պարծին՝ ի Տէր պարծեսցի։ 31։

Աղօթք հանդերձ սազմոսելով զՏէր աղաշեսցուք։
Տէր ողորմեա։ Երեւ անդամ էր ինեւ։
Եւ եւս խաղաղութեան։ (Օրհնութիւն եւ փառք։

Հինդերորդ Սաղմոս Լ։

Կ8. Ի ձեռս քո յանձն առնեմ զհոգի իմ։

ՓԽ. Ի քեզ Տէր յուսացայ. Տէ՛ է Աւան 310։

Ընթերցուած յԽսայեայ մարդարէէ։ ԾԲ. 13։

Ահաւադիկ ի միտ առցէ մանուկ իմ. վերասցի եւ
բարձրասցի եւ փառաւորեսցի յոյժ։ Օոր օրինակ
զարմասցին բազումք ի վերայ քո. այնպէս անշքես-
ցի տեսիլ քո ի մարդկանէ, եւ փառք քո յորդւոց
մարդկանէ։ Այնպէս զարմասցին ազդք բազումք ի
վերայ քո, եւ կարկեսցեն թագաւորք զբերանս իւ-
րեանց։ Օք որոց ոչ պատմեցաւ վասն նորա՝ տես-
ցեն. եւ որոց ոչ իցէ լուեալ, ի միտ առցեն։ Տէր,
ո՞հաւատաց լրոյ մերում. եւ բազուկ Տեառն ում
յայտնեցաւ։ Պատմեցաք առաջի նորա իբրեւ զմա-
նուկ, իբրեւ զարմատ ի ծարաւուտ երկրէ. ոչ գոյր
նորա տեսիլ՝ եւ ոչ փառք. տեսաք մեք զնա, եւ ոչ

գոյր նորա տեսիլ եւ ոչ գեղեցկութիւն։ Այլ տեսիլ նորա անարգ՝ նուազեալ քան զամենայն որդւոց մարդկան։ այր մի ի հարուածս եւ գիտէ համբերել ցաւոց։ զի գարձուցեալ զերեսս իւր անարգեցաւ եւ ոչ ինչ համարեցաւ։ Ա, ա զմեղս մեր բառնայ եւ վասն մեր շարչարի, եւ մեք համարեցաք զնա ի ցաւս, եւ ի հարուածս, եւ ի չարչարանս իբրեւ յԱստուծոյ։ Ի՞այց նա վիրաւորեցաւ վասն մեղաց մերոց, եւ պատժեցաւ վասն մերոց անօրէնութեանց։ խրատ խաղաղութեան մերց ի նմա, եւ նորա վիրօքն բժշկեցաք։ Ա, մենեքին իբրեւ ոչխարք մոլորեալք՝ այր ի ճանապարհի իւրում մոլորեցաւ, եւ Տէր մատնեաց զնա առ մեղս մեր։ Եշ նա առ վշտին ոչ բանայ զբերան իւր, իբրեւ ոչխար ի սպանդ վարեցաւ։ եւ իբրեւ որոջ առաջի կտրչի անմառնչ կայ, այնպէս ոչ բանայ զբերան իւր։ Ա, ո խոնարհութեան նորա գատաստան նորա բարձաւ, եւ զաղդատոհմ նորա ո պատմեսցէ, զի բառնան յերկրէ կեանք նորա։ յանօրէնութեանց ժողովրդեան իմոյ ի մահ վարեցաւ։ Եշ տաց զշարս փոխանակ գերեզմանի նորա։ եւ զմեծամեծս փոխանակ մահու նորա։ զի անօրէնութիւն ոչ գործեաց, եւ ոչ գտաւ նենգութիւն ի բերան նորա։ Եշ Տէր կամի սրբել զնա ի վիրաց անտի, եթէ տաջիք զվասն մեղացն, անձինք ձեր տեսցեն զզաւակ երկայնակեաց։ եւ կամի Տէր ի ձեռն նորա բառնալ ի ցաւոց անձին նորա։ Հօւցանել նմա լըս եւ ստեղծուլ իմաստութեամբ, արդարացուցանել զարդարն՝ որ մտադիւրն ծառայեաց բազմաց։ եւ զմեղս նոցա նա վերացուսցէ։ Ո ասն այսորիկ նա ժառանգեսցէ զբազումն, եւ զաւարհորաց բաշխեսցէ, փոխանակ զի մահ մատնեցաւ անձն նորա։ եւ ընդ անօրէնս համարեցաւ, եւ նա զմեղս բազմաց վերացոյց եւ վասն անօրէնութեանց նոցա մատնեցաւ։ ԾԳ. 12:

Պօղոսի առաքելցն յԵրրայեցւոց թղթոյն է ըն-
թերցուածս : Բ . 11 :

Օչ որ սրբէն եւ որ սրբին՝ ի միոջէ էին ամենեքին,
վասն որոյ ոչ ամօթ համարի եղբարս անուանել
զնոսա , եւ ասել : Պատմեցից զանուն քո եղբարց ի-
մոց . ի մէջ եկեղեցւոյ օրհնեցից զքեզ : Եւ դար-
ձեալ թէ ես եղէց յուսացեալ ի նա : Եւ դար-
ձեալ . ահաւասիկ ես եւ մանկունք իմ , զոր ետ ինձ
Աստուած : Արդ՝ որովհետեւ մանկունք հաղորդես-
ցին արեան եւ մարմնոյ , եւ ինքն իսկ մերձաւորու-
թեամբ կցորդ եղեւ նոցունց . զի մահուն իւրով
խափանեսցէ զայն , որ զիշանութիւն մահուն ունէր ,
այս ինքն է՝ զսատանայ . եւ ապրեցուսցէ զայնոսիկ ,
որ մահուն երկիւղիւ հանապաղ կէին վտարանդեալք
ի ծառայութիւն : Վանզի ոչ երբեք զհրեշտակաց
բուռն հարկանէ . այլ զզաւակէն Աբրահամու բուռն
հարկանէ : Ուստի պարտ իսկ էր նմա ամենայնիւ եղ-
բարց նմանել . զի ողորմած լինիցի , եւ հաւատարիմ
քահանայապետյաստուածակոյս կողմանէ անտի , առ
ի քաւելց զմեզս ժողովրդեանն : Օի որով ինքն չար-
չարեցաւ զիործ առեալ , կարօղ է եւ փորձանաւո-
րացն օգնական լինել : 18 :

Ե- սպա սիսոնին շերէ սոսցեւ Տեսան ներսեսէ յաղոք-
մէծէ ս-ը-բ-ն-ո-ն ցերէին ս-ե-ր-ա-ր-ա-ն-ցն :

Հարակոն ԴԱ :

Արոգող տիե՛զերաց որ զգեցուցեր մեղ լցոս փա-
ռաց . արկար ըզքե՛ւ ի զինուորաց քղամիթ կար-
միր նախատանաց . մերկեա յինէն ըզքուրձ մեղաց
ըզտըրտմագինն արեամբ ներկած . եւ ըզգեցո զու-
րախալին ըզպատմուճանն իմ զառաջին :

Երկնաւոր թագաւորիդ ի ծունը իջեալ խաղ առ-
նէին . ծածկեալ ըզգլուխըդ կըսփէին եւ եղբամբ
հարկանէին . եւ զիմ անկեալ մինչ ի գետին ի

Հնաղանդել կամաց չարին . մի թողուցուս խաղալ սովին այլ կանգնեսցես զիս վերըստին :

Ի ամեալ բոլորըդ քո՞ մարմին յետ վըծըռոյ դատաւորին . սաստիկ էառ զհարուած գանին վասըն գանից նախաստեղծին . զիս որ յոտից մինչեւ ցըդլուխ՝ ցաւօք նեղիմ անհընարին . առողջացո դարձեալ կըրկին որպէս շնորհօք յաւաղանին :

Ալըրբափայլ պըճնեալ զարդուն զոր զգեցուցեր Ահարովին . փոխան պըսակ ի փշոց եղին մըշակք այգւոյն Խորայելին . ըզփուշ մեղաց հանցես յինէն զոր յիս Եհար իմ թըշնամին . եւ ողջացո զիսայթուած վէրին զիս սպիք մեղացըն ջընջեսցին :

Զինք՝ ՈՌԹԻՇ :

Այս Ա-Ե-Պ-Ե-Ր-Ա-Ն ----Ք-Ե-Ր-Ե-Ր- Դ-Ա-Զ-Ի-Ն է :

Սրբոյ Աւետարանիս որ ըստ Մատթէոսի : Իէ . 1 :

Վասն խաչելութեան Տեառն մերոյ Յիսուսի
Քրիստոսի :

Խրբեւ այգ եղեւ , խորհուրդ արարին ամենայն քահանայապետքն եւ ծերք ժողովրեանն վասն Յիսուսի սպանանել զնա : Կապեցին զնա , եւ առին գնացին . եւ ետուն ի ձեռոս Պոնտացւոյ Պիղատոսի դատաւորի : Հյայնժամ տեսեալ Յուդայի՝ որ մատնեաց զնա . թէ պարտաւորեցաւ , զղջացաւ եւ դարձոյց զարծաթն առ քահանայապետսն եւ ծերս ժողովրեանն , եւ ասէ . մեղայ , զի մատնեցի զարիւն արդար . եւ նոքա ասեն . մեղ չէ փոյթ , դու դիտես : Եւ ընկէց զարծաթն ի տաճարին եւ գնաց , եւ չոդաւ խեղդեցաւ : Խակ քահանայապետիցն առեալ զարծաթն՝ ասեն . ոչ է արժան ընդունել զայն ի կորբանն , քանզի գինք արեան են : Խորհուրդ առեալ , գնեցին այնու զագարակն բրտի ի գերեզման օտարաց : Վասն այնորիկ կոչեցաւ ագարակն այն՝ ագարակ

արեան՝ մինչեւ ցայսօր : Հայնժամ լցաւ՝ որ ասացաւն ի ձեռն Երեմեայ մարդարէի , եւ առին զերեսուն արծաթին զգինս վաճառելցյն , զոր արկին յորդւոցն Խորայելի : Եւ ետուն զնա յագարակն բրտի . որպէս հրամայեաց ինձ Տէր : Եւ Յիսուս եկաց առաջի դատաւորին . եհարց ցնա դատաւորն եւ ասէ . դու ես թագաւորն հրէից : Եւ Յիսուս ասէ , դու ասես : Եւ ի չարախօսելն նորա ի քահանայապետիցն եւ ի ծերոց , ոչ ինչ ետ պատասխանի : Հայնժամ ասէ ցնա Պիղատոս . ոչ լսես՝ որչափ դոքա հակառակ քո վկայեն : Եւ ոչ ետ նմապատասխանի եւ ոչ բան մի , մինչեւ զարմանալ դատաւորին յոյժ : Իսյց ըստ տօնի սովոր էր դատաւորն արձակել ժողովրդեանն կապեալ մի զոք կամէին : Ունէին յայնժամ կապեալ մի նշանաւոր . որում անուն էր Յեսուս Քարարբառ : Իբրեւ ժողովեցան . ասէ ցնոսա Պիղատոս . զո՞ կամիք յերկուց աստի՝ զի արձակեցից ձեզ , զՅեսո՞ւ Քարարբառ՝ եթէ զՅիսուս զանուանեալն Քրիստոս : Վանզի գիտէր՝ թէ առ նախանձու մատնեցին զնա : Եւ մինչ նստէր յատենին , առաքեաց առ նա կինն իւր եւ ասէ . չկայ ինչ քո եւ արդարոյն այնորիկ . զի բազում անցք անցին ընդ իս այսօր յանուրջս վասն նորա : Խսկ քահանայապետքն եւ ծերք հաւանեցուցին զժողովուրդսն , զի խնդրեսցեն զՔարարբայն , եւ զՅիսուս կորուսցեն . Պատասխանի ետ դատաւորն եւ ասէ ցնոսա . զո՞ կամիք զի արձակեցից ձեզ յերկուց այտի : Եւ նոքա ասեն . զՔարարբառ : Վան ցնոսա Պիղատոս . խսկ զի՞ արարից զՅիսուս զանուանեալն Քրիստոս : Վան ամենեքեան՝ խաչեսցի . եւ նա ասէ , զի՞նչ չար արար . եւ նոքա առաւել եւս աղաղակէին եւ ասէին , խաչեսցի : Եւ տեսեալ Պիղատոսի թէ ոչ ինչ օդնէ , այլ առաւել խովութիւն լինի , առեալ զուր՝ լուաց զձեռս առաջի ժողովրդեանն եւ ասէ . քաւեալ եմ ես յարենէ ար-

դարսց այդորիկ . դուք դիտասջիք : Պատասխանի
 ետ ամենայն ժողովուրդն եւ ասէ . արիւն դորա ի
 վերայ մեր եւ ի վերայ որդւոց մերոց : Հայնժամ
 արձակեաց նոցա զբարարբայն , եւ զՅիսուս դան
 հարեալ ետ ի ձեռու՝ զի խաչեսցի : Հայնժամ զե-
 նուովք դատաւորին առին զՅիսուս յապարանս . եւ
 ժողովեցին ի վերայ նորա զամենայն զգունդն . մեր-
 կացին զնա , եւ արկին զնովաւ քղամիդ կարմիր : Եւ
 բոլորեալ պսակ ի փշոց՝ եղին ի գլուխ նորա , եւ ե-
 ղէգն յաջոյ ձեռին նորա . ի ծունդ իջեալ առաջի
 նորա՝ կատակէին եւ ասէին . ողջ եր թագաւոր
 հրէից : Եւ թքեալ ի նա՝ առնուին զեղէգնն եւ ծե-
 ծէին զգլուխ նորա : Եւ յորժամ ձաղեցին զնա ,
 մերկացուցին ի նմանէ զքղամիդն եւ ագուցին նմա
 զիւր հանդերձն , եւ տարան զնա ի խաչ հանել : Եւ
 ելեալ արտաքս՝ դտին այր մի կիւրենացի՝ անուն
 Սիմովն , զնա կալան պահակ՝ զի բարձեց զիսաշն նո-
 րա : Եւ եկեալ ի տեղին անուանեալ Գողգոթա , որ
 է տեղի կառափելց , ետուն նմա ըմպել գինի ընդ
 լեզի խառնեալ . եւ իբրեւ ճաշակեաց , ոչ կամեր
 ըմպել : Եւ հանեալ զնա ի խաչ՝ բաժանեցին զհան-
 դերձս նորա վիճակաւ , զի լցոցի բանն՝ որ ասացաւ ի
 մարգարէէն . բաժանեցին զհանդերձս իմ յիւրեանս ,
 եւ ի վերայ պատմուճանի իմց վիճակս արկանէին : Եւ
 նստեալ պահէին զնա : Եւ եղին ի վերայ գլխոյ նորա
 գրեալ զվեաս նորա . թէ այս է Յիսուս թագաւորն
 հրէից : Հայնժամ հանին ընդ նմա ի խաչ երկուս
 աւազակս , մի յաջմէ նորա եւ մի յահեկէ : Եւ որ
 անցանէինն՝ հայհոյէին զնա . շարժէին զգլուխս իւ-
 րեանց , եւ ասէին . վահ որ քակէիր զտաճարն , եւ
 զերիս աւուրս շինէիր զնա . ապրեցն զքեղ , թէ Որ-
 դի ես Աստուծոյ՝ էջ ի խաչէդ : Այնպէս եւ քա-
 հանայապետքն ձաղէին հանդերձ դպրօքն եւ ծե-
 րովք եւ ասէին : Օայլս ապրեցոյց՝ զինքն ոչ կարէ
 ապրեցուցանել . եթէ թագաւոր է խրայէլի՝ իջցէ

այժմ ի խաչէդ, եւ հաւատասցուք դմա. եթէ յուսացաւ յԱստուած, փրկեսցէ այժմ զգա՝ եթէ կամի զգա. քանզի ասաց՝ եթէ Աստուածոյ Որդի եմ: Օնոյն եւ աւազակըն որ խաչեալ էին ընդ նմա, նախատէին զնա: Եւ ի վեց ժամէ աւուրին՝ խաւար եղեւ ի վերայ ամենայն երկրի մինչեւ ցինն ժամ: Եւ զինն ժամուն գոչեաց Յիսուս ի ձայն մեծ եւ ասէ. Էլի, Էլի, լամա սաբաքթանի, այս ինքն է. Աստուած իմ, Աստուած իմ, ընդէր թողեր զիս: Ոմանք յայնցանէ որ անոդն կային, իբրեւ լուան՝ ասէին. զեղիա կարդայ դա: Եւ վաղվաղակի ընթացաւ մի ոմն ի նոցանէ՝ առ սպունգ լիքացախով, հարեալ յեղեգան՝ ետ ըմպել նմա: Եւ կէպն ասէին. թող տեսցուք եթէ գայ Եղիա փրկել զգա: Եւ Յիսուս դարձեալ աղաղակեաց ի ձայն մեծ եւ արձակեաց զոգին: Եւ ահա վարագոյր տաճարին ցելաւ յերկուս՝ ի վերուստ մինչեւ ի վայր, եւ երկիր շարժեցաւ, եւ վէմք պատառեցան: Եւ գերեզմանք բացան, եւ բազում մարմինք ննջեցելոց սրբոց յարեան: Եւ ելեալ ի գերեզմանաց յետ յարութեան նորա, մտին ի քաղաքն սուրբ. եւ երեւեցան բազմաց: Խակ հարիւրապետն եւ որ ընդ նմա պահէին զՅիսուս, իբրեւ տեսին զշարժումն եւ զեղեալսն, երկեան յոյժ եւ ասեն. արդարեւ Աստուածոյ որդի էր սա: Եին անդ կանայք բազումք, կային ի հեռաստանէ եւ հայէին, որք եկին զկնի Յիսուսի ի Գալիլեէ պաշտել զնա. յորս էր Մարիամ Մադդաղենացի, եւ Մարիամ Յակովայ, եւ Յովսեայ մայր, եւ մայր որդւոցն Զերեգեայ: 56:

Վ.զօթք հանդերձ սաղմոսելով զՏէր աղաչեսցուք: Տէր ոլորմեա: Երեւ անդամ իրինեա:

Եւ եւս խաղաղութեան: (Օրհնութիւն եւ փառք:

ԱԵՇԵՐՈՐԴ Ս-ՀՅԱ ԿԸ:

Կ8. Ետուն ի կերակուրինձ լեղի. եւ ի ծարաւ իմ արբուցին ինձ քացախ:

ՓԽ. Աեցո զիս Աստուած, զի հասին ջուրք յանձն իմ. ընկլայ ես ի խորս անդնդոց, ուր ոչ գոյ ինձ հանդիստ:

Երկի ես ի խորս ծովու, եւ շրջանք ընկղմեցին զիս: Ա աստակեցի ես առ աղաղակել, եւ կերկերեցաւ կոկորդ իմ:

Առաւաղեցան աչք իմ առ յուսալ ինձ առ Տէր Աստուած իմ:

Ի աղաւմ եղեն քան զշեր գլխոյ իմց ոյք ատէին զիս ի տարապարտուց:

Զօրացան յիս թշնամիք իմ եւ ատելիք իմ ինաւիր, ինչ զօր ոչ յափշտակեալ էր՝ տուժէի նոցա:

Աստուած դու ծանեար զանզգամութիւն իմ, եւ յանցանք իմ ի քէն ոչ ծածկեցան:

Ո՞ի ամաշեսցեն վասն իմ ոյք համբերեն քեզ Տէր Տէր զօրութեանց. մի պատկառեսցեն վասն իմ, ոյք խնդրեն զքեզ Աստուած իսրայելի:

Ա ասն քո համբերի նախատանաց, եւ ծածկեաց ամօխթ զերեսս իմ:

(Կ)տար եղէ ես եղբարց իմոց, եւ հիւր որդւոց մօր իմց:

Ա ախանձ տան քո եկեր զիս, նախատինք նախատչաց քոց անկան ի վերայ իմ:

Խոնարհեցուցի պահօք զանձն իմ. եւ եղեն ինձ այս նախատինք. արարի զշանդերձս իմ քուրձ եւ եղէ յառակ նոցա:

Օ ինէն խորհեին որ նստէին առ դրունս, զիս այսկ առնէին ոյք ըմպէին գինի:

Ես յաղօխս կայի առ քեզ Տէր ի ժամանակ ընդունելի:

Աստուած ի բազում ողորմութեան քում լուր ինձ, ի ճշմարտութիւն փրկութեան քո:

Ապրեցո զիս ի կաւոյ, զի մի ընկլայց. ապրեցայց ես յատելեաց իմոց, եւ ի խորոց ջուրց բաղմաց:

Ո՞ի ընկլցեն զիս պտոյտք ջուրց, եւ մի ընկղմեսցեն Ա.

զիս անդունդք խորոց . եւ ջրհոր մի կափուսցէ զբերան իւր ի վերայ իմ :

Ե ՞ւր ինձ Տէր , զի քաղցր է ողորմութիւն քո . ըստ բազում գթութեան քո հայեա յիս , եւ մի դարձուցաներ զերեսս քո ի ծառայէ քումմէ , զի նեղեալ եմ ես վաղվաղակի լուր ինձ :

Հայեա յանձն իմ , եւ փրկեա զիս . եւ վասն թշնամեաց իմոց ապրեցն զիս :

Օի դու գիտես զնախատինս իմ , զամօթ իմ , եւ զպատկառանս իմ :

Առաջի քո են ամենայն նեղիչք անձին իմց . նախատանաց համբեր սիրտ իմ եւ թշուառութեան :

Ակն ունէի՝ թէ ոք տրտմեսցի ընդ իս , եւ ոչ ոք էր . եւ մխիթարիչ ինձ ոք ոչ գտաւ :

Ետուն ի կերակուր ինձ լեղի . եւ ի ծարաւ իմ արբուցին ինձ քացախ :

Եղիցին սեղանք նոցա առաջի նոցա յորոգայթ , ի հատուցումն եւ ի գայթագութիւն :

Խաւարեսցին աչք նոցա , զի մի տեսցեն . եւ զթիկունս նոցա հանապաղ կորացն :

Աքկցես ի վերայ նոցա զբարկութիւն քո . սրտմտութիւն բարկութեան քո հասցէ ի վերայ նոցա :

Եղիցին բնակութիւնք նոցա աւերակ , եւ ի յարկս նոցա մի ոք իցէ որ բնակիցէ :

Օի զոր դու հարեր , հալածեցին . եւ ի վէրս ցաւոց իմոց յաւելին :

Դիմ մեղս ի վերայ մեղացնոցա . զի մի մոցեն յարդարութիւն քո :

Պ նջեսցին նոքա ի գպրութենէ քումմէ կենաց . եւ ընդ արդարս քո մի գրեսցին :

Աղքատ եւ ցաւած եմ ես . փրկութիւն քո Աստուած ընկալցի զիս :

(Օրհնեցից զանուն Աստուծոյ իմց օրհնութեամբ , եւ բարձր արարից զնա գովաւթեամբ :

Նամոյ եղիցի Աստուծոյ քան զբրթ մատաղ, որ
բերէ եղջիւրս եւ կճղակս :

Տեսցեն աղքատք եւ ուրախ եղիցին. խնդրեցէք
զԱստուծ եւ կեցցեն անձինք ձեր :

Օի լուաւ Տէր տնանկաց, եւ զկապեալս իւր ոչ
արհամարհեաց :

(Օրհնեսցեն զնա երկինք եւ երկիր, ծով եւ ամե-
նայն որ զեռայ ի նոսա :

Աստուծած փրկէ ղՍիովի, եւ շինեսցին քաղաքք
Հրէաստանի. շինեսցեն, բնակեսցեն եւ ժառան-
գեսցեն ի նմա :

Օաւակ ծառայից քոց հաստատեսցի անդ, եւ զք
սիրեն զանուն քո բնակեսցեն ի նմա :

Ընթերցուած յԵսայեսյ մարդարէէ : ԿՊ. 1 :

Խսկ այս ով է՝ որ գիմեալ գայ յԵղովմայ. կար-
մրութիւն ձորձոց իւրոց ի բոսորայ. գեղեցիկ պատ-
մուճանաւ եւ բուռն զօրութեամբ : Ես խօսիմզար-
դարութիւն եւ իրաւունս փրկութեան : Ա առն Էր
կարմիր են ձորձք քո. եւ հանդերձք քո իրբեւ
հնձանահարի լից հնձանի կոխելոյ : Հնձան հարի
միայն, եւ ի հեթանոսաց ոչ ոք էր ընդ իս. կոխեցի
զնոսա սրտմութեամբ եւ ձմեցի զնոսա բարկու-
թեամբ, եւ իջուցի յԵրկիր. եւ զամենայն հանդերձս
իմ թաթաւեցի : Օի հասեալ էր ի վերայ նոցա օր
հատուցման, եւ ամ փրկութեան եկեալ հասեալ:
Հայեցայ, եւ ոչ ոք էր որ օդնէր. զմուաւ ածի, եւ
ոչ ոք էր որ ի թիկունս հասանէր : Փրկեաց զնոսա
բազուկ իմ. եւ սրտմութիւն իմ միայն զդէմ կալաւ :
Կոխեցի զնոսա բարկութեամբ իմով եւ զենի զնոսա
սրտմութեամբ իմով . եւ իջուցի զնոսա յԵրկիր : 6 :

Պօղոսի առաքելոյն յԵրրայեցւոց թզմցն է ըն-
թերցուածս : թ. 11 :

ԱՅՆ Քրիստոս եկեալ քահանայապետ հանդերձե-
լոցն բարեաց՝ մեծաւն եւ կատարելով եւ անձեռաւ-

գործ խորանաւն, այս ինքն է՝ որ ոչ յայսց արարածոց, եւ ոչ արեամբ նոխազաց եւ զուարակաց. այլ իւրով արեամբն եմուտ միանգամ ի սրբութիւնսն յաւիտենականս գտեալ զիրկութիւն: Օի եթէ արիւն ցլուցն եւ նոխազաց եւ մոխիր երնջոցն ցանեալ՝ զպղծեալսն սրբէր առ ի մարմնոյ սրբութենէ. որչափ եւս առաւել արիւնն Քրիստոսի, որ ի ձեռն Հոգւցն յաւիտենականի մատոյց զանձն անարատ պատարագ Աստուծոյ, սրբեսցէ զիրդ մտաց ձերոց ի մեւելոտի գործոց անտի՝ պաշտել զԱստուած կենդանի: Եւ վասն այնորիկ նորոյ ուխտիս է միջնորդ, զի յորժամ մահ լինիցի՝ ի փրկութիւն վասն առաջին ուխտին յանցանաց, զաւետիս առցեն հրաւիրեալքն ի ժառանգութիւն յաւիտենից: Վանզի ուր կտակ է, հարկ է զմահ ի մէջ բերել զկտակագրին: Օի կտակ յետ մահու հաստատուն է. ապա թէ ոչ զիազրդ իցէ հաստատուն, մինչ կտակագիրն կենդանի է: Ուստի եւ ոչ առաջինն առանց արեան նորոգէր: Վանզի իբրեւ պատմեցան ամենայն պատուիրանք օրինացն ի Մովսիսէ ժողովրդեանն, առեալ զարիւն ցլուցն եւ նոխազացն, ջրով եւ բրդով, կարմրով եւ զոպայիւ, զկտակարանօքն իսկ եւ զամենայն ժողովրդեամբն սրսկեաց, եւ ասէ. այս է արիւն կտակին՝ զոր պատուիրեաց ձեզ Աստուած: Եւ զիսրանաւն եւ զամենայն կահիւ սպասուն նոյնպէս սրսկեաց զարիւնն: Եւ գրեթէ ամենայն ինչ արեամբն սրբէր ըստ օրինացն. եւ առանց հեղման արեան չլինէր թողութիւն: Վապա հարկ էր օրինաւորացն այնպիսեօքն սրբել. եւ բուն իսկ երկնաւորացն՝ առաւել եւս պատարագօք քան զնոյնո: Օի ոչ եթէ ի ձեռագործ սրբութիւնսն եմուտ Քրիստոս յօրինակս Ճշմարտութեան. այլ ի բուն իսկ յերկինո, յանդիման լինել երեսացն Աստուծոյ վասն մեր: Ոչ զի բազում անգամ մատուցանիցէ զանձն պատարագ՝ որպէս քահանայազետն, որ մտանէր ի սրբութիւն

սրբութեանցն ամի ամի արեամբ օտարաւ . ապա թէ ոչ՝ պարտ էր նմա բազում անդամ չարչարել իսկըզբանէ աշխարհի . բայց արդ աւասիկ միանդամ ի կատարած յաւիտեանց՝ յանարդութիւն մեղաց իւրով պատարագաւն յայտնեալ է : Եւ զոր օրինակ կայ մնայ մարդկան միանդամ մեռանել, եւ յետ այնորիկ գատաստան . նցյնպէս եւ Քրիստոս միանդամ մատուցեալ պատարագ առ ի բառնալց զմեղս բազմաց . իսկ յերկրորդու մն առանց մեղաց յայտնեացի այնոցիկ, որ ակն ունիցին նմա հաւատովք ի փրկութիւն : 28 :

Հարավան Դիկ :

Ե՞տուն ըմպել քեզ ըզլեզին եւ ըզբացախն ի ծարաւին . արբեր կամաւ զի՞ քաղցրասացին ճաշակք պլոտղցն դաւնագունին . ըզդառնութիւն թունաւորին զոր ի մասունս հոգւոյս արկին . հերքեա ի բաց հանդերձ սովին եւ քաղցրասացի սէր քո՞ ի սմին :

Այտեղնեալ ծառայ մահարերին այն ո՞ր բուսաւ ի մէջ դրախտին . փոխան բարձեր ըզփայտ խաչին ի գողգոթա հաներ տեղին . զիմ առ ի մեղս անկեալ զոգի եւ ծանրագոյն բարձող բեռին . բարձ ի յուսոյդ ըստ ոչխարին հան ի յերկինս յուխտեալ տեղին :

Ի՞ յուրբաթու ժամ երրորդին բեւեռեցար Տէր ի խաչին . լուծեր զկապանս նախամստեղծին եւ կապեցեր ըզթշնամին . զիս ամրացո՞ ընդ հովանեակենդանար քո նըշանին . եւ ի ծագելն յարեւելից լուսաւորեա լուսով նորին :

Ե՞րանեալ աւաղակին բացեր ըզդուռն աղին դրախտին . ըստ հաւատոյ սըրտի նորին կատարեցեր ըզ-

ԽՆԴՐԵԼԲՆ . ՄՈՌԵՐ ԵՒ ԲՆԱ ՏԵՐ ԸՆԴ ՆՐՄՓՆ ԼՇՍԵԼ ԸՂ-
ՆՌՅՆ պատասխանին . այսօր ԸՆԴ ԻՍ Իցես յաղին ի
հայրենին քո առաջին :

ԶՀԱՌ՝ ՈՐԺԵՒ :

Արբոյ Աւետարանիս որ ըստ Մարկոսի : ԺԵ . 1 :
Աւան խաչելութեան Տեառն մէրոյ Յիսուսի
Քրիստոսի :

Եւ վաղվաշակի ընդ առաւտոն խորհուրդ արարեալ
քահանայապետիցն հանդերձ ծերովլքն եւ գպրօք՝
եւ ամենայն ատեանն , կապեցին զՅիսուս , եւ տարան
մատնեցին Պիղատոսի : Եւհարց զնա Պիղատոս եւ
ասէ . դու ես թագաւորն հրէից : Եւ պատասխանի
ետ նմա եւ ասէ՝ դու ասես : Եւ չարախօսէին
զնմանէ յոյժ քահանայապետքն , եւ նա ոչ ինչ տայր
պատասխանի : Խսկ Պիղատոս դարձեալ հարցանէր
զնա . ոչ ինչ տաս պատասխանի , տես՝ քանի ամ-
բաստանեն զքէն : Եւ Յիսուս այնուհետեւ ոչ ինչ
ետ պատասխանի , մինչեւ զարմանալ յոյժ Պիղատո-
սի : Իսյց ըստ տօնի արձակէր նոցա զմի ոք զկա-
պեալ , զոր ինքեանք խնդրէին : Եւ էր՝ որում ա-
նուն էր Քարաբբաս՝ կապեալ ընդ խռովիչսն , որոց
ի խռովելն՝ այր մի սպանեալ էր : Եւ ձայն բարձր
սկսաւ աղաղակել ամբոխն եւ խնդրել՝ որպէս սովոր
էր , զի արձակեսցէ նոցա զՔարաբբայն : Պատաս-
խանի ետ Պիղատոս եւ ասէ ցնոսա . կամիք՝ զի ար-
ձակեցից ձեզ զարբայն հրէից : Կանզի դիտէր թէ
առ նախանձու մատնեցին զնա քահանայապետքն :
Որք եւ զամբոխն հաւանեցուցին՝ զի արձակեսցէ
նոցա զՔարաբբայն : Կարձեալ պատասխանի ետ
Պիղատոս եւ ասէ ցնոսա . խսկ զինչ կամիք թէ ա-
րարից զարբայն հրէից : Եւ նոքա դարձեալ աղա-
ղակէին՝ յուզեալք ի քահանայապետիցն , ի խաչ
հան զդա : Վսէ ցնոսա Պիղատոս . զինչ ինչ չար ա-
րարեալ իցէ դորա : Եւ նոքա առաւել եւս աղա-

զակեին եւ ասէին, ի խաչ հան զգա: Խսկ Պիղատոս իբրեւ զմիտս կամեցաւ հաճել զամբոխին, արձակեաց նոցա զբարաբրայն, եւ զջիտուս գան հարեալ ետ ի ձեռս, զի ի խաչ ելանիցէ: Եւ զինուորքն տարան զնա ի նելքս ի գաւիթն՝ ուր հրապարակն էր. եւ կոչեն միանդամայն զամենայն զգունդըն, եւ զգեցուցանեն նմա քղամիդ կարմիր եւ ծիրանիս, եւ եղին ի գլուխ նորա պսակ արարեալ ի փշոց: Եւ սկսան ողջոյն տալ նմա եւ ասել. ողջ եր արքայդ հրեից: Եւ ծեծէին զգլուխն եղեգամի, եւ թքանէին ընդ երեսս, եւ ի ծունդ իջեալ երկիր պագանէին նմա: Եւ իբրեւ կատակեցին զնա՝ մերկացուցին զքղամիդն եւ զծիրանիս, եւ զգեցուցին նմա զիւր հանդերձն, եւ ածին արտաքս զի ի խաչ հանցեն զնա: Եւ ունէին պահակ զԱխմովն Կիւրենացի՝ որ ընդ այն անցանէր՝ եկեալ յագարակի՛, զհայրն Աղէքսանդրի եւ Ռուփայ. զի բարձգէ զխաշափայտն նորա: Եւ ածեն զնա ի գողգոթա, տեղի մի որ թարգմանի՝ տեղի կառափելց: Եւ տային նմա գինի զմասեալ, եւ նա ոչ առ. եւ հանին զնա ի խաչ: Եւ բաժանեցին զհանդերձս նորա, արկեալ վիճակս ի վերայ՝ թէ ո զի՞նչ առնուցու: Եպ ժամ երրորդ, եւ հանին զնա ի խաչ: Եւ էր գիր վնասու նորա գրեալ՝ թէ թագաւոր է հրեից: Եւ ընդ նմա հանին ի խաչ երկուս աւաղակս. մի ընդ աջմէ, եւ մի ընդ ահեկէ նորա: Եւ լցաւ գիրն որ ասէ, թէ ընդ անօրէնս համարեցաւ: Եւ որք անցանէինն հայհցէին զնա, շարժեալ զգլուխս իւրեանց եւ ասէին. վահ որ քակէիր զտաճարն եւ զերիս աւուրս շինէիր, ապրեցն զանձն քո եւ էջ ի խաչէդ: Եւ պէս եւ քահանայապետիցն այպն արարեալ ընդ միմեանս հանդերձ դպրոքն՝ ասէին. զայլս ապրեցցց զանձն ոչ կարէ ապրեցուցանել: Վրիստոսդ արքայդ Խորայէլի, իջցէ այժմ ի խաչէ այտի, զի տեսցուք եւ հաւատասցուք դմա. եւ որ ընդ նմա ի խաչն

Ելեալ էին՝ նսխատէին զնա: Եւ իբրեւ վեց ժամ
եղեւ՝ խաւար կալաւ զամենայն երկիր մինչեւ ցինն
ժամ: Եւ յիններորդ ժամուն աղաղակեաց Յիսուս
ի ձայն մեծ, եւ ասէ, էլի, էլի, լամա սաբաքթանի.
որ թարգմանի. Աստուած իմ, Աստուած իմ, ընդէր
թողեր զիս: Եւ ոմանք ի նոցանէ որ շուրջն կային
վնովաւ իբրեւ լուան, ասէին թէ զեղիա կարդայ:
Եւ ընթացեալ մի ոմն՝ ելից սպունդ մի քացախով,
եւ հարեալ յեղեգան՝ տայր ըմպել նմա, եւ ասէ.
Թոյլ տուր տեսցուք՝ դայ Եղիա իջոցանել զդա:
Եւ Յիսուս արձակեաց ձայն մեծ եւ եհան զոդի:
Եւ վարագոյր տաճարին պատառեցաւ յերկուս ի
վերուստ մինչեւ ի խոնարհ: Եւ տեսեալ հարիւրա-
պետին որ կայր անդ՝ եթէ աղաղակեաց եւ եհան
զոդի, ասէ. արդարեւ այրս այս Որդի Աստուծոյ էր:
Էին եւ կանայք՝ որ հայէին ի հեռաստանէ. յորս
Էր Մարիամ Մագդաղենացի, եւ Մարիամ Յակով-
բու փոքրկան, եւ Յովսեայ մայրն, եւ Սողովմէ.
որք յորժամ էրն ի Գալիլեա՝ զհետ շրջէին նորա եւ
պաշտէին զնա. եւ այլ բաղում կանայք՝ որ ընդ
նմա իսկ ելեալ էին յերուսաղէմ: 41:

Վ. Ղօթք հանդերձ սաղմոսելով զՏէր աղաչեացուք:
Տէր ողորմեա: Երեւ անդամ հրինեա:

Եւ եւս խաղաղութեան: (Օրհնութիւն եւ փառք:

Եօններորդ Սահման ԶԷ:

Կ8. Եղէ ես որպէս մարդ առանց օգնականի, եւ
ի մեռեալս աղատ:

ՓԽ. Տէր Աստուած փրկութեան իմց ի տուէ
կարդացի, եւ գիշերի առաջի քո:

Վ. տցեն աղօթք իմ առաջի քո Տէր. Խոնարհեսցի
ունկն քո ի խնդրուածս իմ:

Օ. ի լցաւ չարչարանօք անձն իմ. եւ կեանք իմ ի
գժոխս մերձեցան. եւ համարեցայ ես ընդ այնոսիկ
որ իջանեն ի գուբ:

Եղէ ես որպէս մարդ առանց օգնականի, եւ ի մեռեալս ազատ :

Որպէս վիրաւորս որ ննջեն ի գերեզմանս :

Օրս դու ոչ յիշեցեր, նոքա ի ձեռանէ քումմէ մերժեցան :

Եղին զիս ի գրի ներքնում, ի խաւարի եւ ի ստուերս մահու :

Ծիս հաստատեցաւ սրտմտութիւն քո. զամենայն զբոսանս քո ածեր ի վերայ իմ:

Նեռի արարեր յինէն զծանօթօ իմ եւ եղին զիս նշաւակ իւրեանց :

Ո՞ատնեցայ եւ ոչ ելանէի, աչք իմ տկարացան յաղքատութենէ :

Վղաղակեցի առ Տէր զօրհանապազ. եւ համբարձի առ քեզ զձեռս իմ:

Ո՞ի թէ մեռելոց առնիցես սքանչելս. կամ բժիշկք յարուցանիցեն, խոստովան առնիցեն առ քեզ:

Ո՞ի թէ պատմեսցէ ոք երբէք ի գերեզմանի զողորմութիւնս քո. կամ զծմարտութիւնս քո ի կորըստեան :

Ո՞ի թէ ճանաշիցեն ի խաւարի սքանչելիք քո, կամ արդարութիւն քո յերկիր մոռացեալ:

Ես առ քեզ Տէր աղաղակեցի, առաւօտու աղօթք իմ ժամանեսցեն առ քեզ:

Ծնդէր Տէր մերժես զանձն իմ, կամ դարձուցանես զերեսս քո յինէն :

Տնանկ եւ վաստակաւոր եմ ես ի մանկութենէ իմմէ. ի բարձրութենէ խոնարհեցայ եւ ապշեցայ:

Ծիս հաստատեցաւ բարկութիւն քո, արհաւիրք քո խռովեցուցին զիս :

Ծ զջեցան զինեւ որպէս ջուր. զօր ամենայն պաշարեցին զիս ի միասին :

Նեռի արարեր յինէն զբարեկամս իմ, եւ զծանօթս իմ վասն թշուառութեան իմց :

ԸՆԹԵՐԳՈՒԱԾ յԵՐԵՄԵԱՅ ՄԱՐԴԱՐԷԿ : ԺԱ . 18 :

Տէր ծանո՞ ինձ , եւ ծանեայց . յայնժամ տեսի ըզդործս նոցա : Եշ իբրեւ զգառն անմեղ վարեալ ի սպանդ . ոչ գիտացի՝ թէ զինէն խորհեցան խորհուրդս , եւ ասեն . եկայք , արկցուք փայտ ի հաց նորա , եւ ջնջեսցուք զնա յերկրէն կենդանեաց . եւ անուն նորա մի եւս յիշեսցի : **Տէր** զօրութեանց՝ որ ընտրես զիրաւունս եւ քննես զերիկամունս եւ զսիրտ , տեսից առ ի քէն զվուժիսնդրութիւն առ ի նոսա . զի քեզ յայտնեցի զիրաւունս իմ : Ա ասն այնորիկ այսպէս ասէ Տէր ի վերայ արանցն Անաթովվթայ՝ որք խնդրեն զանձն քո , եւ ասեն , մի մարդարէանար վասն մեր , ապա թէ ոչ՝ մեռանիս ի ձեռաց մերոց : Ա ասն այդորիկ այսպէս ասէ Տէր զօրութեանց . ահաւաղիկ ես այց արարից ի վերայ նոցա . երիտասարդք նոցա սրով մեռցին . եւ ուստերք եւ դստերք նոցա սովու վախճանեսցին : Եւ մնացորդք ոչ եղիցի նոցա , զի ածից շարիս ի վերայ բնակչացն Անաթովվթայ՝ յամի այցելութեան նոցա : Վարդար ես դու Տէր , եւ մատուցից առաջի քո զաղերս . բայց խօսեցայց զիրաւունս : Օ ԲՇ է , զի ճանապարհք ամբարըշտաց յաջողեալ են . եւ երջանկացան ամենեքեան՝ որ արհամարհեն զարհամարհանս : Տնկեցեր զնոսա , եւ արմատացան . ծնան որդիս եւ արարին զպտուղ : Ո՞երձ ես դու Տէր ի բերանս նոցա . եւ հեռի յերիկամանց նոցա : Եւ դու Տէր գիտես զիս . տեսեր զիս եւ փորձեցեր զսիրտ իմ առաջի քո . ժողովեա զնոսա իբրեւ զոշխարս ի սպանումն . եւ նուիրեա զնոսա յօր սպանման նոցա : Ո՞ինչեւ յերբ սուգունիցի երկիր . եւ խոտ ամենայն վայրի ցամաքեսցի : Եւ չարեաց բնակչաց երկրին ապականեցան անասուն եւ թռչուն . զի ասացին թէ ոչ տեսցէ Աստուած զճանապարհս մեր : Ոտք քո ընթանան եւ լքուսցեն զքեզ . զիարդ կազմիցիս երիվարոք . իսկ արդ՝ յերկիրդ խաղաղութեան յուսացեալ իցես . զի՞ դոր

ծեսցես ի վերանալ Յորդանան գետոյ : «Քանզի եւ
եղբարքն քո եւ տուն հօր քո, եւ նոքա դաւեցին
քեզ, եւ նոքին աղաղակեցին զկնի քո . կուտեցան
ի վերայ քո . մի հաւատար նոցա, զի խօսեսցին զքէն
չարութիւն : Աքի զտուն իմ . թողի զժառանգու-
թիւն իմ . ետու զսիրելին անձին իմցի ձեռս թշնա-
մեաց իւրոց : Ազեւ ժառանգութիւն իմ ինձ իբրեւ
առիւծ յանապատի . ետ ի վերայ իմ զբարբառ իւր .
վասն այնորիկ ատեցի զնա : Ժ. 8 :

Պողոսի առաքելցն յերրայեցւոց թղթցն է ըն-
թերցուածս : Ժ. 19 :

Ըստական ԴԱ :

Առաջառելով զէլին Էլին հիմունք Երկրի տատա-
նէին . Եւ վարագոյր հին օրինին՝ վերուստ ի վայր
պատառէին . արդ ընդ վիմացն որ շարժէին՝ շար-
ժեա զանշարժ սիրտս ի բարին . ընդ պատառիլ
վարագուրին՝ զիմ պատառեա ըզգիր պարտին :

Արեգական լցո քօղարկեալ խաւարանայր միջ-
օրէին . Եւ գերեզմանըք բանային մարմինք սըր-
բոցըն յառնէին . ընդ խաւարել լուսաւորացն մա-
քրեա յինէն զգործ խաւարին . ընդ մեռելոցն որ
յառնէին կանգնեա զմեղօք մեռեալ հոգիս :

Անը սիրոյ պատուիրանին գործով լրցող եղեր
բանին . անզօթելով առ Հայր յերկինս թողուլ ըզ-
մելս որ ի խաչին . ինձ որ հոգւովս հաւատացեալ
երկըրպագեմ քեզ միածին . թող ըզլուծումըն
հրամանին մի յիշեսցին մեղքն առաջին :

Ապահովին սանդարամետք ի յաւանդելն առ Հայր
զհոգիդ . որ ի գըժոխս իշեր ներքին ի բանտ մահու
եւ խաւարին . կապեալ զիշխանըն մահածին հաներ

զՀՇՋԻՍՆ որ ի բանդի՞ն . եւ զիս հանցես ՏԵՐ ընդ
նոսին բանտէ մեղաց աղջամըղջ՞ն :

ԶՀՆՔ՝ ԱՌԹԻՒ :

Սրբոյ Աւետարանիս որ ըստ Ղուկասու : ԻԲ . 66 :

Վասն խաչելութեան Տեառն մերոյ Յիսուսի

Քրիստոսի :

Եւ իբրեւ այդ եղեւ , ժողովեցաւ ծերակցյա ժողո .
վըրդեանն՝ քահանայապետքն եւ դպիրք , եւ հանին
ածին զնա յատեանն իւրեանց եւ ասեն . եթէ գու
ես Քրիստոսն , ասա մեզ : Ասէ ցնոսա . թէ ասացից
ձեզ , սակայն ոչ հաւատայք . եւ եթէ հարցից ինչ
զձեզ , շտայք ինձ պատասխանի կամ արձակիցէք :
Ի՞այց յայսմհետէ նստցի որդի մարդոյ ընդ աշմէ¹
զօրութեանն Աստուծոյ : Եւ ասեն ամենեքեան . ու-
րեմն գու ես Որդին Աստուծոյ : Եւ նա ասէ ցնոսա .
դուք ասէք , թէ ես եմ : Եւ նոքա ասեն . զինչ եւս
պիտոյ է մեզ վկայութիւն , զի մեզէն իսկ լուաք ի
բերանց դորա : Եւ յարուցեալ ամենայն բազմու-
թիւնն նոցա , ածին զնա առ Պիղատոս : Եւ սկսան
շարախօս լինել զնմանէ եւ ասել . դտաք զսա՝ զի
թիւրէր զազգս մեր , եւ արգելոյր ի տալց հարկս
կայսեր , եւ ասէր զանձնէ թէ Քրիստոսն իցէ թա-
դաւոր : Իսկ Պիղատոս եհարց զնա եւ ասէ . դու ես
թագաւորն հրէից : « Ա, ապատասխանի ետ նմա եւ
ասէ . դու ասացեր : Ասէ Պիղատոս ցքահանայա-
պետսն եւ ցժողովուրդսն . չգտանեմ ինչ վեաս
յառնս յայսմիկ : Եւ նոքա պնդէին եւ ասէին , թէ
Խոռովէ զժողովուրդս , ուսուցանէ ընդ ամենայն
Հրէաստան՝ սկսեալ ի Գալիլեէ մինչեւ ցայսը : Իսկ
Պիղատոս իբրեւ լուաւ զԳալիլեէ , եհարց եթէ գա-
լիլեացի իցէ այրն : Եւ իբրեւ գիտաց թէ յիշ-
խանութենէ Հերովդի է , ետ տանել զնա առ Հե-
րովդէս . քանզի եւ նա յերուսաղէմ էր յաւուրսն
յայնոսիկ : Եւ Հերովդէս իբրեւ ետես զՅիսուս ,
ուրախ եղեւ յոյժ . զի ցանկայր ի բազում ժամա-

նակաց տեսանել զնա . քանզի լսէր բաղում անդամ զնմանէ , եւ ակն ունէր նշան ինչ լեալ՝ տեսանել ի նմանէ : Հարցանէր զնա բանիւք բազմօք . եւ նա ոչ ինչ ետ նմա պատասխանի : Կային քահանայապետքն եւ դպիրք , եւ պնդագոյնս շարախօսէին զնմանէ : Վրհամարհեաց զնա եւ Հերովդէս հանդերձ իւրովք զօրականօքն . եւ այսն արարեալ՝ արկ զնովաւ հանդերձս սպիտակս , եւ ետ տանել անդրէն առ Պիղատոս : Եւ եղեն բարեկամք Պիղատոս եւ Հերովդէս յաւուր յայնմիկ . քանզի յառաջ թշնամիք էին միմեանց : Կոչեաց Պիղատոս զքահանայապետսն եւ զիշխանս եւ զժողովուրդն , եւ ասէ ցնոսա . ածէք մատուցէք ինձ զայրս զայս իմրեւ զխոտորեցուցիչ ժողովը դեանն , եւ ահաւասիկ առաջի ձեր դատեցայ . եւ վեաս ինչ ոչ դտի յառնս յայսմիկ՝ զորոց դուք չարախօսէքդ զգմանէ : Վայլ եւ ոչ Հերովդէս , քանզի ետու տանել զդա առ նա , եւ արդ՝ ոչ ինչ մահու արժանի է գործեալ գորա . խրատեցից զդա , եւ արձակեցից : Օի հարկ էր մի մի լստ տօնի արձակել նոցա : Եւ նոքա աղաղակէին ամենայն բազմութեամբն եւ ասէին . բարձ զդա , եւ արձակեա մեզ զբարաբբա , որ էր վասն խռովութեան իրիք եղելցի քաղաքին եւ սպանութեան մուեալ ի բանտ : Կարձեալ Պիղատոս սկսաւ խօսել . քանզի կամէր արձակել զՅիսուս : Եւ նոքա անդրէն աղաղակէին եւ ասէին . ի խանչ հան զդա : Եւ նա երիցս ասէ ցնոսա . զի՞նչ չար արար սա . ոչ ինչ վեաս մահու դտի ի սմա . խրատեցից զսա եւ արձակեցից : Եւ նոքա ստիպէին մեծաձայն եւ խնդրէին զնա ի խաչ հանել . եւ զօրանային բարբառք նոցա եւ քահանայապետիցն : Եւ Պիղատոս հաւանեցաւ առնել զհայցուածս նոցա : Վրձակեաց նոցա զբարաբբայն՝ զոր վասն խռովութեան եւ սպանութեան արկեալ էր ի բանտ , զոր եւ խնդրէինն իսկ . եւ զՅիսուս մատնեաց կամաց նոցա : Իրիեւ առին գնացին զնա ,

ըմբռնեցին զոմն Սիմովի կիւրենացի՝ որ գայր յանդէ. եղին ի վերայ նորա զխաչն բերել զկնի Յիսուսի: Եւ երթայր զհետ նորա բազմութիւն ժողովքրդեանն, եւ կանանց՝ որ կոծէին եւ աշխարէին զնա: Կարձաւ Յիսուս եւ ասէ ցնոսա. դստերք Երուսաղէմի, մի լայք ի վերայ իմ, այլ լացէք ի վերայ անձանց եւ ի վերայ որդւոց ձերոց: Ոյ եկեսցեն աւուրք՝ յորս ասիցեն, թէ երանի ամլոց եւ որովայնից՝ որ ոչ ծնան, եւ ստեանց՝ որ ոչ գիեցուցին: Հայնժամ սկսանիցին ասել լերանց՝ թէ անկերուք ի վերայ մեր, եւ բլրոց՝ թէ ծածկեցէք զմեղ: Ոյ եթէ ընդ փայտ դալար զայս առնեն, ընդ չորն զինչ լինիցի: Ածին եւ այլ երկուս չարագործս՝ սպանանել ընդ նմա: Իրրեւ չոքան ի տեղին՝ կոչեցեալ գագաթն, անդ հանին զնա ի խաչ. եւ զչարագործսն զոմն ընդ աջմէ եւ զոմն ընդ ձախմէ խաչեցին: Եւ Յիսուս ասէ. Հայր, թողի դոցա, զի ոչ գիտեն՝ զինչ գործեն: Եւ ի բաժանել զհանգերձս նորա, արկին վիճակս: Եւ կայր ժողովուրդն հայեցեալ: Անգոսնէին զնա իշխանքն հանդերձ նոքօք եւ ասէին. զայլս ապրեցոյց, ապրեցուսցէ եւ զանձն՝ եթէ դա է Քրիստոս Որդի Աստուծոյ ընտրեալն: Այսն առնէին զնա եւ զինուորքն, եկեալ առաջի մատուցանէին նմա քացախ եւ ասէին. եթէ դու ես թագաւորն հրէից՝ փրկեաւ զանձն քո: Եւ էր գիր գրեալ ի վերայ նորա՝ յունարէն եւ դաղմատերէն եւ երայեցերէն դրով, թէ սա է արքայն հրէից: Խսկ մի ոմն ի կախելոց չարագործացն հայհոյէր զնա, եւ ասէր. ոչ դու ես Քրիստոսն, փրկեաւ զանձն քո եւ զմեղ: Պատասխանի ետ ընկերն սաստելով նմա եւ ասէ. չերկնչիս դու յԱստուծոյ՝ զի ինմին պատժի կաս: Եւ մեք յիրաւի, զի արժանի՝ որոց գործեցաքն՝ առնումք զհատուցումն. եւ սա ապիրատինչ ոչ գործեաց: Եւ ասէ ցՅիսուս. յիշեալ զիս Տէր՝ յորժամ գայցես արքայութեամբ քով: Եւ

ասէ ցնա Յիսուս . ամէն ասեմ՝ քեզ, այսօր ընդ իս
իցես ի դրախտին : Եւ էր իբրեւ վեցերորդ ժամ .
եւ խաւար եղեւ ի վերայ ամենայն երկրի մինչեւ
ցիններորդ ժամն . խաւարեցաւ արեգակն : Եւ հեր-
ձաւ վարագոյր տաճարին ընդ մէջ : Եւ կարդաց
Յիսուս ի ձայն մեծ եւ ասէ . Հայր, ի ձեռս քո ա-
ւանդեմ զհոգի իմ : Օքյս իբրեւ ասաց, եհան զո-
գի : Եւ տեսնեալ հարիւրապետին՝ զոր ինչ եղեւն,
փառաւոր արար զԱստուած եւ ասէ . արդարեւ այրս
այս արդար էր : Եւ ամենայն ժողովուրդին որ ե-
կեալ էին, եւ տեսանէին զտեսիլն զայն եւ զգործ,
բախէին զկուրծս եւ դառնային : Կային եւ ամենայն
ծանօթքն նորա ի հեռաստանէ . եւ կանայք որք ե-
կեալ էին զհետ նորա ի Գալիլեէ՝ տեսանէին զայն : 49:

Աղօթք հանդերձ սաղմոսելով զՏէր աղաշեսցուք :
Տէր ողորմեա : Երեւ անդամէննէ :

Եւ եւս խաղաղութեան : (**Օրհնութիւն եւ փառք :**

Ո-ՌԵՐՈՇ Ս-Լ- ՃԱ :

Կ8 . Կցեցաւ ոսկր իմ ի մարմին իմ, նմանեցայ ես
հաւալսան յանապատի :

ՓԽ . Տէր լուր աղօթից իմոց . աղաղակ իմ առ
քեզ եկեսցէ . մի դարձուցաներ զերեսս քո յինէն :
Հաւուրնեղութեան իմոյ խոնարհեցո՞ առ իս զունկն
քո . յորում աւուր կարդամ առ քեզ՝ վաղվաղակի
լուր ինձ :

Ապառեցան որպէս ծուխ աւուրք իմ . եւ ոսկերք
իմ որպէս խոխ չորացան :

Հարայ որպէս խոտ եւ ցամաքեաց սիրտ իմ . մո-
ռացայ ուտել զհաց իմ ի ձայնէ հեծութեան
իմոյ :

Կցեցաւ ոսկր իմ ի մարմին իմ, նմանեցայ ես հա-
ւալսան յանապատի :

Եղէ ես որպէս բու յաւերակի . տքնեցայ, եւ եղէ
ես որպէս Ճնճղուկ միայն ի տանիս :

Աւախատեցին զիս թշնամիք իմ զօրհանապաղ . եւ գովիչը իմ ինեւ երդնուին :

Օմոխիր որպէս զհաց կերայ , եւ զըմակելի իմ արտասուօք խառնեցի :

ՀԵրեսաց բարկութեան սրտմտութեան քո . զի դու բարձրացուցեր եւ խոնարհեցուցեր զիս :

Շուրուք իմ որպէս հովանի անցին . եւ ես որպէս խոացամաքեցայ :

Դու Տէր յաւիտեան կաս . եւ յիշատակ քո յազդէ մինչեւ յազդ :

Դու յարուցեալ գթասցիս ի վերայ Սիովեհ . ժամանակ գթալց նորա հասեալ է ժամ :

Հաճեցան ծառայք քո ընդ քարինս նորա . եւ ի հողս նորա գթասցին :

Երկիցեն հեթանոսք յանուանէ քումմէ , եւ ամենայն թագաւորք երկրի ի փառաց քոց :

ՀինէՏէր զլիոն, եւ երեւեսցի փառօք իւրովք ինմա : Հայեցաւ նա յաղօթս խոնարհաց , եւ ոչ արհամարհեաց զինոդրուածս նոցա :

Գրեսցի այս յազդ այլ . ժողովուրդ՝ զոր ստացեալ է , օրհնեսցէ զՏէր :

Հայեցաւ նա ի բարձանց ի սրբութենէ իւրմէ . Տէր յերկնից յերկիր հայեցաւ :

Լսել զհեծութիւն կապելոց եւ արձակել զորդիս մահապարտաց :

Պատմել ի Սիովն զանուն Տեառն . եւ զօրհնութիւնս նորա յերուսաղէմ:

Ճողովել ժողովորդոց ի միասին , եւ թագաւորաց ծառայել Տեառն :

Պատասխանի ետ նմա ի ճանապարհի զօրութեան իւրոց . զնուազութիւն աւուրց իմոց ասաւ ինձ , եւ միհաներ զիս ի կէս աւուրց իմոց , զի ազդէ յազդ են ամք քո :

Խսկղբանէ Տէր զհիմունս երկրի հաստատեցեր , եւ գործք ձեռաց քոց երկինք են :

‘Եղքա անցանեն, եւ դու կաս եւ մնաս յաւի-
տեան։’

Ամենեքեան որպէս զձորձս մաշեսցին. որպէս զվե-
րարկուս փոխեսցես զնոսա եւ փոխեսցին։

Իսպա դու նոյն իսկ ես, եւ ամք քո ոչ անցանեն.
որդիք ծառայից քոց բնակեսցեն ի նմա, եւ զաւակի
նոցա յաւիտեան յաջողեսցի։

Ընթերցուած ի Զաքարեայ մարդարէէ։ ԺԴ. 5 :
Եւ եկեսցէ հասցէ Տէր Աստուած իմ, եւ ամենայն
սուրբք ընդ նմա : Եւ եղիցի յաւուր յայնմիկ՝ ոչ
եղիցի լցու. եւ ցուրտ եւ պարզ։ Եղիցի օր մի, եւ
օրն այն յայտնի Տեառն. ոչ տիւ իցէ եւ ոչ գիշեր.
եւ ընդ երեկո եղիցի լցու։ Յաւուր յայնմիկ բղխես-
ցէ ջուր կենդանի յերուսաղէմ. կէս նորա ի ծովն
առաջին, եւ կէս նորա ի ծովն որ յետոյ. զամառն
եւ զգարուն նցնպէս եղիցի։ Եւ եղիցի Տէր թա-
գաւոր ի վերայ ամենայն երկրի. յաւուր յայնմիկ
եղիցի Տէր մի՛ անուն նորա մի։ Պատել զամենայն
երկիր, զանապատն՝ ի Գարայ մինչեւ ց՛նեմո՞յ՝ ընդ
կողմն հարաւոյ Երուսաղէմի։ Եւ Հռամ ի տեղւոց
իւրում կացցէ. ի դրանէն Բենիամինի մինչեւ ի աե-
ղի դրանն առաջնոյ. մինչեւ ի գուռն անկեսանցն, եւ
մինչեւ ցաշտարակն Անամայելի՛ մինչեւ ի հնձանս
թագաւորին։ Եւ բնակեսցեն ի նմա, եւ նղովք ոչ
եւս լիցին. եւ բնակեսցէ Երուսաղէմ յուսով։ 11 :

Պօղոսի առաքելցյն ի Տիմոթէոսի առաջին թղթոյնէ
ընթերցուածս։ Զ. 13 :

Պատուիրեմ քեզ առաջի Աստուծոյ՝ որ կենդանի
առնէ զամենայն, եւ Յիսուսի Քրիստոսի՝ որ վկայեաց
առաջի Առնտացւոյ Պիղատոսի զբարւոք դաւանու-
թիւնն. պահել քեզ զպատուիրանն անբիծ, անա-
րատ, մինչեւ ի յայտնութիւն Տեառն մերոյ Յիսուսի
Քրիստոսի. զոր յիւր ժամանակս ցուցցէ երանելին
եւ միայն հզօր, թագաւոր թագաւորաց եւ Տէր

տերանց . որ միայն ունի զանմահութիւն՝ բնակեալ ի լցոս անմատոյց . զօր ոչ ոք ետես ի մարդկանէ եւ ոչ տեսանել կարօղ է . որում պատիւ եւ զօրութիւն յաւիտեանս . ամէն : 16 :

Շաբաթական Դեկ :

Աղբերացն անապական որ յետ մահուն անմահարած . բըղխեալ ի քէն վըտակ կըրկին ի նորոգումըն կողածնին . բաց ըզբերան իմ յարբուցումըն քո արեան կենարարին . լըւա դարձեալ յաւաղանին թէ ոչ շնորհօք այլ արտասուօք :

Հանմահիդ մեռանելց զմեռեալ հոգիս կենդանացու . թաղմանին ի նոր գերիզմանի զթաղեալս ի մեղքս վերածեա . ի գրի ներքնումն իշանելովն ի զբոյն մեղաց վերաբերեա . ի ստուեր մահու բընակելով լուսաւորեա եւ զիս հոգւով :

Աիրոտ իմ առ քեզ աղաղակէ բանդ որ ընդ չօր ի սկզբանէ . որ կամաւոր վասըն մարդկան կըրեցեր մարմնով զայս ամենայն . ինձ լըսելի արա ըզձայն յարքայութեանըդ քո կոչման . ընդ ժողովոցն անդ անդրանկացն օրհնել ըզքեզ միշտյաւիտեան :

Զինք՝ Արթիւ :

Սրբոյ Աւետարանիս որ ըստ Յովհաննու : ԺԹ . 17 :
Վասն խաչելութեան Տեառն մերոյ Յիսուսի
Քրիստոսի :

Եւ նոքա առեալ տանէին զնա . եւ բարձեալ էր ինքնին զխաչափայտն , եւ ելանէր ի տեղին՝ որ անուանեալ էր գագաթման , եւ կոչէր երայեցերէն Դոզգոթա . ուր եւ ի խաչն իսկ հանին զնա . եւ ընդ նմա երկուս եւս այլս աստի եւ անտի , եւ ի միջի զջիսուս : Կարեաց եւ տախատակ ոլիղատոս , եւ եգի ի վերայ խաչին . եւ էր գրեալ . Յիսուս Նաղովսեցի թագաւոր հրէից : Օայն տախատակ ընթերցոն բա-

զումք ի հրեից, զի մօտ էր ի քաղաք անդր տեղին՝
ուր խաչեցաւն Յիսուս. եւ էր գրեալ երրայեցե-
րէն, դաղմատերէն եւ յունարէն: Ասեն ցՊիղա-
տոս քահանայապետքն հրեից. մի գրեր թագաւոր
հրեից, այլ թէ նա ասաց՝ թագաւոր եմ հրեից:
Պատասխանի ետ Պիղատոս, զոր ինչ գրեցի՝ գրե-
ցի: Խսկ զինուորքն իբրեւ հանին ի խաչ զՅիսուս,
առին զՀանդերձս նորա եւ արարին շօրս մասունս,
իւրաքանչիւր զինուորի մասն: Խսկ զպատմուճանն՝
քանզի էր առանց կարանի՝ ի վերուստ փորանկեր
ամենեւին. ասեն ցմիմեանս. մի պատառեսցուք զայդ,
այլ արկցուք վիճակս ի վերայ գորա՝ ում եւ ելցէ:
Օի լցցի գիրն՝ որ ասէ, բաժանեցին զՀանդերձս
իմ յիւրեանս, եւ ի վերայ պատմուճանի իմց վի-
ճակս արկին: Օինուորքն զայս ինչ գործեցին: Խւ
կային առ խաչին Յիսուսի մայրն նորա, եւ քոյր մօր
նորա Մարիամ Կղէովպա, եւ Մարիամ Մագդաղե-
նացի: ՀՅիսուս իբրեւ ետես զմայրն եւ զաշակերտն՝
զոր սիրէր, զի կայր մօտ. ասէ ցմայրն, կին դու՝ ահա
որդի քո: Ապա ասէ ցաշակերտն. ահա մայր քո:
Խւ յայնմ ժամանակէ առ աշակերտն զնա առ իւր:
ՀՅետ այսորիկ իբրեւ գիտաց Յիսուս, եթէ ահա ա-
մենայն ինչ կատարեալ է, զի կատարեսցի գիրն,
ասէ. ծարաւի եմ: Խւ անդ կայր աման ինչ լի քա-
ցախով. եւ նոցա սպունդ լցեալ քացախով ընդ լե-
զւց՝ շուրջ եգեալ զմշտկաւ զոպացի՝ մատուցին ի
բերան նորա: Իբրեւ առ Յիսուս զքացախն հան-
գերձ լեղւովն՝ ասէ. ամենայն ինչ կատարեալ է:
Խւ խոնարհեցուցեալ զգլուխն՝ աւանդեաց զոգին:
Խսկ հրեայքն՝ քանզի ուրբաթ էր, զի մի անդէն ի
խաչին ագանիցին մարմինքն մինչև ցշաբաթն, զի էր
օր մէծ շաբաթուն այնորիկ. աղաչեցին ցՊիղատոս՝
զի խորտակեսցեն զքարձս նոցա՝ եւ բարձցին: Ակին
զինուորքն, եւ զառաջնոյն խորտակեցին զքարձս.
Նցյալէս եւ զմիւսոյն՝ որ ընդ նմա ի խաչն ելեալ էր:

Բայց իրրեւ եկին առ Յիսուս եւ տեսին զի այն ինչ
մեռեալ էր, ոչ խորտակեցին զբարձս նորա. այլ մի
ոմն ի զինուորացն տիգաւ խոցեաց զկողս նորա. եւ
վաղվազակի ել արիւն եւ ջուր: Եւ որ ետեսն՝
վկայեաց, եւ ճշմարիտ է վկայութիւն նորա. եւ նա
զիտէ թէ ճշմարիտ ասէ, զի եւ դուք հաւատասջիք:
Այս եղեւ՝ զի լցցի գիրն, եթէ ոսկը նորա մի
փշընեսցի: Եւ դարձեալ միւս գիր ասէ, եթէ հայես-
ցին ի նա՝ յօր խոցեցինն: 37:

Վաղօթք հանդերձ սաղմոսելով զՏէր աղաւեսցուք:
Տէր ողորմեա: Երեւ անդամ կը նետ:

Յեւ այսորին դնեն զինուն եւ զաւուրանն է վերայ բերն,
եւ համբաւըն անենիւնն առելու:

Ը-Ր-Դ-Ի-Ն ԲԿ:

Խօաչի քո Քրիստոս երկիր պագանեմք. ՏԵ 432:
Զինք Ք-Ր-Շ. Ուուրք խաչիւս: Ազնիւ. Պահպանեա
զմեզ Քրիստոս: Այսը մեր:
Եւ այսուն է իւրաքանչիւն:

ՅԵՐԵԿՈՅԻ

Եւ այսուն ժամանակին էւ մասնեն յանձնեցին, եւ իւրա-
ըն զիւրք նաղմանն Քրիստոսի: Բայց աման+ ի ժամանական
իւրաքան: Եւ այսունին. Ես առ Աստուած: Խօնար-
հեցն: Ապրեցն: Ացս զուարթ:

ՄԵ-Ա-Շ-Ի:

Ետուն ի կերակուր ինձ լեզի. եւ ի ծարաւ իմ ար-
բուցին քացախ:

Եղիցին սեղանք նոցա առաջի նոցա յօրուայթ, ի
հատուցումն եւ ի գայթադղութիւն:

Ընթերցուած յԵրեմեայ մարդարէէ: ԺԱ. 18:

Տէր ծանոն ինձ, եւ ծանեայց. ՏԵ է ԱՀ-Ն 458:

Ընթերցուած յԵսայեայ մարդարէէ: ԺԱ. 13:

Ահաւագիկ ի միտ առցէ. ՏԵ է ԱՀ-Ն 442:

Ա-Կ-Հ-Ա-Կ-Ի:

ԿՑ. Իսամանեցին զհանդերձս. ՏԵ է ԱՀ-Ն 438:

Աւղիղ եղիցին աղաջանք իմ, որպես խռոնի առաջիքո Տէր:

Տարածումն ձեռաց իմաց . սպատարագ երեկոյի :
Զի՞՞՞ Քորոշ . Աղաջեսուք . ի՞ո՞՞ Քո՞՞՞ : Աղջիւ . Լուր
ձայնից մերոց :

ՕՍՏՐՈՒ ԱՄԹՈՒԱԾՆ Ի ՀԱՅԵՐԻ ԱՆՔԵՐ ՎԱհանայ+ Ե- Ճ-
Վ- Հ- Շ- Ք- + Դ- Բ- Ա- Ե- Չ- Լ- Խ- Բ- Վ- Դ- Շ- Վ- Ե- Ա- :

2-52-52 72. US

ԵՇԿԱ՞ՅՐ ՀՔ ՀԱՇՎԱՌԵՑԵԱԼՔ ԵՐԿԸԸՊԱԳԵԱԳՈՒՔ ՄՈՒՐՔ
ԵՐՐՈՐԴՈՒԹԵԱՆՆ . ԸՆԴՀԱՅԻ ԴԱՄԱՊԱՐՄԵԱԼ ԵԿԵԱՌԼ Ի
ԽԱՇ ԵԼԱՌՆԵԼ . աՆԲԸՄԱՀԱՋՄՀՆՇ ԹԱԳԱՎՈՐՆ : ՓԻԱՐ
ՀՕՐ : ՕՅՔ ԵՐԿԻՆՔ Ո՛Չ ԲԱՌԵԲԻՆ ՄԱՅՆԵԼ . ՊԻԱՎՎԱՅՌ
ՊԱՄՈՒՀԱԲԻ ՈՒՍՈՎԼ ԲԱՐՁԵԱԼ Եւ ԵԿԵԱԼ Ի ՄԵՂԲ
ԿԱռԱՎԻՐՄԱՌՆ Բ' ԽԱՇ ԵԼԱՌՆԵԼ . աՆԲԸՄԱՀԱՋՄՀՆՇ
ԹԱԳԱՎՈՐՆ : ՎԱՐԺՄ Եւ ՄԻշտ : ՀԻԱԳԵԱԼ ԱԲՇ ՄՈՒ-
ԹԵԱՆԳ ԵՐԿՆԻԳ ԾՆԴ ԹԱՂՈՒՄԲՆ ՏԵԿԱՆ Ի ՆՈՐ ԳԵ-
ՐԻ ՂՄԱՆԻ . ՔԱՆԸՂԲԻՌ ՈՐ ԱՆՄԱՌՆ ԷՇ յԵՌՈՒԹԵԱՆ
ՎԱՆ աՐԱՐԱԾՈԳ ՊԻԸԿՈՒԹԵԱՆ ԾՂՄԱՌՆՇ ՃԱՇԱ-
ԿԵԱԾ . աՆԲԸՄԱՀԱՋՄՀՆՇ ԹԱԳԱՎՈՐՆ :

$b = \frac{1}{2} \ln \left(-\frac{1}{2} + \sqrt{\frac{1}{4} + \frac{4}{b^2}} \right)$

ԿՑ. Օի ոչ թաղցես զանձն իմ ի գժոխս . եւ ոչ
տացես սրբոյ քում տեսանել զապականութիւն :

ՓԽ . Պահեա զիս Աստուած , զի ես ի քեզ յու-
սացայ . ասացի Տեառն , Տէր իմ ես գու , եւ բարիք
իմ քեզ չեն ինչ պիտոյ :

Արբոց քոց որ են յերկրի քում, սքանչելի արա-
րեր զամենայն կամ իմ ի նոսա :

Քաճախեցին հիւանդութիւնք նոցա . յետ սյսօրիկ ապա վաղվագեցին :

Աչ ժողովեցայց ի ժողովս նոցա յարեանց . եւ ոչ
յիշեցից զանուանս նոցա ի շրթունս իմ :

Տէր բաժին ժառանգութեան իմց եւ բաժակի ի-
մց դու ես, որ այսրէն դարձուցանես զժառանգու-
թիւն իմ յիս :

Ա իմակը ելին ինձ ընդ ընտիրս . եւ ժառանգու-
թիւն իմ հաճոյ եղեւ ինձ :

(Ծրչնեցից զՏէր՝ որ իմաստուն արար զիս . մինչ ի
գիշերի եւս խրատեցին զիս երիկամունք իմ :

Հառաջադոյն տեսանէի զՏէր առաջի իմ յամենայն
ժամ . զի է ընդ աջմէ իմմէ , զի մի սասանեցայց :

Ա ասն այսորիկ ուրախ եղեւ սիրտ իմ . եւ ցնծա-
ցաւ լեզու իմ . եւս եւ մարմին իմ բնակեսցէ յու-
սով :

Օի ոչ թողցես զանձն իմ ի գժոխս . եւ ոչ տա-
ցես սրբոյ քում տեսանել զապականութիւն :

Հուցեր ինձ զճանապարհս քո կենաց . լցուցեր զիս
ուրախութեամք երեսաց քոց ի քաղցրութենէ
վայելութեան աջց քո մինչ խպառ :

Ընթերցուած յԱռակաց : Խմառ . Բ . 1 :

Խորհեցան յանձինս իւրեանց զանուղղայս եւ ա-
սեն . սակաւ եւ ցաւադին են կեանք մեր . եւ ոչ դոյ
բժշկութիւն ի վախճանի մարդոյ . եւ ոչ երեւեցաւ,
որ դարձաւ ի գժոխոց : Օի յանկարծակի իմն ե-
ղեաք . եւ յետ այսորիկ լինիցիմք իրբեւ զշեղեալս .
զի իրբեւ զծուխ է շունչ յըռնգունս մեր . եւ իրբեւ
զկայծակն՝ բանն ի շարժման սրտի մերոյ : Հորոյ ի
շիջանելն՝ մոխիր լինի մարմինն . եւ ոգին սփոխի ի-
րբեւ զօդ թոյլ : Եւ անունն մեր մոռասցի ժամանա-
կաւ . եւ ոչ ոք յիշատակեսցէ զգործս մեր . եւ
անցցեն կեանք մեր իրբեւ զհետս ամպոյ . եւ իրբեւ
զշամանդաղ ցրուեսցին հալածեալք ի ճառագայթից
արեգական . եւ ի տապոյ նորա ծանրացեալք : Օի
անցք ստուերի են կեանք մեր , եւ չիք խափան վախ-
ճանի մարդոյ . զի կնքեցաւ եւ ոչ ոք է որ դարձու-
ցանէ : Վրդ՝ եկա՞մք եւ վայելեսցուք ի բարութիւնս՝

որ կան . եւ վարեսցուք արարածովք՝ զբաղեալք ի-
բրեւ ի մանկութեան : Պէսպէս գինեաք եւ անօշ-
իւղովք լցցուք . մի անցցէ առ մեօք ծաղիկ գարնայ-
նց : Ի՞ոլորինք վարդից պսակեսցուք՝ մինչ չեւ թա-
ռամեալ իցեն : Ո՞ի ոք ամենեւին անմասն լիցի ի
մեծ ուրախութենէս մերմէ : Համենայն տեղիս թող-
ցուք նշանակ ուրախութեան , զի այն է բաժին մեր ,
եւ սոյն վիճակ : Ի՞ո՞նադատեսցուք զաղքատն անի-
րաւութեամբ . մի խնայեսցուք յայրին . մի խորշես-
ցուք ի բաղմաժամանակեայ ալեւաց ծերոյն : Եւ օրէնս
արդարութեան , բռնութիւն մեր եղիցի , զի տկարու-
թիւն անպիտան յանդիմանի : Դարանակալ լիցուք
արդարոյն , զի գժպհի եղեւ մեզ . եւ հակառակ կայ
գործոց մերոց . եւ նախատինս զնէ մեզ զյանցանս
օրինացն . եւ բամբասէ զմեզ մեզօք մանկութեան
մերոյ : Խոստանայ ունել զգիտութիւն Ըստուծոյ .
եւ Որդի Աստուծոյ զանձն իւր անուանէ : Եւ եղեւ
յանդիմանութիւն մտաց մերոց : Ծանր է մեզ եւ
տեսանել զնա , զի աննման են այլոց կեանք նորա եւ
այլազգի շաւիղք նորա : Եւ գարշութիւն համարեցաք
նմա եւ խորշի ի ճանապարհաց մերոց՝ որպէս ի
պղծութեանց . երանէ զվախճան արդարոց , եւ
հպարտացեալ կոչէ հայր զԱստուած : Տեսցուք իմէ
Ճշմարիտ իցեն բանք նորա . եւ փորձեսցուք զվախ-
ճան նորա : Եմէ իցէ արդարեւ Որդի Աստուծոյ՝
պաշտպանեսցէ նմա . եւ փրկեսցէ զնա Ըստուած ի
ձեռաց հակառակորդաց : Խնչնամնօք եւ գանիք
խոշտանգեսցուք զնա՝ զի զըափ առցուք հեղութեան
նորա , եւ խելամուտ լիցուք անոխակալութեան նո-
րա : Ո՞ահու խայտառակութեան դատեսցուք զնա . ե-
թէ լինիցի այցելութիւն նորա ի բանից իւրոց : Օ այս
խորհեցան եւ խաբեցան . զի կուրացոյց զնոսա չա-
րութիւն իւրեանց : Եւ ոչ ծանեան զխորհուրդս
Ըստուծոյ եւ ոչ վարձուց ակն կալան սրբութեան ,
եւ ոչ ընտրեցին զպատիւ ոգւոց անարատից : ՀՀ :

Ընթերցուածի Զաքարեայ մարգարէէ : ԺԲ . 8 :
 Եւ եղիցի յաւուր յայնմիկ պաշտպանեսցէ Տէր ա-
 մենայն բնակչաց Երուսաղէմի , եւ եղիցի՝ որ տկարն
 իցէ ի նոսա յաւուր յայնմիկ՝ իբրեւ զԴաւիթ . եւ
 տունն Դաւթի իբրեւ զտունն Աստուծոյ՝ իբրեւ
 զՀրեշտակ Տեառն առաջի նոցա : Եւ եղիցի յաւուր
 յայնմիկ՝ խնդրեցից բառնալ ղամենայն աղքս ե-
 կեալս ի վերայ Երուսաղէմի : Եւ հեղից ի վերայ
 տանն Դաւթի եւ ի վերայ բնակչաց Երուսաղէմի
 հոգի շնորհաց եւ դժութեան : Եւ հոյեսցին առ իս
 փոխանակ կաքաւելցն . եւ կոծեսցին ի վերայ նորա
 կոծ իբրեւ ի վերայ սիրելոյ . եւ աշխարեսցեն աշ-
 խար իբրեւ ի վերայ անդրանիկան : Յաւուր յայնմիկ
 սաստկասցի կոծ յԵրուսաղէմ . իբրեւ զկոծ նոնե-
 նեաց կոտորելոց ի դաշտի : Եւ կոծեսցի երկիր ըստ
 աղքս աղքաց առանձինն : Աղք տանն Դաւթի առ-
 անձինն , եւ կանայք նոցա առանձինն . աղք տանն
 Նաթանայ առանձինն , եւ կանայք նոցա առանձինն .
 աղք տանն Ղեւեայ առանձինն , եւ կանայք նոցա
 առանձինն . աղք տանն Շմաւովի առանձինն , եւ
 կանայք նոցա առանձինն : Ամենայն աղքք մնացեալք
 առանձինն , եւ կանայք նոցա առանձինն : 14 :

Ուետրոսի առաքելոյն ի կաթուղիկեայց առաջին
 թղթոյն է ընթերցուածս : Գ . 17 :

Օքի լաւ է բարեգործաց , եթէ կամիցին ըստ Աս-
 տուծոյ կամացն չարչարել քան չարագործացն , զի
 եւ Քրիստոս միանգամ վասն մեղաց ի վերայ ձեր
 մեռաւ , արդարն ի վերայ անարդարոց . զի զձեղ
 մերձեցուացէ առ Աստուած . թէպէտ եւ մեռաւ
 մարմնով , այլ կենդանի է հոգւով : Արով եւ ոգ-
 ւոցն՝ որ էին ի բանտին , երթեալ քարոզեաց՝ եր-
 բեմն ազստամբելոցն , յորժամ ներէր նոցա Աս-
 տուծոյ երկայնմտութիւնն յաւուրս նոյի , յորս տա-
 պանն կազմէր . յոր նուազունք , այս ինքն՝ ոգիք
 իբրեւ ութ ազբեցան ի ջրոյն : 20 :

Ալէլուիա, ալէլուիա, ալէլուիա:

Ենդ երեկոյս հանգիցեն լալիք, առաւօտուց եղիցի
ուրախութիւն:

Զբա՞ ՈՌՈՅԻւ:

Սրբոյ Աւետարանիս որ ըստ Մատթեոսի: Եկ. 57:
Վասն թաղման Տեառն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի:
Եւ իբրեւ երեկոյ եղեւ, եկն այր մի մեծատուն
յԱրիմաթեայ՝ որում անուն էր Յովսէփ, որ եւ ա-
շակերտեցաւ իսկ Յիսուսի: Այ մատուցեալ առ Պի-
ղատոս, խնդրեաց զմարմինն Յիսուսի. յայնժամ
Պիղատոս հրամայեաց տալ զմարմինն: Եւ առեալ
զմարմինն Յովսէփ՝ պատեաց սուրբ կտառվը, եւ
եղի նոր գերեզմանի՝ զր փորեացի վիմի, եւ թաւ-
ալեցուցեալ կափարիչ գրան գերեզմանին վէմ մի
մեծ, զնաց: Ենդ էր Մարիամ Մագդաղենացի եւ
միւս Մարիամն. նստէին հանգէալ գերեզմանին: 61:
Զբա՞ Առըրբ Աստուած, սուրբ եւ Հզօր, սուրբ
եւ անմահ, ողորմեա մեզ:

Եւ աղջ նախադասուն արու, զի Աւազ-հա Տեռուն է ասելով.

Ըստովուն Բ2:

Պարգեւատուն ամենեցուն. ՏԵ է-ը ա-բօն է նի-ն
474 է- զին. է- 478 է- զին:

Զբա՞ Ք-րոշ. Խնդրեսցուք: Աեցո է նի-: Աղջի+.
Վ-րում ամենազօր եւ հրաշլի թաղմանդ:
Եւ դնէն շ-ր-րի ի-ն է- շ-ե-ո-ր-ո-ն է բ-շ-շ ի-ւ
վիրոյ դր-ի-ւ, դ-ր-ե-ւ ս-դ-ր-ո-ի դ-ս-ս-ս-ս-ս-ս- է ի-ր-
հ-ս-ր-դ ո-ր-ո-ր-ո-ց ք-ր-ի-պ-ս-ս: Եւ երիբ-դ-ի-ն, եւ հ-ս-բ-ս-
ը-ն մ-ի-ն ա-ն-ե-ն-ե-ն շ-ր-րի ի-ն: Եւ դ-ր ա-բ-ե-ւ-ո-ն

Ըստովուն Բ3:

Խաչի քո Քրիստոս երկիր պագանեմք. ՏԵ 432:

Աղջ ա-ք ո-ր-ո-ր-ո-յ-յ-ն. Աստուածածին կոյսն Մարիամ:

Զբա՞ ա-բ-ի-ս-ս-ն ա-բ-ո-վ-է. Առըրբ Խաչիւս: Աղջի+.

Պահպանեա զմեզ:

Եւ ա-բ-ի-ս-ն ի-ւ-շ-շ-ն-ի-ս-մ-բ:

Ա Խ Ա Գ

Ը Ա Բ Ա Թ

Ի Գ Ի Շ Ե Բ Ի Ն

Ա յ ս ո ր ն շ ա յ ս ո ր ի ն ո ւ ր ա ն ա մ ա տ ի ն ի ։ Կ ա ն ո ւ ր ա ն ա մ ա տ ի ն ի ։ Դ ա կ ա մ ա տ ո ւ ր ա ն ա մ ա տ ի ն ի ։ Վ ա ս ե ա մ ա տ ի ն ի ։ Տ է ր զ ա յ ն ո ս ի կ լ ։ Ս ք պ ա տ ի ն ի ։

Օ բ հ ա յ ն ի ն ի ։

ՊԵՐԳԵԿԱԾՈՒՆ ամենեցուն այսօր խընդրի պարգեւս ի պիղատոնսէ . եւ արկօղն ըզըյս որպէս զօմոց հաւանի պատիլ ի Յովսեփայ : Ա ենդանատուն ամենեցուն այսօր դընի ի նոր գերեզմանի . եւ գանձն անմահութեան կընքի մատանեաւ քահանայիցն : Ա րարածոց փըրկութիւն քրիստոս այսօր եղաւ ի նորափոր վիմի . զոր օրհնեն զօրք երկնից երդով պահպանի ի զինուորացն :

† Ա ենդանին յաւիտենից քրիստոս այսօր խընդրի որպէս մեռեալ ի պիղատոնսէ . եւ մերկութեան ծածկըլմն և դամայ յանձն առնու պատիլ ի Յովսեփայ : Ա նմահութեանց տըւող քրիստոս այսօր ի հող մահու խոնարհեցաւ . եւ բնակեալն ի լըս յանմաթոյց թաղեցաւ մարմնով ի սիրտ երկրի : Ա րեգակն արդարութեան քրիստոս այսօր եղաւ ի գրի ստուերականի . եւ փառացըն Հօր ճառագայթ ծածկեցաւ վիմով ի մէջ երկրի :

† Ա ռ ւ ս ա ծ ի ն մ ա ր մ ն ո վ ք ր ի ս տ ո ս ա յ ս օ ր դ ը ն ի ի

կցս գերեզմանի . Եւ լուծիչն երկանց դըժոխոց
մատանեաւ կընքի՝ քահանայիցն : Վրթուն բնու-
թեամբ արարիչն ամենեցուն այսօր նընչէ ի մէջ
մահացելոց . որ պահէն զիսրայէլ անքուն պահպանի-
ի զինուորացն :

Վրթագաւորդ ես թագաւորաց Քրիստոս՝ ի ծա-
ռայէ դատապարտեալ համբերելով վասրն մեր .
Երկայնամիտ Տէ՛հո՞ր քեղ փառք : Վրթագուա-
կան խաչիւրդ քո՞ Քրիստոս եւ սուրբ արեանրդ քո
հեղմամբ կեցուցանել ըզմեղ կամեցար . Երկայնա-
միտ Տէ՛հո՞ր քեղ փառք : Վրթագաւորապէս
վասն ամենեցուն ամենայնի համբերեցեր . Եւ ի
մահու ըզմահ կոխեցեր . Երկայնամիտ Տէ՛հո՞ր
քեղ փառք :

Վրթագաւորութեամբը մոլեալ Յոհանա . զիւր
ըզմեծ ըզլարդապետն ընդ երեսուն արծաթոյ հը-
րեիցըն մատնէր : Ենդ որում ես համբուրեցից
ասէ ըզնամ կալարուք . ով համբոյր նենդութեան
նըշան եւ առիթ մահու : Վերկացաւ յինքենէ
զաստուածային սուրբ Հոգին . եւ ըզդեցաւ ըզսա-
տանայ որպէս հանդերձ արկաւ զիւրեաւ :

Վրթասահիս ի քրովը ևս Աստըւած բանդ . այսօր
վասրն մեր խոնարհութեամբ նըստար ի լերինըն
ձիթենեաց . օրհնեմք ըզքեղ անդադար երգով :
Վրթամագսդ ես խորհըրդացը հայրենի . աշա-
կերտաց քոց ծանուցեր ըզլսորհուրդ քո՞ գալըս-
տեանն . օրհնեմք ըզքեղ անդադար երգով : Վր-
թամենայնց ես արարիչ եւ ըստեղծիչ կենդանու-
թեան . այսօր ըզծածկեալ խորհուրդ երբորդու-

թեանըդ յայտնեցեր եկեղեցւոյ սլքբոյ քո՞ . օր-
հնեմք ըզքե՞ղ անդադար երգով:

ՀԳ. Կայն եւ նըման Հօր եւ Արդւոյ Հռոգիդ ան-
եղ եւ համագոյ . բնողխումըն Հօր աղքըննաբար
առօղ յՈրդւոյ անձառաբար . ի վերնատունն այսօր
իջեր զՀռոգիդ շնորհաց քոց արբուցեր . ա՞րբո եւ
մեղ ողորմութեամբ ի բաժակէդ իմաստութեան:
Լից ստեղծօղ արարածոց որ շըրջէիր ի վերայ
ջրոց . նոյն եւ ի ջուրսն աւաղանին ի շնորհել մեղ
քում էակցին . գըդուես սիրով աղաւնակերպ զմար-
դիկ ծնանիս աստուածակերպ , ա՞րբո եւ մեղ ողոր-
մութեամբ ի բաժակէդ իմաստութեան : Իաբուն
վերնոցն իմանալեաց եւ ըստորին այսըր սգալեաց .
որ մարդարէս տաս ի հովուաց եւ առաքեալս ի ձրկ-
նորսաց . աւետաւոր ըզմաքսաւորս քարոզ բանի
քում զչալածօղս , ա՞րբո եւ մեղ ողորմութեամբ
ի բաժակէդ իմաստութեան :

ՀԱ. Խ ձայն փողը գաղթստեան քո՞ Տէր ամենայն
հռոգիք զարթիցեն կալ ի դաստաստանի՞ քում Քրիս-
տոս Աստված մեր : Հորժամ հընչէ բարբառն ա-
հագին . եւ հարկանի փող յարութեան մերոյ , եւ
մեք գոշելով ասեմըք փառըք գալըստեան քո Տէր :
Հորժամ առնես հասուցումըն Տէր եւ սուրբըք
քո՞ պարծեսցին ի քեզ . Եւ մեղ շնորհեացես փըր-
կիշ կալ ի յաջմէ քումմէ :

ՄՌ. Օքեղ Հայր յառաջ քան զյաւիտեանս
բարեբանեն դասք անմարմնոց հրեշտակաց . ձայ-
նիւ երգով գոշեն եւ աղաղակեն Աստուած աս-
տուծոց եւ Տէր տերանց փըրկիշ գոլով : Առաքեցեր

զքո միածինըդ մարմնանալ ի սուրբ կուսէն . Եւ անարատ ծրնանիլ յորովայնէ անապական . բառնալով ըզմեր նեղութիւնս . Ա'ստուած աստուծոց եւ Տէր տերանց փըթկիչ գոլով : Ծնորհք բարի յերուսաղէմ երեւեցաւ հեթանոսաց . զի արարին յաւիտենից արդայ եղեալ յորդէգրութիւն կենաց կոչէ . Ա'ստուած աստուծոց եւ Տէր տերանց փըթկիչ գոլով :

Խ2 . Ի՞նդ թաղումըն քո յերկրի երկիրս երկինք անուանեցաւ . նախահայրըն մեր Ագամ վերըստին նորոգեցաւ . աղաչեմք սովաւ փըթկիչ պահպանեա զանձինըս մեր : Ձագաւորն արարածոց բազկատարած կայր ի խաչին . վասն Ագամայ նախաստեղծին ճաշակման որ ի դրախտին . աղաչեմք սովաւ փըթկիչ պահպանեա զանձինըս մեր : Փառք Հօր : Ձամըն տիւ եղեւ գիշեր Տէրն ի խաչին բեւ . եռեցաւ . գեղարդեամբըն խոցեցաւ ի հող մահու խոնարհեցաւ . աղաչեմք սովաւ փըթկիչ պահպանեա զանձինըս մեր :

Այժմ եւ միշտ : Հյւնծութիւն արարածոց Քրիստոս այսօր արտասուի օրովէս մեռեալ ի տրամազգեցից . եւ բուրումն անմահութեան խընկի ի զգաստիցն իւղաբերիցն :

Մաղիսան + . Փառք հրաշափառ թաղման քո Տէր : Քարու . Ա ասն ի վերուստ : Ազբ + . Տէր տուընջեան :

Վէլուիա . ալէլուիա . ալէլուիա :

Եղին զիս ի զըի նելքնում . ի խաւարի , եւ ի սառերըս մահու :

Յիս հաստատեցաւ սրտմտութիւն քո. զամենայն
զբօսանս քո ածեր ի վերաց իմ:

Վլէլուիա. ալէլուիա. ալէլուիա:

Փ. Եղէ ես որպէս մարդ առանց օգնականի. եւ
ի մեռեալս աղատ :

Որպէս վիրաւորս. որք ննջեն ի գերեզմանի :

Փառք եւ. այժմ եւ. ալէլուիա :

Մոռն. Աաղմասիւք եւ օրհնութեամբ :

ՅԱՌԱՏՈՏԱ

Հ-Ե Գ-2 ԱՌ ՅԵՒՂԵՐԻՆ Ա-Հ Ե-Հ :

Օքեղ օրհնեմք թագաւոր յաւիտենից անմահ. Աստըւած հարցըն մերոց: Օք ոչ բնոթիւնք արարածնց զԱստըւած տանիւր. մահուամին սահ-
մանեալ գընի ի նոր գերեզմանի. նո՞ր զիս ընդ-
ռւնելով մածրդ. դովեմք ըդքեղ Տէր Աստըւած հարցըն մերոց: Ո՞ր անփակ գրով հաստատեալ
քարտէս. կընիքիմատանեաւ անկորուստ պահե-
լով ըզմե՞ղ հաւատով Երրորդութեածնդ. դո-
վեմք զքեղ Տէր Աստըւած հարցըն մերոց:

Գ. Օզքէր օրհնեմյոցէք եւ բարձր արարէ՞ք զնայ յաւիտեան: Փառք Հօր եւ: Օրհնեմյոցէք:
Դոքիստոս թագաւորն յիմանալին զօրացն ա-
հիւ պատուեալ. Ե՞ւ բարձր արարէ՞ք զնայ յաւի-
տեան: Վայժմ եւ միշտ: Օրհնեմյոցէք: Օան-
յաղթելին զթագաւորն որ պահի ի զինուորաց դանձն
անմահութեան. Ե՞ւ բարձր արարէ՞ք զնայ յա-
ւիտեան:

ՄԵԺ-ՀԱՅ-ՀԵՂ Գ.2 :

Կստուածածին երկնային դուռն աստուածային ձայնին աւետարանէր հրեշտակն . ուրախլեր բերկրեալդ Տէր ընդ քեզ : Փառք Հօր : Խ քերժվրէս բաղմեալ ընդ Հօր անպականաբար բնակիլ հաճեցաւ ի քում յորժվայնի . ուրախլեր բերկրեալդ Տէր ընդ քեզ : Վ.յժմ եւ միշտ : Որ բոցն զէն սրովբէիւք շրջափակեալ պահիւր . այսօր ի մէջ մարդկան ի գիրկըս հոգեղինի յայտնեալ . ուրախլեր բերկրեալդ Տէր ընդ քեզ :

ՈՂՔԻ Գ.2 :

Որ բաշխօղդ ես բարութեանց եւ պարգեւածու արարածոց քոց . այսօր հաճեցար խընդրիլ ի պարգեւի մասին ի պիղատոսէ . զի եւ մեզ շնորհեցես պարգեւու ողօրմութեան քո : Փառք Հօր եւ : Որ զանձառ ըզլջս փառաց իբրեւ զօթոց ըզքեւ արկար . այսօր անձառ խոնարհութեամբ պատեցար ի չովսեփայ ի գերեզմանի տըքնեալ . զի ըզհընութիւն մեղաց մերոց նորոգեցես ի կեանս անմահ : Վ.յժմ եւ միշտ : Որ յէսւթեանդ ես ընդ Հօր անպարադրելի բանդ . այսօր մատանեաւ քահանայիցըն պարագրիլ ի յանձն առեր անկողնպաելի գանձ . զի ըզմեզ փըրկեցես ի յանցանաց մեղաց մերոց :

Տէր յէրինչ Գ.2 :

Յովոէծի ճըմարիտ եւ արդար հայցէր ի Պիղատոսէ զհասարակաց ըզպարգեւատուն . որ տըւանըմէզ գանձ անկողնպատելի : Փառք Հօր եւ : Պատեաթլ սուրբ կըտաւովք զմարմինըն տէրունական զարկօղն ըզլջս որպէս զօթոց . որ ըզդեցնց ըմեզ

ըզգեստ անկողմագտելի՞։ Այժմ եւ միշտ ։ Եղածւ
ի նորափոր ի վիմի եւ մատանեաւ կընքեցաւ . որ
զնախանութեղծըն կենդանացնց եւ զմարդկան կո-
պանս մահու ելցի ։

Unconscious

Ե՞ղին զիս ի՛ գրի ներքընո՞ւթե՞մն, ի խանապի՛
եւ ի՛ ստուելոս մա՞չո՞ւ:

ՀՅԻՒ Հաստատեցաւ սրբամիտութիւն քո՞յ զամենայն զբօսանըս քո՞ ածեր ի վերայ ի՞մ:

• Φωτιστικός προσδιορισμός της απόδοσης

Մանկունք ՊԿ. ԱՏ :

Յովսէ՞՞ի քեզ հաւատացեալ ոիղատոսի՞ ա-
զերսէր . շնօրհե՞լ զտէրունեանդ մարմի՞ն : Փառք
Հօր եւ : Զանապական զանտուածացեալ մարմի՞նդ
պատեալ սուրբ կըտաւովք ե՞ւ ե՞դ ի գերեզմանի :
Այժմ եւ միշտ : Ո՞ր արարի շդ ե՞ս արարածոց հան-
գուցեալդի՞ քերովքէս . վիմո՞վ կընքեցար յերկրի :
Քոր . Ա ասեսազաղութեան : Աղջիւ . Առւրբ ես Տէր :
Ես ու ու ու սորոշութիւն Սորոշութիւն Չէ . ու ու ու յայն յարեանն
է վէրայ սապատականէ . միւնան դէռին է լուն :

ԿՅ. ԵՐԵՄ զիս ի գրի ներքնումն, ի խաւարի եւ
ի ստուերս մահու:

ՓԽ. Տէր Աստուած կրկութեան իմց. Տէ՛ս է
ըստ 456:

ગુરુ નાનાભાઈના

Արքոյ Աւետարանիս որ բառ Մատթեոսի: Իէ. 62:

Վասն թաղման Տետոն մերց Յիսուսի Քրիստոսի:
Եւ ի վաղիւ անդք՝ որ է յետ ուրբաթուն, ժողովեցան քահանայապետքն եւ փարիսեցիքն առ Պիդատոս, եւ ասեն, տէր, յիշեցաք զի մոլորեցուցիչն

այն ասէք՝ մինչ կենդանին էք . թէ յետ երից ա-
ւուրց յառնեմ : Ասո՞՝ հրամայեա զգուշանալ գե-
րեզմանին մինչեւ ցերիս աւուրս , գուցէ եկեալ ա-
շակերտքն գիշերի՝ գողանայցեն զնա , եւ ասիցեն
ժողովրդեանն , թէ յարեաւ ի մեռելոց . եւ լինիցի
յետին մոլորութիւն չար քան զառաջինն : Ասէ ցնո-
սա ոիդատոս . ունիք զզօրականն , երթայք զգուշա-
ցարուք որպէս եւ գիտէք : Եւ նոքա երթեալ զգու-
շացան գերեզմանին , եւ կնքեցին զվէմն հանդերձ
զօրականօքն : 66 :

ԵՐԵՒԱՆ ՏԵՇԻ ՎԵՐԱԿՐՈՅԱՆ :

Ք-ր-շ. Խոնդրեսցուք: ԱԵցո՞ւ: Ա.Հ.Բ+ + Պ.ռ.մ
ամենազօր եւ հրաշալի թաղմանդ:

Ե- Պահն ըստ-ըբ ի-ն յ-ուեն, ո-ուել ո-ուեն ո-ուեն
ո-ուեն : Ե- երդուքնեն ե- համբուքնեն ըստ-ըբ
ի-ն ե- ըստ-ըբ : Ե- սկն

卷之三

Խաչի քո Քրիստոս Երկիր պատանեմք . ՏԵ՛ Է
ԱՀ 432 :

Քաբուլ. Առողջ խաչիւս : Աղջկեր : Պահպանեա :

ՑԵՐԵԿԱՑԻ

Այլ շնորհ ճշգրտելու մասին է այս պատճենը, իսկ մասնաւուն աշխատանք է այս պատճենը:

U.S. GOVERNMENT PRINTING OFFICE

ԿՅ. Եղեցի անուն Տերառն օրհնեալ, յայսմէտէ
մինչեւ յաւիտեան:

ՓԽ . (Օրհնեցէք մանկունք զՏէր , եւ օրհնեցէք զանուն Տեառն :

Եղիցի անուն Տեառն օրհնեալ, յայսմշետէ մինչեւ յաւիտեան:

Հարեւելից մինչեւ ի մուտս արեւու օրհնեալ է անուն Տեառն:

Իարձր է ի վերայ ամենայն ազգաց Տէր, եւ յերկինս են փառք նորա:

Ո՞վ է որպէս Տէր Աստուած մերի բարձունս բնակեալ, եւ զխոնարհս տեսանէ յերկինս եւ յերկրի:

Հարուցանէ զաղքատս յերկրէ. եւ բարձր առնէ զտառապեալս յաղթեւաց:

Աստուցանէ զնոսա իշխանս՝ ընդ իշխանս ժողովը գեան իւրոյ:

Ինակեցուցանէ զամուլն ի տան ուրախամիտ, որպէս մայր որդւովք բերկրեալ:

ԶՀՆԻ ՇԱՌԱՔԻՆ Գ.2 :

Այսօր աստուածութիւնը զուարձանայ նոր հաստատելով զերկիր, պարըք սուրբք փառաբանեն զըւարթնոց, եւ մեք ձայնիւ օրհնութեամբ զարդարեսցուք սուրբ ըզտօնս: Այսօր եւ մեք ցընծամք տօնիւս ընդհանուր հնչմանմբ, մնօծապէս փայլմամբ երեւեցաւ յաշխարհի, առ Աստուած գոհութիւնք ընթաշնան. պատմեն անդադար զբան կենդանի: Խընդան եւ զուարձացիր եկեղեցի. կըս սուրբ եւ հարսն երկնաւոր փեսային, ահա տեսանմքը զօծեալն ըդքրիշտոն, գոլով առ քեզ լոյյըն հեթանոսաց:

Ալելուիա. ալելուիա:

Եւ եւս խաղաղութեան: (Օրհնութիւն եւ փառք:

ՍՊԸՆՆ ՃԺԷ:

ԿՑ. Այսօր է զոր արար Տէր. եկայք ցնծասցուք ու ուրախ եղիցուք ի սմա:

Փխ. Խոստովան եղերուք Տեառն, զի բարի է, զի յաւիտեան է ողորմութիւն նորա:

Վասացէ տունն խրայելի՝ զի յաւիտեան է ողորմութիւն նորա :

Վասացէ տունն Ահարովնի՝ զի յաւիտեան է ողորմութիւն նորա :

Վասացեն Երկիւղածք Տեառ՝ զի յաւիտեան է ողորմութիւն նորա :

Ի նեղութեան իմում ես առ Տէր կարդացի, եւ լուաւ ինձ յանդորր :

Տէր է իմ օգնական, եւ ես ոչ երկեայց . զի՞ արացէ ինձ մարդ :

Տէր է իմ օգնական, եւ ես տեսից իմշնամիս իմ:

Տարի է յուսալ ի Տէր՝ քան յուսալ ի մարդիկ . բարի է յուսալ ի Տէր քան յուսալ յիշխանս :

Վմենայն աղինք շրջեցան զինեւ, եւ անուամբ Տեառն յաղթեցի նոցա :

Ը ըջելով շրջեցան զինեւ, պաշարեցին զիս ի միասին . եւ անուամբ Տեառն վանեցի զնոսա :

Ը ուրջ եղեն զինեւ որպէս մեղուք, վառեցան, բորբոքեցան որպէս փուշք ի հուր . եւ անուամբ Տեառն մերժեցի զնոսա :

Ի մերժելն զրդուեցայ, եւ եղէ մերձ ի գլորել, եւ Տէր ընկալաւ զիս :

Զօրութիւն իմ եւ օգնութիւն իմ Տէր, եւ եղեւ ինձ փրկութիւն :

Զայն ցնծութեան փրկութեան ի յարկս արդարոց :

Վշ Տեառն արար զօրութիւն . աշ Տեառն բարձր արար զիս . եւ աշ Տեառն արար զօրութիւն :

Աչ մեռայց, այլ կեցից եւ պատմեցից զգործս Տեառն :

Խրատելով խրատեաց զիս Տէր . եւ ի մահ ոչ մատներաց :

Տացէք ինձ զդրունս արդարութեան, զի մոից ընդ այն եւ խոստովան եղեց Տեառն :

Վյուդուն Տեառն է . եւ արդարք մտանեն ընդ սա :

Խոստովան եղեց քեզ Տէր, զի լուար ինձ, եւ եղեր ինձ ի փրկութիւն :

Ա էմն զոր անարգեցին շինողքն , նա եղեւ դլուխ անկեան :

Ի Տեառնէ եղեւ այս . եւ է սքանչելի յաջս մեր :
Վայօր է զոր արար Տէր . եկայք ցնծասցուք , եւ
ուրախ եղիցուք ի սմա :

Ո Տէր փրկեա , ո Տէր առաջնորդեա . օրհնեալ որ
դալոց ես անուամբ Տեառն , եւ օրհնեցաք դքեզ ի
տանէ Տեառն :

Տէր Աստուած մեր երեւեցաւ մեզ . արարէք տօնս
ուրախութեան կանխաւ մինչեւ յանկիւնս սեղանոյ :

Աստուած իմ ես դու , եւ խոստովան եղէց քեզ .
Աստուած իմ ես դու , եւ բարձր արարից զքեզ :

Խոստովան եղէց քեզ Տէր՝ զի լուար ինձ , եւ ե-
ղեր ինձ ի փրկութիւն :

Խոստովան եղերուք Տեառն , զի բարի է . զի յաւ-
իտեան է ողորմութիւն նորա :

Աղ . ընթեանուն շորջութեան պէտքառուն ընթերցութեան :

Ընթերցուած ի Ծննդոց : Ա . 1 :

Ի սկզբանէ արար Աստուած . Տէր է Բէն 242 :

Վզօթք հանդերձ ծունր դնելով զՏէր աղաչես-
ցուք : Տէր ողորմեա : Երեւ անդամ իւնեմ :

Եւ եւս խաղաղութեան : (Օրհնութիւն եւ փառք :
Ընթերցուած ի Ծննդոց : ԻԲ . 1 :

Եւ եղեւ յետ բանիցս . Տէր է Բէն 349 :

Վզօթք հանդերձ ծունր դնելով զՏէր աղաչես-
ցուք : Տէր ողորմեա : Երեւ անդամ իւնեմ :

Եւ եւս խաղաղութեան : (Օրհնութիւն եւ փառք :
Ընթերցուած յելից : ԺԲ . 1 :

Եւ խօսեցաւ Տէր ընդ Մովսեսի եւ ընդ Ահարոնի
յերկրին Եգիպտացւոց , եւ ասէ : Վմիսս այս եղիցի
ձեզ սկիզբն ամսոց . առաջին եղիցի ձեզ յամիսս
տարւոյ : Խօսեաց ընդ ամենայն ժողովրդեան որդւոցն
Խրայելի եւ ասասցես . ի տասներորդում ամսեանս

այսորիկ առցեն իւրեանց իւրաքանչիւր ոչխար ըստ
տունս աղգացն , ոչխար ըստ երդ : Եւ եթէ սակաւ
իցեն ի տանն , որպէս թէ չիցեն բաւական լինել ոչ-
խարին , առցէ ընդ իւր զդրացի իւր եւ զընկեր իւր
ըստ մարդաթուի իւրաքանչիւր ըստ բաւականի իւ-
րում համարեսցի յոշխարն : Ոչխար կատարեալ՝ ա-
րու , տարեւոր , անարատ լիցի ձեզ . յօդեաց եւ յայ-
ծեաց առնուցուք : Եւ եղիցի ձեզ պահեալ մինչեւ
ի չորս եւ ի տասն աւուր ամսոյս այսորիկ . եւ զեն-
ցեն զնա ամենայն բազմութիւն ժողովրդեան որդւոցն
Խորայելի ընդ երեկո : Եւ առցեն յարենէ անտի .
եւ դիցեն ի վերայ երկուց սեմոցն եւ բարաւորի
տանցն , յորս ուտիցեն զնա ի նոսա : Եւ կերիցեն
զմիսն ի գիշերիս յայսմիկ խորովեալ հրով : Իա-
զարջ ընդ եղեգի կերիցեն : Եւ ոչ ուտիցէք ի նո-
ցանէ հում , եւ ոչ պախ եփեալ ջրով . այլ խորո-
վեալ հրով , զզլուիսն ոտիւքն հանդերձ եւ զփորո-
տին նորա : Եւ ոչ թողուցուք ի նմանէ յայգ . եւ
ոսկը մի բեկանիցէք ի նմանէ . եւ օր ինչ մնայցէ ի
նմանէ յայգ , հրով այրեսջիք : Եւ այսպէս ուտիցէք ,
գոտիք ձեր ընդ մէջս , եւ կօշիկք ձեր յոտս , եւ
ցուպ ձեր ի ձեռին . փութանակի ուտիցէք , զի զա-
տիկ Տեառն է : Եւ անցից ընդ ամենայն երկիրդ ե-
գիպտացւոց ի գիշերիս յայսմիկ , եւ հարից զամե-
նայն անդրանիկ երկրիդ Եգիպտացւոց ի մարդոյ մին-
չեւ յանասուն եւ յամենայն դիսն Եգիպտացւոց ա-
րարից վրէժիսնդրութիւն . զի ես եմ Տէր : Եւ եղե-
ցի ձեզ արիւնդ նշանակեալ ի վերայ տանց՝ յորս
իցէք դուք անդ : Եւ տեսից զարիւնդ , եւ ապրեցու-
ցից զձեզ . եւ ոչ լինիցին ի ձեզ հարուածք ի սա-
տակել , յորժամ հարկանիցեմ յերկրիդ Եգիպտա-
ցւոց : Եւ եղիցի ձեզ արիւնդ այդ ի յիշատակ , եւ
տօնիցէք զդա տօն Տեառն յազգս ձեր օրէն յաւի-
տենական տօնիցէք զդա : Օքօթն օր բաղարջ ու-
տիցէք . յառաջնմէ իսկ օրէ անտի անհետ առնիջիք

զլսմոր ի տանց ձերոց . ամենայն որ ուտիցէ խմորեալ՝ սատակեսցի անձն այն յիսրայելէ : Հառաջնմէ օրէ անտի մինչեւ ցօրն եօթներորդ նուիրեալ եղիցի ձեզ սուրբ . զամենայն գործ սպասու մի գործիցէք ի նմա , բայց միայն որ գործիցի ամենայն անձին , այն միայն գործեսցի ձեզ : Եւ պահեսջիք զպատուիրանս զայս , զի յաւուր յայսմիկ հանից զզօրութիւն ձեր յերկրէս եգիպտացւոց . եւ առնիցէք զօրս զայս յաղփս ձեր օրէն յաւիտենական : Ես սկսանել չորեքտասաններորդի աւուր ամսոյն առաջնոյ՝ յերեկուրեայ բաղարջ ուտիցէք , մինչեւ ցքսան եւ մի օր ամսոյն ցերեկոյ : Օեօթն օր մի գտցի խմոր ի տունս ձեր , ամենայն որ ուտիցէ խմորեալ՝ սատակեսցի անձն այն ի ժողովրդենէ խորայելի . յեկաց եւ ի բնակաց երկրին : Խմորեալ մի ուտիցէք . յամենայն բնակութեան ձերում ուտիցէք բաղարջ : Եւ կոչեաց Մովսէս զամենայն ծերակոյտ որդւոցն խորայելի , եւ ասէ ցնոսա . երթայք առէք ձեզ ոչխար ըստ աղփաց ձերոց , եւ զենջիք ի զատիկ : Եւ առնուցուք մշտիկ զռպայի թաթաւեալ յարեան , որ առ դրօքն իցէ . եւ սրոկեսջիք զբարաւորաւն եւ զերկոքումք սեմովքն յարենէ անտի որ առ դրօքն . բայց գուք մի ելանիցէք իւրաքանչիւր ըստ դուռն տանիւրոյ մինչեւ ցառաւօտ : Եւ անցցէ Տէր հարկանել զեդիպտացիսդ եւ տեսանիցէ զարիւնն որ ի վերայ բարաւորին եւ ի վերայ երկուց սեմոց , եւ զանց առնիցէ Տէր զդրօքն , եւ ոչ տայցէ թշոյլ սատակչին մտանելի տունս ձեր եւ հարկանել : Եւ պահեսջիք զբանս զայս՝ օրէն քեզ եւ որդւոց քոց մինչեւ ցյաւիտեան : 24 :

Աղօթք հանդերձ ծունր գնելով զՏէր աղաշեսցուք : Տէր ողջորմեա : Երեւ ունիւմ իրինեա : Եւ եւս խաղաղութեան : (Օրհնութիւն եւ փառք : Ընթերցուած ի Յովեանու մարգարէէ : Ա . 1 : Եւ եղեւ բան Տեառն առ Յովեան որդի Ամաթեայ եւ ասէ : Արի , եւ գնա ի Նինուէ քաղաք մեծ . եւ

քարողեսջիր անդ, զի ել աղաղակ չարութեաննորա
առ իս: Եւ յարեաւ Յովեան փախչել ի թարսիս
յերեսաց Տեառն. էջ ի Յովպէ եւ եգիտ նաւ՝ որ
երթայր ի թարսիս. ետ դինս եւ եմուտ ի նաւ նաւ
ել ընդ նոսա ի թարսիս յերեսաց Տեառն: Եւ Տէր
յարոյց հողմ ի ծովուն եւ եղեւ մրրիկ մեծ ի ծու
վուն. եւ նաւն ի վտանգի կայր ի խորտակել: Եւ
երկեան նաւավարքն երկիւղ մեծ. եւ աղաղակէին
առ իւրաքանչիւր աստուածս իւր. եւ ընկեցին զկա-
րասին որ էր ի նաւին՝ ի ծով անդր, զի թեթեւա-
ցուսցեն յինքեանց: Եւ Յովեան իջեալ ի խորշ մի
նաւին. ննջէր եւ խորդայր: Վատեաւ առ նա նաւ
ապետն եւ ասէ. զի՞նչ է այդ՝ զի խորդաս. արի՛,
կարդա՛ զՏէր Աստուած քո, թերեւս ապրեցուսցէ
զմեզ Աստուած, եւ մի կորիցուք: Եւ ասեն իւրա-
քանչիւր յընկեր իւր. եկացք, արկցուք վիճակս եւ
տեսցուք. վասն ոյր են չարիքս այս ի վերայ մեր:
Վրկին վիճակս, եւ ել վիճակն Յովեանու: Եւ ասեն
ցնա. պատմեա մեզ. վասն էր են չարիքս այս մեզ.
զի՞նչ արուեստ է քո. ուստի գաս կամ յո՛ երթաս.
յորմէ աշխարհէ ես կամ յորմէ ժողովրդենէ: Վսէ
ցնոսա. ծառայ Տեառն եմ ես եւ զՏէր Աստուած
երկնից պաշտեմ. որ արար զծով եւ զցամաք: Եւ
երկեան ալքն երկիւղ մեծ եւ ասեն ցնա, զի՞նչ գոր-
ծեցեր զայդ. (զի դիտացին եթէ յերեսաց Տեառն
փախուցեալ էր, քանզի պատմեաց նոցա:) Եւ ասեն
ցնա. զի՞նչ արասցուք քեզ եւ դադարեսցէ ծովս ի
մէնջ. զի ծովե առաւել եւս խոռվեալ էր եւ յա-
րուցանէր մրրիկ ի վերայ նոցա: Եւ ասէ ցնոսա
Յովեան. առէք ընկեցէք զիս ի ծովդ եւ դադարես-
ցէ ի ձէնջ ծովդ. զի դիտեմ ես՝ եթէ վասն իմ է
մրրիկս այս մեծ ի վերայ ձեր: Եւ ջանային արքն
դարձուցանել զնաւն ի ցամաք, եւ ոչ կարէին. զի
ծովե եւս քան զեւս խոռվէր եւ սաստկանայր ի վե-
րայ նոցա: Վղաղակեցին առ Տէր եւ ասեն. քաւ

լիցի Տէր, մի կորիցուք վասն անձին առնս այսորիկ .
մի ածեր ի վերայ մեր արիւն արդար . զի դու Տէր
որպէս կամեցար եւ արարեր : Եւ առին զՅովնան
եւ ընկեցին ի ծովի . եւ գաղարեաց ծովի խռովու-
թենէ իւրմէ : Եւ երկեան արքն երկիւղ մեծ ի
Տեառնէ . զենին զոհս Տեառն եւ ուխտեցին ուխտս :
Եւ հրաման ետ Տէր կիտին մեծի կլանել զՅովնան .
եւ էր Յովնան ի փոր կիտին զերիս տիւս եւ զերիս
դիշերս : Եւ եկաց Յովնան յաղօթս առ Տէր Աս-
տուած ի փոր կիտին : Եւ ասէ . ի նեղութեան ի-
մում աղաղակեցի առ Տէր Աստուած իմ , եւ լուաւ
ինձ յորովայնէ դժոխոց աղաղակի իմում . լուր Տէր
ձայնի իմում : Ենկեցեր զիս ի խորս սրտից ծովու .
եւ գետք պաշարեցին զիս . ամենայն զբօսանք քո եւ
ալիք քո անցին ի վերայ իմ : Եւ ասացի՝ թէ մեր-
ժեցայ յաշաց քոց . արդ՝ իցէ թէ յաւելից հայելի ի
տաճար սուրբ քո : Նեղան զինեւ ջուրք մինչեւ յո-
դիս , անդունդք անհնարինք պաշարեցին զիս : Եմուտ
զլուխ իմ ընդ փապարս լերանց . իջի յերկիր , որց
նիզք իւր աղևք յաւիտենից . ելցեն յապականու-
թենէ կեանիք իմ : Առ քեզ Տէր Աստուած ի նուա-
զել հոգւոյ իմոյ կարդացի . զՏէր յիշեցի . եւ եկես-
ցեն աղօթք իմ ի տաճար սուրբ քո : Որ պահեն
զունայնութիւն եւ զստութիւն՝ զողորմութիւն իւ-
րեանց թողին : Այլ ես ի ձայն օրհնութեան եւ
խօստովանութեան մատուցից քեզ պատարագ , զոր
ուխտեցի , եւ հատուցից փրկութեան Տեառն : Եւ
հրամայեցաւ ի Տեառնէ վիշապ ձկանն , եւ եթուք
զնա ի ցամաք : Եւ եղեւ բան Տեառն առ Յովնան
երկրորդ անդամ , եւ ասէ : Արի եւ գնա ի նինուէ
քաղաք մեծ , եւ քարողեսչիր ի նմա ըստ առաջին
քարողութեան , զոր խօսեցայ առ քեզ : Հարեաւ
Յավնան եւ գնաց ի նինուէ , որպէս խօսեցաւ ընդ
նմա Տէր . եւ նինուէ էր քաղաք մեծ Աստուծոյ , ի-
րրեւ գնաց երից աւուրց ճանապարհի : Եւ սկսաւ

Յովեան մոտանել ի քաղաքն իրբեւ աւուր միոյ ճա-
նապարհի . քարոզեաց եւ ասէ . այլ եւս երեք ա-
ւուրք , եւ Նինուէ կործանեսցի : Եւ հաւատացին
արքն Նինուէացիք յԱստուած , եւ քարոզեցին պահս
եւ քուրձ զգեցան ի մեծամեծաց մինչեւ ցփոքունս
իւրեանց : Եշաս բանն առ թագաւորն Նինուէա-
ցւոց . յարեաւ յամուռոյ իւրմէ , եւ մերկացաւ զպատ-
մուճան իւր . զգեցաւ քուրձ եւ նստաւ ի վերայ մո-
խրոյ : Եւ քարոզեցաւ եւ պատմեցաւ ի Նինուէ ի
թագաւորէն եւ ի մեծամեծաց իւրոց . թէ մարդ եւ
անասուն , խաշն եւ արջառ մի ինչ ճաշակեսցեն եւ
մի ճարակեսցեն , եւ մի ջուր արբցեն : Եւ զգեցան
քուրձ մարդ եւ անասուն . եւ աղաղակեցին առ Աս-
տուած սրտի մտօք , եւ դարձան իւրաքանչիւրի ճա-
նապարհաց իւրեանց չարաց , եւ յանիրաւութենէ՝
որ ի ձեռս իւրեանց : Եւ ասեն՝ ո՞գիտէ՝ ապաշաւ-
եսցէ Աստուած եւ դարձցի ի բարկութենէ սրտ-
մտութեան իւրոյ , եւ մի կորիցուք : Եւ ետես Աս-
տուած զգործս նոցա . զի դարձան իւրաքանչիւր ի
ճանապարհաց իւրեանց չարաց . եւ զզջացաւ Աստուած
ի վերայ չարեացն՝ զոր խօսեցաւ առնել նոցա , եւ
ոչ արար : Եւ տրտմեցաւ Յովեան տրտմութիւն մեծ
եւ խոռովցաւ : Եւ եկաց յաղօթս առ Տէր Աստուած
եւ ասէ . ո՞վ Տէր , ոչ այս այն բանք են իմ . մինչ
էի անդէն յերկրին իմոււմ . վասն այնորիկ աճապա-
րեցի փախչել ի թարշիշ . զի գիտէի՝ թէ ողորմած
ես գու եւ դժած . երկայնամիտ եւ բազումողօրմ .
եւ զզջանաս ի վերայ չարեաց : Եւ արդ՝ Տէր Տէր ,
առ զօգի իմ յինէն . զի լաւ է ինձ մեռանել՝ քան
թէ իցեմ կենդանի : Եւ ասէ Տէր յՅովեան՝ թէ
արդարեւ յոյժ տրտմեալ իցես : Եւ ել Յովեան ի
քաղաքէ անտի , եւ նստաւ յանդիման քաղաքին .
եւ արար իւր հովանի եւ նստաւ ընդ հովանեաւն՝
մինչեւ տեսանիցէ , թէ զինչ լինիցի քաղաքին : Եւ
հրաման ետ Աստուած դդմենւոյն . եւ ել ի վերայ

գլխոյն Յովեանու՝ լինել հովանի ի վերայ գլխոյ նորա . զովացուցանել զնա ի տառապանաց իւրօց : Եւ ուրախ եղեւ Յովեան ի վերայ դդմենւոյն յուրախութիւն մեծ : Եւ հրաման ետ Աստուած որդանն առաւտուուն ի վաղիւ անդր , եհար զդդմենին , եւ ցամաքեցաւ : Եւ եղեւ ի ծագել արեւուն . հրամայեաց Աստուած հողմոյ խորչակի տապախառնի , եւ անկաւ արեւն զգլիսով Յովեանու . եւ կայր ի տարակուսի եւ քաղէին ոդիք նորա . եւ ասէր՝ լաւ էր ինձ մեռանել քան զայս կեանս իմ : Եւ ասէ Տէր Աստուած ցՅօվեան . թէ արդարեւ յոյժ տրտմեալ իցես ի վերայ դդմենւոյն . եւ ասէ՝ յոյժ տրտմեալ իցեմ մինչեւ ցմահ : Եւ ասէ Տէր՝ դու խնայեցեր ի դդմենին՝ յոր չեղեր ինչ աշխատ եւ ոչ սնուցեր զնա . որ գիշերի ել եւ միւս գիշերի կորեաւ : Ես ոչ խնայեցից ի նինուէ քաղաք մեծ . յորում բնակեալ են աւելի քան զերկոտասան բիւր մարդիկ . որ ոչ ծանեան զայ եւ զահեակ իւրեանց . եւ անասուն բազում : Դ . 11 :

Վղօթք հանգերձ ծունր դնելով զՏէր աղաչեսցուք : Տէր ողորմեա : Երեւ անդամ իրինեա :

Եւ եւս խաղաղութեան : (Օրհնութիւն եւ փառք :

Ընթերցուած յԵլից : ԺԴ . 24 :

Եւ եղեւ յառաւոտին պահու հայեցաւ Տէր ի բանակին Եղիպտացւոց սեամբ հրոյ եւ ամպոյ . եւ խռովեաց զբանակին Եղիպտացւոց : Եւ կապեաց զանիւս կառաց նոցա . եւ վարէր զնոսա բռնութեամբ : Վսեն Եղիպտացիքն , փախիցուք յերեսաց Խորայելի . զի Տէր պատերազմի վասն նոցա ընդ Եղիպտացիս : Եւ ասէ Տէր ցՄովսէս . ձգեա զձեռն քո ի վերայ ծովուդ . եւ կարկատեսցի անդրէն ջուրդ . եւ ծածկեսցէ զԵղիպտացիսդ . զկառս դոցա եւ դշեծեալս իւրեանց : Եւ ձգեաց Ցովսէս զձեռն իւր ի վերայ ծովուն . եւ դարձաւ ջուրն ընդ առաւոտն ի տեղի

իւր եւ Եգիպտացիքն փախեան յերեսաց ջրոյն . եւ թօթափեաց Տէր զԵգիպտացիսն ի մէջ ծովուն : Եւ դարձուցեալ զջուրսն , ծածկեաց զկառս եւ զՀեծեալս եւ զամենայն զօրութիւն Փարաւոնի , որ մտեալ էին զշետ նոցա ի ծով անդր եւ ոչ մնաց ի նոցանէ եւ ոչ մի : Եւ որդիքն Խորայելի զնացին ընդ ցամաք ի մէջ ծովուն . եւ ջուրն պարիսպ էր ընդ աջմէ նոցա , եւ ընդ աչեկէ իւրեանց : Եւ ապրեցոյց Տէր զխրայէլ յաւուր յայնմիկ ի ձեռաց Եգիպտացւոցն : Եւ ետես Խորայէլ զԵգիպտացիսն մեռեալս առ ափն ծովուն . եւ ետես Խորայէլ զձեռն մեծ , զոր արար Տէր ընդ Եգիպտացիսն , եւ երկեաւ ժողովուրդն ի Տեառնէ . եւ հաւատացին յԱստուած եւ ի Մովսէս ծառայ նորա : Հայնժամ երգեաց Մովսէս եւ որդիքն Խորայելի զօրհնեութիւնս զայս Աստուածոյ եւ ասեն : (Օրհնեսցուք զՏէր , զի փառօք է փառաւորեալ . զերիվարս եւ զշեծեալս նոցա ընկէց ի ծով : (Օգնական եւ ընդունելի իմ Տէր , եւ եղեւ ինձ ի փրկութիւն . սա է իմ Աստուած եւ փառաւոր արարից զսա : Աստուած հօր իմայ եւ բարձր արարից զսա : Տէր խորտակէ զպատերազմունս , Տէր անուն նորա : Օկառս Փարաւոնի եւ զզօրութիւնս նորա ընկէց ի ծով . զընտիրս հեծելոց եւ զսպառազէնս ընկղմեաց ի ծով կարմիր : Խորք ծածկեցին զնոսա . ընկան յանդունդս իբրեւ զվէմս : Վ.ջ.քո Տէր փառաւորեալ է զօրութեամբ , աջ.քո Տէր խորտակեաց զթշնամիս : Եւ բազմութեամբ փառաց քոց մանրեցեր զշակառակորդս , առաքեցեր զբարկութիւն քո , եւ եկեր զնոսա իբրեւ զեղէդն : Եւ հողմով սրամառութեան քո բաժանեցան չուրք . պաղեցան որպէս պարիսպ չուրք . պաղեցան ալիք ի մէջ ծովու : Վ.սաց թշնամին , հալածեցից , եւ հասից . բաժանեցից զաւար , եւ լցուցից ի նոցանէ զանձն իմ . սատակեցից սրով իմով . տիրեսցէ նոցա ձեռն իմ : Վ.ոաքեցեր զհողմն քո . եւ ծածկեաց զնոսա ծով . ընկղմեցան

որպէս կապար ի ջուրս սաստիկս : Ո՞վ իցէ նման քեզ յաստուածս, Տէր . եւ կամ ով նմանիցէ քեզ, փառաւորեալդ ի սուրբս սքանչելի փառօք՝ որ առնես զնշանս : Զգեցեր զաջ քո, եւ եկուլ զնոսա երկիր : Առաջնորդեցեր արդարութեամբ ժողովրդեան քում, սյօմ՝ զոր փրկեցեր . միսիթարեցեր զօրութեամբ քով ի բանակետղ սրբութեան քոյ : | ուան ազգք եւ բարկացան, եւ երկունք կալան զբնակիչս քանանացւոց : Հայնժամ տագնապեցան դատաւորք եղովմայ, եւ իշխանք Մովաբացւոց : Կալաւ զնոսա դողումն, հալեցան ամենայն բնակիչք քանանացւոց : Անկցի ի վերայ նոցա ահ եւ երկիւղ, մեծութեամբ բազկի քո քարասցին, մինչեւ անցցէ ժողովուրդ քո Տէր . մինչեւ անցցէ ժողովուրդ քո սյս, զոր ստացար : Տարեալ տնկեսցես զնոսա ի լեառն ժառանշութեան քութեան քո, ի պատրաստութիւն բնակութեան քո, զոր արարեր Տէր սրբութիւն . Տէր զոր պատրաստեցին ձեռք քո . Տէր թագաւոր յաւիտեան եւ յաւիտեանս եւ եւս : Օի մտին երիվարք Փարաւոնի կառօք եւ հեծելովք նորա ի ծով . եւ ած ի վերայ նոցա Տէր զջուրս ծովուն, եւ որդիքն Խորայելի գնացին ընդ ցամաք ի մէջ ծովուն : Եւ առ Մարիամ մարդարէ քոյր Ահարովինի զթմբուկն ի ձեռս իւր . եւ ելին ամենայն կանայք զհետ նորա թմբկօք եւ պարուք : Եւ յառաջէր Մարիամ, եւ ասէր . օրհնեսցուք զՏէր՝ զի փառօք է փառաւորեալ . զերիվարս եւ զհեծեալս ընկէց ի ծով : ԺԵ . 21 :

Վղօթք հանդերձ ծունք դնելով զՏէր աղաւեսցուք : Տէր ողորմեա : Երեւ անդամ հրինեա :

Եւ եւս խաղաղութեան : (Օրհնեսութիւն եւ փառք : Յորհնեա շօրհնեսցուքն իսրայէն . եւ զլուսաւորեայն շեսոյեայ հանդերձել եւ իսրայէլ, յայնդամ լուսանէն դահս եւ իսաբելլ, եւ առա համեղէն ի յեւ ամենեցուն : Եւ ելունեն միբան յարեւան, եւ երբեն :

ԾՐԻ-ՀԱՆ Գ.2:

Լուսաւորեան Երուսաղէմ զի հասեալ է լշյս քո. զարդարեա զամուրըս քո. Եւ փառք Տեաման ի վերայ քո ծագեսցի: Օրհներդութեամբ սաղմոսիւք քեզ վայելէ Աստուած օրհնութիւն ի սիովնէ. Եւ քեզ մատուցին աղօթըք յերուսաղէմ: Վաղեան Երուսաղէմ ըզտէր եւ օրհնեան զԱստըւած քո. լնու՞ր ժողովուրդ դըշնոյ գուստըր սիօվնի:

Ընթերցուած յեսայեայ մարդարէե: Ա. 1:

Լուսաւորեաց. լուսաւորեաց Երուսաղէմ. զի հասեալ է լշյս քո. Եւ փառք Տեառն ի վերայ քո ծագեսցեն: Օի ահա խաւար ծածկեաց զերկիր Եւ մառախուզ զչեթանոսս. բայց ի քեզ Տէր յայտնեսցի, Եւ փառք նորա ի քեզ Երեւեսցին: Եւ զնասցեն թագաւորք ի լշյս քո, Եւ հեթանոսք ի ծագել լուսոյ քո: Համբարձ շուրջ զքեւ զաշս քո, Եւ տես ժողովեալ առ քեզ զամենայն մանկունս քո. զի եկին հասին ի հեռաստանէ որդիք քո. Եւ դստերք քո ի վերայ ուսոց նոցաբարձեալք բերիցին: Հայնժամ տեսցես Եւ խնդասցես. Երկիցես Եւ զարհուրեսցիս ի սրտի քում. զի փոխեսցի ի քեզ մեծութիւն ծովու Եւ աղդաց Եւ ժողովրդոց: Եշկեսցեն ի քեզ Երամակք ուղտուց. Եւ ծածկեսցեն զքեզ ուղտերամակքն Մադիամու Եւ գեփայ. ամենեքեան ի Ապրայ Եկեսցեն, բերել ոսկի Եւ կեղրուկ Եւ ականս պատուականս. Եւ զփրկութեան Տեառն առցեն զաւետիս: Եւ ամենայն խաշինքն Կեդարու ժողովեսցին առ քեզ. Եւ խոյքն Կաբէովթայ ածցին, Եւ մատուցին ընդունելի պատարագք ի վերայ սեղանոյ իմոյ. Եւ տուն աղօթից իմոց փառաւորեսցի: Ով են սպա՝ որք իբրեւ զամպս թռուցեալ են, Եւ իբրեւ զաղաւնիս ծագախառն Երամովին գան առ իս: Ինձ ակն ունին կղզիք Եւ նաւք Թարշչի յառաջա-

գոյն ածել զօրդիս քո ի հեռաստանէ , զարծաթ եւ զոսկի ընդ իւրեանս . վասն անուան Տեառն օրբոյն . եւ վասն սրբոյն Խարայելի փառաւորելցյ : Աշ շինեսցեն որդիք այլաղգեաց զպարիսպ քո , եւ թագաւորք նոցա ընծայեսցին քեզ , զի վասն բարկութեան իմայ հարի զքեղ . եւ վասն ողորմութեան իմայ սիրեցի զքեղ : Աշ բացցին գրունք քո հանապաղորդք ի տուէ եւ ի գիշերի . եւ մի փակեսցին . կրել ի քեղ զզօրութիւն ազգաց , եւ զթագաւորս իւրեանց ածիցեն առ քեղ : Օի ազգք եւ թագաւորք որ քեղ ոչ ծառայիցեն . կորիցեն . եւ ազգքն աւերելով աւերեսցին : Աշ փառքն Ախանանու առ քեղ եկեսցեն . սարդիւն եւ սոսիւ եւ նօճով եւ մայրիւ առ հասարակ՝ փառաւոր առնել զտեղի սրբութեան իմայ . եւ զտեղի ոտից իմոց փառաւորեցից : ԱՅ :

Ազօնք հանդերձ ծունք դնելով զՏէր աղաչեսցուք :
Տէր ողորմեա . Երեւան անդամ էր Բագալ :

Աշ եւս խաղաղութեան : (Օրհնութիւն եւ փառք .

Ընթերցուած ի Յովեայ : ԱՅ . 1 :

Ո՞վ է դա՝ որ թագուցանէ յինէն զլսորհուրդս , ժողովեալ զբանս ի սրտի . եւ համարի յինէն թագուցանել : Պնդեա իրբեւ զայր զմէջ քո . հարցից զքեղ՝ եւ տուր ինձ պատասխանի : Ո՞ւր էիր՝ մինչ ես հիմունս արկանէի երկրի . պատմեա ինձ . եթէ խելամուտ ես հանձարոյ : Ո՞վ եդ զըափ գորա . թէ գիտիցես . կամ ով արկ ի վերայ գորա զըար : ՀՅԵՐ վերայ հասաատեցան աղխք գորա . ով է՝ որ արկ զվէմն անկեան ի դմա : ՀՅՈՐԺԱՄ եղեն աստեղք ծերք՝ ամենայն հրեշտակք աստեղաց օրհնեցին զիս մեծածոյն . եւ ամենայն հրեշտակք իմ գովեցին : Փակեցի զծով դրամիք . յորժամ ծնաւ յորովայնէ մօր իւրոյ ելանել : Ադի նմա զմէգ ի հանդերձ . եւ զմաւախուղ նմա ի խանձարուրս : Ադի նմա սահմանս՝ եգեալ փականս , եւ գրունս : Ասացի . ցայդ վայր եկեսցես , եւ այլ մի անցանիցես . այլ անդրէն

ի քեզ խորտակեսցին ալիք քո՛: Եթէ առ քեւ
կարգեցի զլցյսն առաւօտին . արուսեակն ետես զկարգ
իւր : Հասանել ի վերայ թեւոց երկրի . թօթափել
զամարիշտո ի նմանէ : Կամ թէ քո՞ առեալ զհողն
կաւ ստեղծեր կենդանի , եւ խօսուն եդիր զնա
յերկրի : Եւ մերժեցեր զլցյսն յամպարշտաց . զբա-
զուկս ամբարտաւանից խորտակեցեր : Հասեալ ի-
ցես յակն ծովու . եւ ընդ հետս անդնդոց շրջեցար :
Բանայցին քեզ ահիւ դրունք մահու . բարապանաց
գժոխոց տեսեալ զքեզ սարսեսցին : Խելամուտ
իցես լայնութեան առ ի ներքոյ երկնից , աղէ՝ պատ-
մեա ինձ , որչափ իցէ : Օ ինչ երկիր իցէ՝ յորում
լցյսն ագանիցի , կամ զի՞նչ տեղի խաւարի : Տանի-
ցես զիս ի սահմանս նոցա եթէ խելամուտ իցես շաւ-
ղաց նոցա : Ուերեւս գիտիցես եւ ընդ այն ժամա-
նակս ծնեալ իցես . եւ թիւ աւուրց քոց բազումք
իցեն : Երթեալ իցես ի շաեմարանս ձեան . եւ
զգանձս կարկտի տեսեալ իցես : Համբարեալ կայցէ
քեզ ի ժամանակս թշնամեաց . յօր մարտի եւ պա-
տերազմի : Ուստի՝ ելանիցէ եղեամն . կամ սփոեսցի
հարաւ ի ներքոյ երկնից : Ո՞ պատրաստեաց զհոսանս
սաստիկ անձրեւոյ եւ զճանապարհս ամսլրոպաց տե-
ղեալ յերկիր : Ուր ոչ գոյ մարդ՝ յանապատ յան-
մարդի : Հագեցուցանել զանկոխն եւ զանշէն , եւ
բղիսեցուցանել զբոյս դալարոյ : Ո՞ է հայր անձրեւի .
եւ ով է՝ որ ծնաւ զշաղս ցողոյ : 28:

Աղօթք հանդերձ ծունը դնելով զՏէր աղաչեսցուք :

Տէր ողորմեա : Երեւ անդամ իրինեմ :

Եւ եւս խաղաղութեան : (Օրհնութիւն եւ փառք :

Ընթերցուած ի Յեսուայ որդւոյ նաւեայ : Ա. 1 :

Եւ եղեւ յետ վախճանելցն Մովսեսի ծառայի
Տեառն խօսեցաւ Տէր ընդ Յեսուայ որդւոյ նաւեայ
պաշտօնէի Մովսեսի եւ ասէ : Ո՞ովէս ծառայ իմ
վախճանեցաւ . արդ յարաւցեալ անցցես ընդ այդ
Յորդանան՝ դու եւ ամենայն ժողովուրդ քո , յեր-

կիր՝ զոր եւ տաց որդւոցն Խորայելի՛ : Համենայն տեղիս յոր հասանիցեն գնացք ոտից ձերոց՝ ձեզ տաց զնա՝ որպէս խօսեցայ ընդ Մովսեսի : Օանապատն եւ զլիբանաներն, մինչեւ ցգետն մեծ՝ ցգետն Եփրատ ։ զամենայն երկիրն Գետացւոց մինչեւ ցծովի վերջին, ի մտիցն արեւու ձեզ լիցին սահմանիքն : Եւ ոչ ոք կացցէ ընդդէմ՝ ձեր զամենայն աւուրս կենաց քոց : Եւ որպէս էի ընդ Մովսեսի՝ նոյնապէս եղեց եւ ընդ քեզ, եւ ոչ թողից զքեզ եւ ոչ անտես արարից զքեզ : Օօրացիր եւ քաջ լեր, զի դու բաժանեսցես ժողովրդեանդ այդմիկ զերկիրն՝ զոր երդուայ հարցն քոց տալ դոցա : Վաղ զօրացիր եւ քաջ լեր յոյժ, պահել եւ առնել ըստ ամենայն օրինացն որպէս պատուիրեաց քեզ Մովսէս ծառայ իմ . եւ մի խոտորիցիս ի նոցանէ յաջ կամ յահեակ, զի խելամուտ լիցիս ամենայնի զինչ եւ գործեսցես : Եւ մի մերժիցիս զգիր օրինացս այսոցիկ ի բերանց քումմէ, եւ խոկասցես ի դա ի տուէ եւ ի գիշերի՝ զի իմասցիս առնել զամենայն զրեալսդ ի դմա, եւ ապա յաջողեսցիս եւ ուղղեսցես զճանապարհս քո, եւ ապա խելամուտ լինիցիս : Վա պատուիրեմ քեզ, զօրացիր եւ քաջ լեր, մի զանդիտիցիցես, եւ մի երկընչիցիս՝ զի ընդ քեզ է Տէր Աստուած քո յամենայն տեղիս ուր եւ երթայցես : 9 :

Վզօթք հանգերձ ծունր դնելով զՏէր աղաւեսցուք :
Տէր ողորմեա, Երեւանին իրանեա :
Եւ եւս խաղաղութեան : (Օ)րհնութիւն եւ փառք :
Ընթերցուած ի չորրորդ Թագաւորութեանց : Բ. 1 :
Եւ եղեւ ի վերացուցանել Տեառն զԵղիս շարժմամբ յերկինս, եւ գնացին Եղիա եւ Եղիսէէ ի Գաղցաղա : Եւ ասէ Եղիա ցԵղիսէէ, նիստ դու աստ, զի Տէր առաքեաց զիսի Բեթէլ : Եւ ասէ Եղիսէէ, կենդանի է Տէր, եւ կենդանի է անձն քո, թէ թողից զքեզ : Եւ եկին ի Բեթէլ : Եւ ելին որդիք մարդարէիցն՝ որ ի Բեթէլ՝ առ Եղիսէէ, եւ ասէ ցնա.

եթէ գիտիցես զի այսօր առնու Տէր զտէրդ ի գլխոց
քումմէ : Եւ ասէ . գիտեմ եւ ես , լուռ լերուք : Եւ
ասէ Եղիա ցԵղիսէէ . նիստ դու աստ . զի Տէր առա-
քեաց զիս յԵրիքով : Եւ ասէ . կենդանի է Տէր , եւ
կենդանի է անձն քո՝ թէ թողից զքեզ : Եւ եկին յԵ-
րիքով : Եւ մատեան որդիք մարդարէիցն որ յԵրի-
քով առ Եղիսէէ , եւ ասեն ցնա . եթէ գիտիցես՝ զի
այսօր առնու Տէր զտէրդ ի գլխոց քումմէ : Եւ ասէ .
գիտեմ եւ ես , լուռ լերուք : Եւ ասէ ցնա Եղիա . նիստ
դու աստ . զի Տէր առաքեաց զիս ի Յորդանան : Եւ
ասէ Եղիսէէ . կենդանի է Տէր , եւ կենդանի է անձն
քո՝ թէ թողից զքեզ : Եւ երկոքեան դնացին . եւ յի-
սուն այր՝ յորդւոց մարդարէիցն . եւ կացին ի հանդի-
պոջ ի բացեայ . եւ երկոքին կացին յԵղերն Յորդա-
նանու : Եւ առ Եղիա զմաշկեակն իւր եւ ծալեաց եւ
եհար զջուրն . եւ բաժանեցաւ ջուրն յայս կցյս եւ
յայն կցյս . եւ անցին երկոքեան ընդ ցամաք : Եւ Եղեւ
ընդ անցանելն նոցա , ասէ Եղիա ցԵղիսէէ , խնդրեա
զինչ արարից քեզ մինչ չեւ վերացեալ իցեմ ի քէն :
Եւ ասէ Եղիսէէ , Եղիցի կրկին ոգի քո ի վերայ իմ :
Եւ ասէ Եղիա . դժուարինս խնդրեցեր . բայց եթէ
տեսանիցես զիս յամբառնալ իմում ի քէն , Եղիցի
ոյնպէս . ապա թէ ոչ մի Եղիցի : Եւ Եղեւ մինչդեռ
գնային նոքա , երթային եւ խօսէին . եւ ահա կառք
հրեղէնք եւ երիվարք հրեղէնք անջրագետեցին ի մէջ
երկոցունց . եւ վերացաւ Եղիա շարժմամբ յԵրկինս :
Եւ Եղիսէէ հայեր եւ աղաղակէր . հայր , հայր ,
կառքդ Խորայելի եւ հեծեալքդ նորա . եւ այլ ոչ
եւս ետես զնա , եւ բուռն եհար զհանդերձից իւրօց ,
եւ պատառեաց յԵրկուս ծուէնս : Եւ առ Եղիսէէ
զմաշկեակն Եղիայի զոր ընկէց ի վերայ նորա եւ դար-
ձաւ Եղիսէէ . եւ եկաց առ Եղերն Յորդանանու : Եւ
առ զմաշկեակն Եղիայի , զոր ընկէց ի վերայ նորա . եւ
եհար զջուրն եւ ասէ . ուր ես Տէր Աստուած Եղիայի
ափիքով : Եւ եհար զջուրսն . եւ բաժանեցան յայս

կոյս եւ յայն կոյս . եւ անց Եղիսէէ : Եմրեւ տեսին
որդիք մարդարէիցն , որք յերիքով ի հանդիպոյն , եւ
ասեն՝ Հանդեաւ ոգին Եղիայի ի վերայ Եղիսէի , եւ
եկին ընդ առաջ նորա եւ երկիր պատին նմա ի վե-
րայ երկրի : Եւ ասեն ցնա . ահաւասիկ են ընդ ծա-
ռայս քո որդիք զօրութեան արք յիսուն . երթիցեն
եւ խնդրեսցեն զտէրն քո . գուցէ առ զնա Հոգի
Տեառն , եւ ընկեց զնա առ Յորդանանու կամ ի
վերայ միոյ ուրուք լերանց , եւ կամ ի վերայ միոյ
ուրուք բլրոց : Եւ ասէ Եղիսէէ , մի առաքէք : Եւ
բոնադատեցին զնա՝ մինչեւ ամաչէր . եւ ասէ . առա-
քեցէք : Եւ առաքեցին յիսուն այր . եւ խնդրեցին
զերիս աւուրս , եւ ոչ գտին զնա : Եւ դարձան առ
նա . եւ նա նստէր յերիքով . եւ ասէ ցնոսա Եղիսէէ .
ոչ ասացի ձեզ՝ թէ մի երթայք : Եւ ասեն արք
քաղաքին ցԵղիսէէ . ահաւասիկ բնակութիւն քաղա-
քիս բարի է , որպէս եւ տէրդ իսկ տեսանէ . եւ
ջուրքս չար . եւ երկիրս անզաւակ : Եւ ասէ Եղիսէէ .
առէք առ իս կուժ մի նոր , եւ գիք այդը . եւ բերին
առ նա : Եւ ել Եղիսէէ յականս ջուրցն , եւ արկ
անդր աղ . եւ ասէ՝ այսպէս ասէ Տէր . բժշկեմ զջուրս
զայսոսիկ . եւ մի եւս լիցի այտի մահ եւ անզաւա-
կութիւն : Եւ բժշկեցան ջուրքն մինչեւ ցայսօր ըստ
բանին Եղիսէի , զոր խօսեցաւ : 22 :

**Եղօթք Հանդերձ ծունը զնելով զՃէր աղաչես-
ցուք :** Տէր ողորմեա : Երէ+ անդամ կը նեւ :
Եւ եւս խաղաղութեան : (Օրհնութիւն եւ փառք :
ընթերցուած յերեմեայ մարդարէէ : Ա. 31 :
**Եհաւասիկ աւուրք գան ասէ Տէր . եւ ուխտեցից
տանդ իսրայէլի եւ տանդ Յուդայ ուխտ նոր :** Ա. Հ.
ըստ ուխտին զոր ուխտեցի ընդ Հարս նոցա՝ յաւուր
յորում առի զՃեռանէ նոցա Հանել զնոսա յերկրէն
Եգիպտացւոց . զի նոքա ոչ կացին յուխտին իմում ,
եւ ես անփոյթ արարի զնոցանէ՝ ասէ Տէր : Ե. Յ. այս
է ուխտ՝ զոր ուխտեցից տանդ իսրայէլի յետ աւուրցն

այնոցիկ՝ ասէ Տէր . տաց զօրէնս իմ ի միտս նոցա , եւ ի սիրտս նոցա գրեցից զնոսա . եւ եղէց նոցա յԱստուած . եւ նոքա եղիցին ինձ ի ժողովուրդ : Եւ մի եւս ուսուցանիցեն իւրաքանչիւր զընկեր իւր , իւրաքանչիւր զեղբայր իւր , ասել թէ ծանիր զՏէր . զի ամենեքեան ծանիցեն զիս ի փոքրկանց նոցա մինչեւ ի մեծամեծս՝ ասէ Տէր . զի քաւիւ եղէց անիրաւութեանց նոցա , եւ զմեզս նոցա ոչ եւս յիշեցից : Յկ :

Ազօթք հանդերձ ծունր զնելով զՏէր աղաւեսցուք : Տէր ողջորմեա : Երբեւ անդամ էր ինեւ :

Եւ եւս խաղաղութեան : (Յրհնութիւն եւ փառք : Ընթերցուածս յԵզզեկիելէ մարդարէէ : Եկ . 1 :

Եւ եղեւ ի վերայ իմ ձեռն Տեառն . եւ եհան զիս հոգւով Տեառն , եւ եգ զիս ի մէջ դաշտին , եւ այն լի էր ոսկերօք մարդկան : Եւ շրջեցոց զիս շուրջ զոսկերօքն . եւ ահա բաղում յոյժ էին ի վերայ երեսաց դաշտին . եւ ցամաքեալք յոյժ : Եւ ասէ ցիս . որդի մարդոյ , իցէ թէ կենդանի լինիցին ոսկերքդ այդոքիկ : Եւ ասեմ . Տէր Տէր , դռւ գիտես զայդ : Եւ ասէ ցիս . որդի մարդոյ . մարդարեաց ի վերայ ոսկերացդ այդոցիկ եւ ասասցես ցգոսա . ոսկերք ցամաքեալք՝ լուարուկք զպատգամս Տեառն :

Այսպէս ասէ Տէր Տէր ցոսկերսդ ցայդոսիկ . ահաւասիկ ես ածեմ ի վերայ ձեր շունչ կենդանի : Եւ տաց ի ձեղ ջիս . եւ ածից ի վերայ ձեր մարմինս . եւ ձգեցից ի վերայ ձեր մորթ , եւ տաց զոգի իմ ի ձեղ . եւ լինիջիք կենդանի . եւ ծանիջիք , եթէ ես եմ Տէր : Եւ մարդարէացայ որպէս եւ հրաման ետ ինձ Տէր եւ եղեւ բարբառ ի մարդարէանալն իմում , եւ ահա շարժումն , եւ մերձեցաւ ոսկը առ ոսկը , առ իւրաքանչիւր յօդս : Եւ տեսի՝ եւ ահա ջիլք եւ մարմինք պատէին . եւ ձգէր ի վերայ նոցա մորթ , եւ շունչ ոչ դշր ի նոսա : Եւ ասէ ցիս , մարդարեաց որդի մարդոյ՝ մարդարեաց ի վերայ շնչցն . եւ ասասցես ցշունչն , այսպէս ասէ Տէր Տէր . եկ շունչ

ի չօրից հողմոց, եւ փշեա ի մեռեալս յայսոսիկ, եւ կեցցեն: Եւ մարդարէացայ՝ որպէս եւ հրաման ետ ինձ Տէր, եւ եմուտ ի նոսա շունչ, եւ եղեն կենդաւնի, եւ կանգնեցան կացին ի վերայ ոտից իւրեանց, ժողովուրդ բազում յոյժ յոյժ: Եւ խօսեցաւ ընդ իս Տէր, եւ ասէ, որդի մարդոց, ոսկերքդ այդոքիկ ամենայն տունդ Խորայելի է, եւ գոքա ասեն, չորացան ոսկերք մեր, հատաւ յոյս մեր եւ մեռաք: Ա ասն այդորիկ մարդարէաց եւ ասասցես ցգոսա, այսպէս ասէ Տէր Տէր, ահաւագիկ եօ բացից զգերեզմանս ձեր, եւ հանից զձեղ ի գերեզմանաց ձերոց ժողովուրդ իմ. եւ տարայց զձեղ յերկիրն Խորայելի: Եւ ծանիչիք՝ թէ ես եմ Տէր. ի բանալ ինձ զգերեզմանս ձեր եւ հանել զձեղ ի գերեզմանաց ձերոց ժողովուրդ իմ: Եւ տաց զոգի իմ ի ձեղ, եւ լինիչիք կենդանի, եւ եղից զձեղ յերկիրն ձերում, եւ ծանիչիք թէ ես եմ Տէր. խօսեցայ եւ արարից, ասէ Տէր Տէր: 14:

Աղօթք հանդերձ ծունը դնելով զՏէր աղացեսցուք: Տէր ողորմեա: Երէ+ անդում իրնեւ: Եւ եւս խաղաղութեան: (Օրհնութիւն եւ փառք: Յանձնութեացութեաց հրանեն յէ իւղեցին, եւ իւրդուն զբանիւն ի բեմ: Եւ ժամաբարն սուս սուն: Ընթերցուած ի դանիելէ մարդարէէ: Գ. 1:

Յամին ուժուտասներորդի նարուքոդոնոսորայ արքայի, արար պատկեր ոսկի, բարձրութիւն նորա վաթսուն կանգուն, եւ լայնութիւն նորա կանգուն վեց. եւ կանգնեաց զնա ի դաշտին Դէերայ յաշխարհին բարելացւոց: Եւ արձակեաց ժողովել զզօրավարս եւ զզօրագլուխս եւ զկուսակալս՝ զպետս եւ զբոնաւորս եւ զգործակալս եւ զամենայն իշխանս աշխարհաց՝ գալ ի նաւակատիս պատկերին՝ զոր կանգնեաց արքայն նարուքոդոնոսոր: Եւ ժողովեցան կուսակալք, զօրավարք եւ զօրագլուխք, պետք եւ բռնաւորք, մեծ ամեծք եւ գործակալք եւ ամե-

նայն իշխանք աշխարհաց՝ գալ ի նտւակատիս պատկերին՝ զոր կանգնեաց արքայն Նաբուքոդոնոսոր. Եւ կային առաջի պատկերին՝ զոր կանգնեաց արքայն Նաբուքոդոնոսոր։ Եւ քարող կարդացր զօրութեամբ եւ ատէր. ձեզ ասի ազգք եւ ազինք եւ լեզուք։ Հորժամ լսիցէք զձայն փողոյ, սրնգի, թմրկի եւ քնարի եւ տաւղի եւ երգոց միաբանութեան եւ ամենայն ազգաց արուեստականաց, անկանիջիք եւ երկիր պագանիջիք պատկերին՝ զոր կանգնեաց Նաբուքոդոնոսոր արքայ։ Եւ որ ոչ անկեալ երկիր պագանիցէ՝ ի նմին ժամու ընկեսցի ի հնոց հրցն բորբոքելց։ Եւ եղեւ իբրեւ լուան ազգքն զձայն փողոյն, սրնգի, տաւղի եւ նուագարանաց եւ ամենայն ազգաց արուեստականաց, անկանէին ամենայն ազգք եւ ազինք եւ լեզուք եւ երկիր պագանէին պատկերին ոսկւոյ, զոր կանգնեաց արքայն Նաբուքոդոնոսոր։ Հայնժամ մատեան արք Քաղցէացիք եւ եղեն չարախօս ղհրէից առ Նաբուքոդոնոսոր։ Եւ ասեն. արքայ, յաւիտեան կեաց։ Դու հրաման ետուր ամենայն մարդոյ՝ որ լսիցէ զձայն փողոյ եւ սրնգի եւ քնարի եւ տաւղի եւ նուագարանաց եւ ամենայն ազգաց արուեստականաց։ Եւ որ ոչն անկեալ երկիր պագանիցէ պատկերին ոսկւոյ՝ անկցի ի հնոց հրցն բորբոքելց։ Վրդ՝ են աստ արք հրեայք, զորս կացուցեր ի վերայ գործոց աշխարհիս Բաբելոցւոց, Սեղրաք, Միսաք եւ Աբեղնագով, որ ոչ հնաղանդեցան հրամանի քում արքայ, եւ զդիս քո ոչ պաշտեն, եւ պատկերիդ ոսկւոյ զոր կանգնեցեր՝ երկիր ոչ պագանեն։ Հայնժամ Նաբուքոդոնոսոր սրտմտութեամբ եւ բարկութեամբ հրամայեաց ածել զԱբեղրաք, զՄիսաք եւ զԱբեղնագով։ Եւ ածին առաջի թագաւորին։ Պատասխանի ետ Նաբուքոդոնոսոր եւ ասէ ցնոսա. թէ արդարեւ՝ Սեղրաք, Միսաք եւ Աբեղնագով, զդիս իմ ոչ պաշտիցէք, եւ պատկերին ոսկւոյ՝ զոր կանգնեցի, երկիր ոչ

պատանիցէք։ Այս արդ եթէ պատրաստք լինիցիք։ զի յորժամ լսիցէք զձայն փողոյ, սրնգի եւ թմբկի եւ քնարի, եւ զմիաբանութիւն ամենայն ազգաց արուեստականաց, անկանիցիք եւ երկիր պատանիցէք պատկերին՝ զոր արարի. ապա թէ ոչ պատանիցէք երկիր՝ ի նմին ժամու անկցիք ի հնոց հրոյն բորբռքելց. եւ ով է Աստուած՝ որ փրկեսցէ զձեղ ի ձեռաց իմոց։ Պատասխանի ետուն Սեդրաք, Միսաք եւ Աբեղնագով, եւ ասեն ցարքայնաբուքողոնսոսոր, ոչ ինչ է պիտոյ վասն բանիդ այդորիկ տալ քեզ պատասխանի։ Օ ի է մեր Աստուած յերկինս՝ զոր մեքն պաշտեմք. կարօղ է փրկել զմեղ ի հնոցէ հրոյդ բորբռքելց. եւ ի ձեռաց քոց արքայ՝ ապրեցուցանել զմեղ։ Ապա թէ ոչ այս ինչ յայտնի լիցի քեզ արքայ. զդիս քո մեք ոչ պաշտեմք. եւ պատկերիդ ոսկւոյ՝ զոր կանդնեցեր՝ երկիր ոչ պատանեմք։ Հայնժամ նաբուքողոնսոր լիեզեւ սրտմտութեամբ. եւ գոյն երեսաց նորա շրջեցաւ ի վերայ Սեդրաքայ, Միսաքայ եւ Աբեղնագովի, եւ ասէ. ջեռուցէք զհնոցն եօմնպատիկ՝ զի մինչեւ ի վախճան այրեսցին։ Եւ ալք հինգ զօրաւորք զօրութեամբ՝ կապեցին զԱբեղրաք, զՄիսաք եւ զԱբեղնագով՝ արկանել ի հնոց հրոյն բորբռքելց։ Հայնժամ արքն այնոքիկ կապեցան պատմուճանօք եւ վարտեօք, արտախուրակօք եւ զանկապանօք իւրեանց. եւ ընկեցան ի մէջ հնոցի հրոյն բորբռքելց։ Օ ի հրաման թագաւորին սաստկանայր. եւ հնոցն բորբռքէր եօմնպատիկ առաւել յոյժ։ Եւ երեքեան նորա Սեդրաք, Միսաք եւ Աբեղնագով, անկան ի մէջ հնոցին կապեալք։ Եւ գնային ի մէջ հրոյն, օրհնեին եւ գովէին զՏէր Աստուած։ Հարեւաւ Ազարիա. եւ եկաց յաղօթս այսպէս. երաց զբերան իւր ի մէջ հրոյն եւ ասէ։ (Օրհնեալ ես Տէր Աստուած հարցն մերոց. գովեալ եւ փառաւորեալ է անուն քո յաւիտեան։ Օ ի արդար ես յամենայնի՝ զոր ածեր ի

վերայ մեր , եւ ամենայն գործք քո ճշմարիտ են . եւ ուղիղ են ճանապարհք քո , եւ ամենայն դատաստան քո ճշմարտութիւն : Եւ իրաւունս ճշմարտութեան արարեր՝ ըստ ամենայնի զոր արարեր մեզ եւ քաղաքին սրբոյ հարցն մերոց Երուսաղէմի . զի ճշմարտութեամբ եւ յիրաւի ածեր զայս ամենայն վասն մեղաց մերոց : Օխ մեղաք եւ անօրինեցաք՝ յապստամբ լինել ի քէն . եւ առաւել մեղաք յամենայնի : Եւ պատուիրանաց քոց ոչ անսացաք . ոչ պահեցաք եւ ոչ արարաք՝ որպէս պատուիրեցեր մեզ , զի բարի լինիցի մեզ : Եւ զամենայն՝ զոր ածեր ի վերայ մեր , եւ զամենայն՝ զոր արարեր մեզ՝ արդար դատաստանաւ արարեր : Եւ մատնեցեր զմեզ ի ձեռս թշնամեաց մերոց , անօրինաց , խստաց եւ ապստամբողաց , եւ թագաւորի անիրաւի եւ չարի քան զամենայն երկիր : Եւ արդ՝ ոչ դոյ մեզ բանալ զբերանս մեր , զի ամօն եւ նախատինք եղաք ծառայից քոց պաշտօնէից : Այլ մի մատներ զմեզ իսպառ վասն անուան քո . եւ մի ցրեր զուխտ քո : Եւ մի ի բացէ առներ զողորմութիւնս քո ի մէնջ . վասն Երբահամու սիրելոյ քո եւ վասն խսահակայ ծառայի . քո եւ վասն խրայելի սրբոյ քո : Որոց խօսեցար բազմացուցանել զզաւակ նոցա իբրեւ զաստեղս երկնից , եւ իբրեւ զաւազ առ ամին ծովու : Եւ արդ Տէր նուազեցաք քան զամենայն ազգս , եւ եմք տառապեալք յամենայն երկրի , այսօր վասն մեղաց մերոց : Եւ ոչ դոյ ի ժամանակի յայսմիկ իշխան , մարդարէ եւ առաջնորդ . ոչ ողջակէզք եւ ոչ զօհք եւ ոչ պատարագք եւ ոչ խօսնկք , եւ ոչ տեղի տալոյ երախսյրիս առաջի քո . եւ գտանել զողորմութիւն ի քէն . այլ անձամբք բեկելովք եւ հոգւովք տառապանաց ընդունելի լիցուք : Իբրեւ զողջակէզս խոյոց եւ զուարակաց եւ իբրեւ զբիւրաւորս գառանց պարարտաց , այնպէս եղիցի պատարագս մեր այսօր առաջի քո . լինել կատարեալ զկնի քո . զի չեք

ամօթ յուսացելոցս ի քեզ: Եւ արդ՝ գամբ զշետ
քո ամենայն սրտինք մերովք . երկնչիմք ի քէն, եւ
խնդրեմք զերեսս քո: Ո՞հ յամօթ առներ զմեղ.
այլ արա ընդ մեղ ըստ հեղումնեան քում եւ ըստ
բաղում ողորմումնեան քում: Եւ փրկեալ զմեղ
վասն սքանչելեաց քոց, եւ տուր փառս անուան
քում Տէր: Եւ յամօթ լիցին ամենեքեան՝ ոյք ցու-
ցանեն չարիս ծառայից քոց, եւ ամաչեսցին յամե-
նայն բռնումնեան իւրեանց. եւ զօրումիւն նոցա
խորտակեսցի: Եւ ծանիցեն՝ զի դու ես Տէր Աս-
տուած միայն եւ փառաւորեալ ի վերայ ամենայն
տիեզերաց: Եւ ոչ դադարէին՝ որք արկին զնոսա
սպասաւորք թագաւորին՝ ի զնոցն բորբոքելոյնաւ-
թիւ եւ ձիմով եւ վորվ եւ որթով: Եւ ելանէր
դիղանայր բոցն ի վերայ քան զնոցն ի քառասուն
եւ յինն կանգուն: Եւ շրջէր պատէր շուրջ զնո-
ցաւն եւ այրէր, զորս գտանէր ի Քաղդէացւոց ան-
տի: Եւ հրեշտակ Աստուծոյ էջ եկաց ընդ Աղա-
րիանսն ի հնոցի անդ. եւ թօմափեաց զբոց հրցն ի
հնոցէ անտի: Եւ արար ի մէջ հնոցին իբրեւ զհողմ՝
որ ցօղագին շնչիցէ. եւ ոչ մերձենայր ամենեւին
հուրն ի նոսա, ոչ տրտմեցուցանէր եւ ոչ նեղէր
զնոսա: Հայնժամ երեքեանն իբրեւ ի միոջէ բերա-
նոյ օրհնէին եւ գովիճին եւ փառաւոր առնէին զԱս-
տուած ի մէջ հնոցին եւ ասէին: (Օրհնեալ ես Տէր
Աստուած հարցն մերոց . գովեալ եւ առաւել բար-
ձրացեալ յաւիտեանս . եւ օրհնեալ է անուն սուրբ
փառաց քոց . գովեալ եւ առաւել բարձրացեալ յա-
ւիտեանս: (Օրհնեալ ես ի տաճարի փառաց սրբու-
թեան քո, գովեալ եւ առաւել բարձրացեալ յաւի-
տեանս: (Օրհնեալ ես, որ հայիս յանդունդս եւ նստիս
ի քերովքէս . գովեալ եւ առաւել բարձրացեալ յա-
ւիտեանս: (Օրհնեալ ես ի վերայ աթոռոյ արքայու-
թեան քո, գովեալ եւ առաւել բարձրացեալ
յաւիտեանս: (Օրհնեալ ես ի վերայ հաստատութեան

երկնից . զովեալ եւ առաւել բարձրացեալ յաւի-
տեանս : (Յրհնեցէք ամենայն գործք Տեառն զՏէր , օր-
հնեցէք եւ բարձր արարէք զնա յաւիտեան : (Յրհնե-
ցէք երկնիք զՏէր , օրհնեցէք : (Յրհնեցէք հրեշտակք
Տեառն զՏէր , օրհնե : (Յրհնեցէք ջուրք ամենայն , որ
ի վերց քան զերկինս զՏէր , օրհնեցէք եւ բարձր :
(Յրհնեցէք ամենայն զօրութիւնք Տեառն զՏէր .
օրհնե : (Յրհնեցէք արեւ եւ լուսին զՏէր . օրհնե :
(Յրհնեցէք ամենայն աստեղք երկնից զՏէր . օրհնե :
(Յրհնեցէք ամենայն անձրեւք եւ ցողք զՏէր օրհնե :
(Յրհնեցէք ամենայն հողմք զՏէր . օրհնե : (Յրհնե-
ցէք հուր եւ տապ զՏէր . օրհնե : (Յրհնեցէք ցուրտ
եւ տօժք զՏէր . օրհնե : (Յրհնեցէք եղեամն եւ ձիւ-
նաբեր զՏէր . օրհնե : (Յրհնեցէք սառն եւ պարզ
զՏէր . օրհնե : (Յրհնեցէք պաղ եւ ձիւն զՏէր . օր-
հնե : (Յրհնեցէք տիւք եւ դիշերք զՏէր . օրհնե :
(Յրհնեցէք լցու եւ խաւար զՏէր . օրհնե : (Յրհնե-
ցէք ամպք եւ փայլատակունք զՏէր . օրհնե : (Յր-
հնեսցէ երկիր զՏէր . օրհնեսցէ եւ բարձր արասցէ
զնա յաւիտեան : (Յրհնեցէք լերինք եւ բարձունք
զՏէր . օրհ : (Յրհնեցէք ամենայն բոյսք երկրի զՏէր .
օրհնե : (Յրհնեցէք աղբերք զՏէր . օրհնե : (Յրհնե-
ցէք ծռվ եւ գետք զՏէր . օրհնե : (Յրհնեցէք կետք
եւ ամենայն կայտառք՝ որի ջուրս զՏէր . օրհնե : (Յր-
հնեցէք թռչունք երկնից զՏէր . օրհնե : (Յրհնեցէք
ամենայն գաղանք եւ անասուն զՏէր . օրհնե : (Յրհնե-
ցէք որդիք մարդկան զՏէր . օրհնե : (Յրհնեսցէ Խ-
րայէլ զՏէր . օրհնեսցէ եւ բարձր արասցէ զնա յաւի-
տեան : (Յրհնեցէք քահանայք զՏէր . օրհնեցէք ծա-
ռայք Տեառն զՏէր . օրհնե : (Յրհնեցէք հոգիք եւ
շունչք արդարոց զՏէր . օրհ : (Յրհնեցէք սուրբք եւ
խռնարհք սրտիւք զՏէր . օրհնեցէք եւ : (Յրհնեցէք
Անանիա , Աղարիա եւ Միասցէլ զՏէր . օրհնեցէք եւ
բարձր արարէք զնա յաւիտեան : Օի փրկեաց զմեղ ի
դժոխոց . եւ ի ձեռաց մահու ապրեցոյց զմեղ , եւ

փրկեաց զմեղ ի հնոցէս, եւ ի միջյ բորբոքեալ բոցյս, եւ ի միջյ հրոյս փրկեաց զմեղ : Կոհացաւրուք զջեառնէ՝ զի քաղցր է, զի յաւիտեան է ողօրմնորա : (Օրհնեցէք ամենայն պաշտօնեայք Տեառն զլւտուածն աստուծոց : (Օրհնեցէք եւ գոհացաւրուք, զի յաւիտեան է ողօրմնորա : 91 :

Հյառելն զնոցի սուլուան, յառեն դուիէ ինունի ածեն յեկալուշին, եւ դուն ի յեռա երիւ ժանանայից : Եւ երբ ու (Օրհնեցէք ամենայն գործքն ախունին, դոփքուն երդեն ուղոր յայնիւ, ամելու : (Օրհնեցէք, գովեցէք եւ բարձր արարէք զնայաւիտեան : Եւ ի յուրաքան հորցի սուլուանին սորիւածն բուրյույնիւ դուն : (Օրհնեա տէր : Եւ պատրարտին հորչին : Զինի արյանին պատրարտին ախունին նույնագուակ առնել :

Յարութեան Տեառն :

Ըստին Աջ :

Ըստ յարեաւ ի մեռելոց . Տէս իւր սուրբն է նիւր 507 էւ շնի, եւ է նիւր 510 էւ շնի :

Զնուք՝ Արթիւ :

Սրբյ Աւետարանիս որ ըստ Մատթէոսի : ԽԸ . 16 : Յետ յարութեան Տեառն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի :

Խսկ մետասան աշակերտքն գնացին ի Գալիլեա, ի լեառնն՝ ուր ժամադիր եղեւ նոցա Յիսուս : Խրբեւ տեսին զնա, երկիր պագին նմա . եւ ոմանք յերկուացան : Եւ մատուցեալ Յիսուս խօսեցաւ ընդ նոսա եւ ասէ . տուաւ ինձ ամենայն իշխանութիւն յերկինս եւ յերկրի . որպէս առաքեաց զիս Հայր, եւ ես առաքեմ զձեղ : Կնացէք այսուհետեւ աշակերտեցէք զամենայն հեթանոսս, մկրտեցէք զնոսա յանուն Հօր, եւ Որդւոյ, եւ Հոգւոյն սրբոյ : Ուսուցէք նոցա պահել զամենայն՝ որ ինչ պատուիրեցի ձեղ . եւ ահաւասիկ ես ընդ ձեղ եմ զամենայն աւուրս մինչեւ ի կատարած աշխարհի : 20 :

Քարոշ : Խնդրեսցուք : Ակցոյ յայնիւ : Առջնու . իմագաւոր խաղաղութեան : Հայր մեր :

Եւ արյանին իսուլունեամբ :

Կ Ի Ւ Ր Ա Կ Ե

Զ Ա Տ Ի Կ Յ Ա Ր Ո Ւ Թ Ե Ա Ն

ՏԵՐՈՒ ՄԵՐՈՅ ՅԻՍՈՒՄԻ ՔՐԻՍՏՈՍԻ

Ի Գ Ի Շ Ե Ր Ի

Հ Ա Խ Ա Բ Ա Ռ Ե Ա Ն Ե , Ե - Պ Ա Խ Ա Բ Ա Ռ Ե Ա Ն Ե Ա Վ Ե Ր Ա Ջ Ք Ա Վ Ա Ր Ե Ա Ն Ե :
Ե - Ա Վ Ե Ր Ա Ջ Ք Ա Վ Ա Ր Ե Ա Ն Ե Ա Վ Ե Ր Ա Ջ Ք Ա Վ Ա Ր Ե Ա Ն Ե :

Օ Ր Ա Խ Ա Բ Ա Ռ Ե Ա Ն Ե :

Վ Յ Ա Յ Օ Ր յ ա ր ե ա ւ ի մ ե ռ ե լ ո ց փ ե ս ա յ ն ա ն մ ա ն չ ե ւ
ե ր կ ն ա ւ ո ր . ք ե զ ա ւ ե տ ի ք խ ը ն գ ո ւ թ ե ա ՞ ն հ ա ր ս ն
ի յ ե ր կ ր է ե կ ե ղ ե ց բ ի . օ ր հ ն ե ա ի ձ ա յ ն ց ը ն ծ ո ւ թ ե ա ՞ ն
զ լ Ա ս տ ը ւ ա ՞ ծ ք ո վ Ա ի ո վ ի ս : Վ յ ս օ ր ա ն ճ ա ռ լ ը յ ս ի լ ո ւ -
ս ո յ լ ո ւ ս ա ո ր ե ա ց զ մ ա ն կ ո ւ ն լ ս ք ո ւ . լ ո ւ ս ա ւ ո ր ե ա ՞ ւ
ե ր ո ւ ս ա ղ լ ո ւ մ . ք ա ն զ ի յ ա ր ե ա ւ լ ը յ ս ք ո ւ Ք ր ի ս տ ո ս .
օ ր հ ն ե ա ի ձ ա յ ն ց ը ն ծ ո ւ թ ե ա ՞ ն զ լ Ա ս տ ը ւ ա ՞ ծ ք ո վ Ա ի -
ո վ ի ս : Վ յ ս օ ր խ ա ւ ա ր ն ա ն գ ի տ ո ւ թ ե ա ՞ ն հ ա լ ա ծ ե ց ա ւ
ե ր բ ե ա կ լ ո ւ ս ո վ ի ս : Ե ւ ք ե զ ծ ա գ ե ա ՞ ց լ ը յ ս գ ի տ ո ւ -
թ ե ա ՞ ն . յ ա ր ո ւ ց ե ա լ ն ի մ ե ռ ե լ ո ց Ք ր ի ս տ ո ս . օ ր -
հ ն ե ա ի ձ ա յ ն ց ը ն ծ ո ւ թ ե ա ՞ ն զ լ Ա ս տ ը ւ ա ՞ ծ ք ո վ Ա ի -
ո վ ի ս :

† Վ յ ս օ ր զ ա տ ի կ մ ե ր զ ե ն մ ա մ ի Ք ր ի ս տ ո ս ի ա ր ա ս -
ց ո ւ ք տ օ ն ց ը ն ծ ո ւ թ ե ա մ ի . ն ո ր ո գ ե ա լ ք ս ի հ ն ո ւ թ ե ն -
ն է մ ե ղ ա ց ա ս ե լ ո վ . Ք ր ի ս տ ո ս յ ա ր ե ա ւ ի մ ե ռ ե լ ո ց :
Վ յ ս օ ր հ ր ե շ տ ա կ ը ն լ ո ւ ս ա փ ա յ լ ի յ ե ր կ ն ի ց ի ջ ե ա լ .
զ ա ր հ ո ւ ր ե ց ո յ ց ը զ պ ա հ ա պ ա ն ս ն . ե ւ ս ո ւ ր ը կ ա ն ա ն ց ը ն
ք ա ր ո ղ է ր ա ս ե լ ո վ . Ք ր ի ս տ ո ս յ ա ր ե ա ւ ի մ ե ռ ե լ ո ց :

Ի՞նդ լուսանալ միաշաբաթին կանխեցին կանաչքն ի գերեզմանն. ի խընկել զանապական մարմինն : Այւ գտին ըզվէմըն բարձեալ ի դրաց գերեզմանին . եւ լըւեալ բարբառ ի հրեշտակէն . եթէ յարեաւ քրիստոս եւ խափանեաց ըղմահ : Այւ հանդիպեալ քո Տէր առաքելոցն եւ տըւեալ ողջոյն կենդանարար . առաքեցեր զնոսա ի փըսկութիւն տիեզերաց :

Փամմոք յարութեան քո Տէր : Պատրանօք նաև խաստեղծին մերկացաք ի լուսոյն իսկ յարութեամբ միածնիդ ըզգեցաք զանմահութիւն . փամմոք յարութեան քո Տէր : Խապւնօք փայտին ճաշակեցաք լողմահ . իսկ ի փայտէն կենաց նորոգեցաք ամենեքեան . փամմոք յարութեան քո Տէր :

Ի՞նդ կանայսն իւղաբերսն առ քեզ առաւօտեմք կենդանիդ յաւիտենից քրիստոս ընկալ եւ ըզմերս . փոխանակ խընկոցըն զօրհնարանութիւնս : Փոխանակ սուրբ աւետաւոր զըւարթնոյն գըթութիւն քո մեզ հանդիպեսցի յուսով գիտութեան . մըխիթարել ըզհոգիս եւ լուսաւորել : Ի՞նդ նոսին աւետարանութեամբ քարոզեժացոց կոք . ըզքոչոց միայն ըզգանչեցիլիսդ . որ յարեարդ ի մեռելոց ամենազըր թագաւոր անմահ :

Ո՞ր անձառ էութեամբ Հօր ես փառակից շարչաբիլ մարմնով յանձն առեր վասըն մեր . մըշտընջենաւոր օրհնութեամբ ի հրեշտակաց օրհնեալ ես Տէր : Ո՞ր էակդ ես ընդ Հօր եւ սուրբ Հոգւոյն . խաշեցաք եւ թաղեցար կամաւ Հօր վասըն մեր . մըշտընջենաւոր օրհնութեամբ ի հրեշտակաց օրհնեալ ես

ՏԵՇ : Ո՞ր միւսանգամ գալոց ես հայրենի փառօք .
շնորհելով աստուածապէս յարութիւն տիեղերաց .
յամենայն արարածոց յաւիտենից օրհնեալ ես ՏԵՇ :

ՀԳ . Ո՞ր ի քրովեական կառսըդ հանգչիս . այսօր
իշեր յերինից ի դասս առաքելոցըն սուրբ Հոգի .
օրհնեալ ես թագաւոր անմահ : Ո՞ր գընաս ի վե-
րայ թեւոց հողմոց . այսօր ի հրեղէն լեզուս բա-
ժանեալ հանգեար յառաքեալոցն սուրբ Հոգի .
օրհնեալ ես թագաւոր անմահ : Ո՞ր խնամես տես-
չութեամբ զքո զարարածու . այսօր Եկիր ի համա-
տել զնկեղեցի քո սուրբ Հոգի . օրհնեալ ես թա-
գաւոր անմահ :

ՀՆ . Օ Հոգին ծառայից քոց Քրիստոս . ընկալ ի
դասս անդրանկաց գրելոց ի յերկինս : Ծնկալ
վասըն սոցա ըզբանաւոր պատարագս ի մէնջ . եւ
շնորհեալ նոցա ըզբողութիւն դտանել յաւուրըն
յետնում : Հաշտեա ի ձեռըն սուրբ մարմնոյ եւ ա-
րեան քո՝ ՏԵՇ . եւ պարդեւեա նոցա դասիլ յա-
ջակողմեանըն քո :

ՄՌ . Հարուցելոյն ի մեռելոց բնակարան մայր
եւ կըս . որ ըզնընջեցեալոցն յԱդամայ կենագոր-
ծէ անապական . զքեղ մեծացուցանեմք որ օր-
հնեալդ ես ի կանայս : Արարողին Երկնի եւ Եր-
կրի եղեր տաճար եւ առաջաստ . որ ըզնընջեցեալ-
ոցն մէր հրեղէն նորոգէ . զքեղ մեծացուցանեմք
որ օրհնեալդ ես ի կանայս : Աերարողին տիեզե-
րաց արբուցեր ըզքու սուրբ ըզկամթն . որ ըզնընջե-
ցեալոցն մէր վերլստին նորոգէ . զքեղ մեծացու-
ցանեմք որ օրհնեալդ ես ի կանայս :

Խ2. Ո՞ր զանարած բաղուկըս քո՞ ի խաշի՞ն տարածեցեր Քրիստոս Ա'ստըւած . Եւ նըշան յաղթօւթեան Ետուր մեզ . սովան ըզկեանըս մեր պահեա՞ : Ո՞ր զաշխարհակեցցց բաղկատարածութիւն խաշի քո՞ Քրիստոս Ա'ստըւած . գաւաղան զօրութեան Ետուր մեզ . սովան ըզկեանըս մեր պահեա՞ : Փառք Հօր : Ո՞ր ըզմեռեալն ի ճաշակմանէ փայտի՞ն յանցանաց . կենաց փայտիւրն կենագործեցեր . սովան ըզկեանըս մեր պահեա՞ :

Այժմ եւ միշտ : Այսօր նոր Խրայէլ կոչեցեալք ի Քրիստոս . աղատեալք արեամբ գառինն Աստուծոյ . պարեսցուք ընդ երկնայնոցն ասելով . Քրիստոս յարեաւ ի մեռելոց :

Մազն . Փառք Հրաշափառ յարութեան : Քուն . Ասնի գիշերի : Աղբն : Ի գիշերի եւ ի տուլնջեան :

Ալլուն : Յարենիւնեան Ա2 :

Մազն : Ի գիշերի եւ ի տուլնջեան :

ՅԱՌՈՒ ՏՕՏՈՒՆ

Հարց Դկ :

Այսօր մեծ աւետիք Ադամայ նախաստեղծի՞ն տըւաւ արի որ նընջես լուսանտու եղեւ քեզ յարուցեալըն Քրիստոս . Ա'ստըւած Հարցըն մերոց : Այսօր ձայն աւետեաց յեւայի գոշն լըսելիս . գըստելք իւղաբերք տեսսաք յարուցեալ ըզյարութիւնըն քո՞ Քրիստոս . Ա'ստըւած Հարցըն մերոց : Այսօր Հրեշտակք յերկնից իջեալ տան զաւետիս մարդկան յարեաւ խաչելեալն եւ յարոց ըզձե՞զ ընդ ինքեան . Ա'ստըւած Հարցըն մերոց :

Գ. Իզգչեր օրհնեցէք եւ բարձր արարէք ըղնա
յաւիտեան: Փառք Հօր եւ: Այսօր Տէրըն մե՛ր
յարեաւ եկայք պարեսցո՞ւք ընդ հրեշտակս յաղ-
թական երգով. օրհնեցէք եւ բարձր արարէք ըղ-
նա յաւիտեան: Այժմ եւ միշտ: Այսօր սիւն
ընւառյ ծագեաց սուրբ եկեղեցւոյ. յարժւցեալն ի
մեռելոց Քրիստոս. օրհնեցէք եւ բարձր արարէք
ըղնա յաւիտեան:

በኢትዮ-Ե----ና ቤት የብር :

Աստուածածին տաձար լուսոյ . որ մարմնով պարագրեալ անձառարար ծընար զբանն Աստղւած . զքեղ բարեբանեալ մեծացուցանեմք : Փառք Հօր : Ուրախ լեր եւ բերկրեա մայր եւ կոյս . քանզի ծընեալն ի կուսէդ այսօր վերըստին յարութեամբ ծընաւ ի կոյս գերեզմանէն . զքեղ բարեբանեալ մեծացուցանեմք : Այժմ եւ միշտ : Յընծա՛ եւ զուարձացիր հարսն ի յերկրէ և բերկնից . քանզի սցսօր երկնայնոցն իջեալ ասցին քեզ զաւետիս յարութեան միածնի Արդւոյ քո՛ . զքեղ բարեբանեալ մեծացուցանեմք :

Ե-ՀՅԵՒՐԻ Ա-ԽԴ · Ց-ԽՆ :

Եւ ի միաշաբաթոցն : Տէ- է դէ- 99 :

$\text{C}_{\text{H}_2} = \text{C}_{\text{H}_2}$

Φωτηρίου Ιωάννης ήταν Έλληνας γένους στην Αγγλία.

Digitized by srujanika@gmail.com

Այսօր ըզպասեք չարչարանաց ելից Կորայելի փոխեցելը . ի վրթկութիւն հոգւոց դատի՞՛կ սուրբ յարութեամբ քո՞ Քրիստոս : Փառք Հօր եւ : Այսօր բնդ արեանցն օրինակի՞ն անբան գառանցըն զեն-

մանց . պարզեւեցե՞ր մեղ գառն Աստուծո՞յշ . զարիւնըդ քո՞ փերկակա՞ն : Այժմ եւ միշտ : Այսօր ընդ անդրանկացն աղատութեա՞ն աղատեցե՞ր ըդգերեալսն . պըտուղ կենաց նընջեցելո՞ց եւ անդրանիկ մեռելոց :

ՏԵՐ ՅԵՐԻՆԵց ԴԿ :

Յուրայի յերին առան առնելուն հայբուրեն պիտանու : Այսօր հրեշտակիք ի՞ յերկինս ուրախանան ընդ մարդկան . ողբ իջեալ ի՞ յերկնից տան աւետիս աշխարհի . ցընծացէք այսօր Քրիստոս յարեալ ի՞ մեռելոց : Այսօր զուարթունն ի՞ վիմին խընկարերից սուրբ կանանցն . փողէր ձայնիւ ցընծութեամբ պատմել աշակերտացն ասելով . ցընծացէք այսօր Քրիստոս յարեալ ի՞ մեռելոց : Փառք Հօր : Այսօր վիմին հաւատոյ եւ Յովհաննու սիրելոյ . ընդ հակոակս ընթացեալ ի՞ գերեզման յարուցելոյն . զօր տեսեալ պատմեին Քրիստոս յարեալ ի՞ մեռելոց : Այժմ եւ միշտ : Այսօր Եւ մեք զուարթացեալք պայծառասցուք տօնիւս . ընդ հաշտութեանն Աստուծոյ միմեանց արկցուք գիրկըս սիրով . Եւ միաբան գոչեսցուք . Քրիստոս յարեալ ի՞ մեռելոց :

Առաջարկ Երբ Յուրանուն ԱԶ :

Քուրու . Ասացուք . ի՞ ո՞ ի՞ ո՞ :

Զի՞ Առուրբ Աստուածին զիկնուն Թաբան , Եւ Ելանեն ի ուստի Ելեղիցոյն իսպիւ Եւ աւետուրուն ինիւնդ Եւ համեղնու Եւ ավելոյն զըրդուն : Եւ սիսոնին

ՅՈՒՐԻՆ ԱԶ :

Այսօր յարեալ ի՞ մեռելոց փեասյն անմահ Եւ երկնաւոր . քեզ աւետիք խընդութեալն հարսն

ի յերկրէ Եկեղեցի . օրհնեաւ ի ձայն ցընծութեան զլս' ստքւա՞ծ քո՞ Սիովն : Այսօր անձառ լոյսն ի լուսոյ լուսաւորեաց զմանկունըս քո՞ . լուսաւորեամ Երուսաղէմ : Քանզի յարեաւ լոյս քո Քրիստոս . օրհնեաւ ի ձայն ցընծութեան զլս' ստքւա՞ծ քո՞ Սիովն : Այսօր խանարն անգիտութեան հալածեցաւ . երբեակ լուսովն : Եւ քեզ ծագեամց լոյս գիտութեամուն . յարուցեալն ի մեռելոց Քրիստոս . օրհնեաւ ի ձայն ցընծութեան զլս' ստքւա՞ծ քո՞ Սիովն :

Սահման ԿԴ :

Քեզ վայելէ օրհնութիւն Աստուած ի Սիովն . Եւ քեզ տացին աղօթք յերուսաղէմ :

Լուր աղօթք իմոց , զի առ քեզ ամենայն մարմին եկեսցէ :

Խանք անօրինաց զօրացան ի վերայ մեր . զամբարցութիւնս մեր դու քաւեսցես :

Երանի զօրս ընտրեցեր եւ ընկալար . եւ բնակեսցեն ի գաւիթս քո :

Լցցուք մեք ի բարութենէ տան քո . սուրբ է տաճար . քո՝ սքանչելի արդարութեամք :

Լուր մեզ Աստուած փրկիչ մեր , յոյս ամենայն ծագաց երկրի , եւ որ ի ծով հեռի :

Ո պատրաստէ զլերինս զօրութեամք իւրով , զգեցեալ է զզօրութիւն :

Ո խոռվեցուցանէ զմեծութիւն ծովու , եւ զձայն ալեաց նորա ցածուցանէ :

Եկուովեսցին հեթանոսք , եւ երկիցեն բնակիչք երկրի ի նշանաց քոց :

Հելս առաւօտու եւ ընդ երեկոյս զուարձասցին . հայեցար յերկիր , արբեցուցեր զնա , եւ բաղում արարեր զմեծութիւն նորա :

Դեմն Աստուծոյ լի եղեւ ջուրբ , պատրաստ արաւ .

րեր զկերակուր նորա, զի այսպէս է պատրաստութիւն:

Օակօս նորա արբեցուցեր, եւ բաղում արարեր զարմակիս նորա:

Ի ցօշել նոցա զուարթ եղիցի բոյս նորա. օրհնեսցի պսակ տարւոյ քաղցրութեան քո:

Դաշտք քո լցցին պարարտութեամբ. պարարտասցին գեղեցկութիւնք անապատի:

Ի լուրք ցնծութիւն զգեցցին, եւ զգեցցին խշքմաքեաց.

Նովիտք բաղում արասցեն ցորեան. աղաղակեացեն եւ օրհնեսցեն:

Ընթերցուած ի Գործոց առաքելոց: Ա. 1:

Օքանն առաջին՝ զոր արարի վասն ամենայնի ոթէոփիլէ, զոր սկսաւ. Յիսուս առնել եւ ուսուցանել, մինչեւ յօրն պատուիրելց առաքելոցն ի ձեռն Հոգւոյն սրբոյ, զորս ընտրեացն, եւ վերացաւ: Արոց յանդիման կացոյց զինքն կենդանի յետ չարշարանացն իւրոց ի բաղում արուեստո՞յ յաւուրս քառասուն երեւել նոցա եւ ասել վասն արքայութեանն Աստուծոյ: Եւ ի հաղորդել ընդ նոսա հացիւ, պատուեր տայր նոցա՝ յերուսաղեմէ մի մեկնել, այլ սպասել աւետեացն Հօր՝ զոր լուարուքն յինէն: Օի Յովչաննէս մկրտեաց ի ջուր. այլ դուք մկրտիցիք ի Հոգին սուրբ, ոչ յետ բաղում ինչ աւուրցս այսոցիկ: Եւ նոքա մատուցեալ հարցանեին զնա եւ ասէին. Տէր, եթէ ի ժամանակի աստ յայսմիկ հասուցանելոց իցես զարքայութիւնն իսրայէլի: Եսէ ցնոսա, ոչ է ձեզ զիտել զժամն եւ զժամանակս, զոր Հայր եգ յիւրում իշնանութեան. այլ առջիք զօրութիւն ի հասանել Հոգւոյն սրբոյ ի վերայ ձեր, եւ եղիջիք ինձ վկայք յերուսաղէմեւ յամենայն Հրէաստանի եւ ի Սամարիա, եւ մինչեւ ի ծագս երկրի: 8:

Ալէլուիա. ալէլուիա. ալէլուիա:

* Ասեալ կային ոտք մեր առ դրունս քո Երուսաղէմ:

ԶԵՒՔ ԱՌԹԵՒ :

Մրբոյ Աւետարանիս որ ըստ Մարկոսի : Ժ. 2. 2 :
 Վասն յարութեան Տեառն մերօյ Յիսուսի Քրիստոսի :
 Եւ ընդ առաւօտս միաշաբաթուն գանի գերեզմանն
 ընդ արեւագալն , եւ ասէին ցմիմեանս . ով թաւա-
 լեցուսցէ մեզ զվէմն ի դրաց գերեզմանին : Եւ հայե-
 ցեալ տեսին՝ զի թաւալեցուցեալ էր զվէմն ի գե-
 րեզմանէն . քանզի էր մեծ յոյժ : Եւ մտեալ ինելքս
 ի գերեզմանն՝ տեսին երիտասարդ մի զի նստէր ընդ
 աջմէ կողմանէ՝ զգեցեալ պատմուձան սպիտակ , եւ
 զարհութեցան : Եւ նա ասէ ցնոսա . մի երկնչիք , զՅի-
 սուս խնդրէք զնաղովուցի զիաշելեալն , յարեաւ՝
 չէ աստ . ահաւադիկ տեղին՝ ուր եղին զնա : Վ. Ա.
 երթայք ասացէք ցաշակերտս նորա եւ ցՊետրոս ,
 եթէ ահա յառաջագոյն երթայ քան զձեզ ի Գա-
 լիլեա , անդ տեսանիցէք զնա՝ որպէս ասացն ձեզ :
 Եւ իբրեւ լուսն՝ ելին եւ փախեան ի գերեզմանէն ,
 քանզի զահի հարեալ էին . եւ ոչ ումեք ինչ ասա-
 ցին , զի երկնչէին : 8 :

Վ. յ կորդ է ժամանան իւրոքի : Եւ աղոտ էլունին իւ-
 նուն է անեւարուն , ինչով է անելունուն է անենայն
 շրբուն է դասու : Եւ շարջ դաւը զիկնչեցեւն , անէն
 շրբին յանուն չէ մի շարջն ուր յերինիցեւն , ե-
 նորուն է լուս իւղան եկեղեցոյն զիշերէն դոփեւն :

ԱՆԴԻՆ ՇԱՀ-ԻՆ Ա. 2 :

Ինդ լուսանալ միաշաբաթին կանխեցին կանայքն
 ի գերեզմանն . ի խընկել զանաւղական մարմինն :
 Եւ դաին ըզլէմըն բարձեալ ի դրաց գերեզմա-
 նին . Եւ լուեալ բարբառ ի հրեշտակէն . Եթէ յա-
 րեաւ Քրիստոս եւ խանիանեաց ըզման : Եւ հան-
 դիպեալ քծ Տէր առաքելնցն եւ տըւեալ ողջոյն
 կենդանարար . առաքեցեր զնոսա ի փըրկութիւն
 ամիեղերաց :

ԶԲՈ՞ ԱՌԹԻՆ : ԳԵՂ յորեւելու իորդու :
 Սրբոյ Աւետարանիս որ ըստ Յովհաննու : ԺԹ. 38 :
 Վասն թաղման Տեառն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի :
 Հետ այսորիկ աղաշեաց զՊիղատոս Յովսէփ՝ որ յԱ-
 րիմաթեայ էր, աշակերտ Յիսուսի ծածուկ՝ վասն
 ահին հրէից, զի բարձցէ զմարմինն Յիսուսի : Եւ
 հրամայեաց Պիղատոս, եկն եւ երարձ զնա : Եկն եւ
 Նիկոդեմոս՝ որ եկեալն էր առ Յիսուս ի գիշերի զա-
 ռաջինն . եւ երեր զմուռս խառն ընդ հալուէս՝ իմրեւ
 լտերս հարիւր : Առին զմարմինն Յիսուսի, եւ պա-
 տեցին կտաւովք՝ խնկովք հանդերձ, որպէս օրէն էր
 հրէից պատել : Եւ էր ի տեղուցն յորում խաշե-
 ցաւ՝ պարտէզ. եւ ի պարտիզի անդ գերեզմանն նոր,
 յորում ոչ ոք երբէք էր եգեալ : Ենդ՝ վասն ուր-
 բաթուն հրէից, զի մօտ էր գերեզմանն՝ եղին զՅի-
 սուս : 42 :

Եւ երեւան յորեւմուն իորդն, ասելով
 Երիբորդ Շորունակ ԱԿ :

Առաքեցար ի Հօրէ Բանդ Աստըւած ի Փրկու-
 թիւն ազգի՝ մարդկան . օրհնեմք ըզքեզ սուրբ Աս-
 տըւած : Ա գերեզման իցեր թագածոր անմահ . Եւ
 ի Հօրէ ոչ մեկնեցար . օրհնեմք ըզքեզ սուրբ Աս-
 տըւած : Ա յերբորդ աւուր յարեար աստուածա-
 պէս Եւ ի յերկինը համբարձար . փա՞ռք յարու-
 թեան քո՞ Տէր . օրհնեմք ըզքեզ սուրբ Աստըւած :

ԶԲՈ՞ ԱՌԹԻՆ : ԳԵՂ յորեւմուս իորդու :
 Սրբոյ Աւետարանիս որ ըստ Պուկասու : ԽԳ. 50 :
 Վասն թաղման Տեառն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի :
 Եւ ահա այր մի, անուն Յովսէփի, որ էր Նախարար՝
 այր բարեգործ եւ արդար . սա չեր միաբանեալ ընդ
 խորհուրդս եւ ընդ գործս նոցա . յԱրիմաթեայ քա-
 ղաքէ հրէից . որ եւ ինքն իսկ ակն ունէր արքայու-
 թեան Աստուածոյ : Այս մատուցեալ առ Պիղատոս՝ խըն-

դրեաց զմարմինն Յիսուսի : Եւ իջուցեալ զնա պատեաց պատառակալաւ , եւ եղ ի կուածոյ գերեզմանին . ուր չեր բնաւ զոք եղեալ : Եւ օրն էր ուրբաթ , եւ շաբաթ լուսանայր : Եւ երթային զհետնորա կանայք՝ որ եկեալ էին ընդ նմա ի գալիկե՛ . տեսին զգերեզմանն , եւ որպէս եդաւ մարմինն նորա : Կարձան , եւ պատրաստեցին խունկս եւ իւղս . եւ ի շաբաթուն հանդարտեցին վասն պատուիրանին : 56 :

Եւ քոն է հորուային հոռու ոսելու
ԵՐՐՐՐՇ Շ-Ռ-Ի-Ն Բ2 :

Ե գերեզման քո կանխեցին կանայքն զիւղս եւ զիսունկըս բերին . ի՛՛ պատիւ թաղման քո զի զմեզք ըղչողացեալըս վերածեր ի կեանս : Փոխանակ իւղյն զհաւատս անբիծս եւ զաղաշանըս մեր ընդ առաւօտեան կանանցն ընկալ . որք զողջոյն կենաց լուան Եւայի ունկամբն : Եւ տուն աւետիս առաքելոցն յարեաւ . յարուցիչըն մեր աւերեաց ըզդժոխս . Եւ զթընամին կապեաց ի յանլոյծ կապանս :

ԶԾՅ՝ ԱՌԹԻՒ : Դէոն է հորու ի-րդու :

Սրբոյ Աւետարանիս որ ըստ Մարկոսի : ԺԵ . 42 :

Աւասն թաղման Տեառն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի :

Եւ իրբեւ երեկոյ եղեւ , քանզի ուրբաթ էր՝ որ ի շաբաթն մտանէր , եկեալ Յովսէփոր յԱրիմաթեայն էր՝ այր պարկեշտ նախարար , որ եւ ինքն իսկ ակն ունէր արքայութեան Աստուծոյ . համարձակեցաւ՝ եմուտ առ Պիղատոս , եւ խնդրեաց զմարմինն Յիսուսի : Եւ Պիղատոս պարմացաւ թէ այնչափ վաղ մեռաւ . եւ կոչեցեալ առ ինքն զհարիւրապետն , եւ հարց զնա եւ ասէ . թէ արդարեւ՝ այնչափ վաղ մեռաւ : Եւ իրբեւ ստուգեաց ի հարիւրապետէ անտի , չնորհեաց զմարմինն Յովսէփոյ : Եւ Յովսէփ գնեաց կտաւ , եւ իջուցեալ զնա պատեաց կտաւովն , եւ եղ

ի գերեզմանի, զոր էր փորեալ ի վիմէ . եւ թաւաւ լեցոյց վէմ մի ի գուռն գերեզմանին : Խսկ Մարիամ Մագդաղենացի եւ Մարիամ Յակովբայ եւ Յովսեայ, տեսին զտեղին ուր եդաւ : Եւ իբրեւ անց շաբաթն, Մարիամ Մագդաղենացի եւ Մարիամ Յակովբայ եւ Սողովմէ չոքան պատրաստեցին խունկս, զի եկեսցեն օծցեն զնա : Ժ.Զ. 1 :

Եւ դոն ի հիւսիսային կողմն, առելով

Չորրորդ Շուրական ԲԿ :

«Քո՞ յարո՞ւթեանըդ փառըք վայելէ՛ երկայնամիտ Տէր : (Օ)րհնեալ է քո յարութիւնդ Աստըւած որ ըզմահմահու ծանուցեր քոյինկամաւոր մահուամբդ . քո՞ յարո՞ւթեանըդ փառըք վայելէ՛ երկայնամիտ Տէր : Կոչումնահեղ հրեշտակին ի վիմին . որ քարոզէր առ սուրբ կանայսն յարեաւ Տէրն ի մեռելոց . քո՞ յարո՞ւթեանըդ փառըք վայելէ՛ երկայնամիտ Տէր :

Զնէ՛ Ո՛րմիւ : Դէղ ի հիւսիս կորդու :

Սրբոյ Աւետարանիս որ ըստ Մատթէոսի : Իէ . 57 :

Վասն թաղման Տեառն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի :

Եւ իբրեւ երեկոյ եղեւ, եկն այր մի մեծատուն յԱրիմաթեայ, որում անուն էր Յովսէփ . որ եւ աշակերտեցաւ խսկ Յիսուսի : Այս մատուցեալ առ Պիղատոս, խնդրեաց զմարմինն Յիսուսի . յայնժամ Պիղատոս հրամայեաց տալ զմարմինն : Եւ առեալ զմարմինն Յովսէփ՝ պատեաց սուրբ կտաւովք, եւ եդ ի նոր գերեզմանի՝ զոր փորեաց ի վիմի, եւ թաւալեցուցեալ կափարիչ դրան գերեզմանին վէմ մի մեծ՝ գնաց : Անդ էր Մարիամ Մագդաղենացի եւ միւս Մարիամն, նստէին հանդէպ գերեզմանին : Եւ ի վաղիւ անդր՝ որ է յետ ուրբաթուն, ժողովեցան քահանայապետքն եւ փարիսեցիքն առ Պիղատոս,

եւ ասեն . տէր , յիշեցաք զի մոլորեցուցիչն այն ա-
սէր՝ մինչ կենդանին էր . թէ յետ երից աւուրց
յառնեմ : Վրդ՝ հրամացեաւ զգուշանալ գերեղմանին
մինչեւ ցերիս աւուրց , գուցէ եկեալ աշակերտքն
գիշերի՝ դողանայցեն զնա . եւ ասիցեն ժողովրդեանն ,
թէ յարեաւ ի մեռելոց , եւ լինիցի յետին մըլորու-
թիւնն չար քան զառաջինն : Վաէ ցնոսա Պիղատոս .
ունիք զզօրականն . երթայք զգուշացարուք որպէս
եւ զիտէք : Եւ նոքա երթեալ զգուշացան գերեղ-
մանին եւ կնքեցին զվէմն հանդերձ զօրականոքն : 66 :

Եւ աղո բու յուրեանն , առելով .

Ը-Ե-Ւ-Ն Խ-Վ Ա.2 :

Ո՞ր զանարած բազուկի՞ս քո՞ ի խաչին տարածեցեր
Քրիստոս Աստրւած . Եւ նըշան յաղթութեան Ե-
տոնւր մեզ . սովաւ ըզկեանըս մեր պահեա : Ո՞ր զաշ-
խարհակեցցց բազկատարածութիւն խաչի քո՞ Քրիս-
տոս Աստրւած , գաւազան զօրութեան Ետոնւր մեզ .
սովաւ ըզկեանըս մեր պահեա : Ո՞ր ըզմեռեալն ի
ճաշակմանէ փայտին յանցանաց . կենաց փայտիւլն
կենագործեցեր . սովաւ ըզկեանըս մեր պահեա :

ԶՀԻ՞ Ա-ՂԻ-Ա Դ :

Կ8 . Կըանեցաւ առ մեզ լցոս երեսաց քոց . եւ ե-
տուր ուրախութիւն սրտից մերոց :

Փխ . Կ կարդալ իմում լուար ինձ Աստուած ըստ
արդարութեան . ի նեղութեան ինձ անդորր արա-
րեր . ողօրմեա ինձ , եւ լուր աղօթից իմոց :

Որդիք մարդկան մինչեւ յերբ էք խստաշիրտք ,
ընդէր սիրէք զնանրութիւն , եւ խնդրէք զստութիւն :
Շօաներուք զի սքանչելիս արար Տէր սրբոյ իւրում .
եւ Տէր լուիցէ ինձ ի կարդալ իմում առ նա :

Դարկանայք եւ մի մեղանչէք . զոր ինչ ասէք ի
սիրտս ձեր , յանկողինս ձեր զղացարուք :

Ա'ատուցէք պատարագս արդարութեան, եւ յուս
սացարուք ի Տէր :

Հաղումք ասէին, թէ ո ցուցցէ մեզ զբարութիւն
Տեառն. նշանեցաւ առ մեզ լոյս երեսաց քոց, եւ
ետուր ուրախութիւն սրտից մերոց :

Ե պտղց ցորենոյ, գինւոյ եւ ձիթոյ իւրեանց լցու-
ցեր զնոսա :

Խաղաղութեամբ յայս եւ ի սոյն ննջեսցուք եւ
զարթիցուք. զի դու Տէր միայն առանձին յուսով
քով բնակեցուցեր զմեզ :

Զի՞՞ Ո՞րթիւ :

Սրբոյ Աւետարանիս որ ըստ Յովհաննու : ԺԹ. 16:

Վասն խաչելութեան Տեառն մերոյ Յիսուսի
Քրիստոսի :

Յայնժամ ետ զնա (Պիղատոս) ի ձեռս նոցա, զի ի
խաչ ելանիցէ : Եւ նոքա առեալ տանէին զնա, եւ
բարձեալ էր ինքնին զնաչափայտն, եւ ելանէր ի
տեղին՝ որ անուանեալ էր գագաթան, եւ կոչէր
երրայեցերէն Գողգոթա . ուր եւ ի խաչն իսկ հա-
նին զնա . եւ ընդ նմա երկուս եւս այլս աստի
եւ անտի, եւ ի միջի զՅիսուս : Կրեաց եւ տախտակ
Պիղատոս, եւ եդ ի վերայ խաչին . եւ էր գրեալ .
Յիսուս Նաղովեցի՝ թագաւոր հրէից : Օ այն տախ-
տակ ընթերցան բաղումք ի հրէից, զի մօտ էր ի
քաղաք անդր տեղին՝ ուր խաչեցաւն Յիսուս, եւ էր
գրեալ երրայեցերէն, գաղմատերէն եւ յունարէն :
Վսեն ցՊիղատոս քահանայապետքն հրէից, մի գրե-
թագաւոր հրէից, այլ թէ նա ասաց՝ թագաւոր եմ
հրէից : Պատասխանի ետ Պիղատոս, զոր ինչ գրե-
ցի՝ գրեցի : 22:

Աղու առէ Քարոշ. Եւս խաղաղութեան : Ա ասն
ի վերուստ : Եւ ուստանաբերէն խոչւ եւ Աւետարան-
ըանդասունն եւ ըստաբան :

Զի՞՞ Քարոշ. Այսրմ խաչիւս : Աղջ . Պահպաննեա :

Եւ այս երեսն է քերեղունն եւ առեն
Ժամանակ :

Վանդի յարեաւ ի մեռելոց Քրիստոս Աստուած յաւիտենից, արարիչ եւ յարութիւն ազգի մարդկան՝ զոր օրհնեն անդադար զինուորութիւնք հրեշտակաց, եւ ամենայն զուարթունք երկնից, ընդ որս գոչելով ասեմք, փառք սոսկալի յարութեանքո Տէր:

Առաջ զԼողաբուժութեամբառն առա :

Յորժամ եկեալ կենարարն ի գերեզմանն Ղաղարու, յորժամ եկեալ կենարարն ի գերեզմանն Ղաղարու, աւետաւոր ձայնիւն աղաղակէր ասելով, Ղաղարէ՝ արի Եկ արտաքս : Խոկ մեռեալն ի գերեզմանէն յարեաւ, եւ նոյն ինքն զանմահութեան պարգեւոն ետ սիրելոցն, եւ աստուածային ձայնիւն ի գերեզմանէն կոչեաց. վասն որոյ եւ մանկունք Երբայեցւոց ոստովք օրհնէին զանմահ թագաւորութիւն քո. ովսաննա օրհնեալ է գալուստ քո՝ օրհնութիւն ի բարձունս. օրհնեալ որ գալոցդ ես անուամբ Տեառն :

Ըստ Դկ :

Հիսո՞ւս միածինն անմահութեանց պարգեւատուն երեւեցաւ ըմբազով. խանիանեաց զզօրութիւն մահու : ‘Ի՞լլամա’ մբ արտասուաց Մարիամու եւ Մարթայի անկեալ առ ոտուն Տեազնուն. Խընդրէին զնորոգումն եղբօրն : ‘Ի՞նի՞ւ բանն Աստուած կենապործեաց ըղլազարոս ի թաղմանէ’ . եւ Եկեալ արտաքս անապական :

ՄՌ. ‘Դու ծաղիկ անթառամ տոհմի սեռին մարդկութեան. եւ շառաւիզ օրհնութեան նախնոց ծնողին մեր բընութեան. բարեխօսեամ միածնին Աստուածածին մայր Բանին : Երկնաւոր արքային եղեք տաճար ըստ երգողին. յանկարծակի

փեսային ի յառագաստ բազմեալ քշին . բարեխօսեամ միածնին Աստուածածին մայր Բանին : Օքք Երկնից անմարմնոց իմանալեացըն զբւարթնոց . իշեալ յերկնից ի յերկիր սպասաւորել մեծ արքային . բարեխօսեամ միածնին Աստուածածին մայր Բանին :

Խ2. Այսօր նըշան յաղթող Երեւեալ ի յերկրի . պայծառակցոյց ըզտիեզերս . զէ՞՞՞ն յաղթութեան ետուր ըզլսած քո՞ Տէր ապրեցուցանել ըզմեղ ի պատրանաց թըշնամնոյն : Փայտ կենաց կանգնեալ ի մէջ տիեզերաց յոյս եւ ապաւէ՞ն ազդի մարդկան . սա՞՞՞՞ պահեսցէ ըզմեղ յամենայն վրտանգից մերոց . ապրեցուցանել ըզմեղ ի պատրանաց թըշնամնոյն : Փառք Հօր : Քաղթող զօրութեամբ խաչի քո պահեած ըզմեղ Քրիստոս Աստըւած որ տարածեցեր ըզձեռըս քո ի նմա . եւ լուծե՞՞՞ր ըզկնիք դատապարտութեան յանցանաց մերոց . ապրեցուցանել ըզմեղ ի պատրանաց թըշնամնոյն :

Այժմ եւ միշտ : Ի հարկանել փողը հրեշտակապետին մեծի . ի բանալ գերեզմանացըն զարթիցեն մեռեալքն անապական մարմնով . զարդարին ընդ առաջ քո՞ Տէր . զապաւինեալսն ի քեզ զհո՞գիս Նընջեցելոց մեր ընկալ յանտըրտում ի կեանսդ . որ օրհնիս երդով ի հրեղէն զըւարթընոցն :

Սահման Ճիթ . Յայնի :

Կ8. Եղիցին ականջք քո ի լսել զձայն աղօթից իմոց : Փխ . Ի խորոց կարդացի առ քեզ Տէր . Տէր լուր ձայնի իմում :

Եղիցին ականջք քո ի լսել զձայն աղօթից իմոց :

թէ զանօրէնութիւնս քննես ջէր . Տէր ո՞ կարէ
կալ առաջի քո , զի ի քէն է քաւութիւն :

Ա ասն անուան քո համբերի Տէր . համբեր անձն
իմ բանի քում . յուսացաւ անձն իմ ի Տէր :

Ի պահէ առաւօտու մինչեւ յերեկոյ , ի պահէ ա-
ռաւօտու յուսացաւ խրայէլ ի Տէր :

Ի Տեառնէ է ողղումութիւն բազում , եւ ի նմանէ է
փրկութիւն . եւ նա փրկեաց դիսրայէլ յամենայն
նեղութեանց նորա :

ԶԻ՞ ՈՐԹԻՆ :

Սրբյ Աւետարանիս որ ըստ Յովհաննու : ԺԱ . 1 :

Ասս փառաց Տեսառ մերյ Յիսուսի Քրիստոսի :

Եւ էր ոմն հիւանդ Ղազարոս . ՏԷ . ի Ռէ-ն 186 :

Մ-զնուն+ . Հոգւոցն հանգուցելոց : Ք-րու . Ա ասն
Հոգւոցն հանգուց : Ազն+ . Ք-րիստոս Որդի :

Եւ ի դուռնալ յեխեղեցն ուսունին Երժ . Արաստեղ-
ծեալ Բանն յանէից :

Ք-րու . Խնդրեսցուք : Աեցոյ յոյնի- : Ազն+ . Կում
ամենազօր Եւ հրաշալի յարութեանդ :

Եւ ադա դնէն շուրջ ի-ն Եւ շուրջ ադան ի մեր-
ժուիւնին : Եւ շուրջ դոր ադեմ է շունակն

Ը-ր-ի-ոն ԲԿ :

Ք-րիստոս յարեաւ ի մեռելոց : Ծնդ արշալոյսն
առաւօտուն կանխեալ կանանցն ի գերեզմանն ա-
սելով . Քրիստոս յարեաւ ի մեռելոց : Եւ առ նո-
սա ասէր հրեշտակըն զի՞ Խնդրեք ըզկենդանին
ընդ մեռեալս . Քրիստոս յարեաւ ի մեռելոց : Փռ-
թացարուք ով սուրբ կանայք Եւ պատմեցէք ա-
շակերտացն ասելով . Քրիստոս յարեաւ ի մեռելոց :

Ը-ր-ի-ոն ԲԿ :

Խաչի քո Քրիստոս երկիր պագանեմք . ՏԷ . ի
Ռէ-ն 432 :

Եւ յասելն՝ դուն երիս երիս պատճեն իւղին, և է ու-
նաւոյն ինչորիւլը, եւ ողո ժաղավորուն շնորհրու-
թեամբ . Եւ համբարին զսուրբ իւղին եւ զնուեարանն ,
Եւ զնուեան ասելը . Քրիստոս յարեաւ ի մեռելոց,
Ճեղ եւ մեղ մեծ աւետիս :

Ք-բառ. Առորք խաչիւս : Աղօթի . Պահպանեամ :
Ճայր մեր :

ՅԵՐԵԿ ԿՈՌԻԿԻ

Ի առան ժամ ժաղավորին է ուստան ելիւլուցոյն, եւ ասին
Սուշուն կդի :

ՎՃԵՂ վայելէ օրհնութիւն . ՏԵ՞ է նիւն 513 :

Ընթերցուած ի Գործոց առաքելոց : Ա . 1 :

Օքանն առաջին՝ զոր արարի . ՏԵ՞ է նիւն 514 :

ՎՃԵԼՈՒԻԱ . ալէլուիա . ալէլուիա :

Դառ յարուցեալ գիմասցիս ի վերայ Ախովին . Ժա-
մանակ գիմալոյ նորա հասեալ է ժամ :

ԶԲԱՔ՝ ԱՐԹԹԻւ :

Սրբոյ Աւետարանիս որ ըստ Պուկասու : Իդ . 13 :

Յետ յարութեան Տեառն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի :

Եւ ահա երկուք ի նոցանէ երթային ի նմին աւուր

ի գեօղ մի, որ հեռի էր յերուսաղեմէ Հարիւր եւ

վաթուն ասպարիսաւ . Եւ էր անուն նորա Եմմաւուս :

Եւ նոքա խօսէին ընդ միմեանս վասն ամենայն անցիցն

անցելոց : Եւ եղեւ ընդ խօսելն նոցա եւ ընդ վի-

ճել՝ եւ ինքն իսկ Յիսուս մերձեցաւ եւ երթայր ընդ

նոսա : Եւ նոցա աչք կալեալ էին առ ի շճանաւելոյ

զնա : Եւ ասէ ցնոսա . զի՞նչ են բանքդ՝ վասն որոյ

վիճիքդ ընդ միմեանս՝ մինչդեռ գնայքդ, եւ տըրտ-

մեալ էք : Պատասխանի ետ մի ոմն ի նոցանէ՝ որում

անուն էր կղեռվաս, եւ ասէ ցնա, դու միայն կաս

յերուսաղէմ, որ ոչ գիտացեր զի՞նչ գործեցաւ ի

նմա յաւուրսս յայսոսիկ : Եւ ասէ ցնոսա . զի՞նչ :

Եւ նոքա ասեն . զՅիսուսէ նազովեցւոյ, որ եղեւ

այր մարդարէ՝ հզօր արդեամբք եւ բանիւք առաջի
Աստուծոյ եւ ամենայն ժողովրդեանն : || Ի՞րակէս մատ-
նեցին զնա քահանայապետքն եւ իշխանքն մեր ի դա-
տաստան մահու, եւ հանին զնա ի խաչ : || Եթէ ակն
ունեաք՝ թէ նա է որ փրկելոցն իցէ զլարայէլ այլեւ
հանդերձ այսու ամենայնիւ, այս երբորդ օր է՝ յորմէ
հետէ այն գործեցաւ : Այլեւ կանայք ոմանք ի մէնջ
զարմացուցին զմեզ՝ որք կանսեալ ընդ առաւօտս չո-
գան ի գերեզմանն, եւ ոչ գտին զմարմինն նորա . ե-
կին եւ ասեն, թէ եւ տեսիլ եւս հրեշտակաց տե-
սին, որք ասէին զնմանէ՝ թէ կենդանի է : Եւ գնա-
ցին ոմանք ի մէնջ ի գերեզմանն, եւ գտին նոյնպէս
որպէս եւ կանայքն ասացին . բայց զնա ոչ տեսին :
Եւ նա ասէ ցնոսա, ով անմիտք եւ հեղդասիրտք ի
հաւատալ, յամենայնի զոր խօսեցան մարդարէքն :
Ոչ զնոյնս պարտ էր չարչարել Քրիստոսի, եւ մտա-
նել ի փառս իւր : Եւ սկսեալ ի Պովսիսէ եւ յա-
մենայն մարդարէիցն, մեկնէր նոցա՝ որ ինչ յամենայն
զիրս գրեալ է զնմանէ : Իրբեւ մերձեցան ի գեօզն
յոր երթային, եւ նա պատճառ էր հեռագոյն եւս
ուրեք երթալ : Եւ բոնազատեցին զնա եւ ասեն .
առ մեզ ազիր, զի ընդ երեկո է, եւ տարաժամեալ
է օրս . եւ եմուտ ագանել անդ ընդ նոսա : Եւ եղեւ
ի բազմելն նորա ընդ նոսա, առեալ զհացն՝ օրհնեաց,
երեկ եւ ետ նոցա : Եւ նոցա բացան աչք, եւ ծա-
նեան զնա . եւ նա եղեւ ի նոցանէ աներեւոյթ : Եւ
ասեն ցմիմեանս . ոչ իսկ եւ սիրտք մեր ձմլէին ի
մեզ՝ մինչ խօսէրն ընդ մեզ զճանապարհայն . եւ որ-
պէս բանայր մեզ զգիրս : Եւ յարուցեալ նոյնժամայն՝
դարձան յերուսաղէմ, եւ գտին ժողովեալ զմետա-
սանն եւ զորս ընդ նոսայն էին : Եւ ասեն՝ թէ ար-
դարեւ յարեաւ Տէր, եւ երեւեցաւ Սիմովիի : Եւ
նոքա պատմէին զայն որ զճանապարհայնն, եւ թէ
զիարդ ետ ծանօթս նոցա ի բեկանել հացին : 35 :

Եւ եւոնէն իսպան է առեւրանու, ինչոք է առմենինու, է առեւրանու զարդու, է առեւրանու զարդու է դուրս առեւրանու:

Վայօր զատիկ մեր զենմամբ Քրիստոսի արասցո՞ւք տօն ցընծութեամբ . Նորոգեալքս ի հնութենէ մեղաց ասելով . Քրիստոս յարեաւ ի մեռելոց : **Վ**այօր հրեշտակըն լուսափայլ ի յերկնից ի ջեալ . զարհուրեցո՞յց ըզպահապանն . Եւ սուրբ կանանցըն քարոզեր ասելով . Քրիստոս յարեաւ ի մեռելոց : **Վ**այօր նոր Խորայէլ կոչեցեալք ի Քրիստոս . աղատեալք արեամբ դառինն Աստուծոյ . պարեսցո՞ւք ընդ երկնայնոցն ասելով . Քրիստոս յարեաւ ի մեռելոց :

ԶԲՈՒՇ ԱՐԺՄԵՒ :

Սրբոյ Աւետարանիս որ ըստ Յովհաննու : Խ . 1 :
Վասն յարութեան Տեառն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի :
Եւ ի միաշաբաթօջն Մարիամ Մագդաղենացի դայ առաւօտուն ընդ արշալոյսն ի գերեզման անդր . Եւ տեսանէ զվեմին բարձեալ ի դրաց գերեզմանին : **Վ**ապա ընթանայ եւ դայ առ Սիմովի Պետրոս եւ առ միւս աշակերտն՝ դոր սիրելն Յիսուս, եւ ասէ ցնոսա . բարձին զՏէր ի գերեզմանէ անտի, եւ ոչ դիտեմ՝ ուր եզին զնա : **Ա**շ Պետրոս եւ միւս աշակերտն եւ դային ի գերեզմանն : Ինթանային երկոքեան ի միասին . եւ միւս աշակերտն յառաջեաց ընթացաւ վաղագոյն քան զՊետրոս, եւ եկն նախ ի գերեզմանն : **Ե**ւ խոնարհեալ տեսանէ՝ զի կային անդ կտաւքն, բայց ի ներքս ոչ եմուտ : **Ա**կն եւ Սիմովի Պետրոս՝ որ դայրն զկնի նորա, եւ եմուտ ի գերեզմանն, եւ տեսանէ զկտաւսն՝ զի կային անդ, եւ վարշամակն որ էր ի զլուխ նորա՝ ոչ ընդ այլ կտաւսն կայր, այլ ուրօյն ծալեալ ի մի կողմն : **Հ**այեժամ եմուտ եւ միւս աշակերտն, որ եկեալի էր յառա-

ջագոյն ի գերեզմանն, ետես եւ հաւատաց, զի չեւ
եւս գիտէին զգիրս՝ թէ պարտ է նմա ի մեռելոց
յառնել: Չոդան դարձեալ առ միմեանս աշա-
կերտքն: Իսոյց Մարիամ կայր արտաքոյ գերեզմա-
նին եւ լսյր, եւ մինչդեռ լսյր՝ խօնարհեցաւ ի գե-
րեզմանն, եւ տեսանէ երկուս հրեշտակս ի սպի-
տակս, զի նստէին մի ի սնարից եւ մի յանոտից՝ ուր
կայր մարմինն Յիսուսի: Այ նոքա ասեն ցնա, կին
դու զի՞ լսա: Ասէ ցնոսա. զի բարձին ղՏէրն իմ ի
գերեզմանէ աստի, եւ ոչ գիտեմ՝ ուր եղին զնա:
Օքյս իբրեւ ասաց, դարձաւ ի թիկունս կցս, եւ
տեսանէ զՅիսուս զի կայր, եւ ոչ գիտէր թէ Յի-
սուս իցէ: Ասէ ցնա Յիսուս. կին դու զի՞ լսա, զ՞
խնդրես: Ամա այսպէս թռւեցաւ՝ թէ պարտիզպանն
իցէ, ասէ ցնա. տէր եթէ դու բարձեր զնա՝ ասա
ինձ ուր եղիր զնա, զի ես առից զնա: Ասէ ցնա Յի-
սուս. Մարիամ: Այ նա դարձաւ, եւ ասէ ցնա ե-
րբայեցերէն. բարունի, որ թարգմանի՝ վարդապետ:
Ասէ ցնա Յիսուս, մի մերձենար յիս, զի չեւ եւս
ելեալ եմ առ Հայր իմ. այլ երթ դու առ եղբարսն
իմ, եւ ասա ցնոսա, ելանեմ ես առ Հայրն իմ եւ
առ Հայր ձեր, եւ Աստուածն իմ եւ Աստուած ձեր:
Պայ Մարիամ Մագդաղենացի՝ եւ պատմէ աշակեր-
տացն եթէ ետես նա ղՏէր, եւ զայս ինչ ասաց
ցնա: 18:

Ե- ԵՐԵՎԱՆ Ք ԳԵՐԵՑՎԱՆՆԵՐ, Ե- ՄԵԼԻՆ ՀԱՆԳՈՎԵՐԵՐ

C-E-I-L-U-2

Ո՞ր անձառ տնօքէ նութեամբ ի փըսկութիւն աղջի
մարդկան խոնարհեցար բաւնդ Աստված . այսօր
հանգում եւ ըզմեր ըզնընցեցեալսն ընդ սուրբըս
քո . որ միայնդ ևս մարդամէր : Ո՞ր անչարչաբելիդ
մարմնով Եկիր կամաւ ի շարչարանս . եւ ի խաչին
սեւեռեցար հեղեր զարիւնդ ի փըսկութիւն . այս-
օր հանգում եւ ըզմեր ըզնընցեցեալսն ընդ սուրբըս

քո . ո՞ր միացնդ ե՞ս մարդասէր : Ո՞ր թաղմամբ երեք-
օրեւայ ըզբը ունութիւն մահու լուծեր . եւ կոխեցեր
զիշխանն մահու եւ վերածեր ըզբըն ջեցեալսն .
այսօր հանգոնման եւ ըզբեր ըզբըն ջեցեալսն ընդ
սուրբը քո . ո՞ր միայնդ ե՞ս մարդասէր : Ո՞ր հրաւի-
րեցեր յանմահութիւն զազգըս մարդկան . անմա-
հութեանց բաշխող Քրիստոս աղաչանօք Աստուա-
ծածնին . այսօր հանգոնման եւ ըզբեր ըզբըն ջեցեալսն
ընդ սուրբը քո . ո՞ր միայնդ ե՞ս մարդասէր :

Ս-Հ-Յ-Ա-Ճ-Թ-:

Խ Խորոց կարդացի առ քեզ . Տէ՛ ի Ա-Հ-Ն 522 :

Զ-Բ-Բ-Ա-Ռ-Ժ-Ի-ւ :

Արբշ Աւետարանիս որ ըստ Յովհաննու : Ե . 24 :

Տէրն մեր Յիսուս Քրիստոս ասէ .

Ամէն ամէն ասեմ ձեզ . զի որ զբանն իմ լսէ , եւ
հաւատայ այնմ որ առաքեացն զիս , ընդունի զիեանս
յաւիտենականս , եւ ի դատաստան ոչ մտանէ , այլ
փոխեցաւ ի մահուանէ ի կեանս : **Վ**մէն ամէն ասեմ
ձեզ . զի գայ ժամանակ , եւ արդէն իսկ է , յորժամ
մեռեալք լսիցեն ձայնի Արդւոյն Աստուծոյ . եւ որք
լսիցենն՝ կեցցեն : **Օ**ի որպէս Հայր ունի կեանս
յանձին իւրում , նցյնպէս ետ եւ Արդւոյունել կեանս
յանձին իւրում . եւ իշխանութիւն ետ նմա դատաս-
տան առնել . եւ զի որդի մարդոյ է՝ ընդ այն զի
զարմանայք . զի եկեսցէ ժամանակ յորում ամենեւ-
քին որ ի գերեզմանս կայցեն , լուիցեն ձայնի նորա ,
եւ եկեսցեն արտաքս . որոց բարիս գործեալ իցէ՝ ի
յարութիւն կենաց , եւ որոց զշար արարեալ՝ ի յա-
րութիւն դատաստանաց : **Ա**ւ կարեմ ես յանձնէ
առնել եւ ոչ ինչ . այլ որպէս լսեմ՝ դատիմ , եւ
դատաստանն իմ արդար է . զի ոչ խնդրեմ զկամս
իմ , այլ զկամն այնորիկ՝ որ առաքեացն զիս : Յ0 :

Ծ-Ք-Ք-Ա-Ա :

Առարբ խաչն օգնական հաւատացելոց կանգնեցաւ
ի յերկըի յաղթող թրշնամնոյն . Եկայք ժողովուր-
դըք Երկրորդագեցուք : Արարիչն Աստրւած բար-
ձրացաւ ի խաչին Եւ զմեռեալսո մեղքը փայտին ճա-
շակմանմբն . Բ սմանորդոգեալ կենդանացըյց : Ի միւս-
անգամ գալըստեան աստրւած որդւոյն սուրբ խաչն
երեւի Եւ լուսաւորէ . զի՞նա է յոյս հաւատացելոց :

Ա-Հ-Հ-Ա-Դ :

ԿՑ . Աշանեցաւ առ մեզ լսու երեսաց քոց . Եւ ե-
տուր ուրախութիւն սրտից մերոց :

ՓԽ . Խ կարդալ իմում լուար . Տէս է Ա-Ա 519 :
Զինէ՝ Արթիւ :

Սրբոյ Աւետարանիս որ ըստ Յովհաննու : ԺԹ . 31 :
Վասն խաչելութեան Տեառն մերոյ Յիսուսի
Քրիստոսի :

Խսկ հրեայքն՝ քանզի ուրբաթ էր, զի մի անդէն ի
խաչին ագանիցին մարմինքն մինչեւ ցշաբաթն, զի
էր օր մեծ շաբաթուն սյնորիկ, աղաչեցին զոկա-
տոս՝ զի խորտակեսցեն զբարձս նոցա . Եւ բարձցին :
Խէկին զինուորքն, Եւ զառաշնոյն խորտակեցին զբար-
ձըս, նոյնպէս Եւ զմիւսոյն՝ որ ընդ նմա ի խաչն ե-
լեալ էր : Խայց իրքեւ եկին առ Յիսուս, Եւ տեսին
զի այն ինչ մեռեալ էր, ոչ խորտակեցին զբարձսնո-
րա, այլ մի ոմն ի զինուորացն տիգաւ խոցեաց զկողս
նորա . Եւ վաղվաղակի ել արիւն Եւ ջուր : Խւ որ ե-
տեսն՝ վկայեաց, Եւ ճշմարիտ է վկայութիւն նորա .
Եւ նա գիտէ թէ ճշմարիտ ասէ, զի Եւ դուք հաւա-
տացիք : Այս եղեւ՝ զի լցցի գիրն, եթէ ոսկր նորա
մի փշըեսցի : Խւ դարձեալ միւս գիր ասէ, եթէ
հայեսցին ի նա՝ յոր խոցեցինն : 37 :

Եւ առողջ սորիստին . Խւ Եւս խաղաղութեան :
Վասն ի վերուստ : Եւ աւանափրեն զնոդուունն Ե-
րաբ իշուն ուներնէ :

Ք-Ր-Ն-Լ. Առւրբ խաչիւս : Աղջի+ . Պահպանեա :
Ե- է դ-ր-ն-ա-ն յեկեցին՝ +-ը-շ-է սորի-մ-մ-ի-ն :
Եւ եւս խաղաղութեան զՏէր : Ք-Հ-Ն-Ա-Ն-Յ-Ն . (Օր-
Հնութիւն եւ փառք Հօր :

Եւ աղա ասէն . Խոնարհեցն եւ Ապրեցն :
Մէսէրէ Յոր-ը-ն-ե-ա-ն Ա.Չ :
Ք-Ր-Ն-Լ. Վասացուք . ի-ս-մ դ-ո-ն-յ :

Հ-Մ-Շ-Ջ-Ջ-Է Ա.Չ :

Ընդ լուսանալ միաշաբաթին կանխեցին կանայքն
ի գերեզմանն ի խրնկել զանապական մարմինն :
Փառք Հօր : Եւ գտին ըզվէմըն բարձեալ ի դրաց
գերեզմանին . Եւ լըւեալ բարբառ ի հրեշտակէն .
Եթէ յարեաւ Քրիստոս եւ խափանեաց ըզմահ :
Վ.յժմ եւ միշտ : Եւ հանդիպեալ քո Տէր առա-
քելոցն Եւ տըւեալ ողջոյն կենդանարար . առաքե-
ցեր զնոսա ի փըրկութիւն տիեզերաց :

(Ասոյէ սիկին որո յար-ը-ն-ե-ա-ն Տէր յերինէցերոյն . յ-մ-է-ն
օր համբ-ը-ը-ն-ի սուս ի յայնէն մինչ- է համբ-ը-ը-ն-ո-մ-ն :)
Զինէ . Ք-Ր-Ն-Լ. Ա ասն խաղաղութեան : Աղջի+ . Հայր
դիմած :

Ա.Հ-Ե-Խ-Ա-Ն Ս-Ա-Կ-Հ-Ա-Ն Ճ-Խ-Է :

Գովեա Երուսաղեմ զՏէր :
Եւ օրհնեա զԱստուած քո Սիովե :
Օի զօրացս զնիդս դրանց քոց . Եւ օրհնեաց
զորդիս քո ի քեզ :
Ա եդ զսահմանս քո ի խաղաղութիւն . պարար-
տութեամբ ցորենոյ լուս զքեզ :
Որ առաքէ զբան իւր յերկիր . վաղվաղ ընթա-
նան պատգամի նորա :

Կնէ զծիւն որպէս զաօր . Եւ զմէդ որպէս փոշի
ցանեաց :

Վրկանէ զսառն որպէս պատառս . առաջի ցրտոյ նորա ո՞ կարէ կեալ :

Եռաքէ զբան իւր եւ հալէ զնոսա . շնչեսցեն հողմք , եւ գնասցեն ջուրք :

Ո պատմէ զբան իւր Յակովը . զարդարութիւն եւ զիրաւունս Խորայէլի :

Այսպէս արար ամենայն աղքաց Տէր . եւ զգատաստանս իւր ոչ յայտնեաց նոցա :

Զնէ՝ ԱՌԹԻւ :

Սրբոյ Աւետարանիս որ ըստ Յովհաննու : Ի . 19 :

Վասն յարութեան Տեառն մերոյ Յիսուսի
Քրիստոսի :

Եւ էր երեկոյ ի միաշաբաթոջ աւուրն . եւ դրօք փակելովք՝ ուր էին աշակերտքն ժողովեալ վասն աշին հրէից , եկն Յիսուս եւ եկաց ի միջի նոցա , եւ ասէ ցնոսա , ողջոյն ընդ ձեզ : Խբրեւ զայս ասաց , եցոյց նոցա զձեռսն եւ զկողս իւր . եւ խնդացին աշակերտքն իբրեւ տեսին զՏէր : Վսէ ցնոսա դարձեալ . ողջոյն ընդ ձեզ , որպէս առաքիաց զիս հայր իմ , եւ ես առաքեմ զձեզ : Եւ զայս իբրեւ ասաց՝ փշեաց ի նոսա եւ ասէ , առէք Հոգի սուրբ . եթէ ումեք թողուցուք զմեզս՝ թողեալ լիցի նոցա . եթէ զուրուք ունիցիք՝ կալեալ լիցի : Խակ Թաղմաս միյերկոտասանիցն՝ անուանեալ երկուորեակ , ոչ էր ընդ նոսա՝ յօրժամ եկն Յիսուս : Վսէին ցնա այլ աշակերտքն , եթէ տեսաք զՏէր : Եւ նա ասէ ցնոսա . եթէ ոչ տեսից ի ձեռս նորա զնշանբեւեռացն , եւ արկից զմատունս իմ ի տեղիս բեւեռացն , եւ միսեցից զձեռս իմ ի կողնորա , ոչ հաւատամ : 25 :

Քարոշ . Խնդրեսցուք : Կեցն Յայնիւ : Աղջու . Ծագաւոր խաղաղութեան : Հայր մեր :

Եւ աղյուն :

ԵՐԿՈՒԻ ԸՆԹԱՑՔ

ପ୍ରକାଶକ ମନ୍ତ୍ରସଂଗ୍ରହ

ОГЛАСЪ-ПЛАНЪ

ԱՌԱՔԵՇՑԱՐ ի Հօրէ Բանդ Ա՛ստըւած ի փրբ-
կութիւն ազգի մարդկան. օրհնեմք ըղբեկալ սովորը
Ա՛ստըւած : Խ գերեզման իշեր թագաւոր անմահ.
Եւ ի Հօրէ ոչ մեկնեցար. օրհնեմք ըղբեկալ սովորը
Ա՛ստըւած : Խ յերրորդ աւուր յարեալ աստուա-
ծապէս եւ ի յերկինը համբարձար. փա՞ռք յա-
րութեան քո Տէր. օրհնեմք ըղբեկալ սովորը Ա՛ս-
տըւած :

Հայրուցեալ Տէրն ի գերեզմանէն միածինն որպէս փայլակն եւ լըս փառաց ծագեաց յաշխարհս . Եւ երկինք եւ երկիրը ցընծային : Վեծ է յարութիւն աստուածորդւոյն քանզի դրունք երկնից բացեալ եղեն եւ հօտ անոյշ բուրեաց յաշխարհս Եւ լրջոյց զարարածու ամենայն : Օքը երկնից իշեալ էին եւ բանակեալ շուրջ ըզդերեզմանաւն եւ հոգեզէն բարբառովի երգէին . Տէր օրհնեալ է քայլրութիւնդ :

Աքանչելի հրեշտակըն Տեառն ցընծութեամբ ի-
շեալ ի գերեզմանըն հարկանէջըր . փող յարու-
թեանըն Տեառն : Ե հարկանել փողըն պահա-
պանքըն զարհուրեցան եւ եղեջըն . ի յահեն որպէս
մեռեալ : Չայն եղեւ ի հրեշտակէն բարբառ եղեւ

ուրախութեան Տէ՛ր յարեա՛մքւ. փառք յարու-
թեանցն Տեառն : Դրօքըն փակելովք երեւեալ
Յիսուս աշակերտացն եւ ասէ՛մքը . Խաղաղութիւն
ընդ ձեզ :

Հրաշալի ըզյորութիւն աստուածորդւոյն . այս-
օր տեսեալ առաքելոցն եւ բազմութիւնըք հրեշտա-
կացն Երգեին Երգ նոր անլուելի ձայնիւ : Ձայն
ահեղ դարբինելեան փողոցն . այսօր դոչէր աւե-
տարանէր աւետիք են աշխարհի . Երգեին Երգ նոր
անլուելի ձայնիւ : Լոյս մնծ եւ ահաւոր այսօր
ծագեաց սուրբ Եկեղեցւոյ յարուցեալ ի մռալոց
Քրիստոս . Երգեսցուք Երգ նոր անլուելի ձայնիւ :

Երգեսցուք քեզ ընդ հրեշտական օրհներգութիւնս : Ո՞ր մահուամբ քո մեռնցեր
ըզմահ եւ յարութիւն պարգեւեցեր հողանիւթ-
բընութեանս . Երգեսցուք քեզ ընդ հրեշտական յաղթական օրհներգութիւնս : Ո՞ր ցուցար մեզ
ճանապարհ նորոգման եւ մաքրեցեր զաղտեղութիւն
յանցանացըն զօր պատրեաց թըշնամին . Երգես-
ցուք քեզ ընդ հրեշտական օրհներ-
գութիւնս :

Կանխեցին կանայքն իւղաբերք ի գերեզմաննն
եւ տեսին զյարութիւնըն Տեառն : Դացաւ դու-
ռըն յարութեան գերեզմանին կընքելոյ . Լոյս ծա-
գեաց տիեզերաց :

ՀԳ . Ո՞ր յերկնային զօրս անմարմնոցըն նախ հե-
զելք առատապէս Հոգիդ ճշմարիտ . զաստուածայինն
եւ զգերագոյն քո իմաստութիւնդ . լինել փառա-
բանիչ սուրբ Երրորդութեանդ . ընդ նոսին փառաւ-

որեմք զերբեակ միութիւնդ : Որ զկերպարանն
աստուածային ստեղծեալ Երբորդութեանդ խոր-
հըրդակցութեամբ . զարդարեցեր փրչմամբ շնորհաց
քոց կենդանարար . Եւ ընդ ծնեալսն առ ի նմանէ
խօսեցար օրինօք Եւ մարգարեիւք . ընդ նոսին փա-
ռաւորեմք զերբեակ միութիւնդ : Որ յերկրորդի
լինելութեանս յետ յարութեան քում էակցին .
մըտեալ ի վերնատունն դրօքը փակելովք . շնոր-
հելով ըստ առաջին փրչմանն ըզքեղ մետասանիցն .
առաքելոցն ասաց առէք Հոգի սուրբ . ընդ նոսին
փառաւորեմք զերբեակ միութիւնդ :

ՀԱ . Քորժամ յերկնից գոչէ՛ փողն ազդեցու-
թիւն առնելով տիեզերաց ի դատաստանն ահաւ-
որ . յայնմ աւուր յահեղին յիշեա Տէ՛թի՛ր Եւ
ըզմեր ըզնընջեցեալսն . Եւ հանգո ընդ սուրբը քո՛ : Քորժամ ճառագայթմք աստուածութեանըդ
փայլեն ի յարեւելից . Եւ դըպրութիւնըք հրա-
շիցըն բանին . յայնմ աւուր յահեղին յիշեա
Տէ՛թի՛ր Եւ ըզմեր ըզնընջեցեալսն . Եւ հանգո ընդ
սուրբը քո՛ : Օարհուրեալ դողան արարածք ի
ձայնէ սրովլեագո՛ փողըն . յորժամ հարկանէ
հրեշտակապետն Եւ կոչէ ի դատաստան զազդս
որդւոց մարդկան . յայնմ աւուր յահեղին յիշեա
Տէ՛թի՛ր Եւ ըզմեր ըզնընջեցեալսն . Եւ հանգո ընդ
սուրբը քո՛ :

Մ. Օանճառելի ըլլոյս աստուածութեան
տընօրինաբար կրեցեր ի քում յորովայնի Մա-
րիամ մայր Եւ կոյս . օրհնութեամբ ըզքեղ մե-
ծացուցանեմք : Կ' մասնաւոր լուսոյն զարհուրեցան

Դասք առաքելոցն, այլ ի քեզ բռվանդակ կրեցեր
ըղչուր աստուածութեանըն Մարիամ մայր ե՞ւ
կոյս. օրհնութեամբ ըղքեզ մեծացուցանեմք:
Վապելոցըն հովանացեալ ամպ լուսեղէն. գերա-
դոյն քեզ Հոգւցն սրբոց եւ զօրութիւն բարձրե-
լոյն հովանաւորեալ սուրբ Աստուածածին. օր-
հնութեամբ ըղքեզ մեծացուցանեմք:

Խ2. Որ ի սկզբանէ իմաստութեամբ հաստատե-
ցեր զեկեղեցի Հօր իմաստութիւն. զոր նախանը-
կար տեսութեամբ նըշանակեալ Մովսէս խորա-
նաւն Երկնաշանդոյն ի Սինայ լերին. լուսաւորելով
փառօքն Աստուծոյ: Որ զիսորհամբ անապական
տնօրէնութեանըդ քո՞ ի սըրբոյ կուսէն. տրապաւո-
րելով տապանակն աստուածային ուխտին կտա-
կաբանաց բանիդ Աստուծոյ. փառաց անեղիդ տե-
ղի հանգըստեան: Փառք Հօր եւ: Որ ի կեանս
վերադարձի բնութեան դարձմանմբ Յորդանանու
օրինակեցեր. եւ ըզբըսունութիւն մահու եւ դրժո-
խոց կործանմամբն Երիքովի տապանակաւ խաչին
հրաշագործեալ նոր Խորայելի. օրհնութիւն քեզ
Տէր Երգեսցեն մանկունք:

Վ.յժմ եւ միշտ: Հարեաւ Տէրն ի մեռելոց հըզօր
զօրութեամբ հաստատեաց զհիմունս եկեղեցւոյ
սըրբոյ:

Մադին+ . Փառք հրաշափառ յարութեան: Ք-ը-ն-լ.
Ա ասն ուղղելոց: Ա-չ-ն+: Տէր երկնի եւ երկրի:

Ա-լ-լ-ի- Յ-ը-ն-ի-ն- Ա-կ-:

Մ-դ-ն- . Հերդս օրհնութեան:

ՅԱՌԱԽՈՏԻՆ

Հ-Է-Յ Ա-Չ :

Օրհնեալ ես դու Քրիստոս , որ յածեարդ ի մեռնց ողբրմած եւ կոխեցե՛ր ըզմահ . Տէ՛ք Ա'ստըւած հարցըն մերոց : Վր մահկանացու ացս կեանքդ ես . զհոգիս նընջեցելոց մեր ընկալ . Տէ՛ք Ա'ստըւած հարցըն մերոց : Օքրս փոխեցե՛ր յաշխարհըն կենդանեաց . հանգըստեան արժանաւորեա . Տէ՛ք Ա'ստըւած հարցըն մերոց :

Գ . ԱզՏէր օրհնեցէք . եւ բարձր արարէ՛ք ըզնայաւի տեան : Փառք Հօր : Աց էք : Վր գալոցն է զօրութեամբ բազմաւ . ազդւմնմբ ձայնի կենագործէ՛ ըզնընջեցեալսն . ըլՏէր օրհնեցէք . եւ բարձր արարէ՛ք ըզնայաւի տեան : Այժմ եւ միշտ : Աց է : Աղաչնմք ըդքեղ բարերար . հանգն զհոգիս ծառայից քոց ընդ սուրբըս քո . օրհնեցուք եւ բարձր արասցուք զանուն քո յաւի տեան :

ՄԵՃ-Ե-Ր-Ե-Ր-Ե : Ա-Չ :

Յարուցելոյն ի մեռելոց բնակարան մայր եւ կոյս . որ ըզնընջեցեալսըն յլ դամայ կենագործէ անապական . զքեղ մեծացուցանեմք որ օրհնեալդ ես ի կանայս : Փառք Հօր : Արարողին երկնի եւ երկրի եղեր տաճար եւ առագաստ . որ ըզնընջեցեալսըն մեր հրեղէն նորոգէ . զքեղ մեծացուցանեմք որ օրհնեալդ ես ի կանայս : Այժմ եւ միշտ : Կերակրողին տիեզերաց արբուցե՛ր ըզքո՞ս սուրբ ըզկամթն . որ ըզնընջեցեալսըն մեր վերըստին նորոգէ . զքեղ մեծացուցանեմք որ օրհնեալդ ես ի կանայս :

ՈՂԵԴԵՎ Ա.2 :

Ո՞ր ստեղծմանմբ ըստ պատկերի քո՛ Տէր. պատուեցե՛ր ըզմեղ. ընկալ եւ այժմ ըզնընջեալսն ի քեզ ուղիղ հաւատով. ըստ մեծի՛ քում ողօրմութեան: Փառք Հօր: Ո՞ր շնորհօք սուրբ Հոգոյն լուսաւորեցներ. յիշատակի իւրեանց զշոգիս նոցա ընկալ մարդասէր. ըստ մեծի՛ քում ողօրմութեան: Այժմ եւ միշտ: Ո՞րք հաղորդեցան մարմնոյ եւ արեան քո՛ Տէր. հանդո՞ւ զշոգիս նոցա ընդ սուրբը քո Քրիստոս Աստըւած. քանզի գի՞նք սուրբ արեան քո ե՞ն:

Տէր յերբէց Ա.2 :

Քեզ վայելէ Աստուած օրհնութիւն. որ յարութիւնդ ես ձայնիւ յաւիտենից նընջեցելոցն. թագաւոր եւ իշխան վերօրհնեմք ըզքեղ: Փառք Հօր: Կ միւսանգամ գալըստեանըն քո Քրիստոս փառաց թագաւոր. ի ձայն փողոյ նորոգին հոգիք նընջեցելոցն. եւ յառնեն ի մեսելոց անապական մարմնով: Այժմ եւ միշտ: Կ ասն որոյ եւ մէք ըզքեղ աղաչեմըք Հայր երկնաւոր. դասաւորեալզնընջեցեալսըն մեր ի վերինըդ քո Երթւսաղէմ. ի ժողովս անդրանկաց գրելոց ի յերկինս:

Աստուածուն երբ Յարութիւն Ակ:

Քարոզ. Ասասցուք. իւշ դուն:

Աստուածուն Սույն ԿԴ:

Քեզ վայելէ օրհնութիւն. Տէս ի Բէ-ն 513: Զնիք Ո՞րթիւ:

Սրբոյ Աւետարանիս որ ըստ Պուկասու: ԻԴ. 1: Աւսն յարութեան Տեառն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի: Իսայց ի միաշաբաթուն վաղ քաջ ընդ առաւօտն

եկին ի գերեզմանն . բերին զխունկս՝ զոր պատրաստեցին . եւ այլ կանայք ընդ նոսա . եւ գտին զվէմն թաւալեցուցեալ ի գերեզմանէ անտի : Եւ մտեալ ի ներքս՝ ոչ գտին զմարմինն Տեառն Յիսուսի : Եւ եղեւ ընդ հիանալն նոցա վասն այնորիկ , եւ ահա արք երկու հասին առ նոսա ի հանդերձս լուսաւորս : Եւ իբրեւ զահի հարան , եւ խօնարհեցուցին զերեսս իւրեանց յերկիր , ասեն ցնոսա . զի՞ Խնդրէք զկենդանին ընդ մեռեալս : Զէ աստ , այլ յարեաւ . յիշեցէք որպէս խօսեցաւ ընդ ձեզ մինչ էրն ի գալիկա , եւ ասէր թէ պարտ է որդւոյ մարդոյ մատնել ի ձեռս մարդոց մեղաւորաց , եւ ի խաչ ելանել , եւ յերրորդ աւուր յառնել : Եւ յիշեցին զբանան նորա : Եւ դարձան պատմեցին զայս ամենայն մետասանիցն , եւ այլոցն ամենեցուն : Եւ էին Մարիամ Մագդաղենացի եւ Յովհաննա եւ Մարիամ Յակովրայ , եւ այլք ընդ նոսա՝ որ պատմեցին զայս առաքելոցն : Եւ երեւեցան առաջի նոցա շաղիաղփութիւն բանքն նոցա , եւ չհաւատային նոցա : Իայց Պետրոս յարուցեալ ընթացաւ ի գերեզմաննն , եւ հայեցեալ տեսանէ զկտաւոն լոկ՝ զի կային . եւ գնաց՝ ընդ միտս զարմացեալ , թէ զինչ եղեւ : 12 :

Քարոզ . Խնդրեսցուք : Կեցո : Աղջիւ . Վում ամենազօր եւ հրաշալի յարութեանդ :

Յայ յինանց յաստածունն եւ յերեխայն կեցու յայնիւ : Եւ արարակիւն ու ուկ . բայց է նիւրուիւնի, որաստեղծեալն ասաւ :

Յ Ե Ր Ե Կ Ո Յ Ի Ն .

Աղջիւ Սաշման կդ :

Վեղ վայելէ օրհնութիւն . Տէս է Ան 513 .

Զինք Արթիւ :

Սրբոյ Աւետարանիս որ ըստ Մարկոսի : Ժ. 2 . 2 :

Վասն յարութեան Տեառն մերոյ Յիսուսի
Քրիստոսի :

Եւ ընդ առաւօսս միաշա . Տէ . է նէ-ն 515 :

Յոյն շբան մինչեւ է նոր հերթին շնչեալ -----
----- Ա-երարան՝ ոյոր ----- երեխյի ----- զն
ք-ի ի-րդու . Եւ շառար ----- օստեան ա-երարան՝ որ-
յա-ի-ն ի-րդու , որ ո-պաշ էոյ : Եւ շահն փոխ սրբ ներ
ի-րդու :

Մեծութի Յ-րա-նեան Ան : Ք-ր . Ասացուք :

Հ-րբանի Ան :

Առաքեցար ի Հօրէ Բանդ Աստըւած ի փրկու-
թիւն ազգի մարդկան . օրհնեմք ըզքեղ սուրբ Աս-
տըւած : Փառք Հօր : Խ գերեզման իջեր թագաւո-
որ անմահ . Եւ ի Հօրէ ոչ մեկնեցար . օրհնեմք
ըզքեղ սուրբ Աստըւած : Այժմ եւ միշտ : Խ
յերորդ աւուր յարեար աստուածապէս եւ ի
յերկինըս համբարձար . փառք յարութեան քո
Տէր . օրհնեմք ըզքեղ սուրբ Աստըւած :

Այսին Սահման Ճակակ :

Գովեա Երուսաղէմ զՏէր . Տէ . է նէ-ն 530 :

Զնի Որթիւ :

Սրբոյ Աւետարանիս որ ըստ Ղուկասու : Խ. 1 :

Վասն յարութեան Տեառն մերոյ Յիսուսի
Քրիստոսի :

Խայց ի միաշաբաթօւն . Տէ . է նէ-ն 537 :

Ք-րու . Խնդրեցուք : Խեցու : Ազնիւ . Խագաւոր
Խաղաղութեան :

Եւ արյունին :

Ե Ւ Ե Գ Ը Ա Բ Թ Ւ

Ի Գ Ի Շ Ե Ր Ի Ն

Օբնութեան ԲԶ :

Խ ԳԵՐԵԶՄԱՆ քո կանխեցին կանայքն զիւղս
եւ զիսունկըս բերին . ի՞ պատիւ թաղման քո զի
զմէ զօք ըզհողացեալըս վերածեր ի կեանս : Փոխան
նակ իւղյն զչաւատս անբիծս եւ զաղաշանըս մեր
ընդ առաւօտեան կանանցն ընկալ . որք զողջյն կե
նաց լըւան Եւայի ունկամբն : Ա տուն աւետիս ա
ռաքելոցն յարեաւ յարուցիչըն մեր աւերեաց ըզ
դրժոնս . եւ զթընամին կապեաց ի յանլոյծ կա
պանս :

Ե Կին ի գերեզմանն առաւօտեան սուրբ կանայքն .
յօծանել խընկել զանապական մարմինն : Գո-
չումըն հրեշտակին քաջալերէր ըզնոսա ասելով .
ցընծացէք յարեաւ որպէս յառաջն ասաց : Ա ըւ-
եալ ի հրեշտակէն զաւետիս յարութեանըն . պատ-
մէին աշակերտացն Եթէ յարեաւ Քրիստոն :

Չայն աւետաւոր հրեշտակին զըւարձացոյց զա-
ռաւօտեան կանայսն զբրիստոսի պատմելով ըզյա-
րութիւն : Ո՞ի յուսահատիք տըրտմութեամբ այլ
ցընծացէք բերկըրելով . խընկազգեացք աստուա-
ծայնոյն եւ փափաքողք յարութեանն : Փութա-
ցարուք ի գալիլեա աւետարանեցէք աշակերտացն .
Եթէ յարեաւ Քրիստոս եւ խափանեաց ըզման :

Ա յսօր զուարձացան տիեզերք ամենայն ճըշմա-
րիտ յարութեամբ աստուածորդւոյն . քանզի զդը-

ժողոս աւերեած եւ գերեաց զարգելեալս ի նմա՞։
Վայսօր լուսափայլեալ մեծապայծառ ծագմանը
հրեշտակապետն ի վերաց վիմին կանանցն աւետէր
ասելով, զի Խընդրէք ըղկենդանին ընդ մեռեալս։
Վայսօր բերկրեցան կանայքն իւղարելըք աւետեօք
յարութեամբ աստուածորդւոյն։ Դարձան յառա-
քեալսն ասելով յարեաւ Աստրւած։

Աքանչելի կանայքն աներկիւղ եկին ի տեսանել
ըղղերեզմանն։ զի կատարեալ սէրըն մերժեաց
զերկիւղն։ Եկին ի Խընկել ըղտէրունեան մար-
մինն։ Եւ տեսին յարուցեալ ի գերեզմանէն։ Եւ
վերլստին լցյալն ծագեաց յաշխարհ։ Քարոզեաց
հրեշտակըն զյարութիւնըն Տեառն։ Եւ բացան
գերեզմանըք նընջեցելոց, Եւ յարութիւն Տեառըն
յաղթեաց մահու։

Կանխելով սուրբ կանանցն ընդ առաւօտն ի գե-
րեզմանն։ Եւ զահաւոր յարութեան ըղձայնն ի
հրեշտակէն լուեալ։ Եթէ յարեաւ Աստրւած։
Խաղղեալ ըղտըրտմութիւն երջանիկ եւ սուրբ կա-
նանցն։ Եւ Խընդութեամբ ընթանային պատմել ա-
շակերտացն։ Եթէ յարեաւ Աստրւած։

ՀԳ. Այս եւ նըման Հօր Եւ Արդւց Հոգիդ ան-
եղ եւ համագյու բըղխումըն Հօր անքըննաբար
առօղ յԱրդւոյ անճառաբան ։ ի վերնատունն այս-
օր իջեր զհոգիդ շնորհաց քոց արբուցեր ։ անրո
եւ մեղ ողորմութեամբ ի բաժակէդ իմաստու-
թեան։ Եկից ստեղծող արարածոց որ շըրջէիր ի
վերաց ջրոց ։ Այս եւ ի ջուրսն աւաղանին ի շնոր-
հել մեղ քամ էակցին ։ գըգուես սիրով աղաւ-

նակերպ զմարդիկ ծնանիս աստուածակերպ, ա՞րբո
եւ մեղ ողջրմութեամբ ի բաժակէդ իմաստու-
թեան: Իամբուն վերնոցն իմանալեաց եւ ըստո-
րին այսըր սգալեաց, որ մարդարէս տաս ի հովուաց
եւ առաքեալս ի ձըկնորսաց, աւետաւոր ըզմաք-
սաւորս քարող բանի քում զշալածօղս, ա՞րբո
եւ մեղ ողջրմութեամբ ի բաժակէդ իմաստու-
թեան:

ՀԱ. Արեշտակային ձայնիւն օրհնեցուք զամենա-
սուրբ զերբորդութիւնըն, փառաւորելով ըզչայր,
որ վերակոչեաց զամենեսեան ի մահուանէ յանմա-
հութիւն: Երգեցիք Տեառն երգ նոր եկեղեցիք
սրբեցելոց, Քրիստոսի երկըրպագելով. որ վերա-
կոչեաց զամենեսեան ի մահուանէ յանմահութիւն:
Ալքրասաց ձայնիւն օրհնեցուք, հոգեւորական
հընչմամբ գովելուցուք, սուրբ զշողին փառաւորե-
լով. որ վերահանգոյց զամենեսեան ի մահուանէ
յանմահութիւն:

Մ'Ծ. Իզքեղ կօյս եւ մայր եւ բնակարան աս-
տուածային ներմարդութեանն. դոհաբանեմբ եւ
վերօրհնեմբ զեղեալ փրկող կենդանութեան ազգի
մարդկան. վասն որոյ ըզքեղ Աստուածածին եւ
կօյս բարեբանեմբ ըզմայր եւ զաղախին փրկչին
մերոյ: «Օնունդըն Հօր եւ հինաւուրց անժամա-
նակն յաւիտենից. ժամանակաւ յորովայնի քում
բնակեցաւ եւ ի Հօրէ ոչ մեկնեցաւ. վասն որոյ
ըզքեղ Աստուածածին եւ կօյս բարեբանեմբ ըզ-
մայր եւ զաղախին փրկչին մերոյ: «Օնեալն ի
քէն ի խաչ ելեալ. եւ ի յանթու փառաց ընդ

Հօր . անարդեալ ի մարդկանէ փառաւորութեամբ
էութեամբ երկրսպագեալ . վանն որոյ զքեղ և ա-
տուածածին եւ կոյս բարեբանեմբ ըզմայր եւ զա-
զախին փըրկչին մերոյ : Ի՞զքեղ ոչ միայն որդիք
մարդկան պյլ եւ վերին զօրութիւնք , դաւաք ան-
մարմնոց հոգեղինաց հրեղինաց զուարթնոց եւ
հրեշտակաց , գոհաբանեն եւ վերօրհնեն եւ փա-
ռաւորեն ըզմայր եւ զազախին փըրկչին մերոյ :

Խ2 . Ապաւինեցաք ի խաչ քո արարի յաւի-
տենից . որ ետուր մեղ պահապան յաղթող ընդ-
դէմ թըշնամնոյն . աղաչեմբ սովաւ փըրկի պահ-
պանեա զանձինըս մեր : Իարձրեալ թագաւոր որ
վասըն մեր ելեր ի խաչ . եւ բարձեր սովաւ զյան-
ցանս նախաստեղծին Ագամայ . աղաչեմբ սովաւ
փըրկի պահպանեա զանձինըս մեր : Կըուխ սուրբ
հաւատոյ եւ փայտ կենաց մարդկան յայտնեալ . զոր
տեսեալ այսոյն պըղծոյ կործանեցաւ անկանգնելի .
աղաչեմբ սովաւ փըրկի պահպանեա զանձինըս
մեր : Կողացան թըշնամին ընդ յայտնել սրբոյ
խաչին . եւ ի յահէ փառաց նորա կործանեցաւ
յանդունդս երկրի . աղաչեմբ սովաւ փըրկի պահ-
պանեա զանձինըս մեր : Փառք Հօր եւ : Երկինքը
ցընծային եւ երկիրս ուրախանայր . քանզի փըրկի շ-
ցուցաւ սուրբ խաչն եւ լուսատու տիեզերաց , աղա-
չեմբ սովաւ փըրկի պահպանեա զանձինըս մեր :

Այժմ եւ միշտ : Օչքանչելի եւ զհրաշագործ ըզ-
յարութիւնըն քրիստոսի . առաքելոցըն ստուգապէս
տեսեալ . ընդհանուր քարոզէին . եթէ յարեաւ
Աստղւած :

Մայդ . Փառք հրաշափառ յարութեան . Քորով .
Ա ասն դժանելոյ : Աղջիւ . Կահանամք զքէն Տէր :
Ալլու-իւ Յոբա-նեան Բ.2 :
Մայդան . Կահութեամբ եւ ճշմարիտ :

ՅԱՌԻ ԱԿՈՏՈՒՆ

Հարց Ա.2 :

Պայծառացիր Եկեղեցի հեթանո՞սաց . յարու-
թեամբ Քրիստոսի որ յարեաւն այսօր ի մեռելց .
պըսակեաց զքէն խաչիւն իւրո՞վ . Աստըւած հար-
ցըն մերոց : Այսօր ողբայ յինքեան ըղկո՞րծանում
իւր մահ . քանզի որ յԱդամ մեռեալքն էին .
կենդանացան յարութեամբ Քրիստոսի՝ Աստուծոյ
հարցըն մերոց : Այսօր ցընծան մանկունք առա-
գաստի . քանզի Քրիստո՞ս յարուցեալ փարատեաց
զսուդ եւ զտըրտմութիւն եւ լուսաւորեաց զաշ-
խարհս . Աստըւած հարցըն մերոց :

Գ . Աղջէր օրհնեցէ՞ք բա՛րձր արարէք ըղնա-
յաւի՞տեան : Փառք Հօր : Այսօր է զոր արար Տէր
Եկայիք ցընծասցո՞ւք . տօնեցէ՞ք ուրախութեամբ
մինչեւ յանկիւնըս սեղանոթյ . բա՛րձր արարէք ըղ-
նա յաւի՞տեան : Այժմ եւ միշտ : Խարձրացու-
ցէք ըղջէր Աստուծած մեր գոչէ մարդարէն . Եր-
կըսպա՞գեցէք պատուանդանի ոտից նորա . որ եւ-
բարձր ըղդատակնիք մահու ի մէծնջ . բա՛րձր ա-
րարէք ըղնա յաւի՞տեան :

ՄԵծացուցէ, Ա.2 :

Ար զաւետիս Հոգւոյն ի հրեղէն ի հրեշտակէն
ընկալար ուրա՞լս լեր . բերկրեալդ Տէր ընդ քե՞զ
Մարիամ ամենօրհնեալ : Փառք Հօր : Անըսկիզբըն

բանըն հաճեցաւ առնուլ մարդեղութեամբ ըս-
կիզըն ի կուսէդ . Քրիստոս Ա'ստըւած թագաւորն
յաւիտենից : Ա.յժմ եւ միշտ : Ա'զաշեմք ըղքեղ
սուրբ Ա'ստուածածին առ Քրիստոս բարեխօսեա փըր-
կել զժողովուրդս իւր զոր գընեաց արեամբն իւրով :

ՈՂՈՔՆԵՐ Ա.2 :

Ձմիւնս իմ : Ա'զո՞՞րմեա ինձ Ա'ստըւած : Փառք
Հօր : Ա ըսելին արա ինձ Տէր ըղձայն յարութեան .
աւետաւո՞ր հրե՛շտակին որ քարողեացն ըզյարու-
թիւն . ողո՞՞րմեա ինձ Ա'ստըւած : Ա.յժմ եւ
միշտ : Ար յարեարդ ի մեռելոց Քրիստոս Ա'ստըւած
եւ մեզ կեա՞նըս շնորհեցեր . պարզեւածու ամե-
նեցուն . ողո՞՞րմեա ինձ Ա'ստըւած :

ՏԵՐ ՅԵՐԵՒԵՑ Ա.2 :

Փամմոք յարութեան քո Տէր : Փառք Հօր :
Պատրանօք նախաստեղծին մերկացաք ի լուսոյն
իսկ յարութեա՞մբ միածնիդ ըզզեցաք զանմահու-
թիւն . փամմոք յարութեան քո Տէր : Ա.յժմ եւ
միշտ : Խարանօք փայտին ճաշակեցաք ըզմահ . իսկ
ի փայտէ՞ն կենաց նորոգեցաք ամենեքեան . փամմոք
յարութեան քո Տէր :

Ա- - - - ԵՐԵ ՅԵՐԵ-ԵՐԵ-Ա.2 : Քար . Ա'սասցուք :

Ա- - - - Ս- Ա- Ե :

Կ8 . Տէր որպէս զինու հաճութեամբ քով պա-
կեցեր զմեղ :

Փխ . Ի՞նից իմոց ունկն զիր Տէր , եւ ի միտ առ
զաղաղակ իմ :

Կայեա ի ձայն աղօթից իմոց , թագաւոր իմ եւ
Աստուած իմ :

Ես զքեղ աղաշեմ Տէր , ընդ առաւօտս լուիցես
Ա.

Ճայնի իմում . ընդ առաւօտս պատրաստ եղէց յանդիման լինել քեզ :

Ոչ թէ դու Աստուած կամիս զանօրէնութիւն . եւ ոչ բնակին առ քեզ չարք , մի անօրէնք բնակեսցեն առաջի աչաց քոց :

Վատեցեր զայնոսիկ որ գործեն զանօրէնութիւն . կորուսանես զամենեսեան ոյք խօսին սուտ :

Օսյր այրիւնահեղ եւ նենգաւոր պիղծ առնես դու Տէր . այլ ես ըստ բազում ողորմութեան քում մտից ի տուն քո . երկիր պագից ի տաճար սուրբ քո երկիւղիւ քո :

Տէր առաջնորդեա ինձ յարդարութեան քում . վասն թշնամեաց իմոց ուղիղ արա առաջի իմ զճանապարհս քո :

Օի ոչ գոյ ի բերանս նոցա ճշմարտութիւն , եւ սիրտք նոցա նանրեալք են :

Արպէս գերեզման բաց է կոկորդ նոցա . լեզուօք իւրեանց նենգաւորք եղեն :

Դատեա զնոսա Աստուած զի անկցին ի խորհրդոց իւրեանց . ըստ բազում ամբարշտութեան նոցա մերժեա զնոսա՝ զի դառնացուցին զքեզ :

Աւրախ լիցին ամենեքեան՝ որ յուսացեալ են ի քեզ . յաւիտեան ցնծասցեն , եւ բնակեսցես դու ի նոսա :

Պարծեսցին ի քեզ սիրելիք անուան քո , զի օրչնեսցես դու զարդարն . Տէր որպէս զինու հաճութեամբ քով պսակեցեր զմեզ :

Զնի՝ ԱՌՄԵՒ :

Սրբոյ Աւետարանիս որ ըստ Ղուկասու : ԻՊ . 13 : Յետ յարութեան Տեառն մերս Յիսուսի Քրիստոսի :

Եւ ահա երկուք ի նոցանէ . Տէս ի ԻՒՆ 524:

Ք. Ի. Ա. Խնդրեսցուք : Կեցու : Աղջու+ . Վ. ում ամենազօր եւ հրաշալի յարութեանդ :

ՅԵՐԵԿՈՅԻՆ

Առաջին Սույնու Ե:

ԿՑ. **Տէր որպէս զինու հաճութեամբ քով պսակեցեր զմեղ:**

ՓԽ. **Ի՞անից իմոց ունկն գիր. Տէս է Ռէն 545:**
Զինք Ո՞րթիւ:

Սրբոյ Աւետարանիս որ ըստ Կուկասու: Ի՞Դ. 1:
 Վասն յարութեան Տեաւն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի:
Ի՞այց ի միաշաբաթուն. Տէս է Ռէն 537:

Մէտեղէ Յ-ը-Ռէն Բ.2: Ք-ը. Կոսասցուք:

Հ-Յ-Բ-Ռ-Յ-Բ: Բ.2:

Կ' գերեզման քո կանխեցին կանայքն զիւզս եւ
 զխունկըս բերին. ի¹⁸ պատիւ թաղման քո զի զմե-
 զօք ըզհողացեալըս վերածեր ի կեանս: Փառք
 Հօր: Փոխանակ իւղոյն զհաւատս անբիծս եւ զա-
 զաշանըս մեր ընդ առաւօտեան կանացն ընկալ.
 որք զողջոյն կենաց լըւան Եւայի ունկամբն: Ա.յժմ
 եւ միշտ: Ետուն աւետիս առաքելոցն յարեաւ
 յարուցիչըն մեր աւերեաց ըզդլժոխս. Եւ զթը-
 նամին կապեաց ի յանլոյծ կապանս:

Առաջին Սույնու Ի:

Տէր ի զօրութեան քում ուրախ եղիցի թա-
 գաւորն, ի փրկութեան քում ցնծասցէ յոյժ:

Օցանկութիւն սրտի նորա ետուր նմա. եւ զկամս
 շրթանց նորա ոչ արգելեր ի նմանէ:

Ժաման արարեր զնա յօր հնութիւն քաղցրութեան
 քո. եւ եղեր ի գլուխ նորա պսակ ի քարէ պա-
 տուականէ:

Կեանս խնդրեաց ի քէն. եւ ետուր նմա ընդ եր-
 կայն աւուրս՝ յաւիտեանս յաւիտենից:

Ո՞եծ են փառք նորա ի փրկութեան քում. զփառս
եւ զմեծվայելըութիւն դիցես ի վերայ նորա :

Տացես զնա յօրհնութիւն յաւիտեանս յաւիտե-
նից. ուրախ արասցես զնա յուրախութիւն երե-
սաց քոց :

Թագաւոր յուսացաւ ի Տէր. եւ յողօրմութիւն
բարձրելցյն նա մի սասանեսցի :

Դացի ձեռն քո ի վերայ թշնամեաց քոց . եւ աջ
քո դացէ զամենայն ատելիո քո :

Դիցես զնոսա որպէս հնոց հրոյ ի ժամանակի երե-
սաց քոց :

Տէր բարկութեամբ իւրով խոռվեցուսցէ զնոսա.
եւ հուր կերիցէ զնոսա :

Պտուղ նոցա յերկրէ կորիցէ . եւ զաւակ նոցա
յորդւոց ի մարդկանէ :

Խոտորեցան ի քէն չարութեամբ . խորհեցան խոր-
հուրդ . զոր ոչ կարացին հաստատել :

Արասցես զնոսա հալածեալս . ի մնացուածս քո
պատրաստեսցես զերեսս նոցա :

Դարձր լեր Տէր ի զօրութեան քում. օրհնեսցուք
եւ սաղմոս ասասցուք զօրութեան քում :

ԶՀՆՔ՝ ԱՌԺՄԻՇ :

Սրբոյ Աւետարանիս որ ըստ Ղուկասու : ԻԴ . 13 :
Յետ յարութեան Տեառն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի :

Եւ ահա երկուք ի նոցանէ . Տէ՛ է ԱԷ-Ն 524 :

Ք-Է-Ն-Ն. Խոնդրեսցուք : Լեցու : Աղմէ+ . Թագաւոր :

Ե- Ա-Հ-Ա-Հ-Ի-Ն :

ՀԱՐԵՎԱՆԻ ԹԱՅԻ

ՀԱՅՈՒՅՈՒՆԻ

Ի Գ Ի Շ Ե Բ Ի Ն

ՕՐԱԿԱՐԱԿԱՆ ԲԱԿ :

ՔՈ՛ յարո՞ւթեանըդ փառըք վայելէ երկայնամիտ Տէր : Ծընսեալ է քո յարութիւնդ Առտըւած որ ըզմահ մահու ծանուցեր քցին կամաւոր մահուամբդ . քո՞ յարո՞ւթեանըդ փառըք վայելէ երկայնամիտ Տէր : Կոչումն ահեղ հրեշտակին ի վիմին որ քարողէր առ սուրբ կանայսն յարեաւ Տէրն ի մեռելոց . քո՞ յարո՞ւթեանըդ փառըք վայելէ երկայնամիտ Տէր :

Քրիստոս յարեաւ ի մեռելոց : Ե՞նդ արշակոյսն առաւօտուն կանխեա՞լ կանանցն ի գերեզմանն ասելով . Քրիստոս յարեաւ ի մեռելոց : Ե՞ւ առ նոսա ասէր հրեշտակըն զի՞ խընդրէք ըզկենդանին ընդ մեռեալս . Քրիստոս յարեաւ ի մեռելոց : Փոթացարուք ով սուրբ կանայք եւ պատմեցէք աշակերտացն ասելով . Քրիստոս յարեաւ ի մեռելոց :

Եռաւօտեան սուրբ կանայքն հանդե՞րձ իւղովք եւ խընկովք . Եկին ի սուրբ գերեզմանն եւ ո՞ղբածով խընդրէին զանմա՞հ փառաց թագաւորն : Ե՞ւ ի ձայնէ հրեշտակին զըւա՞րճական տըրտմազգեացք . առաւօտեան սուրբ կանայք զի՞ խընդրէք ըզկենդանին ընդ մեռեալս . յարեա՞ւ փառաց թագաւորն : Եստուածասէր սուրբ կանայք փոթացարուք հետեւեալ . պատմօղ լինել ոյե-

տրոսի եւ Յովաննու սիրելոյ. յարեա՞ւ փառաց
թագաւորն :

Կանխեցին կանայքն ընդ առաւճան ի գերեզմանն
հանդերձ Խընկովք : Աերելով զիւղս անոշունս ի
յօծումըն կենարար մարմնոյ փրփկչն մերոյ : Եւ
հրեշտակըն զօրութեամբ գոչելով աղաղակէր յա-
րեաւ Քրիստոս :

Ո՞յսարութիւն Քրիստոսի ամենեքեան օրհնես-
ցուք . զի՞նա միայն Աստված փառաւորեալ յա-
ւիտեան : Ո՞յզառագայիթ յարութեանն տեսանե-
լով հրեշտակին . նա զօրանայր ի պատմել ըզկե՞ն-
սաբե՞ր յարութիւնն : Զայն աւետեաց լըսէին ա-
ռաւծտեան սուրբ կանայքն . ի հրեշտակէն դառ-
նային ուրախութեամբ յառաքեալսն :

Օտինզերակա՞ն Խընդութեանցն աւետիքս Երա-
նելի կանանցն ուսեալք ի հրեշտակէ՞ն . աներկիւղ
Խընդութեամբ եւ բերկրածից ուրախութեամբ ըն-
թանային պատմել աշակերտո՞ցն ասե՞հնո՞վ լով : Օ՞ք
մահուն Երկիւղիւ ընդ մեռեալըս համարեալ կար-
ծէալք նա ինքնիշխանութեամբն յարուցեամ զմա-
հու ելոյծ զիշխանութիւն եւ կենդանութիւն պար-
գեւեաց ամզգի մահնո՞րդկա՞ն :

ՀԳ . Այսօր Երկնայինքն ուրախացան ընդ եր-
կրաւորացս նորոգման . քանզի նորոգօղն էից Հո-
գին Էջ ի սուրբ վերնատանն . որով նորոգեցա՞ն
դասք առաքելոցն : Այսօր հողանիւթեայ բնու-
թիւնս ցընծայ ընդ Հօր հաշտութեան քանզի որ
երարձ զշոգին ի մարդկանէ զմարմին եղելոց . դար-
ձեալ վերըս ոի՞ն ըզնոյն պարզեւէ : Այսօր ման-

կունք եկեղեցւց տօնեն ցլնծութեամբ զգալուստ սուրբ Հոգւոյն . որով զարդարեցան ի զգեստը ըւսափայլս եւ գերապայծառս . երգեն ընդ սրով բէհն զերեքսըթենին :

ՃՆ . Խաղաղութեան . որ քաղցրութեամբ խնամես զբո զարարածս . յիշեա Տէ՞ր զհոգիս նընջեցելոցն ընդ սուրբը քո . եւ դասաւորեա ի յաւուրն այցելութեան : Որ կուցեցեր ի դրաց մահու ըզսիրելին քո զԼազարոս . եւ ծանուցեր զաստուածութիւնդ ընդ հանուրտիեղերանց . լուսաւորեա Տէ՞ր զհոգիս նընջեցելոցն ընդ սուրբը քո . եւ դասաւորեա ի յաւուրն այցելութեան : Խ տաճարի քում սըրբութեան մատուցանեմք քեզ պաղատանս արտասուալից . պայծառացո Տէ՞ր զհոգիս նընջեցելոցն ընդ սուրբը քո . եւ դասաւորեա ի յաւուրն այցելութեան :

ՄԾ . Ոիւն լուսոյ եւ ամազ հովանի սուրբ կոյս . որ ցողեցեր ի մեզ ըզցողն Երկնային . զքեզ բարեբանեմք Աստուածածին կոյս : Անկէզ մորենի եւ սրովեէ հողեղէն սուրբ կոյս . քանզի պրտուղըն կենաց ի քէն տըւալ մեզ . զքեզ բարեբանեմք Աստուածածին կոյս : Անիծից լուծիչ եւ քաւիչ մեղաց սուրբ կոյս . որ զանտանելին յէից ի զի՞րկը քո բարձեր . զքեզ բարեբանեմք Աստուածածին կոյս :

Խ2 . Խաշըն կենարար որ եղեւ ըմե՞զ փլրկութիւն . սովան ամենեքեան ըզքեզ բահո՞րեբանեմք : Որ ի Հօրէ լուսոյ լոյս ճառագայթեամ' լի յի՞րկի . եւ գալազան զօրութեան հաւատացե-

լոց . սուզաւ ամենեքեան ըզբեղ բահ^շ: ըրեբանեմք : Փառք Հօր : Ո՞ր լուսափայլ ծաշգմամբ հրաշափառապէս ըմեմ^իզ ցուցաւ . ի յօգնութիւն ընդդէմ թըշնամնոյն . սուզաւ ամենեքեան ըզբեղ բահ^շ: ըրեբանեմք :

Վայժմ եւ միշտ : Վայլ ի բաց եդեալ ըզբէական երկիւղին ըզկարծիսն . նախաժամանեցին ի պատիւ այնորինկ . որ մահուամբն ելցի ըզմահ եւ անմահութիւն պարկեւեաց ամզգի մահ^է րդկան :

Մաղլուն + . Փառք հրաշափառ յարութեան : Քորու Ա ասն ի վերուստ խաղաղութեան : Աղջին + . Տէր տուընչեան :

Ալէլուին Յորունեան բկ :

Մաղլուն + . Այաղմոսիւք եւ օրհնութեամբ :

ՅԱՌՈՒ ՍԻՕՏՈՒՆ

Հորդ ԱԶ :

(Օրհնեալ ես Տէր Աստուած համբ^արցըն մերոց : Ո՞ր բարձրացար ի խաչին վասն ազգի մարդկան . առաքեա զքո զողորմութիւնդ ի պաշտօնեայս եւ յերկըսպագուս . Աստըւած համբ^արցըն մերոց : Ո՞ր դամենայնըն յանձն առեր վասըն մեր բարերար . խընայեա յարարածըս քո յարութեամբըգ քո . Աստըւած համբ^արցըն մերոց :

Գ . Ի՞զէր օրհնեցէք բարձր արարէք ըզնայաւիտեան : Փառք Հօր : Ո՞ր յանապական յամոն նըստի բարեբանեալն ի հրեշտակաց . կամաւոր շարչարանաց համբեր մահու խաչի մարմնացեալ բանն . անդադար օրհնեցէք եւ գովեցէք

բարձր արարէք ըզնա յաւիտեան։ Այժմ եւ
միշտ։ Եւ իջեալ ի գերեզմանն անապական մար-
մնվ, զի նորոգեսցէ ըզշընութիւն մեռելութեան
մերս յարութեամբն իւրով, անդադար օրհնեցէք
եւ գովեցէք բարձր արարէք ըզնա յաւիտեան։

ՄԵԴԱԳՈՒՄԵՐԵ Ա.2:

ՎԵՇԱԳՌԵԳԱՆԵՄՔ ըզքեղ որ ի Հօրէ բանդ եւ
անձառելի ծընունդ, որ ի կուսէն մարմնացար
ցուցար մեզ։ Փառք Հօր։ ՎԵՇԱԳՌԵԳԱՆԵՄՔ ըզ-
քեղ որ կոխեցեր ըզմահ աստղեածածկապէս եւ²
լուծեր ըզկնիք մահուն։ որ ի Խաչին բարձրացար
կամառ Հօր։ Այժմ եւ միշտ։ ՎԵՇԱԳՌԵԳԱՆԵՄՔ
ըզքեղ որ թաղեցար ի նոր ի գերեզմած նիւթ, եւ
յերրորդ աւուր յարեալը, որ ի յերկինըս համբար-
ձար փառօք Հօր։

ԱՅՀԵԴ Ա.2:

ԱՆՁԱռելի Հօր էակից ի Խաչ ելեր կամառ Հօր.
ողորմեա։ Փառք Հօր։ ՎՆՄԱՀՈՒԹԵԱՆՑ տըւօղ
քրիստոս ի գերեզման իջեր որպէս մարդ . ողոր-
մեա։ Այժմ եւ միշտ։ Եւ յերրորդ աւուր յա-
րեար յայս յարութեան ցուցար մեզ, ողորմեա։

ՏԵՐ ՅԵՐԻՆԵՐ Ա.2:

Ընդ կանայսն խղաթերսն առ քեղ առաւօտեմք ք-
կենդանիդ յաւիտենից քրիստոս ընկալ եւ ըղմերս.
փոխանակ խընկոցըն զօրհնաբանութիւնս։ Փառք
Հօր։ Փոխանակ սուրբ աւետաւոր զըւարթնոյն գլ-
թութիւն քո մեզ հանդիպեսցի յուսով գիտու-
թեան. մըսիթարել ըզշոգիս եւ լուսաւորել։
Այժմ եւ միշտ։ Ընդ նոսին աւետարանութեամբ

քարողեւթէսցուք . ըղբո՞Շի՞ միայն ըզպանչե՞լի՞ լիսդ . որ յարեարդ ի մեռելոց ամենազօր թագաւոր անմահ :

Առաջարկ Երժ Յորսոնեան թի : Քոր . Ասացուք :

Առաջարկ Սովոր ՃԽի :

Պավեա Երուսաղէմ զՏէր . Տէս ի Ամա 530 :
ԶԲԱ ՈՐԺԻՇ :

Արբոյ Աւետարանիս որ ըստ Ղուկասու : ԻԴ . 36 :

Յետ յարութեան Տեառն մերոյ Յիսուսի
Քրիստոսի :

Այնչդեռ զայն խօսէին , ինքն իսկ Յիսուս եկաց ի
մէջ նոցա եւ ասէ ցնոսա . խաղաղութիւն ընդ ձեզ .
եւ եմ , մի Երկնչիք : Եւ զահի հարեալ Երկնչէին .
եւ համարէին ոգի ինչ տեսանել : Եւ ասէ ցնոսա .
զի խոօվեալ էք , եւ ընդէր խորհուրդք ելանեն ի
սիրտս ձեր : Տեսէք զձեռոս իմ եւ զոտս , զի ես
նոյն եմ . շօշափեցէք զիս եւ տեսէք . զի ոգի՝ մար-
մին եւ ոսկերս ոչ ունի , որպէս զիսս տեսանէք զի
ունիմ : Եւ զայս ասացեալ՝ Եցոյց նոցա զձեռոս եւ
զոտս : 40 :

Քորու . Խոնդրեացուք : Ահցու : Առաջ . Պաւմ
ամենազօր :

ՅԵՐԵԿ ՈՉԻԿԻՆ

Առաջին Սովոր ՃԽի :

Պավեա Երուսաղէմ զՏէր . Տէս ի Ամա 530 :
ԶԲԱ ՈՐԺԻՇ :

Արբոյ Աւետարանիս որ ըստ Ղուկասու : ԻԴ . 13 :

Յետ յարութեան Տեառն մերոյ Յիսուսի
Քրիստոսի :

Եւ ահա Երկուք ի նոցանէ . Տէս ի Ամա 524 :

Մէսերէ Յորսոնեան թի : Քոր . Ասացուք :

Հ-ՀԵ-ՇԵ ԲԿ :

Վհ՛ յարո՞ւթեանըդ փառըք վայելէ երկայնամիտ Տէր : Փառք Հօր : (Ծրհնեալ է քո յարութիւնդ Ա'սորւած որ ըզմահ մահու ծանուցեր քոյին կամաւոր մահուամբդ . քո՞ յարո՞ւթեանըդ փառըք վայելէ երկայնամիտ Տէր : Այժմ եւ միշտ : Կոչումն աչեղ հրեշտակին ի վրմին որ քարողէր առ սուրբ կանայսն յարեալ Տէրն ի մեռելոց . քո՞ յարո՞ւթեանըդ փառըք վայելէ երկայնամիտ Տէր :

Ա-ՀԵ-ՀԵ Ա-ՀԵ-ՀԵ ԻԴ :

Վեղ վայելէ օրհնութիւն . Տէս է Ական 513 :
ԶԲՄ ՈՌԹԻՒ :

Սրբոյ Աւետարանիս որ ըստ Ղուկասու : ԻԴ . 36 :
Յետ յարութեան Տեառն մերոյ Յիսուսի
Քրիստոսի :

Ա'մսգեռ զայն խօսէին . Տէս է Ական 554 :

Ք-Ք-Ա- Խոնդրեսցուք : Աեցու : Աղջիւ . Խճագաւոր խաղաղութեան :

Ե- Ե-ՀԵ :

— Ա Հ Յ Շ Յ Շ —

Հ Ի Ն Գ Ը Ա Բ Ա Թ Ի

Ի Գ Ի Շ Ե Ր Ի Ւ Ն

Օբան-բիւն գ.2 :

Խ Տ Պ Ա Բ Ե Ր Ե ւ ս ո ւ ր բ կ ա ն ա յ ք ն ո ղ բ ա լ ո վ լ փ ու -
թ ա պ է ս ե կ ի ն ի գ ե ր ե զ մ ա ն ք ո ւ 8 է ր . ի խ ը ն կ ե լ
զ ա ն ա պ ա կ ա ն մ ա ր մ ի ն դ : Ի ա ն ր բ ա ռ ա ւ ե տ ա ւ ո ր հ ր ե շ -
տ ա կ ի ն ո ր գ ո չ է ր ա ռ ե ր ջ ա ն ի կ կ ա ն ա յ ս ը ն . զ ի խ ը ն -
դ ր է ք ը զ կ ե ն դ ա ն ի ն ը ն դ մ ե ռ ե ա լ ս . ք ա ն զ ի յ ա ր ե ա ւ
8 է ր Ե ւ ա ւ ե ր ե ա ց ը զ դ ը ժ ո ն ս : Պ ա տ մ ե ա լ ե ր ա ն ե լ ի
կ ա ն ա ն ց ն զ յ ա ր ու թ ի ւ ն 8 ե ա ո ն ա շ ա կ ե ր տ ա ց ն ո ւ -
ր ա խ ա ց ե ա լ ք ը ն թ ա ն ա յ ի ն ո ւ ե տ ր ո ս ե ւ Յ ո վ չ ա ն ն է ս
ի կ ե ն ս ա տ ո ւ գ ե ր ե զ մ ա ն ն :

Վ յ ս օ ր յ ա ր ո ւ թ ի ւ ն ք ր ի ս տ ո ս ի տ օ ն ե ց է ք հ ա ւ ա տ ա -
ց ե ա լ ք . ի մ ի Ա ս տ ր ւ ա ծ զ ա յ ր ա մ ե ն ա կ ա լ : Վ յ ս օ ր Ե ւ
կ ա ն ա յ ք ն ի ւ ղ ա բ ե ր ք ա ւ ե տ ի ս տ ա լ ո վ ա ռ ա ք ե ր ծ ց ն .
օ ՞ ր հ ն ե ն զ լ ս տ ր ւ ա ծ զ ա յ ր ա մ ե ն ա կ ա լ : Վ յ ս օ ր ե ւ
հ ր ե շ տ ա կ ա ք ի յ ե ր կ ի ն ը ս հ ո գ ե ւ ո ր հ ը ն չ մ ա մ ր ե ր գ ո վ .
օ ՞ ր հ ն ե ն զ լ ս տ ր ւ ա ծ զ ա յ ր ա մ ե ն ա կ ա լ :

Վ խ ա վ ա ն ի շ փ ա յ տ է ն դ ը ղ ը ր դ ե ց ա ն դ ը ժ ո ն ի ս ք . զ օ -
ր ո ւ թ ե ա մ ի ս ո ւ ր բ չ ո գ ւ ո յ ն ն ո ր ո գ ե ց ա ւ ե ր կ ի ր . ո վ է
ս ա ո ր խ ա վ ա ն ե ա ց ն ը զ մ ա հ : Ն ր ե շ տ ա կ ն ա ւ ե տ է ր
կ ո ւ ս ի ն Մ ա ր ի ա մ ո ւ . ս ա է ի ս կ ը ղ բ ա ն է բ ա ն ն ո ր
յ ա ռ ա ջ ք ա ն զ յ ա ւ ի տ ե ա ն ս Ո ր դ ի ն . ս ա է թ ա գ ա ւ ո ր ն
ո ր խ ա վ ա ն ե ա ց ն ը զ մ ա հ : Հ ա ր ե ա մ թ ւ յ ա ւ ո ւ ր ե ր -
ր ո ր դ ի . վ է մ ը ք պ ա տ ա ռ ե ց ա ն Ե ր կ ի ր շ ա ր ժ ե ց ա ւ
ս ա ս ա ն ե ց ա ն դ ը ժ ո ն ի ս ք . ս ա է կ ե ն դ ա ն ի ն յ ա ւ ի տ ե -
ն ի ց ք ր ի ս տ ո ս :

Փառաւորեալէքոյ յարութիւնդ: Արյարեամուրդի
ի մեռելոց յաւուր երրորդի Քրիստո՞ս Ո՛րդի Աս-
տուծոյ: Փառաւորեալէքոյ յարութեան քո Տէր Երկիր
շարժեցաւ: Վէմը պատառեցան Քրիստո՞ս Ո՛ր-
դի Աստուծոյ: Փառաւորեալէքոյ յարութիւնդ:
Ի ձայն ահեղ յարութեան քո Տէր զարհուրե-
ցան զինուուրացըն դամչուպն: յարփիանիայլ հրեշ-
տակին իշխաննն եւ դողալով շարժեցաւ Երկիր:
Եռաւոտեան սուրբ կանանցըն դիտելով ըզվիմա-
փոր գերեզմաննն: բերելով զիւղս անումշաշու ի
յօծումըն կենարար մարմնոյն անպարագիր էա-
կանութեան: Եւ տեսեալ ըզքերովքէն վերա-
նըստեալ ի վիմին: տարփողելով սըրբուհւոմիշյն
ասէ դարձիր ողջյն տուր փողոցն: քանզի յա-
րեաւ որ յառաջն ասաց:

Հրաշալի՝ յարութիւնն ըզպահապանսըն զարհու-
րեցաց: Եւ հրեշտակն ի յերկնից իջեալ ի ձայն
ահեղ յարութեան աստուածորդւոյն: կանանցն
աւետէր յարեաւ Աստրւած: Ի ձայնէ հրեշտա-
կին զըւարձացան աըրտմազգեաց կանայքն: Եւ
դարձան խընդութեամբ ետուն աւետիս առաքե-
լոցն: Եթէ յարեան նախապատմելին:

ՀԳ. Երեգակն արդարութեան Քրիստոս ծա-
գեալ յաշխարհ հալածեաց ըզխանարն անդիտու-
թեան: Եւ յետ մահու եւ յարութեան համբար-
ձաւ առ Հոյր յորմէ ծագեաց որ Երկրոպագի յեր-
կնաւորաց եւ յերկրաւորաց ընդ Հօր եւ սուրբ
Հոգւոյն: վասն որոյ եւ մեմք Երկիր պագանեմք

Հօր հոգւռ՝ վեւ ճըշմարտութեամբ : Ո՞ր փոխանակ ծոցածին բանին որ եւլ յերկինս . առաքեցաւ աւետիքըն Հօր ի բարձանց Հոգի վեց ճըշմարտութեան . մըսիթարել զրոս յԱղամայ տրդտմեցելոց եւ հրազինել զընտրեալ դասս առաքելոցն . վասն որոյ եւ մեմք Երկիր պատանեմք Հօր հոգւռ՝ վեւ ճըշմարտութեամբ : Այսօր տըրտմակա՞ն եւ գիշերային լուծան երկունք ծնընդեաննախամօքն . քանզի զըլնեալսըն մարմնով ի մահ Եւ յապականութիւն . վերլուստին ծնանի Հոգին յորդիս լուսոյ Հօրն երկնաւորի . վասն որոյ եւ մեմք Երկիր պատանեմք Հօր հոգւռ՝ վեւ ճըշմարտութեամբ :

Հն . Խ ձայն մեծի զուարթնոյն եւ ի հընչումըն հրաշալի փողոյն . ուր հողացեալ մարմինըք մարդկան նորոգին . յայնմ աւուր յահեղին յիշեածէմք եւ ըզմեր ըզնընջեցեալսն . եւ հանգո ընդսուրբը քո : Քորժամ նըշան տէրունեան ճառագայթիւք փաշյլէ . եւ թագաւորըդ թագաւորաց փառօք տեսանիս . յայնմ աւուր յահեղին յիշեածէմք եւ ըզմեր ըզնընջեցեալսն . եւ հանգո ընդսուրբը քո : Քորժամ ատեան դատաստանին դըշնի . եւ դըպրութիւնըք հրաշիցընբանին . յայնմ աւուր յահեղին յիշեածէմք եւ ըզմեր ըզնընջեցեալսն . եւ հանգո ընդսուրբը քո :

ՄՌ . Լ զյս լուսոյ մայր եւ կենարան բանին բնականամքնան . քեզ Երանիցեն աղդ եւ աղինք ամենայն : Ատեղծողին մայր եւ հընութեան կերպի նորոգօշմքին , քեզ Երանիցեն աղդ եւ աղինք ամենայն : Լզյս ծագեցաւ ի քէն նըստելոցս ի

խաւաշմարի լի . քեզ Երանիցեն ազգ Եւ աղբնիք
ամենայն :

ԽԶ . Հրաշափառ տեսութիւն ի կաթուղիկէ Ե-
կեղեցւոջ տեսանի . գործարան մահու մահուամբ ա-
ռիմ գոլ կենաց . Եւ մահացուցիչ նախաստեղծին
մահուամբ գոլ շնորհօղ յարութեան : Պարգեւ
գԵրագոյն պարգեւի այսօր հաւատացելոց . Եւ մա-
հացուն ի կենաց առնու իւր զօրը վերելեակս . Եւ
թուղեցեալ վերագայի բընակիլ ի տեղուղըն սըրբու-
թեան : Փառք Հօր : Ե՛կայք ժողովուրդք ընդ
հոդեղնացըն սպասաւորեսցուք . Երկրոպագեցուք
աստուածային սուրբ նըշանիս . փառաւորեսցուք ըկ-
հրաշագործ պարգեւաց տըւօղն :

Ե. Ճմ Եւ միշտ : Ե՛կայք լուսաղգեացք յօրհնու-
թիւնոր օրհնեցուք ըզթէր . քանզի մարմինն որ ի
մէնցն էառ ի հրեշտակաց երկրոպագութիւն առ-
նու ի սրովքէից Եւ ի քրովքէից :

Մ-Ա-Յ- Փառք հրաշափառ յարութեան : Ք-Ե-Ա-
Ա ասն ի գիշերի : Առ . Ե գիշերի Եւ ի տուընջեան :
Ալլա-էս Յ-Ե-Ր-Ե-Ն- Գ-Զ :

Մ-Ա-Յ- Ե գիշերի Եւ ի տուընջեան :

Յ Ա Խ Ա Խ Օ Ս Ա Խ Ն

Հ-Է-Յ Ա-Յ :

Ե՞նդ երիս մանկունսն օրհնաբանսն . բարե՛թա-
նեմքը զքեզ Քրիստոս Աստլւած հարցըն մերոց :
Ո՞ր իջե՞ր ի յերկնից խոնարհութեամբ Եւ խաչի՛
համբերեալ փրկեցեր ըզմեղ . Աստլւած հարցըն
մերոց : Օսաղեցար ի նոր ի գերեղմանի Եւ յարու-

ցեալ նորոգեցեր ըզտիեղերս . Աստվածած հարցըն մերոց :

Գ. Լ'զէր օրհնեցէք բարձր արարէք ըզնայա-
փիտեան : Փառք Հօր : Օթագաւորն անմահ եւ
զԱստված յաւիտեհնից . ամենայն ժողովներդք
բարեբանելով . բարձր արարէք ըզնայա յաւիտեան :
Այժմ եւ միշտ : Որ մահուամբն ըզմահ խափա-
նեաց . Եւ յարութեամբ իւրով զյարութիւն մեզ
պարզեւեաց . բարձր արարէք ըզնայա յաւիտեան :

ՄԵԴՅԱՆԵՑ ԱՉ :

Որ ըզմբշտակին ըզմայնըն լուեամ հիացեալ
բերկըթեցար . բարեխօսեամ վասըն մե՞ր . մեք օր-
հնաբանեմք զօ՞րհնեալդ ի՞ կանայս : Փառք Հօր :
Որ ըզմուրն Աստուած յորովայնի քում կրկցեր
անկիզելի մորենի . բարեխօսեամ վասըն մե՞ր .
մեք օրհնաբանեմք զօ՞րհնեալդ ի՞ կանայս : Այժմ
եւ միշտ : Որ զանցափելին յէից ի գիրկըս քո
բարձեալ դիեցուցեր կաթընասուն . բարեխօսեամ
վասըն մե՞ր . մեք օրհնաբանեմք զօ՞րհնեալդ ի
կանայս :

ԱՇՏՎԵՆ ԱՉ :

Որ խոնարհեցար ի յերկնից եւ իջեր ի յերկիր
միածին Որդին Եւ բանդ Աստված . ողորըմեամ
բանաւոր հօտի : Փառք Հօր : Որ կանգնեցեր ըզնաչ
քո ի մէջ երկի . Եւ ելեալ բարձրացար փլքկեցեր
ըզտիեղերս . ողորըմեամ բանաւոր հօտի : Այժմ
եւ միշտ : Խաղեցար ի նոր ի գերեզմանի . Եւ յա-
րուցեալ յերբորդ աւուր ի յերկնըս համբարձար .
ողորըմեամ բանաւոր հօտի :

Տէր յերինից Ա.2 :

Ո՞ր անձա՞ռ էութեամբ Հօր ես փառակից շար-
շարիլ մարմնով յանձն առեր վասըն մեր . մըշտըն-
ջենաւոր օրհնութեամբ ի հրեշտակաց օրհնեալ ես
Տէր : Փառք Հօր : Ո՞ր էակդ ես ընդ Հօր եւ սուրբ
Հոգւոյն . խաչեցար եւ թաղեցար կամաւ Հօր վա-
սըն մեր . մըշտընջենաւոր օրհնութեամբ ի հրեշտա-
կաց օրհնեալ ես Տէր : Վայժմ եւ միշտ : Ո՞ր միւս-
անդամ դալոց ես հայրենի փառօք . շնորհելով
աստուածապես յարութիւն տիեզերաց . յամենայն
արարածոց յաւիտենից օրհնեալ ես Տէր :

Աստուածուն Երի յ-բանեան Գ.2 . Ք.ոք . Վասացուք :
Աստուածուն Սույնու Գ.Ը :

ԿՑ . Ինարձր արարէք զՏէր Աստուած մեր . երկիր
պագէք պատուանդանի ոտից նորա , զի սուրբ է :

ՓԽ . Տէր թագաւորեաց՝ բարկացան ժողովուրդք .
որ նստի ի քերովքէս , սասանեցաւ երկիր :

Տէր ի Սիօվեն մեծ է . եւ բարձր է ի վերայ ամե-
նայն ժողովրդոց :

Խոստովան եղիցուք անուան քում մեծի , զի ահաւոր
եւ սուրբ է . եւ պատիւ թագաւորի զիրաւունս սիրէ :

Դառ պատրաստեցեր զուղղութիւն . զիրաւունս եւ
զարդարութիւն Յակովոյ գու արարեր :

Ինարձր արարէք զՏէր Աստուած մեր . երկիր պա-
գէք պատուանդանի ոտից նորա , զի սուրբ է :

Ո՞ովսէս եւ Ահարովին երիցունք նորա . Աամուէլ
ընդ այնոսիկ , որ կարդան զանուն նորա :

Կարդային առ Տէր եւ նա լսէր նոցա . եւ ի սիւն
ամկցյ խօսէր ընդ նոսա :

Պահէին զվկայութիւնս նորա , եւ զիրամանս զոր
ետ նոցա :

Տէր Աստուած մեր գու լսէիր նոցա . Աստուած գու
Ա .

քաւիչ լինեիր . վրէժինդիր ի վերայ ամենայն գործոց նոցա :

Ի՞արձր արարէք զՏէր Աստուած մեր . երկիր պագէք ի լեառն սուրբ նորա , զի սուրբ է Տէր Աստուած մեր :
ԶՀՀ՝ ՈՌԺՄՀ :

Սրբոյ Աւետարանիս որ ըստ Մատթէոսի : Ե . 1 :

Տեառն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի

Եւ տեսեալ զժողովուրդսն՝ ել ի լեառն . եւ իբրեւ նստաւ անոր՝ մատեան առ նա աշակերտքն նորա . եւ բացեալ զբերան իւր՝ ուսուցանէր զնոսա , եւ ասէր : Երանի աշխատաց հոգւով , զի նոցա է արքայութիւն երկնից : Երանի սգաւորաց , զի նոքա մխիթարեսցին : Երանի հեղոց . զի նոքա ժառանգեսցեն զերկիր : Երանի որ քաղցեալ եւ ծարաւի իցեն արդարութեան , զի նոքա յագեսցին : Երանի ողորմածաց , զի նոքա ողորմութիւն գտցեն : Երանի այնոցիկ որ սուրբ են սրտիւք , զի նոքա զշատուած տեսցեն : Երանի խաղաղարաց , զի նոքա որդիք Աստուծոյ կոչեսցին : Երանի որ հալածեալ իցեն վասն արդարութեան , զի նոցա է արքայութիւն երկնից : Երանի է ձեզ՝ յորժամնախատիցեն զձեզ եւ հալածեսցեն , եւ ասիցեն զամենայն բան շար զձենչ սուտ վասն իմ : Հնծացէք եւ ուրախ լերուք , զի վարձք ձեր բաղում են յերկինս . զի այսպէս հալածեցին զմարդարէսն որ յառաջ քան զձեզ էին : 12 : Ք-ր-ու . Խնդրեսցուք : Կեցու : Աղջիւ . Դժում ամենազօր եւ հրաշալի յարութեանդ :

ՅԵՐԵԿՈՅԻՆ

Ա-ս-չի Ս-ո-վոս Պ-ք :

Կ8 . Ի՞արձր արարէք զՏէր Աստուած . Տէ . 561 :
ԶՀՀ՝ ՈՌԺՄՀ :

Սրբոյ Աւետարանիս որ ըստ Ղուկասու : Իդ . 36 : Յետ յարութեան Տեառն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի :

Այնչդեռ զայն խօսէին . Տէ . է Բ-2 554 :

Մէտէրէ Յ-ր-ո-նէ-ան Գ-2 : Ք-ր . Ասացուք :

Հ-Հ-Բ-Բ-Ռ-Ջ- Գ-Չ :

Խւղաբեր նւ սուրբ կանայքն ողբալո՞վ փութա-
պէս եկին ի գերեզման քո Տէր . ի խընկել զանա-
պական մարմինդ : Փառք Հօր : Բարբառ աւետա-
ւոր հրեշտակին որ գոչէ՞ր առ երջանիկ կանայսըն .
զի խընդիէք ըզկենդանինընդ մեռեալս . քանզի յա-
րեաւ Տէր եւ աւերեաց ըզդըժոնս : Վաժմ եւ միշտ :
Պատմեալ երանելի կանանցն զյարութիւն Տեառն .
աշակերտացն ուրախացեալք ընթանային ոկտրոս
եւ Յովիչաննէս ի կենսատու գերեզմանն :

ԱՐՅ-Հ-Յ-Ն Ս-Ա-Հ-Յ-Ն Ժ-Դ-Ի :

Տէր ով կացցէ ի խօրանի քում . կամ ով բնա-
կեսցէ ի լեառն սուրբ քո :

Որ գնայ անբիծ , գործէ զարդարութիւն . խօսի
զծշմարտութիւն ի սրտի իւրում :

Որ ոչ նենգաւորեաց լեզուաւ խրով . եւ չար ըն-
կերի իւրում ոչ արար :

Կախատինս ի մերձաւորաց ոչ առնու . արհամար-
հեալ է առաջի նորա չարագործ :

Օերկիւղածո Տեառն փառաւոր առնէ . որ երդնու
ընկերի իւրում եւ ոչ ստէ :

Օարծաթի իւր ի վարձու ոչ տայ . կաշառ ի վերայ
իրաւանց ոչ առնու . որ զայս առնէ՝ նա մի սասա-
նեսցի յաւիտեան :

Զ-Ջ-Ռ-Ջ- Ո-Ր-Ծ-Ի-Ւ :

Արբոյ Աւետարանիս որ ըստ Մատթէոսի : Ե . 1 :

Տեառն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի

Եւ աեսեալ զժողովուրդսն . Տէս է Էֆ-Ն 562 :

Ք-Ր-Ա-Ն-Ն . Կանգրեսուք : Կեցօ : Առջեւ . Խագաւոր
խաղաղութեան :

Ե-Ե-Ր-Ջ-Ա-Յ-Ն :

a b e f u φ

þ q þ ð ð þ f þ v

ՕՐԵՆՈՒԹՅԱՆ ՊԻԼ :

ՅԱՐԵԱ՞ Տ ՏԵՇՆ Բ ԳԵՐԵՇՄԱՆԵՆ : Ի՞ՆԴ յառ-
նել ՓԵՐԿԸՆ մԵՐՈ՞Վ Ե ԵՐԿԻՒՐ շԱՐԺԵցաՇՀԱՆ վԵ-
ՄԼՔ պատա՛ռԵցան : Ճ՞Ո ագայթեալ լ՛յսն Բ վԵ-
ՐԱՅ վԻՄԻ՞Վ զարհուրԵցՇԵց ըզպահապաՇՀԱՆ սն
առ դրանքն գԵՐԵՇՄԱՆԵՆ :

Օստուածային ըզգերեզմանաւըն բոլորեալ գամբք հրեշտակաց տեսանէին ըզտէրըն յա բուցեալ ի գերեզմանէն : Վատուածանէր կանայքն եկին ի գերեզման փրկչի անդյշ իւղօք եւ Խընկօք . յօծանել զմարմինըն տէրունական : Խուսապայծառ հրեշտակին . նըստէր ի վերայ վիմբ աւետարանէր կանանցն . յարեամմ փրկիչըն տիեզերաց :

Աղքո՞յ յարութիւնդ օրհնեմը մարդասէր . ա-
ղաղակելով Տէր փառըք քեզ : Օքը օրհնեն սե-
րովբէքն եւ գովեն քերովբէքն . աղաղակելով Տէր
փառըք քեզ : Ենդագար բերանով անհանդիստ
բարբառով . աղաղակելով Տէր փառըք քեզ :

Վաեա՞լ Եւ մեր զօրհնութիւնըս հրեշտակացն
երգե՞՞մք Ե՞՞ւ ասեմք փա՞՞ռք յա՞րութեա՞ն քո
Տէր: Որ խաչեցար վասըն մեր թաղեցա՞՞ր Ե՞՞ւ
յարեա՞ր ազատեցե՞ր ի մեղաց: Անըրբ Աստըւած
սո՞՞ւրբ Ե՞՞ւ հրզօ՞ր սուրբ անմա՞չ թագաւոր:

ՏԵՇԻԼ փայլակնամելու զբւարթնոյն ի վիմին հըն-
չեցեալ առ խընկազգեաց կանայիսն . փարամե-
ցնց զերկիւղալից տըրտմութիւն : Պահապանքըն
պակուցեալ ահաքեկ լինէին . եւ կանանցն աւե-
տարանեալ մահ մահու յաղթեաց եւ ծանուցաւ
մահ : Քամարով առաքելով առ Երշանիկ առա-
քեալսն . փութացարուք ի Գալիլեա եւ տեսանի-
ցէք զկենարդողն ըզքիսառն :

Համաձառ փառաց խոնարհեցար եւ ըզգեցար ըզ-
հողեղէն ըընութիւնս . վերառեր զանկեալն ի գլոր-
մանէ յանմահական ի կեանս . ըզքեղ օրհնե՞մք
անապական ըբա՞նդ Ա՞ստըրած : Վնապարտակա-
նըդ մահու դատապարտեալ ի վերայ խաչին . որ
փոխանակ դառնութեան պլազման առրուցեր մեզ ի
տիգախոց կողէդ . ըզքեղ օրհնե՞մք անապական
ըբա՞նդ Ա՞ստըրած :

ՀԳ. Օանըսկըզբնարար բըղխումն ի Հօրէ եւ
յմրդւոյ զչողին ծըմարիտ . որ հընչմամբ ձայնի
էջ ի վերնատունն այսօր նըման սաստիկ հողմոյ .
զօր փառաւորեմք հոգեւոր երգով : Օհամագոյա-
կիցըն Հօր եւ Որդւոյ զբաշխօղըն շնորհաց . որ ի
հրեղէն լճզուս բաժանեալ զբանն ընտրութեան
լեզուաց շնորհեաց սուրբ առաքելոցն . զոր փառա-
ւորեմք հոգեւոր երգով : Օաղբերն իմաստութեան
ըզկատարեալն անձնաւորութեամբ . որ խօսեցաւ
յօրէնս եւ ի մարգարէս եւ յաւետարանս . զոր
փառաւորեմք հոգեւոր երգով :

ՀԵ. Փառը քեզ Աստըրած փառաւորեալ յա-
ւիտեան . որ կենարարդ ես մարմնոց , եւ գոյացու-

ցիշ հոգւոց մեր նընչեցելոցն։ Ո՞ր բարձրացար ի խաչին վասն Աղամայն նորոգմանն։ Եւ իջանելով քո ի դժուական աւար առեր ըզգերեալս։ Ազգին արեան քո յիշեա կենացործօղ աշխարհի։ Եւ հանգըստեան արժանաւորեա յերուսաղէմլն վերին։

ՄՌՅ. Աստուածածին խորան լուսոյ անվայրածիակ արիւցին կենաց։ ո՞ր Եղե՛մը արեւելք արեգականն արդարութեան։ Եւ նըստելոցս ի խաւարի լոյս ծագեցիր։ վասն որոյ ամենեքեան ըղքեղ միշտ մեծացուցանեմք։ Անապական տաճար Եւ մորենի անկիզելին։ ո՞ր զանշէ՞ջ հուր աստուածութեանն ի քեզ տարեալ կրեցենր։ ո՞րով բնութեանս կիզեալ շիջաւ կրից բոց։ վասն որոյ ամենեքեան ըղքեղ միշտ մեծացուցանեմք։ ԱԵՆդանի տապանակ կտակարանաց նորոյ ուխտիս։ ո՞րով Ե՞՞լք յերկիր աւետեաց հորդեալ։ հոգւով ի քեզ տըպաւորեալ բանին։ վասն որոյ ամենեքեան ըղքեղ միշտ մեծացուցանեմք։

Խ2. Ո՞վ քառամեւ լուսածին գերապանծ նիշ կառուցօղ կենացն ամենի՞ց։ միշտ բաղկատարած առ քեզ էն։ Քառակուսի աղանց հովանի եւ պահապանի յելս եւ ի մնւաս։ փրկութիւն ի յայսո՞ց եւ պարիսպ ամրութեան։ Փառք Հօր եւ Պրոցմ ըզգայութեան եւ կնիք ի դէմս ամենից։ դու Եւ յաստուածայինսըն կատարիս խորհուրդ յորմէ արեգակնային փայլեն ճառագայթիք։

ԱՌԺՄ եւ միշտ։ Առաքեցար ի դժուական ցուցանելով ըզգօրութիւն աստուածութեանդ ջախեցեր ըզգլուխ խարդախողին խափանեցեր ըզգօրութիւն

մահու. ըզքեղ օրհնելով անապական ընառնդ
Աստիւած :

Մ-ըն. Փառք հրաշափառ յարութեան : Քարու.
Ա ասն ուղղելց : Ազն+ . Տէր երկնի եւ երկրի :
Ալլու-իս Յարունեան գ.կ :

Մ-ը թան+ . Հերգս օրհնութեան :

ՅԱՌԱԿՈՏՈՒՒՆ

Հ-ը Ա.2 :

Լոյսդ որ ի հրեղէն յամոռ բարձրացեալ հանդ-
շիս . Երեքսըրբեան ձայնիւ ի դասուց հոգեղինաց
օրհնարանիս . Աստիւած հարցըն մերոց : Պատկե-
րակից Եղեր հողեղէն բընութեանըս . մարդասիրա-
պէս գըթացար կուսական ծնընդեամբդ աղատեցեր
ըզմեղ . Աստիւած հարցըն մերոց : Վանդի միոյն
յանցանօք ամենեքեան մեռաք . այլ ի խաչելըն քո
Քրիստոս ամենեքեան նորոգեցաք ի փառս . Աստի-
ւած հարցըն մերոց :

Գ. . ԸզՏէր . օրհնեցէք եւ բարձր արարէք ըզնա
յաւիտեան : Փառք Հօր : Ո՞ր բազմեալ հանդշի
յանարուեստ ի յամոռ . ըզմահ խաչի ի յանձն
էառ վասն ազգի մարդկան . օրհնեցէք եւ բարձր
արարէք ըզնա յաւիտեան : Այժմ եւ միշտ : Եւ
ի կողահոս արեան աղբերէն նորոգեցան արարածք
եւ անմահացան . օրհնեցէք եւ բարձր արարէք
ըզնա յաւիտեան :

ՄԵԴԱՅ-Ա-ՋԵ Ա.2 :

Ըզքեղ երեւեալ գուռն առ Եղեկիելիւ ըմար-
գարէիւ . ընդ որ ոչ ոք էանց եթէ ոչ Աստուած
միայն Աստուածածին կոյս . օրհնութեամբ մեծա-

ցուցանեմք : Փառք Հօր : Աղքեղ որ ի մոլենւոցն
առ Մովսիսիւ ըմարդարէիւ . ըզնոր խորհուրդ կու-
սի յայտնեցեր մարդկան ազգի . օրհնութեամբ
մեծացուցանեմք : Այժմ եւ միշտ : Աղքեղ որ ի
Հօրէ անժամանակապէս եւ ի մօրէ անժամա-
նաբար . ի ժամանակի ծնընդեան ի բոլորից փըր-
կութեան յայտնեցար Արդի Բարձրելցյն . օրհնու-
թեամբ մեծացուցանեմք :

ԱՅՆԻ ԱՅ :

Անըսկիզբըն բանդ անբաժանելի ծընունդ Հօր .
որ վասըն մեր մարմնացար ի կուսէն ըզմահ խաչի
ի յանձն առեր եւ թաղեցար յերկրի : Փառք Հօր :
Այսօր զանմահ եւ զանապական մարմինըն Տեառն .
կանայքն որպէս մեռեալ խընկել խընդրէին . այլ
հրեշտակին ձայնեալ ասէր . զի խընդրէք ըզկեն-
դանին ընդ մեռեալս : Այժմ եւ միշտ : Աս ըղ-
թընամին կապեաց եւ ըզդըժիսս աւերեաց յա-
րուցեալ ի մեռելոց Քրիստոս Աստղւած պարզեւէ
ազգի մարդկան զմեծ զողորմութիւն :

ՏԵՇ ՅԵՇԻՆԻ ԱՅ :

Սոսկալի տեսիլ հրեշտակին ի փառաւոր քո գե-
րեզմանին . ըզպահապանուըն զարհութեցնյց : Ա-
մանալին մարմնական ձայնիւ բարբառէր առ սուրբ
կանայսն . փարատեցնյց զսուգ եւ զտրտմութիւն :
Ով կանայք ըզգանապէ աստուածասէրք զամենե-
ցուն ըզյուսն եւ զյարութիւն . ընդ մեռեալըս զի
խընդրէք :

Փայլակնաձեւ հրեշտակն իշեալ յերկնից զարհու-
թեցնյց ըզպահապանսն . եւ սուրբ զկանայսըն խըն-

դութեամբ լըցնյց : Փառք Հօր : Աստուածասէր կանայք ցընծացէք պյաօր յարեաւ Քրիստոս ի մեռելց . Եւ լըյս մեծ աշխարհի ծագեաց : Այժմ եւ միշտ : Աւետիս լըւեալ ի սուրբ հրեշտակէն ընթանային առ աշակերտուն , պատմելով նոցա զյարութիւնըն Տեառն :

Աստուածաւ Երի Յարութեան Գ.Ա : Ք.Ա . Ասասցուք :

Աստուածաւ Սուրբ Գ.Ա :

Կ8. Տեսին ամենայն ծագք երկրի զփրկութիւն Աստուածայ մերոյ :

ՓԽ . (Օրհնեցէք զՏէր յօրհնութիւն նոր , զի սքանչելիս արար :

Փրկեաց նմա աջ իւր , եւ բազուկ սուրբ իւր :

Եցցյ Տէր զփրկութիւն իւր . առաջի ազգաց յայտնեաց զարդարութիւն իւր :

Էկեղեաց ողորմութեամբ իւրով զՅակովք . ճշմարտութեամբ իւրով զտունն Խրացելի . եւ տեսին ամենայն ծագք երկրի զփրկութիւն Աստուածայ մերոյ :

Աղաղակեցէք առ Տէր ամենայն երկիր . օրհնեցէք , ցնծացէք եւ սաղմոս ասացէք :

Ի ձայն օրհնութեան կուտծայ փողոյ . օրհնութեամբ , ցնծութեամբ եւ ի ձայն եղջեր փողոյ աղաղակեցէք առաջի թագաւորին Տեառն :

Խոռովեսցի ծով լրիւ իւրով . տիեզերք եւ ամենայն բնակիչք նորա , եւ գետք ծափս հարցեն ի միասին ձեռամբ :

Լերինք ցնծասցեն առաջի Տեառն . զի գայ եւ հաւեալ է Տէր ի դատել զերկիր :

Դատի զաշխարհս արդարութեամբ եւ զժողովուրդս իւր ուղղութեամբ :

ԶՊԱՌ ԱՐԹԻՒ :

Սրբոյ Վեհապարանիս որ ըստ Յովհաննու : ԻԱ . 1 :
 Յետ յարութեան Տեառն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի :
 Յետ այսորիկ դարձեալ յայտնեաց զանձն իւր Յի-
 սուս աշակերտացն իւրոց առ ծովեղերբն Տիբերեայ .
 Եւ յայտնեաց այսպէս : Խին ի միասին Սիմոնին ունետ-
 րոս եւ Թովմաս անուանեալն երկուորեակ եւ Նա-
 թանայէլ՝ որ ի Աանայ Գալիլեացւոց , եւ որդիքն
 Զեբեթեայ , եւ այլք յաշակերտաց անտի երկու :
 Ասէ ցնոսա Սիմոնին Պետրոս . երթամ ձուկն որսալ :
 Ասեն ցնա . գամք եւ մեք ընդ քեզ . գնացին եւ մտին
 ի նաւ , եւ յայնմ գիշերի կալան եւ ոչ ինչ : Իրբեւ
 այդ եղեւ՝ կայր Յիսուս յեզր ծովուն , բայց ոչ ծա-
 նեան աշակերտին թէ Յիսուս իցէ : Ասէ ցնոսա Յի-
 սուս . մանկունք , մի թէ ունիք ինչ ուտելոց : Պա-
 տասիանի ետուն եւ ասեն ցնա . ոչ : Ասէ ցնոսա .
 արկէք յաջակողմն նաւին զուռականդ , եւ գտանիցէք :
 Արկին , եւ ոչ կարէին ձգել ի բաղմութենէ անտի
 ձկանցն : Ասէ աշակերտն այն , զոր սիրէրն Յիսուս՝
 ցՊետրոս . Տէր է այն : Խիմոն Պետրոս իբրեւ լուաւ
 թէ Տէր է , արկաւ զիւրեւ զափածանելին՝ քանզի
 մերկ էր , եւ ընկէց զինքն ի ծովին : Խւ այլ աշա-
 կերտին նաւաւն իսկ գային , քանզի չէին հեռի ի
 ցամաքէն . այլ իբրեւ երկերիւր կանգնաւ , քարշէին
 զգործին հանդերձ ձկամրն : Իրբեւ ելին ի ցամաք ,
 տեսանեն կրակետդ կայծականց , եւ ձուկն մի ի վե-
 րայ եւ հաց : Ասէ ցնոսա Յիսուս . բերէք ի ձկանց
 այտի՝ զոր դուքդ կալարուք այժմիկ : Խմուտ Սիմոնին
 Պետրոս , եւ ձգէր զգործին ի ցամաք՝ լի մեծամեծ
 ձկամրէ հարիւր յիսուն եւ երիւք . եւ այնչափ ինչ
 կայր , եւ ոչ պատառեցաւ գործին : Ասէ ցնոսա Յի-
 սուս . եկայք ճաշեցէք : Եւ ոչ ոք յաշակերտացն
 իշխէր հարցանել՝ թէ զու ով ես . զի զիտէին թէ
 Տէրն է : Կայ Յիսուս եւ առնու զհացն եւ տայ նոցա ,
 նոյնպէս եւ զծուկնն : Օքայ երիցս անգամ երեւեցաւ
 Յիսուս աշակերտացն յարուցեալ ի մեռելոց : 14 :

Քարոշ. Խօնդրեսցուք : ԱԵց՛ : Աղջիւ . Վառմ ա-
մենազօր եւ հրաշալի յարութեանդ :

ՅԵՐԵԿԱՑԻՆ

Առաջին Առաջնա Պէ :

ԿՅ. **Տեսին ամենայն :** ՓԽ . ()ըՀՆԵցէք զՏէր . 569:
ԶԲՔ ԱՌԹԲՒ :

Սրբոյ Աւետարանիս-որ ըստ Մատթեոսի : Ե . 1 :
Տեառն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի

Եւ տեսեալ զժողովուրդսն՝ ել ի լեառն . եւ իբրեւ
նստաւ անոլ՝ մատեան առ նա աշակերտքն նորա . եւ
բացեալ զբերան իւր՝ ուսուցանէր զնոսա , եւ ա-
սէր : Երանի աղքատաց հոգւով , զի նոցա է ար-
քայութիւն երկնից : Երանի սգաւորաց , զի նոքա
միսիթարեսցին : Երանի հեղոց . զի նոքա ժառան-
գեսցեն զերկիր : Երանի որ քաղցեալ եւ ծարաւի
իցեն արդարութեան , զի նոքա յագեսցին : Երանի
ողորմածաց , զի նոքա ողորմութիւն գտցեն : Երանի
այնոցիկ որ սուրբ են սրտիւք . զի նոքա որդիք
Աստուծոյ կոչեսցին : Երանի որ հալածեալ իցեն
վասն արդարութեան , զի նոցա է արքայութիւն
երկնից : Երանի է ձեզ՝ յորժամ նախատիցեն
զձեղ եւ հալածեսցեն , եւ ասիցեն զամենայն բան
չար զձէնջ սուտ վասն իմ : Հնծացէք եւ ուրախ
լերուք , զի վարձք ձեր բազում են յերկինս . զի
այսպէս հալածեցին զմարդարէսն որ յառաջ քան
զձեղ էին : 12 :

ՄԵՌԵՐԻ ՅԵՐԱ-ԲԵԱՆ Գ.Ա : Քարոշ. Վասացուք :

ՀԱՅԲ-ԱՐԵՒ Գ.Ա :

Յարեա՞ւ Տէ՞չի՞րն ի գերեզմանէ՞ն : Փառք Հօր :
Ընդ յառնել փըսկչին մերո՞յ յերկիր շարժե-
ցա՞չի՞ւ լէմլը պատառեցա՞ն : Վ.յժմ եւ միշտ : Ճ'ա-

ուագայթեալ լցոն ի վերաց վիմե՞ն զարհուրե-
ցաց ըզպահապահուսն առ դրանքն գերեզմանին :

Արքական Սույնութեան

Տէր թագաւորեաց՝ վայելըութիւն զգեցաւ . զգեցաւ
Տէր զօրութիւն ընդ մէջ իւր ածաւ :

Հաստատեաց զաշխարհ, զի մի սասանեսցի. պատրաստ է աթոռ քո, ի սկզբանէ յաւիտեանս դու ես:

Ամբարձան գետք Տէր . ամբարձին գետք զձայնս
իւրեանց . յարիցեն դետք ի գնացու իւրեանց :

Ի ձայնէ ջուրց բազմաց սքանչելի եղեն զբօսանկ ծովու :

Աքանչելի ես դու Տէր ի բարձունս . Վկայու-
թեանց քոց մէք յայտ հաւատացաք :

Տան քում վայելէ սրբութիւն Տէր ընդ երկայն
աւուրս :

U.S.-Soviet War Games: Page 1

Հետապնդիկ գարձեայ . Տէս է Աւա 570 :

Քար · Խոնդրեսցուք : Ելեցն : Աղջ · Ժամագաւոր իսա :

$b = -r_1 - \{f\}$

Ճ Ա Բ Ա Թ

Տօն է գլխատոման Յովհաննու միլուշին :

— 16 —

Ի Գ Ի Շ Ե Ր Ի Ն

Օրհան-թի-ն ԴԶ :

ՓԱՌԱԲԱՆԱԿ'ԿԻՑ Հօր Ո՛րդի ո՛ր վասըն մե՞ր
խաչեցա՞ր . զդըժոխս աւերեալ յարեար յաւուր
երբորդի . փա՞՞ռք յարութեան քո Տէ՛ր : Արեշ-
տակապե՞տին իջումն ո՛ր ըղբա՛հապա՞նսն երկիւ-
ղի՞ւ . զարհուրեցոյց առ գրանըն գերեզմանին .
փա՞՞ռք յարութեան քո Տէ՛ր : Ե՛ւ ըսքանչելի սուրբ
կանանցն աւետարանէ՞ր ասելո՞վ . յարեաւ Քրիս-
տոս յարուցիչըն մեռելոց . փա՞՞ռք յարութեան
քո Տէ՛ր :

Կանանցըն կանխելով ի թաղումըն կենդանւոյն .
առնեմն ըզվէմն ի՛ դրացն ի բաց մերժեալ : Խա-
փուր ըզգերեզմանն եւ ունայն տեսանէին . եւ
տըրտմութեամբ լային յուսածամուեալք : Ո՞յլը
խաչեցելոյն զի լաս տըրտմազգեցեալ . քանզի Քրիս-
տոս փառօք մեծաւ յարեաւ :

Ե՛հագին ձայնիւըդ քո Քրիստոս ի վերայ խաչին
դողացուցեր զարարածս ամենայն . զերկնային եւ
զերկրաւոր բլնութիւնս : Ե՛հագին երեւումըն
հրեշտակին զարհուրեցոյց ըզկանայսն ասելով . զի
խընդիք ըզկենդանին լնդ մեռեալս : Ե՛ւ յահէ՛
զօրութեան աստուածորդւոյն զարհուրեցա՞ն կա-

բապետը դըժոխոցն ասելով. համբարձէք իշխանք
ըզդրությանը ձեր ի վեր :

Ար ի վերդես քան ըզդրության վիսորհուրդս հա-
մագոյական Եղելոցս արարող. ի Հօրէ առաքեցար
վասըն մեր եւ մարմնացար ի սուրբ ի կուսէն : Են-
քընին ի յետմեան Աստըւած տնօրինեցար յար-
դանդի կուսին . ապրեցուցանել զնախաստեղծին
ծընունդն . եւ վերըստի նորոգել ի փառու : Աչ
շատացար մարդ եղանիլ Աստըւած . այլ եւ խաշի
համբերեալ ըզդրազումըն յանձն առեր զերեքօ-
րեսյ . եւ յարուցեալ նորոգեցեր զաշխարհս :

Օյարութիւն Աստուածորդւյն հրեշտակապեան
այսօր աւետէր կանանցն ասելով . յարուցեալ է
Տէրն ի գերեզմանէն : Ենթացեալ կանանցըն
Խընդութեամբ պատմէին աշակերտացն ասելով .
յարուցեալ է Տէրն ի գերեզմանէն : Ա ան որոյ
եւ մեք ընդ հրեշտակին գուեսցուք դյարութիւնըն
Քրիստոսի . որ Փրտկեացն ըլլմէզ ի ձեռաց մահու :
Փառաւորեալ անճառելի յարութիւնըն Քրիստո-
սի : Ար կամաւ Հօր եւ Հոգւյն ի վերսյ քառա-
թեւին պատարագեալ գառն Աստուծոյ . փառաւո-
րեալ անճառելի յարութիւնըն Քրիստոսի :

ՀԳ. Առաքելոյ աղաւնոյ իջանելով մեծաձայն
հընչմամբ ի բարձաթնց . ի նմանութիւնըն վայլ-
ման հրաղինեաց անկիզելի զաշակեալ բատն . մինչ-
գեռ նըստէին ի սուրբ վերնատանն : Ենիւթա-
կան աղաւնի . անքըննելի որ քըննէ ըզեանըս Աստու-
ծոնդյ . զոր առեալ ի Հօրէ պատմէ զահաւոր եւ ըզ-
միւսանգամ դալու շատն . զոր քարողեցին հա-

մադոյական։ (Ծրչնութիւն ի բարձունս Ելողին ի Հօրէ եւ յՈրդւց Հոգւցն սրբքոջ. որով առաջքեալքն արբեցան անմահական բաժակա՞՞ւն. եւ Հրաւիրեցին զերկիրս ի յերկինս։

ՀՆ. Ճամանակ դարձի իմոյ Եհան ի յերկիր. արդ Տէր ընկալ ըզծառայս քո՞ . եւ Հոգի՞ քո՞ բարի առաջնորդեսցէ ինձ ի յերկիր ուղիղ։ Խռոտովանող Հոգիս. որ Իլից զռւայնութեան ընթացս աշխարհի. արդ Տէր ընկալ ըզծառայս քո՞ . եւ Հոգի՞ քո՞ բարի առաջնորդեսցէ ինձ ի յերկիր ուղիղ։ Խ վերջնումն աւուր մեծի յորժամ առնես այցելութիւն քցոց սիրողաց. յայնժամ խնայեա ի ծառայս քո՞ . եւ Հոգի՞ քո՞ բարի առաջնորդեսցէ ինձ ի յերկիր ուղիղ։

ՄՌ. Վատուածածին մայր լուսոյ սուրբ կոյս լուսելէն տաճար. որում Երկինք չէին բաւական առ ի բնակութիւն ի քէն մարմնացաւ։ Վայքեղ ամենօրհնեալ որ միսցնդ ի կանայս օրհնեալ. կրելովի քեզ զանտանելի զբընութիւն. օրհնութեամբ մեծացնցանեմք։ Վարախ լեր աթոռ փըրկութեան յոյս հաստատութեան մարդկան. միջնորդ օրինաց եւ շնորհանց. օրհնութեամբ անդադար գոհութեամբ մեծացնցանեմք։

Խ2. Վ Թարօր ի լերին ձեւացուցե՛ր ըզքո՞ բնութիւն անտանելի գոյացութեամբ. լնդ որս եւ մեք ցընծութեամբ երգեմլք քեզ ողորմեա՞ մեզ մարդասէր։ Վ շակերտը հիացեալ բարբառէին ըզխորհուրդս ի տագնապել սըրտից իւրեանց. լնդ որս եւ մեք ցընծութեամբ երգեմլք քեզ ողոր-

մեա՞ մեզ մարդասէ՛ր : Աքանչելի՛ մեծ խորհուրդ
զերբորդութեանըդ , քոց սըթբո՞ց առաքելոցըն ծաւ-
նուցե՛ր բարերար . ընդ որս եւ մեք ցընծութեամբ
երգեմըք քեզ ողորմեա՞ մեզ մարդասէ՛ր : Ոս-
հալի՛ հիացմամբ զայլակերպութիւն քո՞ Տէր . առա-
քելոցըն տեսեալ յօրինէին քեզ տաղաւար . ընդ
որս եւ մեք ցընծութեամբ երգեմըք քեզ ողոր-
մեա՞ մեզ մարդասէ՛ր : Փառք Հօր : Հովանացեալ
ամպ լուսեղէն եւ ըզշայրականըն լըւեալ ըզձայն .
Եթէ դա է որդի իմ սիրելի , ընդ որս եւ մեք ցըն-
ծութեամբ երգեմըք քեզ ողորմեա՞ մեզ մարդասէ՛ր :

Այժմ եւ միշտ : Վրիստոս անմահ , թակաւորն
հետազօտեալ ի դրժոխոս . կապեաց զիշխանըն մեզ-
սասէր զմահու գերեալսըն յԱ՛դամայ կենացործեաց
ի կեանս անմահ . փառաւորեալ անճառելի յարու-
թիւնըն քրիստոսի :

Մ-Ն-Ի . Փառք հրաշափառ յարութեան : Ք-Ր-Ն-
Ա ասն գտանելոյ : Ա-Զ-Ի-+ . Կ-Ո-Հ-Ա-Ն-Ա-մ-Ք զքէն Տէր :
Ա-Հ-Ը-Ե-Ց-Ց-Ր-Ր-Ա-Ն Դ-Չ :
Մ-Ն-Ի . Կ-Ո-Հ-Ո-Ւ-Թ-Ե-Ա-մ-Ք եւ Ճ-Մ-Ա-ր-ի-ս :

ՅԱՌՈՒԹՅՈՒՆ

Հ-Ե-Զ Ա-Չ :

Կահսոյաւիտեան Բանին պատմող առաքեցա՞ր յաշ-
խարհի սուրբ Յովաննէս մըկըրտիչ . աղաշեա՞ զԱ՞ս-
տըւա՞ծ հարցըն մերոց : Որ ըզշրեշտակացն ան-
հասանելին . յարդանդի կուսին տեսեալ քո եւ
երկըրպագեալ . աղաշեա՞ զԱ՞ստըւա՞ծ հարցըն մե-
րոց : Որք հաւատով ըղիշատակիա քո տօնեմք .

Եւ անդադար ձայնիւ ըղբեղ ունիմըք բարեխօս։
ազաւեամ զլստըւած հարցըն մերոց։

Դ. Եղթէր գովեցէք ըզթէր Քրիստո՞ս միշտ եւ
յաւիտեան։ Օմեծին ի ծնունդըս կանանցն զկա-
րապետին եւ զմլկրտչին Յովհաննու զառաքինու-
թեանն ըզհանգէս տօնելըվ այսօր ի ձայն հընչման։
գովեցէք ըզթէր Քրիստո՞ս միշտ եւ յաւիտեան։
Փառք Հօր։ Խայտացելոյն յորովայնի հոգւով ի
ծնընդեանըս Քրիստոսի որ ի փըրկութիւն աշխար-
հի յայտնեցաւ Աստըւած բանն ։ գովեցէք զթէր
Քրիստո՞ս միշտ Եւ յաւիտեան։ Վայժմ եւ միշտ։
Յանապատի բարբառոյ ձայնի եւ ըզմլկրտչին Յով-
հաննու ։ զյաղթանակ մարտի ըզգըսիամանըս կա-
տակնոմք այսօր ըզյիշատակ ։ գովեցէք զթէր Քրիս-
տո՞ս միշտ եւ յաւիտեան։

ՄԵԴ-Դ-Դ-Դ-Ե Ա.2 :

Որ զբանն Աստուած բաւական եղեր ընդունել
յորովայնի միշտ կըս ։ Ղբեղ մեծացուցանեմք որ
օրհնեալդ ես ի կանայս։ Փառք Հօր։ Որ էից լու-
սոյն արժանի եղեր բառնալց ի զբրկըս քո մար-
մնով ։ Ղբեղ մեծացանեմք որ օրհնեալդ ես ի
կանայս։ Վայժմ եւ միշտ։ Վնարատ տաճար տընօ-
րէնութեան կոչեցար Հոգւոյն սրբոյ միշտ կըս ։
Ղբեղ մեծացանեմք որ օրհնեալդ ես ի կանայս։

ՈՉԵ-Թ-Ե Ա.2 :

Ապապետ արբայտ թեան երկնից սուրբը Յովհան-
նէս մըկըրտիչ ։ որ եղեւ աշխարհի քարոզ փըրկու-
թեան յաւիտենից ։ աղօթիւք սորա Տէր լուր մեղ
Եւ ողորմեա։ Փառք Հօր։ Որ առաւել քան ըղ-
Ա.

մարդարէս մեծ ի ծնունդըս կանանց . որ ըղքեղ
մեղ յայտնեաց՝ Աստուած եւ մարդ յերկրի երեւ-
եալ . աղօթիւք սորա Տէր լուր մեղ եւ ողորմեա:
Այժմ եւ միշտ : Զայն բարբառ յանապատի եւ
կատարի Խորհրդական գլխամեալ այսօր ի Հերով-
դիայ . վերափոխեցաւ ի դասս անմարմնոցն . աղօ-
թիւք սորա Տէր լուր մեղ եւ ողորմեա:

Տէր յերիշ ԱԶ :

Երկնաքաղաքացին Յովհաննէս մեծ ի ծնունդըս
կանանց . քարոզէր յանապատի աղդ արարող բար-
բառով . ըզծագումըն լուսոյ արեգականն արդա-
րութեան : Փառք Հօր : Դշմարիտ մարդարէ եւ
ձեռնազրող Որդւոյն Աստուծոյ . յառաջընթաց
կարապետ եւ պատմող աստուածային օրինաց . հոր-
դէր զՃանապարհս թագաւորին յաւիտենից : Այժմ
եւ միշտ : Յանօրէն գինարբունսըն մոլեգնեալ Հե-
րովդիադայ . ի պարգեւի մասին Խընդրէր ըզդլուխ
մարդարէին . շիջուցանել զարուսեակն եւ զանա-
զօտ լապտերն :

Աստուծուն երդ Յովհաննէսն ԴԶ : Ք-Ր . Ասացուք :
Աստուծուն Սովոր ՁԲ . է նիւ :

ԿՑ . Աստուած փառաւորեալ է ի խորհուրդս
սրբոց իւրոց . մեծ եւ ահաւոր ի վերայ այնոցիկ՝ որ
շուրջ են զնովաւ :

ՓԽ . Օողորմութիւնս քո Տէր յաւիտեան օր-
հնեցից . յազդէ յազդ պատմեցից զՃշմարտութիւնս
քո բերանով իմով :

Ասացէր թէ աշխարհս ողորմութեամբ շինեսցի .
յերկինս պատրաստ եղիցի ճշմարտութիւն քո :

Եղի ուխտ ընտրելոց իմոց . երդուայ Դաւթի ծա-
ռայի իմոյ :

Քաւիտեան հաստատեցից զղաւակ քո, եւ շինեցից
յազգէ յազգ զաթոռ քո:

Խոստովան եղիցին երկնք սբանչելեաց քոց Տէր,
եւ ճշմարտութիւն քո յեկեղեցիս սրբոց:

Ով է յամպս որ հաւասարէ քեզ. կամ ով նմա-
նիցէ Տեառն յորդիս Աստուծոյ:

Աստուած փառաւորեալ է ի խորհուրդս սրբոց
իւրոց, մեծ եւ ահաւոր ի վերայ այնոցիկ՝ որ շուրջ
են զնովաւ:

Տէր Աստուած զօրութեանց, ո նմանէ քեզ. Հզօր
ես դու Տէր եւ ճշմարտութիւն քո շուրջ է զքեւ:

Դու տիրես զօրութեանց ծովու, եւ զեռովանթիւն
ալեաց նորա դու ցածուցանես:

Դու խոնարհեցուցանես որպէս վիրաւորս զամ-
բարտաւանս, ի զօրութիւն բաղկի քո ցըռուցեր
զթշնամիս քո:

Վո՞ են երկնք եւ քո է երկիր. զաշնարհս լիւ
իւրով դու հաստատեցեր. զհիւսիս եւ զհարաւ դու
արարեր. Թաքոր եւ Ահերմոն յանուն քո ցնծասցեն:

Վո՞ է բաղուկ եւ քո է զօրութիւն. զօրասցի աջ
քո եւ բարձր եղիցի ձեռն քո:

Հարդարութիւն եւ յիրաւունս հաստատեալ է
աթոռ քո. ողորմութիւն եւ ճշմարտութիւն գնաս-
ցէ առաջի երեսաց քոց:

Արանի ժողովրդեան որ գիտեն զօրհնութիւնս քո
Տէր. ի լոյս երեսաց քոց գնասցեն, եւ յանուն քո
ցնծասցեն զօրհանապաղ, եւ յարդարութեան քում
բարձր եղիցին:

Պարծանք զօրութեանց մերոց դու ես, եւ ի կամա-
քո բարձր եղիցի եղջիւր մեր:

Ե Տեառնէ է օգնութիւն սրբոյն Խորայելի՝ թա-
գաւորին մերոյ:

Հայնժամ՝ խօսեցար տեսլեամբ լնդ որդիս քո,
եւ ասացեր. եդից զօգնութիւն ի վերայ հզօրին.
եւ բարձր արարից զընտրեալն ի ժողովրդենէ իմմէ:

Կատի զԴաւիթ ծառայ իմ. իւղով սրբով իմով
օծի զնա :

Չեռն իմ ընկալցի զնա, եւ բաղուկ իմ զօրացուս-
ցէ զնա :

Վ'ի մեղիցէ նմա թշնամի, եւ որդի անօրէնութեան
մի չարչարեսցէ զնա :

Հարից առաջի նորա զթշնամիս նորա. եւ զատելիս
նորա ի պարտութիւն մատնեցից :

Ճշմարտութիւն իմ եւ ողորմութիւն իմ ընդ նմա.
եւ յանուն իմ բարձր եղիցի եղջիւր նորա :

Եղից ի ծովու զձեռն նորա. եւ ի վերայ գետոց
զաջ նորա :

Կա կարդասցէ առ իս՝ հայր իմ ես դու, Աստուած
ընդունելի փրկութեան իմց :

Ես անդրանիկ արարից զնա. եւ բարձր քան զա-
յենայն թագաւորս երկրի :

Հաւիտեան պահեցից նմա զողորմութիւն իմ, եւ
ուխտ իմ հաւատարիմ ընդ նմա :

Հաստատեցից յաւիտեանս յաւիտենից զզաւակ
նորա. եւ զաթոռ նորա որպէս զաւուրս երկնից :

Թէ թողցեն որդիք նորա զօրէնս իմ, եւ յիրա-
ւունս իմ ոչ կամեսցին գնալ:

Թէ զարդարութիւնս իմ անարդեսցեն. եւ զպա-
տուիրանս իմ ոչ պահեսցեն :

Հարից գաւաղանաւ զանօրէնութիւնս նոցա, տան-
ջանօք զանիրաւութիւնս նոցա :

Իայց զողորմութիւն իմ ոչ արգելից ի նոցանէ. եւ
ոչ նենդեցից ճշմարտութեան իմց. եւ ոչ անար-
դեցից զուխտ իմ. եւ ինչ որ ելանէ ընդ շրժունս
իմ զայն ոչ արհամարեցից :

Վ'իանդամ երդուայ ի սրբութիւն իմ, թէ Դաւ-
թի ես ոչ ստեցից :

Զաւակ նորա յաւիտեան կացցէ. եւ աթոռ նորա
որպէս արեգակն առաջի իմ. որպէս լուսին, զի
հաստատեալ է յաւիտեան հաւատարիմ յերկինս :

Խսկ արդ դու մերժեցեր եւ անարգեցեր, եւ ընդ վայր հարեր զօծեալ քո :

Դարձուցեր զուխտ ի ծառայէ քումմէ . պղծեցեր յերկրի զորբութիւն նորա :

Վակեցեր զամենայն պարիսպս նորա, եւ եղիր զամուրս նորա ի դողումն :

Համիշտակեցին զնա անցաւորք ճանապարհի . եղեւ նա նախատ դրացեաց իւրոց :

Դարձր արարեր զաջ նեղաց նորա, ուրախ արարեր զամենայն թշնամիս նորա :

Դարձուցեր զօգնութիւն ի սրոյ նորա, եւ ոչ ընկալար զնա ի պատերազմի :

Ենարդեցեր զորբութիւն նորա, եւ զաթոռ նորա յերկիր կործանեցեր :

Եռաւաղ արարեր զաւուրս ժամանակաց նորա, եւ հեղեր զնովաւ զամօթ :

Ո՞ինչեւ յԵրբ դարձուցանես զերեսս քո ի սպառ, բորբոքեացի որպէս հուր բարկութիւն քո :

Խսկ արդ յիշեա եւ տես ով է իմ հանդիսա, միթէ ի զուր ինչ ստեղծեր զամենայն որդիս մարդկան :

Ո՞վ է մարդ՝ որ կեցցէ, եւ ոչ տեսցէ զմահ, կամ փրկեսցէ զանձն իւր ի ձեռաց դժոխոց :

Ո՞ւր են ոզորմութիւնք քո Տէր առաջինք, զոր երդուար Դաւթի ճշնարսութեամիք քով :

Հիշեա զնախատինս ծառայի քո . զոր ընկալայ ի ծոց իմ յաղդաց բաղմաց :

Օ՞որ նախատեցին թշնամիք քո Տէր, նախատեցին փոխանակ օծելոյ քո :

(Ծրհնեալ Տէր Ասառւած յաւիտեանս յաւիտենից, եղիցի եղիցի :

Ընթերցուած յԱռակաց : Ը. 4 :

* Օ՞ձեղ աղաւեմ, ով մարդիկ, եւ բաշխեմ զբար-

բառ իմ որդւոց մարդկան : Խմացարուք անմեղք

զնորագիտութիւն, եւ անխրատք դիք ի սիրաս ձեր :

բղխեմ ի շրթանց իմոց զուղղութիւն։ Օճշմարտութիւն խոկասցէ կոկորդ իմ. եւ պիղծ են առաջի իմ շրթունք սուտք։ Վրդարութեամբ են ամենայն բանք բերանց իմց. եւ ոչ գոյ ի նոսա ծոռութիւն եւ ոչ թիւրութիւն։ Վմենայն ինչ ուղիղ է իմաստնոց. եւ յարմարեալ է այնոցիկ՝ ցք գտանեն զգիտութիւն։ Ինկալարուք զիսրատ եւ մի զարծաթ. եւ զգիտութիւն քան զոսկի ընտիր։ Վնտրելի է հանձար քան զոսկի մարուր։ Եւ լաւագցն է իմաստութիւն քան զական պատուականս. եւ ամենայն ինչ պատուական չարժէ զնա։ 11։

Ընթերցուած յևսայեայ մարդարէէ։ Խ. 3։

Զայն բարբառոյ յանապատի. պատրաստ արարէք զճանապարհս Տեառն. եւ ուղիղ արարէք զշաւիզս Աստուծոյ մերոյ։ Վմենայն ձորք լցցին, եւ ամենայն լերինք եւ բլուրք խոնարհեսցին. եւ եղիցին ամենայն դժուարինք ի դիւրինս. եւ առապարքն ի դաշտս։ Եւ երեւեսցին փառք Տեառն, եւ տեսցէ ամենայն մարմին զփրկութիւն Աստուծոյ՝ զի Տէր խօսեցաւ։ ‘Զայն որ ասէ՝ գոչեա. եւ ասեմ, զի՞նչ գոչեցից։ Գոդջիր՝ ամենայն մարմին խոտ է, եւ ամենայն փառք մարդոյ իբրեւ զծաղիկ խոտոյ։ Համաքեցաւ խոտն եւ թօթափեցաւ ծաղիկ նորա. զի ոգի Տեառն շնչեաց ի նա. արդարեւ՝ խոտ է ժողովուրդս ոյս։ Համաքեցաւ խոտն. եւ թօթափեցաւ ծաղիկն. եւ բան Տեառն մնայ յաւիտեան։ 8։

Ընթերցուած ի Մաղաքեսյ մարդարէէ։ Դ. 4։

Եւ ահա ես առաքեմ առ ձեղ զեղիա թեղբացի, մինչ չեւ եկեալ իցէ օր Տեառն մեծ եւ երեւելի։ Որ պատրաստեսցէ զսիրտ հօր առ որդի, եւ զսիրտս առն առ ընկեր իւր. գուցէ եկեալ հարկանիցեմ զերկիր միանգամայն։ Հիշեցէք զօրէնսն Մովսեսի ծառայի իմց, որպէս պատուիրեցի նմա ի Գորէք, զամենայն հրամանս եւ զիրաւունս։ 6։

Ընթերցուած ի Գործոց առաքելոց : Ժ.Գ. 25 :

Եւ իբրեւ լնոյր Յովհաննէս զընթացսն , ասէր . զո՞սք կարծէք զինէն՝ մէկ իցեմ . չեմ ես այն . այլ ահա գայ զկնի իմ , որում չեմ արժանի զկօշիկս ոտիցն լուծանել : Վ. Եթե եղբարք՝ որդիք աբրահամեան տոհմին , եւ որ ի ձեզ երկիւղածք իցեն յԱստուծոյ . ձեզ բանս այս փրկութեան առաքեցաւ : Իսյց որ բնակեալ են յԵրուսաղէմ , եւ իշխանք նոցա անծանօթ եղեն ի նմանէ . եւ ըստ բարբառոց մարդարէիցն , որ զամենայն շաբաթման ընթեռնուին՝ դատեալ կատարեցին . եւ ոչ մի ինչ պատճառս մահու գտեալ՝ խնդրեցին ի ալիղատոսէ սպանանել զնա : Եւ իբրեւ կատարեցին զամենայն՝ որ վասն նորա գրեալ էր , իջուցեալ ի փայտէն՝ եգին ի գերեզմանի : Վ. Ա. Աստուծած յարոց զնա ի մեռելոց . որ երեւեցաւ աւուրբք բազմօք այնոցիկ , որ ելեալ էին ընդ նմա ի Գալիլեէ յԵրուսաղէմ . որք եւ արդ իսկ վկայք են նորա առ ժողովուրդն : Եւ մէք ձեզ աւետարանեմք զիսոստումն՝ որ առ հարսն եղեալ էր : Օ ի զնոյն Աստուծած կատարեաց առ մեզ որդիս նոցա՝ յարուցեալ զՅիսուս . որպէս եւ ի սաղմոսին գրեալ է յԵրկրորդում . որդի իմ ես դու , եւ ես այսօր ծնայ զքեզ : 33 :

Ալէլուիա . ալէլուիա . ալէլուիա :

Ապապետն Յովհաննէս զարհուրեալ , ի յորովայնէ յորովայն երկրպագեալ , սպասաւոր եղեւ բանին Աստուծոյ . եւ լուեալ զահաւոր զձայնն , աղաղակէր ասելով . ահա գառն Աստուծոյ որ բառնայ զմեզս աշխարհի :

ԶԲՔ՝ ԱՌԾիւ :

Սրբոյ Աւետարանիս որ ըստ Մարկոսի : Զ. 14 :

Ալասն Տեառն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի :

Եւ լուաւ արքայ Հերովդէս . քանզի յայտնի եղեւ անուն նորա . եւ ասէր , թէ Յովհաննէս մկրտիչ յա-

րեաւ ի մեռելոց . եւ վասնայնորիկ դօրումիւնք լինին
նովաւ : Վայլք ասէին թէ Եղիա է , իսկ այլքն՝ թէ
մարգարէ է . կամ թէ իբրեւ զմի ի մարգարէից : Ի-
րբեւ լուաւ Հերովդէս , ասէ . զորց ես զգլուխն հա-
տի զՅովհաննու , սա է , նայարեաւ ի մեռելոց : Օի
ինքն Հերովդէս առաքեաց կալաւ զՅովհաննէս , եւ
կապեաց զնա եւ եդ ի բանտի վասն Հերովդիայ
կնոջ Փիլիպպոսի եղբօրնորա , զինա կինարար զնա :
Քանզի ասէր Յովհաննէս ցՀերովդէս՝ թէ ոչ է
օրէն քեզ ունել զկին եղբօր քո : Եւ Հերովդիա
ոխացեալ էր ընդ նմա , եւ կամէր սպանանել զնա ,
եւ ոչ կարէր : Օի Հերովդէս երկնչէր ի Յովհան-
նէ , քանզի գիտէր զնա այր արդար եւ սուրբ . եւ
սպասէր նմա . եւ լուեալ ի նմանէ բազում ինչ առ-
նէր , եւ քաղցրութեամբ լուէր նմա : Խրբեւ օր մի լի-
նէր պարապոյ , յորժամ ընթրիս տայր Հերովդէս
յաւուր ծննդոց իւրոց՝ նախարարաց իւրոց եւ հազա-
րապետաց եւ մեծամեծաց Գալիլեացւոց . եւ ի մտա-
նել գոտերն Հերովդիայ եւ ի կաքաւել , հաճոյ եղեւ
Հերովդի եւ բազմականացն : Վաէ թագաւորն ցաղ-
ջիկն . խնդրեա յինէն զոր ինչ կամիս , եւ տաց քեզ :
Եւ երդուաւ նմա բազում անգամ , թէ զոր ինչ եւ
ինդրեացես գու յինէն , տաց քեզ , մինչեւ ցկէս թա-
գաւորութեան իմց : ‘Ա, ա ելեալ ասէ ցմայր իւր .
զի՞նչ ինդրեցից . եւ նա ասէ , զգլուխն Յովհաննու
մկրտչի : Եւ մտեալ անդրէն փութանակի առ թա-
գաւորն , ասէ . կամիմ՝ զի այժմ տացեօ ինձ վաղ-
վաղակի ի վերայ սկտեղ զգլուխն Յովհաննու մկրտչի :
Եւ տրտմեցաւ յոյժ թագաւորն , այլ վասն երդմանցն
եւ կոչնականացն՝ ոչ կամեցաւ անարդել զնա . եւ
առաքեաց վաղվաղակի թագաւորն դահիմ , եւ հրա-
մայեաց բերել զգլուխն նորա . եւ չոգաւ գլխատեաց
զնա ի բանտին , եւ երեր զգլուխն նորա սկտեղը եւ
ետ ցաղջիկն . եւ աղջիկն տարաւ ետ մօր իւրում :

իբրեւ լուան աշակերտքն նորա , եկին բարձին զմարմինն եւ եղին ի գերեղմանի : 29 :

Ք-բ-ռ-չ . Խնդրեսցուք : Կեցօ : Աղջիւ . Վում ամենազօր եւ հրաշալի յարութեանդ :

ՅԵՐԵԿՈՑԻՆ

Առ-ջին Ասումու կօ-:

Աստուած ողորմեա մեզ եւ օրհնեա զմեզ . երեւեցն զերեսս քո ի մեզ եւ ողորմեա մեզ :

Ճ'սնաչել յերկրի զճանապարհս քո . յազինս ամենայն զփրկութիւնս քո :

Խոստովան եղիցին առ քեզ ժողովուրդք Աստուած , խոստովան եղիցին առ քեզ ժողովուրդք ամենայն :

Աւրախ եղիցին , եւ ցնծասցեն ազինք . զի դու դատիս զժողովուրդս յուղութիւն . եւ աղդաց երկրի դու առաջնորդես :

Խոստովան եղիցին առ քեզ ժողովուրդք Աստուած . գոհասցին զքէն ժողովուրդք ամենայն :

Երկիր ետ զպտուղ իւր , եւ օրհնեաց զմեզ Աստուած Աստուած մեր :

Աստուած մեր օրհնեացէ զմեզ . եւ ի նմանէ երկիցեն ամենայն աղդք երկրի :

Զնէ՝ ԱՌԹԵՒ :

Սրբոյ Աւետարանիս որ ըստ Յովհաննու : ԻԱ : 1 :
Յետ յարութեան Տեառն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի :
Յետ այսորիկ դարձեալ յայտնեաց զանձն իւր Յիսուս աշակերտացն իւրոց առ ծովեղերբն Տիբերեաց . եւ յայտնեաց այսպէս : Լին ի միասին Սիմոնի Պետրոս եւ Թովմաս անուանեալն երկուորեակ եւ Նամանացէլ՝ որ ի կանայ Գալիլեացւոց , եւ որդիքն Զեբեթեայ , եւ այլք յաշակերտաց անտի երկու :
Ասէ ցնոսա Սիմոնի Պետրոս . երթամ ձուկն որսալ :
Ասեն ցնա . դամք եւ մեք ընդ քեզ . գնացին եւ մտին ի նաւ , եւ յայնմ գիշերի կալան եւ ոչ ինչ : Կրթեւ

այդ եղեւ՝ կայր Յիսուս յեզր ծովուն, բայց ոչ ծառանեան աշակերտքն թէ Յիսուս իցէ: Ասէ ցնոսա Յիսուս: մանկունք, մի թէ ունիք ինչ ուտելոյ: Պատասխանի ետուն եւ ասեն ցնա: ոչ: Ասէ ցնոսա: արկէք յաջակողմն նաւին զուռ կանդ, եւ գտանիցէք: Արկին, եւ ոչ կարէին ձգել ի բազմութենէ անտի ձկանցն: Ասէ աշակերտն այն, զօր սիրէրն Յիսուս՝ ցուետրոս: Տէր է այն: Ախմոն Պետրոս իբրեւ լուաւ թէ Տէր է, արկաւ զիւրեւ զսփածանելին՝ քանդի մերկ էր, եւ ընկեց զինքն ի ծովի: Եւ այլ աշակերտքն նաւաւն իսկ գային, քանդի չերին հեռի ի ցամաքէն: այլ իբրեւ երկերիւր կանդնաւ, քարշէին զգործին հանդերձ ձկամին: Իրրեւ ելին ի ցամաք, տեսանեն կրակետղ կայծականց, եւ ձուկն մի ի վերայ եւ հաց: Ասէ ցնոսա Յիսուս: բերէք ի ձկանց այտի՝ զօր գուքդ կալարուք այժմիկ: Եմուտ Ախմովն Պետրոս, եւ ձգէր զգործին ի ցամաք՝ լի մեծամեծ ձկամիք հարիւր յիսուն եւ երիւք, եւ այնչափ ինչ կայր, եւ ոչ պատառեցաւ գործին: Ասէ ցնոսա Յիսուս: եկայք ճաշեցէք: Եւ ոչ ոք յաշակերտացն իշխէր հարցանել՝ թէ զու ով ես. զի գիտէին թէ Տէրն է: Կայ Յիսուս եւ առնու զհացն եւ տայ նոցա, նոյնպէս եւ զձուկնն: Օայս երիցս անդամ երեւեցաւ Յիսուս աշակերտացն յարուցեալ ի մեռելոց: 14:

Ակը-ի-մոի ի-ո- չ-լո-տի-ո-ն:

Խարեբանեալ որ եկիր եւ գալոցդ ես ի յերկնէ՝ աստուածային քո փառօք: Հնորհեա ամենեցուն զյարութիւն քրիստոս, որպէս մարդասէր: Եցս զուարթ:

Մե-երի ի-ո-լո-տի-ո-ն:

Օրհնեալ որ գաս յանուն Տեառն, օրհնեալ որ գալոց ես:

Տէր Աստուած մեր երեւեցաւ մեղ, արարէք տօնս ուրախութեան կանխաւ մինչեւ յանկիւնս սեղանց:

Ք-ը-ղ, Ասացուք:

Հ-ՀԵ-ՀՅ Ա.2 :

Ուր վերօրհնիս յաթոռը քերովքէից . ի վերայ նըստել յաւանակի՛ հաճեցար . բարեբանեալ որ եկիրդ ի կեցուցանել : Վւստի եւ մեք զյաղթակա՞ն օրհնութեանցն ըղձայն . մատուցանեմք քեղ թագաւոր փառաց ընդ տղայսն օրհնաբանելով . բարեբանեալ որ եկիրդ ի կեցուցանել : Վվասննա՞ ի բարձունս ալէլուիա . բարեբանեալ եկեալ անուամբ Տեառն ալէլուիա . եւ օրհնութիւն օր գալոցդ ես անուամբ Տեառն ալէլուիա :

Վյաօր զանըսկիզբն բա՞նն որ յաթոռ փառաց ընդ Հօր յԵրկրի երեւեալ տեսաք . քրովքէակա՞ն ձայնիւ օրհնեցուք . օրհնեալ եկեալ անուամբ Տեառն : Փառք Հօր : Վյաօր յաւանակ քերովքէ եւ տըղայք երբայեցոց բարեբանեն . օրհնութիւն որդւց Դաւթի օրհնեալ եկեալ անուամբ Տեառն : Վյժմ եւ միշտ : Վյաօր զուարձացան տիեղերք գալըստեամբ Աստուածորդւղին յԵրուսաղէմ . եւ գոչէին հընչմամբ երգով . օրհնեալ եկեալ անուամբ Տեառն :

ԱՐՅ-ՀԱՆ Ս-ԱՀԱ-Զ :

Հնծացէք առ Աստուած օդնական է մեր . աղաղակեցէք առ Աստուած Յակովբայ :

Վոէք սաղմոս եւ տուք օրհնութիւն . սաղմոս ասացէք նմա ի ձայն քաղցրութեան :

Փող հարէք ի գլուխս ամսոց , յաւուր նշանաւորի տարեկանաց մերոց :

Հրաման է այս Խորայելի , եւ իրաւունք Աստուծոյ Յակովբայ :

Ա կայութիւն Յովսեփու զոր եղ ընդ նմա , որպէս

ելանէր նա յերկրէն Եղիպտացւոց, զլեզու՝ զոր ոչ
գիտէր լուաւ :

Ի բաց արա ի բեռանց զթիկունս նորա, եւ զձեռն
նորա յորմ ի թի ծառայելց :

Ի նեղութեան կարդացեր առ իս, եւ փրկեցի
զքեղ. լուայ քեզ ի պաղտնութենէ մրրկին, եւ
փորձեցի զքեղ ի վերայ ջուրցն հակառակութեան :

Լուր ժողովուրդ իմ եւ վկայեմ քեղ. եւ խո-
րայէլ, թէ լուիցես ինձ :

Մի եւս եղիցին քեղ աստուածք առժամայնք,
եւ մի երկիր պագանիցես դու աստուծոյ օտարի :

Ես եմ Տէր Աստուած քո, որ հանի զքեղ յեր-
կրէն Եղիպտացւոց, բաց զբերան քո եւ լցից զդա:

Ժողովուրդ իմ ոչ լուաւ ձայնի իմօւմ, եւ խորայէլ
յիս ինչ ոչ նայեցաւ :

Խարձի թողի զնոսա երթալ զհետ կամաց սրտից
իւրեանց. զի գնացին նոքա ըստ կամս անձանց իւ-
րեանց :

Զի թէ ժողովրդ եան իմց լուեալ էր ինձ, կամ
խորայէլի զճանապարհս իմ զնացեալ էր :

Որպէս զոշինչ խոնարհ արարեալ էր իմ զթշնա-
միս նորա, եւ ի վերայ նեղւաց նորա արկեալ էր
զձեռն իմ:

Ամշնամիք Տեառն ստեցին նմա, եղիցին ժամանակք
նոցա յաշխարհի:

Կերակրեաց զնոսա ի պարարտութենէ ցորենոյ.
եւ ի վիմէ մեղք յագեցցց նոցա:

Զի՞ Ո՞րթիւ:

Սրբոյ Աւետարանիս որ ըստ Յովհաննու : Իւ. 15:
Յետ յարութեան Տեառն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի:

Եւ իրեւ ճաշեցին, ասէ ցԱհմովե Պետրոս՝ Յիսուս.
Սիմովե Յովեանու, սիրես զիս առաւել քան զդո-
սա: Վաէ ցնա. այս Տէր, եւ դու գիտես՝ զի սիրեմ
զքեղ: Վաէ ցնա՝ արածեաւ զգառինս իմ: Դարձեալ
ասէ ցնա. Սիմովե Յովեանու սիրես զիս: Վաէ ցնա.

այս Տէր, եւ դու գիտես՝ զի սիրեմ զքեզ: Ասէ
ցնա՝ արածեալ զոշխարս իմ: Ասէ ցնա երիցս ան-
դամ. Սիմովն Յովեանու սիրեն զիս. տրտմեցաւ Պե-
տրոս, զի ասացն ցնա երիցս՝ թէ սիրեն զիս. եւ
ասէ ցնա. Տէր, դու զամենայն գիտես. եւ դու իսկ
զամենայն ճանաչես, եւ եթէ սիրեմ զքեզ: Ասէ
ցնա Յիսուս. արածեալ զոշխարս իմ: Ամէն ամէն
ասեմ քեզ. զի մինչ մանուկն էիր, անձամբ անձին
գօտի ածէիր, եւ երթայիր յո՞ւ եւ կամէիր. եւ յոր-
ժամ ծերասցիս, ձեռս ի վեր կալցես. եւ այլք ած-
ցեն քեզ գօտի, եւ տարցին՝ որ ոչն կամիցիս:
Օսյո ասաց՝ նշանակեալ թէ որով մահու փառա-
ւոր առնիցել զլստուած: Եւ զայս իբրեւ ասաց, ա-
սէ ցնա. եկ զկնի իմ: Կարձաւ Պետրոս եւ տե-
սանէ զաշակերտն՝ զոր սիրէր Յիսուս, զի երթայր
զկնի, որ եւ անկաւ զլանջօքն նորա եւ ասէ, Տէր
ով է՝ որ մատնելոցն է զքեզ: Օնա տեսեալ Պե-
տրոսի, ասէ ցՅիսուս. Տէր, իսկ սա զի: Ասէ ցնա
Յիսուս, եթէ կամիմ, զի կացցէ դա՝ մինչեւ ես
դամ. քեզ զի՞ փոյթ է. դու եկ զկնի իմ: Եւ ել
բանս այս յեղբարս եւ համարեցան թէ աշակերտն
այն ոչ մեռանիցի. եւ ոչ ասաց նմա Յիսուս եթէ
ոչ մեռանիցի, այլ թէ կամիմ ես՝ թէ կացցէ դա՝
մինչեւ ես դամ: Այս աշակերտ է՝ որ վկայէ վասն
այսորիկ. որ եւ գրեացն իսկ զայսոսիկ. եւ գիտեմք,
եթէ ճշմարիտ է վկայութիւն նորա: Իսպաց է եւ այլ
ինչ բազում զոր արար Յիսուս, զոր եթէ զրեալ
էր մի ըստ միոջէ, կարծեմ թէ եւ ոչ աշխարհս բա-
ւական էր տանել զդիրան՝ որ թէ զրեալ էին: 25:
Քարոզ. Խնդրեսցուք: Աեցու: Աշխարհ: Ծագաւոր
խաղաղութեան:

Եւ առյանին է իսուսութիւն:

